

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W4CZ294919	ImageGroup:	I4CZ307586
LCCN:	n/a	ISBN:	8189017551

Title:	བྱང་ཅུབ་ལམ་སྒྲོན་གྱི་འགྲེལ་པ་མར་གྱི་ཉིང་ཁུ་སོགས། byang chub lam sgron gyi 'grel pa mar gyi nying khu sogs/
Author:	གྲགས་པ་དོན་གྲུབ grags pa don grub
Descriptor:	copy made available from the library of tibetan works and archives; ltwa acc. no.D34515
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	sarnath, varanasi, u.p.
Publisher:	vajra vidya institute
Date:	[n.d.]
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Avenue, Cambridge, MA 02138 US.

བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་

གྱི་འགྲེལ་པ་མར་གྱི་ཉིང་ཁུ་དང་། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྣང་བ་རབ་རྒྱ་གསལ་བ།

མཛད་པ་པོ། རྒྱལ་ཚབ་གྲགས་པ་དོན་གྲུབ་དང་། འཇམ་མགོན་སློ་གྲོས་མཐའ་ཡས།

༡ བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་ནཱ་པར་འགྲེལ་བ་མར་གྱི་ཉིང་ཁུ་དང་།
 བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མའི་འགྲེལ་བ་སྙིང་པོར་བསྟུས་པ་
 བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྙིང་བ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་
 ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

མཛད་བཤི། ལྷ་རྒྱལ་ཚབ་གསལ་བ་དོན་གྲུབ་དང་། འཇམ་མགོན་ཐོ་གྲོས་མཐའ་ལས།

ལྷ་རྒྱལ་ཚབ་པོ་དཔེ་མཛད་ཁང་།

We extend our heartiest thanks to Ven. Tenzin Jamchen and especially to 'Tsadra Foundation' for bearing all the expenses of publishing this book. We pray for a long life and prosperity to the members of Tsadra Foundation and to Ven. Tenzin Jamchen.

Vajra Vidya library

ཁྱེད་ཀྱི་འགན་འཁུར་བ། བཀྲ་ཤིས་ལུན་ཚོགས།

དཔེ་ཁྱིམ་འགན་འཁུར་བ། བཀྲ་ཤིས་ལུན་ཚོགས་དང་། འཇམ་དབྱངས་བཀྲ་ཤིས།

ཁྱེད་ཀྱི་མཁན་པོ་ཚོས་སྐྱུ་ལ་དང་། བཀྲ་ཤིས་ལུན་ཚོགས།

First edition: 1000 copies 2012

ཁྱེད་ཀྱི་བཅའ་བླ་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

Vajra Vidya Institute Library

Khajuhee P.O. Sarnath, Varanasi, U.P., India 221007

Phone: 00-91-542-2595744, 2595747, 2595748

Mob: 09651492334

Fax: 00-91-542-2595746

Email: vvlibrary48@yahoo.in

THE DALAI LAMA

༄༅། རྟོན་ཀུན་གྲུབ་པ་མཉམ་མེད་གྲུའི་ཏོག།

གང་དེས་ལེགས་གདམས་ཟེ་སྟོན་རྒྱུད་ཟེའི་དོན།
འགྲེལ་པའི་འཕགས་པོད་ལེགས་བཤད་ནོར་བུའི་མཛོད།
བསིལ་ལྷན་སྟོངས་དེར་དུས་རིང་བསྐུལ་བ་ལས།

དེང་འདིར་སྐལ་ལྷན་འགྲོ་བའི་རེ་སྟོང་སྒྲད།
འཛད་མེད་དུ་མར་བཞུང་བའི་བར་འབྲལ་གྱིས།
ཡོངས་སུ་སྤེལ་འདིས་དྲི་མེད་ལུང་རྟོགས་བསྟན།
ས་ཆེན་ཁྱོན་འདིར་ཡུན་རིང་གནས་པ་དང་།

བསྟན་འཛིན་ཐུགས་མཐུན་ཞབས་བརྟན་ཐུགས་བཞེད་འགྲུབ།
བསྟན་པའི་ནང་དོན་བསྐྱབ་གསུམ་ཉམས་བཞེས་འཕེལ།
བསྟན་ལ་དད་ཀྱན་ཆོས་མཐུན་བདེ་དགས་འཛོ།
བསྟན་གཞི་ཟེ་འདི་མི་ཉམས་ཡུན་དར་སྟོན།

ཞེས་བྲ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དགོན་གྱི་སྒྲ་གྲ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་བཞེད་བཞིན་བརྗོད་བྱ་ཞེས་པའི་
གསུང་རབ་དཔེ་བསྟན་ཁང་ནས་རིས་མེད་ཆོས་ལུགས་སྤྱི་དང་། དྲེ་བྲག་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་
དགོན་རིགས་པར་སྐྱན་ཞུས་དང་ཞུ་འཆར་གྱི་འགོ་བརྗོད་གིས་སྟོན་ཆོགས་བཅད་མཆོག་གསུམ་
གངས་ལྷན་འདི་བཞིན་གྲུའི་དགེ་སྟོང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོས་ཤིས་པ་དགེ།

THE KARMAPA

༡༣། ཁ་ལམ་བདག་ཅག་ནམས་ཀྱི་ཡོངས་འཛིན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཁན་ཆེན་
ཁ་ལཱ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་མཛད་བཟང་གི་ལེགས་སྤྱད་ལས་ཉེ་བར་འོང་བའི་
ཁྱེད་ཀྱི་ཐུགས་རབ་དཔེ་བསྐྱེད་ཁང་། ཞེས་གསུང་དུ་དབུ་བཞེས་པ་འདི་ཉིད་བརྒྱད་
གངས་ཅན་གྱི་ཡོངས་འདིར་གནང་བའི་ཏུས་ནས་མ་ཉམས་པའི་མྱད་ཐུང་གཙུག་ལག་གི་
སྒོལ་བཟང་རྒྱུད་མེད་རྒྱུན་འཛིན་དང་། རྒྱུད་པར་དཔལ་འགྲོ་མགོན་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་
མཁས་གྲུབ་གོང་མ་དག་གི་གསུང་རབ་རྒྱུ་ཆེན་ཟབ་མོའི་དཔལ་ཡོན་གྱིས་སྤྲུག་པ་ཀུན་
ཀྱང་རྒྱར་རྗེས་སྤུལ་འཛིན་དང་། བྱི་རྗེས་དར་སྤེལ་གྱི་སྒྲོན་མ་ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་
རྒྱལ་བའི་བསྐྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ངེས་དོན་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་འཆད་ཉན་སྒྲོམ་གསུམ་
གྱི་གནས་གང་ཅིར་ཞབས་འདེགས་སུ་འགོ་བའི་ཡིད་སྒྲོན་ནམ་དག་བཅས།

ཀམ་འི་མཆན་འཛིན་བཙུ་བདུན་པས།

ནང་ལོ་ ༡༥༧༧ རབ་ཐུང་བཙུ་བདུན་པའི་རྒྱུ་ལོའི་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༩ དང་།

བྱི་ལོ་ ༡༠༠༡ བྱི་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༡ ལ།

VENERABLE THRANGU RINPOCHE

སྒྲོན་བརྗོད།

༡༡། ཁྱིད་པའི་འཛིགས་པ་ལས་སྒྲོབས་གིང་།
 རྣམ་གྲོལ་བ་གོད་པའི་ལམ་གཅིག་ལ།
 ལུང་རྟོགས་གཉིས་བསྐྱས་ནི་བཅིལ་ཆོས།
 གྲུས་པའི་ཕྱག་གི་ཡུལ་དུ་བསྟེན།

དེ་ཡང་གངས་ཅན་པོད་ཀྱི་ཁྲོད་ས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་བ་ནས་བརྒྱམས་
 ད་ལྟའི་བར་དུ། མཁས་བརྩན་བཟང་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲེས་ལུ་བྱང་པར་ཅན་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་
 བ་ཞིག་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ཉམས་སྦྱང་གི་སྟེང་ནས་བྱུང་བའི་མན་ངག་སྣ་
 ཆོགས་པ་ཞིག་མ་འོངས་པའི་མི་རབས་རིམ་བྱུང་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་ཉེ་
 བར་དགོངས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་དང་ཞལ་གདམས། ཟིན་བྲིས་དང་ཆོག་ག། ལོ་རྒྱུས་དང་
 རྣམ་ཐར་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་ཞིག་རྩོམ་འབྲི་གནང་སྟེ་བཞུགས་པ་དེ་དག་བར་
 ལམ་དུས་ཀྱི་འགྲུར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མང་པོ་ཞིག་ཆུད་ཆོས་སུ་བྱིན་པ་ནི་པོད་བྱིན་ཅམ་
 མ་ཡིན་པར་འཛམ་གླིང་གི་སྤྱི་འགྲོ་ཡོངས་ལ་གྱུང་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། ཤིན་ཏུ་ཕངས་
 པའི་གནས་སུ་བྱུར་བར་མ་ཟད། ད་ལྟ་འགོ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྐལ་པར་བཞུགས་པ་
 དག་ལས་གྱུར་། ལ་ཤས་དཔེ་རྒྱུན་དགོན་པས་མི་མངོན་པའི་དབྱིངས་སུ་ཕེབས་ལ་ཉེ་

བརྒྱུ་མཉམ་པར་དཔེ་རྒྱུ་སྒྲིལ་བའི་ཆེད་དང་། ཡང་ཕྱག་དཔེ་གིན་ཏུ་མཁོ་གལ་ཆེ་བ་
 ཁག་ཐོས་བསམ་དང་ཉམས་ལེན་གནང་མཁན་དཔལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱལ་རྟེན་དེ་ཙམ་མེད་པར་སྒྲོས་
 མེད་ཏུ་བཞུགས་རྒྱུ་ཐུགས་མཉེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐབས་བདེའི་ཐོག་ནས་ཕྱག་དཔེ་ཁག་ཐོབ་
 བའི་ཆེད། ལྷ་ཆ་བཟོ་བྱ་དཔེ་མཛོད་ཁང་གིས་པར་བསྐྱུན་ཞུས་དང་ཁུ་འཆར་བཞིན།

ད་ལམ་ལྟུལ་ཚབ་གྲགས་པ་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་གྱི་འགྲེལ་པ་
 མར་གྱི་ཉིང་ཁུ་ཞེས་པ་འདི་དང་། འཇམ་མགོན་སློ་བྲོས་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་
 ལམ་གྱི་སྒྲོན་མའི་འགྲེལ་པ་སྟིང་པོར་བསྐྱུས་པ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲུབ་བ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་བཅས་
 ཕྱོགས་སྒྲིག་ཞུས་པ་འདི་ཉིད་དག་སྒོར་གོ་ན་ནམ་བུ་ན་འཛིན་བྱམས་ཆེན་མཆོག་གི་བརྒྱུད་ནས་
 (Tsadra Foundation) ལྷ་འདྲ་ཐེབས་རྩ་ཚོགས་པས་དཔལ་གྲུངས་གཅིག་སྟོང་༡༠༠༠ བསྐྱུ་
 པ་པར་སྐྱུན་གྱི་འགྲོ་བྲོན་ཆ་ཚད་སྟིན་བདག་གནང་བ་ལ་སྟིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་
 རྒྱུ་ཡིན།

གཞན་ཡང་དཔེ་འདིའི་ཞུ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ་བཟུ་གིས་སྐྱུ་ཚོགས་དང་། ཞུ་དག་གནང་
 མཁན་མཁན་པོ་ཚས་རྒྱལ་དང་། བཟུ་གིས་སྐྱུ་ཚོགས་སོགས་ཕྱ་ར་གྲུ་འདེགས་གནང་མཁན་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་མ་ཟད། མ་འོངས་པར་ཕྱག་དཔེ་གཟིགས་མཁན་
 རྣམས་ཀྱིས་དཔེ་ཆ་འདིའི་སྟེང་ནས་བསྐྱུ་བ་སྒྲུང་། ཞིབ་འཇུག་ ཉམས་ལེན་གང་གཟབ་ཀྱིས་
 རང་དོན་ཏུ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ། གཞན་དོན་ཏུ་འཆད་རྩྭ་རྩྭ་མ་གསུམ། གཉིས་དོན་ཏུ་
 མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་སྟེ་དམ་པའི་དང་རྩལ་དགྲུ་ཡིས་དོན་གཉིས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་
 ཡོང་བའི་སྒོན་འདུན་དང་། དེ་ལྷ་ཁྱ་གནང་རོགས་ཞེས་གྲུབ་ཞུགས། དེ་བཞིན་མ་ཕྱི་གསལ་
 པོ་མ་ཐོབ་པ་དང་། ཞུ་དག་གནད་སྒྲིན་མ་སོང་བ་སོགས་ཀྱིས་ལྷག་ཆད་དང་། རོར་འབྱུལ་བྱུང་བ་
 ཐམས་ཅད་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་དྲུང་དུ་བཞགས་ཤིང་། རོར་བཅོས་བཀའ་བསྐྱུ་བ་གྲུང་
 ལྷག་པོར་སྒྲུལ་གནང་བཀའ་འདྲིན་ཞུ། བླ་འགྲུ་སྐུལ་མིང་བསམ།

བར་སྐྱོན་གསལ་བཤད།

རྒྱལ་བ་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་ཡི་དགོངས་པ་ཐམས་ཅད་
 འདུས་ན་གསང་སྔགས་རྩོམ་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་ཉིད་གྱི་ཐེག་པ་གཉིས་སུ་འདུས་
 ཤིང་། དེ་དག་གི་དགོངས་དོན་རི་བཞིན་བཀའ་བར་མཛད་པའི་བསྐྱོན་བཅོས་མཛད་པོ་
 གནས་ལྟ་རིག་པའི་པཎ་ཆེན་ནམ་མཁའི་སྐར་ཆོགས་ལྟར་མང་དུ་བྱོན་པ་ལས། **རྩོམ་པ་**
དབལ་ལྷན་ཨ་ཉི་གནི། རྒྱ་གར་གར་ཚུགས་ལྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་ཡབ་ཀལ་ཡ་ནུ་ལྷོ་དང་
 ཡུམ་ལྷོ་བ་ལྷ་མ་ཉི་གཉིས་ཀྱི་སྐས་སུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་བ་འཆོ་འབྲུངས་པའི་
 རིགས་རྒྱུད་ལས་ངོ་མཚར་བའི་ལྷས་དང་བཅས་སྤྱི་ལོ་༡༥༡ རྒྱ་ཉི་ལོར་སྤྱུ་འབྲུངས།
 མཚན་ལ་སྤྱི་བའི་སྤྱིང་པོར་གསོལ། ཡབ་རྒྱལ་པོ་ལ་སྐས་གསུམ་མངའ་བ་ལས། **རྩོམ་**
པ་འདི་ནི་སྐས་བར་བ་ཡིན་ཞིང་། སྐས་ཆེ་བ་ལ་བསྐྱེད་སྤྱིང་པོ་དང་། རྒྱང་བ་ལ་དབལ་གྱི་
 སྤྱིང་པོ་ཞེས་བརྗོད། རྒྱང་དུའི་དུས་ནས་ཆོ་རབས་ཀྱི་ཡི་དམ་རྩོམ་པ་འཛོལ་སྤྱོད་སྐྱོལ་
 རྒྱུ་ལ་གཞིགས་ཤིང་བྱིས་བསྐྱབས་པས་ཞལ་ནས་ཆོག་དོན་ལུན་སྐྱུལ་ཆོགས་པ་ལྟག་
 པོར་འཆད་ཐུབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་ཆོས་དུ་མ་མངའ། དེ་ནས་སྤྱོད་པ་སོན་པའི་
 ཆོ་རྒྱལ་སྤྱིད་ཀྱི་འཁྱོར་བ་ལ་མ་ཞེན་པར་ཐོག་མར་རྩོམ་པ་རྒྱལ་གྱི་དུང་དུ་
 ཐེབས་ནས་སྤྱོད་པ་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་ཞུས། ལྷ་ལྷ་དར་སྤྱི་མ་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོའི་ཐུན་
 ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་ཞུས། དེ་ནས་སྤྱོད་པ་དཔོན་རིགས་པའི་ཁྱུ་ལྷ་གི་ཞལ་ལ་གཏུགས་ཏེ་
 བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་གྱི་གདམས་པ་སྤྱི་དང་། བྱང་པར་འཕགས་པ་སྤྱི་བྱང་ནས་བརྒྱད་
 པའི་ལྷ་པའི་མན་ངག་རྣམས་ཞིབ་པར་ཞུས་ཏེ། སྤྱི་མ་ཨ་མ་ལྷ་ཉིད་དུང་དུ་ཐེབས་ནས་ལོ་
 བདུན་གྱི་བར་དུ་བསྐྱེན་ནས་དབང་གདམས་ངག་མན་ངག་མང་པོ་ཞུས་ཤིང་ཉམས་སུ་ལེན་
 པས་ལྟག་པའི་ལྷ་མང་པོ་ཞལ་གཞིགས་ཐུབ་པ་བྱུང་།

དེ་ནས་དགྲུང་གཤངས་ཉེར་དགྲུར་བཞེས་པའི་ཆོ་མ་དུ་མི་དུ་མའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་
 བལ་ཆེན་སྤེལ་བའི་གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པ་ལམ་པ་ལྷེལ་རྒྱུ་ཉིད་ལས་

རབ་རྟུ་བྱུང་ཞིང་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས། མཚན་དྲི་པོ་ཀ་ར་གླིང་ན་ཞེས་གསོལ། དེར་
 མཚན་ཉིད་ཐེག་པའི་གཞུང་མཐའ་དག་དང་། སྡེ་པ་བཞི་ཀའི་སྡེ་སྟོད་ཡལ་ཆེར་གསན་
 སྟོང་མཛད། སྤྱ་མ་རྩམ་རྩི་ཏེ་ལས་ཕྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ཆེན་མོའི་གཞུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་
 གྱི་བར་རྟུ་གསན་སྤྱངས་མཛད་ནས་འཕགས་ཡལ་གྱི་སྡེ་པ་བཙུང་བོ་ཐམས་ཅད་གྱི་
 གཙུག་གི་ནོར་བུ་ལྟ་བུར་བྱུང། དེའི་རྗེས་སུ་གསེར་གླིང་པ་ཆོས་གྱི་བྲགས་པའི་མཚན་སྟན་
 གསན་པས། ལོ་གཅིག་དང་ལྷག་པ་གཅིག་མཚོའི་ནང་རྟུ་བྱུང་ཞུགས་ཏེ་གསེར་གླིང་རྟེན་བས།
 སྤྱ་མ་གསེར་གླིང་པ་ལོ་བཅུ་གཉིས་གྱི་བར་རྟུ་བསྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གཙོ་བོར་
 བྱས་པའི་སློ་སྦྱང་གི་མན་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གསན་ནས་ཉམས་རྟོགས་ཡལ་རྟུ་བྱུང་
 བ་འབྱུངས། སྤྱ་མ་གསེར་གླིང་པས་རང་གི་བྲགས་དམ་གྱི་རྟེན་བྱུང་དབང་གི་གསེར་སྦུ་
 དེ་ཐོ་བོའི་བྲག་རྟུ་ཡལ་ནས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས།

དེ་ནས་རྒྱ་གར་རྟུ་ཐེབས་ནས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་མཛད་པའི་སྐབས་ཡལ་ཀན་འི་རྒྱལ་
 བོ་དང་མ་ག་རྩའི་རྒྱལ་བོ་གཉིས་དམག་འཐབ་ནས་སྤྱོད་བྱངས་མེད་འདས་གྲོང་རྟུ་བྱུང་
 པའི་ཆོ། རོ་བོ་རྗེས་རྒྱལ་བོ་གཉིས་ལ་ནོར་ཚད་མེད་པ་སྦྱིན་ནས་དམག་བསྐྱོག་པར་མཛད་
 དེ་འགྲོ་ནམས་ཆེ་འདི་ཕྱིའི་སྦྱག་བསྐྱལ་ལས་བསྐྱབས་པར་མཛད་པ་དང་། རྒྱ་གར་ལྷོ་
 རྩོགས་གྱི་སྦྱེགས་པའི་པ་རྩི་ཏེ་གཞུགས་བཅུ་གསུམ་དང་བརྒྱད་དང་ལྷ་ཡལ་པ་ཅན་ནམས་
 དང་ལྟན་རྟུ་བསྟན་པ་དབང་རྟུ་བཞག་ནས་ཅོད་པས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནང་པའི་བསྟན་
 པར་བཅུག་སྟེ་ཡང་དག་པའི་ལམ་རྟུ་བྱངས་པར་མཛད། རྒྱལ་བོ་ལྷ་ཏལ་གྱིས་ཆེ་ཀྱམ་
 ལྷལའི་གཙུག་ལག་ཁང་རྟུ་སྟན་བྱངས་ནས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉི་ལྷ་ལྟར་གསལ་བར་
 མཛད་དེ་རྒྱ་གར་ཤར་བུབ་གྱི་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུ་ལྟ་བུར་བྱུང། ལྷག་
 པར་བོད་གངས་ཅན་གྱི་རྫོངས་སུ་བཀའ་དྲིན་གིན་རྟུ་ཆེ་བའི་རྩལ་མི། བོད་རྟུ་བསྟན་པ་བྱི་
 དར་གྱི་སྐྱབས། སྤྱ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱིས་བསྟན་པའི་མོ་རོ་མདོ་ཁམས་ནས་
 གསོས་པར་མཛད་ཅིང་། ལྷ་སྤྱ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་དང་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་སྟོད་ནས་
 དབུས་གཙང་གི་རྩོགས་སུ་བསྟན་པ་སྤེལ་བར་མཛད་ནས་འདྲ། འདུལ་བས་སྦྱགས་ཁྱད་རྟུ་

བསད་ཅིང་སྒྲགས་ཀྱིས་འདུལ་བ་བྱུང་དུ་བསད་པ་དང་། བྱད་མེད་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་ལ་
 སྤྱོད་པ་དང་། དབྱ་ལ་སོགས་པ་གསེད་པ་ལ་སྤྱོལ་བ་ཞེས་སྤྱོད་སྤྱོལ་དུ་བྲགས་པའི་ཆས་
 ཡོག་སྤྱོད་པ་མང་དུ་དར། མངའ་རིས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་སྤྱ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་
 ཐུགས་ཀྱི་མ་བཟོད་ནས། རྒྱལ་སྤིད་ཀྱི་འགན་ལྷ་ལྷེ་ལ་གནང་ནས་རབ་རྒྱ་བྱང་། ལྷ་སྤྱ་མ་
 ཡེ་ཤེས་འོད་དང་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ལོག་དེ་དག་ཆར་གཅད་པའི་
 ཕྱིར་ཡི་གེ་བཀྲམ་པ་དང་བཀའ་བཅད་སོགས་ཐབས་ཤེས་རྒྱ་ཆེར་གནང་ཡང་གྲུབ་འབྲས་
 དངོས་ཐོན་མ་བྱུང་། དེ་ནས་ལྷ་སྤྱ་མས་འཕགས་ལུལ་ན་མཆོན་སྟན་གྱི་བ་དན་ཐོགས་
 བཅུར་རྒྱས་པ་ཇོ་བོ་རྗེ་བོད་དུ་གདན་དྲངས་པའི་ཆེད་དུ་གསེར་འཆོལ་བར་བྱོན་པའི་ཆེ་
 གར་ལོག་གི་རྒྱལ་པོས་བཟུང་སྟེ་བཙོན་དུ་བཅུག གར་ལོག་གི་རྒྱལ་པོས་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་
 རྒྱབས་འགོ་གཏོང་ན་གཏོང་། གཞན་དུ་གསེར་ལུས་ཆད་དང་མཉམ་པ་མ་བྱུང་གི་བར་མི་
 གཏོང་ཟེར་བས། ཡེ་ཤེས་འོད་ཀྱིས་སྟོག་ལ་ཐུག་ཀྱང་དཀོན་མཆོག་སྤྱོད་མི་གཏོང་
 གསུངས། ཁུ་བོ་བྱང་ཆུབ་འོད་ཀྱིས་ལྷ་སྤྱ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་གར་ལོག་གི་རྒྱལ་པོ་ལས་སྤྱ་
 བར་འོང་སྐབས། ད་དུང་དཔུང་ལྷིད་ཆད་ཅམ་གྱི་གསེར་མ་ལོན་སྟབས། ལྷ་སྤྱ་མས་བྱང་
 ཆུབ་འོད་ལ། གསེར་ཐམས་ཅད་ཁྱེར་ནས་ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤ་བོད་དུ་ཅི་ནས་
 ཀྱང་གདན་དྲངས་ནས་བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་གཅོང་མ་སྤེལ་གྲུབ་པར་གྱིས་
 གསུངས་ནས། རང་གི་སྤྱོད་སྤྱོས་བཏང་བས་གར་ལོག་གི་བཙོན་ཁང་དུ་ཞིང་ལ་
 གཤེགས་པར་མཛད།

དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་འོད་ཀྱིས་ལྷ་སྤྱ་མའི་ཞལ་ཆེམས་ལྷར་ཇོ་བོ་གདན་འདྲན་པའི་ཆེད་
 དུ་ནག་ཆོ་ལོ་རྩ་བ་དང་ལོ་རྩ་ཆུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ་དཔོན་གཡོག་ལྷ་དང་བཅས་པར་གསེར་
 སྤང་བདུན་བརྒྱ་བསྐྱར་ནས་རྒྱ་གར་དུ་བཏང་། ནག་ཆོ་ལོ་རྩ་བས་ཇོ་བོ་རྗེ་ལ་གསེར་དང་
 མཆུལ་རྒྱམས་སུལ་ཏེ་ལྷ་སྤྱ་མའི་སྤྱོད་སྤྱོས་བཏང་བ་དང་བོད་དུ་བསྟན་པ་ཉམས་ཐག་པའི་
 གནས་རྒྱལ་རྒྱམས་ཁུས་ནས་བོད་དུ་བྱོན་པར་གསོལ་བ་བཏབ། ཇོ་བོས་དེའི་རྒྱབ་མོ་ཡི་
 དམ་གྱི་ལྷ་རྗེ་བཙུན་སྤྱོལ་མ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། རྗེ་བཙུན་སྤྱོལ་མས།

བོད་དུ་བྱོན་ན་ཕན་ཐོགས་འགོ་དོན་ཆེན་པོ་འདུག ཡིན་ནའང་སྤྱི་ཆེ་བོད་དུ་བྱོན་ན་སྤང་
 བ་འདུག་ཅེས་གསུངས། རི་ཙམ་སྤང་ཞུས་སྐབས། བོད་དུ་མ་བྱོན་ན་ལོ་དགུ་བརྩུ་ཅ་གཉིས་
 དང་། བྱོན་ན་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་ལས་མི་སྤང་ཅེས་གསུངས་པས། རྫོ་བོས་བསྟན་པ་དང་
 འགོ་བ་ལ་ཕན་ཐོགས་པ་གལ་ཆེ་བར་དགོངས་ཏེ་བོད་དུ་འབྱོན་པར་སྤྲུགས་ཐག་བཅད་དེ་
 ཞལ་བཞེས་གནང་། དེ་ནས་སྤྱི་ལོ་༡༠༧༢ རབ་བྱུང་དང་པོའི་རྩ་རྒྱལ་ལོར་རྫོ་བོ་དཔོན་སྟོབ་
 རྣམས་མངའ་རི་གྲུ་གར་འབྱོར། བྱང་རྩལ་འོད་གྲིས་གདུགས་དང་རྩལ་མཚན་བ་དན་
 སོགས་བསྟུ་བ་དང་བཅས་ཏེ་གདན་དྲངས། ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོའི་སྤྲུགས་དགོངས་
 ལ་རྫོ་བོ་རྩེ་མཆོན་རྒྱ་ཆེན་བོ་ཡོད་པ་ཐོས་ཀྱང་ཁོ་བོ་ལས་ཆེ་བ་དགའ་མོད། འོན་ཀྱང་ལྷ་སྤྱ་
 མས་སྟུན་དྲངས་པས་ཞབས་ཏྲིག་ཅི་ནས་ཀྱང་བྱ་དགོས་དགོངས་ཏེ་མཐོ་ལྷིང་གི་གཙུག་
 ལག་ཁང་དུ་སྟུན་དྲངས། དེ་ན་རྒྱུད་སྟེ་གོང་འོག་སོ་སོའི་ལྷ་རྣམས་ལྟེ་བ་རིས་སུ་གོ་རིམ་
 བཞིན་བྲིས་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་རྫོ་བོས་བསྟོད་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་རེ་མཛད་དེ་སྟུན་ལ་
 བཞུགས་པ་ན། ལོ་ཆེན་གྲིས་བསྟོད་པ་འདི་རྣམས་སུ་མཛད་ཅེས་དྲིས་པས། རྫོ་བོས་
 དེ་ཁོ་བོས་འབྲལ་དུ་བགྲིས་པ་ཡིན་གསུངས། རྫོ་བོས་ལོ་རྩ་བ་ལ་ཁྱེད་གྲིས་ཅི་དང་ཅི་
 མཆོན་ཞེས་གསུངས་པ་ན་ལོ་རྩ་བས་ཁོང་རང་གི་མཆོན་པ་རགས་རིམ་རྣམས་ཞུས་པས།
 རྫོ་བོའི་ཞལ་ནས་ཨེ་ཁྱེད་ལྷ་སྤྱ་བོད་ན་བཞུགས་བཞིན་ཡོད་པར་ང་འོང་བར་དགོས་པ་མི་
 འདུག་ཅེས་གསུངས་ནས་སྤྲུགས་ཀར་ཐལ་མོ་སྟུར།

ཡང་རྫོ་བོས་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་པོའི་དོན་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་ཏེ་གང་ཟག་གཅིག་གིས་ཉམས་སུ་
 ལེན་ན་རི་ལྷ་ར་བགྲི་གསུངས་པ་ལ། ལོ་རྩ་བས་རྒྱུད་སྟེ་སོ་སོ་ནས་བཤད་པ་ལྷ་ར་བྱེད་
 ལགས་མོད་ཞུས་པས། རྫོ་བོས་ཁོ་བོ་བོད་དུ་འོང་བ་ལ་དགོས་པ་བྱུང་འདུག་ཅེས་གསུངས་
 བྱིང་། དེ་རྣམས་ཆོག་དྲིལ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས།

དེ་ནས་ལྷ་སྤྱ་མ་བྱང་རྩལ་འོད་གྲིས་གྲང་དར་གྲིས་བསྟན་པ་བསྟུ་བས་རྩལ་དང་། ཆོས་
 འོག་སྟེལ་རྩལ་སོགས་དྲི་བ་ཁག་མང་པོ་ཞུས་པར། རྫོ་བོ་སྤྲུགས་ཤིན་ཏུ་མཉེས་ནས་ཆོས་
 ཐབ་མོ་བྱ་བ་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཁོན་ཡིན། དེ་ལ་གཟབ་དགོས་པ་སོགས་གསུངས། ཆོས་

མིན་དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་བསྟན་པཅོས་ཤིག་མཛད་པར་ཁུས་པས། བྱང་ཆུབ་
 ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་པཅོས་འདི་སྤྱི་ལོ་ ༡༠༧༧ ཤིང་བྱ་ལོར་ལྷགས་ཅོམ་
 གནང་ནས་སྤེལ་བས་བོད་དུ་ཆོས་ལོག་སྣ་ཆོགས་བྱང་བ་རྣམས་འིམ་གྱིས་ཡལ་བར་གྱུར་
 པ་ཡིན་པས་གཞུང་འདི་ཤིན་ཏུ་འགལ་ཆེན་པོ་ཡིན། བླ་མོ་ལོ་རྒྱ་བའི་བསྟོན་པ་བརྒྱད་
 རྩལ་ལས། རྩོ་བོ་བོད་དུ་མ་བྱོན་ན། ཐམས་ཅད་ཡོང་བ་བཞིན་དུ་གྱུར། མཁའ་པ་རྒྱས་
 པ་ཁྱོད་བྱོན་པས། བོད་དུ་ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་ཤར། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞུང་
 འདིའི་བསྟན་བྱ་གཙོ་བོ་ནི། གཞུང་འདི་ཉིད་ལས། ཆུང་བུ་འབྲིང་དང་མཆོག་འགྲུར་
 པའི། སྤྱིས་བྱ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་གཅིག་འཆང་
 རྒྱལ་ལ་སྤྱིས་བྱ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་འིམ་པ་མདོར་བསྡུས་ནས་བསྟན་པའི་གཞུང་
 ཞིག་ཡིན། སྤྱིས་བྱ་ཆུང་བའི་ལག་ལེན་ལ་འཆི་བ་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་གོ་ནས། ཆོ་འདི་ལ་སློ་
 མ་ལྟོག་ན་ཆོས་པའི་ཁོངས་སུ་མི་ཆུད་པ་དང་། འབྲིང་གི་ལག་ལེན་སྤང་བོ་ལ་བདག་ཏུ་
 འཛིན་པ་མ་སྤངས་ན་ཐར་པ་མི་བྲོབ་པ་དང་། ཆེན་པོའི་ལག་ལེན་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་འིན་
 པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གཞན་དོན་སྦྱུང་བྱེད་ཀྱི་སློ་མ་བསྐྱེད་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 གལ་དུ་མི་ཆུད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དེ་ཡང་ཐབས་ཤེས་ཟུང་དུ་མ་འབྲེལ་བར་
 སྟོང་ཉིད་གཅིག་སྤྱོད་པས་འཆང་མི་རྒྱལ་དང་། མདོ་སྤྲེལ་གྱི་ཉམས་ལེན་བསྐྱེལ་ནས་
 བསྟན་པས་ཉམས་སུ་སྤང་བདེ་བ་དང་། གྲུ་གྲུབ་ཡལ་སྤང་དང་། ཐོགས་མེད་སྤྱོད་མཆོད་ཀྱི་
 བཞེད་སྒོལ་སྤོན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཅུལ་དུ་བརྟོན་པས་གཞུང་གཞན་ལས་བྱུང་པར་དུ་
 འཕགས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་མངའ་འིས་སུ་ལོ་གསུམ་གྱི་བར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མང་དུ་བསྐྱོར་ནས་སྤེལ་
 ལྷན་གྱི་གཞུལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡང་དག་པའི་ལམ་དུ་བཀོད་པར་མཛད། དེ་ནས་འབྲོམ་
 སྟོན་པ་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་དབུས་གཙང་གི་ཕྱོགས་སུ་
 གདན་དྲངས། བསམ་ཡས་སོགས་སུ་འགྱུར་ཁུས་སོགས་མང་པོ་མཛད་ཅིང་བསྟན་པ་དར་
 སྤེལ་མཛད་སྤྲེལས། རྩོ་བོས་སྤྱར་བོད་དུ་བསྟན་པ་དར་བ་ནང་བཞིན་རྒྱ་གར་དུ་འང་མ་བྱུང་

བ་འདྲ་གསུངས། མདོར་ན་མངའ་ཡིས་སུ་ལོ་གསུམ། སྟེ་ཐང་དུ་ལོ་དགུ། དབུས་གཙང་
 དུ་ལོ་ལྔའི་བར་བཞུགས་ནས་གཙོ་བོ་སྐྱབས་འགོ་དང་ལས་རྒྱ་འབྲས་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་
 ལས་བརྩམས་པའི་མདོ་རྒྱགས་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གཞུང་གདམས་པ་མན་ངག་
 གི་ཆོས་སྒོར་མང་དུ་བསྟུལ་ནས་བོད་གངས་ཅན་མྱོངས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་བཙོ་མའི་
 གསེར་ལྷར་གཙང་དག་དང་དར་སྤེལ་མཛད་ནས། མཐར་དགུ་གངས་དོན་གསུམ་པ་སྟེ་
 ལོ་༡༠༥༧ གིང་པོ་རྟའི་ལོར་སྟེ་ཐང་དུ་སྐྱབས་པ་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ།

གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་མར་གྱི་ཉིང་ཁུ་ཞེས་བྱ་བའི་མཛད་པ་བོ་རྒྱལ་ཚབ་སྐྱབས་
 བཞི་བ་གྲགས་པ་དོན་གྲུབ་ནི། རུ་འཆོས་སྟེ་མོ་སྟོད་བྲ་སྟོར་དུ། གོ་འཛོ་ཁི་དྲུབ་ཀྱི་
 གཏུང་རིགས་ཡབ་ཆེ་དབང་ལོར་བྱ་དང་། ཡུམ་ལེགས་མཛེས་སྟོན་མའི་སྲས་སྟེ། སྟེ་ལོ་
 ༡༡༤༥ མེ་ལུག་ལོར་ངོ་མཚར་གྱི་ལྷས་དང་བཅས་སྐྱེ་འབྱུངས། གནས་བརྟན་རིན་རྒྱལ་
 བས་མཚན་དཔལ་ལྷན་ཆོས་སྟོང་རྒྱ་མཚོར་བཏགས། ཆེ་དབང་དང་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་
 དབང་མཛད། རྒྱལ་དབང་མི་བསྟོད་ཞབས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཚབ་དུང་པའི་མཆོག་སྟེ་ལོ་དང་ས་
 འཛིན་པའི་བཀའ་ཤོག་དང་། བྱུག་མདུད་དམ་རྩས་སྟོན་ལམ་སོགས་གནང་། རྒྱ་མ་པ་
 གྲུན་དགའ་ལེགས་ལྷན་ལས། རྩོགས་ཆེན་ཆོ་རྒྱུབ་སོགས་ཀྱི་དབང་ཞུས། ཆར་ཆེན་ལས་
 ཆོ་རྟ་དང་གུར་གྱི་རྩེས་གནང་གསན། དགུང་གངས་བརྩུ་བཞིར་ཐེབས་པ་ལྷགས་སྟེལ་
 མཆུ་རྩར་ཡངས་ཅན་གཙུག་ལག་ཁང་དུ། རྩེ་ལྷ་དམར་ལྷ་པས་རྟེན་གྲོལ་ལའི་དུང་ཡོངས་
 རྩོགས་དགེ་བསྟེན་གྱི་ཕྱོམ་པ་གནང་ཞིང་དཔལ་ལྷན་གྲགས་པ་དོན་གྲུབ་བྱུང་བདག་ཆོས་
 ཀྱི་ཉི་མ་ཞེས་པའི་མཚན་གསོལ། སྟོན་འཇུག་བྱང་སེམས་དང་། བཀའ་མོ་དང་མ་མགོན་
 ལའོར་ལྔའི་རྩེས་གནང་། བྱུག་བཞི་པའི་དབང་བཞི་སོགས་སྟུལ། མཆུར་ལུར་ཐེབས།
 རྒྱལ་མཆོག་བདུན་པ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོས་རྒྱལ་ཚབ་གཉིས་པ་བཀའ་ཤིས་རྒྱལ་ལ་
 གནང་བའི་ལྷ་དམར་གསེར་གྱི་མདོངས་ཅན་གྱི་ཅོད་པན་གནང་སྟེ་གོ་ཤིའི་ཁྲིར་མངའ་
 གསོལ། དགུང་གངས་ཉི་ཤུ་པ་མེ་སྟག་ནག་པ་རྩེ་བར་ལྟོ་བྲག་སྲས་མཁར་དུ་རྩེ་དགུ་པ་
 དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྒྱལ་བ་གར་གྱི་དབང་པོ་ལྷ་པའི་དུང་ནས་རབ་བྱུང་དང་དགེ་ཚུལ་བསྐྱབས་

བར་མཛད། གཤམ་པ་དོན་གྲུབ་དག་གི་དབང་ཕྱག་རྟེན་མེད་མྱོང་པོ་དགའ་བའི་ཐེངས་
 ཞེས་པའི་མཚན་གསལ། སྤྱད་ཕྱགས་ཀྱི་བྱང་སྒྲུབ་ལུས། རྩ་ཕྱིར་རྟོག་དཀྱིལ་བདུན་གྱི་
 དབང་དང་དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་ལུང་གསན། ལྟ་གདོང་ལོ་ཆེན་ལས་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་གི་
 བཤད་ལུང་དང་། རྩ་ལྷ་དམར་ལྔ་བའི་བྱང་ནས་བསྟེན་རྟོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་འོད་པར་མཛད།
 ཤངས་སྤྱོད་ལ་མའི་ལུས་སྒྲུབ་མཛད་ཆེ་ལུས་ཆུ་ཁོལ་ཞིང་ཉེས་ཏེ་ལྟོག་གི་ཆལ་སྒྲུས།
 སེལ་ལོར་མཚུར་ལུར་རྩེ་དགུ་པ་བསྟེན་པར་རྟོགས་པའི་ལས་སྒྲོབ་པ་མཛད།

དེ་ནས་སྟེ་གདོང་གི་གོང་མ་ཡབ་སྐུ་དང་། མཁན་བྱང་བཟང་པ་སོགས་ལ་སྟེན་གྱིས་
 ཀྱི་གདམས་པ་དུ་མ་སྟུལ། ཏུ་ཡི་སི་ཏུ་སྒྲུ་ཐེངས་ལྔ་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དང་། སྤྱལ་སྒྲུ་ཀམ་
 གཤམ་པ་རྣམ་རྒྱལ། བཀའ་མོ་གདུང་བརྒྱད། རོན་ཏུ་ར་ལྷ་ཐ། བདག་པོ་སི་ཏུ་ཁུ་དཔོན།
 བྱང་བདག་པག་ཤིས་སྟོབས་རྒྱལ་སོགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདུན་ཅིས་ཆོས་པར་མཛད། རི་བོ་
 ཆེ་བས་བསྐྱལ་ནས། ལམ་སྟོན་གྱི་འགྲེལ་པ་དང་དབྱེས་རྟོག་བསྐྱེད་ཤིང་རྣམ་བཤད་སོགས་
 མཛད། རྒྱལ་དབང་དགུ་པས་ ལྷ་དམར་དུག་པ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་ལ་བསྟེན་རྟོགས་
 བསྐྱལ་བའི་ལས་སྒྲོབ་མཛད་ཅིང་། རྩ་ཕྱིར་ལྷ་དམར་དུག་པར་འདུལ་བའི་ལག་ལེན་ཐ་
 ཞིབ་རྣམས་དང་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འཁྱུར་གྱི་ལུང་། བཀའ་བརྒྱད་གོང་མའི་གསུམ་འབུམ་
 རྣམས་ཀྱི་ལུང་དང་། རྒྱུད་སྟེ་རབ་འབུམས་ཀྱི་དབང་སོགས་ལུས་པ་གང་བྱེད་ཚུལ་དུ་སྟུལ།
 བཀའ་མོ་གྲུ་པའི་གདུང་བརྒྱད་སྐུ་གསུམ་ལ། སྤྱལ་ཐབས་རྒྱ་མཚོའི་རྩེས་གནང་སྟུལ། རྟེན་
 བཞེངས་རྣམས་ལ་རབ་གནས་མཛད། སི་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ལ་ལམ་སྟོན་བཤད་པ་
 དང་། རྟོག་དཀྱིལ་དབང་། སྟན་པ་གཞུང་བཤད་སོགས་མཛད། དུགས་པོར་ཐེབས།
 རྩེ་དགུ་པ་མཛད། བཤད་སྒྲུབ་གླིང་དུ་ལམ་སྟོན་གྱི་ཁྲིད་མཛད། བསྐྱེད་གཞི་གསལ་བྱེད་
 དང་། བཤེས་གླིང་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ་གནང་། གཙང་དུ་ཐེབས། རྩེ་ཉེ་རྟོ་སྒྲུ་ཐེངས་གཉིས་
 པ་དཔག་བསམ་དབང་པོས་ཤངས་ལེན་མཛད། ཤངས་རྣམ་གླིང་དུ་ཡོས་ཡོད་སྟོན་ལམ་
 གྲོལ་མཚམས། རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཞི་དབྱིངས་སྤྱུ་གཟིམས་པའི་སྤྱུ་གདུང་རིག་པོ་ཆེ་མཚུར་
 ལུར་སྟེན་བྱངས་ཉེ་གདུང་མཚན་སྟུལ་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་པར་མཛད། རྩེ་དགུ་པའི་ཡབ་

མིན་ཀྱལ་མཆོག་བཙུ་བ་ཆེན་པོ་ཁམས་ནས་དབུས་སུ་སྐྱོན་འབྲེན་པའི་སྐད་དུ་གར་དབང་
ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ལེབས་སྐབས་ཇི་འདིས་གཞིས་བཞུགས་མཛད།

མཐར་དགུང་ལོ་རེ་བདུན་པ་སྤྱི་ལོ་༡༥༧༡ ན རྒྱ་གར་ལོའི་སྐྱོན་ལྗེའི་ཉར། མཛོད་པ་
ཀམ་དོན་དམ་ལ་དེ་རིང་དགོན་མཆོག་གི་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གོམས། ཁོ་བོ་ཆོས་བཀའ་
སྐྱོགས་པར་སྤྱི་ཀྱི་སེམས་ཅན་མང་པོའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་འགོ་དགོས་གསུངས་ནས་སྐྱོ་ཆོས་
དང་སྐམ་སྦྱར་ཉེ་སྒྲོར་འདིར་ཞོག་གསུངས། མཛོད་པས་དེ་ལྟ་ན་སྐུ་ལ་སྐྱུ་འབྱོན་མིན་
དང་། འབྱོན་ནས་ཡུལ་གང་དུ་སྐྱོགས་ཞུས་པས། ད་རུང་ཞིང་འདིར་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱ་
ཆེར་བྱེད་དགོས་ཡོད་པས་སྐྱུ་ས་ཁྱེད་རང་ཆོས་ཆོལ་དང་བདེ་བ་རང་འོང་གསུངས་ནས་ཞི་
བར་གཤེགས་པར་མཛད། སྐྱུ་གདུང་མཚུར་ཐུར་འོད་བཞུ་ཡུལ་ནས། རིང་བསྐལ་རྣམས་
དདུལ་གདུང་རིག་པོ་ཆེར་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཞིང་རབ་ཏུ་གནས་པ་དང་མཆོད་པའི་སྤྱིན་
གྱིས་མཆོད་པར་མཛད་པའོ།

ཁོང་གི་གསུང་ཚུ་མནི། ལྷ་རོ་ཆོས་དྲུག་གི་རྣམ་པར་བཤད་པ་སྤྲ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་སྡེ་
མཐའ་དག་གི་རིས་པའི་དོན་གྱི་སྒྲིང་པོ་གསལ་པར་བྱེད་པ་དྲུགས་བརྒྱུད་གྲུབ་པའི་མཛེས་
རྒྱུ། བྱང་རྒྱལ་ལམ་སྒྲོན་གྱི་འགྲེལ་པ་མར་གྱི་ཉིང་ལ། མངའ་བདག་མར་པ་ལོ་ལྟ་བུ་ཆེན་
པོ་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དཔལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་པའི་ཡེ་
ཤེས་གྲུབ་པའི་སྦྱོད་ཡུལ་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱལ་ལ་འཇུག་པ་ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེའི་བྱ་གཟིངས།
བཙུམ་ལྟན་འདས་དགེས་པ་དོ་རྩེ་ལྟ་དགུའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པར་
བཤད་པ། ཇི་དུས་གསུམ་མཁུན་པའི་ཐུགས་དམ་ལྷ་ལས་ཐག་མོ་ལྟ་ལྟའི་མངོན་དཀྱིལ་
ཆོགས་བཅད་དུ་བསྒྲིགས་པ། མཚུངས་མེད་དོ་རྩེའི་དབྱངས་ཅན་ཆོད་པག་མེད་དུ་རྒྱལ་བ་
རྒྱུན་སྒྲོང་བ་ལྟན་ཐབས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། ཀམ་པཀ་ཤིས་ཀྱི་གཏོར་མ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐེ་ཆོམ་
ཞུས་པའི་ལན་དུ་བསྐུལ་བ། རྒྱལ་པའི་དབང་པོ་དབང་ཕྱག་དོ་རྩེའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཐན་
བདེའི་གཏོར་ཆེན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདུན་གྱི་སྒོན་གྱི་སྒོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་རྒྱས་
པའི་མདོ་སྡེ་ལས་ཐུང་བའི་ཆོག་སྒྲོབ་དཔོན་པོ་རྟེ་ས་ཏུས་མཛད་པ་ལ་ལག་ལེན་ལྟན་ཐབས་

གྱིས་བརྒྱན་པ། རབ་གནས་ཆོག་ལུལ་མེད་རྒྱུད་སྡེའི་ཡང་སྡིང་བཀྲ་ཤིས་ཆར་འཕེབས།
ཟ་བྱེད་དོན་མཁའ་འགྲོའི་ཆོག་དང་བཅས་མང་དུ་བཞུགས།

འཇམ་མགོན་ཀོང་སྤུལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ནི། རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཆུ་བྱ་སྟེ་སྤུ་ལོ་
༡༥༡༩ ལོར་ཁམས་འབྲི་རྒྱ་ཟལ་མོ་སྐར་དུ་ཡབ་ཁྲུང་པོ་སླ་མ་གཡུང་བྱུང་བསྟན་འཛིན་
དང་། ཡུམ་བཀྲ་ཤིས་འཚོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྤྱུ་འབྱུངས། དཀ་ཆེན་འགྱུར་མེད་མཐུ་སྟོབས་
ནམ་རྒྱལ་དང་། སི་ཏུ་བདྲ་ཉིན་བྱེད་དབང་པོ། འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཅེ་དབང་པོ་སོགས་
རིས་མེད་སླ་མ་ལུ་བཅུ་ཅམ་བསྟེན་ནས་བྱི་ཐ་སྟོན་རིག་པ་དང་། ཉང་དོན་རྒྱུད་གསར་རྟིང་
གི་བསྟན་བཅོས། གསང་བ་མན་ངག་ཉམས་ཁྲིད་བྱས་བཞེས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་
ཐོས་པས་མཐའ་རྒྱ་བཅད། བསམ་བསམ་གཏན་ལ་ཐབ། སྟོམ་པས་ཉམས་སུ་བླངས་ཏེ་རི་
ལྷ་རི་སྟེད་ཀྱི་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མཛོན་དུ་གྱུར། གཏུལ་བྱ་རང་རང་གི་མོས་པ་དང་
འཚམས་པར་སྒྲ་ཀྱ་ཅན་དབྱངས་གསུམ་དང་། སུམ་རྟགས་དག་གསུམ། གསོ་རིག་རྒྱུད་
བཞི། སྐར་ཅིས་ནག་ཅིས། སྟན་ངག་མཛོན་བཞེད་སྟོར་སོགས་ཐ་སྟོན་རིག་གནས་
ཀྱི་སྟོར་དང་། གཞུང་ཆེན་བཅུ་གསུམ། སྤྱུ་འབྱུལ་གསང་རྟིང་། ལྷ་རོ་ཆོས་བྱས་སྟོར་བྱས་
སོགས་མདོ་ཐུགས་གཞུང་ལུགས་འཆད་ཉན་གྱིས་སྤྱོ་ཆོ་འདའ་བར་མཛད། ཁོང་གི་སྟོབ་
མ་གྲགས་ཆེ་བའི་ཀྲུ་པ་སྤྱུ་འབྱེད་བཅུ་བཞི་པ་ཐེག་མཆོག་དོན་མེད་དང་། བཅོ་ལུ་པ་མཁའ་
ཁྱབ་དོན་མེ། འཇམ་དབྱངས་སྟོ་གཏེར་དབང་པོ། མི་ཐམ་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་རྒྱལ། བྲག་
གཡལ་གདོང་སྤུལ་ངག་དབང་དམ་ཚོས་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཡིན། གསུང་ཡང་། བཀའ་བརྒྱུད་
ཐུགས་མཛོད་དང་། རིན་ཆེན་གཏེར་མཛོད། གདམས་ངག་མཛོད། རྒྱ་ཆེན་བཀའ་མཛོད།
ཤེས་བྱ་མཛོད་བཅས་མཛོད་ཆེན་ལུས་མཚོན་པོ་ཏི་དགུ་བཅུ་ཅམ་ལུགས་རྩུམ་དང་ཕྱོགས་
བསྐྱིགས་མཛད་ནས། མཐར་རབ་བྱུང་བཅོ་ལུ་པའི་ཕྱགས་སྟག་བྱི་ལོ་༡༥༥༠ ལོར་སྤུ་
གཤེགས།

ད་ལམ་པར་དུ་བསྐྱུན་རྒྱ། རྒྱལ་ཚབ་གྲགས་པ་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་བྱང་རྒྱལ་
ལམ་སྟོན་གྱི་འགྲེལ་པ་མར་གྱི་ཉིང་ཁུ་ཞེས་པ་འདི་དང་། འཇམ་མགོན་སྟོ་གོས་མཐའ་

ཡས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་གྱི་འགྲེལ་པ་སྟིང་པོར་བསྐྱས་པ་བྱང་ཆུབ་ལམ་
 གྱི་སྒྲུང་པ་རབ་རྟུ་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ལས། རྒྱལ་ཚབ་བཞི་པས་མཛད་པའི་ལམ་
 སྒྲོན་གྱི་འགྲེལ་པ་མར་གྱི་ཉིང་ཁུ་འདི་ཉིང་ནི། མ་དཔེ་ཤིན་རྟུ་དཀོན་ཞིང་མཚན་བྱང་གསལ་
 ཁ་དམིགས་བསལ་མི་སྤང་ཡང་། བཤད་པར་དམ་བཅའ་བའི་ཚིག་ལས་གསལ་བ་ལྟར་
 མར་གྱི་ཉིང་ཁུ་ཞེས་པའི་མཚན་འདི་དཔེ་སྒྲིག་པས་བཀོད་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་གཞུང་
 འགྲེལ་འདི་གཉིས་ནི་མཉམ་མེད་འགྲོ་མགོན་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་གདམས་ཟབ་བཀའ་ལྟགས་
 རྒྱལ་པོ་གཅིག་འདྲེས་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལས། རྩོ་བོ་བཀའ་གདམས་པའི་གདམས་
 རག་གི་ཡང་ཞུན་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ལྟག་པར་སྐྱབ་བརྒྱུད་པ་ནམས་ལ་ཉེ་བར་མཐོ་
 ཞིང་ཕན་འདོགས་ཆེ་བའི་གཞུང་ཞིག་ཡིན། ད་ལམ་གཞུང་འདི་གཉིས་དེ་བ་གཟུགས་
 གྱི་རྣམ་པར་འགྲེམས་སྟེའི་བྱེད་པས་དཔེ་རྒྱན་ཡུན་རིང་གནས་སྤུབ་པ་དང་། བཤད་བྱ་
 དང་། སྐྱབ་བྱའི་ཉམས་ལེན་པ་རྣམས་ལ་འཆད་ཉན་བྱེད་བདེ་བ་སོགས་ཕན་འདོགས་རྒྱ་
 ཆེར་ཡོད་པ་སོགས་དགོ་མཚན་དུ་མར་དམིགས་ཏེ། ལྷ་རྩེ་བཟོ་བྱེད་པའི་མཛོད་ཁང་ནས་
 བར་བསྐྱེད་གནང་བའི་སྐབས་སུ། རྒྱ་འབྲོར་བ་ལྷ་དྲ་ཐེབས་ཅུ་ཚོགས་པ་ནས་པར་སྐྱབ་གྱི་
 འགྲོ་གྲོན་ཡོངས་རྫོགས་གནང་བ་ལ་འདི་གའི་དཔེ་མཛོད་ནས་སྟིང་ནས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་
 ཞེས་ཞུ་བ་དང་། མ་དཔེ་རི་བཞིན་ཆད་ལྟག་མེད་པར་ཞུ་སྒྲིག་བགྱི་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་ཉམས་
 རྩོང་ཞན་པ་དང་ཤེས་རྒྱ་ཆུང་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆད་ལྟག་དང་ལོར་འབྲུལ་རིགས་
 ཡོད་པས་པས་རྒྱ་ཆེའི་གྲོག་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོན་འདོན་ལ་དགོངས་འཆར་ལྟག་སྟེའི་ཡོང་
 བ་ཞུ། ཞེས་པ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞི་ཚས་འཁོར་སྒྲོར་བའི་
 གནས་ཁྱད་པར་ཅན་དྲང་སྟོང་ལྟར་བ་རི་དྲགས་གྱི་ནགས་བརྩེ་བྱེད་པའི་མཛོད་ཁང་དུ་
 དཔེ་མཛོད་དོ་དམ་པ་ནས་བཀའ་ཤིས་ལུན་ཚོགས་མིང་ཅན་པས་བྱིས་པ་དགོ་ལེགས་སུ་
 རྒྱུར་ཅིག།

དཀར་ཆུ།

ཐུན་བརྗོད།	iii
པར་རྒྱན་གསལ་བཤད།	ix
སངས་རྒྱལ་གྱིས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་ལུ་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་འདུ་ཚུལ།	2
བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྟོན་མ་འདི་དོ་བོས་ཇི་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་དམ་པའི་	
ཆོས་ཀྱི་བྱང་ཆུལ།	4
ཆོས་ཀྱི་བྱ་དགེ་པའི་བཤེས་གཉེན་ཇི་ལྟར་དུ་བསྟན་ཚུལ།	19
བཤད་བྱ་བསྟན་བཙུག་གྱི་གཞུང་དངོས་བཤད་པ།	24
སྐྱེས་ལུ་གསུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་བཤད་པ།	67
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བ་རྩལ་དུ་བྱིན་པའི་རྒྱལ་བ་ཉམས་སུ་བྱངས་པའི་ཐབས།	135
སྟོན་པ་བསྐྱབ་བྱ་དང་བཅས་པའི་སྟོར།	135
འཇུག་པའི་བསྐྱབ་བྱ།	208
བྱངས་ནས་བསྐྱབ་པ་ལ་སྟོབ་ཚུལ།	232
ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ།	233
ལྷག་པ་ཉིད་དེ་འཛིན་ནམ་མཁའ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ།	254
ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ།	278
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བཤད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མདོར་བསྟན་པ།	292
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་ཉམས་སུ་བྱངས་པའི་ཐབས་བཤད་པ།	320
ཚུམ་པ་མཐར་བུན་པ་མཇུག་གི་དོན།	342

འཇམ་མགོན་སློ་གྲོས་མཐའ་ཡས་གྱིས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་

ལམ་གྱི་སློན་མའི་འགྲེལ་བ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་

སྒྲུང་བ་རབ་རྟུགས་ལ་བ།

མཚན་པར་བརྗོད་ཅིང་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ།	351
སྤྱིས་བྱ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྟན་བ།	352
སྤྱིས་བྱ་ཆུང་བའི་མཚན་ཉིད།	359
སྤྱིས་བྱ་འབྲིང་གི་མཚན་ཉིད།	360
སྤྱིས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད་མདོར་བསྟན་བ།	362
ཡ་རོལ་རྟུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་རྒྱས་པར་བཤད་བ།	363
སློན་པ་བསྐྱབ་བྱ་དང་བཅས་བ།	365
འཇུག་པ་བསྐྱབ་བྱ་དང་བཅས་བ།	375
ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སློབ་ཚུལ།	383
ལྷག་པ་སེམས་སམ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སློབ་ཚུལ།	385
ཞི་གནས་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་ཚུལ་དངོས།	387
ལྷག་པ་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སློབ་ཚུལ།	389
ལྷག་མཐོང་ལ་ཇི་ལྟར་སློབ་པའི་ཚུལ།	393
སྤྱིས་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་མདོ་ཙམ་བསྟན་བ།	405
མཇུག་གི་དོན།	411
ལམ་སློན་གྱི་འགྲེལ་བ་མར་གྱི་ཉིང་ཁུའི་ས་བཅད།	413
ལམ་སློན་གྱི་འགྲེལ་བ་སྒྲུང་བ་རབ་རྟུགས་ལ་བའི་ས་བཅད།	421

བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་མར་གྱི་ ཉིང་ཁུ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

རྒྱལ་བ་དམ་ཚེས་དག་འདུན་དགོན་མཚོག་གསུམ།
 སྤྱགས་གསུང་སྒྲི་ཡི་ངོ་བོར་ལྷན་གྱུབ་པས།
 འབངས་གྱུར་འགོ་འདིའི་སྒྲུབས་འོས་དག་བའི་བཤེས།
 བཀའ་བྲིན་མཉམ་མེད་དེ་ལ་གྲུས་པས་འདུད།
 དེའི་གསུང་ལས་ཐོས་ལམ་གྱི་རིམ་བ་འདི།
 གང་ལས་བྱུང་བའི་བརྒྱད་པ་རྣམ་གསུམ་དང་།
 གཞུང་མཛད་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ཨ་ཉི་ཤ།
 ཡབ་སྲས་སློབ་མར་བཅས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ནས།
 སྒྲིས་བྱ་གསུམ་གྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་འབྲས།
 མཐོ་རིས་ཐར་དང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡི།
 ལམ་གྱི་སྒྲུང་དོར་གསལ་བྱེད་སྒྲོན་མ་མཚོག།
 རྣམ་འགྲེལ་མར་གྱི་ཉིང་ཁུས་རབ་གསལ་བྱ།

དེ་ཡང་གཞུང་འདིའི་མཛད་པ་པོ་ཇོ་བོ་རྗེ་ལྷ་གཅིག་གི་སྤྱགས་གྱི་དགོངས་པ་ཅེན་
 གྱིས་ཕྱག་ལེན་དུ་ཐེབས་པ་དག་བཤེས་སྟོན་པའི་བཤད་སྲོལ་དག་བཤེས་ཆེན་པོ་ཕྱ་ཉི་
 བ་ལས་བརྒྱད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སློབ་མའི་མཚོག་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་ཤ་ར་བ་ཆེན་པོ་
 ཡོན་ཏན་གྲགས། མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་དག་བཤེས་ཤིང་བའམ་ཞང་རོམ་མོ་བར་ཡང་
 གྲགས་པའི་གསུང་སྒྲོས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་དག་ལས་རི་རྒྱུད་འབྱུང་བའི་ཆོག་དང་དོན་གྱི་ཆ་

ཅུང་ཟད་ཅིག་བསྐྱུ་སྟེ་འཁྱེད་པ་ལ། སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
སྐྱེས་ལུགས་ཀྱི་ལམ་ཏུ་འདུ་ཚུལ། དེ་ཉིད་བརྗོད་བྱ་རྟོག་པའི་གཞུང་བྱང་ཚུལ་ལམ་
ཀྱི་རྟོག་མ་འདི་རོ་པོས་ཇི་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ་ལས་བཅུམས་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་
ཚུལ། ཆོས་ཀྱི་དབུ་དགེ་པའི་བཤེས་གཉེན་ཇི་ལྟར་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ། བཤད་བྱ་བསྐྱེད་
བཅོས་ཀྱི་གཞུང་དངོས་བཤད་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་(སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་སྐྱེས་ལུགས་ཀྱི་ལམ་ཏུ་འདུ་ཚུལ།)ནི།

ཡོངས་ཀྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ག་ར་བའི་ལལ་ནས། སངས་རྒྱལ་གྱིས་
བརྟན་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་སུ་གསུམ་གྱི་རིམ་པར་འདུ་བ་ཡིན་གསུངས་ཏེ། དེའི་
རྒྱ་མཚན་ཆོས་ལ་འཕྲུག་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་འཁོར་བའི་བདེ་
བདོན་དུ་གཉེར་བ་དང་ཐར་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་གཉིས་ལས་མེད་ཅིང་། ཐར་བ་འདོད་
པ་ལའང་རང་དོན་དུ་ཐར་བ་འདོད་པ་དང་གཞན་དོན་དུ་ཐར་བ་འདོད་པ་གཉིས་ཏེ་གང་
ཟག་གི་རིགས་གསུམ་པོ་དེ་ལས་མེད་པས། འཇགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་རྒྱད་བླ་མའི་འགྲེལ་བར་། མདོར་བསྟུན་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་ན་སེམས་ཅན་རྣམ་
པ་འདི་གསུམ་ཡོད་དེ། སྲིད་པ་འདོད་པ་དང་། སྲིད་པ་དང་བུལ་བར་འདོད་པ་དང་།
དེ་གཉིས་ཀ་མངོན་པར་མི་འདོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་པ་འདོད་པ་ནི་འཁོར་
བའི་བདེ་བ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྐྱེས་སུ་ཐ་མ་དང་། སྲིད་པ་དང་བུལ་བར་འདོད་
པ་ནི་རང་དོན་དུ་སྲིད་པ་དང་བུལ་བ་ཙམ་གྱི་ཐར་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྐྱེས་སུ་འབྲིང་
དང་། དེ་གཉིས་ཀ་མངོན་པར་མི་འདོད་པ་ནི་རང་དོན་དུ་འཁོར་བའི་བདེ་བ་དང་སྲིད་
པ་དང་བུལ་བ་ཙམ་གྱི་ཐར་བ་གཉིས་ཀ་མི་འདོད་པར་གཞན་དོན་དུ་ཐར་བའི་མཆོག་
སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་འདོད་
པ་ལྟེ་སྐྱེས་སུ་མཆོག་ཡིན་ཅིང་། སྐྱེས་སུ་དེ་དག་གིས་ཐོབ་བུའི་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་

ན་ཡང་། འཕགས་པ་སྤྲུལ་གྱིས་རིན་པོ་ཆའི་འཕྲེང་བར། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྣོད་ལ་
 བློ། ཆོས་འགྲུབ་འགྲུར་ཏེ་གང་ཞིག་ལ། གང་པོར་མངོན་པར་མཐོ་བའི་ཆོས། བྱིས་
 བློ་ངེས་པར་ལེགས་འབྱུང་བ། གང་ཕྱིར་མངོན་པར་མཐོ་ཐོབ་ནས། རིམ་གྱིས་ངེས་
 པར་ལེགས་པ་འོངས། ཞེས་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་
 གཉིས་སྤྲུལ་འདུས་པར་གསུངས་པའི་མངོན་པར་མཐོ་བ་ནི་ལྟ་དང་མིའི་བདེ་བ་སྟེ་སྟེས་
 སུ་ཆུང་འུའི་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་དང་། ངེས་པར་ལེགས་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་
 དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ནི་སྤྲོད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཐར་པ་ཙམ་སྟེ་སྟེས་སུ་འབྲིང་
 གིས་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་དང་། སྤྲོད་ཞའི་མཐའ་དེ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་སྟེས་
 སུ་ཆེན་པོའི་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་ཏེ་གསུམ་པོ་དེ་ལས་མེད་པས། དེ་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ལང་
 འཕགས་པ་སྤྲུལ་གྱིས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། གསུམ་པོ་འདི་ནི་ངེས་པར་
 འབྱོན་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་གཉིས་
 པོ་ནི་རང་དོན་དུ་ཐར་པ་སྤྲུལ་པར་མཆུངས་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆུང་འུ་ཞེས་བྲུ་བ་སྟེས་སུ་
 འབྲིང་གི་ལམ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནི།
 རིན་པོ་ཆེད་ཀྱིས་སྤྲུང་བ་བསྟན་པའི་སྟོན་མར། གསང་སྔགས་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ། བརྟེན་
 བས་བྱང་ཆུབ་སྤྲུལ་པོ་ཞེས། ལྷ་མ་སངས་རྒྱས་གསུངས་པས་ན། ཉེ་དོན་འདིར་ནི་བྱི་
 བར་བྱ། ཞེས་པ་ལྟར་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྤྲུལ་པའི་ཐེག་པར་མཆུངས་
 པའི་སྟེས་སུ་མཆོག་གི་ལམ་ཡིན་ཅིང་། སྟེས་སུ་ཆུང་འུས་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་མངོན་མཐོའི་
 ལམ་ནི་དེ་རྣམས་ཉིད་ཀྱི་ཞར་ལས་སྟོན་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཆོས་མ་
 ལུས་པ་སྟེས་སུ་གསུམ་ཀྱི་ལམ་དུ་འདུ་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྫོགས་གཞུང་བྱང་ཆུབ་
 ལམ་ཀྱི་སྟོན་མའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གཅིག་གི་སྤྲུང་ལ་རིམ་གྱིས་བསྟེད་

དུ་བརྟུབ་པར་མཛད་པ་ཡིན་པས། ལོ་བྱ་ཡུལ་གྱི་གདན་རབས་བརྟུ་གཉིས་པ་རིན་པོ་
 ཆེ་ཚུལ་ཁྲིམས་མགོན་པོའི་ཞལ་ནས། རྩོམ་ཆེན་པོ་དེ་གདམས་ངག་གིན་ཏུ་ཆེ་བའི་
 རྟོབས་ཀྱིས་སྡེ་སྡོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཉིལ་ཏེ་དེའི་ནས་གང་
 ཟག་གཅིག་གིས་གདན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་མཛད་
 པ་ཡིན་གསུངས་པར་གདའ་བས།

སྤྱིར་རྩོམ་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་གཅིག་སྒྲོམ་དུ་བརྟུབ་ན་ཆོས་གིས་ཡོང་། འདི་
 གཅིག་སྒྲོམ་དུ་མ་བརྟུབ་ན་ཆོས་ཡོང་བའི་ཐབས་ཡེ་མེད། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་མི་རྟག་
 པ་དང་འཆི་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་འདི་ལ་སོ་ཞིག་མ་ཐེབས་ན་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྒྲོན་དུ་
 སྤྱང་གིས་འགོ་བ་ཡིན། འདི་ལ་སོ་ཞིག་ཐེབས་ན་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་ཡོན་ཏན་དུ་འགོ་བ་
 ཡིན་པས། དེ་གདམས་ངག་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བྱ་བ་ཡིན་གསུངས།

གཉིས་པ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྱིར་བོ་སྤྱོད་སྤྱུག་སྤྱུམ་
 གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དེ་ཉིད་བརྗོད་བྱུང་སྟོན་པའི་གཞུང་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་འདི་རྩོམ་
 པོས་རི་ལྷར་མཛད་པའི་ཚུལ་ལས་བརྩམས་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་གྱི་བྱང་ཚུལ་བཤད་པ་ལ།
 སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་འཛིན་ཏེན་དུ་ཕྱོད་ནས་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཚུལ། བཀའ་བསྟུ་
 དང་བསྟན་པ་གནས་ཆད་གྱི་རྣམ་གཞག་ བོད་དུ་བསྟན་པ་བྱང་ཚུལ། རྩོམ་གཞུང་
 འདི་རི་ལྷར་མཛད་པའི་ཚུལ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་(སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་འཛིན་ཏེན་དུ་ཕྱོད་ནས་
 ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཚུལ་)ནི།

གར་བ་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས། འོ་སྒྲོལ་གྱིས་ཁྲིམ་མཆོས་གྱི་སུ་མོ་བྱད་མི་མཚར་དུ་
 བྱས་ནས་སྤྱགས་རྗེ་ཆེ་བ་རང་དུ་མི་བྱེད་པ་མེད་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་
 པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤྱུག་སྤུབ་པ་འདི་ཁོ་ན་སྤྱགས་རྗེ་ཆེ་བ་ལགས་པར་གདའ་སྟེ། བརྟུ་
 སྤྱིར་བོ་གཞན་ཐམས་ཅད་གྱིས་བདག་ཁྱིང་ཁམས་ཡོངས་སུ་དག་པར་སེམས་ཅན་ཡོངས་

སྲ་སྒྲིན་པ་རྣམས་འདུལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲོན་ལམ་བཏབ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བུམ་
 ཟེ་རྒྱ་མཆོད་རྒྱལ་དུ་གྱུར་པའི་དུས་ན། བྱི་ཐ་ལ་ཁྱོད་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤངས་པའི་
 ཞིང་ཁམས་སུ་ཁྱོད་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲིགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུལ་བར་
 གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་པས་མཆེད་ཟླ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཐུགས་རྗེ་ལ་རྟེན་
 ལངས་པའམ་འགྲམ་ཚུ་ལངས་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་ནས་སྤྱན་ཆབ་བྱང་བའང་བཞུགས། དེ་
 བས་བཅོན་འགྲུས་ཀྱང་སྤྱག་ཏུ་ཆེ་བས་བཅོམ་ལྡན་འདས་བུམས་པ་བསྐྱལ་བ་བཅུ་
 གཉིས་ཀྱིས་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་སྤྱི་བ་ལགས་པར་གདའ། ཐུགས་རྗེ་དང་བཅོན་འགྲུས་
 མཆུངས་ལྡན་དུ་སོང་བས་བསྐྱལ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤུག་ཐུབ་པ་
 རྒྱུན་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ལགས་པར་གདའ།

དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྒྱུན་གྱི་སྒྲོན་ལམ་གྱུབ་པས་སྐྱེད་གྲུ་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་པའི་
 དུས་སུ། ཞིང་ཁམས་ཀྱང་མ་དག་པ། སེམས་ཅན་ཡང་མ་སྒྲིན་པ། སྒྲིགས་མ་ལྟ་བུ་
 བའི་དུས་སུ་མཛོན་བར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས། ཞིང་ཁམས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པས་
 ཆོར་མ་དང་གཡང་ས་དང་སྤོང་དུམ་གྱི་མོ་ལ་སོགས་པས་གང་ནས་ཡོད། ཞིང་ཁམས་
 དག་པ་ཀྱུན་ནས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཤེལ་དང་། བེའུ་ཆའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་
 གསུངས། དུས་ཀྱང་ཆེ་དང་། ལྷ་བ་དང་། ཉན་མོངས་དང་། སེམས་ཅན་དང་། དུས་
 ཀྱི་སྒྲིགས་དང་སྒྲིགས་མ་ལྟ་བུ་བའི་དུས། ཞིང་ཁམས་དག་པ་ཀྱུན་ནས་སོང་དང་
 བུད་མེད་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་བྱུང་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་
 རྒྱགས་ཀྱི་རྒྱ་ཅམ་ཡང་མི་གྲགས་པར་ལམ་བཤེ་བ་འཇུག་པ་བཤེ་བ་ཐེག་པ་བཤེ་བ་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ལམ་ཉག་གཅིག་ལ་སྒྲོབ་པ་ལགས་པར་གདའ། སེམས་
 ཅན་ཡང་ས་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བོདྱི་ས་རྒྱར་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་གསུག་ཡོད་པ་ལགས་
 པར་གདའ། དེ་ལ་འོ་སྒྲོལ་གྱི་འདི་ལྟ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྒྲོན་ལམ་གྱུབ་པའི་དབང་དུ་

ལགས་ཏེ། སྤྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་དང་སྤྱང་བ་དག་མ་དག་ཡིན། བདེ་བ་ཅན་པ་འོ་
སྒྲོལ་གྱི་འདིར་བྱོན་པ་ཡིན་ཡང་ཁོང་རང་གི་བདེ་བ་ཅན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱང་བ་ཡོད་པ་ཡིན།
འོ་སྒྲོལ་བདེ་བ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་ནས་བཞག་གྲང་གྲམ་སྤྱང་འདི་རང་གི་སྤྱང་བ་ཡོད་པ་
ཡིན། **སྤྱང་བ་དག་ན།** དག་པ་ནམས་ཀྱི་མཐོང་བ་དག །སངས་རྒྱས་གཟིགས་པ་ནམ་
དག་ཕྱིར། །བརྒྱ་ཞིང་ཡང་ནམ་པར་དག །གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ལགས། ཞེས་འབྱུང་བ་
ལྟར་འཕགས་པ་བསྐྱེད་པ་བཟང་པོ་པའི་མདོ་ལས་སྤྱིར་བསྐྱེད་པ་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་
སྤྱང་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་བཞི་པ་བདག་ཅག་གི་སྒྲོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤུག་ཐུབ་
པ་ཐུགས་རྗེ་མཆོག་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བུ་ལྟ་བུ་དེས། དང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་
རྒྱ་ཐུགས་བསྐྱེད། བར་དུ་བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་པ་གསུམ་མཁ། སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་མཁ་
དུས་ཐུག་པ་མེད་པར་ཆོགས་བསགས། བ་མར་སྒྲོན་གྱི་སྒྲོན་ལམ་བཞིན་བསྐྱེད་པ་
བཟང་པོ་འདིའི་སྤྱི་དགུ་ནམས་མར་འགྲིབ་ཀྱི་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་དུས་སྟོགས་མ་ལྟ་དང་ལྟན་
པའི་ཆེ་ཤུག་འི་རིགས་སུ་སྐྱུ་བལྟམས་ཤིང་སའི་སྤྱིར་པོ་དོ་རྗེའི་གདན་གྱི་སྒྲོལ་བཞུགས་
ཏེ་སྤོང་ལ་བདུད་བྱེ་བ་དུང་ལྷུང་བུམས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་བརྟུལ་ནས་ཐོ་རངས་
ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་མཛད་དེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྗེ་ལྟར་བསྐྱོར་བ་ཡང་།
ཤར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་མངོན་
པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་དམ་པའི་ཆོས་དཀོན་པར་བསྟན་པ་དང་གཅེས་སྤྱོད་
སུ་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཞག་བཞི་བཅུ་ཅ་དགུའི་བར་ཆོས་མ་གསུངས་པར་བསྐྱེད་པའི་ས་ལ་
བཞེས་ཏེ་བཞུགས་པ་ལ་བསྐྱེད་པ་བཟང་པོ་འདིའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་པོར་སྒྲོན་ལམ་བཟུབ་པ་ཆངས་པ་མི་མཛད་
ཀྱི་བདག་པོས་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་རྩིབས་སྤྱིར་དང་ལྟན་པ་ཐུལ་ནས་གསོལ་བ་བཟུབ་
པས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལྟ་བུ་སྤྱི་དབང་སྤྱང་བ་རི་དྲགས་ཀྱི་ནགས་སུ་གཤེགས་

ནས་ལྷ་ལྷེ་བཟང་པོ་ལ་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལན་གསུམ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་
 ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱོར་ཏེ། དེ་ལྟར་ལྷ་ལྷེ་བཟང་པོ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཐོག་མར་སྟོན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྒྱལ་པོ་བྱམས་པའི་སྟོབས་སུ་གྱུར་ཅན་ལྷ་ལྷེ་བཟང་པོ་
 གཞོད་སྟོན་ལྷར་གྱུར་པས་བསམ་པ་ངན་པས་བགོངས་པའི་བསམ་པས་སྐྱེ་ག་དང་སྐྱེ་
 བྱས་སྐྱངས་པ་དང་དེ་གནང་བས་ཁོང་ཆོམས་ནས། བདག་ཅག་གིས་ཁྱེད་འོ་བརྒྱལ་
 བར་བྱས་པས་བཟོད་པར་མཛོད་ཅིག

གཞན་ཡང་སྟོན་པོ་དག་ལ་བག་པའ་ནས་བཀའ་ཇི་ལྟར་སྟོལ་བ་བཞིན་དུ་བདག་
 ཅག་ལ་ཡང་བཀའ་སྟུལ་དུ་གསོལ། ཁྱེད་ཀྱིས་བདུད་ཅི་བརྟེན་ཅན་བདག་ཅག་རྣམས་
 ལ་ཡང་བགོ་བར་ཞུ་བྱས་པའི་ལན་དུ་ང་ལ་གཞོད་པ་ཡིན་ན་མི་བཟོད་པ་ཡིན་པ་ལས།
 འདི་ནི་ང་ལ་ཕན་པ་ཡིན་གྱི་གཞོད་པ་མ་ཡིན་པས་མི་བཟོད་དུ་དོགས་པ་མ་བྱེད་ཅིག
 གཞན་ཡང་། ང་ནི་དེ་ལ་དགའ་བར་ཤེས་གིས་ལ། ཁྱེད་ཀྱིས་སྟོག་གཅོད་དུག་བཞིན་
 སྤང་བར་འོས། གཞན་ནོར་རྒྱུང་མ་དག་ལ་ཆགས་པ་དང་། བརྟུན་དུ་སྤྱོད་ཆང་ལ་
 དགའ་བ་སྟོངས། ། གསུངས་ནས་དགོ་བསྟེན་གྱི་གཏན་ཁུགས་ལྷ་པོ་ག་ ད་ལྟ་སྟོམ་པ་
 འཕོགས་པ་པོ་འང་དགོ་སྟོང་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། འདིར་རྒྱལ་པོ་བྱིས་པ་ཞིག་
 གིས་པོ་ག་ སྟོན་ཞང་སེཌ་རྒྱལ་མཚན་ལ་གཅིག་བསྟེན་གནས་ཁུར་བྱུང་བ་ལས་ཆོག་པའི་
 ཡི་གེ་ཁྱེད་ལ་ཤོག་གསུངས་ནས། ཡི་གེ་འདི་ན་བཅུན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ་ཟེར་བ་
 སྤང་། དགོ་བསྟེན་དགོངས་སུ་གསོལ་མི་ཟེར། ངས་མི་ཡོང་བར་སྤང་གསུངས་སྒྲིད་དེ།
 དགོ་བསྟེན་དང་དགོ་རྒྱལ་གྱིས་དགོ་སྟོང་ཡེ་མེད་པའི་ས་མིན་པ་ཡོད་པའི་སར་སྟོམ་པ་
 འཕོགས་པ་བྱུང་ཡི་མི་རུང་། དེ་ནས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་བཟོད་པ་ལན་
 གཅིག་གིས་ཀྱང་སྐྱེ་སྐྱེ་ངས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བཟོད་པ་ལན་གསུམ་བྱ་བར་གསུངས་
 པ་ལས། འདིར་བཟོད་པ་ལན་གཅིག་གིས་སྐྱེས་པར་གསུངས། མི་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་

འདིར་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་སྒྲིས་པར་གསུངས། དེ་ནས་ཁུ་བ་གསུམ་པའི་ལན་དུ།
 ཁྱུ་ཡི་དུས་སུ་འདི་འདྲའི་ལན་བཏགས་པ། །འབྲས་ཐུའི་དུས་སུ་བརྗེད་པར་ག་ལ་
 འགྱུར། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་ཚེས་ཀྱི་བདུད་རྩི་འདི། །ཐོག་མ་ཉིད་དུ་ཁྱེད་ཅག་ཉིད་ལ་
 བསོ། །ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཡིན་པར་གསུངས།

དེ་ནས་གནས་བྱ་མོད་ཀྱི་མུང་པོའི་རི་ལ་སོགས་པར་མཚན་མ་མེད་པའི་ཚེས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་དང་། དེས་པའི་དོན་གྱི་ཚེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བསྐྱོར་བར་བཤད།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དང་པོ་ཡུམ་སྐུ་འཕྲུལ་མའི་ཡུམས་སུ་བཞུགས་པའི་
 དུས་ཉིད་དུ་ཡང་ཡུམ་སྐུ་མེད་བརྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོ་རྣམས་ལ་གཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡོད་དཔག་
 ཏུ་མེད་པ་གསུངས་པར་བཤད་པའང་ཡོད་གསུངས།

གཉིས་པ་ (བཀའ་བསྐྱེད་དང་བསྐྱེད་པ་གནས་ཚད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་)ནི།

བཙུམ་ལྷན་འདས་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་མཐར་ཐྱིན་ནས་དགོངས་པ་ཡོངས་
 སུ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བའི་རྒྱལ་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་སུ་འཕགས་པ་དབང་བཙུམ་པ་རྣམས་
 གྱིས་བཀའ་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བསྐྱེད་པ་ལས། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་དབང་དུ་བྱས་
 བ་བཀའ་བསྐྱེད་དང་པོ་འཕགས་པ་འོད་སྤངས་དང་ཀླན་དགའ་བོ་དང་ཉེ་བར་འཁོར་
 གསུམ་གྱིས་མཛད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བཙུམ་ལྷན་འདས་རིགས་
 གསུམ་མགོན་པོ་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཀླན་ཏུ་བཟང་པོ་ཀླན་གྱིས་བསྐྱེད་པར་
 ཡང་བཞེད་དེ།

དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ནས་དམ་པའི་ཚེས་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་པ་དེ་
 ཡང་སྦྱོར་འབྲས་ཐུའི་དུས་ལ་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་པ་ཕྱག་གསུམ། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོབ་པ་དང་ལུང་
 གི་དུས་གཉིས་ལ་ཡང་ལྔ་བརྒྱ་པ་ཕྱག་གསུམ་རེ། རྟགས་ཙམ་འཛིན་པའི་དུས་ལ་ལྔ་
 བརྒྱ་པ་ཕྱག་གཙུག་དང་ལྔ་བརྒྱ་པ་ཕྱག་བརྩུར་གནས་པར་གསུངས་པ་ལས། གང་ཟག་

གི་སྒྲིལ་འཕེལ་འགྲིབ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་པའི་འཕེལ་འགྲིབ་མང་པོ་རྒྱ་གར་ཉིང་དུ་
ཡང་བྱུང་བར་གདའ། སངས་རྒྱས་མུ་ཙན་ལས་འདས་ནས་རིང་པོ་མ་ཡོན་པར་རུང་བ་
མ་ཡིན་པའི་གཞི་བཅུ་ཀུན་ཡང་བྱུང་བར་གསུངས། བསྟན་པའི་འཕེལ་འགྲིབ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་རྣམས་གྲུས་སྦྱོར་བྱངས། ཏུས་ཕྱིས་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ནས་
སྦྱོར་བྱངས་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཀར་མི་འདོད་པ་དག་དགེ་སྦྱོར་གྲུ་སྦྱོབ་ཅེས་པ་སྒྲིལ་
སྤེབ་སྦྱོར་དང་སྟན་པ་ལ་མཁས་པ་ཞིག་གིས་རང་བཟོར་སྦྱར་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་ཟེར་བ་
ཡང་བྱུང་ཞེས་ཤིང་བ་ཆེན་པོས་གསུངས་སོ།

གསུམ་པ་(བོད་ཏུ་བསྟན་པ་བྱུང་ཚུལ་བཤད་པ་)ནི།

ལུ་ཉིང་ཞལ་ནས། རྒྱ་གར་དུ་གོང་ཁྱེར་དུག་གི་ས་སྒོར་དུ་བཙམ་ལུན་འདས་ལྟ་མ་
སྒྲིན་སྤེལ་བརྒྱུད་ཀྱི་འཁོར་དང་བཙས་པས་འར་ཡ་ལུར་ཡ་དེ་ཙམ་ཞིག་མཛད་པ་ལ། འོ་
ཅག་ལ་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བྱུང་རང་ཡང་མི་འདྲ་བ་འདི་ཁོ་ན་ཡི་རེ་ལྷག་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་
ཤིང་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། བསྟན་པའི་སྒྲིང་པོ་ལྟ་བུ་འབྲས་ལུ་དང་སྦྱབ་པའི་ཏུས་ཀུན་
ཏུ་བོད་ཏུ་བསྟན་པ་མ་བྱོན། མ་དོས་པའི་མཆོ་འབྲམ་དུ་དབྱ་བཙམ་པ་ལྟ་བརྒྱུ་དང་
བཙས་པ་བྱོན་ནས་ལས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ལུང་བསྟན་པ་དང་། གྲུའི་རྒྱལ་པོ་དེས་བཙམ་ལུན་
འདས་སྦྱོར་བྱངས་ནས་དེས་ཞུས་པའི་མདོ་སྤེལ་གསུངས། མ་དོས་པ་ད་ལྟ་མ་པམ་དུ་
གསལ་པ་དེ་ཡིན་པར་གདའ། དེའི་ཚུགས་བཞི་ནས་ཚུ་བོ་བཞི་འབབ། གསྒྲུའི་མགོ་ཅི་
ནས་ཀྱང་དེ་ལ་ཟུག་ནས་ཡོད་པར་གདའ་སྟེ་དེ་ཀུན་ཙན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་
བོད་ཏུ་རྒྱས་པར་མ་གྱུར་གསུངས་པས་དང་པོ་འབྲས་སུའི་ཏུས་དང་གཉིས་པ་སྦྱབ་པའི་
ཏུས་ཀུན་ན་བོད་འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མ་བྱོན། འོ་ན་ཏུས་ནམ་གྱི་ཆེ་བོད་
འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རི་ལྟར་དུ་དར་བར་གྱུར་ཅི་ན།

ཤིང་པའི་ཉིང་གྱི་ཞལ་ནས། དེ་ལ་བཙམ་ལུན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལྟ་བརྒྱུ་པ་ལྷག་

བཅུ་གནས་པ་ལ། འབྲས་ལུའི་དུས་ལ་གསུམ། སྐྱབ་པའི་དུས་ལ་གསུམ། ལུང་གི་དུས་ལ་གསུམ། རྟགས་ཙམ་འཛིན་པའི་དུས་ལ་གཅིག་ལགས་པར་གདའ་བ་ལས། འོ་སྐྱོལ་བོད་ལ་སྐྱབ་པའི་ཕྱི་ཐ་ལ་གདོད་བྱུང་བ་ལགས་པར་གདའ་སྟེ། དེ་ཡང་འོ་སྐྱོལ་བོད་ལ་ཆོས་མ་བྱོན་པའི་གོང་དུ་ཆོ་འདི་དང་ཕྱི་མས་བསྐྱུས་པའི་དོན་ལ་མྱོངས་པའི་ཕྱན་པ་ཆེན་པོས་གཏིབས་ནས་ཟ་འབྲུང་གསུམ་ཙམ་དུང་འགོ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འདུག་པའི་དུས་སུ། ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་སྟན་ཤལ་གྱི་སྐྱུ་རིང་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱ་བ་ཆེས། མེས་སྲོང་བཙུན་སྐམ་པའི་སྐྱུ་རིང་ལ་སྐྱོལ་བཏོད། བྱི་སྲོང་ལྷེ་བཙུན་གྱི་སྐྱུ་རིང་ལ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད། མངའ་བདག་རལ་པ་ཙན་གྱི་སྐྱུ་རིང་ལ་སྐྱད་གསར་བཙད་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པས་རྒྱལ་པོ་མེས་དཔོན་འོ་སྐྱོལ་བོད་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཟེར་བ་ཡང་དེ་ཙམ་ལགས་གསུངས་པ་ལྟར་འབྲས་ལུ་དང་སྐྱབ་པའི་དུས་ཀྱི་ལྷ་བརྒྱ་བ་ལྷ་མ་གཉིས་འདས་པའི་རྗེས་ནས་གདོད་བོད་འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བྱོན་ཏེ། དེ་ཡང་དང་པོ་རྗེ་ཐོ་ཐོ་རི་སྟན་ཤལ་གྱི་སྐྱུ་རིང་ལ་ཟ་མ་ཏོག་བཀོད་པའི་མདོ་སྟེ་ལ་སོགས་པ་ཉུང་ཤས་ཤིག་འོད་དང་སྐྱ་དང་བཙས་པར་དེའི་ཁབ་ཏུ་བྱོན། གཉན་པོ་གསང་བ་ཞེས་བོན་གྱི་ཐ་སྟངས་ཀྱིས་བཏགས་ནས་གསེར་གྱི་སྒྲིམས་དང་གཡའི་ཐོན་གྱིས་མཆོད་པ་བྱས་པས་དེའི་བྱིན་བརྒྱབས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་དེ་བགས་པོ་ལས་གཞོན་ནུ་ཟུར་ལྷན་ཙན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། དེ་ནས་ཡང་སྐྱུ་ཆོ་གཏུགས་པའི་བར་དུ་བཞུགས། **དེ་ལ་ཤར་བའི་ཞལ་ནས།** དེ་ཀྱན་ཡང་རང་ཅག་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ཁོན་ཡིན། རྒྱལ་པོ་དེ་ཀྱན་ཏ་ས་བརྩའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པར་ཡང་གསུངས་གསུངས།

དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དེ་འདྲའ་བའི་དུས་ན་ཞལ་ཆེམས་སུ་ང་རྒྱས་པ་ལས་གཞོན་ནུར་གྱུར་ནས་སྐྱེ་བ་གཅིག་ལ་མི་ཆོ་གཉིས་སུ་བསྐྱད་དུ་བྱུང་བ་ཡང་གཉན་པོ་གསང་བ་ལ་མདོན་མཆོད་བྱས་པའི་བྱིན་བརྒྱབས་ཡིན་པས། ད་ཕྱིར་ཆད་ཀྱང་འདི་ལ་མཆོད་པ་བྱས་ན་

བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་། མི་བདེ་བ་དང་བཀྲ་མི་གིས་པ་བྱུང་ན་ཡང་འདི་ལ་
མཆོད་པ་དང་གསོལ་བ་གདབ་པ་བྱས་ན་བསྐྱོག་སྟེ་ཡོང་། མི་རབས་ལྷ་ཙམ་ན་འདིའི་
དོན་གོ་བར་ཡང་ཡོང་གི་བྱ་བ་གསུངས། དེ་ནས་མི་རབས་དེ་ཙམ་ན་མེས་སྲོང་བཙུན་
བྱུང་སྟེ་རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་གེ་ལས་བོད་ཡིག་རྩ་བ་སྦྱར། དེ་ཡང་དང་པོ་ཆོས་ལ་མ་ཆད་པར་
ལུང་ཆོས་སྦྱང་དང་རིགས་པའི་ཆོས་ལྟེན་པས་དག་ལ་ཆད་ཟེར་། ག་ར་བའི་ཞལ་ནས།
དེ་ཀུན་ཡང་མན་ངག་ཡིན་གསུངས། ཆད་པས་བསྦྱར་དུ་བཏབ་པར་དགོངས་ནས་ཆོས་
བསྦྱར། དོན་གྱི་གོ་བ་ཡང་སྒྲིས་པས་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་བྲིམས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་
འབངས་ལྷམས་དགེ་བ་བཅུ་ལ་བཀོད་པས་ཆར་རྒྱ་དུས་སུ་བབ་ཅིང་ལོ་ཐོག་དུས་སུ་སྒྲིབ།
མི་ནད་དང་ཕྱགས་ནད་རྒྱན་ཆད་པ་ལ་སོགས་པའི་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་བྱུང་།

དེ་ནས་ཡང་མི་རབས་ལྷ་ཙམ་ན་རྒྱལ་པོ་བྲི་སྲོང་ལྟེ་བཙུན་ཉེ་དེའི་སྐྱེ་རིང་ལ་
འཛམ་བུ་གླིང་ཐམས་ཅད་མངར་འདུས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་། རྒྱལ་པོ་འདི་དགྲང་ལོ་བཅུ་
གསུམ་པ་ཞིག་གིས་རྒྱལ་བྲིད་བཞེས། རྒྱ་གར་ནས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱོད་པའི་
མཁའ་པོ་བོ་རྟེ་ས་དུ་ཞི་བ་འཆོ་སྒྱུན་དངས་ནས་འབངས་སད་མི་བདུན་ལ་རབ་བྱུང་ཆད་
པས་བཏབ་པར་བྱུང་བས། ཞབས་ཀྱི་ཆགས་འོག་ནས་རྟེན་ལྗང་ནས་དབུའི་མཆོད་
གནས་སུ་བྱས་ཏེ། དགེ་འདུན་དེ་ནས་གཞོད་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་**བླ་ཉོ་བའི་ཞལ་ནས།**
རང་ཅག་ཐོར་རེ་སྟེ། རང་ཅག་མིའི་འགོ་བ་པ་ཡིན་པ་ལ་རབ་རྩ་འབྱུང་བཏབ་མི་བཏབ་
ཆང་བ་ཡིན། བཏབ་བྱས་ཀྱང་ཅི་བཏབ་ནས་སྤྱོད་པ་ཞུ་བ་དང་གོས་ཁ་དོག་བསྦྱར་དུ་
བཏབ་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་གསུངས།

ག་ར་བའི་ཞལ་ནས། དེ་ཙམ་གྱི་དུས་ན་ཏ་ལྷ་མི་ཉིད་དུ་འདུག་པའི་སྤྱོད་མང་པོ། རྩེ་
གསལ་སྤང་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆང་པས་སྤྱོད་པེ་གེས་དབར་པོ་ཟེར་བཏབ་ཉིད་ཀྱང་
བྱུང་བར་སྤང་སྟེ། རཏ་མར་གྱི་ཀུན་ལ་མཛེས་ཀྱང་གཅིག་མཛེས་པ་ལ་ཟེར་བའི་ཆོད་

ཀ་ལས་ཅི་ཡང་བརྟུབ་པ་མེད་གསུངས། རྒྱལ་པོ་འདི་དང་སྤྱི་ཡོད་ཤེས་དབང་པོ་དང་སྒྲོབ་
དཔོན་བོདྱི་ས་རྩ་གསུམ་བཙུག་ལྷན་འདས་འོད་བསུངས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་གཙུག་ལག་
ཁང་གི་བརྒྱན་བསུངས་སུ་གྱུར་པའི་དུས་ན་འོ་ཅག་གསུམ་བཅའ་ཟེའི་ཁྱེལ་སྤྱོད་མ་མཛོན་
པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ན་གདོང་དམར་གྱི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་སྤེལ་ལོ་
གསུངས།

ཕྱིས་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་སྒྲོན་གྱི་ཐུགས་དམ་བཞེས་པ་མ་བསྟེལ་ལམ་
གསུངས་པ་ལ། དར་ཅིག་སྟེ་བ་མ་དགོངས་ནས་རྩ་རེ་བཞུགས། དེ་ནས་ཐུགས་ཀྱིས་སྟེ་
བ་དགོངས་ནས་དབུ་ཅོག་མཛད་སྒྲིང་། རྒྱལ་པོ་མེས་དཔོན་དེ་གསུམ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་མེས་
དཔོན་ཡིན། བར་ན་མི་རབས་ལྟ་ཅི་ཡོད། རྒྱལ་པོ་མེས་དཔོན་གསུམ་པོ་འདི་བཙུག་
ལྷན་འདས་རིགས་གསུམ་མགོན་པོའི་སྤྱལ་པ་ཡིན་པར་གདའ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་སྤོང་བཙན་
སྒྲིང་པོ་འདི་རྫོགས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྤྱལ་པ་ཡིན་པེས་ཞེས་གར་བསྟག་གསུངས།

དེ་ནས་མངའ་བདག་རལ་པ་ཅན་གྱི་སྐུ་རིང་ལ་ཆོས་སྤྱར་མ་འགྱུར་བ་མང་པོ་ཡང་
བསྐྱུར། སྤྱར་བསྐྱུར་བའི་ཁྱེལ་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱེལ་མཛད་ནས་སྒྲིང་
གསར་བཙན་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབས་སྟེ། རྒྱལ་པོ་མེས་དཔོན་དེ་ནས་ཀྱི་སྐུ་རིང་ལ་དམ་
པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱིན་བསྐྱབས་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེའི་མངའ་ཐང་ནི་དགྲུང་དང་མཉམ། འབངས་
ཀྱི་བདེ་འཆམ་ནི་ལྟ་བུས་སྒྲིང་། ཤེས་རྒྱ་ཡང་ལྟོ་བལ་ཀུན་ལས་ལྟག་པ་བཞིན་དུ་གྱུར།
བཟླ་ཤིས་དང་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་བྱུང་བ་ལགས་སྒྲིང་། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བསྟན་པ་དར་ནས་དགེ་འདུན་བོད་དུ་བྱུང་བ་ལ་མངའ་བདག་ཁྱི་སྤོང་གི་སྐུ་ཆེའི་སྒྲིང་།
འཛིང་ཡོན་གྱི་སྐུ་ཆེ་རིལ་པོ། ཁྱི་གཙུག་ལྷེ་རལ་པ་ཅན་གྱི་སྐུ་ཆེའི་སྒྲིང་དེ་ལོ་བརྒྱ་ཅུ་མ་
ལས་མ་ལོན་པར་རྒྱལ་པོ་དར་མས་བསྟན་པ་བསྐྱབས་ཏེ་རབ་དུ་བྱུང་བ་ནམས་ལྟ་ཁང་
ཀུན་ན་ཆོས་ཉན་འཕྲོ་ལ་ཀེའུ་རོག་གི་བཞག་ནས་དབུ་རུག་ཡོ་རུའི་འཕྲུག་པ་དང་། རྒྱལ་

ལུག་དག་གིས་དམག་ལ་བྲིད་ཅིང་ཡང། དེའི་དུས་ན་བྱི་རོལ་པ་སྐྱགས་སུ་བཅོས་པའི་
སྐྱགས་ཉིད་དུ་གྲགས་པ་སྦྱར་སྦྱོལ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལོག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཕེལ་བས་
བཀྲ་མི་ཤིས་པ་མང་པོ་བྱུང་ཞིང་ཡོངས་སྦྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འགྲིབ་པར་གདའ་སྟེ།

ཤར་བའི་ཞལ་ནས། བརྟན་པ་སྟིང་དེ་ལ་གཤམ་མ་ཞིག་བྱུང་སྟེ་རུབ་གསུངས།
དུས་དེ་ཙམ་དུས་པ་ཉིད་ཀྱི་གཡོ་དགེ་འབྱུང་ལ་སོགས་པའི་དགེ་སྦྱོང་གཉིས་གསུམ་
ཁམས་སུ་བྱོན་པ་ལ་སྤྱོད་པོས་སྦྱོམ་པ་བཞེས་བྱ་བ་ཡང་ཟེར། འདུལ་བའི་སྤྱོད་གས་
བམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོམ་པ་བཞེས། དེ་ནས་གཞན་ལ་བཀའ་འདྲིན་གནང་།
དགེ་འདུན་དུ་ཡོངས་ཙམ་ན་དེ་ཀུན་ལས་སྦྱོམ་པ་བཞེས་བྱ་བ་ཡང་ཟེར་བ་ལ། ཤར་བའི་
ཞལ་ནས་སྐྱ་མ་ཉིད་ཡིན་པ་འདྲ་གསུངས། འདིས་མཛད་པའི་མདོ་མཆོད་བྱ་བ་དེ་ཀུན་
རྩོམ་གཞིགས་པས་ཁྱོད་པོད་ཀྱིས་འདི་ལྟ་བུ་གནས་ཤེས་པ་བརྗེ་ཏས་མཛད་པ་ཞིག་
སྤང་གསུངས་ནས་མཉེས་སྟེ། དེ་ནས་མཁན་པོ་སྤྱོད་པོ་དེས་ཡང་གོང་ཡོ་ཤེས་
གཡུང་བྱུང་ལ་བརྟན་པ་གཏད་ནས་ཁོ་རང་དན་ཏིག་གི་དགོན་པར་གཤེགས།

ཡང་གོང་གིས་ཀྱང་དུམ་ཡོ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་ལ་བརྟན་པ་གཏད་ནས་ཁོ་རང་དམར་
ཟངས་ཀྱི་བྲག་ལ་གཤེགས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལ་དགེ་འདུན་ཡང་རྒྱས་པ་ཁོ་ནར་མ་
ཀྱུར་ཅིང་ཆོགས་ཀྱང་ཡུན་རིང་པོ་མ་བསྐྱས། དུམ་གྱིས་ཆོགས་ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱས། དེའི་
དུས་ཀྱི་མེས་ཚུལ་བྲིམས་ཤེས་རབ། སུམ་པ་ཡོ་ཤེས་སྟོ་གོས། འབྲིང་རྩི་དཀར་བ། ལོ་
སྟོན་རྩི་རྩི་དབང་ལྷུག། ཁྱོད་ཆོར་ཤེས་རབ་སེལ་སྟེ་དུས་གཙང་གི་མི་ལྟ་བུ་ནས་དུམ་
ལ་བཀའ་འདྲིན་ཞུས་ཏེ་ཡར་བྱོན་པའི་བྱལ་ཁར་སྤྱོད་དང་རྒྱ་ཤ་མཆོད་གཉིས་དང་མཛལ་
བ་ཀྱི་མེས་ཀྱིས་མཁན་པོ་མཛད། གཞན་གྱིས་སྟོབ་དཔོན་དང་དགེ་འདུན་མཛད་ནས་
རབ་ཏུ་བྱུང་། མ་དུས་ཉིད་དུ་ཀྱི་མེས་ཀྱིས་མཁན་པོ་མཛད་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་། དེ་ནས་
ཕལ་ཆེར་ཡོར་བར་སྐྱབས་སུ་བཞུགས་པ་ལས། བྱིས་ཀྱི་མེས་དང་སུམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་

སྤྱིལ་གྱི་ལྗོངས་པ་ལུང་ཟེར་བ་དེ་མཛད། སྤྱིལ་ལྗོངས་ལྟ་བུ་ལང་བ་ཟུང་། རག་གསལ་ལན་བ་
 སྤྱིལ་བྱ་བ་ཟུང་། ལོ་སྟོན་གྱིས་ཀྱང་གཙང་དུ་དགོ་འདུན་གྱི་སྤྱི་དར་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་
 དཀའ་སྤྱོད་ཆེ་བའི་ཆོད་མཛད། འབྲིང་གིས་ཡུན་རིང་དུ་དགོན་བ་བརྟེན། བྱིས་གནས་
 གཞི་བཟུང་ནས་མཁན་པོ་ཡང་མཛད། ལྷན་ཀྱང་གནས་གཞི་དང་མཁན་པོ་མཛད་པས་
 དེ་ནས་སྤྱི་རིང་ལ་དབུས་གཙང་དུ་སྤྱོད་མེས་སྤྱོད་རག་འབྲིང་སྤྱི། ལྷ་ཆོ་ཟེར་བ་ལ་སོགས་
 བའི་དགོ་འདུན་གྱི་སྤྱི་དར་བར་གྱུར། མངའ་རིས་སྤྱི་ཡང་དེ་གོང་དུ་སྤྱོད་པོ་དེ་ཀྱན་གྱིས་
 བརྟེན་ཏེ་དང་སྤྱོད་དངས་ཀྱིན་དགོ་འདུན་སྤྱིལ་བས་དེ་ཙམ་དར་བ་མ་ལུས་པ་ལས། རོ་
 བོ་དུམ་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ནས་ཞེ་ཀྱུ་མ་ར་བྱ་བ་ཞིག་བྱང་ལམ་ནས་མངའ་རིས་སྤྱི་བཞུགས་པས་
 དེའི་མོད་རང་ལ་དགོ་འདུན་དར་བར་གྱུར་ཏེ་མདོ་སྤྱོད་ཀྱི་ཁམས་ནས་བསྟན་པའི་མེ་རོ་
 སྤྱོད་སོས་ཟེར། དེ་ནས་སྤྱོད་མེས་ཆེན་པོ་དེས་མཁན་པོ་མང་དུ་མཛད་ནས་དགོ་འདུན་
 གྱི་སྤྱི་འདུལ་བ་བཞེན་དུ་བསྐྱུང་བར་བཞེད་པ་ལ་མ་བཟུབ་པས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཏེ་དགོ་
 འདུན་གྱི་སྤྱི་ཆོས་བཞེན་དུ་བསྐྱུང་དུ་མི་བཟུབ་པར་སྤྱོད། གང་ཟག་སོ་སོའི་བསྤྱོད་པ་
 ལ་ནན་ཏན་གྱིས། རྒྱ་གར་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་འགྲོ་གསུངས་ནས་བཞུགས་པས་བསྐུལ་ཁར་
 གཡོ་རུང་འདས། དེ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཞལ་ནས། སྤྱོད་མེས་ཆེན་པོ་འདྲ་བ་ལ་འཇུ་འཆང་མི་
 བྱེད་པ་དེ་ཀྱན་ཙན་མི་ཕྱིས་ཆུང་ངམ། ད་ལྟ་བཙུན་ཆུང་རེ་ལ་ཡང་གྲོས་འདེབས་ན་
 གསུངས།

བཞི་པ་ (རོ་པོས་གཞུང་འདི་རི་ལྷར་མཛད་པའི་རྩལ་) བློ།

གར་བ་དེ་དང་པོ་ཙན་དུས་དེ་ཙམ་ཀྱན་ན་འདུལ་བའི་ལག་ལེན་གཞུང་གསལ་པོ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ངལ་ཞིང་དུ་བ་བའི་མཐར་ཕྱིན་ཙམ་ལས་འདོད་པ་བསོད་ནམས་སྤྱོད་
 མ་སོར་བར་ཡོད་པར་འདུག་ཀྱང་གསུངས། བྱིས་དགོ་གོང་དུ་ལན་གཅིག་ དེ་ལྟར་
 མངའ་རིས་སྤྱོད་དང་དབུས་གཙང་འདིར་རབ་དུ་བྱུང་བ་ལྱིབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ལགས་པར་

གདམ། དེ་ལྟར་བྱུང་ཡང་འདྲ་མི་འདྲ་སྒྲ་ཆོག་པ་བྱུང་། གཏན་ལ་ཡི་མ་ཡེ་བས། དམ་
པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ཀྱན་ལ་ཆང་མ་ཕྱོས་ཅམ་དུ་འབྱུང་བ་འཕྲ་གང་སྒྲོམ་པ་ཟེར་བ་བྱུང་
བར་གདམ། དེ་བས་ཕྱིས་རྩོམ་ཕྱོན་ནས་བྲག་རྒྱུ་བ་པའི་བགྲིས་པོ་གཅིག་ཤིང་། ཁྱོད་
ཀྱིས་དབྱེད་དབྱེད་པ་ལ་དབྱེད་དུ་ཡོད་པ་ངས་ཀྱི་རིང་ལ་ཤམ་ཐབས་རང་ཡང་གོན་
ལུགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་བྱུང་བ་ཡིན་གསུངས་སྐད། ཅས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ།

གང་ལྟར་ཡང་གསང་སྒྲགས་ལ་སྒྲགས་རྟེན་དང་ཨ་ཙ་ར་དམར་པོ་ཀྱན་གྱི་ཆོས་ལོག་
དང་འདྲེས་པའི་བཅོས་སྤྱབས་མང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་
མནའ་མཆན་འདྲ་བ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞུང་བཤད་འདྲ་བ་རེ་བྱེད་ཀྱང་ལག་ལེན་
ཅི་ཡང་མེད་པར་གྱུར་པ་དེ་ཀྱན་ལྟ་བུ་བཅུན་པས་གསན་བས། ལྟ་བུ་བཅུན་པ་དེ་བོད་མགོ་
ནག་གི་སྤྱི་རྩེ་བརྟན་པའི་མངའ་བདག་ཏུ་བཞུགས་པས་ཐུགས་མ་བདེ་ནས་གཞུང་བསྐྱུང་
བར་བཞེད་དེ། ད་ཡོད་རྒྱ་གར་ནས་པ་རྗེ་ཏ་སྟོས་སྤྱབ་ཅིག་སྤྱན་དྲངས་དགོས་དགོངས་
ནས་པོ་ཉ་བ་མང་པོ་བཏང་བ་ལ་པ་རྗེ་ཏ་སྤྱན་མ་དྲོངས་པར་བང་ཆེན་ཀྱན་གྱི་བའི་དུས་
ན་སྤར་དགེ་བཤེས་ནག་ཆོལ་གསེར་སྤྲུམ་བཟངས་ནས་ཨ་ཏི་ཤ་སྤྱན་འདྲེན་དུ་བཏང་
བས། ནག་ཆོལ་སྟོབ་དཔོན་ལོ་རྩ་བ་རྒྱ་བཅོན་འབྲུས་སེའུ་དེ་རྒྱ་གར་ཉིད་དུ་བཞུགས་
པས་ནང་བྱན་མཛད་ནས། བི་ཀྲ་མ་ལ་ཤྱི་ལའི་གནས་བརྟན་རྒྱ་ལྷ་ཀ་ར་ལ་གནས་
འཆའ་བ་དང་མཐུན་འཇུག་མཛད་དུ་བཅུག། རྩོམ་པོ་ལ་ཡང་སྟོག་ཏུ་ཁྱེད་གསེར་སྤྲུམ་
ལུལ་ནས་ཁྱེད་མཛད་པས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། རང་བྱུང་ལ་མཆི་ཐུག་ལ་བྱོན། དེ་
ནས་མཉེལ་རང་ཡང་མ་སོས་པར་སྟོན་པ་ལ་མཆི་ཐུག་ལ་བཞུད་བས། བི་ཀྲ་མ་ལ་ཤྱི་
ལའི་གནས་བརྟན་ཤིང་། ཁྱོད་ཨ་ཏི་ཤ་སྤྱན་འདྲེན་པར་སྤྱང་། ཨ་ཏི་ཤ་ཡང་བཞུད་པར་
སྤྱང་བ་ལ། དས་བཅག་ན་བཅག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་བོད་སྤྱི་རྩེ་རྩེ་བས་ད་རེས་བཏང་གི་
ད་ལྟེ་ལྟེ་བ་དགུ་ན་ཚུར་སྟོལ་ཅིག་གསུངས་ནས་ཅིགས་བཟུང་།

དེ་ནས་ལོ་ལྔ་བས་ཇོ་བོ་སྒྲུབ་བྱངས་ཏེ་རྩེ་མངའ་རིས་སུ་བྱོན་ནས་ཐོ་ལིང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཆགས་པ་བ་པའི་དུས་ན་ལྷ་བཙུན་པས་བོད་ཀྱི་འདྲ་མི་འདྲ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་དུ་གསོལ་ནས་དེ་ཀྱང་གྱི་གཞུང་བསྐང་བའི་བཙུན་བཙོན་གྱི་གཙུག་པར་ལུ་བ་ལུ་ལ་བས་སངས་རྒྱལ་བཙོན་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཙུག་གཉིས་སམ་མེ་སྒྲོན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲིང་པོ་ཡུང་བ་ལྷ་བཙུན་གཞུང་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་འདི་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་**འཕྱོད་བའི་ཞལ་ནས།** ཁ་ཅིག་ལྷ་བཙུན་པས་བོད་ཀྱི་འདྲ་མི་འདྲ་མང་པོ་སྒྲུབ་དུ་གསོལ་བ་དེ་རེ་རེའི་ལན་དུ་ལམ་སྒྲོན་མཛད་ཟེར་ཏེ། དགོ་བཤེས་སྒྲོན་པ། དེ་ཙམ་གྱི་ཉི་ཉི་ཉི་ཉི་ཁོ་ན་མི་གསུངས། སྤྱིར་ལོག་རྟོག་མཐའ་དག་དགག་པའི་སྤྱིར་མཛད་པ་ནི་ལགས་གསུངས་ཤིང་།

གར་བའི་ཞལ་ནས། ད་ལྷ་བྱང་རིས་འདི་ཀྱང་ན་བན་པོ་ཞིག་གཏམ་བཤད་དང་གཏོང་ཡང་ཇོ་བོ་རྗེ་ལྷ་གཅིག་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཟེར་བ་དེ་ཆོས་འདི་ཁོ་ན་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་ཡིན། ཆོས་འདི་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་ཡང་དགོ་བཤེས་སྒྲོན་པ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་ཡིན། དགོ་བཤེས་ཀྱིས་ཇོ་བོའི་བླགས་དགོངས་དང་མན་དག་ཅོན་གྱིས་ལོན་ནས་ཐམས་ཅད་བྱག་བཞེས་སུ་མཛད་པས། ད་ལྷ་བཙུན་གནས་ཉི་མ་རེ་བསྐྱེད་བ་དང་བཞི་ཟླ་རེ་ལ་ཆོས་སྒྲོན་རེ་འདྲན་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལག་ལེན་ཅག་ཅག་དུ་ཡོད་པ་འདི་དགོ་བཤེས་སྒྲོན་པའི་བཀའ་དྲིན་ཡིན་ཏེ། **འཕྱོད་བས།** ད་ལྷ་བྱང་ཅག་གི་རི་ཐེལ་འདི་ན་དེ་རིང་སྐྱེ་བཞེར་བའི་རྣ་བ་དཀར་ལྷར་རེ་བ་ཞིག་ལ་ཡང་བྱ་རྒྱ་ཅག་ཅག་པོ་ཞིག་ཡོད། ཡ་གི་ཀྱང་གྱི་བྱ་རྒྱ་ཡང་རྒྱུད་ཞིག་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཡིན། དགོ་བཤེས་སྒྲོན་པ་དེ་དགྲུང་ལོ་བཙུག་ལོན་ནས་ཇོ་བོ་སེ་བཙུན་དབང་ལྷག་གཞོན་ལུ་ཅན་དུ་ཁམས་སུ་བྱོན། སེ་བཙུན་དེ་ཡང་དུམ་གྱི་མཁན་བྱ་ཡིན་པས་དུམ་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱང་གཞན་པས་དགོ་བཤེས་སྒྲོན་པ་ཞི་བ་དགོ་བཤེས་སྒྲོན་པས་ཁམས་སུ་ལོ་ཉི་ལྔ་ལོན་ནས་ཁོང་རང་དགྲུང་ལོ་སུམ་ཅུ་

ཅ་དུག་བཞེས་ཅ་ན་རྩོམ་སེ་བཅུན་གྱི་ཞལ་ནས། ཨ་ཅོ་ཁྱོད་གྱི་ཡ་དེ་ད་རུང་ཡོད་པར་
 འདུག་པས་ཡ་དེ་དང་ལན་གཅིག་འཕྲོད་གསུངས་ནས་ཡར་ལ་བྱོན། དེ་ཅ་ན་ཨ་ཉི་ག་
 མངའ་རིས་སུ་བྱོན་པའི་གདམ་གསན་པས་དབུས་སུ་འགོ་ན་པ་རྒྱུ་ཉ་དེ་དང་ཅིག་གཏུག་
 དགོངས་ནས་ཡར་བལྟལ་ལ་ཡབ་དང་ཡུག་ཅིག་མཇལ་ནས་གཡས་རུངས་ཁ་ན་ཡར་
 བྱོན་པས་རྩོམ་སེ་བཅུན་སྒྲོབ་ལྷ་བ་དགའི་འཁོར་ཞག་ཐེམ་ནས་དགའ་བལྟན་ན་རྒྱ་གར་
 ཏུ་བཞུད་རྒྱུའི་དུས་ཁང་ཁྱེད་གི་ཡུལ་དུ་སླེབ་སྟེ་སླེབས་པ་ཙམ་གྱིས་བཞོལ་བཏབ་པས་
 བི་མི་ཐེབས། སྐྱེ་འཆག་པ་དང་གི་ཐུག་ཕྱི་ལ་བྱོན་ཡིན་པོད་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འདི་ཙམ་
 བཞུགས་བྱ་བ་སྟན་དུ་གསོལ་བས་རྩོམ་སེ་མཉེས་ནས་རབ་བྱུང་གུངས་དེ་ཙམ་ཡོད་ན་དེའི་
 བར་ནས་དག་བཅོམ་པ་འབྱུང་བ་ཆོས་ཉིད་དུ་ཆོས་ལས་གསུངས་པས་བོད་ན་དག་
 བཅོམ་པ་བཞུགས་ཏེ་མཆི་གསུངས་ནས་བོད་ལ་ཐུག་བཞེས། དེ་ནས་ཀྱང་དེ་ཐམས་
 ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་ལགས། དཔལ་ཆེར་གྱུབ་མཐའ་དབུ་མ་འཛོན་པ་ལགས་ཞུས་པས་
 རྩོམ་སེ་ཐེག་ཏུ་མཉེས། དེ་ཀྱན་གྱིས་སྒོ་བས་པ་སྒྲིམ་ནས་བོད་ལ་འབྱོན་པར་ཁུ་བ་ལུལ་
 བས། བས་དགེ་འདུན་གྱི་ཐུགས་དགོངས་སྐྱབ་པར་དམ་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དགེ་འདུན་
 ལ་ཕན་ན་འདྲ་བས་འགོ་ཡིས་གསུངས་ནས་གནང་།

དེ་ནས་དགེ་བཤེས་སྟོན་པས་བོད་སྟོན་རྣམས་ལ་བསུ་བ་ལ་བྱོན་བའི་བཀའ་
 འཕྲིན་དང་བཟངས་ཏེ། རྩོམ་སེ་དབུ་མ་ནས་བྱོན་པ་ལགས་པར་གདལ། བྱིས་ནི་རབ་
 ཏུ་བྱུང་བ་ལ་ཡང་མ་མཉེས་ཏེ། སྟོན་པས་བོད་ཀྱི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཅི་ཅུག་གདའ་ཞུས་པས་
 ཨ་མ་རྒྱ་ཉིས་འབྲིང་པོ་ཙམ་གསུངས། དེ་ཅ་ན་བོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷ་བའི་ཐུགས་རྒྱས་
 ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་བྱེད་པ་ལ་རྩམ་རྩ་རིས་དེ་ཡང་སེམས་ཙམ་དུ་སྦྱང་གསུངས་སྒྲུང་། དེ་
 ལྟར་དགེ་བཤེས་སྟོན་པས་མ་སླེབས་པར་ཡར་བཞུད་ན་ཆོས་འདི་ཀྱན་ལ་ད་ལྟ་མཆོན་
 ཉིད་པའི་ལྷ་ན་ཉན་བཤད་བྱེད་པའི་ཆོད་ཅིག་ལས་མི་ཡོང་བ་ཡིན། དགེ་བཤེས་སྟོན་

པ་ལ་ཚོས་འདིའི་ཟེར་མཆུ་མཐུན་མི་མཐུན་དང་སྟན་དུ་གསོལ་ཙན་གཞན་ཅི་ཡང་མི་
གསུངས་པར་མཛད་པ་པོ་དངོས་ཀྱི་སྒྲོབ་མ་ཡིན་གསུངས།

འདི་ལ་འགྲེལ་བ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡོད་ན་བྱས་ཀྱིན་ཡིད་སྒྲོན་དང་བྱས་ཙན་འདིའི་
འགྲེལ་བ་ཁོ་ན་ད་ལྟ་ང་ཡིན་གསུངས་སྐད་དེ། དེ་ཤིན་ཏུ་ཡང་ཡིན། འགྲེལ་བ་ཞིག་
ཡོད་ཀྱང་དེ་ལས་གཞུང་གི་འཐེམས་སྒྲུར་དང་མཛེས་ཚོས་ཤིག་ལས་གདམས་དག་མི་
ཡོང་། ཚོས་འདི་ན་སྒྲིས་བྱ་རྒྱུ་དང་འབྲིང་གཉིས་ཤོ་ལོ་ཀ་རེ་ལས་མེད་དེ་དགོ་བཤེས་
སྟོན་པ་ལ་ཨ་ཏི་ཤའི་མན་དག་སྐྱུ་ཉམས་སུ་བཞེས་པ་མངའ་ཞིང་པར་བརྟེན་རྒྱུར་བརྟེན་
མཛད་པས་དགོ་བཤེས་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུངས་པའི་སྐྱུ་མཆོད་ཀྱན་ཡན་ཆད་ལ་དེ་གཉིས་
ཀྱི་དོན་མདོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་འདྲ་བ་མངའ་བར་གདལ། ད་ལྟ་ལྟ་བུ་སྟོན་གྱི་ཟིན་
ཁྲིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བསྟན་པའི་སྒྲོལ་ཁ་ཟེར་བ་དང་། ཐུན་བརྒྱུད་མ་དང་།
རིམ་ཀྱིས་པ་དང་། སྒྲིས་བྱ་གསུམ་དང་། ལམ་རིམ་དང་། སྒྲིང་ཞེས་པའི་མིང་མང་པོར་
བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་འདི་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། ཚོས་འདི་ཀྱན་གྱི་དོན་དགོ་བཤེས་
གཉིན་བ་དེ་ཀྱན་གྱི་བཀའ་འདྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྲིག་བཅུག་གིན་ནན་ཏན་དུ་མཉན་པ་
དང་བསམ་པ་བྱས་ན་མདོ་སྡེ་དང་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྡེ་མིག་བཞིན་དུ་སོང་
ནས་གོ་ཡུལ་སྒྲུབ་པ་ཡོང་བ་ཡིན། གོ་ཡུལ་ཆེ་གྲགས་ནས་འདི་ཉིད་དུ་ཐམས་ཅད་སྒྲན་ན་
འདི་ཉིད་ཀྱང་བསྐྱུང་བར་འགྱུར་བས་དགོ་བཤེས་ཀྱན་གསུང་ཆོད་རེའི་བཤད་པ་དང་
བྱ། དགོ་བཤེས་ཀྱང་མང་པོའི་ཟེར་མཆུ་བསྐྱས་པས་གང་ལ་ཡང་སྒྲོ་གཏོད་དོ་མི་ཤེས་
པས་རེ་རེའི་ལུས་ལ་ནན་ཏན་བྱ། ཚོས་འདི་ཀྱན་གྱི་འཕྲིག་བཅུག་ཙན་མདོ་སྡེ་དང་
བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ལམ་རིམ་དུ་གསུངས་ནས་འདུག་སྟེ།

ལྟ་བུ་སྟོན་གྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། དགོ་བཤེས་གཉིན་དེའི་བཀའ་ལུང་ཁ་ཡར་བོ་
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྡེ་མིག་བརྒྱུད་པ་ཞིག་ནི་བྱུང་གསུངས་སྐད། དེ་

ཡང་གཞུང་ཟང་མར་བཤད་ནས་མན་ངག་ལྟན་པར་སྒྲོན་པ་མིན། བཀའ་དང་བསྟན་
བཅོས་ཐམས་ཅད་གོ་རིམ་དུ་བབ་པ་དུས་ཚོད་དང་འཆོམ་པར་ལག་ལེན་དུ་བྱེད་པའི་
མན་ངག་ཅིག་ལ་བཀའ་གདམས་ཟེར་བ་ཡིན། རྒྱུ་དུ་རྒྱུ་དུ་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་མིན། ཆོས་
འདི་ཀྱན་གྱི་འཕྲིག་མེད་པར་མཉན་བཤད་ཅི་ཙམ་བྱས་ཀྱང་རང་འཛིལ་མཁན་དང་
གཞན་ཞིག་གཞིལ་བྱར་བྱས་ནས་རང་གི་ལག་ལེན་དུ་གོ་བ་ཡེ་མེད་པར་འགྲོ་བ་ཡིན་
གསུངས།

གསུམ་པ་(ཆོས་ཀྱི་དབུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རིམ་རྒྱུ་བསྟན་ཚུལ་)ནི།

རྫོག་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། རིགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེས། །བཤེས་གཉེན་དམ་
པ་བསྟན་བྱས་ལ། །གསུངས་པ་བཞིན་དུ། ད་ལྟ་རང་ཅག་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་སྤངས་ཤིང་
རང་དང་གཞན་གྱི་འབྲོར་བ་བརྩུ་དང་ལྟན་པའི་དལ་འབྲོར་གྱི་རྟེན་ཐོབ་ནས་སྦྱིར་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་མཛེས། བྱད་པར་དུ་སངས་རྒྱས་ནས་བརྒྱད་པ་ཟམ་མ་ཆད་པ།
བཟང་བར་རན་གྱིས་མ་ཆོད་པ། བཟང་བརྒྱད་རན་ན་མ་བབས་པ། རྫོག་རྫོག་གཅིག་
གི་བཀའ་བརྒྱུད་འདི་ལྟ་བུ་དང་མཛེས་པའི་དུས་སྟེ། སྦྱོར་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་
པའི་ཆོས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་སྦྱོབ་པ་གཤའ་མ་
གཅིག་བྱེད་པ་ལ་རང་སྟོད་དུ་རུང་བར་འདུག་ཀྱང་ལམ་མཁན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
ཞིག་ཅིས་ཀྱང་དགོས་པས། སྦྱོབ་དཔོན་གྱིས་བཤེས་པའི་སྦྱིངས་ཡིག་ཏུ། དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་བསྟན་པ་ཆངས་པར་སྟོད། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྦྱོབ་པས་བཀའ་
སྟལ་ཏེ། །སྦྱོར་བྱ་དམ་པ་བསྟན་བཞི་རྒྱལ་བ་ལ། །བརྟེན་ནས་རབ་རྒྱུ་མང་པོས་ཞི་
བ་ཐོབ། །བཞི་བ་གསུངས་ཤིང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མེད་ན། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
རབ་རྫོགས་ཀྱང་། །བྲམ་མེད་པར་སྦྱིད་མཐར་མིན། །གསུངས་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བས།
སྟོན་སྟོང་བས་དབུ་མཛེད་ཆོན་ཅིག་འབྲོམ་བན་དེ་བའི་ས་ནས་མར་ལ་བཞུད་པ་རྒྱུ་ལྟ་

དུ་རྒྱུད་པས་སུ་ཉོ་བའི་ཐུགས་དགོངས་ལ་ཉི་དཀར་ས་དཀར་ལ་འགྲོ་བ་ལ་འང་ལམ་སྒྲོ་
 མེད་པར་མི་ཡོང་བར། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་བགྲོད་ཡི་མ་སྒྱུང་བའི་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པའི་ཡི་ཤེས་བགྲོད་པ་ལ་ལམ་མཐན་དགོ་པའི་བཤེས་གཉེན་དགོས་པ་ཡོད་
 དེས་སྒྲམ་དུ་འབྱུངས་གསུངས། དེ་བས་ན་དགོ་བཤེས་དོལ་བས། མན་ངག་ཐམས་
 ཅད་བསྐྱས་པའི་མགོ་ནི། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མི་བཏང་བ་ཡིན། གསུངས་པ་ལྟར་
 འོག་ནས་ཆོས་ཁུངས་བཅུན་པའི་དགོས་པ་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའི་སྒྲམ་
 མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། **དེ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་**
བུམས་བས། བཀུར་སྟེ་རྟོད་པ་དག་དང་རིམ་འགོ་དང་། །སྒྲུབ་པའི་སྒྲོ་ནས་བཤེས་
 གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། **སྟོན་པ་ལ་འཕུག་པ་ནས།** དཔལ་འབྱུང་
 བ་ཡི་རྣམ་ཐར་ལས། །སྒྲམ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལྟར་བསྐྱབ། །ཅིས་པ་དང་། **རྩོམས་**
གཞུང་འདི་ཉིད་དུ། བསྟེན་བཀུར་རིན་ཆེན་སོགས་སྦྱིན་དང་། །བཀའ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་
 ཐམས་ཅད་གྱིས། །སྒྲམ་དམ་པ་མཉེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་དགོ་བཤེས་
སྟོན་བས། སེ་བཅུན་དང་རྩོ་བོ་བསྟེན་པ་ལྟར་བསྟེན་ཅིང་། །བྱད་པར་དུ་ཆོས་ཉན་པའི་
 དུས་ན་སྟོན་གྱི་ཉེས་པ་གསུམ་བསལ་ནས་ཆོས་དང་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་གྱུས་པ་ཆེན་པོ་ཉི་
 བར་བཞག་ལ་མཉན་ཏེ། དེ་ཡང་གར་བའི་ཞལ་ནས། །སྟོན་ཁ་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་ཉེས་པ་
 དེ་དུས་གཅིག་ཁོ་ནར་བསལ་དུ་མི་བཏུབ་ཀྱང་། གང་ཞིག་འདོན་དང་འདྲི་དང་དཔྱོད་
 པ་དང་། །ཀའན་ལ་འདྲི་ཞིང་ཐོས་པ་འདྲིན་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་སྒྲོ་ནི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་
 གྱིས། །བསྐྱེད་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཁ་དཔྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ནན་ཏན་གྱིས་
 མཉན་ཞིང་གཞུངས་སུ་བཟུང་ན་ཤེས་བྱ་ལ་ཤེས་རབ་རྩོམ་འགྲོར་རུང་བ་སྟོན་ཞང་
 བཅུན་སངས་རྒྱས་འབར་བྱ་བ་ཡང་དང་པོ་དབང་པོ་ཕྱོག་པོ་མིན་པ་ལ་ཐུ་རྒྱུད་པ་དང་ག་
 མ་པའི་གསུང་ལ་བརྟེན་ཅིང་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་འབད་པས་བྱིས་ཀ་མ་པའི་ཐིལ་ན་

གནས་པ་ལ་སློ་གནས་ཆེ་བར་བྱུང་བ་བཞིན་དུ་ཡིན། རྫོང་མི་གཙང་བ་དང་འབྲུག་བར་
 རང་ལྟ་མཆོག་དུ་བཟུང་ནས་རང་གི་དན་གྱིས་སྐགས་པ་ལ་གོ་བ་ཡང་མི་ཡོད། ཅུང་ཟད་
 གོ་བ་སྐྱམ་བྱེད་ཀྱང་སྐྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྒྱར་མི་འགྱུར་བས་གཟུ་བོའི་སློ་ས་
 མ་ཉན། རྫོང་ཞབས་དོལ་བ་བཞིན་དུ་མི་གཏང་བར་རྟག་དུ་ནན་ཏན་གྱིས་བསྐྱུང་
 གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྫོང་གི་ཉེས་པ་གསུམ་སྤང་ཞིང་། རྫོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོར་
 ཁྱེའུ་དཔལ་འབྱུང་དང་སུ་མོ་དཔལ་གྱི་སློ་གོས་མས་ནོར་བཟང་ལ་གསུངས་པ་བཞིན་
 དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། རང་དང་། ཆོས་དང་། ནན་ཏན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་
 རྣམས་ལ་འཕྲུལ་ལྟར་སྤྲོད་པ་དང་། ནད་པ་དང་། སྤྲོད་དང་། ནད་འཆོ་བའི་འདུ་ཤེས་
 སམ། ཡང་ན་དཔལ་འབོ་དང་། འཛིགས་པ་དང་། མཆོན་ཆ་དང་། དག་སེལ་བའི་འདུ་
 ཤེས་སམ། ཡང་ན་དགེ་བཤེས་སྟོན་པས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 ལ་སྟོན་པ། ཆོས་ལ་ལུང་། རང་ལ་འཁོར་གྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་ཆོས་དང་ཆོས་སྤྱོད་
 ལ་གུས་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ཅིག **བཙུག་ལྷན་འདས་བུམས་པས།** ཤེས་བསམ་དུས་སུ་
 འདུད་པས་བཤེས་གཉེན་བརྗོད།

ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཀུན་ཤེས་པར་འདོད་པའི་བསམ་པས་དུས་སུ་བབ་པ་ན་
 འདུད་པའི་སློ་ནས་བསྟེན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། **ཤར་བའི་ཞལ་ནས།** དེ་ཡང་ཀུན་ཤེས་
 པར་འདོད་པའི་བསམ་པས་བསྟེན་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལགས། ཤེས་ན་ཡང་ཡག་ མ་
 ཤེས་ན་ཡང་ནད་ཁྱག་སྐྱམ་པས་མི་ཡོད། རྒྱ་ཆ་སྟག་དར་གྱིས་ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་དང་
 དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་མ་ཟེན་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ལགས། དུས་སུ་བསྟེན་པ་ཅི་ལགས་
 ཏེ། **མདོ་སྔེ་རྒྱུན་གྱི་དྲི་ཀ་ནས།** སྤྱོད་མ་ཟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་དུས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
 བྱ་བར་གསུངས་པ་ལ་དགེ་བཤེས་སྤྱིའི་ཞལ་ནས། རྫོང་ཤིག་སྤྱོད་མ་ཟེན་པའི་དུས་
 སུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་གསུངས་པ་ལགས་པར་གདའ། དུས་མ་ཡིན་པར་ཞུས་པས་ཡིན་ན་

རང་གི་དོན་ཡང་མི་འགྲུབ། སྒྲ་མ་དེ་ཡང་མི་མཉེས་པ་ལགས་ཏེ། སྒྲོབ་མ་ཞིག་གིས་
 སྒྲོབ་དཔོན་ཞིག་མ་སྐབས་པའི་དུས་ཤིག་ཏུ་ཆོས་ཁྱེད་ཕྱིན་པས་ཐུག་ཕྱིར་དེར་མཛད་
 བས། མ་རིལ་ཇ་གསུངས་པས། ཁོའི་ཡིད་ལ་ཐུག་ཀྱི་ཡིན་སྟེ། མ་རིལ་ཇ་སྟོང་བོ་ཡིན་
 སྟེ། མ་རིལ་ཇ་ཁོའི་ཕྱིན་ཐུག་ཕྱིན་པས་ཐུག་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་གདའ། དེ་བས་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོ་གསང་སྤགས་གྱི་ལམ་གྱིས་འགྲོ་བ་ལ་དད་པ་གཙོ་བོ་ཡིན། ཁོའི་དེ་དུག་
 པར་བྱུང་གདའ་སྟེ། སྒྲིར་སྒྲ་མ་བེལ་བ་དང་མ་མཉེས་བཞིན་དུ་ཁྱེད་རང་གི་དོན་ཡང་
 མི་འགྲུབ་སྟེ། **ཐུག་པ་ལ་ཅིག་གིས་**ཇོ་བོ་མི་གཡོ་བའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཤིག་མི་དགེས་བཞིན་
 དུ་ཁྱེད་པས་ཕྱིས་མཛེས་ཁྱེད་ནས་ཤི་བ་ལ་དེ་ལ་དེ་ཕྱག་ཡོང་ངེས་ང་ལ་ཇོ་བོ་མི་གཡོ་
 བའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཤིག་མི་དགའ་བཞིན་དུ་ནན་བྱས་གསུངས་སྟེ།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བྱ་བ་སྤགས་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་གཉིས་ཀ་བྱིན་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་
 པ་ལགས། བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་ལ་སྒྲ་མ་དེ་མཉེས་པ་ཞིག་ཁོན་དགོས་པ་ལགས། འདུང་
 པས་བརྟེན་པ་ཞིག་ལགས་ཏེ། རང་ཅག་ཨ་ཕ་སྤུ་བསྒྲོམས་ནས། ང་ཐག་རིང་ནས་ཡོང་
 བ་ཡིན་སྟེ། མ་པའི་ཡུས་སྒྲོམ་པ་དང་། ང་རིགས་དང་རུས་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་སྟེ། མ་པ་དེ་ལྟ་
 ལ་འཛིགས་ངོ་ཆེ་ལ་ཆོས་བཤད་པ་ཡིན་ཡང་ལམ་དུ་ཡེ་མི་འགྲོ། ང་རྒྱལ་སྒྲུབས་གྱིས་
 བཅག་ནས། བཅོམ་ལུན་འདས་བྱམས་པས་འཕགས་པ་ཞོར་བཟང་ལ་གསུངས་པ་
 བཞིན་དུ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ངོར་ང་རྒྱལ་དང་ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་བཅག་
 པས་བྱི་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེའི་དམན་ལས་ཐམས་ཅད་བྱེད་
 པ་ལ་གདོལ་བྱ་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་བྱ་བ་ལ་འགྲོ་ཞིང་འོང་
 བས་མི་སྒྲོ་བ་བྱ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཟེར་ཏེ། **དགེ་བཤེས་རྣམས་འཕྱོར་བ་ཆེན་པོས།** ཇོ་བོའི་
 བཞེ་བོ་དྲེ་རྒྱུ་ལྟ་བུའི་སེམས་བྱས། མཆོད་རྟེན་བརྒྱུད་པ་དང་། འགྲོ་བ་མཛད་
 པ་དང་། ཇོ་མོ་འཛིགས་བརྒྱུད་སྒྲོབ་དེ་བཞེངས་པ་དང་། རྒྱ་ཁར་དུ་གསེར་སྒྱིལ་དུ་ལམ་

གསུམ་གྱི་བར་བྱོན་པ་ལགས་པར་གདའ། དགེ་བཤེས་སྟོན་པས་རྩོམ་སྐྱོན་དང་
 རྩོམ་གཉིས་གྱི་བྱི་ནང་བར་གསུམ་ཐམས་ཅད་གཏན་ལ་འབེབས་པར་གདའ་སྟེ། དེ་
 བཞིན་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ཡང་། འདི་བཞིན་དུ་བྱས་པས་འདི་ཀྱན་གྱི་ཐུགས་དགོངས་ཅི་
 སྐོངས་སྟམ་པ་མིན་པ། འདི་བཞིན་དུ་བྱས་ན་འདི་ཀྱན་མཉེས་ནས་ང་ལ་མན་ངག་གནང་
 སྟེ་འོང་སྟམ་པ་འདི་རྟོག་པ་རང་ཡང་སྐད་ཅིག་ཀྱང་སྟེ་མ་སྟོང་བ་ལགས་པར་གདའ། དགེ་
 བཤེས་སྟོན་པ་འདའ་ཅན་ཨ་མེ་སྟན་ཀན་གཤེད། ང་ཨ་རུ་ར་རྩོན་པ་ཞིག་ཡོད་ན་རི་སྟོན།
 དེ་མིན་མི་འཆོ་ཟེར་བས། སྤྱ་བ་དང་དུག་ཅུ་ཙམ་ལས་མེད་དེ། བལ་ཡུལ་དུ་ཨ་རུ་ར་
 ཆོལ་བ་ལ་ལམ་དུ་གད་ཀྱིས་ཞུགས་པ་མང་པོ་བྱུང་བ་དགེ་བཤེས་ཉིད་ཀྱིས་བཅག་པར་
 གདའ། འོ་མའི་ནང་དུ་བཅུག་པས་སྐམ་ཡང་མི་སྐམ། ཁ་དོག་དང་། སྤི་རོ་དང་། ལུས་
 བ་ཡང་མི་ཉམས་པར་འོང་བ་ལགས་པར་གདའ། རྩོམ་སྐྱོན་དཔོན་བཀའ་བྱུང་ན། ཡི་
 གེ་ན་ཡང་བྱེད་མར་གཅོད། །གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་དགོས་པ་ནི་ལགས།

གཞན་ཡང་རྒྱལ་བུ་སྟོན་པས། རབ་ཏུ་དམའ་བའི་སྟན་ལ་འདུག །དགའ་དང་ལྷན་
 པའི་མིག་གིས་ལྟ། །དུལ་བའི་དཔལ་ནི་རབ་ཏུ་བསྟེན། །ཆོག་གི་བདུད་ཅི་འཕྱང་བ་
 བཞིན། །གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཡིན་པས། དུ་སའི་བུས་ཀྱང་ཁོ་རང་གི་རྩལ་གཟན་ལུང་
 རྩོམ་གྱི་སྟེང་དུ་བཏིང་། དེའི་སྟེང་དུ་རྒྱལ་བུ་སྟོན་པ་བཞུགས། ཁོ་རང་དམའ་ས་ན་
 བསྟན་ནས་མཛད། བཤད་པ་པོ་སྟན་མཐོན་པོ་ལ་བསྟན་པར་གསུངས་པ་དམ་བའི་
 ཆོས་འདུལ་བ་ནས་ཀྱང་། སྟན་མཐོན་རིན་ཆེན་འོད་ཀྱིས་སྒྲིས་པ་ལ། །འདུ་བྱེད་འཛིག་
 པའི་རང་ཅན་འདིར་བསམ་སྟེ། །འཛིགས་ནས་ཆོས་སྒྲོགས་པ་ཡིས་ཉེས་མེད་དེ། །བདེ་
 གཤེགས་ཆོས་ནི་མཆོད་པ་བྱས་ཡིན་པས། །ཞེས་གསུངས།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནས་ཀྱང་སྟན་མཐོན་པོ་རི་ལྟར་བྱ་བ་གསུངས། བཀའ་བསྟུ་མཛད་
 པའི་དུས་ན་ཡང་གདན་རི་ལྟར་བཏིང་བ་དང་གསུངས། བཤད་པ་པོ་དམའ་སར་བསྟན།

ཉན་པ་པོ་མཐོ་སར་བསྐྱད་ན་རྒྱལ་པོ་གར་བའི་བཙུན་མོ་དང་བྲན་མོ་སྐྱར་མཆོག་གི་
 གཏམ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་རྒྱད་ལ་ཡེ་མི་སྒྲེད། དགའ་དང་ལྷན་པའི་མིག་གིས་ལྟ་ཟེར་
 ཏེ། གང་གི་རྒྱ་གར་ན་སྒྲོབ་དཔོན་དེའི་སྒྲིན་མཚམས་སུ་ཅེ་རེ་བལྟས་ནས་པ་ལ་པ་ལ་
 ཟེར་བ་ཡིན། ལེགས་པར་གསུངས་སོ་ལེགས་པར་གསུངས་སོ་བྱ་བའི་དོན། འབྲལ་
 ལ་རང་ཆོག་གི་གཏང་རག་གཏོང་ཡིན་གཏོང་ཡིན་བྱེད་པ་ལགས་པར་གདའ། འོ་སྒྲོལ་
 ཡང་ཆོས་ཐུན་བཏང་དྲིང་ལ་ལེགས་པར་གསུངས་སོ་བྱ་བ་རེ་ཟེར་དགོས་པ་ལགས། རོ་
 བོའི་སྒྲོབ་མ་གོགས་པོ་བཏ་རྒྱུད་དེ་ལ་ཁོ་རང་བཞེད་པའི་སྡེ་པ་མན་ཆད་པའི་གསུངས་
 ཅན་བ་སྐྱུ་དམར་ཟེང་རེ་སེ་གོ་ལ་ཏྲོག་ཏྲོག་མཛད་པ་ཡིན་གོན་ཏུ་དབྱེས་པའི་བཀའ་སྐུལ་
 གསུངས། དུལ་བའི་དབལ་ནི་རབ་ཏུ་བསྟེན། ཟེར་ཏེ། ཨ་ཤ་རུ་མི་སྒྲོམ་པར་བྲམ་མ་
 དེའི་འོག་ཏུ་ཕྱི་ལ་གྱིས་བཞུགས་ནས་ཨོ་དུ་རྩུ་རིའི་དགོ་རྒྱལ་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་དགོས་
 པ་ལགས། ཆོག་གི་བདུད་ཅི་འབྱུང་བ་འདི་ཡང་ནད་གྱིས་ནད་སྐུལ་དུ་གོ་ན་འོང་བས།
 དང་པོ་འཁོར་བ་མཐའ་སྐྱུག་བསྐུལ་ཅན་དེ་དག་སྤངས་ནས། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་
 ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སྒྲོབ་དགོས། དེ་ལ་མང་དུ་ཐོས་པ་དགོས་
 པར་གོ་བ་ཡིན་ན་གདོད་ཆོག་གི་བདུད་ཅི་འབྱུང་བར་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་ནས་སྒྲོབ་མ་དེས་
 བར་དུ་གཅོད་པ་སྒྲོབ་དུ་བཙུག དེས་པར་འབྱུང་བ་སྐྱབ་ཏུ་བཙུག་པས། ངན་སོང་དང་
 འཁོར་བ་དང་། ཐེག་པ་དམན་པར་མི་ལྷུང་བར། བདེ་འགོ་དང་། ཐར་བ་དང་། ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་ནས་འཕྲིན་ལས་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་བར་
 དུ་འབྱུང་གསུངས་ཏེ། འདི་ཀུན་ལ་སྒྲོད་ཀྱངས་པ་ཆེན་པོས་གྱང། དགོ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་བསྟེན་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ། །བཀྱི་བར་གསུངས།

བཞི་བ་བཤད་བྱ་བལྟན་བཙུག་གི་གཞུང་དངོས་བཤད་པ་དེ་ལ། མཚན་དོན།
 འབྱུར་བྱས། གཞུང་དོན་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚན་དོན་ནི།

རྒྱལ་རྒྱུ་དུ། བོད་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ། བོད་རྒྱུ་དུ། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ།
ཞེས་བྱ་བ་རྟེ།

དེ་ལ་འདྲ་གཉིས། མཚན་རྒྱུ་དུ་བྱིས་པའི་དགོས་པ་དང་། མཚན་གྱི་དོན་བཤད་པ་
གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་(མཚན་རྒྱུ་དུ་བྱིས་པའི་དགོས་པ)ནི།

ག་ར་བའི་ཞལ་ནས། དག་པའི་སྒྲོན་པའི་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པས། གཞུང་འདིའི་
མགོ་རྒྱལ་རྒྱུ་དུ་ནས་མཇུག་རྒྱུ་སེའི་བར་ཐམས་ཅད་ཉི་མ་དེ་རིང་ནས་ཀྱི་སྒྲོམ་
རྒྱལ་ཉམས་སུ་སྤང་རྒྱུ་ཞིག་ཏུ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱོར་གྱིས་བསྐྱོར་ནས་འཆད་པ་ལགས་
པས་དེ་ལ་ལོ་རྩ་བའི་བཀའ་ལུང་གིས་རྒྱལ་རྒྱུ་དུ་བྱིས་པ་འདི་ཡང་ལོ་རྩ་བ་ཀུན་
ཀྱི་རང་བཟོ་མིན། སྒྲོན་གྱི་རྒྱལ་སྒྲོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་བཀའ་གྲོས་སུ་
བྱས་ནས་དགོས་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་གཏད་ནས་བྱིས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པའི་སྤྱི་བོད་
བྱས་པའི་དུ་གཞོ་བར་བྱ་བ་དང་། རྒྱུ་ལ་བཅུན་པའི་དང་། རྒྱུ་ལྟོ་བས་པ་ལ་དགོས་
པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་(བྱས་པའི་སྤྱི་བོད་བྱས་པའི་དུ་གཞོ་བར་བྱ་བ)ནི། མི་ཡི་
ཆོས་ལུགས་ལེགས་སྤྱད་ན། །ལྟ་ཡུལ་བཞོད་པ་ཐག་མི་རིང་། །མི་དང་ལྟ་ཡི་ཐེམ་སྐྱས་
ལས། །འཛུགས་ན་ཐར་པ་གམ་ན་འདུག །ཅིས་གསུངས་པ་ལས། དམ་པའི་ཆོས་མ་
དར་བའི་གོང་དུ་བོད་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་དང་ཁྱད་མེད་པར་སྐྱེ་བ་སྤྱི་མ་གང་ནས་འོངས་
དང་བྱི་མ་གང་དུ་འགྲོ་བ་མི་ཤེས་ཤིང་། ལས་གང་ལས་བདེ་སྤྱི་གང་འབྱུང་བ་ཡང་མི་
ཤེས། འཁོར་བ་དང་ལྷ་ལྷ་ལས་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་
ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་བྱུང་ཞིང་སྤྱི་བོད་པའི་ཐུན་པས་གཏིབས་ནས་འདུག་པ་ལ། མིའི་
ཆོས་ལུགས་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་དང་། དེས་ལྟ་ཡུལ་བཞོད་པ་བདེ་འགྲོ་སྤྱི་བོད་པའི་གོ་
ཡུལ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐེམ་སྐྱས་ལ་བརྟེན་ནས། ཐར་པ་སྤྱི་བོད་པའི་གོ་ཡུལ་དང་།
ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་སྤྱི་བོད་པའི་གོ་ཡུལ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱི་བོད་པ་ཅུང་ཟད་སྤྱི་བོད་པ་དེ་

དམ་པའི་ཚེས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ཡིན། ཚེས་དེ་ཡང་རྒྱ་གར་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་རྒྱ་གར་
བ་ལ་དྲིན་དུ་གཞོ་བར་བྱ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ།

དེ་ཡང་སྒྲོན་བྱོན་པ་དེ་ནམས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་པའི་སྤྱང་པོ་ཡན་ཚད་ལ་ལྷ་ཙུ་ཞེས་སྒྲོ་བ་
དཔོན་དུ་བོས། གྲལ་མགོ་ལ་བྱུང་། ཞང་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་གར་བ་བྱུང་ཚད་ལ་
གསེར་གནད་པའི་ཐུགས་དམ་བཞེས་པའང་མང་དུ་བྱུང་བ་དེ་ཀུན་གྱིས་དྲིན་དུ་གཞོ་བ་
མཛད་ཟིན། བསྟན་པཅོས་ཀྱི་གྲུང་དུ་རྒྱ་གར་སྐད་ཡི་གེ་བྲིས་པ་འདི་རང་ཅག་ཕྱི་རབས་
བ་ཀུན་གྱང་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོ་བ་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས། སྒྲོན་མདོ་ཁམས་
སུ་འདུ་བ་ཞིག་གི་ཆེ་བྱག་ཅེ་མང་པོ་སྤྱང་བ་ལ་ལྷ་ཙུ་ཞིག་བྱུང་ནས་ནངས་ཀྱི་དང་པོ་
ལ་ལུགས་མ་ཅི་བཞུགས། དེའི་འོག་མ་ལ་ཁོང་རང་བཞུགས་པ་ལ་བྱེད་དེར་མ་འདུག་
མི་གཞན་ཡོད་བྱས་པས་ཁོ་གཤེད། འུ་ཅག་ཚེས་ཞལ་བྱེ་ལ་དབྱེན་རྒྱ་གར་སྐད་འདུག་ན་
ང་འདིར་སྔོན་མི་འདུག་ན་མི་སྔོན་ཟེར་སྐད་པ་དེ་ཀུན་ཡང་རང་ཅག་ལ་བསམ་རྒྱུའི་མན་
ངག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ་ཁོང་གྲལ་མགོ་ལ་སྔོན་དབང་བ་ཡིན། གཞུང་གི་སྐབས་དོན་དེ་ཅུ་
ཀྱིས་ཚུན་ཏེ། རང་ཅག་གིས་ལག་ལེན་དུ་བྱ་རྒྱུ་ནི་གཞན་ཡང་རང་ཚོས་དང་ཐུད་པའི་
རྒྱུན་བྱས་པ་ཡིན་ན་གཤོད་པ་བྱས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཐུད་པ་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་བྱས་པ་གཤེས་
པར་བྱ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཡོན་ཏན་དང་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་། ཚེས་ཀྱིས་ཕན་
བཏགས་པ་ལ་བྱས་པ་གཤེས་པ་མེད་ན་ཡོན་ཏན་དང་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་ཡོང་ལ། ལྷ་ར་
ཅུང་ཟད་སྐྱེས་པ་ཡང་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཚོས་ཉིད་ཡིན། དེ་བས་འཛིག་རྟེན་པའི་
ཟས་གོས་ཀྱིས་ཕན་བཏགས་པ་དང་ནད་གཡོག་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པའི་གྲོགས་བྱས་
པ་དག་ལ་ཡང་དྲིན་འོག་ནས་ཐོན་མེད་པ་འདྲ་བ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་དག་ལ་བྱས་
པ་དྲིན་དུ་གཞོ་བ་ཡོད་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁ་བརྒྱགས་ལས། ཚུགས་གཉེན་ལ་བཏགས་
ན་གཉེན་པས་གྱང་དག་སྒྲོན་ཟེར་བ་བཞིན་དུ་བྱིས་གྱང་དེ་ལ་ཡན་འདོགས་པ་ཡོང་སྟེ་

ལུན་ལུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལྷ་བ་ཡར་གྱི་ངོ་བཞིན་དུ་འབྲེལ། དེ་དག་གཙོ་བོའི་ཞིང་
 ཡིན་པས་བསོད་ནམས་ཀྱང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སོགས་པར་འཇུག་བས། **ཤེས་རབ་བརྒྱ**
བ་དང་ཨེ་ཚོགས་ལྷ་བཅད་པ་ལས་ཀྱང་། བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་བྱས་པ་གཞོ། བྱས་པ་
 རུད་གཞོན་མི་བྱེད་པའི། མི་ལ་དཔལ་མགོན་ཉི་ཤར་གནས། གསུངས་ཏེ། དཔལ་
 བྱི་ཆོ་འདི་ལ་དང་། མགོན་བྱི་ཆོ་མི་ལ་ཡིན་གསུངས། དེ་དག་ལ་བྱིན་དུ་གཞོ་བ་མ་
 བྱས་ན་འདི་ཉིད་ལ་མི་དགའ་བ་མེད་ཀྱང་དེ་ལ་བྱིས་པན་འདོགས་པ་ཡི་མི་ཡོང་གི་ཁར་
 དེ་འདྲ་བ་ཁྲེལ་མེད་གདོང་མེད་བྱས་མི་སྤང་སྤྱར་བ་བཞིན་དུ་བྱི་མིག་ལྟ་མི་ཤེས་པ་ཞིག་
 ཡིན། ལུམ་གྱིས་བྱུགས་པ་དང་རུས་བྱུགས་པ་ཁྱད་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཟེར་ནས་ཡོང་།
 ལུན་ལུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྷ་བ་མར་གྱི་ངོ་བཞིན་དུ་འགྲེལ་བ་རྟེན་འབྲེལ་
 གྱི་ཆེ་བ་ཡིན་པས་ན། **ཤེས་རབ་བརྒྱ་བ་དང་ཨེ་ཚོགས་ལྷ་བཅད་པ་ལས་ཀྱང་།** རྒྱ་
 མཚོ་དང་ནི་རི་རབ་དང་། ལ་རྒྱམས་བདག་གི་ཁུར་མིན་གྱི། བྱས་པ་མི་གཞོ་གང་ཡིན་
 པ། །དེ་ནི་བདག་གི་ཁུར་ཆེན་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་མཚོ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྒྱམས་
 ཁུར་དུ་བསྐྱར་ཡང་ཆོ་འདི་ཉིད་རང་ལ་ཁུར་དེ་རྒྱམས་ཀྱི་འོག་ནས་ཐོན་སྡིད། འདི་ལ་
 མ་ཐོན་ཡང་ཆོ་འཕྲོས་ནས་ནམ་ཡང་ཁུར་དེ་དག་གི་འོག་ཏུ་མི་ལུས། བྱས་པ་མི་ཤེས་
 པའི་ཁུར་ནི་ལས་ཀྱི་རྒྱམ་སྒྲིན་དུ་སོང་བས་ལས་དེ་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་ཆོ་འཕྲོས་ཀྱང་དེའི་
 ཁུར་འོག་ནས་ཐོན་མེད་པ་ཡིན་པས། རང་ཅག་ད་ལྟ་འཛིག་རྟེན་རྟོན་པའི་པ་མ་དང་
 ས་འོག་ནས་འདོན་མཁན་གྱི་འདྲན་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་ནས་བཟུང་སྟེ་གང་བྱིན་ཆེ་ཆེ་དང་
 མ་འཁོན་པ་མེད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡང་མི་ཡོང་། དང་པོ་ཡ་ཏ་ན་མོའི་རྒྱུད་གསུམ་པ་
 འདི་ཀ་ཡིན་བྱས་ཀྱིན་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱབས་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་ཞིག་བྱིས་ཅན་སངས་
 རྒྱས་ལ་ཡི་ཤེས་ཡོད་མིན་ཚུན་ཆད་ཀྱང་གཏན་ལ་ཐེབས་པར་ཤེས་རབ་འབྲེལ་བ་དེ་
 ཆོས་གྲུའི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་བཀའ་བྱིན་ཡིན་ཏེ། རང་ཅག་དང་པོ་ཀ་བ་ལི་ཁ་གན་འབྱེད་

པའི་རྩ་རྩིན་ནས་ཆོས་གང་མཉན་པ་དང་ཟབ་པའི་འབྲེལ་བྱེད། དེ་ནས་དེ་དག་ལ་སྒྲ་
 རོག་དང་གཉན་གྲས་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པར་མིང་རང་ཡང་སྒྲ་དྲགས་རེ་ནས་བོད་ཀྱིས་སྟོན་
 བཟོད་བྱེད་པ་དེ་ལ་བྱི་མ་ཡན་ཆད་དུ་ཆོས་སྒྲ་བ་དང་ཕྱད་རེ་ཡེ་མེད་པས་མུན་ནག་རབ་
 འབྱམས་ལས་མི་ཡོང་། ཟུང་པར་གྱིས་ཀྱང་གསང་སྟགས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་དང་རྒྱད་
 འཆད་པ་དང་གདམས་ངག་སྟེར་བ་གསུམ་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་པར་གསུངས་ཏེ།

རང་ཅག་ནི་ཆོས་ལ་བརྟེན་པ་ཤིང་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་མ་ཁད་ནས་ད་ཀྱི་ལ་
 འཁོར་ཆེན་པོར་འཇུག དེ་ནས་དེ་ལྟ་བུ་མཛོད་པའི་སྒྲ་མ་དང་ཡང་མ་འཁོན་པ་མེད་པ་
 ལ་ཆེ་འདི་རང་ལའང་མཉན་ཡང་གོ་བ་མི་ཡོང་། བསྐྱབས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མི་ཡོང་། བྱི་
 མ་ཡན་ཆད་དུ་ཆོས་ཀྱིས་ཡན་འདོགས་པ་ཏ་ག་ལ་ཡོད་དེ་དོ་རྩེ་དཔུལ་བར་སྟེ། ཆོས་
 དང་མ་ཕྱད་ན་མིར་སྟེས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་དང་བདེ་བ་གང་ཡང་མི་ཡོང་། གསང་སྟགས་
 གསར་རྟེན་གཉིས་གདམས་ངག་གསར་མ་ཆེ་བར་བྱེད་དེ་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་རྟེན་མ་
 མང་ངོ་། དེ་ཡང་སྒྲ་མ་ལ་གྲས་པའི་ཡན་ཡོན་ཡིན། དེ་བས་ན་ད་ལྱིན་ཆད་རང་སྟོབ་
 དཔོན་དང་ཆོས་ཀྱིས་མི་འཕྲངས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་དགོ་བཤེས་སྟོན་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་
 འབྲེལ་བྱས་པ་ཉུང་བར་བྱས་ལ། གང་ལ་ཆོས་འབྲེལ་བྱས་པ་དེ་ལ་གཉན་གྲས་ཆེན་པོ་
 བྱ། རྣམ་མ་གྲས་པ་བྱས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྦྱངས། དེ་ཡང་དེ་ཉིད་བཞུགས་ན་དེ་ཉིད་ལ་
 སྦྱངས། དེ་ཉིད་མི་བཞུགས་ན་རིགས་རྒྱད་དང་སྟོབ་རྒྱད་ཚུན་ཆད་ལ་སྦྱངས། དེ་དག་
 ཀྱང་མེད་ན་བྱིས་ཀྱི་སྒྲ་མ་དེ་དང་གཅིག་པར་བསམས་ལ་དེ་ལ་སྦྱང་། འདས་མཆོད་བྱ།
 དེ་བཞིན་དུ་བྱས་ན་འདི་ཉིད་ལ་ཡང་དགོ་བཤེས་གཉན་དང་མཇུག། མ་འོངས་པ་
 བཤེས་མི་འཕྲངས་ཤིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཡིན། དགོ་
 བཤེས་སྟོན་པ་ལ་སྟོབ་དཔོན་ཉིད་ཁམས་ཀྱི་སེ་བཙུན་དབང་ལྷག་གཞོན་ལུ་དང་ལ་སྟོན་
 ཀྱི་སྐྱག་སྟོན་ཆེན་པོ་སྟེ་བོད་གཉིས། པརྟེ་ཏ་སྒྲུའི་ཆོར་མ་བྱ་བ་གྲགས་ལྷག་ཏ་ཅང་མི་

ཆེ་བ་ཞིག་དང་ཇོ་བོ་སྟེ་རྒྱ་གར་བ་གཉིས་དང་བཞི་ལས་མི་བཞུགས། དེ་བཞི་ཙམ་ལ་
སངས་རྒྱས་དང་ཁྱད་མེད་པའི་དད་གུས་མཛད། དང་པོ་ཡི་གེ་བསྐྱབས་པའི་གཡུང་དེའི་
བུ་ལ་ཡང་ཇོ་བོ་ཆོས་མགོན་གསུངས་ནས་ཉེ་ཆེག་དང་མི་འབྲལ། འབྲུ་ཕྱོག་རྒྱལ་
བུ་བྱ་བ་དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་ལ་ཆོས་ཁྱུར་བྱུང་བ། སྤྱ་མ་ལྷ་མ་ཞིག་ལ་ཁྱུས་ལ་ཤོག་
གསུངས། བོད་དབུས་གཙང་ན་མི་བདོག་ཁྱུས་པས། འོ་ན་ཁམས་ན་ཡོད་དེ་འོང་བས་
ཁྱུས་ལ་ཤོག་གསུངས། མི་བདོག་ཁྱུས་པས་འོ་ན་ཁྱོད་སྟེ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཉེ་མི་ཡོང་བས་
ཡི་གེ་སྟོབ་པའི་སྟོབ་དཔོན་ཞིག་ཡོད་པ་མིན་ནམ་དེ་ལ་ཁྱུས་ལ་ཤོག་གསུངས་པ་བཞིན་
དུ་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་མའི་སྟེང་དུ་ཕྱི་མ་གཞན་འཆོལ་ན་ཡང་ལྷ་མ་ལ་ཁྱུད་གོས་པ་ངེས་དོན་
ཡིན་པ་ཡུམ་གྱི་སྒྲིང་གཞི་ལས་གསུངས་པ་དེས་ཤེས་པ་ཡིན།

དུག་ཤུལ་ཙན་གྱིས་ཁྱུས་པའི་མདོ་ལས། གང་ཞིག་ལས་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་སྟོན་
པའི་ཆོགས་སུ་བཙད་པ་གཅིག་ཐོས་ནས། དེ་ལ་ཡིག་འབྲུ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པའི་བསྐྱལ་པར་
འཛིག་རྟེན་པའི་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་གྱིས་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་ཀྱང་དེའི་དྲིན་མི་
ལའོར། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་དེ་ནི་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཙན་ཡིན་ལ། ལྷ་མ་ནི་སྟོན་མཁན་གྱི་བསམ་
བཅི་འདྲ་ཡང་རུང་སྟེ། ཐོས་པ་དེ་ནམ་ཞིག་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་པའི་རྒྱར་འགྱུར་
ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཀྱན་ཁོན་ངེས་
པའི་དོན་ཡིན། ལུང་གི་ཆོས་བསྟན་པ་ཡང་དེ་འདྲ་ན་སྐྱབ་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་སྤྱ་མ་དྲིན་ཆེ་
བ་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེ་ལྟར་ཡིན་པས་ཕུ་རྟོ་བ་ཀོ་རུ་ན་བཞུགས་ཙན་ཁམས་པ་འཛི་འདུལ་
བྱ་བ་ཁམས་སུ་འགོ་བ་ལ་གདམས་ངག་ཏུ། དབུས་འདི་ཀྱན་ན་བརྟེན་ས་མེད་པས་
ཁམས་སུ་སོང་ལ་སྟོན་པ་དབང་ལྷག་འབར་ལ་བསྟན། ཁོང་གིས་གནང་ན་རིམ་པ་ཡང་
ཁྱུས། དེད་གཞན་ནི་ཕྱིའི་འཆོམས་པ་ཡིན། དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་སྟོབ་མ་དངོས་ནི་
ཁོང་ཡིན། དགེ་བཤེས་ཉིད་ཀྱང་གསང་སྟགས་ཀྱི་དཔོན་སྟོབ་བྱ་བ་ནི་རང་ཅག་གཉིས་

ཡིན་གསུངས། ཁོང་ལ་བརྟེན་ནས་བཀའ་འདྲིན་ལུས་པའི་རྗེས་ལ་དད་གུས་ཆེན་པོ་ནི་
བྱེད་དགོས།

དེད་ཀྱི་དགོ་བཤེས་སྒྲོན་པའི་ཞལ་ནས། རང་གི་སྤྱི་མ་ལ་གཞན་གྱིས་སྒྲོན་བརྗོད་
བྱེད་ན་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་དེ་དཔེ་སྤྱི་མ་ཡིན་པས་མི་གསུང་བར་ཁྱེད་འཆལ་བྱས་ནས་
གསོལ་བ་འདེབས། གསོལ་བ་མ་ཐེབས་ན་རྒྱ་ཁྱུང་བཀག་ནས་མི་ཐོས་པར་བྱེད་པ་
ཡིན། ཐོས་ན་དཔུལ་བར་འགྲོ་བ་ཡིན་གསུངས། རྗོད་དབང་ཐུག་གཞོན་ལུས་གཡོན་
ཆེངས་འདྲ་བ་ཞིག་མཛད་པས་སྒྲོགས་སུ་བསྦྱར་བ་ཞིག་བྱུང་བར་གདའ། དེ་ཕྱིས་དགོ་
བཤེས་སྒྲོན་པའི་སྒྲོན་ཏུ་གསོལ་བ་ལ་དེ་འདྲ་བ་དཔེ་མ་སྒྲོ་གིག་ ང་དེ་ཐོས་པ་མིན་ན་
འདིར་ཡེ་མི་སྒྲོད་མདོ་ཁམས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐོས་པས་ཕྱིན་ན་རྗོད་ཐོ་ཆེན་པོའི་
སྒྲོན་ནས་བརྗོད་པ་ཐོས་ནས་དཔུལ་བར་འགྲོ་བས་མ་ཕྱིན་པ་ཡིན་གསུངས་ནས་རྗོད་
ཆེན་པོ་ལ་དེ་ཙམ་ཏུ་གུས་པར་མཛད་བཞི་བ་གསུངས། དེ་ལྟར་བྱས་པ་གེས་གིང་བྱས་
པ་དྲིན་ཏུ་གཞོ་བ་འདི་ཡོད་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱམས་པ་དང་སྦྲིང་རྗེ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ཀྱི་བར་རངས་པ་ཡང་བཟང་གི་སྒྲུབས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡང་འདི་
ཡིན། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་དང་། དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ནས་གནས་དང་གནས་
པའི་ཆུལ་བྲིམས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདིར་འདུ་བ་ཡིན་གསུངས།

གཉིས་པ་(ཁུངས་བཅུན་པའི་དགོས་པ་)ནི།

གར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། བོད་རྒྱལ་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་ཁུངས་མིན། རྒྱ་ནག་ཀྱང་རང་
བཟོ་དང་བསྒྲོན་འདེབས་ལ་དཀའ་ཞིང་ལན་གཉིས་སུ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་ཡིན་པས་
ཁུངས་མི་བཅུན། ཆོས་ཀྱི་ཁུངས་རྒྱ་གར་ཡིན་ལ། རྒྱ་གར་རྒྱ་ཁྱུང་ཏུ་བྲིས་པས་ཆོས་
དེ་དེ་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ཁུངས་བཅུན་པའི་དོན་ཏུ་སྟེ། རྒྱུན་རྒྱུ་གཞག་མ་ཉམས་
པའི་དུས་ར་བོད་མ་ལ་གང་ཡང་མེད། རྒྱ་ནག་མ་ལ་རྒྱ་རྒྱུད་ཏུ་ཟེར། རྒྱ་གར་ནས་འགྲུང་

ཡང་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱིས་བཅོས་མ་བྱུང་བ་དང་ཞུ་ཆེན་མ་བྱས་པ་ལ་རྒྱ་གར་སྐད་
 དང་ཞུས་རྒྱ་དང་རྒྱལ་པོའི་མཐེབ་རྒྱ་ཀུན་ཕྱིན་ས་མེད། དེ་ཀུན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཏན་
 ལ་ལ་བ་བ་ལ་དབྱ་རྒྱ་གར་སྐད་བྲིས། ཞབས་སུ་ཞུས་རྒྱ་དང་རྒྱལ་པོའི་མཐེབ་རྒྱས་
 གྲང་བཏབ་ནས་བཞུགས་པ་ལགས་པར་གདའ་སྟེ། བར་དུ་བསྟན་པ་ལ་སྐྱེད་ཉག་
 བྱང་། རྒྱལ་པོའི་བྲིམས་ནི་མེད་པས་པོད་མ་ལྷག་ལྷག་ཀྱིན་ལ་ཡང་རྒྱ་གར་སྐད་བཅུག་
 རྒྱ་གར་མ་ཀུན་ལ་ཡང་གར་དེ་ཆད་པ་ཡིན་སྟུམ་ནས་བཅུག་པས་དེང་སང་ན་ཐམས་ཅད་
 འདྲེས་ནས་སོང་བ་ཡིན། སྐབས་དོན་དེ་ཅུམ་གྱིས་ཆུན་ཏེ། ལག་ལེན་དུ་བྱ་རྒྱ་གཞན་
 ཡང་སྡོན་ཅ་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་གཉེན་འདོགས་པ་ཀུན་ཡང་ཆ་གནད་ཟེར་ནས་ཁྱངས་
 བཅུན་པ་ཞིག་གལ་ཆེ་བར་བྱེད་ན་རང་རེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་
 སྐབས་པ་ལ་ཁྱངས་བཅུན་པ་མེད་པར་སུ་ཐོད་ཐོད་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་གྱི་ཅི་ཐོད་ཐོད་བསྐབས་
 བས་མི་ཡོང་། ཁྱངས་བཅུན་པ་ཞིག་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ཡང་**བྱོལ་པའི་ཞལ་ནས།** དང་པོ་
 སྐབས་སུ་འགོ་བའི་སྡོམ་པ་ལེན་པ་ལ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་པ་ཉིད་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་
 དགོས། དེ་ཨ་པོ་ལ་མ་བྱུང་བས་མི་ཡོང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དགོ་
 བསྟེན་གྱི་སྡོམ་པ་ལེན་པ་ལ། སློབ་དཔོན་ལས་དང་འབྲས་བུའི་ཆེ་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་
 ཞིག་དགོས། རབ་རྩ་འཕྱིན་པ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་མཁན་པོ་དང་གནས་གྱི་
 སློབ་དཔོན་ཞུ་བ་ལ་**འདུལ་བ་ཉིད་ནས།** རྒྱལ་བྲིམས་ལྷན་དང་འདུལ་བའི་ཆོ་ག་
 ཤེས། །ནད་པར་སྟོང་བཅུ་འཁོར་ནི་དག་པ་དང་། །ཆོས་དང་ཟང་ཟེང་ལན་འདོགས་
 བཅུན་པ་དང་། །དུས་སུ་འདོམས་པ་དེ་དག་སྤྲུམ་པར་བསྟུགས། །གསུངས་པ་བཞིན་དུ་
 དགོ་སྟོང་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་ལོན་པ་ལྷ་སྤྲུགས་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་ལས་གང་
 ཡང་རུང་བ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས། སློབ་དཔོན་ལ་ཡང་ལྷ་སྤྲུགས་དགོས། དགོ་འདུན་
 སྤྲུགས་བཅུ་བ་ཅན་ཟེར་བས་ཟང་ཟེང་ལ་མི་ལྷ་ཞིང་ཁ་སྐོང་གི་ཆོས་དང་ལྷན་པ་ཞིག་

དགོས། གྲོག་པའི་སློབ་དཔོན་ཡང་རིགས་པ་སྒྲིགས་བཅ་ལས་སྒྲངས་པ་དང་དཔོན་
 སློབ་དམ་ཆིག་ཉམས་ཤིང་རང་སྐྱེལ་པ་དང་བུལ་པ་ལ་མཉན་པས་ཉེས་དམིགས་ལས་
 དངོས་སུ་ཕན་ཡོན་མི་ཡོང་བས། རྟན་རབས་བརྟེན་པ་ལས་ལུང་གིས་ཐུག་པར་གྱུར་
 ཅིང་། རང་སྐྱེལ་པ་ལ་གནས་ནས་སྤྱིང་བཅེ་བས་གཞན་ལ་སྟོན་པ་ཞིག་དགོས་གསུངས་
 བ་ལ། བསྐྱབས་པས་བརྟེན་པ་ཁོ་ནར་མི་འདུག་པ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འབྲེལ་
 དང་མང་དུ་བྱས་ན་རི་ལྟར་བགྱི་ཞུས་པས། གུས་པ་ཆེན་པོ་ནི་བྱ་ལ། དེ་དང་ལྟན་ཅིག་
 ཏུ་མི་འགྲོགས་པ་མན་ངག་ཡིན། འགྲོགས་ན་དེའི་མཛད་སྟོན་ལ་མ་དད་པ་སྦྱེ་ཉན་ཡོད་
 གསུངས་ནས། མ་ཤེས་པའི་དུས་ན་ཆོས་འབྲེལ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དད་གུས་བྱ་
 བ་ལས་རང་ཅག་གི་བཀའ་གདམས་པ་ཟེར་བ་སྐྱད་བཅུ་བཅུ་ལ་ཚུལ་པོར་ལ་བཞག་ཡོ་
 མི་གསུང་བས། སྤར་ཆོས་འབྲེལ་བྱས་པ་སྐྱེལ་པས་བརྟེན་པ་ཁོ་ནར་མི་འདུག་ཀྱང་དད་
 གུས་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས་ཏེ་ཐ་ན་ཡིག་འབྲུག་ཅིག་ཙམ་གྱི་ཆོས་འབྲེལ་ལས་མེད་ཀྱང་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་འཇུག་གི་སྟོམ་པ་ལེན་པ་ལ་ནི་
 དེ་ཀྱན་པས་ཆེས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལས་གསུངས་པའི་
 མཛན་ཉིད། **སྟོམ་པ་ཉི་ཤུ་པར།** སྤྲུལ་སྟོམ་ལ་གནས་ཤིང་མཁས། །ཞུས་དང་ལྟན་ལ་
 སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་པའམ། **སྟོན་འཇུག་ལས།** ཏྲག་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉན་
 བློ། །ཐེག་ཆེན་དོན་ལ་མཁས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བརྟེན་ལ་ཞུགས་མཆོག་།
 སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་བཅད་རོ། །ཞེས་པའམ། གཞུང་འདི་ཉིད་ནས་ཀྱང་སྟོན་པར་འགྱུར་
 བ་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉིད་དུ་འདུག་པ། སྟོམ་པ་དེ་དག་འབོགས་
 པའི་འོས་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་དགོས། གསང་སྤྲགས་ཀྱི་སྤྲུལ་བྱེད་པ་ལ། སྤྲུལ་སྤངས་
 རྒྱས་ཀྱན་དང་མཉམ། བྱ་བའམ། **རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་རྒྱུད་ལས།** སྟོབ་དཔོན་འཛིག་
 ཉན་ཆོས་སྤངས་ཤིང་། །དེ་ཉིད་བཅུ་ནི་རབ་ཏུ་རིག་ །སྤྲགས་དང་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོར་པ་

ཤེས། །དགྱིལ་ལམ་ཐོར་བྱི་བའི་ལས་ལ་མཁས། །སློབ་དཔོན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་དོན་རྗེས་སློབ་དཔོན་ཉིད་ཅིག་དགོས་པ་
 ཡིན། ཟུང་པར་སློམ་གྱི་གདམས་ངག་ཁུ་བ་ལ་ཁུངས་བཙུན་པ་མེད་པར་ཅི་ཡང་མི་
 ཡོང་། ཁུངས་བཙུན་པ་དང་ཐུད་པ་ལ་ཡང་བསོད་ནམས་བསགས་པ་ཞིག་དགོས།
 བསོད་ནམས་མ་བསགས་པའི་དད་དད་པོ་འབྲ་བ་རེ་བྱུང་ཅན་ནུལ་འབྱོར་བ་རེའི་ཕྱིར་
 འབྲངས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པར་བཏགས་པ་བན་དབྱིབས་ན་ཡང་རུང་། སྒྲ་ཅན་ན་ཡང་
 རུང་། མི་རྒྱུ་བའི་འབྲས་ཟེར་དང་། མ་འབྲས་པ་ཡེ་མི་ཡོང་། ད་ལྟ་རང་ཅག་སྒྲིང་ལ་
 སོགས་པའི་མིང་མང་པོ་བཏགས་པ་ཅན་འདི་ཀུན་ཁུ་བ་ལ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ནས་སློབ་
 མས་ཚོད་བཟུང་བར་མི་རུས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། སློབ་མས་ཚོད་བཟུང་དུ་བཏུབ་པ་
 ཞིག་ལ་ཁུས་པས་ཅི་ཡང་མི་ཡོང་། ས་ལས་གང་ཟག་གི་ཉེས་པ་ཆོས་ལ་མི་འགོ་བར་
 གསུངས་ཏེ་དེང་སང་ནི་འགོ་བཤོ་ནར་སྒྲིང་། ཁུངས་བཙུན་པ་དགོས་པ་འདི་ཡང་མིས་
 མི་གོ་བར་སྒྲིང་། སུ་ཏོ་བའི་སྒྱུན་སྒྲན་འདུག་པ་དེ་རྣམས་དེའི་གསུང་ལ་ཆད་མར་འཛིན་
 སྒྲམ་པ་ལ་ཡང་མི་འཛིན་པར་མཚན་གྱི་འདོགས་ལུགས་ཀུན་རང་ལ་སྒྱུན་འབྱིན་པ་ཁོ་
 བར་ཡོད་ཟེར། དེ་ཉིད་ནི་དགོ་བཤེས་སྒྲོན་པ་ལ་ཆད་མར་འཛིན་པས་ཨ་པའི་སྐད་དུ་
 བྱི་ཟ་བ་དང་། དག་འཁྲེང་ང་ལ་ཏ་ཆ་མེད་དེ། ཨ་པའི་ཟེར་ཚོད་གྱི་རིམ་གྱི་མ་ཆེན་སྒྲོམ་
 ར་ཡིན་ཏེ་འོང་། ཞེས་པ་ཀུན་དཔེར་མཛད་ནས། ང་ལ་ཏ་ཆ་མེད་དེ་དགོ་བསྒྲོན་གྲོང་
 པོ་དེ་སྐད་གསུང་ཁོན་གསུངས། དེ་སྒྲན་ཡང་སྒྲན། དེ་བཞིན་པ་ཞིག་གིས་ཕན་ཏེ་ཡང་
 ཡོང་བ་ཡིན། སློབ་དཔོན་སྒྲན་འབྱིན་གྱིན་པ་དེ་ལ་ཅི་ཡང་མི་ཡོང་། ཁམས་པའི་མགར་
 བའི་ཁབ་མིག་བཞིན་དུ་ཡ་རྗེས་ནས་སུ་སློབ་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས།

གསུམ་པ་(སྐད་ཐོབས་པ་ལ་ཕན་པའི་དགོས་པ་)ནི།

རྒྱལ་ར་གྱི་སྐད་དུ་བོ་རྒྱུ་བྱ་བ་དེ་བོད་སྐད་དུ་བྱུང་རུ། ལྷ་ལྷ་ལྷ་གྱི། ལྷ་རྒྱུ་ལྷ་རྒྱུ་

མ་བྱ་བར་བསྐྱར་ཏེ། དེ་ལ་གར་བའི་ཞལ་ནས། རྩོན་ཅན་རྩོན་ལོ་རྩོན་ཤེས་པ་ཉིད་
 གྲང་ཉི་ཤུ་ཅུ་བསྐྱངས་པ་ཡོད། བརྗེ་ཏ་ལ་རྒྱུད་པེ་བཀམ་གྱིན་ཉན་པའི་འདི་ཙམ་རེ་ཤེས་
 བས་ཀྱང་མང་པོ་ཡན། དེ་ལ་དགོངས་ནས་དགོངས་ཤེས་སྟོན་པས་ཀྱང་འབྱུང་དང་རྒྱར་བ་
 གྲུན་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་གེ་ལ་འདི་རྒྱད་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད། དེ་དོན་འདི་ལ་འཇུག་པ་ཡིན།
 ཁོང་གི་ལ་སངས་པ་ཞིག་ཡོད་དེ་བོད་རྒྱད་ལ་འདི་ལས་མ་བརྟུབ་བྱ་བ་རེ་གསུངས་པ་
 ལ། **ལུ་རྩེ་བའི་ཞལ་ནས།** དང་པོ་ཅན་སྒྲ་ཐབས་འདྲ་བ་ཞིག་གསུང་བ་སྟམ་བྱེད། བྱིས་
 ཅན་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པས་དོན་དེ་སལ་གྱི་གོ་བ་རེ་བྱུང་བས་དྲིན་དུ་ཆགས་པ་རེ་
 བྱུང་བ་ལ་དེར་ཁོང་བྱོས་ནས་མེད་གསུངས། ཀམ་བ་དང་ཉང་པོ་དར་མ་བོ་རྟེ་གྲུན་གྱིས་
 ཀྱང་རྒྱ་གར་རྒྱུད་ཀྱང་དུ་བྱིས་པ་འདི་གྲུན་ལ་བི་མརྟ་བྱས་པས་ལོ་རྩོད་ཀྱི་དྲང་མང་
 པོ་མཁུན། **ཀུ་རུ་ལོ་རྩོད་པས་འདི་རྣམས་ཁོན་ལ་བི་མརྟ་བྱས་པས་ལོ་རྩོད་ཤེས་པ་ཡིན་**
རྒྱུ་ཡོད། ད་ལྟ་རང་ཅག་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡན་པ་དང་མི་ཡོང་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་རྒྱུབ་པ་
 ལ་རང་ཅག་གི་འདྲེ་རྒྱུད་འདྲ་བ་འདིས་མི་ཡོང། མ་འོངས་པ་ན་བརྟུན་པའི་གསུང་ཉིད་དང་
 ཡུད་དགོས། ད་ལྟ་ས་པོན་བརྟུབ་པས་མ་འོངས་པ་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 ཆོས་ལ་མོས་པ་གཉིས་ཀྱི་གོ་བ་ཅད་ནས་མི་ལུས་ཐོབ་ཅིང་། བརྟུན་པའི་གསུང་དང་ཡུད་ན་
 རྩོད་པས་སྟོན་པའི་རྒྱར་འགོ་ལ་ཡུད་པའི་སྟོན་དུ་ཡང་འགོ་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་
 ཀྱིས་ཆོས་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསུང་བ་བཟང་པོ་སྟོན་པ་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་མ་ཡིན་
 བམ་སྟམ་ན། སྤྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལེགས་པར་རྒྱར་བའི་རྒྱུད་
 ཁོ་ནས་གསུང་བ་ཡུམ་གྱི་གཞི་ཤེས་པའི་མཐོང་ལམ་གྲོང་བསྐྱང་བའི་རྒྱབ་ས་ལས། མ་
 འོངས་པ་ན་བཅོམ་ལུན་འདས་བྱམས་པ་ཡང་སའི་བློགས་འདི་ཉིད་དུ་མིང་འདི་དག་
 ཉིད་དང་ཆོག་དང་ཡི་གེ་འདི་དག་ཉིད་ཀྱིས་ཡུམ་འདི་རྩོན་པར་འགྱུར་ལ། བསྐྱལ་བ་
 བཟང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན། བྱུགས་བརྩུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་

ཅད་ཀྱང་མིང་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ཉིད་ཀྱིས་ཡུམ་འདི་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་དེ་དག་གི་སེམས་
ལ་སྤང་བར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། རྟོག་པས་རྣམ་པའི་བྱིན་རྒྱལས་ལ་བརྟེན་ནས་
ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་བརྟེས་པའི་དུས་ན་ཐུགས་པ་ཞིག་གི་རྟོག་པ་ལ་རྟོག་པས་དེ་ལྟ་
ནི་ཀ་ཁ་ཡང་ངོ་མི་ཤེས། ལྟ་བུ་རྣམ་པ་ཡིད་དད་ཅམ་ཡིན། རྣམ་པའི་བཀའ་བྱིན་གྱིས་
ཉིང་དེ་འཛིན་འདྲ་བ་ཞིག་ནི་ཐོབ་ན་ནན་ཏར་ན་འདི་བྱི་རོལ་པ་ཡིན་ནམ་སངས་རྒྱས་
པ་ཡིན་རང་ཡང་ཆ་མེད་སྟམ་ནས་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པ་ན་སྤྱི་ལོ་གནད་དཀའ་
བ་མང་པོ་ཡོད་པ་ནམས་སྟོ་ལ་བསྟོགས་ནས་འདྲིར་བྱིན་ཅན་འདྲི་མ་དགོས་པར་སྤྱོད་
དག་ལ་བཅོམ་ལུན་འདས་འོད་སྤངས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས། བཅོམ་ལུན་འདས་
ཤུག་ཐུབ་པ་དང་འཕགས་པ་འོད་སྤངས་ཆེན་པོ་དང་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོས་འདི་
སྤྱད་གསུངས་བྱ་བ་ནས་ད་ལྟར་པ་རྟེན་ཏེ་འདི་སྤྱད་འཆད་བྱ་བ་ཡན་ཆད་དང་། དེ་
ལྟར་བྱོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་འདི་སྤྱད་གསུངས། དོན་འདི་ལྟ་བུ་ཅིག་ཡིན་བྱ་
བ་གསུངས། དེར་ཐུགས་པ་དེ་ཁོ་སྤྱིད་པས་བཟང་པོ་སྤྱོད་པ་ན་བཞུགས་པའི་སྤྱི་
གནས་དཀའ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞུས་གསུངས་པ་དང་། བུ་རྟོ་བས་ཐུ་རྒྱུད་ལ་ཀྱལ་ཀའི་
མཚན་སྟོམ་སྟོག་གསུངས་པས། པའི་སྟོམ་སྟོག་ན་ཤེ། རྒྱ་གར་དུ་སྤྱིར་བཏབ་ན་སྟེས་ཀྱི་
གདང་དུ་ཐ་མ་ལ་འཛིན་ཞུས་ཅན་ལྟོག་པོར་མཐོང་ནས་ཞུས་འདེབས་པའི་དུས་ན་ཨ་
མས་སྟོབ་ཟེར་ཏེ། ཨ་མས་སྟོབ་པ་དེ་འཕལ་སྤྱད་ཡིན། སྤྱི་ཏེ་སྤྱད་ལོགས་ན་ཡོད་
གསུངས་ཏེ། དོན་ལྟ་མའི་ཤེད་བྱེད་ཡིན་གསུངས།

གཉིས་པ་(མཚན་གྱི་དོན་བཤད་པ་)ནི། རོ་བོ་ལ་དགེ་བཤེས་སྟོན་པས་གཞུང་འདིའི་
མཚན་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་སྟོན་མར་གསོལ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཞུས་པ་ལ། རོལ་རྟེན་མ་བྱོགས་
པ་དང་གཞོན་སྤྱིན་མཁར་བ་བསང་པའི་གཏམ་རྒྱུད་བཞིན་དུ་དོན་ལས་མཚན་དུ་གསོལ་

བ་ཡིན་གསུངས་པས་གཞུང་འདིའི་མཆོན་ཀླག་གི་སྐད་རིགས་ཆེན་པོ་བཞི་ལས་
ལེགས་པར་སྒྱུར་བ་སྟེ་དེའི་སྐད་དུ་པོ་རྟེ་པ་ཐ་བ་དྲི་བ་ཞེས་པ་དེ་རང་ཅག་པོད་གྱི་
སྐད་དུ་བསྒྱུར་བའི་དོན་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་
པ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་སྐད་དོར་གྱི་གནས་གསལ་པར་བྱེད་
པའི་སྒྲོན་མ་ཞེས་པ་རྟེ།

དེ་ཡང་དང་པོར་སྒྲུ་གིའི་རྒྱུག་གི་སྒྲུག་པ་སྟོམ། དེས་སྒྲུག་པ་དང་སྒྱབས་གནས་དགོན་
མཆོག་གསུམ་གྱི་ཆེ་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱས་ནས་སྒྱབས་གནས་སུ་འཛིན། སྒྱབས་སུ་
སོང་ནས་སྒྱབ་པ་བྱེད་པ་ལ་ངན་སོང་གི་རྟེན་གྱིས་མི་ཡོང་བས་ལས་དང་འབྲས་བུའི་ཆེ་
བ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་བསྟོམས་ནས་ངན་སོང་གི་རྒྱ་སྟོང་ཞིང་བདེ་འགྲོའི་རྒྱ་སྒྱབ། བདེ་འགྲོ་
ཙམ་ཐོབ་ཀྱང་སྒྲུག་བསྐྱེད་དང་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཙན་དུ་ཤེས་ནས་མིད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
རྒྱབ་གྱིས་ཚུགས་ཤིང་དེའི་རྒྱ་སྟོང་བ་དང་། དེ་ལྟར་བྱས་པས་རང་གི་རྣམ་གྲོལ་ཙམ་
ཐོབ་ཀྱང་ཉེ་སྒྱ་བྱེད་བྱེད་པའི་སེམས་ཙན་འཁོར་བ་ན་འབྱམ་པ་བོར་ནས་རང་ཉིད་ཐར་
པ་ཙམ་སྒྱབ་ན་དེ་ལས་ཁྲིལ་བོར་བ་ཡང་མེད་པས། རང་རྒྱུད་རྟོགས་པའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་
གྱི་ཉམས་ལ་སྒྲགས་ནས་སེམས་ཙན་གྱི་སྒྲུག་བསྐྱེད་མི་བཟོད་པའི་སྟིང་རྗེས་སེམས་ཙན་
བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་སྒྱུར་བའི་ཆོག་ཕྱག་དང་མཆོད་
པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་སྒྱབས་འགྲོ་བྱེད་པར་ཙན་བྱས་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྟོབ་པ་དང་།

དེ་ནས་སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་དང་སྟིང་རྗེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དམ་འཆའ་བ་སྟོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ལྔ་ལ་
སྟོབ་པ་དང་། སྟོན་པ་འབྲས་བུ་ལ་དམ་བཅས་པ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་འཇུག་པའི་སྟོམ་པ་མ་
སྐངས་ན་སྟོན་པ་འཕེལ་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པས། རྟེན་སོ་སོར་
ཐར་བ་རིས་བདུན་གང་རུང་དང་ལྟན་པས་སྒྱུར་བའི་ཆོག་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་སྟོན་དུ་

བཏང་སྟེ། ཡུལ་དགེ་པའི་བཤེས་གཉེན་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྟ་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་དང་། མེད་
ན་ཕྱོགས་བཅུ་ཉེ་སངས་རྒྱལ་ལས་རྒྱ་ལ་དམ་འཆའ་བ་འཇུག་པའི་སྒྲིམ་པ་བྲངས་ནས་
རྩལ་ཁྲིམས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སྒྲོབ་པ་དང་། དེ་ཙམ་ལ་བསྐྱབས་ཀྱང་མངོན་པར་ཤེས་
པ་མེད་ན་རང་གི་ཚོགས་ཀྱང་མི་རྫོགས་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡང་མི་འགྲུབ་པས་མངོན་
ཤེས་རྒྱལ་དགོས། དེ་ལ་ཞི་གནས་ཐོབ་དགོས། དེ་ལ་དེའི་ཚོགས་ལ་གནས་དགོས་
པས་ཚོགས་ལ་གནས་ནས་ཞི་གནས་རྒྱལ་པ་སྟེ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ནམས་བརྟན་པར་བྱ་བ་
དང་། དེ་དག་བརྟན་པར་གྱུར་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་པོར་འཛིན་པ་མ་སྤངས་ན་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མི་ཐོབ་པས། ཐབས་ཀྱིས་ཐེན་པའི་བདག་མེད་གཉིས་ཤིམ་གྱིས་
བསྒྲུལ་པ་དང་། དེ་ལྟར་དེ་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ཉིད་བསྒྲུལ་པ་ལས་དང་པོར་
ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྟེ། དེ་ནས་ཤིམ་གྱིས་དྲོད་ལ་སོགས་པ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་
ཆ་བཞི་བཞོད་པ་ལས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་ལ། དེས་མཐོང་བའི་དོན་སྒྲུལ་ལམ་
ས་དགུས་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པ་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་
རྩལ་དང་། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་དབང་ཐོབ་དགོས་པ་དང་། ཤེས་
རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཆངས་སྟོད་པ་ཅན་གྱིས་བྱར་མི་རུང་བ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་
དབང་ཐོབ་ཅིང་སྤྲ་མ་ལས་གནང་བ་ཐོབ་པ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ཚས་དེ་ཉིད་བཅུ་ཤིག་
པ་ལ་སོགས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ནམས་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཤིམ་གྱིས་སྟེ་བ་ནི་སྒྲོན་མ་
དངོས་ཡིན་ལ།

དེའི་སྒྲོ་དོན་གྱི་སྒྲི་སྒོ་ལ་སྤང་བ་དང་གཞུང་ཡི་གེར་བཞོད་པ་འདི་ལ་ཡང་བྱང་རྒྱལ་
ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་ཞེས་བདགས་ནས་དེ་སྒྲིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱང་པོས་
བརྒྱད་ལྟོང་དོན་བཤུས་སྟེ། ཤེས་རབ་ལ་རོལ་ཕྱིན་གཉིས་མེད། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས།

བསྐྱབ་བྱ་དེ་དོན་སྦྱོར་བའི་བྱིར། །གཞུང་ལམ་དག་ནི་དེ་སྒྲ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་
བཞིན་ཏེ། བསྐྱབ་བཅོས་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་མཚན་གྱི་ནང་དུ་འདུ་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་
ཡང་མཚན་གྲུད་དུ་བྲིས་པ་ཡིན། ཞེས་ཤིང་བས་གསུངས་ཤིང་། བུ་ཉོ་བའི་ཞལ་ནས།
ད་འདི་མན་ཆད་ལམ་སྒྲོན་ཞེས་རེ་ན་བཅེས་མགོ་དེ་ནམས་ལས་མེད་གསུངས་སྐད།

གཉིས་པ་(འགྲུར་གྱི་བྱུག་)ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་
བ་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ།

ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ལུས་བསྐྱས་པ་ལས། ཅི་བྱིར་འདི་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བྱ་
ཞེ་ན། །ཆགས་པ་གཅོད་བྱེད་ཀྱན་ལ་ཆགས་པ་ཟད་པར་འདོད། །རྒྱལ་བ་རྣམས་གྱི་
བྱང་རྒྱལ་ཆགས་མེད་གྱུར་ལ་རེག །དེས་ན་འདི་ནི་བྱང་སེམས་དཔའི་མིང་འཕྲོབ་པོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་རྟུར་ལགས་པས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་ནི་མཚན། དང་
པོ་བྱུགས་བསྐྱེད་ཅོན་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་གྱི་བར་དུ་གོང་པའི་ཆོས་གྱིས་མ་གོས་པ་ཉིད་
དུ་མཛད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་དེ་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་
ལོ་རྩ་བ་དག་སྒྲོས་འགྲུར་མཛད་པའི་དུས་སུ་བཀོད་པ་སྟེ།

དེ་ལ་ཤིང་བའི་ཞལ་ནས། དང་པོ་ཅོན་རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་གེ་པ་དང་མཐུན་པར་རང་
གང་ལ་དད་པ་ལ་བྱུག་འཆལ་བ་ལས། བྲིས་མངའ་བདག་རལ་བ་ཅན་གྱི་དུས་སུ་མདོའི་
འགྲེལ་བ་དང་བསྐྱབ་བཅོས་དག་ན་གཞུང་གི་བརྗོད་བྱ་དང་མཐུན་པར་བྱུག་བཅལ་བ་
བཞུགས་པས་ལོ་རྩ་བའི་བྱུག་འཆལ་བ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་བར་བཀས་བཅད་དེ།
འདུལ་བ་བསྐྱར་བ་ན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལ་བྱུག་འཆལ། ཐེག་པ་རྒྱུད་དུའི་མདོ་སྟེ་
བསྐྱར་བ་ན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྟེ་འཇམ་བསྐྱབ་བཅོས་བསྐྱར་
བ་ན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ། སྤྱིད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
དང་རྒྱད་པ་སྟོན་པའི་མདོ་སྟེ་འཇམ་བསྐྱབ་བཅོས་བསྐྱར་བ་ན་སྐྱུན་རས་གཟིགས་གྱི་དབང་

བོ་ལ། ཆོས་མངོན་བསྐྱར་བ་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་འཇམ་དཔལ་ལ། གསང་སྤྲུགས་
 བསྐྱར་བ་ན་གསང་བའི་བདག་པོ་ལ་ཐུག་འཆལ་ཏེ། དེ་ལས་དང་བོ་ནི། འདུལ་བའི་
 བསྐྱར་བ་འཆལ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉག་གཅིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་གཞན་བསྐྱར་
 བཅོས་མཁུན་ཆེན་པོ་དང་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ལ་སོགས་པ་སྤེའི་ཡང་
 སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་གོ་བའི་ཆེད་དུ་དང་། **གཉིས་པ་ནི།** གཞི་མ་ཆོས་ཡིན་ཞིང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་ལ་དགོ་འདུན་ལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། **གསུམ་པ་ནི།** སངས་རྒྱས་
 ཀྱིས་གསུངས་ཤིང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ལ་དགོས་པ་དང་། **བཞི་པ་ནི།** དངོས་པོ་
 ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཐུགས་རྗེ་མཉམ་ཡང་གྲགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཐུགས་རྗེ་
 ཅན་དུ་གྲགས་ཤིང་ཐུགས་རྗེའི་དམིགས་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡིན་པར་གོ་བའི་ཆེད་དུ་དང་།
ལྔ་པ་ནི། དངོས་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་མཉམ་ཡང་དེ་ཤེས་རབ་ཅན་
 དུ་གྲགས་ལ། ཆོས་མངོན་པ་ཤེས་རབ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་གཉིས་
 ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དང་། **དྲུག་པ་ནི།** གསང་སྤྲུགས་གསང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཆོས་
 ལ་སྤྱོན་ཡོད་མ་ཡིན་གྱིས། སྤྱོད་མཉན་ཤེས་རབ་རྒྱུད་བ་ལ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཐབས་
 ཀྱིས་གསང་། གསུང་བ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་དགོས་པར་གོ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་ལས། དང་
 བོ་དང་ཐ་མ་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་མན་ངག་ཡིན་ཏེ། འདུལ་བའི་གང་ཞིག་སྤྱད་ན་བར་དུ་གཅོད་
 པ་དང་བསྐྱངས་ན་དེས་པར་འབྱུང་བའི་གནད་དགག་དང་ཉེས་པའི་ན་རིམ་དང་ཉམས་
 པ་སོར་རྒྱུད་པའི་ཐབས་གསུངས་པ་ཀུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉག་གཅིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་
 དུ་རྒྱར་བ་མ་གཏོགས་པར་དག་བཅོམ་པ་ཀུན་གྱི་ཡང་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་འཕགས་
 པ་ཤུ་རེའི་བུས་ཀྱང་རུང་མཐུན་ཅམ་ལས་བསྐྱབ་པ་བཅའ་བ་མི་སྤྱོད་པར་གསུངས། དེ་
 བས་ས་བརྩའི་དབང་ཐུག་གིས་ཀྱང་སྤྱོད་པར་མ་གསུངས་པས། བརྒྱའི་གསུང་ཁོ་ན་
 ཆོད་མར་བྱས་ལ་ལུང་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ལག་ལེན་བྱ་བ་ལས་རང་བཟོ་ད

ང་ཅི་ཕྱིར་ཤོད་ས་ཡེ་མེད། གནོན་མདར་བྱ་གཅིག་པ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་བྱ་བ་ཞིག་གིས་
 ཁང་བརྟུང་དུ་རུང་སྟེ་ཆུ་བཞེན། ཕྱི་དོ་ཁ་ཟས་བཟར་རུང་སྟེ་སྤྲོ་བ་ཞིན་བྱས་ཀྱིན་རང་
 བཟོ་བྱས་པས་རྒྱབ་གས་ནས་ཤི་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡིན་པས་ཁྱིམ་པ་ཀུན་གྱིས་རྫོ་བོའི་
 རུང་ཆུ་འདི་ལ་ཡོང་བརྟུང་བ་ཙམ་མི་གདའ་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་དེ་དང་དུ་སྒྲུངས་ནས་
 རྟོད་རྟོད་མི་གདང་། སངས་རྒྱས་མངའ་ཆེན་ས་བསྐབ་པ་བཅས་པ་མིན། དེས་པར་
 འབྱུང་བ་དང་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བ་རྩི་ལྟར་གནས་པ་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཁྱེན་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཁོ་ནས་བསྐབ་པ་བཅས་པ་ཡིན།

ཐ་མ་མན་ངག་ཡིན་པ་ཡང་གསང་སྔགས་བྱ་བ་ཅི་ནས་ཀྱང་གསངས་པས་འབྱུང་
 བ་ཡིན་ཏེ། དགོ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། ད་ཀྱི་ལ་འཁོར་གཅིག་ཏུ་དུས་གཅིག་ཏུ་
 ལྷགས་པ་གཉིས་ལ་རྒྱུད་དམ་སྒྲུབ་ཐབས་གཅིག་ཉིད་འཆད་ཀྱང་སོ་སོར་འཆད་དགོས་
 བ་ཡིན་གསུང་བར་གདའ། དུ་གྲུ་སྒྲོག་འབྱུང་གིས་འབྲོག་སྒྲིང་ཞིག་ཏུ་སྒྲུ་དཀར་ནག་
 མང་པོ་སྒྲུབ་ནས་སྒྲོན་མ་གསལ་བ་ལ་ཁྲོམ་བཤད་བྱས་པ་དགོ་བཤེས་ཀྱིས་གསན་པས།
 རྫོ་བོ་སྟོན་པས་བག་མེད་པ་ཆེན་པོ་བྱས་གསུངས་ཅོན། དུས་དེ་ཉིད་དུ་སྒྲུ་གསལ་པ་ལ་
 སོགས་པའི་བཀྲ་མི་ཤིས་པ་བྱུང་བ་ལགས་པར་གདའ།

འོ་ན་འདིར་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བས་གཞུང་འདི་ཆོས་མངོན་
 བར་ཡོང་བ་མིན་ནམ་བྱས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཡང་ཡོང་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཡང་གཏན་ལ་དབབ་
 པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པས་ན་མངོན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མངོན་མཐོ་དང་དེས་ལེགས་ཀྱི་
 ལམ་གཉིས་ཀ་ དེས་ལེགས་ཐེག་པ་གསུམ་ག་ ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་
 གསང་སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་གཉིས་ཀ་གཏན་ལ་ཐབ་པས་སོ་གསུངས་ཤིང་། ཕྱག་འཆའ་
 བའི་དགོས་པ་ནི་འོག་ནས་སྟོན་པར་འབྱུང་བ་བཞིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ལོ་རྒྱུ་བའི་བཀའ་
 ལུང་ཡིན་ཡང་རེ་རེ་ནས་གལ་ཆེ་བ་ཤི་སྟག་ཡིན་གསུངས།

གསུམ་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། རྒྱལ་འཛུལ་ཞིང་བསྟན་བཅོས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་གྲོང་
བསྐྱང་བ། རྒྱུ་བ་པའི་རྟེན་སྒྲིལ་བུ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། རྒྱུ་བ་པ་ཉམས་སྒྲུབ་དང་ས་པའི་
ཐབས། ཚུམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མཇུག་གི་དོན་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་རྒྱལ་འཛུལ་ཞིང་
བསྟན་བཅོས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་གྲོང་བསྐྱང་བ་ལ། རྒྱལ་འཛུལ་བ་དང་། གྲོང་བསྐྱང་བ་
གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་(རྒྱལ་འཛུལ་བ)ནི།

དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་དག་དང་དེའི་ཚིགས་དང་།

དགོ་འདུན་ནམས་ལ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་འཛུལ་ནས། ཞེས་གསུངས་ཏེ།

དེ་ལ་ཡང་གཉིས། དགོས་པའི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་(བསྟན་བཅོས་ཚུམ་པའི་ཐོན་ཏུ་དང་བའི་གནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་རྒྱལ་འཛུལ་བའི་དགོས་
པ)ནི། བར་ཆད་ལྷོག་ཅིང་བརྩམས་པ་མཐར་ཕྱིན་བར་འབྱུང་བ་དང་། ལ་རབས་དང་
བསྟན་པ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་(བར་ཆད་ལྷོག་ཅིང་བརྩམས་པ་མཐར་ཕྱིན་བར་འབྱུང་བ)ནི།

དེ་ཡང་གར་བ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། རྩོ་བོ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་
ཐོབ་པ་འདྲ་བ་མངའ་བས་དོ་རྩེ་གདན་ནས་སིཾ་བའི་རྒྱལ་ས་ཐག་མི་རིང་བ་ལས་མེད་
པར་འདུག་སྟེ། དེ་ཀྱན་ཏུ་བཞུགས་ཅན་ཡང་ད་ལྟ་གསང་སྤོང་བཞུགས་པའི་མཆོད་རྟེན་
དེ་སྟུན་བྱངས་ནས་བཞུགས། ཐུགས་ལ་ཏུར་བ་འདྲ་བ་བྱུང་མ་ཐག་ཏུ་མཆོད་པ་མཛད་མཆོད་
པ་བཤམས་ནས་ཐུག་དང་མཆོད་པ་མཛད། གསོལ་བ་བཏབ་ནས་ཐུགས་སོར་ཆུད་
པར་མཛད་ནས་བཞུགས་གསུངས་ན། འདི་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་བོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་
འབྱེད་པའི་དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཚུམ་པ་ལ་ཡི་གེར་བྲིས་པ་འདི་ལ་མ་ལྟོས་པའི་རྒྱལ་
དང་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་མཛད་པེས། རྒྱལ་བཙལ་བའི་དགོས་པ་ཡང་གྲུབ་པས་ཚུམ་པ་ལ་
བར་ཆད་མ་བྱུང་བ་དེང་སང་གི་བར་དུ་བོད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དད་དད་པོར་བྱེད་ཅིང་ཉན་
བཤད་དང་བྱེད་པ་འདི་ཡིན།

རྩོམ་པ་ལྟར་བཅས་ཀྱི་དབྱར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བའི་ཆོག་ཡི་གེར་བྲིས་པ་འདི་རང་ཅག་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱ་བ་ཅི་བྱེད་ཀྱི་རྩོན་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་སྤུལ། གསོལ་བ་བཏབ་ནས་བརྩམས་ན་འགྲུབ་པར་བརྟན་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཐ་ན་ཕྱི་གི་དངོས་པོ་ཡང་འགྲུབ། ཕྱི་གི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་བརྩེ་ལྟ་བུ་དང་གསེར་ཁ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་ཀྱན་ཡིན་ཏེ་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་ན་འགྲུབ་པ་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བ་ཡིན། ལྷགས་པ་མཐུ་ཁ་བྱེད་པ་ཀྱན་ཡིན་ཏེ་ཡང་། གཅིག་ཁོ་རང་གི་སྤྱིང་པོ་ཉི་ཆེ་བཟང་། གཅིག་རང་གི་དེ་ཡང་བཟང་ལ་དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་བཟང་ཡང་བྱེད་པ་གཉིས་ཡོད་ན། ལྷ་མས་བྱི་མ་ལ་མཐུ་མི་འཇུག་པར་ཕར་ལ་འཇུག་པ་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བས་གྲུབ་པ་ཡོད་དོ། །དེ་བས་ན་རང་ཅག་དང་པོ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དུས་ནས་ཡང་མི་ད་རྒྱན་བཅད་པར་བརྩམས། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དུས་ནས་གཞན་དོན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྐྱབ་པར་བརྩམས་པ་ཡིན་པས། དེ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུས་དྲག་ཏུ་དཀོན་མཆོག་ལ་ཕྱག་འཆའ་མཆོད་པ་འབུལ་གསོལ་བ་གདབ། སྤྱིང་པོ་བརྒྱ་སྟོར་རེ་ཙམ་བཟང་ངམ། མདོ་རྩེ་བམ་པོ་རེ་ཙམ་སྟོག་གམ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་སྤྱོད་ཡང་དེའི་རྩོན་དུ་དེ་དག་བྱ། དེ་དག་བྱས་པས་ལས་ཀྱི་དངོས་གཞི་དེ་མ་གྲུབ་ན་ཡང་ལས་དོན་མཚུངས་པར་མ་སོང་། དངོས་གཞི་ཁོ་ན་དེ་ཉིད་ཡིན། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཆེ་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས་སྟོ་གཏོང་དུས་ན་བར་ཆད་སེལ་བ་དང་འདོད་པའི་དོན་སྐྱབ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འདི་ལས་ལུས་པ་ཆེ་བ་གཞན་མེད་དེ་དྲག་གིས་གཏུགས་ཅན་འདི་ཡང་དགའ་བར་ཡོང་བར་སྣང་།

གཉིས་བ(ཁ་རབས་དང་བརྟན་པ་)ནི།

ལ་རབས་ནི་རྩོན་གྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་དང་པོ་ཐར་པ་དང་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྩོམ་པའི་དུས་ནས་དེ་བཞིན་དུ་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་རང་ཉིད་
ཡ་རབས་ཀྱི་ནང་དུ་ཚུད་པར་འདོད་པས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བྱལ་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ (ཚིག་གི་དོན་) བློ།

གང་ལ་ཐུག་འཚལ་བའི་ཡུལ་ཐྱོགས་བཅུ་ན་དུས་གསུམ་དུ་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་པ་
སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཐམས་ཅད་དགྲ་དང་། དེའི་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཚུ་
དང་། དེ་སྐྱེ་ཉམས་སུ་བཞེས་པའི་ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཀྱི་དགོན་འདུན་རྣམས་ལ། གང་
གིས་ཐུག་འཚལ་བ་པོ་ཚོ་པོ་རྗེ་ལྷ་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་
ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་དང་ལྷན་པའི་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་གསུམ་པ་ཆེན་པོས་ཐུག་འཚལ་
བར་མཛད་ནས་ཞེས་པ་སྟེ། འདིར་ཐུག་གི་ཡུལ་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ལ་རྒྱལ་བ་
ཞེས་སྟོས་པ་ནི་ཐོན་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་
ནས་ལྷ་རྒྱུ་སྤྱིར་བཏབ་པའི་བཤུལ་ཁར་ཀྱན་ཏུ་རྒྱ་ཉིར་འགྲོ་དང་མཛུལ། དེས་ཁྱོད་
སུ་ཡིན་གར་འགོ་ཞུས་པའི་དུས་ན། སྤྱིག་དང་ཉོན་མོངས་དག་ལས་ང་རྒྱལ་བྱིར། ཉིར་
འགོ་དེ་བྱིར་ང་ནི་རྒྱལ་བ་ཡིན། ཞེས་ཉིད་ཀྱིས་ཉིད་ལ་མཚན་བཏགས་པ་སྤངས་པ་
ཐུན་སུམ་ཆོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ།

དེ་ཡང་ཤར་བའི་ཞལ་ནས། དེ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སངས་ཀྱིས་
སྤངས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ཡིན། ལས་ལས་རིང་དུ་སོང་བའི་འཕགས་པ་ཀྱན་གྱིས་
ཀྱང་དེ་གཉིས་སུ་ཐུང་བ་ཙམ། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཐོབ་པ་དག་གིས་ས་
འོག་མ་དག་གི་ས་ལས་ཉོན་མགོ་མནན་པ། རང་གི་ས་པའི་མགོ་མནན་པ་ཡང་མེད།
ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དགྲ་བཙུག་པ་དག་ལ་ཡང་གནས་ཀྱི་ས་པའི་མ་རིག་པ་
ཡོད་ཅིང་། སྤྱིག་པའི་ས་བོན་བཏགས་མིན་དུ་ལུས་པ་ཡང་ཡོད་པར་གསུངས། ས་བཅུའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་དག་ལ་ཡང་དེ་དག་གི་ས་བོན་སྤྲོ་མོ་ཡོད། སྤངས་པ་ཐུན་སུམ་

ཚོགས་པ་དེ་ཡོད་ན་ཉི་མའི་དགྱིལ་ལའོར་ཤར་ན་འོད་ཟེར་རང་འབྱུང་བའམ་ཉི་མ་སྒྲིན་
 དང་བྲལ་ན་འོད་ཟེར་རང་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་གོགས་མེད་པས་ཡེ་ཤེས་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་
 ཆེ་བ་ཡང་རང་འབྱུང་བས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆེ་བ་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཤུགས་ལས་བསྐྱེད་པ་
 གསུངས་པ་བཞིན་དུ་མཚན་གྱི་སྒྲོན་པ་ཕྱག་གི་ཡུལ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་སྤངས་
 བ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཚོས་ཡིན་པས་
 ན་དེའི་ཚོས་ནི། རྣམ་ཞེས་པ་འཛིན་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཤར་བའི་ལམ་ནས།
 ལས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ཚོས་ཀྱིས་ངན་སོང་ལས་འཛིན། བདེན་པ་བཞིའི་དེ་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་བསྐྱེད་པ་གསུམ་གྱི་ཚོས་ཀྱིས་ལའོར་བ་མཐའ་དག་
 ལས་འཛིན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྗེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱེད་པའི་ཚོས་ཀྱིས་ཐེག་པ་དམན་
 བ་ལས་ཀྱང་འཛིན། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐོབ་པས་སྒྲོབ་པའི་ལམ་ལས་ཀྱང་
 འཛིན་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སྟེ་སྟོན་གསུམ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་
 ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ལུང་གི་ཚོས་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་
 མངའ་བའི་སྒྲུབ་པ་དང་རྟོགས་པ་དང་འབྲས་བུའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོ་གསུངས་པ་བཞིན་
 ཚོས་དཀོན་མཆོག་གི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། **དགེ་འདུན་ནི་སྐྱེ་ཞེས་པ།** སངས་
 རྒྱས་ཚོས་དང་དགེ་འདུན་རྣམས། །བདུད་རྣམས་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཡིས་ཀྱང་། །གང་ཕྱིར་དབྱེ་
 བར་མི་རྒྱས་པ། །དེ་ཕྱིར་དགེ་འདུན་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཤར་
 བ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་དང་ལྷ་བ་ལས་མི་བྱེད་པ། དགེ་འདུན་གྱི་སྒྲོ་དོན་དུ་བཤད་པ་ལྷ་སུའི་
 ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་དང་པོར་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་རྫོགས་པ་
 བཞི་ཡན་ཆད་ནས། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་ཡན་ཆད་ཉན་ཐོས་དང་
 རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་དེ་ཡུལ་དེ་གསུམ་

ལ་ཐོ་བོས་ཚུལ་རི་ལྟར་དུ་ཐུག་མཛད་ན་བསམ་པ་དང་སྒྲིབ་བ་གྲས་པ་ཆེན་པོས་ཏེ། དེ་
ཡང་གར་བའི་ཞལ་ནས། རོ་བོའི་དད་གྲས་ཙམ་དང་རང་ཅག་ནམས་ལ་ཀྱང་མི་ཡོང་
སྟེ་སྙིང་མཉམ་ཙམ་དང་སྒྲ་ཆོས་སུ་མི་གཏང་བར་དད་པའི་མཐུ་ཡོད་ཆད་ཀྱིས་གྲས་པ་
བསྐྱེད་ལ་བྱ། རོ་བོ་ཆོས་སྒྲིབ་ཀྱི་དུས་ཀྱན་ན་ཡང་ཞབས་ཀྱིས་བྱིན་པ་མདར་སྤིལ་སྤིལ་
བ་མང་པོ་རང་ཅག་ཅི་ལྟ་བུའི་ཁམས་བཟང་པོས་ཀྱང་འབྲུག་པའི་ཆོད་ཙམ་མཛད་
གསུངས་པ་ལགས་པར་གདའ། དག་བཤེས་ཆེན་པོ་ཕྱ་ཏོ་བ་དེ་སྟག་ལུང་ཐང་ཀུན་ཏུ་
ལན་ཁ་ཡར་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཐུན་མོང་བའི་ས་བོན་ཡང་འདིས་བྲིན་པ་ཡིན་གསུངས་
གསུངས། དེ་ལྟར་ཐུག་འཆལ་ནས་ཅི་བྱེད་ན།

གཉིས་པ་ (བརྟན་བཙུག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་སྐད་བསྐྱེད་པ་) བློ།

སྒྲིབ་མ་བཟང་པོ་བྱང་རྒྱུ་འོད་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཀྱང་བསམ།

བྱང་རྒྱུ་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་མ་རབ་རྒྱལ་ལ་བར་བྱ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་རོ་བོས་བརྟན་བཙུག་འདི་ཙམ་པའི་རྒྱ་ནི། གྲུ་མ་སྐྱབ་
པས་མཉེས་པ་དང་ཀུན་གྱི་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་ཡིན་པས་སྒྲིབ་མ་བཟང་པོ་མཆོན་བྱང་
རྒྱུ་འོད་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཞིང་གསོལ་བ་བཏབ་པར་གྱུར་བས། འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་བྱང་
རྒྱུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་དོར་གྱི་གནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལས་
འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་དཔེ་སྒྲིབ་མ་སྒྲར་བས་ལམ་བཤེད་པ་དང་ཡངས་པའི་འཇུག་ལྟོག་གི་
ཡུལ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུར་བརྟན་བཙུག་འདིས་རབ་རྒྱལ་ལ་བར་བྱ། ཞེས་
བརྟན་བཙུག་ཀྱིས་བཞེས་པ་སྟེ།

དེ་ཡང་གྲུ་མ་སྐྱབ་པས་མཉེས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ལ། གར་བ་ཉིད་རོ་བོ་ལ་ལྟ་བུར་
བས་ཞེས་ཡུལ་ཙན་གཟིགས་པ་ལྟག་ཡང་མི་མཛད། ལྟ་བུར་བོ་དྭོ་རྩ་རྩས་ཞེས་ཡུལ་

ཅ་ན་དོ་རྩེ་སྒྲིལ་མོ་ཀྱང་དུ་བཞུགས་པ་ཡང་བཞིག་ནས་བཞེངས། ཁྱོད་པོད་ཀྱི་བཙད་
 པོ་ལྟ་བེར་བ་ལྟ་བུ་ག་འཆའ་བ་ལ་ཡང་མི་ལངས་པ་དང་རྒྱལ་ཆེ་བེར་ནས་ཁོ་པོ་ལ་ཁ་བེར་
 དུ་མཆི་གསུངས། འོ་ན་ལྟ་བཙུན་པ་ལ་མི་བཞེངས་པ་རི་ལྟར་ལགས་ཞུས་པ་ལ། དེ་
 དེ་སྒྲོབ་མ་ཡིན་གསུངས། ལྟ་བཙུན་པོ་རྟེ་རྩ་རྩ་ཁོ་པོ་སྒྲོབ་མ་མ་ལགས་སམ་ཞུས་
 པ་ལ་ཞལ་རོག་བཞུགས་སྐད་བ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སྒྱར་ཐང་བ་དབལ་ལྟར་གྱུ་འཛི་ཞལ་
 བས། རོ་བསྐྱར་མི་དགོས་པ་དང་མཉེས་པའི་རྟགས་ཡིན། ལྷ་མས་སྒྲོབ་མ་ལ་རོ་བསྐྱར་
 མི་དགོས་པ་འདི་གལ་ཆེ་བས་གོ་བ་ཆེར་དགོས་པ་ཡིན། ལྷ་མས་སྒྲོབ་མ་ལ་བཙན་གྲོད་
 བཙེན་པ་བཞིན་དུས་རྟག་རྟ་དགོས་པ་དེ་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་བསྐྱབ་པའི་
 སྒྲོབ་དཔོན་དུ་མི་རུང་གསུངས། ལྟ་བཙུན་པས་ཀྱང་ཁོ་པོའི་གསུང་ལ་ཅིས་བྱེད་གསུངས་
 བས་མཉེས་པ་ལགས་སྐད། ཀུན་གྱི་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་ཡིན་པ་ཡང་།

ཤར་བའི་ཞལ་ནས། དགེ་བཤེས་སྟོན་པས་མངའ་རིས་ནས་པོད་ཀྱི་མི་ཆེན་ལྷ་མས་
 ལ་སྟོན་འདི་ཞལ་མཐོང་དང་བཅས་ཏེ་རོ་བོ་སྐྱུན་འདྲེན་པ་ལ་བྱོན་བྱ་བའི་བཀའ་འཁྲིན་
 ཉ་བ་དང་དབང་ལྷག་མགོན་ལ་བཟངས་པའི་དུས་སུ་པོད་ཐམས་ཅད་འདུན་མ་བྱས་
 བས་རྒྱ་སར་སྐད་གི་སྐུམ་པ་ཡི་ཤེས་སྒྲོ་གྲོས་དེ་དེ་ཅ་ནའི་བགེས་ཐག་ཡིན་པས་ཁོང་ལ་
 རོ་བོ་སྐྱུན་དངས་པའི་ཞུ་བ་ལུལ་བ་ལ། ཁད་ཤིད་སྐྱུན་མ་དུང་འཆའ་ཨ་ཅ་ར་གསེར་
 འདོད་ཅིག་ལགས་ཏེ་མཆི། ལྷུང་བཟེད་ཀྱང་དཀར་པོ་ཞིག་གདའ་མཆི། བལ་ཆེར་ལྷ་
 རྟགས་པ་ཞིག་ལགས་སམ་ཡང་མ་འཆའ། གསེར་ཅིག་བསྐྱས་པ་ལ་ཡ་ཟད་སྐྱལ་གསུ
 དས་སྐད་བ་ལ་ལུ་རྟོ་བའི་ཞལ་ནས། བཟང་ནི་རེ་བཟང་ཅི་ནས་ཀྱང་དེའི་འདོད་པ་ཞིག་
 བསྐྱང་བར་སྒྲོས་བཅུད་གསུངས། དེར་གཞན་ཀུན་གྱིས། དེ་ཅུག་མ་ལགས་ལྟ་བཙུན་
 པས་སྐྱུན་དངས་པ་ལགས་སྐད་ཞུས་པས། འོ་ན་བཟང་པོ་ལགས་ཏེ་མཆི་སྐྱུན་དངས་
 འཆའ་གསུངས་ནས་ལྟ་བཙུན་པས་སྐྱུན་དངས་པ་ལ་ངན་པ་ཞིག་འོང་བར་བྱགས་མི་རུ

དེ། ལྷ་བཙུན་པ་བོད་དུ་བྱོན་ཚུན་ཆད་ཇོ་བོ་བོད་ཐམས་ཅད་ལ་དད་པའི་གནས་སུ་
གྱུབ་པ་ཡིན་པས།

སྟོན་སངས་རྒྱས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ན་ལྷ་འདི་དབང་པོ་
བརྒྱ་བྱེན་གྱིས་ཀྱང་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཕྱི་བས་སྟོང་དང་ལྷན་པ་ལུལ་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ་བ་ལ་མ་གནང་། ཆངས་པས་དེ་བཞིན་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་
གནང་། ཆངས་པ་བས་བརྒྱ་བྱེན་ལྷ་རྟེན་དང་ངོ་རྒྱུད་པ་མིན་ཏེ། དེའི་དུས་ན་འཛམ་གྱི་
སྤྱིང་པ་ཐམས་ཅད་ཆངས་པ་ལྷ་ར་འཛིན་པས་དེས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་བསྐྱོར་ན་འཛམ་གྱི་སྤྱིང་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་གྱུབ་པར་མཛད་
པའི་དོན་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་དེ་ཙམ་བོད་ཐམས་ཅད་ལྷ་བཙུན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་
གནས་སུ་བྱེད་པས་དེས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་བརྩམས་པས་བོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་
རྟོན་པའི་གནས་སུ་གྱུབ་པར་བྱ་བའི་མན་ངག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན། སྤྱིར་དབང་པོ་རྣོན་པོ་
ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་པས་དེ་མཛད་པ་པོ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་།
བརྩལ་བོ་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་གང་ཟག་ལ་དད་པས་དེའི་ཆོས་ལ་ཡང་དད་ནས་
འཇུག་པ་གཉིས་ལས། རང་ཅག་ནི་དད་པ་ཅན་དུ་བྱས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་གང་ཟག་གི་
རྗེས་སུ་འབྱང་བ་ཁོ་ན་ཆབ་སྲིད་བརྟན་པ་ཡིན་གསུངས་ཤིང་། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཇོ་བོས་བརྟན་བཙོས་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་བརྩམས་ན་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ལམ་རབ་ཏུ་གསལ་
བར་བྱེད་པ་ཞིག་སྟེ། བྱང་རྒྱུ་བཞི་གསུམ་ཆར་ཡང་ཡིང་པ་ལས། གཙོ་བོར་དྲི་མ་ཟད་པ་
དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ལ་དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། འོ་སྟོལ་གྱི་སྤྱོད་ལ་བྱང་རྒྱུ་ཅེས་ང་བས་ཀྱང་
བྱང་གྲུབ་བྱ་བ་ཞིག་ཏུ་ཡོང་བར་སྣང་། བྱང་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་ནས་པར་
བྱང་བ། དེ་ལམ་ལུས་བསྐྱབས་པས་སྟོ་བར་གྱི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བལ་ནས་རང་

གཞན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དུ་ཅོན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ལམ་
 བེ་ལམ་ལུ་ལམ། སངས་རྒྱུ་གྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ། **སངས་རྒྱུ་ཉིད་**
གྱིས་ང་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་བདེ་འགོ་ཙམ་གྱི་དོན་དུ་མ་ཡིན་ཐར་པའི་དོན་དུ་ཡིན། དེ་
 ཡང་དམན་པའི་དོན་དུ་མ་ཡིན་མཆོག་གི་དོན་དུ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། **རྫོག་**
ཉིད་གྱིས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་སྤང་བོ་བརྒྱད་ཁྲི་དང་། །བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱང་། །ཆོས་ཉིད་འདི་ལ་གཞི་ལ་ཞིང་འབབ། །ཅེས་གསུངས་པ་དག་དཔེར་ན་སྒྲོན་
 མས་ལམ་ཡང་བ་དང་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་བྱས་ནས་ཡང་བ་སྤངས་ཏེ་བདེ་
 བ་ནས་འགྲོར་ཡོད་པར་བྱེད་པ་བཞིན་གསལ་བོར་བྱ་ཞེས་བརྩམ་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་
 ཏེ། འདི་ལ་བོད་གྱིས་བཤད་པར་དམ་བཅའ་ཡང་ཟེར། བརྟན་བཅོས་དག་ལས་འདིའི་
 རིགས་ཅན་ལ་སྤྱིར་བསྐྱེད་པ་བྱ་བར་ཡང་གསུང་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཞལ་བཞེས་
 དེ་ནི་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞལ་བཞེས་ཙམ་དུ་འདུག་ན་རྫོག་གྱི་ལམ་དེ་གསལ་
 བར་མཛད་སྟོན་དམ་སྒྲུ་མ་ན། གསལ་བར་མཛད་སྟོན་པ་ཁོ་ན་སྟེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་དུ་
 དག་བཤེས་སྟོན་པ་བར་འདིར་རྫོག་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་གས་རེ་གསུང་བ་ལགས་
 བར་གདའ་བས། སྤྱི་ཏོ་བ་དང་ཤར་བ་ཡང་བར་འདིར་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྤྲུ་མར་
 རག་ལས་པ་ལས་སྤྲུ་མ་བཟང་བ་དང་། རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱོད་དཔོན་གྱི་
 གོ་འཕང་བརྟེས་པ་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། བརྟན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྤྱབ་པ་ལས་
 སྤྱང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་བཞི་གསུང་བའི་དང་བོ་ལ་དག་བཤེས་སྤྱི་ཏོ་བ་དེ་
 སྤྱབས་སུ་སྤྲུ་མ་མཛོན་པར་ཤེས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་གསུངས། སྤྱབས་སུ་བྱུག་རྒྱ་
 ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་བརྟེས་པ་གསུང་བ་ལ་བྱིས་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་གསུངས་
 པས། ཡོ་བདུན་བྱུག་ཕྱིར་འབྲངས་པའི་ཨ་ཕ་རྒྱ་ཏི་བ་ཆེན་པོ་དང་། གཤིན་རྗེའི་གཤིན་
 གྱི་རྣལ་འབྱེད་པ་དང་བྱིན་གྱིས་སྤོབ་པའི་སྤྲུ་མ་ཏེ་སྟོན་པ་དང་གསུམ་མངའ་བ་ལས། ལྟ་

བ་དབུ་མ་འཛིན་པ་ཨ་མ་རྩུ་ཏི་པའི་བཀའ་བྲིན་ཡིན་ཏེ། ངས་ཀྱང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཚོས་མཐོང་བས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་ཟུངས་གསུངས་ནས་བཟུང་བ་ལགས་སྟེ། རྩོ་
 བོས་ཀྱང་ལོ་དྲུག་ཨ་མ་རྩུ་ཏི་པའི་སྤྱོད་པ་མཉམ་པོར་མཛད། རྩོ་རྩེའི་སྤྱོད་པའི་
 སྤྱོད་པ་སོགས་པ་ཀུན་ཡང་དེ་ཙམ་མཛད་པར་གདའ།

གསང་སྒྲགས་ཀྱི་པལ་ཆེར་གཤེན་རྩེའི་གཤེད་ཀྱི་རྩལ་འབྱོར་པའི་བཀའ་བྲིན་ཡིན།
 ཁོང་དང་པོ་གྲུབ་མཐའ་སེམས་ཙམ་བཞེད་པ་ལ་བྱིས་དབུ་མར་འགྱུར་ནས་བཞུགས་ན།
 ལྟ་བུ་འགྱུར་པའི་རྩུ་གཉིས་ལས་ཚོས་གཟིགས་པ་ཡིན་ཏེ་འོང་། ཏུས་དེ་ཙམ་དེ་ལ་རིག་
 པས་སུན་འབྱིན་ཏུས་པ་ནི་ཡེ་མེད་གསུངས། ཁོང་ལ་ཚོས་གསལ་ཙམ་ནང་ཞིག་ཆར་
 ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་བས་རྩལ་འབྱོར་མ་གཉིས་འདུག་པའི་གཞོན་གོས་དེ་ན་རེ་དང་ནང་གི་
 རྩོ་རྩེ་སྤྱོད་པ་དཔོན་དང་རྩོ་རྩེ་མཆེད་ཀྱི་དྲོད་ངས་དྲང་དོགས་ཕངས་ནས་རས་ཤིག་གི་པག་
 ཏུ་བསྒྲོམས་པས་ཅི་ཙམ་དྲང་དྲང་བྱུང་། ཡང་ཆར་ཅིག་བྱུང་བའི་ཏུས་སུ་རྩལ་འབྱོར་མ་
 ཆེ་གོས་དེས་སྒྲོམ་རང་ཡང་མ་དགོས་པར་དྲང་བས་ཆོག་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་འང་
 ཁྱད་དེ་ཙམ་འདུག་གསུང་སྟེ། རྩོ་སྤྱོད་པ་དེ་དང་པོ་རིགས་ངན་རྩལ་པོའི་སྤྱང་པོ་ཆེ་འཆོ་
 པའི་རྩེ་པོ་ཡིན་པ་ལ། ལྷ་རོ་པ་སྤྱིལ་པོ་ན་བཞུགས་པ་ལ་ཡར་ལམ་མར་ལམ་སྤྱིལ་པོའི་
 བྱང་དུ་མགོ་གཡོན་གྱིན་ལ། **ལྷ་རོ་པས་མཁུན་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ང་ལ་དགའ་འམ་དད་དམ་**
 བྱས་པས། དགའ་དད་ཟེར། འོ་ན་ང་ལ་གོང་ཁྱེར་ནས་ཆང་ཞིག་སྒྲོངས་ལ་དྲོངས་ཤིག་
 གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་བྱས་པས་ཚོས་ཅི་ཡང་མ་གསུངས་པར་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱིལ་ནས་
 ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་བརྟེན། དེ་གཞན་གྱིས་གོ་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་སྤྱང་པོ་ཆེ་འཆོར་
 མི་བཞུད་པར་སྤང་མདོ་ན་བཞུགས། གསོལ་ཐས་བསྐྱལ་བས་ལ་ལ་གསོལ། ལྷག་
 རོལ་དེ་བཞིན་དུ་བཞག་ རིགས་བཟང་པོའི་བྱིས་པ་ཀུན་གྱིས་བཟོས། དམ་ཟེའི་སྤྱང་
 ལས་རིགས་ངན་གྱི་ལྷག་མ་ཟོས་ན་རིགས་ལད་པར་བཤད་པས། དེད་ཀྱི་བྱིས་པའི་

རིགས་བརྒྱད་འདིར་མ་སྔོན་བྱས་པས་ཐོས་པ་བཞིན་ཡང་མི་མཛད། དེར་ཐག་པས་
གྲུང་པོ་ཆེའི་མགུལ་དུ་བཏགས་ནས་གྲུང་པོ་བསྒྲིགས་ཀྱིན་བཏང་བ་ལ་གྲུང་པོ་ཆེ་ཚུར་
ལ་ཀོར་ཀོར་བྱས་ནས་བསྐུལ་དུ་ཡང་མ་ཚུགས་པས། དེར་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་བརྟེས་
པར་ཤེས། ཡོན་ཏན་བརྟེས་པ་ཡིན་ན་རིགས་སོར་ཚུད་པས་རིགས་ལ་མི་གཞོད་པར་
བྲམ་ཟེའི་སྒྲིང་ལས་འབྱུང་བས་དེ་བཞིན་དུ་བཏགས་སུ་བཅུག་ཅན་གར་བཏུད་ཆ་མེད་
པར་བཏུད་སྟེ།

དེ་ལ་གར་བའི་ཞལ་ནས། དེ་ལྟ་བུའི་ལས་འཕྲོ་ཅན་བྱིན་གྱིས་སྒོ་བ་པ་ལ་བསྟེན་
བཀྲར་ཅུང་ཟད་པོ་དེའི་སྣ་སེལ་ལ་སྟོས་དགོས་པ་ཀུན་ཡང་མན་ངག་ཡིན་གསུངས། རོ་
བོས་རྟོསྟེ་བ་དེ་དང་དངོས་སུ་མ་མཛལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་
སྟགས་པ་དེའི་གཏམ་གྱུད་དང་བཅས་པས་གསུངས་ཏེ། ལུབ་གཅིག་མི་ལམ་དུ་དགོ་
སྒོང་ཞིག་མི་ག་ཟེ་ཞིང་བྱུང་བ་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་མ་འབྲིན་པའི་དགོ་སྒོང་
འདི་ལྟ་བུ་སུ་ཡིན་བྱས་ཅན། རྟོགས་པ་མ་མང་བར་ཁྱོད་རང་ཡང་འདི་ཟོ་ཟེར་ནས་རོ་
བོས་ཀྱང་གསོལ་བ་ཞིག་མིས་པ་དང་དེའི་ལུབ་མོ་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བརྟེས།
རོ་བོ་ལ་དེ་རྟོསྟེ་བའི་བྱིན་རྒྱབས་ཡིན་པའི་སྟགས་ཆོད་མི་མངའ་བ་ལ། བྱིས་སྟགས་པ་
ཞིག་རྟོསྟེ་བ་ལ་གདམས་ངག་ལྷུས་པས། ང་དང་ཁྱོད་ལ་ལས་འབྲེལ་མེད། ལུལ་དཔུས་
ན་ངས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དགོ་སྒོང་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པས་དེ་ལ་ལྷུས། ཁོང་ལ་
ངས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་མཚན་མ་མི་ལམ་མངོན་མཚན་ཅན་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་བ་
དང་ཉིང་རེ་འཛིན་བརྟེས་པ་ཞིག་ཡོད་ཅིག་གསུངས། དེར་སྟགས་པ་དེས་ཉི་མ་བཞི་
ལྟར་རོ་བོ་ལ་མཆུལ་རེ་སུལ་གྱིན་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་ཉིན་ཞིག་ན་བཟའ་འདྲ་བ་སྟན་
སྟན་མངའ་བ་ཀུན་གོ་ལར་བསྐྱར་ནས་ཐོ་བྱིན་འདུག་པ་ཀུན་ལ་ཚོགས་སོགས་བྱས་
ནས་བཀའ་དྲིན་གྱིས་བྱུང་བེད། རོ་བོས་དེའི་དོན་དུས་པས་སྟར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནམས་

བཤད་ནས་ཉེ་རུ་ཀའི་དགྱིལ་ལོར་མངོན་དུ་གྱུར་ཟེར་ཏེ། དེ་ལ་གར་བའི་ཞལ་ནས།
 ཉེ་རུ་ཀའི་དགྱིལ་ལོར་མངོན་དུ་གྱུར་ཟེར་བ་ཁོ་པོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དུག་པ་མཆེ་བ་
 ཅལ་ལེ་བ་ཞིག་ལ་མི་ཟེར། ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གནས་ལུགས་གཟིགས་པ་ཡིན་གསུངས་
 པས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་ལགས་པར་གདའ། རོ་བོས་ཀྱང་སྤར་གྱི་
 སྒྲ་མ་རྩོམ་པའི་བྱིན་རྒྱབས་ཡིན་པར་དེ་ཅན་གདོད་མཐུན། བྱིན་སྤོ་བོ་རྣལ་འབྱོར་པ་
 དེ་དང་ནམ་མཁའ་བར་བཞེད་ཅན་ཁོ་པོ་འདི་ན་མཆིས་གསུང་ཡིན་འབྱོན་པ་ལ། བོད་
 དུ་བྱོན་ནས་ཡེ་མ་བྱུང་། ལོ་ཀ་གཞན་དུ་བཞུད་དམ། སྐད་རིགས་མི་གཅིག་པས་ལན་
 བམ་གསུང་སྐད།

མདོར་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤུག་སྐབ་པའི་བསྟན་པ་འདི་ལ་འཛམ་བུའི་གླིང་འདིར་
 ལ་མཆོན་ཅན་ནམ་ལོ་མཆར་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་གདམས་ངག་ཐམས་ཅད་ཡི་གེ་འབྲུ་གཅིག་
 ཀྱང་མ་ཆད་པར་མངའ་བ་ཀུ་སྒྲ་ལི་ཆེན་པོ་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་། དེ་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་
 གྱིས་འཕགས་པ་འོད་སྒྲུངས་ཆེན་པོ་ལ་བསྟན་པ་གཏད། དེས་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་
 བོ་ལ་གཏད་པ་ནས་གྱི་གདམས་ངག་ཐམས་ཅད་ཡི་གེ་འབྲུ་གཅིག་ཀྱང་མ་ཆད་པར་
 མངའ། སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་བུམས་པ་མཉེས་པར་མཛད་
 བས་གདམས་པ་གནང་། དེས་གཙུང་དབྱིག་གཉེན་ལ། དེས་སློབ་དཔོན་སློ་གྲོས་བརྟན་
 པ་ལ་གནང་བ་ནས་གྱིས་ཡང་ཡི་གེ་འབྲུ་གཅིག་ཀྱང་མ་ཆད་པར་མངའ། སློབ་དཔོན་
 གྲུ་རྒྱབ་དང་། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་དང་། མགྱིན་པ་གསུམ་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་
 ཡིན་པོ་རྟེ་བ་ཞེས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་གདམས་ངག་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡི་གེ་འབྲུ་གཅིག་ཀྱང་མ་ཆད་པར་མངའ། དེ་ཀུན་གསང་བ་འདུས་པ་
 ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་གསུངས། དེའི་ཡི་གེ་འབྲུ་གཅིག་ཀྱང་མ་ཆད་པ་ཀུ་སྒྲ་ལི་རྒྱུད་པ་ལ་
 མངའ། དེའི་འབྲུ་གཅིག་ཀྱང་མ་ཆད་པ་གསེར་གླིང་པ་ལ་མངའ། དེ་ལ་རོ་བོ་དང་རྩ་

ན་སྤྱི་མི་ཁྱ་དང་རྩ་གཉི་དང་གྲུ་ཉི་བ་དང་བཞིས་གསལ། གྲུ་ཉི་བ་ལ་གསུམ་པོས་ཀྱང་
གསལ་བ་ལས། གསེར་གླིང་པའི་ཐུགས་ནང་ན་རྩོམ་ཟེན་བ་ཡིན། དེ་ཡང་སྐྱབ་པས་
མཉེས་པས་ཁྱོད་ལ་འདི་མི་བསྐྱས་ཏེ་འོང་གསུངས་ནས་ཚུར་ལ་གནང་བ་ཡང་མང་།
ལྷ་ལྷ་ལ་ལ་ལན་གཉིས་གཉིས་གསུམ་གསུམ་དུ་ཕྱབས་བ་ཡང་ཡོད་གསུངས་པས།
དེའི་འབྲུག་ཅིག་ཀྱང་མ་ཆད་བ་རྩོམ་ལ་མངའ་བ་ལགས། ཞེས་ག་ར་བ་ཆེན་པོས་
གསུངས་ཏེ།

དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་བཟང་ལ་མང་བ་ཡོད་ཀྱང་རང་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པས། རྩོམ་གྲོག་
གསང་བྱ་བ་ལ་ལམ་སྒྲོན་དུ་ཐོས་དྲིས་པས་ཐོས་བ་བདུན་ཅུ་ཙམ་ཐོས་ཏེ་ཤེས་བ་གཅིག་
ཀྱང་མི་ཤེས་ཟེར་བ་བཞིན་དུ་སོང་ན་མི་ཡན་བ་ལ། རྩོམ་མི་དེ་ཙུག་དུ་མི་འདུག་པས།
གཉིས་བ་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། རྒྱས་པར་དགོ་བཤེས་སྟོན་པས་རྩོམ་མི་ཆེ་བའི་ཡོན་
ཏན་གྲིས་བ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་རིག་པའི་གནས་ལྷ་ལ་མཁས་པར་འཛིག་རྟེན་ན་
གསལ་བ་ཐོབ་པས། འཛམ་བུ་གླིང་པ་ལ་ལ་ཆེར་བའི་སློབ་དཔོན་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་ཏེ།
རིག་པའི་གནས་ལྷ་ལས་སྐྱེ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་བྲམ་ཟེའོར་ལྷས་བྲམ་པའི་ཆོག་གི་
སྟོན་མ་དང་། སློབ་དཔོན་ཙུག་གོ་མིས་མཛད་པའི་ཙུག་བླ་ཀ་ར་ཆ་ལ་སོགས་པ་བྱི་ནང་
གི་གཞུང་ལུགས་མང་དུ་མཁྱེན། གཏན་ཆོགས་རིག་པའི་གཞུང་། དྲང་སྟོང་རྒྱུ་མིག་
གིས་བྲས་པའི་རིག་པའི་ལྷ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱི་རོལ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཆོད་མ་དང་། སློབ་
དཔོན་ཚྭ་གས་ཀྱི་སྐྱང་པོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་གསལ་པས་མཛད་པའི་ཆོད་མ་མདོ་དང་ཆོད་
མ་རྣམ་འགྲེལ་ལ་སོགས་པ་ནང་བའི་ལུགས་ཀྱི་ཆོད་མ་མང་དུ་མཁྱེན། གསོ་བ་རིག་
པའི་གཞུང་དྲང་སྟོང་ལེགས་ཐོབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་ལེགས་ཐོབ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
དྲང་སྟོང་གིས་བྲས་པ་དང་། འཆོ་བྱེད་ཀྱིས་ལུས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ད་
ང་། སློབ་དཔོན་གྲུ་སྐྱབ་དང་རྟ་དབྱངས་ལ་སོགས་པས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་

མང་དུ་མཁྱེན། བཟོ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་ཆེན་གྲགས་གྲས་པའི་མེ་ཏྲ་ལ་
སོགས་པ་ཁྱིའོ་ལ་པའི་ལྷགས་དང་། སློབ་དཔོན་གྲུ་རྒྱུབ་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱ་རྒྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ནང་པའི་ལྷགས་ཀྱང་མང་དུ་མཁྱེན་ཏེ་དེ་ཀྱན་མྱི་རིག་པ་བགྱི་བ་ལགས།

ནང་རིག་པ་ལ་ཐེག་པ་རྒྱུད་བའི་མདོ་སྡེ་དང་མདོན་པ་མང་དུ་མཁྱེན་ཅིང་། དམ་པའི་
ཆོས་འདུལ་བ་ལ་དག་འདུན་པའི་ཆེན་པའི་འཛམ་བུའི་གླིང་ན་བཞུགས་ཆད་མཁྱེན།
གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ལུང་སྡེ་བཞི་ལ་སོགས་པ་མཁྱེན། གནས་བརྟན་པ་
དང་མང་པོས་བརྒྱུར་བ་ཀྱན་ཡང་ཇོ་བོ་ལ་ལུང་ལེན་པ་ལགས་པར་གདའ། དེ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཙུ་བ་བྱེ་བྲག་བཤད་མཆོད་བྱ་བ་ཉིན་རེ་ཐུན་རེ་མ་ཆག་པར་ཉན་ནའང་ལོ་བཅུ་
གཉིས་འགོར་བའི་གཞུང་ཆོགས་བཞུགས་པ་དེ་མི་ལམ་རྩོད་ཆད་དུ་གསུམ་པས་མང་པོ་
མ་འགོར་བར་མཁྱེན་ཞེས་དང་པོ་གསུངས་ཤིང་། བྱིས་ཀྱན་མི་ལམ་ན་རུབ་གཅིག་ལ་
ལོ་བསྟོར་གཅིག་གི་སྒྲུབ་བ་བྱུང་ནས་གསུམ་བྱ་བ་ཡང་གསུང་སྡེ་དེ་ཀྱན་ཀྱང་ཡོན་ཏན་
ཆེ་ཤོས་ལགས་ཞེས་བུ་ཏོ་བས་གསུངས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྟོད་གསུམ་ལ་འཕགས་
པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་སའི་སྟོར་ལ་སོགས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་
དང་འགའ་ཏིག་མཐའ་དག་མཁྱེན། སློབ་དཔོན་གྲུ་རྒྱུབ་གྱིས་མཛད་པའི་དབུ་མ་ལ་སྒྲ་
བ་གྲགས་པའི་ལྷགས་དང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན།
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསང་སྟགས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ཡང་དབག་
ཏུ་མེད་པ་མཁྱེན་ཏེ། རིག་པའི་གནས་དེ་དག་ལ་བསྐྱབས་ཤིང་ཐུགས་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱུངས་
པས་མཁས་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར། རིག་པའི་གནས་ལྟ་ཁོ་ནར་མ་འདུས་པའི་བརྟག་པའི་
བསྟན་བཅོས་དང་ལྷགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་ལ་མཁས་པ་ཡང་གསུངས། མཁས་
པ་ཡིན་རུང་མི་རྒྱུབ་པ་ཡང་ཡོང་བ་ལ་ཇོ་བོ་དེ་ཙུག་ཏུ་མི་འདུག་པས། གསུམ་པ་བཙུན་
པའི་ཡོན་ཏན་ནི། དག་པཤེས་ལོ་ན་བས་བསྟོད་པ་ན། ཁྱེད་ནི་ཉན་ཐོས་ཐེག་པའི་

རེ་ལ་རྟོག་པ་མི་འདྲ་བ་རེ་སྐྱེས་ནས་འདུག་སྟེ་མ་ཁྱེན་པ་ཡིན་ནམ་སྟོང་མི་ཞིག་གིས་བསྐྱེས་
 སམ་ཞེས་དགོ་བཤེས་པས་གསུངས་སྐད་བ་དེ་ཀྱན་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པའི་མཛོན་
 ཤེས་སུ་བགྱང་། ལྷ་སར་སྟེང་ཁང་ན་བཞུགས་པ་ལ་ཅིག་པ་ལ་མ་ཐོགས་པར་བྱིར་བྱོན་
 བ་བན་དེ་མོ་ཞིག་གིས་མཐོང་། དེས་གསང་སྟེ་བ་ལ་བསྐྱེས། གསང་སྟེ་བས་བན་དེ་མོ་
 འདི་སྐད་མཆི་ན་ཞུས་པ་ལ་བན་དེ་མོ་མིག་འཕྲུལ་བ་ལགས་གསུངས་ནས་སྟོན་པ་
 ལགས་པར་གང་འཕྱེ། མི་དམིགས་པ་གོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ནང་ནས་ན་ཡོན་
 ཏན་ཆེ།

ཡང་ལྷ་ས་ན་ནམ་མཁའ་ལ་བསྐྱོར་བ་མཛོང་བ་མཐོང་བ་གསང་སྟེ་བ་ལ་བསྐྱེས།
 དེས་ཞུས་པ་ལ་ཁོ་བོ་ལ་རྒྱ་གར་ན་ཡང་དེ་སྐད་ཟེར་གསུངས་ཏེ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་
 ཡིན་གསུངས་པ་དང་། བསམ་ཡས་གྱི་བྱང་ཚུབ་སྒྲིང་དུ་བྱོན་པ་ན་རོ་བོ་སངས་རྒྱས་མ་
 ཆགས་པ་དེ་སྟེན་གྱི་བླ་མ་ཞིག་ལ་ན་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཆ་མེད་པར་བཞུགས་
 ཞལ་རས་གྱི་རྒྱལ་ཆོས་གོས་གྱི་བྱ་བས་འཕྱི་ཞིང་བཞུགས། མར་སྐྱེས་ལ་སྟུན་དངས་
 གསུང་བ་དེ་ཀྱན་རྒྱུ་འཕྲུལ་གྱི་ཡུལ་ཤེས་པར་ཡོང་བ་ལགས། ཡིར་བ་ན་བཞུགས་པའི་
 དུས་སུ་སྐྱིད་ཤོད་དེ་ཤེད་ན་ཡོན་བདག་མོ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ། ཉིན་ཞིག་རོ་བོ་གསེར་སྒྲིངས་
 ན་ཡར་འཆག་ཏུ་བྱོན་པའི་དུས་ན་འོ་སྒོལ་གྱི་ཡོན་བདག་མོ་དེ་ཤིང་མ་གསུངས། དེར་
 གཞན་ཀྱན་གྱིས་དེ་ཤི་བ་ག་ན་མཆི། ཁར་སང་རང་འོ་སྒོལ་ལ་བསྐྱེན་བཀྱར་བ་གྱིས་པ་
 ལགས་མོད་ཞུས་པས། དེ་བས་རྟེན་དམན་པ་ལ་བསོད་ནམས་མ་ཤོང་བར་ཤི་ནས་
 ང་ལ་དྲིན་ལན་གྱི་མཆོད་པ་བྱེད་དུ་བྱུང་གསུངས་པ་དེ་ཀྱན་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཤེས་
 པར་ཡོང་གསུངས། གཉེ་ཐང་དུ་སང་འདྲ་བ་གསང་སྟེ་བས་བང་སྟོན་ལ་བཀའ་འབབ་
 ཆེན་པོ་མཛོད་པའི་དེ་རིང་། སྟོན་པ་ཆེན་པོ་ཡང་མི་ཁ་ལ་གསན་གྱིན་བྱ་བ་ཡང་ཡང་
 གསུངས། ལ་ཉི་ཤས་ཅི་གསན་པ་ལགས་ཞུས་པ་ལ། ཁོ་བོས་ཅི་ཡང་མ་ཐོས་ཏེ་སྟོན་

བ་ཆེན་པོ་ཡང་མི་ཁ་ལ་གསལ་གྱིན་གསུངས། བྱི་ཉིན་གསང་ཕུ་བས་བང་སྟོན་ལ་བཀའ་
 འབབ་ཆེན་པོ་མཛད། དེར་དགེ་བཤེས་སྟོན་པས་ཁར་སང་ཨ་ཉི་ཤས་དེ་ཙམ་གྱི་ནན་
 ཏན་མཛད་ནས་དེ་རིང་དེ་གསུངས་པའི་ལུགས་ཅི་བདོག་གསུངས་པ་ལ། གསང་ཕུ་བ་
 ཤེད་ཡ་མི་ཀུན་གྱིས་བྱ་བྱ་ནས་ཁོ་བོ་ཡེ་བཟེད་གསུངས། ཡ་མི་ཀུན་འགྲུལ་ཚན་ཞིག་
 མོང་བ་དེ་ལ་གསུང་ངམ་རྒྱ་གོང་བ་ལ་གསུང་ཆ་མེད་གསུངས། དེ་ཀུན་བྱིས་འབྱུང་བ་
 མཁུན་པས་ལྟའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་སུ་འོང་། ཡང་གཉི་ཐང་ན་བཞུགས་ཅན་རུབ་ཅིག་
 རྒྱ་གར་ན་ངའི་སྟོབ་མ་ཞིག་དྲིལ་བུ་སིལ་སིལ་ང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཁང་རྒྱབ་འདི་
 ན་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་ཐོས་གསུངས་པ་ལ། སྟོན་པའི་ཞལ་ནས་ང་ཉམས་དྲོད་རྩུང་བས་མཁོ་
 བོ་བཏེགས་ནས་ཉན་པ་ཡིན་ནོ་གསུང་བ་དེ་ཀུན་ལྟའི་ན་བའི་མངོན་ཤེས་སུ་བབས་པ་
 ལགས་གསུངས། ཡེར་བ་ན་བཞུགས་པའི་དུས་ཉིན་གཅིག་སྤྱང་ཁུ་ལེའུ་ཁར་བྱོན།

དེ་ནས་གཡུ་སྒོ་མན་ཆད་གྱི་སྤྱུ་མེས་གྱི་གནས་མང་པོ་གཟིགས་པས། དགེ་བཤེས་
 སྟོག་གིས་ཡག་གི་ཡང་ཁོ་བོའི་ལགས་ཡག་གི་ཡང་ཁོ་བོའི་ལགས་ཞུས་གྱིན་གཟིགས་
 སུ་སྤུལ་བ་ལ། གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་ལ་གནས་མང་ཨང་གསུངས། མང་ལགས་ཞུས་
 པས། ཁམས་གསུམ་ཀུན་རིལ་གྱིས་ཁོ་བོའི་ལགས་གསུངས། སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཐུགས་རྗེས་བདག་དུ་བཟུང་བའི་བཀའ་མཆིད་ལགས་ཏེ། དུ་ཉོ་བ་སེམས་ཅན་ཁོ་
 ན་ལ་ཕྱེས་ཆེ་བས་ང་ནི་ནངས་ན་ཡང་དེ་ངོ་མཚར་ཆེ་སྟམ་དུ་སེམས་གསུངས། དེ་ལྟར་
 མངོན་པར་ཤེས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་ཞིང་ནང་ན་བྱང་རྩུབ་གྱི་ཐུགས་བྱང་པར་ཅན་
 མངའ་བའི་སྟོབས་གྱིས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྩུབ་སེམས་དཔའ་མང་པོའི་ཞལ་གཟིགས་
 པ་ནི་བསམ་ཡས་ན་བཞུགས་པའི་དུས་རུབ་གཅིག་མི་ལམ་དུ་དགེ་སྟོང་གཞོན་ནུ་ཞིག་
 བྱུང་ནས་ཁྱོད་གྱིས་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཤེས་སམ་ཟེར། ཐོས་བསམ་གྱིས་ནི་
 ཤེས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ་ནི་མེད་གསུངས་པས། ལྟ་བར་འདོད་དམ་གསུངས། འཁུམས་

པར་འཆལ་ཞུས་པས། ད་ལྟ་རྒྱུང་ན་བཞུགས་པའི་ཨོ་པོ་འཛིགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་གི་
 རས་གཞི་དེ་ཙམ་ཞིག་ནམ་མཁའ་ལ་ཤར་གྱིས་བརྒྱངས་པའི་ནང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་མཐུ་ཆེན་ཐོབ་ལ་སོགས་པ་སྟུ་མ་
 ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བརྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་འབྱུང་བ་དང་ཡོན་ཏན་མ་ཆང་
 བ་མེད་པར་སྤང་བ་ཞིག་གཟིགས་གསུངས་ཏེ། ཤར་བ་ནི་ནངས་ན་དེ་ཨོ་མཆར་ཆེ་
 གསུངས། གསེར་གླིང་དུ་སྤྲོ་མ་གསེར་གླིང་པའི་ཞབས་ལ་སྟུ་མ་ཉེ་མཛད་པའི་དུས་ན་
 གཙུག་ལག་ཁང་དེར་སྤྱན་རས་གཟིགས་གསེར་མདོག་ཏུ་བྱོན་ནས་པར་དཀར་པོར་
 གཤེགས་པ་གཟིགས། དེ་གསེར་གླིང་པ་ལ་ཞུས་པས་ས་བཅུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་དོག་སེར་པོར་བཞུགས། གདུལ་བྱའི་དོར་དཀར་པོར་
 སྟོན་པ་ཡིན་གསུངས་པ་ལ། དེས་གཟིགས་སམ་ལུང་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནམ་པལ་
 ཆེར་གཟིགས་པ་ཡིན་ཏེ་འོང་གསུངས། རྩོམ་གཤན་དུ་བྱི་རོལ་པ་དང་ཚོད་པ་མཛད་
 པའི་དུས་ན་ལན་ཞིག་གཏུགས་པ་ཞིག་བྱུང་། དེར་རིལ་བ་སྟེ་སྒྲགས་བསྐྱམས་ཏེ་འཆག་
 ཏུ་བཞུད་པ་བཞིན་མཛད་ནས་ནང་དུ་བྱོན་ཨོ་མོ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་བསྟག་པའི་
 ཐབས་མེད་པར་གྱུར་ཏེ་ཨོ་མོས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ལགས།

ཕྱིས་གཉེ་ཐང་ན་བཞུགས་ཅན་ནའི་དགྱིལ་དུ་བྱོན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡི་
 གེ་བརྒྱ་པ་བརྒྱ་ཆོ་འགའ་འགའ་ཙམ་བསྐྱས་པ་མཛད་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཅི་ཙམ་
 བཞེད་པ་གཟིགས། རུབ་ཅིག་ལུད་མེད་ཀྱི་སྒྲ་སིལ་སིལ་གྲགས་པ་བལྟར་མི་རུང་
 དགོངས་ཅན། མ་ལའང་མི་བལྟའམ་ཟེར། དའི་མ་འདི་ན་མེད་ན་སྟུ་མ་དུ་དགོངས་པ་
 ལ། མ་སྟོལ་མ་ལ་ཡང་མི་བལྟའམ་གསུངས། གཟིགས་ཅན་ཨོ་མོ་མདོན་སུམ་དུ་
 བཞུགས་ནས་སྤང་སྟངས། སྟུ་ལམས་ཞན་པའི་དུས། རྩོམ་ཐུན་བྱམས་པ་ལ་གསོལ་བ་
 བཏབ་པས་སྟུའི་སྤང་བ་བྱུང་ཅན་དུག་ནས་ཡོང་བ་ལ། འདའ་བའི་དུས་སྟུའི་སྤང་བ་

བྱུང་ཡང་མ་དྲག་པས་རྗེ་བཙུན་གྱིས་བསུ་བ་ཡིན་ཏེ་འོང་གསུངས། མི་ལམ་ན་ཐུགས་
 དམ་གྱི་ལྟ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མང་པོ་ལས་གདམས་ངག་མང་པོ་ཡང་གསན།
 རྣལ་མོ་ནི་ཞལ་མཐོང་བ་ལས་གདམས་ངག་ཞུས་པ་མི་གསུང་ཡང་། དེ་ཀྱན་དྲང་བའི་
 རོན་ལགས་ཏེ་མཆིའམ། དེ་མིན་དོ་རྗེ་གདན་དུ་བསྐོར་བ་མཛད་ཅན་ཐོ་མོ་སྒྲོལ་མ་དང་
 ཁྲོག་ཉེར་ཅན་གཉིས་དྲི་བ་དང་ལན་གྱི་ཚུལ་དུ་མཛད་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བསྐྱལ་
 བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྡེར་ཆོས་གསུང་བྱུང་བ་དང་། གཉི་ཐང་དུ་ནངས་མོ་ཞིག་ཆ་
 བའི་དུས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་དང་འཇམ་དཔལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་འགོ་བ་མཛད་
 བ་གཟིགས་པ་ཀྱན་རྣལ་མོར་གདམས་ངག་གསན་པ་རང་དུ་ཡོང་ངམ་སེམས། མི་ལམ་
 བ་ཆོས་གསན་པས་རྣལ་མོ་དང་ཁྱད་མེད་པའི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བར་གསུངས་ཏེ་ནངས་ན་
 རོ་མཚར་ཆེ་གསུངས། རང་བཞིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མ་དང་ཡང་ནམ་བཞེད་པ་ན་མཇལ་
 ཏེ། དང་པོ་ཨ་ལ་རྩ་ཏི་པ་མཛད་པ་ན། ད་ཅུང་ཨ་ལ་རྩ་ཏི་པ་བྱས་ཀྱང་བར་ཆད་འོང་དོས་
 གྲུབ་མི་འཕོབ། རབ་ཏུ་བྱུང་ན་བསྟན་པ་ལ་ཕན་གསུངས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་།

ཐུས་བོད་ལ་འབྱོན་ཁར་དོ་རྗེ་གདན་དུ་བྱོན་པ་ལ་ཐུགས་པ་ཞིག་གིས་མགོན་ཐུ་
 བས་ཤིག་བསྐྱར་ནས་འདི་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྟ་རིས་པའི་གོང་དེ་ན་རྣལ་འབྱོར་མ་སྐྱེ་རེ་
 བས་འཕོག་པའི་བརྟལ་ཞུགས་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོད། དེ་ཐུ་རོལ་པ་མིན་རྣལ་འབྱོར་མ་ཞིག་
 ཡིན་པས་དེ་ལ་གཏོད་ཅིག་ཟེར། དོ་རྗེ་གདན་དུ་བྱོན་ཅན་པར་ལ་བཅའ་མ་དགོས་པར་
 ཐུགས་པས་བསྐྱར་བའི་པ་ན་ག་རེ་ཟེར་ནས་ལེན་དུ་བྱུང་། དེར་ང་བོད་དུ་འགོ་ན་བོད་
 ལ་ཕན་ནམ་དྲིས་པ་ལ། ཕན་གྱི་ཟེར་བ་དེ་ཀྱན་ལས། ཨ་ལ་རྩ་ཏི་པའི་དུས་ཀྱི་དེ་ནི་སྒྲ་
 མ་རང་དུ་ཡང་འགོ་སྟེ་འོང་ངམ། དེ་མིན་གྱི་དུས་ན་གདམས་ངག་གསུངས་པ་ནི་མེད།
 རང་བཞིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མ་བྱ་བ་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ཡིན་གསུངས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་དྲི་མ་མེད་པ་དང་ལྟ་མོ་ཚུལ་ལྟེ་འཕྲུང་བ་སྒྲོལ་མེད་པ་ལ་ཕན་པས་དུས་གསུམ་

གྱི་དངོས་པོ་ཅི་ལྟར་འབྱུང་བ་ས་ལེར་མ་ཁྱེན་པ་མངའ་བ་དེ་ཀྱན་ཡང་བསྐྱབས་པ་ལས་
བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་དུ་བགང་བ་ལགས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྲ་མ་བཟང་བ་དང་། མཁས་པ་
དང་། བཙུན་པ་དང་། བསྐྱབས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ལ་སོགས་པ་དང་
ལྡན་པས་ན་རྫོ་པོས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ཤིན་ཏུ་ཡང་གསལ་པོར་མཛད་སྟོན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
པས། དེ་ལྟར་དུ་མཛད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བའམ། བསྟན་
བཅོས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་སྒྲིང་བསྒྲུང་བ་འདིས་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོས་འབྲེལ་བཞི་ཡང་
བསྟན་ཏེ།

དེ་ཡང་གར་བ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། འདིའི་བཙོད་བྱ་ནི་སྒྲིམ་བུ་གསུམ་གྱི་རིམ་པ།
དགོས་པ་ནི་འདི་ལས་འདི་ཐོས་བསམ་གྱིས་རྟོགས་པ། དགོས་པའི་དགོས་པ་ནི་རིམ་
གྱིས་སྐྱབ་པ་ལ་ཞུགས་པས་གནས་སྐབས་བདེ་འགྲོའི་རྟོན་ཐོབ་པ་ནས་མཐར་མི་གནས་
པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བར་དུ་ཐོབ་པ། འབྲེལ་བ་ནི་དགོས་པ་བསྟན་བཅོས་དང་
འབྲེལ་ལ། དགོས་པའི་དགོས་པ་དགོས་པ་དང་འབྲེལ་བའོ་གསུངས།

གཉིས་པ་སྐྱབ་པའི་རྟོན་སྒྲིམ་བུ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ། སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་
སོར་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་(སྒྱིར་བསྟན་པ་)ནི།

ཆུང་དུ་འབྱིང་དང་མཆོག་གྱུར་པའི།

སྒྲིམ་བུ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ།

དེ་དག་མཚན་ཉིད་རབ་གསལ་བར།

སོ་སོའི་དབྱེ་བས་བྱི་བར་བྱ། ༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་གར་བ་པའི་ཞལ་ནས། གསལ་པོ་ཉིད་དུ་མཛད་པ་
ནི། ཆུང་དུ་འབྱིང་དང་མཆོག་གྱུར་པའི། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སྒྲིམ་བུ་ཞེས་པ་ནི་

སུ་རུའུ་ཞེས་པ་རུས་པ་ཅན་ནམ་གྲོ་དང་ལྷན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆེ་བྱི་མ་ལན་
 ཆད་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པར་རུས་པ་ལ་བྱ་ཞིང་། དེ་ལ་ཡང་གནས་སྐབས་གསུམ་ཡོད་དེ།
 གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ལས་རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་ལ་ཡིད་ཆེས་པས་མི་དགེ་བ་སྒྲོང་ཞིང་དགེ་
 བ་སྒྲུབ་པ་ལ་གནས་པས་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་སྒྲུབ་པར་རུས་པ་རྒྱུ་དུའི་གནས་སྐབས་
 དང་། སྤིང་བ་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་དུ་ཤེས་ནས་དེ་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་སྤངས་པས་རང་
 གི་ནམ་གྲོ་ལ་སྒྲུབ་པར་རུས་པ་འབྲིང་གི་གནས་སྐབས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ལ་བྱམས་པ་དང་སྤྲིང་རྗེས་ཁྱབ་པར་བྱས་ནས་དེ་དག་གི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་
 སྒྲུབ་པར་རུས་པ་མཆོག་དུ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་ཏེ། སུ་རུའུ་ཞེས་ལས་བྱི་མ་ལན་
 ཆད་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པར་རུས་པ་ལ་སྒྲེས་སུ་ཞེས་བྱ་བའི་གནས་སྐབས་ནི་གསུམ་པོ་དེ་ནིང་
 དུ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པས། སྒྲེས་སུའི་གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་མཆོན་ནིང་
 རབ་དུ་གསུམ་པོ་ར་དེ་གསུམ་པོ་སྟོ་སྟོའི་དབྱེ་བུས་བྱི་བར་བྱ། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་དག་
 ལས་གཞན་ཆེ་འདི་འབའ་ཞིག་ལ་མིག་གིས་བལྟས་ནས་འདུག་པ་དག་ལ་སྒྲེས་སུའི་
 མིང་མེད་པས། སུ་ཏོ་བ་དང་ཤ་ར་བ་ཡབ་སྤས་ཀྱི་ཞལ་ནས་རང་ཅག་ཞོར་སོགས་མཁས་
 པ་ཁོ་ན་ལ་ཁྱོ་གར་བྱེད་དེ། ཞོར་སོགས་མཁས་པ་ཏ་མི་བས་ལྷག་པ། བྱང་ཀུན་ན་བྱི་
 བ་རེ་རེས་བསགས་པའི་གོ་མིན་ཡང་གཡག་ཁལ་འོངས་པ་ཡོད་དོ།

དེ་བཞིན་དུ་ཆེ་འདིའི་སྤྲེ་རིས་དང་ཆད་ལྷང་དང་ངོས་སུ་བ་ལ་ཁྱོ་ག་ཡིན་ཟེར་ཏེ།
 དེ་འདྲ་བ་མི་བས་ལྷག་པ་སྒྱུ་ཁད་པོ་རོག་ཀུན་ལ་ཡང་ཡོད་པས་རྒྱལ་ལྷ་ཁད་དུ་ལོ་སྤྲ་
 བྱི་ལ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་དམག་དངས་ཀྱིན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལུལ་སྤྱུང་སྟེ། རང་
 རྩོགས་ཀྱི་དམག་ལྷ་ཁད་གི་ལྷགས་རིའི་ནང་ཁེངས་པ་བྱུང་སྟེ། དག་ཤ་ལྷོན་རེམ་པ་ལ་
 དེར་རྩི་སྟེ་མི་ལ་དེ་རྩོགས་ཅམ་རྒྱུག་ལས་མེད། ལྷག་པ་དང་བྱ་རོག་ཀུན་ལ་མི་བས་ལྷག་
 པ་ཡོད་དེ། ར་བརྒྱམ་དང་བྲག་རྒྱུབ་བར་གྱི་གམ་སྒྲུང་དུ་སྤྲ་ལོ་བྱ་རོག་གིས་ལྷག་པའི་

ཕུ་གུ་ལི་སྒྲིང་ཕུང་ནས་བསང་བས། ཕྱི་ལོ་ལྷག་པས་བྱ་རོག་གི་ཕུ་གུ་དེ་ཉིང་དུ་སྤར་ལྟར་
 བསང་ཟེར། དག་ཐབས་མཁས་པ་འང་མི་བས་ལྷག་པ་སྒྲིགས་ཕུ་གུ་བྱིས་ས་ཁུང་ནས་
 སྒྲུལ་ལ་གཙུག་གཙུག་ཏེ་སྒྲུལ་གྱི་གནད་དུ་འཇག་མ་བསྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ཡོད། ཁེངས་དྲེགས་
 དང་མཐོ་གཞོན་མི་བས་ལྷག་པ་དོ་རྩེ་གདན་དུ་བྱུང་བའི་སྤང་བོ་ཆེ་དེ་ཀྱན་ལ་ཡང་ཡོད་
 གསུངས་ཏེ། འདྲ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་བའི་ཐོག་སྤྲ་ཉིན་རྩ་ཇ་ནར་མ་སོན་པ་ཞིག་གིས་
 སྤང་བོ་ཆེ་ནར་མ་སོན་པ་ཞིག་ཞོན་ནས་བྱུང་བས་ཁྲོམ་ཐོག་ཆོད་པ་ལ། ཕྱི་ཉིན་དེ་གཉིས་
 ཀ་ནར་སོན་པ་ཞིག་གིས་ཁྲོམ་ཐོག་ཆོད་པས། སྤང་བོ་ཆེ་སྤྲ་མ་དེ་ཁོ་རང་གི་གནས་སུ་
 སོང་། ཞག་འགའ་རྩ་རྩ་བཅག་རྒྱིག་པ་བསྐྱམས་ནས། སྤང་བོ་ཆེ་བྱི་མ་ཅི་ཡང་མ་
 བསམས་པར་ཉལ་བ་ལ་མཆེ་བ་གཅིག་སོག་པར་རྒྱབ། ཡང་མདུན་ནས་གཅིག་རྒྱབ་
 བས་སོག་པ་བཅག་སྐྱད་དེ། གཏམ་རྒྱུད་དེ་རྩོ་བོའི་བཀའ་ལྟར་ཡིན་གསུངས། དེ་ལྟར་
 བ་རང་ཅག་སོར་རེ་བ་ཐམས་ཅད་དུད་འགོ་དང་ཁྱད་མེད་པར་བྱས་པ་དེ་ཀྱན་ཡང་
 བསམ་རྒྱུ་ཁོ་ན་ཡིན་པས།

དགེ་བཤེས་སྒྲིལ་བུ་བའི་ཞལ་ནས། བར་འདིར་རང་གི་རྒྱུད་ལ་རང་གིས་བྱ་ར་བྱས་
 ལ། རང་གིས་ཀྱང་ཆོས་བྱེད་པར་ཁས་སྒྲུངས། མིས་ཀྱང་དགེ་སློང་བྱང་རྒྱབ་སེམས་
 དཔར་ཅེས་ཅ་ན་རང་གི་གནས་ལུགས་དུད་འགོ་དང་ཁྱད་མེད་པར་སོང་ནས་འདུག དེ་
 ལྟར་འབད་ཀྱང་ཆོ་འདི་ལ་སེན་མོའི་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མེད། བྱི་མ་ཐན་ཆད་ལ་སྤྲ་མཐའ་
 མེད་པ་ཡིན་སྐྱམ་དུ་ཡང་ཡང་བསམ་ཞིང་། རང་གི་སློ་ཅེ་གང་ལ་གཏད་དང་རང་ལ་སྒྲིས་
 ལུའི་དོན་ཆང་ངམ་མ་ཆང་སྐྱམ་དུ་སོར་བརྩུ་བྱང་ལ་བཀྲམ་གྱིན་བསམ། མ་ཆང་ནས་
 འདུག་ན་ཅི་ནས་ཀྱང་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྒྲིས་ལུའི་དོན་ཞིག་བསྐྱེད་པ་ལ་གལ་ཆེ་གསུངས།
 དེ་ལྟར་རྒྱབ་པའི་རྟེན་སྒྲིས་ལུ་གསུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་སྒྱིར་བསྐྱབ་པའི་སྐྱབས་འདིར་དགེ་

བཤེས་ཏྟོན་པ་དེ་བསྟན་བཅོས་གྱི་ལུས་ནམ་པར་བཞག་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དུ་བསྟན་པ་ལ་
འཇུག་པའི་རིམ་པ་རེ་གསུང་བར་གདའ་སྟེ།

དེ་ཡང་དགེ་བཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། འདི་ཀུན་པའི་སྒྲ་མའི་གདམས་ངག་ཡིན་
པས་གར་ཐུག་ཐུག་མི་སྒྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། ད་བསྟན་པ་ཡང་རུབ་ལ་ཁད། མད་པོ་ང་ཡང་གི་
ལ་ཐུག་གསུངས་ནས་ཚོགས་སུ་ལན་ཁ་ཡར་གསུངས་པ་ནི། སྒྲོ་བ་མ་བཀྱིར་བརྟུབ་པ་
ཅི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྒྲོ་བ་མ་བྲིད་པར་རུས་པ་ཞིག་གིས་བྲིད་པར་སོང་ན། དང་
པོ་དེ་བརྟུ་བར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་སྒྲེ་གི་དེ་རྒྱུན་གྱིས་གིན་ཏུ་སྒྲག་པ་སྒྲོམ་དུ་འཇུག་པ་ཡིན།
འདིས་ཙབ་ལིང་བ་ཞིག་མེད་ན་དེའི་གོང་མ་ཅིས་ཀྱང་མི་པན། འཇུག་པའི་སྟེང་དུ་མཁར་
བཙེགས་པ་དགུན་ལྗེས་མེ་འདུག་པ་འདྲ་ཡང་དེ་ཁྱེད་ཀྱི་འཛིག་ དེ་བཞིན་དུ་འདི་མེད་
པའི་ཚོས་གཞན་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་གྱིས་མ་གྲུས་ཙན་ཡགས་རབ་ཏུ་འདུག་པ་སྟམ་བྱེད།
རྒྱུན་ལེན་ཙམ་ཞིག་གིས་གྲུས་མ་ཐག་ཏུ་བཞག་ནས་འཛིག་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་
བསྒྲོམས་པས་ཐོངས་པ་དང་འཛིགས་པ་སྒྱབས་ཚེ་ལ་བའི་སྒྲོ་སྒྲེ་བ་ཡིན། རང་མཁར་
རྫོང་བཙན་པོ་ན་དཔུང་གི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྒྲོར་ནས་འདུག་པ་བཞིན་དུ་འཛིགས་པ་མེད་
པ་ལ་སྒྱབས་ཚེ་ལ་བའི་སྒྲོ་མི་སྒྲེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་སྒྲེས་ཙན་སྒྱབས་གནས་བརྟུ་དགོན་
མཚོག་གི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་སྒྲོམ་དུ་འཇུག་སྟེ་སྒྱབས་གནས་ཡིན་པ་ལ་ཉེས་པ་ཐམས་
ཅད་སྤངས་གིང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་ཞིག་དགོས། དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་
མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བསྟོད་པ་ལས། བདག་ནི་ཏྟོན་པ་གཞན་
སྤངས་ནས། ཁྱོད་ལ་སྒྱབས་སུ་མཆིས་གྱུར་པ། །དེ་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཞེན་ཁྱོད། སྒྲོན་མི་
མངའ་ལ་ཡོན་ཏན་རྫོགས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་
པས་སྒྱབས་སུ་སོང་ནས་ཐ་མལ་བའི་མིང་དང་རུས་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་

སྒངས་ནས་ང་བརྒྱུ་བ་ཡིན་སྟེ་མ་པ་འབའ་ཞིག་གི་སྒོ་སྒྲུབ་པར་སོང་ཅན་སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་
 བའི་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་པའི་དུས་ཡིན་པས་དེ་ཕོག་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྒྲོབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ་
 དེ་ནས་བརྒྱུ་བར་ཆུད་པ་ཡིན། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཀ་ཙམ་དུ་ཡང་སྒྲེ་མི་ཞལ་གྱིས་མི་
 བཞེས། དགོ་བཤེས་སྟོན་པ་ལ་ཡང་རྗེ་འཕྲིན་ལོ་མི་རུང་གསུངས། དེ་ལྟར་བརྒྱུ་བར་
 ཆུད་ནས་སྒྲུབས་གནས་དེས་སྒྲོབ་པ་ཆོས་གྱིས་སྒྲོབས་པས། ལས་རྒྱ་དང་འབྲས་ལུང་
 ཆོས་སྒྲོམ་དུ་འཇུག་དེ་ལ་ངེས་པ་ཐོབ་པས། འདུན་དང་ཞེ་སྒྲུང་འཇིགས་པ་དང་། །
 རྒྱུངས་པས་གང་ཞིག་ཆོས་མི་འདའ། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པ་བཞི་བོ་
 གང་གིས་ཀྱང་ཆོས་ལས་མི་འདའ་བའི་སྒོ་སྒྲུབ་ཅན་དགོ་བསྟེན་གྱི་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་པའི་དུས་
 ཡིན་པས་དེ་འཕོགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདུན་པས་ཆོས་ལས་མི་འདའ་བའི་ཆོད་སྒྲིག་པ་སྒྲུབ་
 མོ་གཅིག་ཁྱད་དུ་བསད་པས་རྒྱལ་སྤྱི་དམ་རྒྱལ་གྱི་ཐུད་ཐོབ་ལ་ཁྱད་དུ་མ་བསད་ན་མི་
 འཐོབ་ཀྱང་དེའི་ཆེད་དུ་མི་གསོད་པ་ཡིན་ཏེ། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་གསལ་མ་
 ཡོད་ན་དེ་བཞིན་དུ་འོང་ངེས། སྒྲིག་པ་སྒྲོམ་པ་ཁས་མ་སྒྲུངས་པས་དུད་འགྲོ་སྒྲུབ་མོ་གཅིག་
 བསད་ན་ཡང་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་ཡང་སོས་སུ་སྒྲུབ། སྒྲོམ་པ་ཁས་སྒྲུངས་པས་ཉེས་
 བྱས་སྒྲུབ་མོ་གཅིག་ཁྱད་དུ་སྒྲུད་ན་ཡང་དེའི་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་དུམ་ཉམས་སུ་སྒྲུང་དགོས་
 པར་གསུངས། དེའི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་ཡང་མིའི་ལོ་ས་ཡ་ཐལ་དགུ་ཡོད་པར་གསུངས།
 དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཆེས་ན་རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱི་བདེ་བ་ཀྱན་ལ་ཆགས་པའི་སྐྱབས་མེད། དེ་སྒྲར་
 ཡང་ཅི་ཙམ་ཡང་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་ཏེ་བསྐྱུས། ད་རུང་ཐོབ་ཀྱང་མོད་ལ་བསྐྱབ་པ་ཆོས་ཉིད་
 ཡིན། ཞེ་སྒྲུང་གིས་མི་འདའ་བ་ནི། བདག་ནི་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་། མགོ་བོ་
 ལྷུང་བར་བྱས་རུང་གི།

ནམ་པ་ཀྱན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པའི། དབྱ་ལ་འདུད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཚུལ་གྱིས། སྒྲིག་ཁྱད་ལ་བྱེ་བའམ་ལྷག་སྒྲིག་བྱས་ནས་གསོད་དུ་བྱུང་ཡང་། ཞེ་སྒྲུང་གི་

སྐབས་མི་འབྱེད་ཅིང་སྤྲིག་པ་ཕྱ་བ་ལ་ཡང་མི་འཇུག་པ་ཡིན། དེ་མིའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཡིན།
 དེས་ཆོས་ལས་འདས་ན་དཔུལ་བསྐྱེད་སྤྱེད་ཀྱིས་གསོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུན་མི་འཆད།
 འཛིགས་པས་མི་འདའ་བ་ནི། བུའོ་བའི་ཞལ་ནས། འཛམ་བུ་གླིང་གི་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་གླིང་གསུམ་ལ་དབང་བའི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ལ་
 གསུངས། རབ་རྩ་ཞི་བ་རྣམ་པར་དཔེ་བའི་ཆོ་འབྱུལ་གྱི་མདོ་ལས། འཛིག་ཏེན་གྱི་
 ཁམས་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱལ་སྟེད་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཛམ་བུ་གླིང་ལ་དབང་བའི་
 འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ལ། མངའ་བོ་ཆེ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་
 གཅིག་རྒྱུ་འདུས་ནས་ཁྱོད་སྤྲིག་པ་ཕྱ་མོ་འདི་མི་བྱེད་ན་ཉི་མ་རེ་རེ་ལ་ཤ་སྒང་ལྷ་ལྷ་སེག་
 འཕྲོགས་བྱས་ལ་གསལ་དོ་ཞེས་སྤྲིགས་ཀྱང་སྤྲིག་པ་ཕྱ་མོ་ཡང་ཁྱོད་རྩ་མི་གསོད་པ་སྟེ།
 ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ན་མིའི་ཆེ་སྤྱིལ་ཏེ་དེ་དག་གིས་ཤ་སེག་འཕྲོགས་བྱས་ཀྱང་མི་
 འཆི་བར་དུམ་ཉམས་སྲུབ་ཐུང་དགོས་ཀྱང་ཡང་སོས་གྱི་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་གྲ་ཆ་ཡང་
 མེད། དེས་འཛིགས་ནས་སྤྲིག་པ་ཁྱོད་རྩ་གསལ་དོ་སེམས་ཅན་དཔུལ་བའི་མཆོན་ཆས་
 གཅོད་པ་དང་དཔུལ་བསྐྱེད་སྤྱེད་ཀྱིས་བརྟུངས་བཀྲ་རྒྱུན་མི་འཆད། རང་ཅག་ལ་དེ་ཙམ་
 གྱི་བྱེད་སྤྲིགས་བྱེད་པ་ཏ་མི་ཡོང་སྟེ། ཟན་རྟོག་རེའམ་རྩ་སྤྱན་རེའི་མཐོང་མན་ལས་མེད་
 བའི་ཁེ་ཉེན་གྱི་ཆེད་དུ་འདུན་པས་ཆོས་ལས་འདའ་ཞིང་སྤྲིག་པ་ཆེ་དགུ་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་
 དུ་གསོད། མིག་ལྷ་ལེགས་ཉེས་ཙམ་དང་ཆོག་གི་མཐོང་མན་ཙམ་ལ་ང་ལ་བརྟན་ཟེར་
 བས་ཞེ་སྒྲུང་གིས་ཆོས་ལས་འདའ་ཞིང་སྤྲིག་པ་ཁྱོད་དུ་གསོད་དེ་འབྲུག་གཡོམ། རོ་
 བོའམ་དཔོན་དྲག་རྒྱན་ཆེ་སེ་བ་ཞིག་གིས་ཁ་བྱས་སྲུང་དགས་པའི་འཛིགས་པ་ཙམ་གྱིས་
 བརྟུན་མང་བོ་སྒྲུ་ཞིང་སྤྲིག་པ་ཁྱོད་དུ་གསོད་པ་ཡིན།

སྤྱོད་སྤྱེད་པས་ཆོས་ལས་མི་འདའ་བ་ནི། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ན་སྤྱིར་མི་དགེ་བ་
 ལས་དུམ་ཉམས་འབྱུང་བ་ཙམ་དུ་མི་འཛོག་པར། མི་དགེ་བའི་བྱེ་བྲག་ལས་དུམ་ཉམས་འབྱུང་བ་

སྟེན་འབྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྟེན་པ་ཐ་བ་ཡང་བྱུང་དུ་མི་གསོད་པར་
 སོང་ཅ་ན་ཡིན། དཔེར་ན། རྩོགས་འདི་ཤེད་ན་མའི་དོང་ལྷག་པ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་དོ་
 ཟེར་བ་ཐོས་ན་མིག་རང་ཡང་རིག་རིག་པོར་བྱས་ནས་དེ་ག་ན་ཡོད་ཅ་ཡུ་བཅད་ནས་
 དེར་ཅི་མི་ལྟར་བྱེད་པ་ལས། ག་ན་ཡོད་མ་ཤེས་ཟེར་ནས་ལྟར་ན་ཡང་ལྟར་འགོ་བ་མི་
 ཡོང་། དེ་བཞིན་དུ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ན་མ་ཤེས་ནས་སྟེན་པ་བྱུང་དུ་མི་གསོད།
 ཐམས་ལ་གཡང་ས་རྒྱུད་དུ་ལའང་། །བག་ཡོད་གནས་པར་བྱ་དགོས་ན། །དབག་ཚད་
 རྟོང་དུ་ལྟར་བ་ཡི། །ཡུན་རིང་གཡང་སར་སྒྲོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲ་མར་
 བྱི་ལྟར་ཡང་ཐམས་ལ་བའི་གཡང་ས་ཡིན། སྟེན་པ་བྱུང་དུ་གསལ་ན་སེམས་ཅན་དཔུལ་
 བ་ལ་སོགས་པའི་གཡང་སར་ལྟར་བ་ཡིན་ཏེ། རང་ཅག་ལ་ཆེར་རིགས་པ་དང་མི་
 རིགས་པ་དཔྱོད་མི་ཁོམ་ཞིང་དགེ་སྟེན་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མོངས་པ་ཁོ་ནས་ཆོས་ལས་
 འདའ་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས་སྟེན་པ་བྱུང་དུ་མ་བསད་པས་
 བདེ་འགོ་ཐོབ་ཀྱང་། དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་དུམ་ལས་མེད་ལ་བདེ་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་
 བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན། ཐར་པ་མ་ཐོབ་ན་ཡང་ངན་སོང་དུ་ལྟར་བས་སྟེན་པའི་ཕྱི་མོའི་
 ལྟ་ཐོབ་ཀྱང་མཐར་མེད་གྱི་ཟངས་ཁ་ན་འདུག་པ་དང་བྱུང་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྒྲོམ་དུ་བཅུག་
 བས་སྟེན་པ་ཐམས་ཅད་སྟེན་པ་སྒྲུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དང་། དེ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡང་
 རང་རང་གི་རྟེན་ལ་ཡོད་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱས་
 ནས་བསམ་པ་ཁ་ཁས་གསུམ་དག་ལ་ཕྱི་ལམ་ན་ཡང་འདོད་པ་མེད་པའམ། མི་ག་བའི་
 བཅོན་དོང་ནས་འབྲོས་པ་ལྟ་བུའམ། ཚལ་ཚིག་པའམ་མཚོ་འབྲུགས་པའི་བྱ་བཞིན་དུ་
 འཁོར་བ་ལ་སྟངས་སྟེན་པའི་སྒྲོ་སྒྲུས་ལ། སྦྱར་བ་སྦྱོ་བར་དུ་མགོ་འམ་གོས་ལ་མི་
 ཤོར་བ་བསད་པ་བས་ཀྱང་ཡང་སྟེན་པ་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་
 ལ་གྱི་མས་པའི་ཆོད་དུ་སོང་ཅ་ན་རབ་དུ་བྱུང་བའི་སྒྲོམ་པ་སྦྱེ་བའི་དུས་ཡིན་པས་རབ་དུ་

འབྲེན་པ་ཡིན། ཡང་སྤྱིད་ཀྱིས་འཛིགས་པ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་འཕེལ། དེའི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཡང་
 འདོད་པ་ལོན་ཡིན་པར་གཤམ་པས་ཕྱི་ནང་གི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲུལ་ནག་པོ་དུག་
 ལྷུང་དུ་བྱུང་བར་བྱེད་པ་བར་དུ་འོངས་པ། སྤྱིད་པ་ཙམ་དུ་འཛིགས་པར་ལྟ་བུ་འདྲི་སྒྲུལ་
 བར་སོང་ཙན་དག་སྤྱིད་གི་སྒྲུལ་པ་སྒྲེ་བའི་དུས་ཡིན་པས་དེ་འདོགས། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲེ་
 སྒྲུལ་ཙན་སྤྱིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་གནག་རྩེས་ཀྱི་རྒྱ་བཞིན་དུ་བསྐྱམ་པ་ལ་ཆོགས་མེད་ཅིང་
 རང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་ཡོན་ལས་འདས་པ་ནི་རང་དབང་དུ་འདུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དུས་སུ་རང་
 ཉིད་སྒྲུག་བསྐལ་ལས་གཏན་ཐར་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར་མེད་ལ། དེ་ལ་ཡང་
 སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་དགོས། རང་གིས་ཐར་པ་དེ་ཐོབ་པ་ཡོད་ཁོངས་སུ་བཅུག་ཀྱང་། ཉེ་
 དུ་ལའོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཁོངས་སུ་ཆུད་ལུང་པ། གྲོལ་གི་ནང་དུ་ལྷུང་བ་ལྟ་བུར་སྤང་
 བཞིན་དུ། སྒྲེ་གི་འཕོས་པས་ངོ་མི་གཤམ་པ་དེ་བོར་ནས། གཤམ་ཏེ་གཅིག་ཐར་བྱེད་ན་
 དེ་ལས་ཁྲིལ་བོར་མེད། ། ཅེས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སེམས་ཅན་ཉེ་སྤྱིད་བྱེད་པ་ནམས་
 བོར་ནས་རང་ཉིད་ཐར་པ་ཙམ་བསྒྲུབས་ན་དེ་ལས་ཁྲིལ་བོར་བ་ཡང་མེད་པ་གཤམ་པར་
 བྱས་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་དང་། རང་གི་ཉམས་ལས་དབགས་ནས་
 སྤྱིང་རྩེ་སྒྲོམ་དུ་བཅུག་པས། སྤྱིང་རྩེ་སྒྲུལ་གྱི་ཁར་ཆུད་པ་ལྟ་བུའམ་སུ་དུག་འཁུངས་པའི་
 མ་ལྟ་བུར་ལུང་ནས། རང་ལ་རྒྱས་པ་ཡོད་མེད་དང་སེམས་ཅན་ལ་བརྟུབ་མི་བརྟུབ་ཀྱི་
 ཅེས་མི་བྱེད་པར་འགོ་བ་ཉམས་ཐག་སྒྲུལ་པས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་དམ་འཆའ་རྒྱས་པའི་
 སྒྲོ་ཆོད་དུ་ཕྱིན་པ་ན་སྒྲོན་པའི་སྒྲུལ་པ་སྒྲེ་བས་དེ་འདོགས་པ་ཡིན། དེ་བས་ཀྱང་སྤྱིད་
 རྩེའི་རྒྱབས་ཆེར་འཕེལ་བས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འོངས་ལ། འབྲས་སུ་ཐོབ་པ་ལ་རྒྱལ་
 འཇུག་དགོས་པས། རྒྱལ་པོ་ལ་དུ་ཕྱིན་པའི་སྤྱིད་པ་ལ་ཅི་ལ་ཡང་མ་རག་པར་འཇུག་
 པའི་སྒྲོ་སྒྲེ་བར་སོང་ཙན་འཇུག་པ་སྒྲེ་ཞིང་འདོགས་པ་ཡིན། དེ་བས་ཀྱང་སྤྱིད་རྩེའི་
 རྒྱབས་ཆེར་འཕེལ་བས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་ཆེས་འོངས་ལ། དེའི་ཐབས་ཀྱང་གསང་

ཐུགས་ཐུར་བར་ཤེས་པས་དེའི་སྒོར་འཇུག་པར་འདོད་ན། དེའི་ལས་འཕྲོ་དང་སྒོད་ལ་
བརྟགས་ནས། གལ་ཏེ་ན་དེའི་སྒོར་འཇུད། གལ་ཏེ་ན་མི་འཇུད། དེས་ན་སྒྲ་མ་མཛོན་
བར་ཤེས་པ་ཅན་དགོས་པ་ཡིན། གསང་ཐུགས་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་
ལ་བརྟེན་པའི་རིམ་པ་གྲིག་གོ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་པར་འདུག།

དེས་ན་རྩོམ་པའི་བཀའ་བརྒྱུད་འདི་ལ་སྒྲོ་སྒྲིང་གི་རིམ་པ་འདི་ལ་བསྐྱབས་ནས་རྒྱུད་
ཆོད་འདི་ཙམ་དུ་སོང་ཙན་སྒྲུལ་གྱི་མཐའ་འདི་ལེན་ཞེས་པའི་རིམ་པ་གྲིག་གོ་བ་ཅིག་ཡོད་
པ་ཡིན་ཞེས་པ་ཤར་བ་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས་བྱུང་སྟེ། དེས་ན་དགོ་བཤེས་ཆེན་པོ་ཤར་
བ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་དགུང་ལོ་བཙོ་བརྒྱུད་ལ་རབ་དུ་བྱུང་། དེ་ནས་གཙང་དུ་བྱིན་པ་ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་གསང་ཐུགས་ལ་སྒྲོབ་གཉེར་མཐའ་དག་པ་ཞིག་བྱ་སྟུལ་དུ་དགོངས་པ་ལ་
དབྱར་ཞིག་ལུ་ཏེ་བ་སྟག་ལུང་ཐང་ན་བཞུགས་པའི་སར་བྱོན། ཆོས་ཐུན་འདི་གསལ་
བས་ཆེ་འདི་ལ་ཐུགས་ལ་འཇུག་པའི་རེ་མི་འདུག་སྟུལ་དུ་བྱུགས་ཐག་ཆོད། དགུན་དེ་
བསྐྱབ་བཅུས་ཤིག་གསལ་བས་ཨ་ཁུའི་གནས་ཀྱི་བདག་པོ་སྡེ་པའི་དཔོན་བྱ་བའི་བྱུགས་
འདུན་ཀྱང་དེར་ཆོད་པ་ལགས་པར་གདའ་སྟེ། དགོ་བཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། དང་
པོ་ཙན་གཙང་དུ་བྱིན་ལ་ཐུགས་ཤིག་བསྐྱབ་སྟུལ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ། དེ་ནས་ལན་
གཅིག་ཤར་གྱིས་གསུངས་པས་ཐུགས་ལ་ཁོ་ཐག་ཆོད། བན་སར་ཡིན་ཏེ་གོ་ལུགས་མ་
ཞན། ད་ལྟ་ནི་རི་ཙམ་བསྐྱས་ཀྱང་ཁོ་ཐག་ཆོད་པ་རང་ཡང་མི་འོང་བར་སྒྲུང་། དེ་ནས་
བསྐྱབ་པ་ཀྱན་ལས་བཅུས་པ་གསུངས་པས་སྡེ་པའི་དཔོན་ལ་ཁོ་ཐག་ཆོད་གསུངས།

གཉིས་པ་སྡེས་ལུ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་(ཐུས་བརྒྱུད་དུ་མ་ཐའི་མཚན་ཉིད་)ནི།

གང་ཞིག་ཐབས་ནི་གང་དག་གིས།

འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཙམ་དག་ལ།

རང་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བྱེད་པ།

དེ་ནི་སྐྱེས་སུ་ཐ་མར་གྱེས།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མིའི་ནང་དུ་སྐྱེས་ལ་དལ་བ་དང་འབྱོར་བ་ཐོབ་པས་བསྟན་པ་ལ་
བགྱིར་བརྟུབ་པའི་ཉེན་གྱི་གང་ཟག་གང་ཞིག་ ལས་དང་འབྲས་སུའི་ཆེ་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་
པས་ཐིག་པ་སྤངས་གིང་དགོ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཐབས་ནི་གྲང་དུ་ག་
གིས་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་སུ་འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཙམ་དག་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་རང་ཉིད་
བདེ་བ་དེ་ལྟ་སུ་ལ་སྒྱུད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་སྐྱེས་སུའི་
གནས་སྐབས་གསུམ་ལས་སྐྱེས་སུ་ཆུང་བུའམ་ཐ་མར་གྱེས་པར་བྱ་ཞེས་པ་སྟེ།

དེ་ཡང་འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཙམ་དག་ལ་ཞེས་པས་སྐྱེས་སུ་འབྱིང་བྱ་ངན་ལས་འདས་
པ་སྐྱུབ་པའི་ཉེན་དུ་བདེ་འགོ་དོན་དུ་གཉེར་བ་བསལ་ལ། རང་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བྱེད་
པ་ཞེས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་དོན་དུ་བདེ་འགོའི་ཉེན་དོན་དུ་གཉེར་བའང་
བསལ་བའི་སྐྱེས་སུ་ཆུང་བུའམ་ཐ་མ་དེའི་མཚན་ཉིད་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་གྱི་ཤར་གར་བ་ཆེན་
པོས། སྐྱེས་སུ་ཆུང་བུ་སྐྱེད་པར་མིང་བཏགས་པ་དེ་ཆུ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ཞིག་ལ་
གསུང་བར་གང་འདྲེ། འབྲས་སུ་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་འཛིགས་སྤྱག་
གི་སྒྲོ་ན་ལ་མ་ཞིག་ཡོད་ཅན་དེའི་ཆུ་ཐིག་པ་མི་དགོ་བ་པ་པ་མོ་ཆུན་ཆད་སྤྱག་གི་ཕྱིར་ཡང་
སྒོང་བ་ཞིག་འབྱུང་། དེ་ལ་ཡང་མི་ཉག་པ་འཆི་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ན་ལ་མ་ཞིག་སྒྲོན་དུ་
འགོ་དགོས་ཏེ། འཆི་ཅན་མེད་དེ་མི་ཆ་སྤྱེད་གོས། སྐྱེས་ཅམ་ན་ལས་འབའ་ཞིག་རྗེས་
སུ་འབྱང་བས་ངན་སོང་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་འཛིགས་ནས་མི་དགོ་
བ་སྒོང་བ་ཞིག་འབྱུང་། ཞེས་གོང་མོ་བའི་བཀའ་པོ་ཆེན་ཞིག་ལ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་
བྲམ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གིས་སྒྲོབ་མ་ཡང་སྒྲོད་དུ་རུང་བ་ཞིག་ལ་མཐོ་ཆོད་ལ་
སོགས་པ་མི་བྱེད་པར་ནད་གཡོག་དང་མ་མཛངས་མས་ནད་པ་དང་བུ་ཆུང་སྒྲོང་བ་བཞིན་

དུ་མས་ཁར་རིམ་གྱིས་སྟོན་ཞིང་འབྲིང་བ་ལས། དང་པོ་ཁོ་ནར་མི་རྟག་པ་འཆི་བ་རྗེས་
 སུ་དཀ་པ་སེམས་སུ་འབྲུག་སྟེ། དེ་ཡང་དགོ་བཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། སྒྱིར་སྒྱེས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐའ་འཆི་བ། འདུས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐའ་བྲལ་བ། བསགས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐའ་འཛད་པ། དར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐའ་རྒྱད་པས་བརྟལ་བ་ཆོས་
 ཉིད་ཡིན། བྱད་པར་དུ་སྒྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐའ་འཆི་བ་འདི་ངེས་པ་ཡིན། ཤི་བ་ལ་
 མ་སྒྱེས་པ་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཀྱན་ལགས། སྒྱེས་པ་ལ་མ་ཤི་བ་སྤར་ཡང་མ་བྱུང་
 མ་འོངས་པར་ཡང་མི་འབྱུང་ད་ལྟ་ཡང་མེད་པས། འདི་ལྟར་སྒྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི།
 མདུན་ན་གནས་པ་འཆི་བ་སྟེ། ཀྱུན་གྱང་འཕོ་བར་སྤང་བའི་བྱིར། བྱ་ངན་བྱ་བར་
 འོས་པ་མིན། ཁེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལྷན་དང་དེ་སྤྲོས་དང་། རང་རྒྱལ་ལྷན་
 དང་ཉན་ཐོས་གྱང་། བྱང་པོ་འདི་ནི་སྟོང་མཛད་ན། དེ་ལས་གཞན་ལྟ་སྟོས་ཅི་
 དགོས། ཁེས་གསུངས། བརྟུ་ལ་ཏ། བརྟུ་བྱ་ངན་ཡོང་མི་འདལ། ཆོས་གྱང་རྒྱུ་པར་
 མི་འབྱུར་ཏེ། ཁེམས་ཅན་ལྷན་ནི་སྟོན་མཛད་བྱིར། བྱ་ངན་འདའ་བར་སྟོན་པ་
 ཡིན། གསུངས་པ་བཞིན་དུ་གྲོང་བྱིར་རྩ་མཆོག་པ་ལྟ་བུའི་དོར་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་
 དོན་ལགས། ས་བཅུའི་དབང་ཡུག་ཆེན་པོ་ལྷན་གྱང་། ཁ་དང་ན་དང་འཆི་བ་མེད་གྱང་
 འཆི་འཕོ་སྟོན། བྱ་བར་གསུངས་པས། རང་གི་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་ཆོགས་བསགས་པ་
 དང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ། ལེན་དང་གནས་དང་གཏོང་བ་
 དང་། སྒྱུལ་དང་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་བ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཡེ་ཤེས་ལ། མཐའ་
 བརྟེས་ཁྱོད་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། གསུངས་པ་བཞིན་དུ་མཛད། དག་བཅོམ་པ་རི་བོ་ལྟ་
 བརྟུ་ལྷན་གྱང་བྱ་ངན་ལས་འདས་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་བརྟུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་འདི་
 ངེས་དོན་ལགས་པར་གདའ། སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྒྱུ་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟུན་བཅོས་རྩོམ་པ་
 པོ་ཐམས་ཅད་གྱང་འདས། བརྒྱ་བྱིན་དང་མཚུངས་པའི་འཛིག་རྟེན་སྟོངས་པ་དང་འཕོར་

ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཆི་བས། བརྒྱ་ཕྱིན་དག་ནི་སྟོང་རྣམས་
དང་། འཕོར་ལོས་བསྐྱར་བ་བརྒྱ་དག་ཀྱང་། འུས་ཀྱིས་འཆི་བར་འགྱུར་བ་ནི། མར་
མེ་འབར་བ་རྒྱུད་གིས་བཞིན།

ཞེས་གསུངས་པས། མཉམ་མེད་ཡན་ཆད། སྤྱིད་པའི་ཚེ་མོ་མན་ཆད་པ་ལ་མི་འཆི་
བར་གནས་པ་ཡེ་མེད་དེ། སའམ་ཇི་སྟེ་མཐོ་རིས་ན། སྦྱིས་ནས་ལ་ལ་མི་འཆི་བ། བྱོད་
ཀྱིས་འགའ་ཞིག་མཐོང་བའམ། ཐོས་སམ་འོན་ཏེ་ཐེ་ཆོམ་ཟ། གསུངས་པ་བཞིན་དུ་
ལགས། འདིས་ན་མཁྱོགས་པས་བློས་སུ་ཡང་མེད་དེ། དྲང་སྟངས་ཆེན་པོ་ལྷ་མའོན་
ཤེས། མཁའ་ལ་རྒྱུད་རིང་འགོ་བ་ཡང་། གང་ན་སྟོད་ཡུལ་འཆི་མེད་པ། འདི་ནི་འགོ་
བར་རྣམས་པ་མིན། ཞེས་པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་འཕགས་སྦྱེས་པོ་དང་སྟོན་པོ་མ་ལ་སྤང་གིས་
ཤུ་རྣམས་ཁ་བཏགས་ཅ་ན། **བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས།** གང་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་འཆི་བས་མི་
ཚུགས་པའི། སྤྱོད་གས་དེ་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ། བར་སྤང་ལ་མེད་རྒྱ་མཚོའི་
གཏིང་ན་མེད། རི་ཡི་ཐག་ཏུ་ཞུགས་ཀྱང་མི་ཡན་ནོ། ཞེས་བཅུ་བ་གསུང་གསུངས།
སྦྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐའ་འཆི་བར་ངེས་པ་དེ་ཡང་། **སྟོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ནས།** ཉིན་
མཚན་སྟོད་པ་ཡོད་མེད་པར། ཆོ་འདི་རྟག་ཏུ་འགོད་འགྱུར་ཞིང་། སྟོན་པ་གུད་ནས་འོང་
མེད་ན། བདག་ལྟ་འཆི་བར་ཅིས་མི་འགྱུར། གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཆོ་ལ་སྟོན་མ་མེད་
ཅིང་འབྲིད་པ་ཡོད་པའི་གནད་ཀས་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་སྟོན་པ་ལ་**སྦྱིངས་པ་**ལས་
ཀྱང་། དང་པོ་མངལ་དུ་ཞུགས་པའི་རྒྱབ་མོན་ས། འདི་ནས་བརྩམས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་འདི་
དག་ནི། ཞོམ་པ་གང་ཡང་གཞན་དུ་མ་གོ་ལ་བར། འཆི་བདག་དྲུང་དུ་དེ་ནི་ཉི་བར་
འགོ། གསུངས་པ་བཞིན་དུ་རང་གི་ཆོ་སྒྲིག་ཅིག་དང་རྒྱན་གྱིས་མི་རྟག་པས། དཔེར་ན།
རི་གཟར་པོའི་འབབ་རྒྱུམ་བཤའ་རར་བརྟག་པའི་ལུག་དང་གསལ་སར་བྱིད་པའི་མི་
དང་འདྲ་བར། ལམ་རྣམས་ཐམས་ཅད་འཆི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བཀག འོགས་པ་མེད་

བར་རབ་རྩ་དགའ་བཞིན་སྟོང་། །གསུངས། དེ་ལྟར་ངེས་པར་འཁི་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་
 བམ་འཁི་ལེ་ཆ་ཡང་ཡེ་མེད་དེ། བར་བའི་ཞལ་ནས། སྟོབ་དཔོན་དཀྱིག་གཉེན་གྱིས།
 སྒྲུ་མི་སྟུན་ན་ཆེ་སྟོང་སྟེ། །གཉིས་ན་བྱེད་བྱེད་སྤངས་པའོ། །འདི་ན་མ་ངེས་ཐ་མར་
 བློ། །ལོ་བཅུ་དང་པོ་དཔག་རྩ་མེད། །གསུངས་པས་བྱང་གི་སྒྲུ་མི་སྟུན་པས་ཆེ་ལོ་སྟོང་
 སྤུལ། དེ་ནས་ཡང་ཁོང་ལ་བདག་རྩ་འཛིན་པ་ཡོད་ཀྱང་བདག་གིར་འཛིན་པ་མེད་པས་
 ལྟར་སྟེ་བ་ལགས་པར་གདའ་སྟེ། སྤྱིར་སྤྱིར་གསུམ་གྱི་སྒྲེས་པ་དང་བྱད་མེད་གྱི་ཆེ་ལ་
 ངེས་པ་མེད། བྱད་པར་དུ་འཛམ་སྤྱིར་པའི་ཆེ་ལ་ངེས་པ་མེད་པས་ཀྱང་ནམ་འཁི་ཆ་
 མེད་ལ། འཁི་བདག་སྟེན་གྱི་ཁྲོད་གནས་པ། །རྒྱང་དམར་ནང་གནས་མར་མེ་བཞིན། །
 ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱང་གསེབ་གྱི་མར་མེའམ་ནམ་བཞུད་ཆད་ཁའི་སྤྱང་མ་བཞིན་དུ་འཁི་བའི་
 སྟེན་མང་བས་ཀྱང་ནམ་འཁི་ཆ་མེད་དེ། ལ་ལ་མའི་མངལ་དུ་འཁི། ལ་ལ་བཙན་པ་
 དང་འཁི། ལ་ལ་གོག་ཐལ་སྤུལ་ན་འཁི། ལ་ལ་བྱིས་པ། ལ་ལ་གཞོན་ནུ། ལ་ལ་དར་
 ལ་བབ་པ། ལ་ལ་བར་མ་ལ་འཁི། སྐས་གིང་ལོགས་པའི་བར་ལ་ལུས་པ་ནི་དགའ་
 དགའ་ཙམ། འོ་སྟོལ་ད་ལྟ་གཞོན་པས་དེ་ཙུག་མི་འཁི་ཡི་སྟུམ་སྟེ། མའི་མངལ་དུ་གི་
 བར་རང་ཡང་ཅི་ཙམ་ཡང་ཡོད། འོ་སྟོལ་ད་ལྟ་དེ་ལྟ་སྤྱོད་ཆེས་རང་ཡང་ཡེ་མི་བྱེད་
 བར་མི་བྱ་དགུ་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་དེང་བྱ་འདི་ནི་ཐངས་གཅིག་འོག་རྩ་བ། །འདི་ནི་དེ་ལུ་རེ་
 བྱ་ཞེས་སྒྲེས་བུ་སེམས་པ་ན། །གཤིན་རྗེ་པེ་ཙོན་ལག་ཐོགས་ཟུར་གྱིས་ལྟ་བྱེད་ཅིང་། །
 མིག་རྩ་དམར་ཁྲོས་མ་རངས་གད་མོས་རེ་སྟུམ་འདེབས། །ཞེས་སྟོབ་མ་ལ་སྤྱིར་བཞགས་
 གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཡིན་པས་ནམ་འཁི་ཡེ་ཆ་མེད་གསུངས། འཁི་བའི་དུས་དེ་ཙེ་ན།
 སྟོང་བ་ལ་འཕྲུག་པ་ནས། བདག་ནི་མལ་ན་འཕྲུག་བཞིན་དུ། །གཉེན་བཤེས་རྣམས་
 གྱིས་མཐའ་བསྐྱོར་ཀྱང་། །སྟོག་འཆད་པ་ཡི་ཚོར་བ་ནི། །བདག་ནི་དགཅིག་སུས་སྟོང་
 བར་འགྱུར། །གཤིན་རྗེ་འོ་པོ་ཉས་ཟེན་པ་ལ། །གཉེན་གྱིས་ཅི་པར་བཤེས་ཅི་པན། །དེ་

ཆོ་བསོད་ནམས་གཅིག་སྐྱབས་ན། །གསུངས་པའམ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ག་རུས་ཀྱ
 དང་། ཞིག་སྟེ་སོ་སོར་འབྲལ་འབྱུང་ན། །མཛེས་པ་གཞན་ལྟ་སྟོས་ཅི་དགོས། །གསུངས་
 པ་བཞིན་དུ་ཐ་ན་རང་གི་རྣམ་ཤེས་དང་མའི་མངལ་ནས་མཉམ་པོར་འགྲོགས་ནས་འོངས་
 པའི་ལུས་འདི་དང་ཡང་འབྲལ་ན། །འོངས་སྟོང་དང་གཉིན་བཤེས་གཞན་ལྟ་ཅི་སྟོས་
 པས། དམ་པའི་ཆོས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ཅིས་ཀྱང་མི་སྟོངས་པ་ལགས་པར་གདའ།
 དེས་ན་འཆི་བ་ནི་ཅི་ནས་ཀྱང་འཆི། དེ་ཡང་བུའོ་བས། སང་མོད་ད་སང་བདག་ནི་ཅིར་
 འབྱུང་ཨང་། །གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ནམ་འཆི་འོ་ཆ་ཡང་ཡེ་མེད་པ་ལ། ད་ལྟ་དེ་ཅུག་
 མི་འཆི་ཡི་སྟམ་པ་དེ་ཉལ་པར་བྱེན་ཅི་ལོག་པ་ཡིན། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་སང་མོད་ད་སང་
 ཆོ་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱང་གང་སྟེ་ཆ་མེད། དེ་སྟེ་ལྷ་བ་གཅིག་དང་། ལྷ་བ་བྱེད་དང་། ཞག་བཅུ་
 དང་ཆོ་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱང་གང་སྟེ་ཆ་མེད། ཡན་ཏར་བྱས་པའི་དོ་ནོད་རང་ཀུན་ལ་ཡང་
 གཟེར་ཀོག་ལངས་ལ་སོགས་པ་བྱུང་ནས་མི་འཆི་བའི་ངེས་ཀྱང་མེད། མདོར་ན་སྐྱེས་
 ལན་ཆད་འཆི་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་ཅན་ལ་ངེས་པར་ནི། །ཀྱ་དང་ན་དང་འཆི་མཆིས་
 པས། །མ་བགས་མ་སྐྱུང་མ་འགྲོངས་ཞེས། །ལེགས་སྒྲོན་གསོལ་ཡང་ཅི་ལ་ཕན། །
 །གསུངས་པའམ།

ག་ར་བས་ལམས་པའི་ཆོང་པ་ཆན་ཞིག་ལ། བྱོད་ཆོང་པ་ཀུན་ལམ་དུ་ཞག་རེ་སྟང་
 ཅིང་འགོ་འདུག་བྱེད་པ་ལྟར་འཁོར་བའི་སྐྱེ་གི་ཡང་དེ་དང་འབྲལ་བ་ལགས་གསུངས་པ་
 བཞིན་དུ་ཡིན། སྒྱི་ཅ་ན་ཐུང་པོ་འདི་ཡང་། ལུས་མཐའ་ཐལ་བ་མཐར་སྐྱམ་མཐར་
 འབྲལ་ཞིང་། །ཐ་མར་མི་གཙང་སྟིང་པོ་མ་མཆིས་པ། །རྣམ་པར་འཛིག་དེངས་བྱུགས་
 པར་འབྱུང་བ་སྟེ། །སོ་སོར་འགྲེས་ཆོས་ཅན་དུ་མཁྱེན་པར་མཛོད། །

ཅེས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བཤེས་པའི་སྦྱིང་ཡིག་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། མེར་
 བསྐྱེགས་ན་ཐལ་བར་བྱུང་གིས་འགོ་བའམ། ཐུང་པོ་རྣམ་པར་བམ་པ་ནས་ས་རྒྱལ་དང་

འབྲན་འབྲན་གྱི་བར་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པས། དེ་ལྟ་སྤྱོད་པ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་མི་རྟག་
 བ་སེམས་པ་ཤར་བའི་ཞལ་ནས། ཁོང་གིས་རྒྱ་གར་ན། དུར་ཁྱོད་སོང་ནས་གཞན་
 དག་གི་རྩལ་གོང་དག་དང་བདག་གི་ལུས། །འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་དུ་ནི། །ནམ་
 ཞིག་མགོ་སྒྲོམས་བྱེད་པར་འགྱུར། །གསུངས་པ་བཞིན་དུ་དགོ་སྒྲོང་རྣམས་དུར་ཁྱོད་དུ་
 ཁྱོན་ཡིན་རོ་གསར་རྟེན་རྣམས་ལ་གཟིགས་ནས། བདག་ཀྱང་འདི་ལྟ་སྤྱོད་ཆོས་ཉིད་
 ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྟོགས་པ་ལགས་པར་གདའ་བ་ལ།

འོ་སྒྲོལ་ལ་དུར་ཁྱོད་གྱི་ངེས་པ་ཅན་མེད་པས། དེ་ལྟ་སྤྱོད་ཆད་གྱི་རང་ཅག་གི་ལུས་
 གྱི་སྒྲེས་པ་དང་བྱེད་མེད་དང་བརྩེ་གི་ཆད་རྣམས་འཕྲེང་བ་མཁན་ཡིན་བགྲངས་ལ།
 བདག་ཀྱང་འདི་ལྟ་སྤྱོད་ཆོས་ཉིད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་ཏེ། དགོ་བཤེས་
 སྤྱུང་བ་དར་དཀར་དགོན་པ་ན་བཞུགས་ཅན་ན། ཉི་གཡོག་རང་དཀར་དུ་མར་ལ་འགྲོ་
 ཅན་ཡང་། ལྷག་སོར་བཀྲམ་ནས་རྒྱལ་གྱི་མི་གི་ཆད་བགྲངས་ཡིན། དེ་ཡང་གི་དེ་ཡང་
 གི་གསུངས་ཡིན་བཞུགས། ཡར་ལོག་ཅན་ཡང་ཆར་བ་བབ་པས་ཐིགས་པ་བྱུང་བ་
 གཅོད་ཆགས་ཀྱང་མི་མཛད་པར་འབོལ་སྟོན་དེ་ལ། དེ་ལ་སྒྱུར་བརྟེན་མཛད་ནས་ད་ཅིག་
 ཁོ་ན་སྒྲིག་གསུང་ཡིན་བཞུགས་པར་གདའ།

ཡང་སྤྱུང་བ་ངོ་བོ་ན་བཞུགས། སུ་རྟོ་བ་ཉན་པོ་ན་བཞུགས་ཅན་ན། ཤར་བ་དང་
 གཉིས་ཉན་པོའི་རི་སྒྲིང་དེ་ལ་དྲོ་རྟེན་ལ་ཆོས་ཀྱི་དུས་ཆོད་མཛད་པས། དུག་རྒྱུ་བ་གྱི་དེ་
 ན་ཆ་ཆ་ཁང་བྱུང་མ་འཆད་པ་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་པ་ལ། བ་བི་འདི་སྒྲིང་བྱ་བ་གི་བའི་
 ཡིན། བ་བི་འདི་སྒྲིང་བྱ་བ་གི་བའི་ཡིན་གསུངས་ནས། ཨ་ཅ་མ་ཡོ་གི་ནས་སྒྲིང་གསུངས་
 བ་བཞིན་དུ་སེམས་དགོས་པ་ལགས་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་མི་རྟག་པས་ཀྱང་ནང་
 མི་རྟག་པ་མཆོན་པར་བྱེད་པས། ཕྱི་སྒྲོང་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་དབྱར་དགུན་སྟོན་དབྱིད་
 རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་འགྱུར་བའོ། རྒྱ་གྲུང་རྣམས་ཀྱི་འཕེལ་འགྱིབ་བས། ལྷ་བ་ཡར་ངོ་

མར་ངོའི་འཕེལ་འགྲིབ་ལ་བརྟམས་ཡིན། བམ་ཞིག་ཚུངས་སྒྲན་ལྗོངས་སུ། གནས་
 བས་ཚུ་རྒྱབས་འབྱུང་འཛིག་དང་། །འཚོ་བའི་འཛིག་རྟེན་གནས་འདྲ་བར། བམ་ཞིག་
 མགོ་སྒྲོམས་བྱེད་པར་འགྱུར། གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བདག་གི་ཆོ་ཡང་འདི་ཙམ་དུ་མི་
 ཏྲག་པ་ཡིན་སྟམ་དུ་ཡང་བསམ། དེ་ལྟར་ཚུལ་སྣ་ཆོགས་ནས་བསམས་པས་མི་ཏྲག་པ་
 ག་ཤའ་མར་གོ་ན། གཞན་གྱིས་བདག་ལ་སྟིང་རྗེའི་གནས་བྱེད། །བདག་ནི་ཏྲག་ཏུ་
 དགའ་བས་གནས་འགྱུར། གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཡོང་། དེ་བས་ན་འཆི་བ་སེམས་པ་
 འདི་ཁོ་ན་གལ་ཆེ་སྟེ་ག་ར་བའི་ཞལ་ནས། ད་ལྟ་སྒྲོམ་པ་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་གཏན་
 ལ་མ་ཐེབས་པ་དང་། ཆོ་འདིའི་མིག་གང་རྒྱུ། བང་གང་མཁྱེགས། ཆོ་འདིའི་ཆེ་ཐབས་
 རུང་ཐབས་ཉི་ཆོ་བྱེད་པ་འདི་ཡང་མི་ཏྲག་པ་མ་གོ་བས་ལན་པ་ཡིན། མི་ཏྲག་པ་གོ་ན་
 སུ་ཏྲོ་བའི་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་མི་དགོས་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཡོང་བ་
 ལགས་པས་དག་བཤེས་ཉིད་གྱི་ཞལ་ནས་ངའི་སྣང་སེལ་ཆེན་མོ་ནི་འཆི་བ་སྒྲོམ་པ་འདི་
 ཡིན་གསུངས་ཏེ། ཆོ་འདི་ལ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་ནས་ཉེ་བྱ་འབྲེལ་བ་དང་ནོར་ལོངས་སྟོང་
 ལ་སྣང་བ་བཀྲག་ཆེ་འཁོར་བ་ཉམས་དགའ་ཟེར་བ་འདི་བསལ་ནས་སྟེ་བ་སྟེ་མ་པན་
 ཆད་དུ་འགོ་ཆིས་བྱེད་པ་འདི་སྣང་སེལ་ཆེ། འདིར་ཅིག་སྟེ་ཁ་མ་ཟུག་ན་ཆོས་གོང་མ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉ་བརྒྱགས་སུ་སོང་ནས་མི་འོང་། འདིར་ཅིག་མ་གོ་བར་ཆོས་གོང་མ་
 ཡོད་པ་སྐད་བྱས་ཀྱང་། མི་ཞིག་རྒྱུང་ལངས་པའི་ནད་བརྟུ་བྱས་པ་ལ་སྒྲན་པ་ཤིང་འདོད་
 པ་མར་ཁུ་ཞིག་འདོད་དེ་ཡོད་ནི་མེ་བཙའ་ཞིག་ཡོད་ཟེར་སྐད་པ་ལྟར། ཐེག་ཆེན་མིན་
 པར་ཐེག་ཆེན་ཁས་འཆེ། །ཤོང་བུ་སྒྲིའི་སྒྲགས་པ་གྲོན་འདྲ། །སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་
 ཆེན་པོར་འགོ་འགྱུར། གསུངས་པ་བཞིན་དུ་འགོ་བ་ལགས། འདིར་ཅིག་གོ་ན་དེ་གོང་
 ཡན་ཆད་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་རང་བབས་སུ་འོང་། འདིར་ཅིག་སྟེ་ཁ་མ་ཟུག་ན་
 འཕྲང་མི་བྱུང་འགག་མི་སྒྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། རོ་བོས་སྒྲ་སྒྲོམ་ཀུན་ལོ་བོ་ལ་ཁར་སར་པ་ཆིས་

གསུང་ཐུང་དོ་ཡང་ཟེར་རྟེ། ཡབ་དང་སྲས་མཇུག་པའི་མདོ་སྡེ་གཟིགས་པས་ཟབ་མོའི་
དོན་ལ་རྟོགས་པ་བརྟེན་པ་ལགས་པར་གདའ་སྟེ། མི་རྟག་པ་མ་བསམས་པས་བྱབ་
ཀྱབ་པ་དང་མི་ཆོས་མ་མཐུན་པ་ལ་མི་ཆོས་ཀྱི་ཁ་བཟུང་ནས་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་བཞིན་དུ་
ལགས། མི་རྟག་པ་གོ་ཡིན་འདིར་ཅིག་སྟེ། ཁ་བཟུག་ན་དགེ་བཤེས་སྟན་མེན་བཞིན་དུ་
འཕྲང་བྱབ་པ་འགག་སྟོང་ལ་བཞིག་ཡོང་བ་ལགས་པར་གདའ།

དེ་བས་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡོན་བདག་དང་གྲོགས་པོ་དང་སྟོབ་མའི་
ཡང་རབ་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ལ་ཡང་ལྷ་ཞལ་སྒྱུར་གྱི་མན་ངག་དང་མ་གསུངས་པར་མི་
རྟག་པ་ནས་གསུངས་རྟེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གྲོགས་བཞི་ནས་རི་ཆེན་པོ་བཞི་ཡོངས་རྟེ། བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ནས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་གྲ་བ་དང་ན་བ་དང་རྒྱུད་བ་
དང་འཆི་བ་བཞི་ཡོང་སྟེ། དེ་ལ་མགྲོགས་པས་བྱོས་པ་འཇུག་སྟོབས་པོ་ཆེ་དང་སེལ་ལ་
སོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བརྒྱུག་པ་འཇུག། རྩས་དང་སྒྲགས་དང་སྒྲན་རྒྱམས་ཀྱིས་བརྒྱུག་
པར་སྒྲ་བ་མ་ཡིན། དེ་ལ་རྒྱ་བ་ནི་དར་ལ་བབ་པ་འཛོམས་ཤིང་འོང། ན་བ་ནི་ནད་མེད་
པ་འཛོམས་ཤིང་འོང། རྒྱུད་པ་ནི་སྒྲན་སྒྲུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་ཤིང་འོང།
འཆི་བ་ནི་སྟོག་འཛོམས་ཤིང་འོང། ཞེས་པ་དང་། འཆི་བའི་དུས་ན་ཁ་དང་སྒྲ་ནི་
གདངས། སོ་ནི་གཙོགས། སྒྱིན་པ་བྱིན་ཞེས་དེ་སྐད་གསོལ་བ་ནི་འདེབས། བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་རྟེ། དེ་ཙན་ཆོ་འདིར་གཏོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི་འདིར་འགག་ བྱི་མ་
ཡན་ཆད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་མེ་སྟག་འདྲ་བ་དེ། ར་གལ་ཐག་ཆད་པ་འཇུག། བྱ་སྟེང་ལས་གྲོལ་
བ་འཇུག། སྒྲུང་མ་མིག་སྒྲུང་བ་བཞིན་དུ་སོང་ནས། ལུས་འདི་ས་དོ་བཞིན་དུ་ཤུལ་དུ་བཞག་
སྟེ། མེར་སྟེགས་ཀྱང་ཨུའུ་ཅི། རྒྱུར་བ་སྒྱུར་ཀྱང་ཨུའུ་ཅི། བྱ་བྱི་ལ་སོགས་པ་ལ་བྱིན་
ཡང་ཨུའུ་ཅི་སྟེ།

ཆོ་ཟད་དྲོད་ཡ་ལ་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས། །གང་ཆོ་ལུས་འདི་བོར་བ་ན། །སྒྲིང་དུམ་ཇི་བཞིན་

ཉལ་བར་འགྱུར། །གསུངས་བ་བཞིན་དུ་ལུས་འདི་ས་དོ་དང་སོང་དུམ་བཞིན་དུ་བཞག་
ནས་འགོ་བས། དེའི་ཆོ། དུས་ཀྱིས་གཉེར་ཏེ་རྒྱལ་པོ་འགོ་འགྱུར་ན། །ལོངས་སྤྱོད་
མཛེས་དང་གཉེན་བཤེས་རྗེས་མི་འབྲང་། །ལུས་ཅན་དག་ནི་གར་དང་གར་འགོ་བར། །
ལས་ནི་དྲི་མ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འབྲང་། །གསུངས་པས་ལས་ངན་པ་བྱས་པ་ཀྱུན་ལ་ཆོ་
འདི་ཉིད་ནས་སྤང་བ་ངན་པས་མཐུན་བས། བར་མ་དོ་ཀྱན་ཏུ་ཡང་།

རབ་ཏུ་དོག་པ་ལ་འོང་ཐག་ཐུག་འདོམ་པའི་བར། །ཆོར་མ་རྣོན་པོ་དགྱིགས་པ་ཉམ་
ངའི་ལམ་དག་ཏུ། །དུས་ཀྱི་ཞགས་པས་སྒྲིམ་བཅིངས་ཏེ་གཤིན་རྗེའི་མི། །གཏུམ་མོ་
ནམས་ཀྱིས་དབྱུག་པས་བདེ་འཁོར་འབྲིང་བར་འགྱུར། །གསུངས་བ་ལ་སོགས་པའི་
སྤང་བ་ངན་པ་སྒྲུ་ཆོགས་པ་འོང་བར་བཤད། དེ་བས་ན་དགོ་བཤེས་བུ་ཉི་བས། །ཞིགས་
ཀྱིས་མ་སོང་བ་ལ་བྱ་ཐབས་ཡོད་དེ་གསུངས་བ་བཞིན་དུ་ཡིན་པས། རང་ཅག་འཆི་བའི་
དུས་ན་འདི་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་ངན་པ་མི་ཡོང་བའི་རྒྱུ་ལ་ད་ལྟ་འབད་བ་འདི་གལ་ཆེ་བ་
ལགས་གསུངས། །འོ་ན་དེའི་རྒྱུ་རང་གང་ཡིན་སྟུམ་ན། རང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པར་
ཚུད་པར་བྱས་ནས། དེའི་ཆོས་ལ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བ་བསྒྲུལ་ནས་
ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལ་དང་པོར། སྒྲེ་བོ་ཡན་ལག་བཅད་པའི་སར། །དེ་རིང་
ཁྲིད་པའང་བྱེད་གྱུར་ཏེ། །ཁ་སྒྲུལ་མིག་རྩ་ངན་ལ་སོགས། །ཁྲ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་
སྤང་ན། །གཤིན་རྗེའི་པོ་ཉ་འཛིགས་འཛིགས་ལྟའི། །ཤ་རྩྭ་གས་ཅན་ཀྱིས་གཟུང་གྱུར་
ཅིག། འཛིགས་ཆེན་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་གྱུར་པ། །རབ་ཏུ་ཉམས་ཐག་སྒྲོས་ཅི་དགོས། །སྒྲུ་
ཞིག་འཛིགས་ཆེན་འདི་ལས་བདག །ལེགས་པར་སྒྲུབས་པར་བྱེད་འགྱུར་ཞེས། །བྱེད་
ཤ་འཕོན་པའི་མིག་བགྲང་ནས། །ཁྲོགས་བཞིར་སྒྱབས་དག་ཆོལ་བར་བྱེད། །ཁྲོགས་
བཞིར་སྒྱབས་མེད་མཐོང་ནས་ནི། །དེ་ནས་ཀྱན་ཏུ་ཡིད་ཐུག་འགྱུར། །གནས་དེར་
སྒྱབས་ཡོད་མ་ཡིན་ན། །དེ་ཆོ་བདག་གིས་རི་ལྟར་བྱ། །ཞེས་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ནས་

གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་ས། དེ་བས་རྒྱལ་བ་འགྲོ་བའི་མགོན། །འགྲོ་བ་སྐྱོབ་པའི་
 དོན་བརྩོན་པ། །སྐྱོབས་ཆེན་འཛིགས་པ་ཀུན་སེལ་ལ། །དེ་རིང་ཉིད་ནས་སྐྱབས་སུ་
 མཆི། །ཞེས་སྒྲིད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་ལས་གསུངས་པ་འཇུག། ག་ར་བའི་ལལ་ནས། སངས་
 རྒྱུ་དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་སྒྲོམ་པ་ལ་འདི་ཁོན་འདོམས་ཆེ་བ་ཡིན་གསུངས་པ་སྒྲོབ་
 དཔོན་གྱིས་རིན་པོ་ཆའི་ཐེང་བར། ཉེས་པ་ཀུན་ལས་རྣམ་གྲོལ་ཞིང་། །ཡོན་ཏན་ཀུན་
 གྱིས་བརྒྱན་པ་པོ། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་གཉེན་གཅིག་པོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ལ་བདག་
 ལུག་འཛུལ། །ཞེས་པ་འཇུག། ལྟ་ལས་སུལ་ཏུ་བྱུང་བའི་བརྟན་པ་ན་མར་ལ། །གང་ལ་ཉེས་
 པ་མི་མང་འཁྱེད་། །ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་མངའ་བ་དང་། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་དང་ལུགས་
 རྗེ་ཅན། །དེ་ལ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི། །གསུངས་པ་བཞིན་དུ་སྐྱབས་གནས་སངས་
 རྒྱུ་དཀོན་མཆོག་གི་ཆེ་བ་བསྒྲོམས་པས་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཅན་རྣམས་པར་བཞིན་དུ་
 སྐྱབས་འགྲོ་བུ་མོང་བ་སྐྱེ་བའི་དུས་ཡིན་པས་དེ་སྤངས་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྐྱོབ་ཅིང་ནང་
 བ་སངས་རྒྱུ་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན། རང་ནང་བ་སངས་རྒྱུ་པར་གྲུབ་ཅན་སྐྱབས་སངས་
 རྒྱུ་དེས་སྐྱོབ་པ་ལགས་པས། ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་ལས་དང་འབྲས་སུ་འཛིན་ཆེ་བ་བསྒྲོམས་ཏེ། དེ་
 ཡང་རྣམས་པར་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པའི་གནད་ཀས་ཆེ་འདིར་མི་སྟོད་དེ་དེས་པར་འཆི།
 ཤིན་པ་ཀྱང་མུ་སྟེགས་རྒྱང་འཁེན་པའི་འདོད་པ་བཞིན། ཆད་ནས་ཡེ་མེད་དུ་མི་ཆ་བས་
 ཡང་སྐྱེ། སྐྱེ་བ་དེ་ཡང་སྤང་བོ་འདི་ཉིད་པ་རོལ་ཏུ་ཅོན་ཏེ་བཏེག་ནས་འཕོ་བ་ཡང་མ་ཡིན།
 ཐུ་རོལ་བ་འདོད་པའི་རྒྱ་མེད་ཀྱེན་མེད་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ། དབང་ལུག་ལ་སོགས་པ་འགྲོ་བ་
 གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ། རང་རི་རྣམས་འདོད་འདོད་དུ་འབྱུང་
 པའི་འདོད་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ། འོན་གང་གིས་སྐྱེ་ན། བཤེས་པའི་སྤྱིངས་ཡིག་ལས།
 སྤང་བོ་འདོད་རྒྱལ་ལས་མིན་དུས་ལས་མིན། །རང་བཞིན་གྱིས་མིན་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་

མིན། །དབང་སྐྱུག་གིས་མིན་རྒྱ་མེད་ཅན་མིན་ཏེ། །མི་ཤེས་ལས་དང་སྟེན་ལས་བྱུང་
 རིག་མཛོད། །གསུངས་པ་བཞིན་དུ་རང་གི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་
 ཉི། རྒྱ་ལས་དཀར་ནག་རི་ལྟར་བསགས་པའི་འབྲས་ལུ་བདེ་སྐྱུག་འབྱུང་བ་ཡིན་པས།
 བདེ་སྐྱུག་ལས་ཀྱི་འབྲས་ལུར་ཤེས་པར་བྱས་ལ། ལས་སྤྱི་ཡི་སྤྱ་བ་ནས་ནན་ཏན་གྱིས་
 འཕྱག་ལྷོག་བྱེད་པ་ཡིན། ལས་དང་འབྲས་ལུ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དེ་ཡང་བསྒྲོམས་པ་ལས་
 འབྱུང་གོ། ཐོས་པ་ཙམ་དང་ལན་ཞིག་ལས་ཀྱིས་བསམས་པ་ཙམ་ལས་མི་འབྱུང་བས་
 བསྒྲོམ་དགོས། དེ་ལ་ཤེས་དགོས། དེ་ལ་ཐོས་དགོས་པས། སྤྱི་མའི་མན་ངག་གིས་
 འཕྲིན་བཅུག་ཡིན། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་བལྟས་པའི་སྒྲོན་ནས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་
 འགྲོ་ལྷོག་ཤེས་པའི་ཐོས་བསམ་སྒྲོན་དུ་སོང་བ་གཅིག་གིས་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་མི་དགེ་བའི་
 ལས་ཀྱི་ནུམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་ལུ་བསམ་པས་དེའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་ཆོ་ཆད་ཀྱི་
 འཛིགས་པའི་སྒྲོ་ཞིག་སྐྱེས་ཅན་གདོད་རྒྱ་ལས་ལྷོག་པ་ཞིག་འོང་བས་དང་པོར་འབྲས་
 ལུའི་ཉེས་དམིགས་སྒྲོམ་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཆོ་འདི་ལ་འཆི་བ་ལས་འཛིགས་པ་ཆེ་བ་གཞན་
 མེད་དོ། །ལུ་ཉོ་བས་གསུང་བ་བཞིན་དུ་འཆི་བ་བས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་འཛིགས། སྐྱེ་བའི་ནང་
 བས་ཀྱང་རན་སོང་དུ་སྐྱེས་ན་དེ་ལས་འཛིགས་པ་མེད་པས། དེའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྒྲོམ་ཞིང་
 དེ་ཡང་ཆེ་མི་ནས་སྒྲོམ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སེམས་ཅན་དཔུལ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་དབ
 ང་དུ་བྱས་ན་ག་ར་བའི་ཞལ་ནས་བཤེས་པའི་སྤྱིངས་ཡིག་ཏུ། འདི་ན་ཉོན་གཅིག་མཁུང་
 ལུང་སྐྱུམ་བརྒྱ་ཡིས། །རབ་རྩ་དྲག་བཏབ་སྐྱུག་བསྐྱེད་གང་ལགས་པ། །དེས་ནི་དཔུལ་
 བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་རྒྱུང་དུ་ལའང། །ཁོལ་ཡང་མི་བགྱི་ཆར་ཡང་མི་ཤོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་བཞིན་དུ། མིའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དེ་ཆོད་ལས་ཆེ་ཐབས་མེད་དེ། དེས་ཀྱང་དཔུལ་བའི་
 སྐྱུག་བསྐྱེད་རྒྱུང་གོས་ལ་ཡང་བསྐྱུན་དུ་མེད་པ་དང་། རང་ཅག་ལ་ད་ལྟ་ག་རྗེན་ལ་མེ་
 སྐྱུག་གཅིག་བབས་པའམ་སྤྱི་རྒྱུགས་རེ་ག་ལ་བབས་པ་ལ་ཡང་ཆ་རྒྱབས་ཅི་ཙམ་ཡོད་

དེ། དྲན་པ་ཉི་པར་གཞག་པ་ལས་དཔུལ་བའི་མེའི་དྲུང་ན་མེའི་མེ་ནི་ཁ་བའམ་སྒྲིན་
བཞིན་དུ་བསིལ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས། སུ་རྟོ་བ་ནི་མི་ཞིག་ལུས་ཐམས་ཅད་མེ་ནང་ན་
བསྐྱེག་པ་ལ་ཅཅན་གོར་གིར་ཁའི་ལྷོ་གྲུ་ཞིག་ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་དུ་
བྱུགས་ན་ལན་ཞིག་བསིལ་བསངས་པ་ཞིག་ཡོང་ཡོ། །དེ་བཞིན་དུ་དཔུལ་བའི་མེ་ནང་
ན་བསྐྱེགས་པ་ལ་མེའི་མེས་ཕྱོགས་གང་རུང་ཞིག་དུ་རེག་ན་ཡང་བསིལ་སངས་པ་ཞིག་
ཡོད་པ་ཅམ་གྱི་ཚ་རྒྱབས་ཡོད་པར་གསུང་གསུངས།

དེ་བཞིན་དུ་དཔུལ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུག་བསྐལ་དང་ཚེ་ཚད་ལ་
སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཞིབ་དུ་སྒྲོམ་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས་པས། སྒྲིར་དཔུལ་བའི་གནས་
ནི་ས་བཅོ་ལྔ་བ་ནས་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་འོག་དཔག་ཚད་སྒྲུམ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ན་ཚ་དཔུལ་
ཀྱི་གནས་དང་པོ་ཡང་སོས་ཡོད་པར་བཤད། **མཛོད་ནས་ནི།** འདི་འོག་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ལྔ་
ན། །མནར་མེད་པའོ་དེ་ཅམ་མོ། །དེ་ཡི་སྟེང་ན་དཔུལ་བ་བདུན། །གསུངས་ནས་འཛམ་
བུའི་གླིང་འདིའི་འོག་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ལྔ་ན་ཚ་དཔུལ་ཀྱི་གནས་དམའ་གོས་མནར་
མེད་ཡོད་པར་ཡང་བཤད་པ་ལས། སྒྲུ་མ་ལྟར་ན་ཡང་སོས་ནས་གཞན་ལ་མར་དཔག་
ཚད་བཞི་སྟོང་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་། དེའི་བྱང་ཕྱོགས་དཔག་ཚད་ཁྲི་འདས་པའི་ཐད་
ཀ་ན་གང་དཔུལ་རྣམས་ཡོད་པ་དང་། ཉི་ཚེ་བ་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་དང་ས་གཞན་ན་ཡང་
ཡོད་པར་བཤད། ཉི་འཁོར་བ་ནི་མཛོད་ལས་ཚ་དཔུལ་ཀྱི་གནས་རེ་རེའི་ཕྱོགས་རེར་
ཡང་མེ་མ་སྒྲུར་གྱི་འོབས་ལ་སོགས་པ་བཞི་བཞི་བརྒྱུ་ཡོད་པར་བཤད། དྲན་པ་ཉི་
པར་གཞག་པ་ལས་ནི་ལྷག་པ་བརྒྱུ་ལ་གནས་གཞན་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་འང་བཤད་
དེ། གང་ལྟར་ཡང་དཔུལ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གི་སྒྲུག་བསྐལ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་ཚ་
དཔུལ་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་ཡང་སོས་ན་དཔུལ་བསུངས་དང་མེའི་གནོད་པ་མེད། དཔུལ་
བའི་སེམས་ཅན་དག་ནང་ཕན་ཚུན་དག་མི་ཤེའོ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་རྒྱུར་ནས་ལག་དུ་

སྤང་ཚད་མཚན་ཆར་སོང་བས་གཅིག་གིས་གཅིག་གི་ལུས་དྲལ་ཅིང་ཉལ་གྱིས་གསོད།
 དེར་ནམ་མཁའ་ལས་སོས་པར་གྱུར་ཅིག་བྱ་བའི་སྤྱུ་བྱང་བ་དང་། ལུས་སྤྲུལ་ལྟར་སོས་
 བས་ཡང་ཕན་ཚུན་གསོད་ཅེས་བྱེད་པས་ཉིན་རེ་ལ་ཡང་ལན་བརྒྱ་བརྒྱ་འཛི། ལན་བརྒྱ་
 བརྒྱ་སོས་པའི་སྤྱུ་ག་བསྐྱལ་ཡོད་པར་བཤད་དེ། དེ་ལ་གར་བའི་ཞལ་ནས་ཡང་སོས་
 གྱི་ཉིན་རེ་ལན་བརྒྱ་བརྒྱ་འཛི། བརྒྱ་བརྒྱ་སོས་པ་འདི་དཔལ་བ་རང་གི་ཉིན་མཚན་ཡིན་
 བ་སྤྱུ་ག་བསྐྱལ་ཆེ་རྒྱ་རང་ཡང་མེད་དེ། མིའི་ཉིན་མཚན་ཡིན་ན་བཟོད་པའི་ཐབས་མེད་
 གསུངས་ན། དེ་མིའི་ཉིན་མཚན་ཡིན་པ། འདི་ན་ཉིན་གཅིག་མདུང་བྱང་སུམ་བརྒྱ་ཡིས།
 བཟུ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་ཤེས་ལུས་པ་ཡིན་ཞེས་སྤྱར་ཐང་བའི་མཁན་པོ་དཔལ་
 ལུན་པས་གསུངས་སྐད།

གཉིས་པ་ཐིག་ནག་ན་དཔལ་བསྐྱལ་པསྐྱུངས་པས་དང་སྤྱུ་བྱང་གི་མགོ་ཅན་ལ་
 སོགས་པ་ཁ་བར་སྤང་ཙམ་ཡོད་པ་དག་གིས་དེར་སྤྱེས་པའི་སེམས་ཅན་ཀུན་བབྱང་ནས་
 ཟུན་བྱུར་རམ་རྒྱ་གུམ་དུ་ལུས་ལ་ཐིག་ནག་པོ་བཏབ་སྟེ་སྤྱུ་རེ་ལ་སོགས་པས་འདྲ་བ་
 དང་གཤོག་པ་དང་འཛོག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་དེ། སྤྱང་གཤོག་ཙན་སྟོད་སོས། སྟོད་
 གཤོག་ཙན་སྤྱང་སོས་ནས་ཡོང་བ་ལ་རྟག་ཏུ་དགའ་གས་བྱེད་པས་སྤྱུ་ག་བསྐྱལ།

གསུམ་པ་བསྐྱུས་འཛོམས་ན་དཔལ་བསྐྱལ་དེ་འདྲ་བ་ཀུན་གྱིས་དེར་སྤྱེས་པའི་
 སེམས་ཅན་དེ་བབྱང་ནས་རི་རྩའི་གདོང་བའམ་ལུག་གི་གདོང་བ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀྱི་བར་
 དུ་བརྟུག་སྟེ་ལུས་འཛོམས་ཤིང་ཁག་ཟགས་པར་བྱེད། རི་གཉིས་པོ་སོང་ཙན་ལུས་
 སོས་ནས་ཡོང་བ་ལ་ཡང་སྤྱར་བཞིན་དུ་བྱེད་པས་སྤྱུ་ག་བསྐྱལ་ཞིང་ལྷགས་ཀྱི་ས་གཞི་
 ལ་ལྷགས་ཀྱི་སྤྱང་བུ་མིག་པ་མེ་འབར་བས་ཉིད་པར་ཡང་བྱེད།

བཞི་པ་དུ་འཛོད་ན་སེམས་ཅན་དེ་ལྷགས་ཀྱི་ཁང་པ་དྲ་མིག་ཅན་ནང་མེར་འབར་
 བའི་ནང་ན་སྤྱུ་ག་བསྐྱལ་བས་དུ་ཞིང་འཛོད་པར་བྱེད།

ལྷ་པ་རུ་འཕོད་ཆེན་པོ་ན་ཁང་པ་དེ་འདྲ་བ་ཉིས་རིམ་དུ་ཡོད་པས་ལྷ་མ་བས་སྟུག་
བསྟུལ་ལོག་པོས་ཆེ་བས་རུ་འཕོད་ཀྱང་ཆེར་འབྱེན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ལས་ལས་བྱུབ་
བའི་བྱ་ཁྱི་དང་སྟུལ་དང་སྦྱང་མ་ལྟགས་ཀྱི་མཆུ་དང་མཆེ་བ་ཅན་དག་དྲ་མིག་ནས་ཁྱུགས་
ཏེ་འཆོ་བར་བྱེད།

དྲུག་པ་ཆ་བ་མན་ཆད་ན་ལྟགས་ཀྱི་ཁང་པ་བྱི་ནང་གཉིས་ཀ་མེར་འབར་བའི་ནང་
དུ་སེམས་ཅན་དེ་ལྟགས་ལས་བྱས་བའི་ཟངས་པོ་ཆེ་དཔག་ཆད་མང་པོ་ཡོད་པར་འཆོད།
ལྟགས་ཀྱི་གསལ་ཤིང་མེ་འབར་བས་གཤམ་ནས་ལྟག་སྟེ་སྟེ་བོར་ཐལ་བྱུང་དུ་འབྱགས།
ལྟགས་ཀྱི་ཐོ་བ་མེ་འབར་བས་བརྟུང་།

བདུན་པ་རབ་རྩ་ཆ་བ་ན་སྟུག་བསྟུལ་སྟེ་མའི་སྟེང་དུ་ལྟགས་ཀྱི་གསལ་ཤིང་མེ་འབར་
བ་ཅེ་མོ་གསུམ་པས་གཤམ་ལམ་དང་རྒྱང་མཐིལ་གཉིས་ནས་སྟེ་བོ་དང་ཐུག་གོང་གཉིས་
སྟེ་ཐལ་བྱུང་དུ་འབྱགས། ལྟགས་ཀྱི་སྟེག་མ་མེ་འབར་བས་ལུས་ལ་དཀྱི། མེ་འབར་བའི་
ནང་དུ་སྟེ་བོ་ཆུགས་སྟེ་བཅུགས་ནས་ཀེང་རུས་འབའ་ཞིག་ལུས་པར་བྱེད། བྱིར་བྱུང་ནས་
ལྟགས་ཀྱི་ས་གཞི་ལ་བཀྲམ་པས་ཤ་དང་ཐུགས་པ་དང་ཐུག་སྟེ་ཞིང་ཡང་འཆོད།

བརྟུན་པ་མནར་མེད་ན་གོང་མའི་སྟུག་བསྟུལ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཁར་མནར་མེད་མའི་ཕྱུ་
ང་པོ་བཅུ་གཅིག་ཟེར་ཏེ། ཐྱོགས་དང་ཐྱོགས་མཆོམས་སྟེང་འོག་དཔྱལ་བ་བ་བདག་
ཉིད་དང་ཐམས་ཅད་མེར་སོང་ནས་སྐད་ངན་རེང་རེ་བ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་མཆོན་པ་ཅམ་
ལས་དཔྱལ་བ་བ་གང་ཡིན་དང་མེ་གང་ཡིན་རང་ཡང་ངོ་མི་ཤེས་པ་ཅམ་དུ་མེ་འབར་
ཡང་། དེས་བསྟེག་པ་ཁོ་ན་ལས་སྦྱང་བའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པས། མནར་མེད་པའི་སེམས་
ཅན་དཔྱལ་བ་ཕྱན་པ་ཕྱན་ནག་ཆེན་པོ་ཅན་བྱ་བའི་སྟུག་བསྟུལ་ཡོད་པར་བཤད། སྟུག་
བསྟུལ་ཆེ་ཡང་ཆེ་སྦྱང་ན་བག་ཅིག་དྲག་པ་ལ། དེ་ལྟར་སྟུག་བསྟུལ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟང་
དོ། །བྱེ་བ་ཐུག་བརྟུར་ཉམས་སྟེ་ཕྱིང་ཡང་ནི། །རི་སྒྲིང་མི་དགོ་དེ་ཟང་མ་གྱུར་བར། །དེ་

སྤྱིད་སྒོག་དང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་བཞིན་དུ་ཆོ་ཡང་གིན་དུ་རིང་སྟེ། འདོད་
 ལྟའི་ཆོ་དང་ཉིན་ཞག་མཉམ་སྐད་ན་དེ་ཀུན་གྱི་ནང་ནས་ཆོ་ཐུང་གོས་ཡང་སོས་ཡིན་ཏེ་
 ཡང་དེའི་ཆོ་ཆད་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པའི་ལྷ་ས་མི་ལོ་ལྔ་བརྒྱལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་དེ་
 སུམ་ཅུ་ལ་སྟུང་བ་གཅིག་དེ་བརྒྱ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་དུ་བྱས་པའི་རང་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ཐུབ།
 དེ་རིལ་གྱི་ཡང་སོས་གྱི་ཉིན་ཞག་གཅིག་དུ་བྱས་ནས་དེ་སྟུང་བ་དང་ལོར་སྟེས་པའི་རང་
 ལོ་ལྔ་བརྒྱ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ལས། སྤར་ཐང་བ་སངས་རྒྱས་སྒྲོམ་པས་མཁན་པོ་
 དཔལ་ལྷན་པ་ལ་ཡང་སོས་གྱི་ཆོ་ཆད་བཤད་པ་འདི་དང་ཉིན་གཅིག་ལ་སྒོག་བརྒྱ་འཆད་
 བརྒྱ་བརྒྱ་འཆོ་ཞེས་པ་གཉིས་རི་ལྷར་ལགས་ཞུས་པས། ཉིན་གཅིག་ལ་སྒོག་བརྒྱ་འཆད་
 བརྒྱ་འཆོ་བ་དེ་ཡང་སོས་གྱི་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན། ཆོ་ཆད་མིན། ཉིན་ཞག་ཀྱང་
 མིའི་ཡིན། རྣམ་པར་སྤྱིན་པའི་ཆོ་ཆད་བཤད་ཆོད་དེ་ཡིན་གསུངས་སྟེ། དེ་མན་ཆད་
 རྣམས་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་འདོད་ལྟའི་གནས་ལྷག་མ་ཀུན་གྱི་ཆོ་དང་ཉིན་
 ཞག་མཉམ་པར་ལོག་པོ་ལོག་པོས་རིང་ཞིང་རབ་དུ་ཆོ་བས་བར་བསྐལ་སྟེད་དང་མནར་
 མེད་པས་བར་བསྐལ་གཅིག་ཐུབ་པར་གསུངས་པས། དེ་དག་དུ་སྟེས་ན་ཐར་དུས་རང་
 མི་འོང་བའི་ཆོད་ཡིན། གལ་ཏེ་ཐར་དུ་ཟིན་ཀྱང་། འཁོར་ལྷག་པ་བྱ་བ་དཔུལ་བ་དངོས་
 གཞིའི་རྒྱ་མི་ལྷང་བ་རྣམས་འདིར་སྟེ་བར་གསུངས་ཤིང་། དཔུལ་བ་དངོས་གཞིའི་སྟུག་
 བསྟུལ་ཐུངས་ནས་ད་དངོས་གཞིའི་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་རྒྱ་མི་ལྷང་བ་རྣམས་ཀྱང་འདིར་སྟེ་
 བར་གསུངས་ཏེ་འོ་ཅག་ལ་འདི་རང་གིས་ཆོག་བརྒྱ་དུག་བྱས་པས་ཆོམ་པ་གིག་གོ་བ་
 ཞིག་ཡོད་པར་མི་གདའ། སྟོངས་ལ་འོ་བས་སམ་ལྷགས་རི་བཞི་རིམ་གྱིས་བསྐྱོར་ནས་
 ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་གདའ།

ཞེས་ཤིང་བཞེན་པོས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཉི་ལའོར་གྱི་སྟུག་བསྟུལ་བརྒྱ་དུག་ཅེས་
 པ་ཆོད་ཐུལ་གྱི་གནས་དེ་རྣམས་རེ་རེའི་ཡང་སྟོགས་བཞིན་མི་མ་ཐུར་གྱི་འོ་བས། རོ་

ལྷགས་གྱི་འདམ། ཐལ་ཚན་གྱི་ཚུ་བོ་རབ་མེད་དང་གསུམ། རལ་གྱི་ལོ་མའི་ནགས། ལྷ་
 གྱིས་གཏམས་པའི་ཚལ། ཤལ་མ་ལིའི་སྒོང་པོ་རྣམས་མཚོན་ཆའི་གཞོན་པར་གཅིག་
 པས་གཅིག་ཏུ་བགང་སྟེ། དེ་ལྟར་བཞི་བཞི་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པར་ཆོས་མངོན་པ་ལས་བཤད་
 པའམ། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ནས་སྟོགས་རེ་རང་ན་ཡང་ཉེ་ལམོར་གྱི་དཔྱལ་བ་བཅུ་དྲུག་
 རེ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དེ་ཀུན་ཏུ་སྟེས་ནས་ལུས་སྟེག་པ་དང་གཅོད་པ་དང་འཕྲིགས་པ་
 ལ་སོགས་པའི་སྟུག་བསྐལ་མྱོང་དགོས་པ་ལགས་པར་གདའ། ཉི་ཆེ་བའི་དཔྱལ་བ་བྱ་
 བ་རྒྱ་མཚོའི་འགམ་ལ་སོགས་པ་ན་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ་དེར་སྟེས་པ་རྣམས་ལའང་
 གཙུག་ལག་ཁང་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མེར་འབར་བ་དང་ག་རང་གིས་ཟ་བ་ལ་སོགས་པའི་
 སྟུག་བསྐལ་དཔག་ཏུ་མེད་སྟེ།

དེ་དག་ལས་གཞན་གང་བའི་དཔྱལ་བ་བརྒྱད་པོ་ཚུ་ལྟར་ཅན་དང་། ཚུ་ལྟར་བཞོལ་
 པ་ཅན་དང་། ཨ་ཚུ་ཟེར་བ་དང་། གྱི་ཏུད་ཟེར་བ་དང་། སོ་ཐམ་ཐམ་བ་དང་། ལྷུལ་
 ལྟར་གས་པ་དང་། བདྲ་ལྟར་གས་པ་དང་། བདྲ་ཆེན་པོ་ལྟར་གས་པ་ཀུན་ལ་ཡང་རང་
 མིང་དང་མཐུན་པའི་སྟུག་བསྐལ་གྱི་རྣམ་པ་གང་དཔྱལ་གྱི་གནས་དེ་དག་ན་གོས་དང་
 ཁང་བ་དང་། ཕྱིག་པའི་སྟུབས་ནི་གང་ཡང་མེད། མེད་ཉི་མའི་སྤང་བ་དང་ནི་བྲལ།
 གང་བའི་རྒྱུ་ཚུ་འགམ་མམ་རི་རོང་ངམ་ཐང་ཀ་ཨེ་ཐེར་དུ་གནས་ཤིང་དེར་ཡང་ཁ་བ་
 དང་ལྷག་པ་དག་གིས་ལུས་ལ་བཏབ་པས་གང་དྲགས་ནས་དེར་སྟེས་པའི་སེམས་ཅན་
 དག་གི་ལུས་ལ་ཚུ་ལྟར་བྱུང་བ་ནས་ཨ་ཚུ་ཟེར་བ་ལ་སོགས་པ་སོ་ཐམ་ཅེར་སོང་བའི་
 བར་གྱི་སྟུག་བསྐལ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་ཐལ་ཏེ་ལུས་ལྷུལ་ལྟར་མདོག་སྟོན་པོར་གྱུར་
 ཏེ་ཁ་ལྟ་ན་ཡར་ལ་གས་པ་དང་། བདྲ་ལྟར་མདོག་དམར་པོར་གྱུར་ཏེ་ཁ་བཅུ་ན་ཡར་ལ་
 གས་པ་དང་། བདྲ་ཆེན་པོ་ལྟར་ཁ་བཅུ་དྲུག་ན་ཡར་ལ་ཆེར་གས་པའི་སྟུག་བསྐལ་ཡོད་
 པར་གསུངས། གང་དཔྱལ་དེ་རྣམས་གྱི་ཆེའི་ཆང་ཀྱང་། ཉི་ལ་རྒྱང་ནང་ནས་ལོ་བརྒྱ་

ཞིང་། ཉིལ་རེ་ཕྱང་བས་ཟད་འགྱུར་བ། ཁུ་བུར་ཅན་གྱི་ཚེ་ཡིན་ཏེ། གཤམ་གྱི་ཚེ་
 ཉི་ཤུ་འགྱུར། བགྱི་བ་གསུངས་པས་ཆེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་རིང་བ་ལགས་པར་གདའ་ན། རང་
 ཅག་ཀྱང་དཔལ་བའི་གནས་དེ་ཀུན་ཏུ་མི་སྐྱེ་བའི་གདེངས་ནི་མ་ཐོབ། གདེངས་མ་ཐོབ་
 གྱི་ཁར་སྟབས་ཉེས་ནས་འགྲོ་བ་ལ་ཡང་ཆོགས་མེད་པས། སྟག་བསྐལ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་
 རྣམས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསམས་ལ་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་པའི་སྒོ་ཞིག་སྐྱེད་པ་གལ་ཆེ། དེ་
 ཡང་འོ་སྒོལ་འཛམ་བུ་གླིང་པ་ཡིད་ཆེས་པར་དཀའ་བས་ཐོས་ལོ་བལྟས་ལོ་བསམས་ལོ་
 ཅམ་གྱིས་མི་པན། སྟིང་ནས་བསམས་པས་ཡིད་ཆེས་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་ཤ་ར་བ་
 གསུངས་ཤིང་། བསྒོམས་པས་ཡིད་ཆེས་པའི་ཆོད་ཀ་ཡང་ཤ་ར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་མ་
 ཐབས་ཀྱང་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོའི་ཆ་བོ་གཉིས་པོ་ཅམ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་
 རྒྱལ་བུ་འཕགས་སྐྱེས་པོས་ཤུ་རྣམས་ལ་བཀྲོན་པ་བ་ནས་ཁ་བཏགས་ཅན། སྤོང་ཁྱེར་
 སེར་རྒྱར་མཉན་ཡོད་པའི་ཆོད་པ་དལ་ཅིག་ལྟག་པས། དེ་ན་དུ་སྟག་གཉིས་སྤྱང་བ་ལ་
 ཁྱེད་ལ་ངོ་ཤེས་འདྲ་བ་མེད་དམ་བྱས་པས། ཀུན་དགའ་བོ་ཟེར་བའི་ཁང་བོ་ཞིག་ཡོད་དེ་
 ཟེར་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཆོད་པས་ཁྱེར་ཏེ་རྒྱལ་བུ་དེ་གྱི་ཆལ་དུ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་གཏད།
 དེར་སྒྲོབ་གཉེར་བུ་དུ་བཅུག་པས་ཉམ་བུ་ཤིང་བྱས་ནས་མ་བཏུབ་པ་མོ་འུགས་ཀྱི་བུ་
 ལ་བཙོལ་བས་དང་བོ་ཡག་རབ་བྱུང་བ་ལ་ངོ་འདྲིས་ནས་ཡང་ཉམ་བུ་ཤིང་བུ་དེ་ཅིང་མ་
 བཏུབ་པས། འཆག་ས་འོག་མ་བལྟ་བར་འདོད་དམ་བྱས་ཀྱིན་དཔལ་བ་བསྟན་པས་
 དེས་འཛིགས་སྐྱག་ནས། ལྷོ་ཟ་ཁར་དྲན་ན་མིག་པ་བཅིངས་པ་བཞེན་དུ་འགྲོ། ཟོས་
 ཟིན་པ་དང་དྲན་ན་རྒྱ་མའི་ནང་རྒྱན་ཆད་སྐྱག་པས་ཤིན་ཏུ་རིང་བར་གྱུར། འཆག་ཏུ་
 འདེང་ངམ་བྱས་ཅན་ཡང་འདི་ཉིད་དུ་སྒྲོབ་གཉེར་བཀྲི་ཟེར་སྐྱད། དེ་བཞེན་དུ་ཡིད་ཆེས་
 པ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་སྒྲོམ་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས།

དེ་ནས་ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྟག་བསྐལ་སེམས་པ་ལ། དྲན་པ་ཉེར་གཤག་ནས་ཡི་དྲགས་

གྱི་རིགས་མི་འདྲ་བ་སྐུ་ཕྱུག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྐྱེད་
 གནས་ན་གནས་པ་དང་མཁའ་ལ་རྒྱ་བའི་ཡི་དྲགས་བྱ་བ་གཉིས་སུ་འདྲུབ་པར་འཕགས་
 པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་བཤད་པ་ལས་གནས་ན་གནས་པའི་ཡི་དྲགས་ནི་འཛམ་བུའི་གླིང་
 འདིའི་འོག་དཔག་ཆད་ལྡ་བརྒྱ་བཅའ་བའི་ས་ན་ཡོད་དེ། དེ་ན་གནས་པའི་ཡི་དྲགས་
 འགའ་ཞིག་དེར་སྐྱེས་ནས་ལོ་མང་པོ་ཟས་སྒྲོམ་གྱི་མིང་ཙམ་ཡང་མི་ཐོས་པས་བཟའ་རྒྱ་
 ལ་སོགས་པ་དུས་སུ་ཡེ་མི་རྟེན། བརྒྱ་ལ་དམ་དུམ་རེ་རྟེན་ཀྱང་དེ་ཉིད་གྱི་ལས་ལས་སྐྱེས་
 པའི་སྐྱེས་བུ་མཚོན་ཆ་ཐོགས་པས་བསྐྱུང་བར་མཐོང་ནས་བཟའ་ཞིང་བརྟུང་དུ་མེད་པས་
 ལུས་གྱི་ག་ཁྲག་བསྐམས་ནས་ལུས་སྤོང་པོ་སྤྲོ་ཡག་མ་བཞེན་དུ་སོང་བ་ལ་སོགས་པའི་
 སྐྱག་བསྐྱེད་ཡོད་པ་ཕྱིའི་སྐྱིབ་པ་ཅན་དང་། བར་གི་སྐྱིབ་པ་ཅན་སྐྱད་པ་གཞན་གྱིས་
 གོགས་མ་བྱས་ཀྱང་དང་པོ་ཟས་སྒྲོམ་མི་རྟེན། བག་ཙམ་རྟེན་པའང་ཁ་ཁབ་མིག་ཙམ་
 དུ་མི་རྟེན། རྟེན་ཀྱང་མགིན་པ་མོ་ཁབ་ལྟར་སྤྲ་བ་ལ་མི་ཐར་པས་ལྟོ་བ་རིའི་ལྟོས་ཙམ་
 དུ་མི་ཕྱིན། བམ་ཞིག་ཏུ་ལྟོ་བར་ཕྱིན་ཅན་འགྲངས་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་གྱི་ཁར་ལུས་གྱི་
 རྒྱ་ལྟོ་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱག་བསྐྱེད་མྱོང་བ་ཡོད་ཅིང་། ཟས་སྒྲོམ་གྱི་སྐྱིབ་པ་ཅན་
 སྐྱད་པ་ལ་དང་པོར་བཟའ་བརྟུང་མི་རྟེན། བག་ཙམ་རྟེན་ཀྱང་ནག་ཁྲག་དང་མེ་སྐྱག་ལ་
 སོགས་པར་སོང་ནས་བཟར་མེད་པའི་སྐྱག་བསྐྱེད་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཀྱ
 ར་། དམངས་རིགས་ཁ་ཅིག་ནག་དང་ཕྱི་ས་དང་། ཁྲག་སོགས་མི་གཙང་བ་ཡང་མི་
 རྟེན་དེ། ལམ་རྒྱུན་གདོང་དུ་འཚོག་ཅིང་མགིན་པ་ནས། སྤྲ་བ་སྤྱུང་བ་སྤྱིན་པའི་ནག་
 འཚོལ་ལོ། གསུངས་པ་དང་། སྤྱང་བ་ལོག་པའི་སྐྱག་བསྐྱེད་སྐྱད་ན། འདི་དག་ནམས་
 ལ་སོ་གའི་དུས་སུ་ནི། རྒྱ་བའང་ཆོལ་དགུན་ནི་ཉི་མའང་གང་། ལྟོན་གིང་འབྲས་སུ་
 མེད་འགྱུར་འདི་དག་གིས། བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་ཁྱུང་ཡང་སྐམ་པར་འགྱུར། བཞི་བའི་
 སྐྱག་བསྐྱེད་ཡང་ཡོད་པར་གསུངས། མཁའ་ལ་རྒྱ་བའི་ཡི་དྲགས་ནི་འདྲེ་དང་རྒྱལ་འགོང་

ལ་སོགས་པ་ད་ལྟར་མི་ལ་གནོད་པ་སྐྱེལ་བའི་རིགས་ཅན་འདི་ཀྱུན་ཏེ། འདི་རྣམས་ལ་
 ཡང་ཆ་གང་བཀའ་སྒྲོམ་འཛིགས་སྒྲུག་ངལ་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་པ་ལྟར་
 དང་འོལ་འདྲ་ལ་བྱི་དང་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་སེམས་སྒྲིབ་པ་དུས་ཏྲག་ཏུ་སྒྲུལ་སྒྲུལ་ཅིག་ཅིག་
 གནོད་སེམས་གསྒྲུག་ཏུ་སོང་ནས་ཆོས་ཐོག་ཏུ་གཤེས་པ་སྒྲིབ་ཅིག་ཀྱང་སྐྱེལ་དུ་མི་བཏུབ་
 བའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་དང་། ཤིན་པ་ཀྱང་ཡལ་ཆེར་དཔུལ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེལ་བ་ལ་སོགས་
 བའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཡོད་དེ་དེ་ལྟར་བྱ་རྣམས་སྒྲུག་ཞན་སྐྱེ་བྱ་སྐྱེས་པ་མིན། བདག་མི་སྐྱེ་བྱ་
 སྐྱར་མ་སྐྱེས་དམི་སྐྱེ་བྱ་བ་མིན་ཏེ། རྒྱུ་མ་སྐྱར་སྐྱེས་ན་དེས་པར་སྐྱེ་དགོས། སྐྱེས་ཕྱིན་ཆད་
 སྒྲུག་བསྐྱེད་དེ་ཀྱུན་ཡང་ཉམས་སྐྱེ་ཕྱོད་དགོས། དེ་ཡང་ཆེ་བྱུང་ན་བག་ཅིག་དྲག་པ་ལ་
 ཆེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་རིང་སྟེ། **མཛོན་པ་མཛོན་ནས།** ལྷ་བའི་ཉིན་ཞག་གི་ལྷ་བརྒྱ། ཞེས་
 མིའི་ལྷ་བ་གཅིག་ལ་ཉིན་ཞག་ཏུ་བྱས་པའི་རང་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་བྱུང་བར་གསུངས། དེ་མིའི་
 ལོར་བཅུས་པ་བཤེས་པའི་སྤྱིང་ཡིག་ཏུ། བར་ཆད་མེད་པར་སྒྲུག་བསྐྱེད་བསྐྱེན་གྱུར་
 བ། ཉེས་པར་སྐྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་ཞགས་པ་ནི། སྤྲ་བས་བཅིངས་པའི་ལུས་ཅན་ཁ་ཅིག་
 ལོ། ལྷ་སྟོང་དག་དང་ཁྱིར་ཡང་འཆི་མི་འགྱུར། གསུངས་པ་དེ་ལགས་པས། རྒྱལ་ལྷ་
 ཁང་ནས་ཀྱང་ཆ་དོར་ཚུལ་ཞེས་པ་རྒྱལ་བ་ལ་ཞེན་པ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་**ཐུག་པའི་**
ཞལ་ནས། རྒྱལ་ལྷ་ཁང་འདི་ལ་བྱོད་ཏུ་ཅང་ཡང་ཞེན་པ་མ་ཆེ། ཞེན་པ་ཆེས་པའི་རྣམ་
 སྐྱེན་གྱིས་ཡི་དྲུགས་སྐྱེས་ན། དེའི་ཆེ་ཆད་མ་སྐྱབ་ནས་དེ་ནས་འདིར་སྐྱེས་པའི་ཡིན་
 བ་རྒྱལ་ལྷ་ཁང་བྱ་བ་འདི་ན་ཡོད་པ་ཡིན་བྱ་བའི་ས་ཆོད་ཀྱང་མ་ཤེས་པར་འགྲོ་བ་ཡིན་
 གསུངས་པས། ཁོས་ཨོན་ཅིག་བསམས་པས་ཁོང་སྤྱིང་མ་དག་འཁོར་སྐྱེད་པ་ལ་**སྐྱར་ཐང་**
པ་འགོ་སྒྲོན་གྱི་ཞལ་ནས། དངོས་པོ་རང་ལ་དེ་ལྟར་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་འོ་སྐྱེལ་གྱིས་
 དེ་ཡི་མ་གོ་གསུངས། དེ་ལྟར་བསམས་པས་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་བཀའ་སྒྲོམ་ལ་སོགས་པའི་
 སྒྲུག་བསྐྱེད་ལ་ཡོད་ཆེས། དེ་ཡང་རྒྱ་སེར་སྐྱ་ལས་བྱུང་བར་ཡོད་ཆེས་ན་རང་གི་གཤམ་

བཅད་ཅིང་སྒྱུན་པར་གཏོང་ཡོད་ན། བྱི་རིལ་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་པ་ཡོད་པར་
གསུངས་ཞེས་ཤིང་བ་གསུང་གསུངས།

དེ་ནས་**དུད་འགོ་**ཤས་ཤིག་ལ་དབྱལ་བ་རང་ལ་ཡང་དེ་ལས་ལྷག་པའི་སྒྲིག་བསྐྱལ་
ཅང་ཡོད་དམ་སྒྲིམ་པ་འདྲ་བ་མང་པོ་གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞིབ་ཚགས་ནས་
བསྒྲིམ་དགོས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་སྒྱིར་དུད་འགོའི་རིགས་མི་འདྲ་བ་བྱེ་བ་སུམ་ཅུ་ཙུ་
བཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྒྲིམ་ན་བྱིངས་ན་གནས་པ་དང་ཁ་འཐོར་
བ་གཉིས་སུ་འདྲུབ་ལས། བྱིངས་ན་གནས་པའི་དུད་འགོ་བྱེ་བ་བྱིའི་རྒྱ་མཚོ་དང་གླིང་
བར་གྱི་ཕུན་པ་ཀུན་ན་ཆང་འགགས་གྱི་སྤང་མ་ཙམ་དུ་མང་བ་ཡོད་པར་གསུངས། དུད་
འགོ་ཁ་འཐོར་བ་སྐྱད་པ་འདོད་ལྟའི་གནས་ན་ཡོད་པ་དང་མི་དང་འགོགས་པ་འདི་ཀུན་
ལགས་པར་གདའ་སྟེ། དེ་དག་སྒྱིའི་སྒྲིག་བསྐྱལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། **སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲུ་**
སྒྲུབ་ཀྱིས། དུད་འགོའི་སྒྲིམ་གནས་ན་ཡང་གསོད་པ་དང་། །བཅིང་དང་བརྟེན་སྟོན་གས་
སྒྲིག་བསྐྱལ་སྒྲ་ཚོགས་པ། །ཞེས་འབྱུར་དགོ་བ་སྤངས་པ་ནམས་ལ་ནི། །གཅིག་ལ་
གཅིག་ཟ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟང་པ། །ཁ་ཅིག་སྒྲིམ་བལ་དང་ཅུས་པ་ཁྲག་ཤིང་ལྷགས་
པའི་ཆེད་དུ་འཆི་བར་གྱུར། །གསུངས་པ་འཇམ། སྒྲིན་ཞིང་གཉི་སྒྲིག་པས་ཤེས་པ་མི་
བཟང་ཏོ་མ་མེ་བྱས་ནས་དུས་གཏན་དུ་རི་ཆེན་པོས་མནན་པའི་ཆེད་དུ་ཡོད། ཆ་གང་
ཀུན་ཡང་དབྱལ་བ་དང་འོལ་འདྲ། བཀྲེས་སྒྲོམ་ཀུན་ཡང་ཡི་དྲགས་དང་འོལ་འདྲ་ཡོད་
པར་གསུངས། བྱེ་བྲག་གི་སྒྲིག་བསྐྱལ་**བྱིངས་ན་གནས་པའི་དུད་འགོ་**རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་
ན་གནས་པ་ཀུན་ཚུའི་མྱིད་ཀྱིས་ནོན་པ་དང་། སྤྱང་ན་གནས་པ་ཀུན་ལ་ཡང་ཉི་མ་ཐོག་
ཆེས་ན་ཆ་དབྱལ་ཙམ། ཉི་མ་མེད་པར་ལྷགས་པ་ཐོག་ཆེན་གང་དབྱལ་ཙམ་གྱི་སྒྲིག་
བསྐྱལ་ཡོད། གླིང་བར་གྱི་ཕུན་པ་ན་གནས་པ་ཀུན་ལ་རང་གི་ཡན་ལག་བརྒྱུང་བསྒྲུམ་
ཡང་རང་གིས་མི་མཐོང་བ་ལག་པས་བྱད་པ་རང་གི་ཤིང་ལ་ཟིན་ནས་འབྲད་ཅིང་ཟ་བ་

དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་ཟ་བ་ཆེ་བས་ཆུང་བ་མིད། ཆུང་བས་ཆེ་བ་ལ་འབྲད་ནས་ཟ་
བ་སོགས་གྱི་སྒྲུག་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད། གྲུ་ཀྱན་ལ་ཡང་ནམ་མཁའ་ལྗིང་གི་གཞོད་པ་
དང་། རིན་པོ་ཆེ་མེད་པ་ལ་ཉིན་རེ་བཞིན་བྱེ་ཆོན་གྱི་ཆར་ལན་བདུན་བདུན་འབབ་པའི་
སྒྲུག་བསྐྱེད་ཡོད་སྟེ།

ཁ་འཁོར་བའི་བྱ་བྱི་དང་རི་དྲགས་ཀྱན་ལ་ཡང་ནམ་མཁའ་ལྗིང་གི་གཞོད་པ་དང་།
རང་དང་རིགས་མཐུན་ཙམ་མ་གཏོགས་གཞན་ཐམས་ཅད་དབྱར་ལངས་པ་འདྲ་བའི་
འཛིགས་སྒྲུག་གི་སྒྲུག་བསྐྱེད་དང་། མི་དང་འགྲོགས་པ་འདི་ཀྱན་ལ་ཡང་། དབང་མེད་
གཞན་དག་བརྟོག་པ་ལག་པ་དང་། །བཅག་དང་ལྷགས་ཀྱི་བརྟུང་བས་བཏབ་མེ་
བཀོལ། །གསུངས་བ་བཞིན་དུ། ངལ་ན་ངལ་དབང་མེད་ཆད་ན་ཆད་དབང་མེད་བར་
བཀོལ་ཞིང་། བཟའ་བཏུང་ཐམས་ཅད་མིའི་ལག་ཏུ་རག་ལས་བས་རང་ལ་རང་དབང་
མེད་པ་དང་། བརྟེན་འཛོགས་ཀྱན་ཀྱང་བཅ་པོ་ལ་བྱེད་པ་ལྟར་བྱེད་པ་མིས་འཆོ་བའི་སྒྲུག་
བསྐྱེད་དང་། ཁོང་རང་ནང་གིས་འཆོ་བའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། ཏུང་
འགྲོའི་རིགས་གང་ཏུ་སྒྲེས་ཀྱང་སྒྲུག་བསྐྱེད་འབའ་ཞིག་ཡིན། དེ་དག་གི་ཆོ་ཆད་ལ།
ཏུང་འགྲོ་རྣམས་མཆོག་རིང་བསྐྱེད་པའོ། །བྱ་བ་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ཀྱན་གྱི་ཆོ་བསྐྱེད་པ་ཙམ་
སྟབས་པ་དང་། ཏུང་འགྲོ་ཆོ་ཅིག་ཆོ་ཟད་པ་ལས་མ་ཟད་པའི་ཉི་མ་རེ་རང་ལ་ཡང་ལུས་
འདི་ཉིད་ལན་གསུམ་གསུམ་ཙམ་ལེན་དགོས་པ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ནས། ཏྲ་ཆན་གྱི་
སྒྲུག་བའི་འཕུ་ཀྱན་དེར་སྒྲེས་མ་ཐག་བྱ་རོག་གིས་ཐོས་ཏེ་གྱི། ཡང་སྒྲུག་བའི་འཕུ་དེ་
ཉིད་ཏུ་སྒྲེས། དེ་ཡང་བྱ་རོག་གིས་བཏོན་ནས་ཐོས་གིང་གི་བ་ཡང་དེ་ཉིད་ཏུ་སྒྲེ་བར་
གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཆོ་གིན་ཏུ་སྟངས་པ་དང་། དེ་དག་གི་བར་མ་ལོ་སྒྲ་ཉིན་ཞག་ཅི་རིགས་སུ་
སྟབས་པ་སོགས་ཆོ་ཆད་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་། སྒྲིངས་དམའ་བ་གསུངས་པ་
བཞིན་དུ་རིང་ན་རིང་བས། སྟངས་སྟངས་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཏེ། རི་སྒྲིང་འཆོའི་བར་ལ་

སྐྱུག་བསྐྱལ་རང་ཆས་ཀྱི་ཁར་དེ་ནས་མི་ལུས་ཐོབ་པ་ཡང་མི་འབྱེ་གཅིག་གིས་འཛིག་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་བསྐྱོར་བྱུང་པ་བས་དཀའ་བར་གསུངས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་དེ་
 ཀྱུན་རང་ཐོག་ཏུ་བབས་ན་བཟོད་པའི་སྤྲུགས་མེད་པར་བསམ། དེ་ལྟར་བསམས་པས་
 འབྲས་བུ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ན་དེ་དག་རྒྱ་གང་ལས་བྱུང་བ་དང་ཚུལ་རི་ལྟ་བུར་སྒྲོངས་པ་
 བསམ་སྟེ།

དེ་ཡང་གར་བའི་ཞལ་ནས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མེད་དུ་མ་བྱུང་། བྱེད་པ་པོས་མ་
 བྱས། མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་མ་བྱུང་སྟེ། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་དགོ་
 མི་དགའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདེ་སྐྱུག་སོ་སོར་འབྱུང་ལ། དགོ་སྤྲུག་གི་བྱེད་བྱ་མི་འདྲ་
 བ་ལས་བདེ་སྐྱུག་གི་བྱེད་བྱ་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་འབྱུང་བས་ལས་ཀྱི་བགོ་སྐྱེལ་ལ་སྦྱོད་པ་
 དང་། དེ་ཡང་རང་གིས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རང་གི་ཕུང་པོའི་རྒྱ་འདི་ཉིད་ལ་
 སྒྲིན་པས་ན་ལས་བདག་གིར་བྱ་བའི་མཆོན་ཉིད་དེ། གསོག་པོ་བྱང་རྒྱལ་ན་རེ། ཉེས་
 པ་བྱེད་བྱེད་པའི་ལྷ་ནི་འདིར་འབྱུལ། ས་རོལ་ཏུ་ཉེས་མེད་ཀྱི་ལྷ་ལ་ལས་ཡོང་དོན་མེད་
 ཟེར་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱན་གང་གིས་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་རྟེན་དེས་ལས་བྱས་པ་
 དེ་ཕྱིས་ལུས་གང་དུ་སྤངས་པ་དེ་ལ་སྒྲིན་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། ལུང་ལས་དགྲ་བཙུམ་
 པ་ཞིག་ངའི་ལག་སྲུ་གསུང་གིན་བྱུག་གཡས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གཅིས་སྤྲས་སུ་བྱེད། རྒྱུ་ཤིས་
 པས་སྒྲོན་གཞན་གྱི་ཕུད་མེད་ལ་ལག་པས་བཟུང་བ་སྒྲེ་བ་ལྟ་བུར་ལག་དུམ་དུ་སྒྲེས།
 ད་རེས་གཅིག་སྲུ་ལག་པ་ཅན་དུ་སྒྲེས་པ་ཡིན་གསུངས། ལུས་ཅན་དག་གི་ལས་རྣམས་
 བེ། །བསྐྱེལ་པ་བརྒྱར་ཡང་ཆུད་མི་འཛིན། །ཆོགས་ཤིང་དུས་ལ་བབ་པ་ན། །འབྲས་
 བུ་ཉིད་དུ་སྒྲིན་པར་འབྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ན། གཉེན་པོས་མ་བཙུམ་ཞིང་། འབྲས་
 བུ་མ་ཕུང་གི་བར་དུ་ལས་ཆུད་མི་འཛིན་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་། དེ་ཡང་ཤིང་བྱ་གྲོ་རྟ་དང་
 དེའི་ས་བོན་བཞིན་ནམ། ཨ་ཤུ་སྤྲ་དང་དེའི་ས་བོན་བཞིན་དུ་རྒྱ་རྒྱུང་དུ་ལས་འབྲས་བུ་

ཆེན་པོ་འབྱུང་བས་ན་རྒྱ་འབྲས་འཕེལ་ཆེ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ། འཕེལ་ཆེ་བ་ནི་སྤར་བསྟན་
 བ་དེ་ཀུན་ཡང་ཡིན་ལ། བསྟེན་གནས་གཙང་མ་ཉིན་ཞག་གཅིག་བསྐྱངས་པས་མི་འམ་
 ལྟའི་ཆོ་གཅིག་ཏུ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ཀུན་དང་། ཏུད་འགྲོ་གཅིག་བསད་པས་ཡང་
 མོས་སུ་སྒྲེ་བར་གསུངས་པ་དག་སྟེ། དེའི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་ཡང་མིའི་ལོ་ས་ཡ་ཕྱག་
 དགུ་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། རྗེས་པ་ཁས་བྲུངས་པས་ཉེས་བྱས་ཕྱ་མོ་གཅིག་ཁྱད་ཏུ་
 བསད་པས་ཀྱང་དེའི་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་སྐྱག་བསྐྱེལ་འབྱུང་བར་གསུངས་པས་དེ་ནུས་
 རེ་རེ་ལ་ཡང་སྐྱར་ལ་སྒྲོམ། དེ་ཡང་དྲན་བ་ཉི་བར་གཞག་པ་ལས། དག་སྒྲོང་ལས་ཀྱི་
 འབྲས་བུ་ལ་མ་ཁས་པ་དེས་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་བཤམ་ལྟའི་མིག་གིས་བསྟན་
 བ། ཞེས་པ་གསུངས་པ་ལས། ད་ལྟ་རང་ཅག་ལ་མངོན་ཤེས་མེད་པས། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་ལུང་ཁོ་ན་ཚད་མར་བྱས་ནས་སྒྲོམ་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས་པ་བཞིན་ཏུ་
 ལུང་གི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་སྐྱག་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་
 བ་ཉིད་ཏུ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱས་ལ། རན་འགྲོའི་རྒྱ་སྤང་ཞིང་བདེ་འགྲོའི་རྒྱ་སྤྱབ་སྟེ།

དེ་ལ་བྱིར་སྤང་བྱ་རན་འགྲོའི་རྒྱ་ནི་མདོ་ལས། རྣོག་གཙོད་པས་ནི་སེམས་ཅན་དམུལ་
 བར་ཁྲིད་དོ། ཏུད་འགྲོའི་སྒྲེ་གནས་སུ་ཁྲིད་དོ། གཤེན་རྗེའི་འཛིག་རྟེན་ཏུ་ཁྲིད་
 དོ། །བྱ་བ་མི་དགེ་བའི་ལས་ལྷག་མ། མ་བྱིན་ལེན། འདོད་ལོག་བརྟུན། བྲམ་མ། ཆོག་
 རྩུབ། དག་འབྱུལ་བ། བན་བ་སེམས། གནོད་སེམས། ལོག་ལྟ་ཀུན་ལ་ཡང་སྐྱར་གྱིན་
 གསུངས་པའི་མི་དགེ་བའི་ལས་བརྒྱ་པོ་དེ་ནུས་ཆེར་སྐྱད་པས་དམུལ་བ་དང་འབྲིང་ཏུ་
 སྐྱད་པས་ཡི་དྲགས་དང་། རྒྱུད་ཏུ་སྐྱད་པས་ཏུད་འགྲོར་སྒྲེ་བའམ། མི་དགེ་བའི་ལས་
 ཀུན་ནས་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་དྲག་གསུམ་ལ་ལྟོས་ནས། རིན་པོ་ཆེའི་སྤང་བར། ཞེ་སྤང་གིས་
 བྱི་དམུལ་བར་འཕེན། ཁགས་པས་ཡི་དྲགས་འགྲོ་བར་འགྲོ། རྫོངས་པས་པལ་ཆེར་
 ཏུད་འགྲོར་འགྲོ། །བསྐྱི་བ་ཡང་གསུངས། བྱེ་བྲག་གི་རྒྱ་ལ་དྲན་བ་ཉི་བར་གཞག་པ་

ནས། རྩོག་གཙོད་པས་ཡང་སོས། དེའི་སྤྱིང་དུ་མ་བྱིན་པར་སྤངས་པས་ཐིག་ནག་ནས་
 ཐ་མ་ལོག་པར་ལྟ་བུས་མནར་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་བར་དང་། གཞན་ཡང་ཆང་
 འཁུང་བ་དང་རང་རམ་གཞན་སྤོམ་པ་དང་བྲལ་བར་བྱས་པ་དང་མཚམས་མེད་པ་བྱས་
 པ་ཀླུ་ཀྱང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཅུ་འཕོད་དང་། ཚ་བ་དང་མནར་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་ཡང་
 གསུངས་ཤིང་། དགེ་འདུན་བཞུགས་པ་དང་གཤེགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་མི་གཙང་བ་དོར་
 བས་རོ་ཐུགས་ཀྱི་འདམ་དུ་སྐྱེ་བ་སོགས་འཁོར་ལྷག་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དང་།
 སེམས་ཅན་གང་ཡང་རུང་བའམ། རྩད་པར་དུ་སྤོམ་པ་དང་ལྷན་པའི་གོས་འཕྲོག་པ་
 དང་། ཚོས་ཀྱི་ཁང་པ་འཛིག་པ་དང་། འཕགས་པ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ལ་སོགས་པ་
 གང་དཔུལ་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡང་དབག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་གསུངས་ལ། ས་རོལ་དུ་བྱིན་པ་
 ལས་ནི་ཚོས་སྤངས་པ་ཁོ་ན་སྤིག་ཆེ་བས་མནར་མེད་ཀྱི་རྒྱར་གསུངས་པ་དང་། གསང་
 རྟགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནས་སྤྲུམ་དང་དམ་ཚིག་ཉམས་པ་ཁོ་ན་སྤིག་ཆེ་བས་རྩོམ་པ་རྩོམ་པ་
 བའི་རྒྱར་བཤད་པའང་བཞུགས་ཤིང་།

ཤར་བའི་ཞལ་ནས། ཉི་ཚེ་བ་གཙུག་ལག་ཁང་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མེར་འབར་བར་
 སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་ད་ལྟ་བཟའ་མི་ནང་འཐབ་མོ་བྱེད་པ་ཀླུ་ལགས། ཐེ་
 འཕྲུག་བྱས་ན་ནི། **འཇམ་དབལ་རྩ་བའི་རྒྱད་ལས།** དཔོན་བྱས་པའམ། ས་ཕྱོགས་ཞེ་
 ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་བྱས་པའམ། གང་རུང་རེ་བྱས་པའམ། ཐ་ན་ས་གཞི་དེ་ལ་བྱ་བྱིའི་
 བ་ཚུན་ཚོད་མནར་མེད་དུ་ཡང་སྐྱེ་བར་གསུང་གསུངས། ཡི་དྲུགས་སུ་སྐྱེ་བའི་བྱེ་བྲག་
 གི་རྒྱ་ལ། **སྤྱོད་དཔོན་རྒྱ་རྒྱུབ་ཀྱིས།** དེ་ལྟར་ཡི་དྲུགས་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་ཚོགས་པའི། རྟུག་
 བསྐལ་རོ་གཅིག་ཐོབ་པ་གང་ལགས་པ། །དེའི་རྒྱ་ནི་སྐྱེ་བོ་འཇུངས་དགའ་བ། །སེར་
 སྒྲ་འཕགས་མིན་ལགས་པར་སངས་རྒྱས་གསུངས། །གསུངས་པ་བཞིན་དུ་འཇུངས་པ་
 ལ་དགའ་བས་གཞན་སྐྱིན་པ་གཏོང་བའི་བར་ཆད་བྱས་པ་དང་། རང་གི་ལོངས་སྤྱོད་

ལ་ཆགས་པའི་སེར་སྒྲ་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཡུལ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་འཚོ་བ་སྒོམས་
 པ་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་ཀ་ཆ་མ་གནང་བར་བྱེད་པ་དང་། དགོ་འདུན་འདུ་བའི་སྒྲོ་སྒོམས་
 པ་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་འཚོ་བའི་ཕྱད་ཉམས་པར་བྱས་པ་དང་། ཟས་འབགས་པ་མི་
 ཟ་བ་ལ་འབགས་པ་བྱིན་པ་དང་། བསྐྱོས་པ་བསྐྱར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡི་
 དྲགས་སུ་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེ་ཀྱན་མ་སྤངས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྤགས་ཀྱི་སྒྲོར་
 ལྷགས་ནས་སྤ་མོའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྡན་ཡང་ཡི་དྲགས་སུ་སྒྲེ་བའི་སྒྲོ་མི་ཞེགས་པ་
 གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བའི་གཏམ་རྒྱུད་བཞིན་ཞེས་ཤིང་བ་གསུངས་ཏེ།

དེ་ཡང་དཔལ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཉུང་ཀར་འབྱུ་མེད་ནང་དུ་ཞལ་
 གསུམ་ཕྱག་དྲག་པ་སྒྲོམ་གྱིས་པ་ཞིག་གིས་ང་ཉིང་འཛིན་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་
 པས་ལས་སྤ་བ་འདིས་མི་གཞོད་སྒྲམ་ནས་དགོ་འདུན་གྱི་འབྲས་དུས་པའི་ཕྱབ་མ་ཞིག་
 ལ་མ་གནང་བར་སྤྱད་པས་ཡི་དྲགས་སུ་སྒྲེས་ཏེ་དགོན་པ་ཞིག་ན་སྒྲོམ་ཆེན་ཞིག་ཡོད་
 པའི་གཏོར་སྤེར་ལ་གནས་བཅས་ནས་ཡོད་པ་ལ། དུས་ཤིག་གི་ཆེ་སྒྲོམ་ཆེན་དེ་གོང་
 གཞན་དུ་ཞལ་འགའ་རྒྱས་ཏེ་དགོན་པར་ལོག་ནས་མལ་དུ་བསྐྱད་ཅན་མའདུན་དུ་ཞལ་
 གསུམ་ཕྱག་དྲག་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཤིག་བྱང་ནས་ཁྱོད་མེད་ཀྱི་རིང་ལ་ལྟོགས་པས་གཏོར་
 མ་མུར་དུ་བྱིན་ཟེར་བ་ལ། རྒྱ་བྱིས་པས། ལས་རྒྱལ་བས་མ་གྱིས་མི་བྱབ་པར་འདུག་
 པས། ད་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་སྤ་མོའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བརྟེན་པ་ཞིག་ཡིན་
 ཏེ། དས་དགོ་འདུན་གྱི་འབྲས་སྤལ་ཅིག་ལ་མ་གནང་བར་ལོངས་སྤྱད་པས་ཡི་དྲགས་
 སུ་སྒྲེས། ཁྱོད་ལ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རྩང་ཟད་ཅིག་འདུག་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་གཏོར་མ་དེ་ང་
 ལ་ཕམ་པ་བྱུང་བས་ད་ལྟོགས་ཀྱིས་གཏོར་མ་མུར་དུ་སྒྲོང་ཟེར་སྐྱད་དེ། གཏམ་རྒྱུད་འདི་
 རོ་བོའི་བཀའ་ལྟར་ལགས་པར་གདའ། དུད་འགྲོར་སྒྲེ་བའི་བྱེ་བྲག་གི་རྒྱ་མི། དགོ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་མ་བསྟེན་པ། དམ་པའི་ཆོས་མ་ཉན་པ། དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྟེན་

དང་ཕྱད་ཀྱང་དེ་དག་ལ་དད་པའི་སེམས་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་།
 དག་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཕྱ་མོས་ཀྱང་དུད་འགོར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པ་སྟོན་སངས་རྒྱས་འོད་
 རླངས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་མཐན་ཅུ་ཞིག་གིས་མཐན་པོ་ལ་སྤྱེུ་འདྲའོ་བྱས་པས་སྐྱེ་བ་ལྟ་
 བརྒྱར་སྤྱེུ་ནས་སྤྱེུ་འདྲ་སྐྱེས་པ་དང་། བཙུན་མ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཁྱི་མོ་བྱས་པས་
 ཁྱིའི་སྐྱེ་བ་ལྟ་བརྒྱར་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་ཡང་སྟོམ་ནས་ཤི་བ་རྒྱ་བྱེད་ཀྱི་དུད་
 འགོར་སྐྱེས་པ་དང་། བསྐྱེད་སྟོམ་མ་དག་པ་དང་སྟོན་ལམ་མ་དག་པ་དང་དགེ་འདུན་
 ཀྱི་རྣམ་ལ་སྤྱད་པས་སྤྱེད་སྐྱེས་པར་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་རྒྱ་མི་
 དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྐྱོན་པའི་འབྲས་ལྟ་སྤྱད་པ་དེ་སྤྱར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་རྒྱ་
 འགོའི་གནས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་དུ་འབྱིན་པ་ལགས་པར་གདའ་བས་རིན་པོ་ཆེའི་
 འཕྲིང་བར་ཡང་། མི་ཉིད་ལ་ནི་འབྲས་ལུ་འདི། །ཀྱན་གྱི་དང་པོ་རན་འགོའ། །བཀྱི་བ་
 གསུངས། དེ་ནས་བརྒྱ་ལ་མིར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་ཡང་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་ལྟ་སྤྱད་པ། མདོ་
 ལས། རྟོག་བཅད་པའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་ལ། བརྒྱ་ལ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་རྣམ་པར་སྐྱོན་
 པ་གཉིས་མདོན་པར་གྱུ་བ་སྟེ། ཆོ་སྤང་བ་དང་ནད་མང་བའོ། །བཀྱི་བ་ལ་སོགས་པ་མི་
 དགེ་བཙུ་ཆར་ལ་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་ཀྱན་སྟོབ་དཔོན་གྱ་སྤྱབ་ཀྱིས་རིན་
 པོ་ཆེའི་ཕྱིང་བར་བསྟུས་ནས། གསོད་པ་ཡིས་ནི་ཆོ་སྤང་འགྱུར། །རྣམ་པར་འཆོ་བས་
 གཞོད་པ་མང་། །རྒྱ་བ་ཡིས་ནི་ལོངས་སྟོད་འཁོངས། །ཁྱི་བོ་བྱས་པས་དབྱ་དང་
 བཅས། །བརྒྱན་དུ་སྤྱོད་པས་སྤྱུར་བ་སྟེ། །སྤྱོད་པ་ཡིས་ནི་བཤེས་དང་དབྱེ། །རྒྱ་བ་པོ་ཉིད་
 ཀྱིས་མི་སྟན་ཐོས། །མ་འབྲེལ་བ་ཡིས་ཆོག་མི་བཙུན། །བརྒྱ་བ་སེམས་ཡིད་ལ་རེ་བ་
 འཛོམས། །གཞོད་སེམས་འཛིགས་པ་སྐྱོན་པར་བཤད། །ལོག་པར་ལྟ་བས་ལྟ་རན་
 ཉིད། །ཆང་འཕྱང་བ་ཡིས་སྟོ་འཕྱུལ་ཏེ། །མ་བྱིན་ལེན་པས་དཔུལ་བ་ཉིད། །ལོག་པར་
 འཆོ་བས་བསྟུས་པ་སྟེ། །ཁེངས་པ་ཡིས་ནི་རིགས་ངན་ཉིད། །སྤྱག་དོག་གིས་ནི་གཟི་རྒྱུ

ད་ཉིད། །ཁྱོད་པས་ཁ་དོག་དན་པ་ཉིད། །མཁས་ལ་མི་འདི་སྒྲུབ་པ་ཉིད། །ཅིས་གསུངས་
 པ་ལྟ་བུ་མྱོང་བ་རྒྱ་མཐུན་དང་། བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་བྱ་བ་དེ་ཙམ་ཡང་སྒྲོན་གྱི་གོམས་སྟོབས་
 གིས་སྟོག་གཅོད་པ་ལ་དགའ་བ་ནས། འོག་ལྟ་འདྲིན་པ་ལ་གིན་རྟུ་དགའ་བའི་བར་རྟུ་
 ཡོང་བར་གསུངས། དབང་གི་འབྲས་སྤྲུག་པ་གང་ན་སྟོན་གྱི་འདིག་རྟེན་རྩལ་པ་
 དང་། འོ་རྟོག་མི་སྒྲིན་པ་དང་། འདམ་དང་དྲི་མ་ཅན་དང་། ཡུལ་དན་པ་ལ་སོགས་པ་
 ག་ན་དན་དགུ་ཞིག་རྟུ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྟུ་རྒྱ་དགེ་བ་དང་འབྲས་སྤྲུག་བྱེད་པས་འཕོངས་པ་དེ་
 ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་བྲལ་བའི་འབྲས་སྤྲུག་དང་། དེ་དག་གི་དོན་མཐོང་ཆོས་སྤྱུ་འབྱུང་
 བ་དེ་ལ་སྒྲུས་སྤྱེད་པའི་འབྲས་སྤྲུག་ཟེར་བ་ཡིན་ཞེས་སྒྲིལ་སྤྱེད་པས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཀྱང་
 ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ཡང་ཤ་ར་བ་གསུངས་པ་བཞིན་རྟུ་ལན་ཅིག་དེས་པ་འདྲ་བ་ཡིན་རེ་བྱུང་
 བས་མི་ཕན་རུས་རྟག་རྟུ་བསྟོམས་པས་སྤྲར་བསྟན་པ་བཞིན་རྟུ་འགོ་བ་མ་ཡིན་པ་བཞིས་
 རྟིག་སྤྱ་ཡི་སྤྱ་བ་ཡང་བྱེད་རྟུ་མི་གསོད་པར་སོང་ཙམ་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན་
 པས། དེ་ཙམ་རྟུ་མ་སོང་གི་བར་ཡོངས་མེད་པར་བསྟོམ་དགོས། ཅུང་ཟད་ཡོངས་མ་
 ཐག་རྟུ་ལྟོད་ལྟོད་ཆ་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་བསྟོམས་པས་རྟིག་པ་སྤྲང་བ་ཡང་ཤ་ར་བའི་ཞལ་
 བས། **བཞེས་པའི་སྤྲིང་ཡིག་རྟུ།** རྟག་དང་མདོན་པར་ཞེན་དང་གཉེན་པོ་མེད། །ཡོན་
 ཏན་གཙོ་ལྷན་གཞི་ལས་བྱུང་བའི་ལས། །དགེ་དང་མི་དགེ་རྣམ་ལྟ་ཆེན་པོ་སྟེ། །དེ་བས་
 དགེ་བ་སྦྱོང་ལ་བརྩོན་པར་བགྱི། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རྟུ་དང་པོར་ཆེན་པོ་རྣམས་
 སྦྱོང་དགོས་པ་ཡིན། ཆེན་པོ་སྦྱོང་རྒྱུད་སྤྱེད་ཀྱི་གསོད་པ་ཡང་མིན། མཐར་སྤྱོད་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་སྦྱོང་དགོས་པ་ཡིན། སྤྱོད་རྟུ་ལྟར་རྟུ་བསང་ན་དེ་ཉིད་རྟག་རྟུ་བྱས་པ་ལ་
 སོགས་པས་ཆེན་པོ་ཉིད་རྟུ་འགྲུར་བ་ཡིན་ཏེ། རང་ཅག་ལ་ད་ལྟ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་
 འདུས་པ་བཞིན་ཡོང་བར་སྤྲང་། གཞན་ཐམས་ཅད་མ་ཆང་ཡང་ཉེས་བྱས་སྤྱོད་ཀྱི་གཅིག་
 རྟུ་རྟག་རྟུ་ལྟར་རྟུ་བསང་ན་ཡང་ཆེན་པོར་གསུངས་ཏེ། རང་ཅག་ལག་ཏུ་གཅིག་སྤྱེད་

ཁྱད་དུ་བསང་བས་ཀྱང་དཔུལ་བར་སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཚོད་དུ་འདུག འདུལ་བ་ལ་སྦྱངས་
 བ་དང་ཆེར་གསོལ་བ་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་སྒྲོན་གྱི་བགེས་པོ་ཀུན་གྱི་ལག་ལེན་ཐམས་ཅད་
 སྐྱན་སྦྱང་ནས་རང་རེ་ལག་ཉ་ལ་ནོམ་ནོམ་འདུ། ཉི་མ་རེ་རང་ལ་ཡང་ལག་ཉའི་ཉེས་པ་
 ཉི་ཤུ་སྐུམ་ཅུ་ཚོད་རེ་འོང་། ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་པའམ་རྟག་ཏུ་བྱས་པར་མི་འདུག
 ལན་གཅིག་ཙམ་སྦྱད་པ་ཡིན་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཆགས་སྤང་དག་པོས་བསྐྱང་ན་མངོན་
 པར་ཞེན་པས་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ད་ལྟ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དག་པོ་ཁོ་ནར་
 སྐྱེ་བའི་དུས་ཡིན། གཞན་གསུམ་མ་ཆང་ཡང་གཉེན་པོ་མེད་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་ཆེན་
 པོར་གསུངས་ཏེ། གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞིས་སྟེག་པ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རུས་པ་ཡང་དཀའ།
 གཞན་ཐམས་ཅད་མ་ཆང་ཡང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མམ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། གཙོ་བོའི་ཞིང་ཡ་མ་ལ་
 སོགས་པ་དང་། གཉིས་ཀར་འདུག་པའི་མཁན་སྟོབ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཐམས་
 ཅད་ཆེན་པོར་གསུངས་ཏེ། རང་ཅག་ལ་སྟེག་བསགས་པའི་ཡུལ་དེ་ནམས་ལས་མེད་པ་
 ལྟ་བུར་འདུག ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་ལ་དག་སྟེག་གཉིས་ཀ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་དད་པའི་
 སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་ལས་དག་བསྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱ་
 འཕུལ་གྱིས་འགོ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བར་དུ་སྦྱར་བའི་འགྱུར་ཁྱད་གསུངས་པ་
 དེ་ཀུན་བཞིན་དུ་ཡིན། མི་དག་པ་ལ་སྦྱར་བ་དེ་བཞིན་དུ་དག་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་ཏེ། ཉི་མ་
 རེ་ལ་ལྟ་བུག་རེ་རེ་དུས་རྟག་ཏུ་འཆལ་ན་ཡང་དེ་ཉིད་རྟག་ཏུ་བྱས་པས་ཆེན་པོར་འགྱུར།
 དད་པ་དག་པོས་བསྐྱང་བའི་དག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆེན་པོར་འགྱུར། གཉེན་པོ་སྟེག་
 བས་ཟེལ་གྱིས་མ་མནན་པའི་དག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། ཞིང་སྤྲ་མ་
 དག་ལ་བརྟེན་པའི་དག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆེན་པོར་འགྱུར།

དེ་བཞིན་དུ་ལས་འབྲས་སྒྲོམ་པ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་

དགོས་ཏེ། ལས་དང་འབྲས་བུའི་ཆེ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉག་གཅིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་
 ལས་གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་པ་བྱིས་བདག་དཔལ་སྦྱིས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་བཞིན་དུ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ཡང་བྱིས་བདག་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ན་ཆེ་དེ་ལ་འབྲས་བུ་འཐོབ་པའི་རྒྱ་བྱིས་བདག་དེ་སྦྱོ་
 བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་ཉག་ཅིག་ཏུ་སྦྱིས་པའི་ཆེ་ཁྲོན་ཐོས་ནས་སྤྲུགས་པས་
 མཆོད་རྟེན་གྱི་སེར་ཁ་སྤྲུབས་པའི་དགེ་བ་ཡོད་པ་དེ་བཙུག་ལྷན་འདས་ཁོ་ནས་མཁྱེན་
 པ་ལས་གཞན་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་ཀྱན་གྱིས་རང་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་མཐུ་ཅི་ཡོད་པས་
 བརྟགས་ཀྱང་མ་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་ཡིན་པས། སྤྱོད་པའི་མན་ངག་གིས་འཕྲིག་བརྩུག་གིན་
 མདོ་སྤྱོད་ལ་བརྩོན་པར་བྱས་ནས་དུས་ཏྲག་ཏུ་ལས་འབྲས་འདི་ཁོ་ན་བསམ་པ་གཤམ་
 ཆེ། འདི་ལ་ངས་པ་སྦྱིས་པས་ཅབ་ལིང་བ་ཁ་ཅིག་བྱུང་ན་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་
 ཐིངས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད། རོ་བོ་དང་དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་བཀའ་འདྲིན་ཆེ་བྱ་བ་ཡང་ལས་
 འབྲས་ལ་ཕྱིས་ཆེ་བར་མཛད་པ་འདི་ཡིན། ཁམས་པ་ལུང་པ་ཡན་ཆད་ལ་གཞན་དང་
 ཞེན་ཅིག་མི་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་ཡང་ལས་འབྲས་ལ་ཕྱིས་ཆེ་བར་མཛད་པ་ལས་བྱུང་
 བ་ཡིན། དེ་མན་བཤད་པ་མཁས་པ་དང་། མཐུ་རྩལ་ཆེ་བ་དང་། ལྟ་བ་བཟང་བ་
 དང་། མན་ངག་ཆེ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་ལ་སྦྱངས་པ་དང་། མ་རྒྱུད་སྒྲོར་གསུམ་ལ་
 བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ན་ཡང་། དཔོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ན་ེ། རྩ་སྤྱོད་པ་ལ་ལས་
 འབྲས་དང་བསྐྱུང་སྟོམ་ལ་ཕྱིས་ཆེ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོད། འདི་གཞན་དང་བྱུང་ཡིན་
 ཟེར་རོ། དེ་བཞིན་དུ་ཡིན། འདི་ཁོ་ན་མཐའ་རིང་། ཉམས་སྤྱོད་བར་ཡང་དགཤ། བྱ་
 ཞིང་ཟབ་པ་ཡིན་པས། སྟོན་དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་ལས་འབྲས་ལ་ཞེན་ཅིག་གཤམ་པ་
 གཟིགས་ཅན་ན། རོ་བོ་སྤྱོད་པ་ཁམས་ཆེར་མི་རུང་། རྟེན་ཅིང་འགྲེལ་བར་འབྱུང་བ་འདི་
 ཁོ་ན་ཟེམ། རྟེན་ཅིང་འགྲེལ་བར་འབྱུང་བ་འདི་ཁོ་ན་སྤྲུགས་སྤྲུགས།

འདིའི་ཕྱིར་མ་འཆོལ་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་ལ་ཡང་བཤགས་ཀྱིས་འཇམ་མལ་ལེར་བྱས་

ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནས་པ་གསལ་གྱིས་མི་འགྱུར་གསུངས། རྟོང་པ་ཉིད་དང་ལྟ་བུ་
ལ་རེ་ཆེ་བ་ཀུན་ལ་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་ཡིན་གྱི། མེད་པ་ལག་པ་གཉིས་ཀ་དངོས་
པོ་ལ་ཡང་རྟོང་པ་ཡིན། ཡིད་གྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུབས། ཆོག་ཏུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་
བརྗོད་ལ་ལག་པ་མེད་ཆུག་དང་སྟེ། དེ་ཀུན་གྱིས་མི་པན། དེ་གཉིས་སྟེག་བྱ་བ་སྟེག་
བྱེད་ཡིན་པས་ལག་པ་མེས་འཆོག་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་གསུང་བར་གདའ། ལྟ་བུ་སྟོན་པ་
དཔོན་རྒྱ་གཞུང་ལས་ཟབ་པ་མེད་དེ།

ཤེས་བྱས་རང་གི་ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་པར་ནི། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་འགོག་པའི་
དུས་ན་རང་གི་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་གསུངས།

དེ་ལྟ་བུ་བཞུགས་ཐེངས་ཀྱི་ཁ་བཀའ་གིས་སྒྲོ་སྟེ། དེ་པག་ན་མི་རྟོ་མ་ཅིག་ལ་ཟེར་
བ་མིན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཀུན་རྫོབ་གྱི་
བཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཉིད། བརྟེན་ནས་སྟེན་པ་མ་སྟེན་ཞེས། ཡང་དག་མཁུན་པ་
མཆོག་གིས་གསུངས། ཞེས་པ་དང་། ཁྱོད་གྱིས་སྟེ་བ་ཐམས་ཅད་ནི། རྒྱ་མའི་སྟེ་བ་
ལྟ་བུར་གཟིགས། ཞེས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་རང་བཞིན་སྟེ་མེད་དུ་གནས་པ་ལ་དོན་དམ་
པའི་བཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་བཞུགས་པ་གཉིས་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་སྟེང་ན་འདུག་པ་ཡིན་
གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་དག་པོ་ཤེས་དེས་རང་ཅག་སྟོང་རེ་ལྟོས་སུ་བྱས་ནས་སྟེག་
པ་བྱས་ཀྱང་མི་གཞོད་དམ་སྟུམ་པའི་ཕྱགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཅོམ་གྱིན་གསུངས་ཏེ།
གཞན་ཆེད་དུ་བྱས་པས་མི་སྟོང་མ་སྟུམ་པ་དང་། དག་འདུན་གྱི་གཉེར་དང་བྱེད་པ་ཀུན་
དག་འདུན་གྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས་མི་སྟོང་མ་སྟུམ་པ་དང་། སྟོན་དཔོན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་
དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ཀ་བྱེད་པའི་ངོར་གནང་ངམ་སྟུམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་
མི་པན་པ་བཞེས་སྒྲིངས་ཏུ། ཁྱོད་གྱིས་དག་སྟོང་བྲམ་ཟེ་ལྟ་དང་ནི། མགོན་དང་ཡལ་
ཡུམ་དག་དང་བཅུ་མོ་དང་། འཁོར་གྱི་སྤྲད་དུ་སྟེག་པ་མི་བགྱི་སྟེ། འཕྱལ་བའི་རྣམ་

སྒྲིན་སྐལ་ལོན་འགའ་མ་མཆིས། །གསུངས་པ་བཞིན་དུ་གཞན་ཆེད་དུ་ཐིག་པ་བྱས་པས་
 རང་དཔལ་བར་སྒྲིས་ཅ་ན་དེ་ཀྱན་དེད་གྱི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་ཟེར་ནས་རྣམ་
 སྒྲིན་གྱི་སྐལ་བ་ལེན་དུ་མི་ཡོང་བས་ལས་བྱེད་པ་པོ་རང་གཅིག་སྤྱད་པས་ལས་ལྟོང་
 དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། སྒྱེ་པོ་མང་པོ་འདུས་ནས་བྱས་པས་འབྲས་བུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་སྒྲིམ་
 བ་འདྲ་། གོགས་མང་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །འདུས་ནས་ཐིག་པ་བྱས་ན་ཡང་། །དེའི་
 ལས་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། །གཅིག་སྤྱད་པ་སྤྱིད་པར་སྒྲིད། །ཅིས་པ་དང་། །དེ་ཙམ་དུ་
 ཡང་མ་ཟད། སྒྲར་སྒྱེ་པོ་མང་པོས་ཀྱང་སྒྲོ་བས་དང་ལུན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
 དེས་ན་སྒྲུ་མོ་བ་ཡང་སྤྱི་འདུག་འདི་ཀྱན་འཛིགས་གསུངས་སྒྲིད། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་པོ་
 ལ་གནས་པས་མི་གཞོན་དམ་སྒྲུ་མ་བཞུགས་དེས་ཀྱང་མི་པན་པ་ལུང་ཀྱན་ནས་ཉན་ཐོས་
 ཆེན་པོ་དག་གིས་ཀྱང་ཐིག་པའི་འབྲས་བུ་ཉམས་སུ་བྱོང་བ་མང་པོ་གསུངས། ལྷག་པའི་
 བསམ་པ་བསྐྱལ་བའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དུག་བཅུ་པོ་དེ་
 བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གཤའ་མར་སྒྲེས་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷ་
 འོ་ལ་བཞེད་པ་དང་བཀྱར་སྤྱིའི་རྒྱས་གྲོང་པའི་ཆོས་གྱིས་བསྐྱར་བ་བཏབ་པས་བསྐྱལ་
 པ་མང་པོར་རན་སོང་གསུམ་དུ་སྒྲེས། དེ་ནས་དམུས་ལོང་ལ་སོགས་པའི་མི་ཐ་ཆད་
 རྣམས་སུ་ཡང་སྒྲེས། དུས་དེ་ན་ཡང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་བཟེད་ནས་བྲེ་མོའི་གཏམ་གྱིས་
 དུས་འདའ་ཡིན་འདུག་གོ་གསུངས། སྒྲར་བསྐྱར་པ་བཞིན་དུ་གཤིན་ཇེའི་གཤིད་གྱི་རྣལ་
 འབྱོར་དེ་ཀྱན་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱབས་དེ་ཙམ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་ཐིག་པ་སྤྱོད་པའི་དེས་གཞོན་
 པར་གསུངས། ད་ལྟ་འབྲལ་དུ་ཉེས་དམིགས་མ་བྱུང་བས་ཐིས་ཀྱང་མི་འབྱུང་སྒྲུ་མ་དུ་
 ཡིད་གཏན་དུ་ཡང་མེད་དེ། **བཤེས་སྤྱིད་དུ།** ཐིག་པའི་ལས་རྣམས་སྤྱད་པ་འགའ་ཡང་
 བློ། །དེ་ཡི་མོད་ལ་མཆོན་བཞིན་མི་གཙོད་ཀྱང་། །འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་ན་ཐིག་པ་
 ཡི། །ལས་གྱི་འབྲས་བུ་གང་ལགས་མདོན་པར་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པས། ཐིག་པ་

ལ་གནང་བ་དང་མི་གཞོན་པའི་སྐབས་མེད། མི་གཞོན་པའི་དུས་ན་ཐིག་པ་བྱ་དོན་མེད་
 པར་འགོ་བ་ཡིན། དེས་ན་ཐིག་པ་གཞོན་གྱི་རིང་ལ་ཐིག་པ་སྤངས་པ་ཁོ་ན་མན་ངག་
 ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བྱད་མེད་ཅིག་གིས་ཆོས་ཁྱུས་པ་ལ་འད་། ཆོས་ཀྱི་ཅ་བ་སྟེ་
 བ་བྱི་མ་ལ་ངན་སོང་གསུམ་དུ་མི་སྟེ་བར་བྱ་བ་གལ་ཆེ། ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྟེ་བ་དེ་
 ཐིག་པ་ཆེན་པོས་སྟེས་ལ་ཆུང་དུས་མི་སྟེ་བྱ་བ་མ་ཡིན། ཐིག་པ་ཆེན་པོས་ནི་ངན་སོང་
 གསུམ་གྱི་སྤྲུག་བསྐལ་དར་དྲག་ལ་ཡུན་རིང་བར་འགྱུར་ལ། ཐིག་པ་ཆུང་དུས་ངན་སོང་
 གསུམ་དུ་སྤྲུག་བསྐལ་ཆུང་བའོ། ཡུན་སྐར་བ་ཅམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། དེས་ན་དུས་
 ཏྲག་ཏུ་ཐིག་པ་མི་དགོ་བ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བྱུང་གི་དོགས་པས་ཤིན་ཏུ་འཛིགས་པར་བྱ་
 གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་བྱེད་པ་ཡང་ཐོན་དགོ་བཤེས་ཆེན་པོ་སུ་ཏྲོ་བས་གཡོར་བོ་དར་
 གསོད་ལ། ཐེ་ཆོམ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ཐིག་པ་ལས་ལོག་པས་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ཉི་ཆོ་སྟེ་བ་
 བརྒྱ་ཅམ་དུ་བརྒྱུད་ལ་དེའི་བར་དུ་ལས་འབྲས་ཉི་ཆོའི་བསྐྱོམས་པས་བདེ་སྤྲུག་ལས་ཀྱི་
 འབྲས་སུ་ཡིན་པེས་སྟུམ་པའི་པེས་པ་གཤའ་མར་སྟེ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་ཡང་ལས་དོན་མི་ཆུ་
 ང། གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ལས་དང་འབྲས་སུའི་ཆེ་བ་བསམ་པ་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་པས་
 ཤར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་དགོ་མི་དགོའི་ལས་ལས་བདེ་སྤྲུག་གི་འབྲས་སུ་འབྱུང་
 བ། རང་ཅག་ད་ལྟ་ཟས་དང་སྤྲན་འཕྲོད་པ་དང་མི་འཕྲོད་པ་བསྟེན་པ་ལས་མན་གཞོན་
 འབྱུང་བ་དང་། ཡ་མ་མཉམ་པོའི་སྲུ་ཆ་ལ། ལ་ལ་ནི་ཁ་དོག་བཟང་། ལ་ལ་ནི་ངན། དེ་
 བཞིན་དུ་བོངས་ཆེ་ཆུང་དང་། ཤེས་རབ་ཆེ་ཆུང་དང་། སྟོབས་ཆེ་ཆུང་དང་། བགོ་སྐལ་
 མཉམ་པོར་ཐོག་པ་ལ་ཡང་། ལ་ལ་ནི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་ཐོངས་པར་འགྱུར། ལ་ལ་ནི་སྤྲན་
 སུམ་ཆོགས་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་ཀྱན་གྱི་ཡུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་ཆུང་བཟང་
 དཔག་པར་རྒྱས་པ་ཡིན་པས། ཚུལ་སྟོན་ཆོགས་ནས་བསམ་གྱིན་ལས་དང་འབྲས་སུའི་
 ཆེ་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་གསུངས་ཤིང་།

དེ་ལྟར་དཔེ་འགྲེལ་གྱི་སྒྲུབ་ནས་བདེ་འགྲེལ་གྱི་སྒྲུབ་པ་ལ་དགེ་བཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་
ནས། ལས་དང་འབྲས་པུའི་ཆེ་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་པས་སྒྲིག་པ་ལས་ལོག་ནས་དགེ་བ་
བརྩེའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་གནས་པར་སོང་བ་དེ་ལ་རྩལ་སྤྲོས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་སྒྲིབ་པ་
དང་། བཟོད་པའི་གོགས་དང་བཅས་པས་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་བདེ་འགྲོ་ཐོབ་པར་
གསུངས། སྒྲིབ་པ་དང་བཟོད་པ་མེད་ན་རྩལ་སྤྲོས་ཀྱིས་བདེ་འགྲོ་ཙམ་ཐོབ་ཀྱང་ལོངས་
སྟོང་དང་གཟུགས་བཟང་པའི་བདེ་བ་མི་འཐོབ་པས་འཁོར་བའི་བདེ་བ་མི་འོང་སྟེ་འཁོར་
བའི་བདེ་བ་འཐོབ་པ་ལ་རྒྱ་དེ་གསུམ་ཚོགས་དགོས། དེ་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡོན་
ཏན་བདུན་དང་ལྷན་པའི་མིའམ། བདག་དང་གཞན་གྱི་འབྱོར་བ་བརྩེ་ཚད་བའམ།
འཁོར་ལོ་བཞི་དང་ལྷན་པ་ཐོབ་པར་འདོད་ན་སྤྲ་མའི་སྟེང་དུ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་གསུངས་
པ་ནམས་ལ་ནན་ཏན་བྱ་གསུངས་ཏེ།

དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་བདུན་ལ་མཚོན་ན་དང་པོ་ལོངས་སྟོང་ཆེ་བའི་རྒྱ་གཙོ་ཆེར་མ་བྱིན་
པར་ལེན་པ་སྤངས་ཤིང་སྒྲིབ་པ་བཏང་། གཉིས་པ་ནད་མེད་པའི་རྒྱ་སེམས་ཅན་ལ་
བདེག་བརྩུང་སྤང་། ནད་པ་ལ་སྤྲོན་དང་ཟས་འཕྲོད་པ་སྒྲིབ། གསུམ་པ་གཟུགས་བཟང་
པའི་རྒྱ་བྱི་ནད་བར་གསུམ་དུ་བཟོད་པ་སྒྲོམས། གོས་གསར་པ་སྒྲིབ་པར་བཏང་། དཀོན་
མཚོག་ལ་མར་མེ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རི་མོ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དབུལ། བཞི་
བཀའ་བཞི་དེ་ཆེ་བའི་རྒྱ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་ན་རུང་སྒྱིད་ན་རུང་སྒྲུམ་པའི་བསམ་
པ་མང་དུ་བྱ། དགེ་འདུན་བསེལ་བ་ལ་ཞུགས་དང་ཞུགས་ཤིང་དབུལ། ལྷ་བ་རིགས་
བཟང་བའི་རྒྱ་རྒྱལ་སྤང་། དམ་པ་ཀུན་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱ། ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དད་
པ་དང་གུས་པ་བྱ། དུག་པ་ཤེས་རབ་ཆེ་བའི་རྒྱ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཐོས་པ་མང་དུ་བྱ།
སྤག་ཤོག་དང་ཁབ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པར་བཏང་། ཞུས་ཏིག་དང་སྒྲིགས་བམ་གྱི་སྒྲུ་རགས་
ལེགས་མོར་བྱེད་པ་ཡང་ཤེས་རབ་ཆེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེ་ཀུན་ཡང་ནན་ཏན་བྱ། བདུན་

བཀེ་མིང་བའི་རྒྱ་སྒྲིག་གཙོད་སྒྲིག་། ཉེ་འདོན་བྱ། ལྷ་མ་ལ་གནས་པའི་སྒྲིག་ཆགས་གྲོག་
 སྒྲིག་ལ་སོགས་པ་ཆུ་ནང་དུ་ལྷུང་ནས་འདུག་ན་མཐོང་ཆོད་དུ་གདོན། སྒྲིག་སྒྲིག་གཏོང་
 བ་ཡོད་ན་ཡང་རྒྱས་པ་ཡོད་ཆོད་ཀྱིས་བྱས་ཏེ། **སྒྲིག་སྒྲིག་བའི་ཞལ་ནས།** མོ་མོ་གཉིས།
 བན་སྒྲིག་གཉིས་སུ་ལ་ཡང་བདུན་པོ་འདི་གལ་མི་ཆེ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་དེ། གཅིག་པས་
 གཅིག་ཀྱང་མེད་དེ། གཅིག་པས་གཅིག་གལ་ཆེ་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་པས། དེ་ཀྱང་
 གྱི་རྒྱ་འབྲས་ཤེས་པར་བྱས་ལ་རྒྱ་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་བསྐྱབ། དེ་བཞིན་དུ། མཐུན་པར་
 གྱུར་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་། སྒྲིས་སུ་དམ་པ་ལ་ནི་བསྟེན་པ་དང་། བདག་ཉིད་
 ལེགས་སྒོན་སྒོན་ཡང་བསོད་ནམས་བཞིས། འཕོར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི་བྱོད་ལ་
 མངའ། ཁེས་སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས་བཤེས་པའི་སྒྲིང་ཡིག་ཏུ་གསུངས་པའི་འཕོར་ལོ་བཞི་
 ལྷན་འདིར་རང་དང་གཞན་གྱི་འབྱོར་བ་བཅུ་ཡང་དོན་གྱིས་ཆང་བ་ལྟ་བུ་ལགས། དེ་
 ཀྱང་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་། ཤ་ར་བ་ལ་སྒྲོམ་ཆེན་ཞིག་གིས་ཆོས་ཞུས་པ་ལ། ཅེ་
 གཅིག་ཟེར་བའི་ཚུལ་དུ་ད་ལྟ་སངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་རྩད་གཙོད་པ་ལ་སོགས་པ་མ་བྱས་
 དགུ་བྱས་ཀྱང་། གཏད་ས་སྒྲིབ་འདིའི་འོག་རོལ་ཏུ་དལ་འབྱོར་འཕོར་ལོ་བཞི་ལྷན་སྐྱབ་
 པའི་རྟེན་ཞིག་ཅི་ཐོབ་བྱེད་དགོས། དེ་མ་ཐོབ་ན་གཞན་གང་བྱས་ཀྱང་གཏད་མེད་ཅིག་
 ཏུ་ཆ་བ་ལྟ་བུ་ལགས། དེ་ལ་ཡང་སྣ་བྲིད་པ་ཟེར་བ་ཞིག་ཁོ་ན་གལ་ཆེ་བར་གདའ། སྣ་
 བྲིད་པ་གཤམ་མ་དེས་བསྟེན་གནས་ལ་སོགས་པ་གང་འོས་པའི་སྒྲོམ་པ་ལེན་དུ་བཅུག་
 མི་དགེ་བ་ལས་བསྐྱོག་པའི་སྒྲོན་ནས་བྱི་རྩེས་སུ་བལྟས་ཅན་ལམ་དུ་མི་འགྲོ་བ་མེད་པ་
 ཞིག་ཏུ་འོང་བར་གདའ། དེས་ན་འཕོར་ལོ་བཞི་ལྷན་ཐོབ་པའི་རྟེན་ཚུལ་བྲིམས་ལ་རག་
 ལས། བྱིའི་མཐུན་སྒྲིབ་ཆོག་ཤིང་སྒྲིབ་པ་ལ་རག་ལས་པས་དེ་དག་ལ་འབད། སོ་སོའི་
 བཤགས་བསྐྱམ་བྱ། སྣ་བྲིད་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉན་དང་མཇལ་བའི་རྒྱ་ད་ལྟ་ཆོས་
 བག་རེ་མཉན་པ་ཡན་ཆད་ལ་དད་གྲུས་བྱ་གསུངས་པ་ལྟར། ད་ལྟ་དེ་ཀྱང་གྱི་རྒྱ་ལ་མ་

སྤངས་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་རང་རིམ་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་ལོངས་སྤྱོད་
 དུ་ཡོད་པ་ཡོང་། བྱི་བ་བྱེད་པ་སྤངས་པས་ཁྱིམ་ཐབ་གཞན་དབང་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་
 གཡོག་འཁོར་ཡིད་བརྟན་ཐུབ་པ་ཡོང་། རླུན་དུ་སྤྱོད་པ་སྤངས་པས་སྟན་པ་དང་གྲགས་
 པ་འབྱུང་། སྤམ་སྤངས་པས་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་བཤེས་བྱེད་དེ།
 ཆོ་སྟོང་ཆོ་སྤྱད་མེད་པར་བཤེས་སུ་འོང་། རླུབ་པོ་སྤངས་པས་འཛིགས་པ་དང་བག་ཚ་
 བ་ཡི་མི་ཡོང་། འོག་ལྟ་སྤངས་པས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སྟོན་པའི་དག་བའི་བཤེས་
 གཉིན་དང་མཇལ་ཏེ་འོང་། དབང་གི་འབྲས་སུ་སྤྱོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་འཇམ་ཞིང་བདེ་བ་
 དང་ལོ་ཐོག་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་གན་བཟའ་གྲུ་གཅིག་ཏུ་སྟེ། བྲལ་བའི་འབྲས་སུ་སྟེག་
 པ་དང་སྟུག་བསྟུལ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་འབྱུང་། དེ་ཀྱང་སྟེ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་བའི་ཆོས་
 ལ་འབྱུང་བ་དེ་སྟེས་སུ་བྱེད་པའི་འབྲས་སུ་ཡིན་པས་**རིན་པོ་ཆེའི་བྲེང་བར་ཡང་།** མི་
 དག་ཞེས་བྱ་དེ་དག་གི་ ཁྱམ་སྤྱིན་བསྐྱགས་པ་གང་ཡིན་པ། དག་བ་དག་ནི་ཐམས་
 ཅད་ལ། འབྲས་སུ་དེ་ནི་བརྫོགས་སྟེ་འབྱུང་། །བཟྱི་བ་གསུངས།

དེ་ནས་ཁམས་གོང་མའི་ལྟ་ཐོབ་པར་འདོད་ན་ཡང་། བསམ་གཏན་ཚད་མེད་
 གཟུགས་མེད་ནི། ཁྲིངས་སོགས་བདེ་བ་ཕྱོད་བར་བྱེད། ཅིས་པ་དང་། འདོད་སྤྱོད་
 དག་འདྲ་བ་དེ་དང་སྟུག་བསྟུལ་དག ཁྱམ་པར་སྤངས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་
 ཡིས། ཁྲིངས་དང་འོད་གསལ་དག་དང་དག་རྒྱས་དང་། འབྲས་སུ་ཆེ་ལྟ་རྣམས་དང་
 སྐལ་མཉམ་འཕྲོལ། ཅིས་**རིན་ཆེན་བྲེང་བ་དང་བཤེས་སྤྱིངས་**ལས་གསུངས་པ་ཀུན་
 བན་ཏན་གྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་བདེ་འགོ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དུས་ན་བཀའ་
 ལུང་གཞི་ལས་འབྱུང་བའི་བམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་དེས་བྱས་པ་བཞིན་དུ། དེས་ཀྱང་བདེ་འགོ་ལ་
 བར་དུ་གཙོད། དེས་ཀྱང་བདེ་འགོ་ལ་བར་དུ་གཙོད་སྟུམ་པས་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཆོས་
 སྤ་བའི་སྤ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱས་ལ་སྤངས། དེ་ལྟར་ལས་དང་འབྲས་སུ་ལ་ཡིད་

ཆེས་པ་ན་ལྷ་མ་བཞིན་དུ་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒོམ་པ་སྐྱེ་བའི་དུས་ཡིན་པས་དེ་འབོགས་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཤར་བའི་ཞལ་ནས། དགེ་བསྟེན་གྱི་གཏན་ཁྲིམས་ལྷ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་མི་
ཉམས་པར་བསྐྱེད་བའ་ལ་ཡང་ཡན་ལག་མང་པོ་ཞིག་འཛོམ་དགོས།

སྒོམ་པ་རིན་ཆེན་གྲ་མས་གསུང་བ་བཞིན་དུ་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒོམ་པ་བསྐྱེད་མི་རུས་
པའི་སྒྲིག་པའི་གྲོགས་པོ་དང་གྲོགས་སུ་མི་རུང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནམ་དགེ་བའི་
གྲོགས་པོ་རང་ལ་རང་དབང་མེད་པར་རིལ་གྱིས་དབང་དུ་བྱེད་ཅིང་དང་འགྲོགས་ནས།
དེས་དུས་ཉག་ཏུ་དད་པ་སོས་འདེབས་ཀྱིན་དད་པས་གཏིང་ཚུགས་པ་ཉིད་དུས་ཉག་ཏུ་
སྒོམ་དགོས། དེའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དག་སྟོང་ལ་རག་ལས། རང་གིས་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་
པས། དགེ་སྟོང་གཤམ་མ་ཞིག་དང་རི་སྒྲིབ་འཛོའི་བར་དུ་འགྲོགས་དགོས། དད་པ་
བརྟན་པ་འགའ་ཙམ་གྱིས་ཁྱིམ་གྱི་གནས་སུ་གནས་པས་ཀྱང་མགོ་ཐོན་སྒྲིབ་དམ། ལལ་
ཆེར་གྱིས་མི་ཐོན་པས་དགོན་པ་དང་དབེན་གནས་ལ་བསྟེན་དགོས་པ་ཡིན། ཐར་པ་
སྐྱབ་མི་རུས་པའི་བདེ་འགོ་སྐྱབ་པའི་ལམ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཡིན་ཏེ། འདིར་དེ་ཙམ་དུ་
འཛོག་པ་མ་ཡིན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་རིམ་གྱིས་བྲིད་པའི་གཞི་མའམ་སྒྲིབ་ལྟ་བུ།
མི་ཡི་ཆོས་ལུགས་ལེགས་སྤྱད་ན། །ལྟ་སྤུལ་བསྐྱོད་པ་ཐག་མི་རིང་། །མི་དང་ལྟ་ཡི་ཐེམ་
སྐྱས་ལ། །འཛོགས་ན་ཐར་པ་གམ་ན་འདུག །ཅེས་པ་ཤེས་རབ་བརྒྱ་པ་ལས་འབྱུང་
བའམ། དང་པོར་མངོན་པར་མཐོ་བའི་ཆོས། །བྱིས་ནི་ངེས་པར་ལེགས་འབྱུང་བ། །ཞེས་
རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱིང་བར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཡིན་པས། ལྷ་ཏོ་བ་དང་སྐྱུན་ལྷ་མཐུན་པར་
དོ་རྩེ་གདན་དུ་འགོ་བའ་མིག་དོག་སྟེ་ལ་བལྟ་དགོས། དེར་མ་བལྟས་པར་ཐེམ་པའི་བྱི་
རོལ་ཏུ་རྒྱུ་འཛོམ་ནས་རྒྱུ་པ་ཆག་ན་སྟོང་ལུངས་སུ་ཡང་མི་བྱིན། དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་བྱི་མ་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་ཉིང་མཚམས་མ་སྐྱར་བ་ཞིག་
དགོས་གསུངས། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་མེད་ན་དེའི་གོང་མ་ཀུན་ཡོད་པ་སྙམ་བྱེད་

ཀྱང་། འབྲུག་པའི་སྤྱིང་དུ་ཁར་སྤྱིན་ཟམ་དང་བཅས་པ་ཕྱིགས་པ་དང་འདྲ། སྤྱིང་བ་
 དེ་ཉིད་ན་བཞུགས་པ་ཅན་དུ་བྱིན། ཉེན་འབྲེལ་བསམས་སམས་གསུངས། རྫོང་ལྷ་འཕྲོད་
 པ་ཁོ་ན་ཡང་མ་བསམས་ཞུས་པ་ལ། དེ་བསམ་དགོས་པ་ཡིན། འདུལ་བ་འཛིན་པ་ད
 ང་རྣམས་འབྱོར་པ་དང་སྤྱི་སྤྱོད་འཛིན་པ་གཞན་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱང་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་བཟེམས་པ་མེད་
 པ་དེ་མ་བསམ་པས་ལན་པ་ཡིན། དེད་ཀྱི་འདི་ནས་ཁ་ཅིག་བྱ་ལྟས་ཤིང་ན་མར་བྱིན་
 པ་ལ་ཐུགས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་དཔོན་དེ་ཀྱན་ལ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་
 བྱམ་བྱམ་པ་མེད་དམ་ཟེར་རྟེ། ཁྱོད་ལ་གདམས་ངག་བྱ་ན་རང་གི་མཛེངས་བྱུང་ལ་ཁ་
 ལྟན་གྱིས་སོང་གསུངས་ནས་དེ་མཐོར་བར་གསུངས། འདི་བསམས་པས་སྤྱིག་པ་ལས་
 བསྐྱོག་པ་ཞིག་ཡོང་ན་སྤྱི་སྤྱོད་འབྲེལ་གྱི་ལྟས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་འདྲ་
 རང་ཆས་སུ་ཡོང་བ་ཡིན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བྱ་བ་ཡང་དེ་
 ཉིད་ཡིན།

དགེ་བཤེས་སྤྱོད་པའི་ཞལ་ནས། གསང་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གཉན་གཉན་རྟོན་རྟོན་
 གློད་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མི་དགེ་བ་བཅུ་གྲངས་པ་ལས་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཡིན་
 གསུང་བར་གདལ། སྤྱན་ཐུ་ལ་ལྷ་བྱས་ཞུས་པ་ལ་ཡང་བྱས་ལ་གཙོད་པ་བཞིན་དུ་མཛེད་
 ཀྱིན་རྫོང་པོ་ངས་ཐད་ཀྱིས་བཅད་མི་དགེ་བ་བཅུ་གྲངས་པ་ལས་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་པ་
 ཡིན་གསུངས། དེས་ན་སྤྱི་སྤྱོད་འབྲེལ་སྤྱོད་ཆོས་སྤྱོད་མང་དོ་ལྟ་བུ་འདི་མེད་ན། འབྲེལ་གྱི་
 བར་ཁང་ལྟ་བུ་དང་། མཚོག་གི་སྤྱིང་ཁང་སྤྱིན་ཟམ་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་མི་ཡོང་
 བས། ད་ལྟ་སྤྱི་སྤྱོད་འབྲེལ་སྤྱོད་དེ་བརྟན་པ་ཁོ་ན་གལ་ཆེ། དེ་ཅིག་མེད་ན་གོང་མ་རངས་
 པ་ཞིག་དུ་འགྲོ་བ་ལགས་གསུངས་ཤིང་། **ཁམ་པ་ལུང་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་།** ཆོས་གོང་
 མ་བཟང་ཡང་གལ་ལོག་མ་ཆེ་གསུངས།

གཉིས་པ་(སྒྲིམ་བུ་འབྲིང་གི་མཚན་ཉིད་)ནི།

མིང་པའི་བདེ་ལ་རྒྱབ་ཕྱོགས་གཤིང་།

ཐིག་པའི་ལས་ལས་ལྷོག་བདག་ཉིད་།

གང་ཞིག་རང་ཞི་ཙམ་དོན་གཉིར་།

སྒྲིམ་བུ་དེ་ནི་འབྲིང་ཞེས་བྱ། ༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤང་བུ་དཔེ་འགྲོའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཙམ་དུ་མ་ཟད་མིང་པའི་བདེ་བ་
ལྟར་སྤང་གྲུན་ལ་ཡང་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ཙམ་
འདུ་ཤེས་པས་མ་ཆགས་པར་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་གཤིང་། ཡང་མིང་སྤྱད་བུ་པའི་ལས་དང་
ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འདིར་ཐིག་པ་ཞེས་བྱ་བས། ཐིག་པའི་ལས་དེ་ལྟ་བུ་དག་
ལས་ལྷོག་པའི་བདུག་ཉིད་དུ་འདུག་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གང་ཞིག་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་
བུ་རང་ཉིད་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཉིས་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཙམ་དོན་དུ་གཉིར་བའི་སྒྲིམ་
བུའི་གནས་སྐབས་གསུམ་ལས་འབྲིང་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ཡང་གང་ཞིག་ཅེས་པས་སྒྲིམ་བུ་རྒྱང་དུ་མིང་པའི་བདེ་བ་དོན་དུ་གཉིར་བ་དང་།
ཙམ་ཞེས་པས་སྒྲིམ་བུ་མཆོག་སེམས་ཙམ་གྱི་དོན་དུ་མི་གནས་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་
པ་དོན་དུ་གཉིར་བ་གཉིས་པས་ལ་བ་སྒྲིམ་བུ་འབྲིང་། དེའི་མཚན་ཉིད་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་གྱི་
ང་། ཤར་བཞེད་པོས་གོང་མོ་པའི་བགྲེས་པོ་གྲུན་ལ། དཔ་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་
ལྟ་ཞོག འཁོར་བ་གང་དུ་སྒྲིམ་གྱང་སྤྱད་བསྐྱེད་ལགས་པས་བདེ་བ་ཡེ་མེད་པར་ཤེས་
ནས་འཁོར་བ་དག་ལས་མི་ཤ་བ་བཙོན་དོང་ནས་ཐར་པར་འདོད་པ་ལྟ་བུ་འཇམ། མཚོ་
འབྲུགས་པའི་བྱ་བཞིན་དུ་སྤོང་ས་མེད་པར་ཤེས་ཅན་སྒྲིམ་བུ་འབྲིང་ཟེར་བ་ལགས་
པར་གང་འཇམ། སྒོ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ཅན་སྒོ་བུར་གོས་སམ་མགོ་ལ་མེ་ཤོར་བ་བསད་

པ་བས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་བསྐྱབ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་འབད་པར་
བྱ་བ་དེ་རིངས་པ་ཞིག་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། དང་པོ་སྤྱག་བསྐྱལ་གེས་པར་
བྱས་ནས། དེའི་རྒྱ་ཁྱུན་འབྱུང་སྤོང་བ་ལ་ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པས་འགོག་
པ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་བདེན་པ་བཞིའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཞིག་ལགས་པ་ལས།

སྤྱག་བསྐྱལ་གེས་པར་བྱ་བ་ནི། གོང་དུ་བརྟན་པ་ལྟར་སྤྱེས་སུ་རྒྱུད་དུའི་མཚན་ཉིད་
ལ་བསྐྱབ་པས་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས་སྤིག་པ་སྤོང་ཞིང་དགེ་བ་སྐྱབ་པར་སོང་ཅ་
ན་བདེ་འགྲོ་རང་དབང་དུ་བཀྱག་པ་ཡིན་ཏེ། བདེ་འགྲོ་དེ་ཡང་ཐར་བ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་
ཅན་ཡིན་གྱི། འཁོར་བ་གང་དུ་སྤྱེས་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་བདེ་བ་མེད། ཅེས་གར་བ་
གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བདེ་འགྲོ་ཙམ་ཐོབ་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་བདེ་བ་མེད་དེ། མིར་
སྤྱེས་པ་ལ་ཡང་སྤྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བརྒྱུད་ཀྱིས་དུས་རྟག་དུ་གསེད་ནས་
འདུག་པ་ལས།

དང་པོ་སྤྱེ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་སྐྱད་པ་བསོད་ནམས་མ་བསགས་པ་ཀུན་ལ་དང་པོ་བར་
དོའི་རྣམ་གེས་མའི་མངལ་དུ་འཇུག་ཙམ་ནས་ཐུན་ནག་དང་ཁོད་སྤྱག་དང་ཆེར་ནགས་
སྤྱག་པོར་འཇུག་པའམ་གཡང་ལ་ལྷུང་བའི་སྤྱང་བ་འབྱུང་། བསོད་ནམས་བསགས་པ་
ལ་དེར་ཡང་ཡང་ཐོག་མཐོན་པོ་ན་འདུག་པའམ་ཁང་བཟང་གི་ནང་དུ་འཛེག་པ་ལ་
སོགས་པའི་སྤྱང་བ་འབྱུང་། དེ་ནས་པ་མའི་ས་བོན་དང་བར་དོའི་རྣམ་གེས་འདྲེས་པ་
ལས་མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་གྱ་ཙམ་ཞིག་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡང་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པ་
ཞག་བདུན་ལྷག་རེ་རེ་ལ་རིམ་གྱིས་འབྱུར་ནས་ཡན་ལག་ལྷ་དོད་པའི་ཆེ་ལྷགས་སྒྲོག་
དང་གིང་སྒྲོག་དམ་པོར་བཅུག་ནས་གསལ་གིང་གི་ཆེ་ལ་སྒྲོན་པ་རྣམས་བྱེད་པའི་སྤྱག་
བསྐྱལ་འབྱུང་། གནས་ས་ནི་མ་ཞུ་བའི་འོག་ཞུ་བའི་སྤྱང་མི་གཙང་བའི་གསེབ་ན་གནས་
པ་ཡིན་ཏེ། **གར་བའི་ཞལ་ནས།** ད་ལྟ་རི་ལྟ་སུའི་འདོད་པ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཡང་མའི་

མངལ་དེར་ཞག་གཅིག་ཉལ་ནས་བྱིར་བྱུང་ཙན་གསེར་སྤང་གཅིག་སྒྲིབ་བྱས་ཀྱང་རྩལ་
 བ་ཡི་མི་ཡོང་། འོན་ཀྱང་དེར་ཅིས་ཀྱང་གནས་དགོས་པ་ནི། སྒོ་བ་མ་ལ་སྒྲིངས་པར།
 རྩལ་བསྐལ་ཉེ་བར་སྤྱད་བྱིར་ནམ་པར་མཐོང་ཙམ་མོད། །གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ལགས་
 གསུངས། དེ་ནས་བྱིར་བཙས་ཙན་ཡང་ཆོར་ལྷགས་ཀྱིས་བྲབས་པ་ལམ་དོ་གང་ན་རྩལ་
 རྩལ་གྱིས་བྲད་པའི་ཆོད་ཙམ་གྱི་རྩལ་བསྐལ་ལ་སོགས་པ་ཡོད། དེ་ནས་བྱིས་པ་དང་
 གཞོན་རྩལ་དང་དར་ལ་བབ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱན་རིམ་གྱིས་འགགས་ནས། གཉིས་པ་
 ཆས་པའི་རྩལ་བསྐལ་བྱ་བ་ལུང་མྱེ། །ཁ་དོག་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་བཙོམ་པའི་རྩལ་
 བསྐལ་དང་། དབྱིབས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་བཙོམ་པའི་རྩལ་བསྐལ་དང་། སྒོ་བས་ཕུན་
 སུམ་ཆོགས་པ་བཙོམ་པའི་རྩལ་བསྐལ་དང་། དབང་པོ་ཉམས་པས་ཡུལ་ལ་འོངས་སྤྱོད་
 པ། ཉམས་པའི་རྩལ་བསྐལ་ཉེ་ཆས་པའི་རྩལ་བསྐལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་འདི་ལ་
 རྩལ་སྤེལ་ཞལ་ནས། ཆས་པའི་རྩལ་བསྐལ་འདི་རིམ་གྱིས་བྱུང་བ་མིན་པ་གཅིག་ཆར་
 དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཐག་སྒྲགས་ཉེ་འཆི་བ་མིན་པ་མེད་གསུངས། རྩེས་ནས་མ་ཆས་གྱི་
 བར་ཀྱན་ན་ཡང་། གསུམ་པན་པའི་རྩལ་བསྐལ་སྐྱད་པ། རང་གི་སྤྱི་པོ་ནས་རྒྱང་མཐིལ་
 ཡན་ཆད་ལ་འདི་ན་ན་ཡང་མི་ལྟོ་སྒྲུམ་པ་མཐེབ་གང་ཡང་མེད་པས། བད་དམ་པོ་ཞིག་
 གིས་ཟེན་པའི་དུས་ན་བད་དེ་ཉིད་གྱི་རྩལ་བསྐལ་པའི་ཁར། ཟས་དང་སྒྲོམ་མི་འཕྲོད་
 པ་ཀྱན་ཞིམ་ཡང་བསྐྱང་དགོས། རྩལ་དེ་རོ་ཁ་མོ་མི་ཞིམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཟ་དགོས།
 དྲ་གཤགས་དང་མེ་བཙའ་དང་དབྱུང་རྩལ་མོ་ཐམས་ཅད་དང་དུ་བྲངས་དགོས། སྤྱོད་
 ལམ་བག་ཡངས་སུ་བསྐྱང་དུ་མི་བུའུ་ཅིང་། བད་གཡོག་དང་གཉིས་ཤེའོས་བྱི་ཁོས་
 སུ་ཆ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྩལ་བསྐལ་ཤིན་ཏུ་མང་། དེ་ཀྱང་ལས་གཞན་མི་རྩལ་པ་དང་
 བྲད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྩལ་བསྐལ་བཞིའི་དབང་དུ་བགྱིས་ན་ཡང་། དུས་ཆོགས་འགྱུར་
 པའི་རྩལ་བསྐལ་དང་། བགྱིས་སྒྲོམ་དང་སྤང་བ་ཆད་པའི་རྩལ་བསྐལ་ལ་སོགས་པ་

མདོར་ན་དབང་པོ་དྲུག་གི་ཡུལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཐམས་ཅད་མི་སྲུག་པ་དང་ཕྱད་པ། ས་
 མ་དང་མཛའ་བཤེས་དང་མཁན་སློབ་དང་རྒྱུ་ལོ་བྱད་དང་བུལ་ན་སྲུག་པ་དང་བུལ་
 བ་ཡིན་ཡང་དེ་རྒྱམས་དང་བུལ་བ་དེ་ཀ་མི་སྲུག་པ་དང་ཕྱད་པ་ཡང་ཡིན། གོང་གི་མི་
 སྲུག་པ་དེ་རྒྱམས་དང་ཕྱད་པ་དེ་ཀ་སྲུག་པ་དང་བུལ་བ་ཡང་ཡིན་པས། དེ་ཀུན་ལ་བརྟེན་
 པའི་སྲུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱམ་པ་ཡང་མང་པོ་ཞིག་འབྱུང་། མེད་པ་བཅའ་གྱིས་མི་རྟེན་པའི་
 སྲུག་བསྐྱལ། མིར་སྦྱེས་ཀྱང་བསོད་ནམས་མ་བསགས་པ་ཚན་ཅིག་སྒོ་ཁང་དུ་སྦྱེས་ནས་
 སྒོ་ཁང་དང་ལུང་སྦྱོར་དུ་འཕྲི་བ་ཡང་ཡོད། ཚན་ཅིག་དཔུལ་པོར་གྱུར་ནས་ཁ་བ་ཐག་སྒྱུ་
 ཡ་མེ་བ། བཀའ་སྒྲོམ་ཀུན་ཡི་དྲུགས་དང་ཁྱད་མེད་པ་སྦྱེས་པའི་རབས་ལས། དཔུལ་
 བ་རེ་བ་འབྲས་སུ་མེད། །རང་གི་མི་ལའང་སྒྲུ་མེད་ཅིང་། །དགའ་སྟོན་ཆོ་ཡང་དགའ་
 མི་སྦྱོང་། །ཀྱི་རྟུང་སྦྱིན་པའི་གཏམ་ཡང་ཞན། །གསུངས་པ་བཞིན་དུ་འོང་བར་གསུངས།
 ཚན་ཅིག་ཆོ་སྟོད་ལ་འབྱོར་བ་དང་ལུན་ཡང་ཆོ་སྟོད་ལོངས་སྟོན་རྒྱུད་ནས་སྦྱང་རྒྱམས་
 མདུན་དུ་སྦངས་ནས་ལུང་གྱིང་འགྲིམ་དགོས་པར་ཡང་ཆ་ལ། འབྱོར་ན་འབྱོར་བས་
 ཡོད་པ་འཆོ་བསྐྱུང་མི་སྐབ་པའི་སྲུག་བསྐྱལ་མངའ་ཐང་གི་གྲ་རྒྱས་ན་སྲུག་བསྐྱལ་གྱི་
 མཆོ་དོལ་ཟེར་བ་བཞིན་དུ་བཤེས་པའི་སྦྱིང་ཡིག་ལས་ཀྱང་། དེས་པ་བདོག་མང་ཇི་
 ལྟར་སྲུག་བསྐྱལ་བ། །འདོད་པ་རྒྱུད་རྒྱམས་དེ་ལྟ་མ་ལགས་ཏེ། །ཁྲུ་མཆོག་རྒྱམས་ཀྱི་
 མགོ་བོ་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྲུག་བསྐྱལ་དེ་སྟེད་དོ། །གསུངས་པ་བཞིན་འོང་
 བ་དེ་བས་ན་ཤར་བའི་ཞལ་ནས། དབང་རྒྱུད་ན་རྒྱུད་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྟོག་ཉིད་སར་
 ཆ། དབང་ཆེན་ཆེ་སྟེ་དབང་འཕྲོ་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ན་མར་ལ་ལྷང་། །ཞེ་སྦྱང་གི་མེས་གསོན་
 གྲག་བྱེད་དེ། མདོར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ལུང་པོ་ལྟ་སྲུག་བསྐྱལ་བྱ་བར་གསུང་གསུངས།
 དེ་ལྟར་སྦྱོ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྲུག་བསྐྱལ་དེ་ཀུན་ལ་སྦྱང་སྦྱང་བའི་ཐ་མར་སོང་ཙན།

བརྒྱུད་པ་འཕྲི་བའི་སྲུག་བསྐྱལ་སྐྱད་པ། ལུན་སུ་མཆོགས་པའི་གསེབ་ནས་རང་

གཅིག་པུར་བྱུང་སྟེ་དེ་དག་ལ་ཞེན་བཞིན་དུ་ཅིས་ཀྱང་མི་སྟོངས་པར་འཆི་བ་དང་། རང་གང་འགྲོའི་གཏོལ་མེད་པར་འཆི་བའི་དུས་ཤིག་ཅིས་ཀྱང་འོང་བ་ཡིན་ཏེ། **སྤངས་དམའ་བའི་ཞལ་ནས།** དགའ་བཞིན་དུ་འཆི་བ་ནི་ཉུང་། གཡང་དུ་ལྷུང་བ་འཇུག་མེད་པ་ལྟ་བུའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཞིག་འབྱུང་གསུངས། དེ་ལྟར་ན་མིར་སྤྲུག་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་སྤྱིད་མེད། དེ་བས་ལྟར་སྤྲུག་བ་ཡིན་ན་ཡང་འཆི་འཕོ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་འཆི་ལྟས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད། ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་མི་སྤྲུག་འཇུར་བ་དང་། །སྟན་ལ་མི་དགའ་མེད་ཏེ་གཏོང་སྤངས་དང་། །གོས་ལ་བྲི་མ་ཆགས་དང་ལུས་ལ་ནི། །སྟོན་ཆད་མེད་པའི་རྩལ་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ། །མཐོང་རིས་འཆི་འཕོ་སྟོན་བྱེད་ལྟ་ལྟས་ལ། །ལྟ་ལུལ་གནས་པའི་ལྟ་རྒྱུ་ལ་འབྱུང་སྟེ། །ས་སྟེང་མི་རྒྱུ་ལ་འཆི་བར་འཇུར་བ་དག །སྤྲུག་བར་བྱེད་པའི་འཆི་ལྟས་རྒྱུ་ལ་དང་འདྲ། །ཞེས་བཤེས་པའི་སྤྱིང་ཡིག་ལས་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ལྟ་རང་རང་གི་ཞག་བདུན་བདུན་ཉམས་སུ་སྤྱོད་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་གྲ་ར་བའི་ཞལ་ནས། ཡར་མཐོ་ཡིན་ཆེ་རིང་བ་ཅུ་འཆི་ལྟས་བྱུང་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆེ། དེའི་དུས་ན་ལྟའི་གནས་སྤྱིན་ཐེག་པ་དེ་ནས་ལལ་ཆེ་བ་རན་སོང་དུ་སྤྱེད་པར་ཤེས་པས་ཡིད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྟོང་འགས་པ་ཅུ་ཡོད་པར་གསུངས། རང་གི་ལྟ་མོ་དང་འཁོར་མའོན་སུམ་དུ་ལྟ་གཞན་གྱིས་ཁྱེར་བ་མཐོང་བས་ཐག་དོག་གི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད། དན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལས་འཆི་ཁར་རིམས་ནད་ཆ་བས་བྱུང་བས་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་བས་བཅུ་དུག་འཇུར་གྱིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆེ་བ་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ་དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་ཡིན་གསུངས། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་བ་དང་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་བ་ཀུན་ལ་ལྟ་ནང་འཐབ་པ་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དང་འཐབ་ཅོད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་ཅིང་། ལྟ་མཐུ་དང་གཟི་བརྒྱུད་ཆེ་བས་ཆུང་བ་ཟེལ་གྱིས་མཉན་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད། ལྟ་དཔུལ་

པོ་བྱ་བ་ལྟ་ཏེ་འགྲོ་བར་བགང་ཡང་ཡི་དྲགས་དང་ཁྱད་མེད་པ་འདྲ་བའང་མང་པོ་ཡོད་
བར་གསུངས།

ཁམས་གོང་མ་དག་ཏུ་སྐྱེས་ཀྱང་དེ་ནས་ཡང་ཕལ་ཆེར་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་། དེར་མ་
ལྷུང་ཡང་འདོད་ཁམས་དམན་པ་དག་ཏུ་ལྷུང་ལ། འབྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་མངོན་དུ་བཏང་
ནས་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱབས་པས་ཁམས་གོང་མ་
གཉིས་སུ་སྐྱེས་པ་ཀླུ་འཆི་ཁར་སྐྱེ་བ་ལེན་དགོས་པར་ཤེས་ནས་ཐར་བ་ལ་བསྐྱར་བ་
བཏབ་པས་མནར་མེད་དུ་ལྷུང་སྟེ། སྤིང་ཅེ་བའི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། འབྱུང་བའི་འདུ་
ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པས། མནར་མེད་ཁོ་ནར་ལྷུང་བ་ཡིན། གསུངས། དེ་ལྟར་ན་དེ་
དག་གར་སྐྱེས་ཀྱང་བདེ་བ་མེད་ལ། ཅུང་ཟད་བདེ་བར་སྒྲུང་བ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་མདོ་སྤྲེ་
རྒྱན་ལས། སྤིང་དགའ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བདེ་གཡོ་བ་ལ། ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་
ལ་བདེ་བར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་། གཡོ་བ་སྟེ་མི་རྟག་པ་སྤྱི་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས། ཤ་
ར་བའི་ཞལ་ནས། སྤར་ཡང་སྤིང་ཅེ་འི་ལྟར་སྐྱེས་ཏེ་ཆོ་བསྐྱེལ་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་
སྟོང་ཅུ་ཐུབ་པ་བྱས་པ་ཡང་གངས་མེད་དེ་བསྐྱེས། དེ་ནས་ཡང་ངན་སོང་དུ་སྐྱེས། ད་
རུང་དེར་སྐྱེས་ཀྱང་བསྐྱེས། མངོན་པ་ལས་བརྒྱད་ཁྲི་བྱ་བ་ཉིད་ལས་མ་གསུངས། ཡི་ཤེས་
རྒྱས་པའི་མདོ་སྤྲེ་ལས་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དང་བཞི་ཁྲི་སུམ་སྟོང་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་
མེད་བཞི་ཆར་ལ་སྟོང་ཆོས་བསྐྱན་པ་གསུངས། གཟུགས་མེད་གསུམ་དང་། བསམ་
གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་དཔོན་གཡོག་མེད་ཐམས་ཅད་བཟང་མཉམ་པ་ཡིན། དེ་
དག་ཏུ་འདྲ་སྤར་ཡང་སྐྱེས་ཏེ་བསྐྱེས་པའི་མཐའ་མི་མངོན་ད་རུང་བསྐྱེས། བསམ་གཏན་
དང་པོ་ནས་འདོད་པའི་ལྟ་རིས་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་ན་དཔོན་གཡོག་ཡོད་པ་ལས། དེ་
དག་གི་གཙོ་བོ་དག་ཉིད་དུ་འདྲ་སྤར་ཡང་སྐྱེས་པའི་མཐའ་མི་མངོན་ཏེ་བསྐྱེས། ད་རུང་
བསྐྱེས་པ་རེ་རེ་ནས་སྤྱར་ལ་སྒྲོམ། མིའི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་དང་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་

སྒྲོན་པོ་དང་དེད་དཔོན་དང་ནོར་ཅན་དང་ཁྱིམ་བདག་གཙོ་བོ་དག་ཏུ་སྒྲེས་པས་ཀྱང་
བསྐྱས་ཤིང་བསྐྱུ་བ་ལྔ་མ་དག་དང་འདྲ། བུམ་ཟེ་མདུན་ན་འདོན་ཆེན་པོ་འཇམ། བྱི་རོལ་
པའི་གསང་སྒྲགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྩས་མཐུ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་འཇམ། བྱུང་ཆེན་བརྒྱད་ཐོབ་
པ་འཇམ། འཛིག་རྟེན་པའི་མངོན་ཤེས་ལྔ་ཐོབ་པ་ཡང་གྲངས་མེད་དེ་བསྐྱས། ད་རུང་ཐོབ་
ཀྱང་བསྐྱ། མིར་སྒྲེ་བ་དག་འཤོས་ཡིན་ཏེ་ཡང་སྒྲར་མི་ཉིད་ཏུ་སྒྲེས་ཀྱིན་གྱི་བའི་རུས་པ་
བསགས་ན་རིའི་རྒྱལ་པོ་བས་ཀྱང་མཐོ་བ་ཙམ། བྲག་བསགས་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བཞི་
བས་མང་། མའི་རྩ་ཞོ་འབྱུངས་པ་དང་གི་ནས་མཛའ་བཤེས་ཀྱིས་རུས་པའི་མཆི་མ་
བསགས་ན་ཡང་དེ་ཙམ་འདས་ཤིང་བསྐྱས། དེ་ལྟར་བདེ་འགྲོ་དག་ཏུ་ཁྱི་དོན་གཉེར་
ཙམ། གཏན་ལུལ་ལྟ་བུ་ནི་བན་སོང་གསུམ། བན་སོང་ཉིད་ཀྱི་ཡང་གཏན་ལུལ་དང་འདྲ་
བར་དཔུལ་བས་བྱས་པ་ཡིན། ཐར་པ་མ་བསྐྱབས་ན་ད་རུང་དེ་བཞིན་ཏུ་བྱེད་དགོས་
པ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། སྤིད་ཅེ་དང་མནར་མེད་ཀྱང་བྱུང་མེད་པ་འཇམ། དེ་ཡང་མནར་
མེད་ཀྱི་ཟངས་ཁ་ན་འདུག་པ་ཉིད་ཏུ་སྒྲོམ་གསུངས།

དེ་ལྟར་ཏུ་བསྒྲོམས་པས་ངེས་པ་སྒྲེས་ཏེ་འཁོར་བ་ལ་མི་ག་བའི་བཙོན་དོང་ལ་སོགས་
པ་དང་འདྲ་བ་ལྔར་བསྐྱན་པ་བཞིན་ཏུ་སྒྲོད་ས་མ་ཡིན་པར་ཤེས་ཙན། **དའི་རྒྱ་ཀུན་**
འབྱུང་སྒྲོང་བ་ལ་འཇུག་དགོས་པས། དེ་ལ་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་དང་ཉོན་མོངས་པའི་
ཀུན་འབྱུང་གཉིས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མོངས་པའི་མ་རིག་པ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་ཀྱི་སྤྱིང་ཏུ་
ལས་འབྱས་ལ་མོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་། བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྤྱག་བསྐལ་མི་འདོད་
པའི་སྤྱིང་བ་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་དང་གསུམ་ལས་བན་སོང་གསུམ་
གྱི་སྤྱག་བསྐལ་འབྱུང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་། སྤིད་པ་དང་།
བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་གསུམ་གྱིས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་དང་མའི་ལུས་འབྱུང་། དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཏི

ང་དེ་འཛིན་དང་། དགའ་བདེ་ལ་ཞེན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་གསུམ་གྱིས་གཟུགས་དང་
གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྟ་འགྲུབ་པར་གསུངས་པ་དེ་ཀུན་ལ་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་
བཟུང་བ་ལགས་ཏེ།

དེ་ལྟར་ན་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་
གཉིས་ཀྱང་འཁོར་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུར་སྒྲུབ་པས་སྤང་ངམ་སྟུམ་ན། **སྤངས་དམའ་བའི་**
ཞལ་ནས། རྒྱའི་དུས་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་མི་སྟོང་། འབྲས་བུའི་དུས་ན་དལ་འབྱོར་
ལྟ་མའི་ལས་མི་སྟོང་། འོ་ན་གང་སྤང་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིང་ལ་སྟོངས་པའི་མ་དེག་པ་དང་བདེ་
སྟུག་གི་སྤེད་པ་གཉིས་པོ་སྤངས་ནས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དེ་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གོགས་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་ཐེག་པ་རྒྱུང་བའི་རྩལ་བྱིས་ས་
བསྐྱབ་པར་འགོ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱའི་དུས་ན་མི་གཡོ་བའི་ལས་མི་སྟོང་། འབྲས་བུའི་དུས་
ན་ཁམས་གོང་མའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མི་སྟོང་། གང་སྤང་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིང་ལ་སྟོངས་པའི་མ་
དེག་པ་དང་དགའ་བ་བདེ་ལ་ཞེན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ནས། མི་གཡོ་བའི་ལས་
དེ་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གོགས་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་ཐེག་
རྒྱུང་གི་ལྟུག་པ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པར་འགོ་ལ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་སེམས་གནས་
པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེའི་གོགས་སྟོང་པ་དང་སྟིང་རྩེས་བྱས་པས་རིམ་པ་བཞིན་ཐེག་ཆེན་
ཀྱི་རྩལ་བྱིས་ས་དང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པར་ཡང་འགོ་གསུངས་ཤིང་།

ཤར་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། མི་དགེ་བ་བརྒྱ་སྤངས་པ་དེ་ཉིང་དགེ་བ་བརྒྱར་ཆ་བས་
ལྟ་མི་འཐོབ། བདེན་པ་བཞི། རྟེན་འབྲེལ། ཐབས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤྱངས་ནས་ཐར་
པ་གསུམ་འཐོབ། དེ་བས་ན་སྟོང་བར་འདྲ་བ་ལ་ཐབས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་
སྟོང་གསུང་བ་བཞིན་དུ། འཁོར་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ལས་དང་ཀྱེན་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་པ་
ལས། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་སྟེན་སུ་རྒྱུང་བའི་སྐབས་ནས་སྤངས་ཏེ། བསོད་

ནམས་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་གཉིས་གྲགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་
 སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པར་ཉམས་སུ་བྲལས་པས་དེ་དག་འཁོར་བའི་བདེ་བ་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་
 ལས་ཙམ་དུ་མི་ལུས་པར་ཐར་པའི་ལམ་དུ་བསྐྱར་བས་ལས་དང་ལམ་གྱི་མགོ་ལྷག་དབྱེ་
 ཞིང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཀྱན་འབྱུང་སྤང་བྱར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་མེད་
 བ་ལས་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ལེན་མི་ལུས་པ་དཔེ་དབྱིབས་ནང་གི་ནས་དང་འདྲ་བར་འཕགས་
 པ་དག་བཙོམ་པ་ཀྱང་གྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ལས་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པས་
 སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པ་ཡིན། ཉོན་མོངས་པ་ཡོད་ན་དེས་དང་པོ་ལས་སོགས། བར་དུ་ལས་
 སྤེལ། ཐ་མར་འགོ་དུག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཉིང་མཚམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་ཡིན་པས།
 ཉོན་མོངས་ཡོད་ན་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐལ་ཡོད། ཉོན་མོངས་མེད་ན་འཁོར་བའི་སྐྱག་
 བསྐལ་མེད། དེ་བས་ན་ཉོན་མོངས་འདིས་སྡོན་ཡང་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་དུ་སྐྱག་ཏུ་བཅུག་
 ད་ལྟ་ཡང་སྐྱག་བསྐལ་གྱི་སྟེང་དུ་བཞག། བྱིས་ཀྱང་མ་ཐའ་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་སྐྱག་བསྐལ་
 ལ་སྦྱོར་བར་འདུག་པས། ཉོན་མོངས་པ་ལ་དགའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ནས་སྦྱོང་དགོས།
 ཉོན་མོངས་ལ་དགར་ངོས་ཟིན་ན་འཕྲལ་དུ་མ་སྦྱོངས་ཀྱང་སྦྱོང་བའི་རྒྱ་ལ་ཞུགས་པར་
 བྱ་བ་ཡིན་པས་ནམ་ཞིག་མི་སྦྱོང་མི་སྦྱིད་ཅེས་སྤིངས་དམའ་བ་གསུངས།

འོན་སྤང་བྱའི་ཉོན་མོངས་པ་རང་ཅི་ཙམ་ཞིག་ཡོད་སྟམ་ན། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་
 གཏི་སྐྱག་དང་རྒྱལ་ལྟ་བུ་ཐེ་ཚོམ་སྟེ་དུག་ཅུ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་འཕམ། དེ་རྒྱར་བསྐྱས་ན་དུག་
 གསུམ་གྱི་ཁར་དང་རྒྱལ། དུག་དོག་གཉིས་བསྐྱན་པས་དུག་ལྡུམ། དེ་ཡང་རྒྱར་བསྐྱས་
 བ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་སྐྱག་སྟེ་དུག་གསུམ་དུ་འདུ་བས་དེ་ཀྱན་སངས་ཀྱིས་སྤང་
 དགོས། ཀྱན་འབྱུང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྦྱོང་བ་ཡང་ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱིས་
 སྦྱོང་སྟེ། ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པས་སུན་འབྲིན། ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་
 པས་མགོ་མཛོན། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པས་བག་ལ་ཉལ་ཅུ་བ་ནས་འཛོམས་

པར་བྱེད་པ་ལས། དེ་གསུམ་གྱི་ཙ་བ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན། དེ་ཡང་སྤར་བསྟན་པ་
བཞིན་དུ་སྤྱིད་པ་ཐམས་ཅད་སྟག་བསྟུལ་དུ་གཤེས་པས། བསམ་པ་ཁམས་གསུམ་དག་
ལ་མི་ལམ་ན་ཡང་འདོད་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་སོང་ཙ་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྟན་
པར་རྫོགས་པའི་སྒྲིམ་པ་སྟེ་བའི་དུས་ཡིན་པས་རང་གི་སྒྲོ་ཚད་དང་སྦྱར་གྱིན་དེ་དག་
སྤངས་ཏེ།

ཕུ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། བསམ་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱེས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་ངེས་འབྱུང་
གི་སེམས་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ། བསམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཕངས་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་
བསྟུང་ཙ་ན་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་བསྟུང་བའི་མན་ངག་གྲང་
ཟུངན་ལས་འདས་པ་ལས། མི་ཞིག་རྒྱལ་བ་ལ་ཞོན་ནས་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་འགོ་བའི་
དུས་ན། བམ་མཁའ་ལས་སྤྱོད་པོ་བྱུང་ནས། རྒྱལ་བ་དང་། དེའི་བྱེད་དང་། ཡན་ལག་
གཅིག་དང་། ལག་མཐིལ་ཙམ་དང་། ཁབ་ཀྱི་མིག་ཙམ་གྱི་སྟག་གདོད་དུ་རྒྱག་ཟེར་བ་
ལ་དེ་གང་ཡང་མི་སྟེར་བ་བཞིན་དུ། སྤྱིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཕ་རོལ་ཏུ་བཞུལ་བའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་ལ་ཕམ་པ་དང་། ལྷག་མ་དང་། ལྷང་བྱེད་དང་། སོ་སོར་བཤགས་པ་
དང་། ཉེས་བྱས་ཕྱ་མོའི་སྐབས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱོད་པོ་ལ་མི་དབྱེ་བར་གསུངས་
པ་བཞིན་དུ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། ཉེས་བྱས་ཕྱ་མོའི་སྐབས་བྱེན་ཡང་སྤྱིད་པའི་རྒྱ་མཚོར་
འབྱིང་། ཟུངན་ལས་འདས་པའི་སྐམ་སར་མི་ཐོན་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་སྤྱིད་པ་ལས་ཡིད་བྱུང་ཞིང་། ཟུངན་ལས་འདས་པའི་བསམ་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་རབ་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་བསྟན་པ་ལ་སྒྲོ་བ་དུ་འཇུག་པ་དེ་ཐམས་ཅད་མཁན་པོའི་ལས་
ཡིན། ལུ་བ་རྒྱལ་ཞེས་པའི་སྒྲུ་ལས་བྱེད་བྱེད་པ་བྱ་བར་འགོ་བས། འཁོར་བ་ལས་ཡིད་
འབྱུང་བར་བྱེད། ཟུངན་ལས་འདས་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པོ་སྦྱིན་པར་བྱེད། ལྷག་པའི་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པས་ན། ཁམས་ས་ལས་རྫ་བྱེད་པ་ལ་རྫ་མཁན་

ཟེར་བ་བཞིན་དུ་སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་ལས་དག་བཅོམ་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་མཁན་པོ་ཟེར་བ་ཡིན་
 ཏེ། ད་ལྟ་མཁན་སྒྲོ་བ་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བློ་སྦྱ་སྦྱང་ཞིང་ཁྱིམ་ནས་པར་ཆད་དེ་སྤྱི་ཏེ་
 རབ་ཏུ་འབྱེན་པ་མེད། རང་ཡང་དག་ཤོས་ཤིག་ཆེ་འདི་ལ་སྒྲིད་ལ་བྱི་མ་ལ་ལྟར་འགོ་
 ཟེར་བ་དེ་ཆོད་ཅིག་གིས་རབ་ཏུ་འབྱུང་། རི་ཞིག་ཅན་ན་བྱི་མའི་ལྟ་ཏེ་ནམས་ཀྱང་བརྟེན་
 དེ་འདིའི་སྒྲིད་ཀྱང་བརྟེན་ནས་སྤྱུག་ལ་ཟད་པར་བྱེད། དེ་མན་ནམས་ཉེ་སྤྱད་དེ་རྟོག་
 དང་སྤྱོད་ལོན་དང་དགས་གཅོས་པ་དང་། འཛོལ་མ་བྱིད་པ་དང་གདོན་གྱིས་ཉེན་པ་དང་
 ལས་གཅོར་རྒྱས་གཅོར་ཉི་ཆེ་ལས་མེད། འཛིག་རྟོན་པ་གཉེན་ཆོལ་ཐབ་པ་དག་དེ་ཉིད་
 གྱི་སྒྲུ་ལོ་དང་རྫོངས་དང་རྒྱབ་ན་པ་མིང་ཅི་ཡོད་འདྲི་ཡོ།

དེ་བཞིན་དུ་དགོ་འདུན་དང་མཁན་སྒྲོ་བ་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་དང་དབུལ་བ་དང་
 མི་ཆོས་གསུམ་འདྲི་སྟེ། དེང་སང་ན་དབུལ་བ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ལ་ཡང་མི་ལྟ་
 པར་ཆད་ཅན་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་འབྱེན། དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་དང་གཞི་
 མ་ལེགས་པ་ཞིག་ཁོ་ན་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། དགོ་བཤེས་སྟོན་པ་ཡང་ཀུན་གཞིའི་དོད་མི་
 གཞི་ལ་བྱ་གསུང་བར་གདའ། གཞི་མ་མེད་པའི་པར་ཆད་ཅན་རབ་ཏུ་བྱུང་པའི་ནང་
 པར་ནས་སྤང་སྒྲ་རེ་ལ་སྦྱར། དབུལ་བ་ཆེན་སྒྲར་བྱ། མི་ཆོས་བཟང་ན་ཡང་སྒྲར་བྱ།
 ད་ལྟ་རང་ཅག་གི་ཆོད་དེ་ཆོད་དུ་འདུག་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནམས་ཀྱང་བར་དུ་ཅན་པའི་
 ལྟར་བ་ལ་སོགས་པ་གཏོང་རྒྱ་དག་མ་བྱུང་བར་དགོ་བསྟེན་གད་པོ་འདྲ་བའི་སྒྲོ་སྦྱ་སྦྱང་
 ལུས་པ་དང་ཐུང་ན།

རྩེ་པོའི་ཞལ་ནས། ཆོག་སྐྱར་མི་དགོས་པ་སོར་རྒྱུད་པས་ཆོག་སྒྲོན་འཇུག་གི་སྒྲོ་མ་
 པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་དུས་ན་བསམ་པ་གཤའ་མར་སྒྲེས་པ་མེད་ན། བྱིས་བློ་སྦྱ་སྦྱངས་པ་ཅམ་
 ཀྱིས་མི་ཆོག་ཆོག་ཉིད་ཀྱང་གཞི་ནས་སྒྲོར་དགོས་གསུང་བར་གདའ་སྟེ། སོ་སོར་ཐར་
 པ་ལ་ཆོག་སྐྱར་མི་དགོས་པ་བས་ཀྱང་དེ་གཉན་པས་བསྐྱར་བ་དང་ཅབ་ཅུབ་བྱར་མི་

རུང་བྱ་བ་རང་ཡིན། རོ་བོ་གསུང་བ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་དགའ་བོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་
 ལས་གསུངས་ཏེ། དེ་དང་བོ་བཙུམ་ལྟ་བུ་འདས་ཀྱི་ཞལ་མ་ལོག་དུ། ཁོ་མིང་པ་ཐ་མ་པ་
 ཡིན་པས་དགོས་ཏེ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལོག་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱས། དེ་ནས་ཀྱང་སྟོན་པ་
 བཞག་ལས་སྟོན་པ་ཀུན་གྱི་ཞལ་མ་ལོག་པ་དུན་ན་སྟོན་པ་ཀྱི་ལོང་ལོས་བསྐྱར་བ་ཐོབ་
 པས་རྒྱལ་མིང་བསྐྱར་སྟོན་པ་ལས་མེད་དེ། བཙུམ་ལྟ་བུ་འདས་ཀྱིས་པར་ཁྱིད་རྒྱུ་ཁྱིད་
 ཐབས་སྟོན་པ་མཛད། སྟུང་ཅུ་ཅ་གསུམ་བསྟན་པས་བཙུན་མོ་དང་རྒྱལ་མིང་ལ་ཞེན་
 བ་དང་བྲལ། དེ་ཙམ་གྱི་མར་སྟོན་པས་བསྐྱབ་པ་ལ་སྐྱས་པའི་མཆོག་དུ་སྐྱར་ཏེ་
 ཡང་རྒྱལ་ཁྱིམ་འཆལ་བའི་གངས་སུ་བཙུག་དཔལ་བ་བསྟན་པས་དེ་ལ་ཡང་ཞེན་པ་
 དང་བྲལ། དེ་ནས་མིའི་སྐྱུ་བསྐྱུ་རྣམས་འཛིན་ཀྱིས་བསྟན་པས་མིང་པ་ཐམས་ཅད་
 ལས་ཡིད་བྱུང་ནས་ངས་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་ཁྱིམ་སུ་སྐྱར་ཏེ་ཆོག་སྟུང་མ་ལས་མ་བསྐྱར་
 བར་དག་བཙུམ་པ་ཐོབ། ད་ལྟ་རང་ཅག་ཐག་རིངས་སུ་ཕྱིན་ནས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 བསྟེན་སྟོན་གཉེར་བྱེད་ཟེར་བ་ཀྱན་གྱི་བསམ་པ་ཡང་དགའ་བོ་སྟུང་ཅུ་ཅ་གསུམ་མ་
 མཐོང་བའི་ཆོད་ལ་ལས་སྟོན་པ་འཕགས་ལུས་པ་མེད། བཤེས་གཉེན་འདྲ་བ་སྟན་སྟན་
 ཞིག་བསྐྱབས་ལ་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་ནས་བརྟེན་པ་བཙུན་པ་ཕྱི་སྐྱུང་སྟུང་མ། ཕྱིར་ལོག་ནས་
 མི་སྐྱུ་ཙམ་འཛིན་པས་དང་དག་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱིས་ཀྱི་ཡང་དག་དང་བཤེས་སུ་བྱེད།
 མི་སྐྱུ་ཙམ་འཛིན་པས་སྟོན་དེ་ཉིད་ཕྱིས་ཀྱི་ཡང་འཛིན་སྟོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན། རག་མ་བ་
 ཆོས་ལྟ་བུ་དཔེ་ལྟ་བུ་པས་རག་མ་ཀྱན་ན་ཡུག་ཡུག་གཤའ་བོ་ཟེར་ནས་ཀ་བ་ལི་ཞལ་སྐྱར་
 རོ། །རང་ཅག་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་དུ་འདུག་པ་ཡིན། ཕྱིའི་སྟོན་ཡུལ་དགའ་བོ་དང་
 ཀྱན་དགའ་བོ་གཉིས་འདྲ་བ་ལས་མེད་དེ་ནང་གི་བསམ་པ་ཁྱད་ཆེ། རང་ཅག་ཀྱང་ཕྱི་
 རྒྱལ་ཐག་ཆོད་པ་འདྲ་ཡང་བསམ་པ་ཁྱིམ་དུ་ལོག་ལ་ཉེ་སྐྱུང་མི་སྟེ་ལྟ་སྐྱུང་འདོད་
 བ་དག་ལ་སྐྱུང་སྟུང་པ་ལས་མེད་གསུང་སྟེ། བསམ་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་བྱངས་པ་དང་

བསྐྱུངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཐར་པའི་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་བ་སྒྲོལ་བ་སྤངས་པ་དང་། སྤང་
བ་ཀྱན་གོང་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཟིན་པར་བྱ། དེ་ལྟར་ལྟག་
པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སྒྲོབ་པའི་བར་དུ་གཙོད་པ་ཡང་འདོད་པ་ཡིན་པས་བྱིན་དང་གི་འདོད་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་བསྒྲོལ་པ་ལ་འདོད་པ་སྤང་། འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་
ཀྱང་སྒྲོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ནས། འདིར་ནི་གསོད་དང་འཆིང་དང་གཙོད། །པ་རོལ་ཏུ་ནི་
དབྱལ་སོགས་སྤྱབ། །ཅིས་གསུངས་པས་འདི་ཁོ་ན་འདུས་ཆེ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་དུ་
འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྒྲོལ་ནས། སྤོང་མའི་གྲིང་གི་ཆོང་པའི་གདམ་རྒྱུད་བཞིན་
དུ་འདོད་པ་ལ་བྱི་མིག་མ་བལྟས་ན་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒྲོལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སྤྱིད་པའི་རྒྱ་
མཆོ་ལས་ཐར་ཏེ་འོང་། བྱི་མིག་བལྟས་ན་ཁས་སྤངས་ཆེ་བཞིན་དུ་ལྟང་ཆ་བས་ཆེ་
གསུངས་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཐབས་ཆད་འདོད་པ་ལ་བྱི་མིག་གིས་མི་ལྟ་བ་ལགས་ཞེས་ག་
ར་བ་གསུངས།

ལྟག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོལ་པའི་དམིགས་པ་ཡང་སྤྱིད་
པ་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱུངས་ཡིན་པར་སྤང་བསྟེན་པ་བཞིན་དུ་དང་། དེ་སྤྱབ་པའི་རྒྱ་རང་
རང་གི་རྟེན་ལ་ཡོད་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་ཡིན། དེའི་རྩ་བ་ཡང་སྤྱིད་པ་
ཡིན། དེ་འདོད་པ་ལས་བྱུང་བས་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་རོ་མུང་བ་རྒྱུང་ལ་ཉེས་དམིགས་
ཆེ་བ་དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་སྤངས་ན་སྤྱག་བསྐྱུངས་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་
བ་དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱིང་བའི་གཉེན་པོ་ཡང་འཕགས་པའི་ལམ་ཡིན་པ་
རྣམས་ལ་བྱ། དེ་ལྟར་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་གྱུར་པ་ན་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་ལ་
ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཙམ་ཞིག་ལས། ལས་བྱེད་པ་
པོ་དང་། འབྲས་བུ་མྱོང་བ་པོ་དང་། ལམ་སྒྲོལ་བ་པོ་དང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་པོའི་བདག་
མེད་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བྱེ་བའི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས། བདག་ལྟའི་རྩ་བ་ཙན་གྱི་ཉོན་

མོངས་པ་རྣམས་སྤངས་པས་དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་ལས་མི་གསོག་ལས་མ་བསགས་
ན་ལམོར་བར་སྐྱེ་བ་མི་ཡིན་པ་དེ་ལ་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་འཇུ་ངན་ལས་འདས་པ་
ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ།

གར་བའི་ཞལ་ནས། འམོར་བ་སྤྱག་བསྐྱལ་དུ་གཤེས་པ་དེ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་
ཡིན། དེ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱལ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཙན་གྱི་བདག་མེད། དེ་རྒྱ་ལས་དང་
ཉོན་མོངས་པའི་ཀྱན་འབྱུང་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་ཀྱན་འབྱུང་ཙམ་ཞིག་ཡིན་གྱི་བྱེད་
པ་པོའི་བདག་མེད། དེ་གཉིས་འགགས་པ་དེ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཡིན། དེ་ཡང་འགོག་
པ་ཙམ་གྱི་འགོག་པ་པོའི་བདག་མེད། དེ་ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་
ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ལམ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་གྱི་ལམ་སྒྲོམ་པ་པོའི་བདག་མེད་
པས། **བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ།** མི་རྟག་པ། སྤྱག་བསྐྱལ་པ། སྒྲོང་པ། བདག་མེད་པ།
རྒྱ། ཀྱན་འབྱུང་པ། རབ་ཏུ་སྐྱེ་པ། རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པ། འགོག་པ། ཞི་པ། བྱ་ལོ་པ།
ངེས་པར་འབྱུང་པ། ལམ། རིགས་པ། སྐྱབ་པ། ངེས་པར་འབྱེན་པ་སྟེ། བདེན་པ་བཞི་
ཆོས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་སིལ་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་ཙན། རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་
པའི་འབྲས་བུ་ནས་དག་བཙོམ་པ་ཐུང་པོ་ལྟག་བཙས་དང་། ལྟག་མེད་ཀྱི་བར་དུ་འཐོབ།
དེའི་སྟེང་དུ་རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲོམས་པས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་འཐོབ། དེ་ལ་གྲུབ་
པ་མཐའ་འདོན་གྱི་ཉན་ཐོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་པ་ཀྱན་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་མི་སྒྲོབ་པའི་
ཆོས་བཅུ་འཇམ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཐུང་པོ་ཐུང་པོ་རང་བཞིན་དུ་འདོད། མདོ་སྟེ་པ་མཚོ་ལ་
འབྱུག་ཞུ་བའམ། བམ་མཁའ་ལ་སྒྲིན་དེངས་པ་བཞིན་དུ་འདོད་དེ། འདུས་པ་རགས་
པའི་དངོས་པོ་གྲུས་པ་ཙམ་ཡིན། ལྷན་ཅིག་མ་དང་རྩལ་སྤྱ་རབ་གཏོང་མི་རུས། དེ་ལ་
སྐྱེས་བུ་འབྲིང་ཟེར་བ་ལགས་གསུངས།

དེ་ལྟར་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་བདེན་པ་བཞིའི་རྩལ་གྱིས་བསྐྱབ་པ་འདི་

ལ་སྤྱིངས་དམའ་པའི་ཞལ་ནས། བདེན་པ་བཞི་ལ་བཤད་པའི་གོ་རིམ་དང་སྐབ་པའི་
 གོ་རིམ་གཉིས་ལས། བཤད་པ་ལྟར་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཤེས་བྱར་ཤེས། ཀྱན་འབྱུང་སྤང་
 བྱར་གོ། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ། ལམ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ཞེས་འཆད། སྐབ་པ་ལྟར་ན་ནད་
 པ་ནད་གྱིས་ཉེན་པ་ཞིག་སྤྲུག་པ་མཁས་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་པ་ན། སྤྲུག་པ་དེས་དང་ཐོར་
 ནད་ངོས་འཛིན། དེ་ནས་ནད་དེ་ལ་ཡན་པའི་སྤྲུག་སྒྲིབ། དེས་ནད་སོས་པས་བདེ་བ་ར་
 ང་ཆས། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྤྲུག་བསྐྱེད་དུ་གོ་བའི་གང་ཟླག་དེ་སྤྲུ་
 མ་ཞིག་ལ་བརྟེན་པས། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཀྱན་འབྱུང་གི་བདེན་པར་ངེས་བཟུང་། དེ་
 སྒྲོང་བ་ལ་གཉེན་པོ་ལམ་བསྐྱེད་པ་གསུམ་ཉམས་སུ་བྱུངས་པས། ཁམས་གསུམ་གྱི་
 སྤྲུག་བསྐྱེད་གཏུན་ནས་བྱལ་བ་འགོག་པའི་བདེན་པ་སྟེ། དེ་ནི་སྐབ་པའི་གོ་རིམ་མོ་
 གསུངས། དེ་ཡང་སྤྱིར་རིགས་ཅན་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ལ་འགོད། རིགས་མེད་ལྟ་དང་མི་
 ལ་འགོད། གསུངས་པ་བཞིན་དུ་སྦྱེས་སུ་མཆོག་ལ་བཀྱི་བར་མི་རྩས་པའི་རིགས་ཅན་
 རྣམས་སོ་སོའི་ལམ་ལ་འགོད་པ་ལགས་པར་གདའ་ནའང་། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་སྦྱེས་སུ་
 རྒྱུང་འབྱིང་གཉིས་ཀྱང་སྦྱེས་སུ་མཆོག་ལ་བཀྱི་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་ལགས་
 པས། **གར་པའི་ཞལ་ནས།** འདིར་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱུད་པའི་ལམ་གསུངས་པ་མ་ཡིན།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་རིམ་གྱིས་ཁྱིད་པའི་མན་ངག་ཡིན་གསུངས། དེ་ལ་ཆན་ཅིག་སྦྱེས་སུ་
 རྒྱུང་འབྱིང་གཉིས་ཆེན་པོའི་དོར་བྱའམ་སྤང་བྱ་ཡིན། དེ་ཅིས་ན། རྒྱུང་འབྱིང་ཡང་ཅི་
 ཅམ་ཐོབ་སྟེ་ཡང་ཡང་བསྐྱེས། འབྱིང་སྦྱེས་སུ་ཆེན་པོ་དང་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་ཟེར་
 བ་ཡོད་སྐད་དེ། རྩོམ་པའི་ཐུགས་དགོངས་ནི་མིན་གསུངས།

འོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ན་སྦྱེས་སུ་རྒྱུང་འབྱིང་དེ་གཉིས་མཆོག་གི་རྩ་ལག་གམ་རྩ་བ་ལྟ་
 བྱ་ཡིན། ལམ་འོག་མ་གོང་མ་གོང་མའི་ཡན་ལག་ཡིན་སྐད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཁན་
 པོ་དཔལ་ལྷན་པ་བར་སྐབས་འདིར་སྦྱེས་སུ་གསུམ་གྱི་ཀོར་ལྟོག་ཅེས་པའི་མན་ངག་ཅིག་

གསུང་བར་གདའ་ཞེ། དེ་གང་ཡིན་ན་སྒྲིམ་བུ་རྒྱུ་དེ་རྟོགས་པ་རན་སོང་གསུམ་གྱིས་
 འཛིགས་ནས་རྒྱ་མི་དག་བ་སྒྲོང་བ་དེ་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་དུ་མེད་ཐབས་མེད་པས་
 སྒྲང་བྱ་མིན། འོ་ན་ཐམས་ཅད་ནས་ཁྱད་མེད་དམ་སྟུམ་ན་དེ་ཉིད་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་
 འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་སྒྲང་བྱ་ཡིན། འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་དུ་འགལ་བ་
 མིན་ཏེ། འབྲིང་གི་དུས་ན་འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྟུག་བསྟུལ་དུ་རྟོགས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་
 དེ་ཆེན་པོའི་ཆ་ལག་རང་ཡིན། དེ་མེད་ན་ཆེན་པོའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་དུ་རང་མི་བརྟུབ།
 དེར་ཤེས་པས་ཆེན་པོའི་བསམ་པ་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ཞེ། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་
 མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་དེ་ཙམ་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་འཁོར་བར་འབྱུམས་པས། དེ་ཙམ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་གི་མ་མ་བྱས་པ་ནི་གཅིག་ཀྱང་མེད། མ་བྱས་རེས་
 ཀྱིས་པན་བཏགས་པས་ཤིག་རྒྱ་ཡང་དེ་ཙམ་ཆེ་བའི་མ་ཆན་དེ་རྣམས་བདེ་སྦྱིད་དང་ལྡན་ན་
 རུང་བ་ལ་བདེ་བ་མེད་དེ་རང་ཉིད་སྟུག་བསྟུལ་ས་དེར་སྟུག་བསྟུལ་བས། འཁོར་བའི་
 ཉེས་དམིགས་ཤེས་པས་སྒྲིང་རྗེའི་ཡུལ་ཤེས་པར་ཡང་འབྱུང་། འབྲིང་གི་རྟོགས་པ་དེ་
 མེད་པར་རང་གི་འཁོར་བ་ལ་བདེ་གནས་སུ་མཐོང་ནས་སེམས་ཅན་སྒྲོལ་བར་འདོད་
 བ་དེ་དག་མིན་ན་ཅི་ཡིན་ཞེས་སུ་ཕྱོད་བས་གསུངས་སྐད། དེས་ན་སེམས་ཅན་བདེ་ས་
 བ་འདུག་པ་ལ་སྒྲིང་རྗེ་སྦྱོ་དོན་མེད། སེམས་ཅན་ལ་མའི་འདུ་ཤེས་མེད་ན་དེའི་སྟུག་
 བསྟུལ་མི་བཟོད་པའི་སྒོ་མི་སྦྱོ། འཁོར་བ་སྟུག་བསྟུལ་དུ་ཤེས་པ་དང་སེམས་ཅན་མར་
 ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཉམས་ལ་དབགས་ནས་གཞན་སྟུག་བསྟུལ་བ་ལ་མི་བཟོད་
 པ་འབྱུང་ཞེ། བདག་ཅི་འདྲ་བ་དེ་འདྲར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤེས། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་
 འབྱུང་བས་ཆེན་པོའི་བསམ་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རྒྱུང་འབྲིང་གི་རྟོགས་པ་ལ་རྟག་ལས། དེས་
 བ་ལམ་དངོས་སྒྲིམ་བུ་ཆེན་པོའི་ཡིན་ཡང་དེའི་རྩ་བ་རྒྱུང་འབྲིང་གཉིས་ཡིན་པས། རྩ་
 པོའི་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་དམ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུང་འབྲིང་གི་ཆོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་

ཅ་པ་ལྟ་བུ་མཛད་པས་ཆོས་པ་བདེན་ལ་ངེས་པ་ཆོ་འབྱུང་བ་དེ་འདིའི་གནད་ཡིན་གསུང་
ས། དེ་ལྟར་རང་ཉིད་མིན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡིད་འབྱུང་བས་དེའི་རྒྱ་སྤྱོད་བར་འདོད་
པའི་སྤྱོ་རྣལ་མ་སྐྱེ་བར་སོང་ཙན་ཐེག་པ་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་སྤྱོ་སྤྱོད་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་པས།

དེ་ཡང་གཤམ་པའི་ཞལ་ནས། རང་ཉིད་འཁོར་བ་ལས་གཏན་ཐར་པ་ཡང་སངས་
རྒྱས་མ་ཐོབ་པར་མེད་དེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་རྟོགས་བྱའི་མཚན་ཉིད་ནི་གཅིག་ལས་མེད་
ལ། དེ་རྟོགས་པ་མཐར་མ་ཐིམ་པར་ནི་དངོས་པོར་འཛིན་པ་དང་བཅས་པས་གཏན་ཐར་
པ་མེད། རྟོགས་པ་མཐར་ཐིམ་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ཡིན། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་
བ་ལ་ཡང་ཐར་པ་ཡོད་པ་སྐད་བཤད་པ་ནི་གཡང་སའི་སྤྱར་མ་ཐིམ་པར་ནོར་ཙན་ཉིད་
དུ་ཐིམ་པར་མི་རུས་པ་བཞིན་དུ། རེ་ཞིག་དེ་དག་གི་ལམ་དུ་མ་ཁྲིད་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
ལ་འཇུག་མི་རུས་པ་དག་བཀྱི་བའི་དོན་དུ་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་སུ་བྱ་ཞིག་པའི་དུས་སུ་བར་
དུ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གླིང་སྤུལ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་དག་ལས། ངས་ཐེག་པ་སྣ་
ཚོགས་བསྟན་ན་སེམས་ཅན་ལ་ཉི་འིང་ཅན་དང་ཆོས་ལ་སེར་སྣ་བྱེད་པར་འགྲོ། དེ་ལྟར་
ན་སངས་མ་རྒྱས་པར་འགྲོ་བས་ཐེག་པ་སྣ་ཚོགས་བསྟན་པ་མེད་གསུངས། ཡུམ་ལས་
ལམ་ཁྱལ་པ་དང་རྒྱང་པ་བྱ་བ་ཟེར་དེ། དེ་ལ་ནི་ཁྱལ་པ་ཟེར་ནས་ལན་གཉིས་སུ་བསྟན་
རྒྱང་བྱེད་དགོས་པ་མེད། ལན་གཅིག་ཉིད་ཡིན། ལམ་ཁྱལ་པ་བྱ་བ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་
དུ་ཁྱལ་ནས་འབྲས་སུ་ཐོབ་ཀྱང་། ཡང་གཞི་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་སྦྱོབ་དགོས་
པ་དེ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན།

འོ་ན་ངེས་ལེགས་བྱང་རྒྱུ་གསུམ་ཟེར་བས་ཉན་རང་གཉིས་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱང་འབྲས་
སུ་མ་ཡིན་ཅམ་སྟམ་ན། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་སུ་མ་ཡིན་དེ། ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་
ཡིན་ཡང་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགོ་བཤེས་དང་ཡུང་

ནས་ཚན་ཅིག་ཚོགས་ལམ་རང་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་འགྱུར། ཚན་ཅིག་ངེས་འབྱེད། མཐོང་ལམ། དག་བཙུམ་པའི་ཡུང་པོ་ལྷག་བཙས་ལ་ལྷག་པར་བསྐྱར་དུ་བརྟུབ། ལྷག་མེད་ནས་བསྐྱར་དུ་མི་བརྟུབ་ཟེར་བའང་ཡོད་དེ། འདི་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ལྷག་མེད་དུ་སོང་ནས་བྱང་བསྐྱར་དུ་འདོད་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱལ་ནས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ལེན་དུ་བརྟུག། དེ་ནས་གཞན་དོན་ལ་སློལ་དུ་ཀྱིས་ཁྱིད་ཚོགས་གསལ་ཏུ་བརྟུག་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་སྐྱོར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཐེག་པ་དམན་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་བསྐྱབས་ཅན། དེ་དག་ཡང་དང་ཡང་དུ་ནི། །རང་སེམས་མངོན་དུ་འགྱུར་ལྷན་པས། །མྱ་ངན་འདས་ལ་མངོན་དགའི་ཕྱིར། །རྟོགས་པ་བྱལ་བ་ཡིན་པར་བརྟོན། །ཅེས་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་རང་སེམས་མངོན་དུ་འགྱུར་བས་རྟོགས་པ་བྱལ་ཞིང་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐུག་སྐྱད་དགོས་པས། དག་བཞེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་འཆིང་བ་མཐའ་དག་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཉན་ཐོས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་དེའི་ལམ་བསྐྱབས་པས། དག་འདུན་ཉི་ཤུ་ལས་གང་ཟག་ཅིག་ལ་ཅི་ཅམ་བཙུམ་བརྟུབ་པའི་གོང་མ་རེ་ཐོབ་ཀྱིན་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་ལས་རིང་དུ་འགོ་བར་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་མངོན་པར་བྱང་རྒྱལ་པའི་རྒྱུད་ནས་བཤད་ནས་ཡིད་ཀྱིས་ལྷོས་གིག་གསུང་སྒྲིད་དེ། དེས་ན་དང་པོ་ཉིད་ནས་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཁོ་ན་རང་ཉིད་ཐར་བ་སྐྱབ་པ་ལ་ཡང་ལམ་ཉེ་བ་ཡིན། རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པ་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་གཏན་ཐར་ཡོད་ཁོངས་སུ་བརྟུག་ན་ཡང་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་པ་མ་བྱེད་བྱེད་པ་རྣམས་ཐོར་ནས་རང་ཐར་བ་སྐྱབ་ན་དེ་ལས་ཁྲིལ་ཐོར་བ་མེད་པ་སྤར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་བསམ་གསུངས་གིང་། དེ་ལྟར་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པ་འདི་ཡང་རང་ཉན་ཐོས་བྱ་བ་ངན་ཏེ་མ་ཅིག་ཏུ་སོང་གིས་དོགས་ནས་

སྐྱབ་པ་མེད་ན། ཉན་ཐོས་ལ་གཏན་ཐར་ཡོད་ན་དེའི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་མྱ་ངན་ལས་
འདས་པ་ཐོབ་ན་གཞན་དོན་གཏན་དུ་རྒྱུན་འཆད། གཏན་ཐར་མེད་ཀྱང་གཞན་དོན་
ལས་རིང་དུ་འགྲོ་བས་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་ལྟར་ན་སངས་
རྒྱུས་ཐོབ་དགོས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་(ལམ་གྱི་སྐྱབ་པའི་རྟེན་སྒྲིམ་སྤྱོད་མཆོག་གི་མཆོད་ཉིད་)ནི།

རང་རྒྱུད་རྟོགས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱིས།།

གང་ཞིག་གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཀྱན།།

ཡང་དག་ཟད་པར་ཀྱན་ནས་འདོད།།

སྒྲིམ་སྤྱོད་དེ་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ།། ༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱར་སྒྲིམ་སྤྱོད་ཆུང་འབྲིང་གཉིས་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ངན་
སོང་དང་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གཏན་ལ་ཡབ་པས་དེ་དག་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཉིད་དུ་རྟོགས་
པའི་རྟེན་གྱིས་གང་ཟག་ངན་སོང་དང་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱིས་འཇིགས་པས་རང་
གི་ཉམས་ལ་དཔགས་ནས་སེམས་ཅན་གང་ཞིག་ངན་འགྲོ་དང་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་
མྱོང་བ་གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ལ་ཡང་མི་བཟོད་པའི་སྤྱིང་རྗེས་དེ་དག་གི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་
ཟད་པར་འདོད་ལ། དེ་ཡང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་སྤྱོགས་གཅིག་ཅུ་མ་ཡིན་པར་སྤྱུག་བསྐྱེལ་
གྱི་རྣམ་པ་ཀྱན་ཟད་པར་འདོད་ཅིང་། དེ་དག་འདོད་པ་ཁམས་གྱི་ལྟ་མི་ལ་བཀོད་པས་
ངན་སོང་གི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་རེ་ཞིག་ཟད་པའོ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱུས་གྱི་བདེ་བ་
ལ་བཀོད་པའི་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཟད་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྐྱབ་པའི་འབད་
པ་གཞི་ནས་བྱེད་དགོས་པ་ལྟ་བུ་རེ་ཞིག་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཟད་པར་འདོད་པ་ཅུ་མ་ཡང་
མ་ཡིན་པར། སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་རྩ་བ་ནས་གཏན་ཟད་པའི་སངས་

ཁྱེས་ལ་འགོད་པར་སྡིང་ཐག་པ་རུས་པའི་ཁོང་ཀྱན་རྒྱས་འདོད་པའི་སྐྱེས་ལུ་དེ་ནི་སྐྱེས་
ལུའི་གནས་སྐྱབས་གསུམ་ལས་སྐྱེས་ལུ་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

ཞེས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེས་ལུའི་མཆོན་ཉིད་ལ་སྒོ་བ་ཚུལ་གྲང་ག་ར་བ་ཆེན་པོས། རང་
ཉིད་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པས་མི་ཆོག་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་པ་མར་ཤེས་ནས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་གྲང་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱལ་དེ་ལས་བསྐྱལ་བར་འདོད་ཅན་སྐྱེས་ལུ་རབ་
ཟེར་བ་ལགས་ཏེ། སྒོ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ཅན་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་
པ་བྱེད་པ་ཡིན་པར་གདའ། ཞེས་གོང་མོ་བའི་བགེས་པོ་ཀྱན་ལ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱལ་ལས་སྒོལ་བ་ལ་རང་གིས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་དགོས། དེའི་རྒྱ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན། དེ་སྡིང་རྩེ་ལས། དེ་བྱམས་
པ་ལས། དེ་བྱས་པ་ཤེས་གིང་དྲིན་དུ་གཞོ་བ་ལས། དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མར་
ཤེས་པ་ལས་འབྱུང་བས། དེ་ཀྱན་མས་ཁར་རིམ་གྱིས་སྒོམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གནས་ལུགས་
སྒོམ་པ་ཡིན་གྱི་ཀྱན་བདགས་མ་ཡིན་པ་རྩོམ་པའི་ཞལ་ནས། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པའི་
མདོ་ལས་སེམས་ཅན་རེ་རེས་རེ་རེའི་མ་བྱས་པའི་མཐའ་ཡང་ས་ཆེན་པོ་རྒྱ་ལུག་གི་ཆོག་
གྲ་ཙམ་དུ་བྱས་པའི་གངས་པས་གྲང་མང་བར་གསུངས། ཡ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པ་ཡང་
དེ་དང་འདྲ། མདོ་དེ་བོད་དུ་མ་འཇུག། རྒྱལ་འབྱོར་སྡོད་པའི་ས་ཀྱན་དེའི་དོན་བཞུགས་
གསུངས། དེ་ལྟར་ཉེ་སྤྱི་བྱས་པའི་དུས་ན་དྲིན་རིམ་ལྟར་ཆེ་བ་རྒྱལ་གྲང་བསྒོམས་ནས་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱས་པ་ཤེས་གིང་བྱས་པ་དྲིན་དུ་གཞོ་བའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་
བའི་བྱམས་པ་སྒོམ་སྟེ།

དེ་ཡང་སྒྲ་མ་གསེར་གྱིང་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་གིས་བྱམས་པ་སྐྱེས་རིམ་ནས་
སྒོམ་པ་ཡིན་པས་དང་པོ་རྩ་བའི་མ་ནས་བརྒྱུས་ཏེ་རིམ་པས་དམིགས་པ་རྒྱ་བསྐྱེད་ཅི་
ང་སྒོམ་པ་ལ་ཐོག་མར་འདི་སྒྲ་མ་དུ་རང་གི་མ་འདིས་དང་པོ་བདག་སྐྱེས་མ་ཐག་ཅན་

འཕུ་མིན་ཁོ་ན་འདྲ་བའི་རང་གི་སྒྲིལ་བའི་ཐུབ། སྒྲོལ་ག་རང་མི་འཕྲོས། ཁ་ལག་རང་
 ཡང་མི་འཕྲོར་བ་ཞིག་ཆེ་གཡག་ཅམ་དུ་བསྐྱེད། འཛམ་གྲུ་སྒྲིང་བཟླ་བར་བསྟན། དེ་
 བསྟན་དང་ཕྱོད་སྒྲིལ་གྲུ་ནས་བྱུང་བའམ་སྒྲུལ་གོགས་ནས་བྱུང་བ་བཞིན་དུ་ཅི་ཡོད་ཐམས་
 ཅད་སྒྲུལ་སངས་ཀྱིས་བྱིན་ནས་མ་རང་སྒྲོལ་འདྲ་བ་རེར་སྒྲུམ་སྒྲུམ་སྒྲོད་བ་ཚུན་ཆད་
 བསམས་ལ་མ་དེ་ལ་གཅེས་བར་འཛིན་པའི་སྒྲོལ་གྱི་ཅི་སྒྲིལ། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རང་གི་མ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བསྐྱུངས་པ་དང་། བ་ལ་སོགས་པ་
 ཀྱན་གྱིས་ཀྱང་རང་གཞོད་བ་སྒྲ་ཆོགས་ལས་བསྐྱུངས་ཤིང་ཐན་བ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་
 བསྐྱུངས་པའི་བྱིན་དན་བར་བྱས་ལ་གཅེས་བར་འཛིན་པའི་སྒྲོལ་བསྐྱེད། དེ་ལྟར་བྱམས་པ་
 བསྐྱེམས་པས་འདོད་བ་བདེ་བ་འདོད་པའི་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་ན་སྒྲུག་བསྐྱེད་དཔག་
 ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པར་འདུག་པ་ལས། རང་གི་ཉམས་ལས་དཔག་བྱས་ནས། ཁ་རོལ་
 སྒྲུག་བསྐྱེད་དེ་མི་བཞོད། ཅེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲིང་རྗེ་སྒྲོལ་སྒྲེ། དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་
 པའི་མདོ་སྒྲེ་དག་ལས། དཔེ་མང་པོས་གཏན་ལ་དབབ་པ་གསུངས་པ་ནི། **འཕགས་པ་**
སྒྲོ་གོས་རྒྱུ་མཆོད་མདོ་ལས། བྱིམ་བདག་གི་སྒྲུག་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་མི་གཙང་
 བའི་དོང་དུ་ལྷུང་བའི་དུས་ན། དེའི་མ་དང་རྩ་ལག་གཞན་ཀྱན་དེ་མ་བཞོད་པས་བྱང་
 བརྒྱུད་ཆོངས་འདེབས་དོང་ཁ་སྒྲོར་བ་དག་ཏུ་བྱེད་ཀྱང་། རང་དོང་དེར་ཞུགས་ནས་དེ་
 འབྲིན་པར་མི་རུས། བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་པར་དོང་དུ་ཞུགས་
 བས་སུ་འབྲིན་པ་ལྟར། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་བ་དག་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་
 མི་གཙང་བའི་དོང་ལྟ་སྒྲུག་གནས་པ་ལ་མི་བཞོད་པ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་། རང་འཁོར་བར་
 གནས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་མི་རུས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འམ་ཐེག་པ་
 ཆེན་པའི་རིགས་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དག་འཁོར་བ་མི་གཙང་བའི་དོང་ལྟ་སྒྲུག་མཁྱེན་ཡང་།
 སེམས་ཅན་སྒྲུག་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལྟ་སྒྲུག་མས་འཁོར་བ་མི་གཙང་བའི་དོང་

འདྲ་བ་ན་གནས་པ་ལ་མ་བཟོད་པའི་སྡིང་རྗེས་ལའོར་བར་གནས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་བྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་།

ཀླད་པོ་བྱ་སྟོར་གྱི་ལེའུ་ལས། ཡ་གཅིག་གཉིས་འབྲོག་དགོན་པར་འབྱམས་པ་ལས་
པས་ལམ་རྟེན་ནས་རྒྱུ་པ་ཡ་གཅིག་རང་གི་ཐེམ་པའི་ནང་དུ་རྒྱུད། ཡ་གཅིག་བཟོགས་
པས་ཆོག་པའི་དུས་ན་བྱ་དྲན་ནས་སྤྲར་འབྲོག་དགོན་པར་བྱ་ཆོལ་དུ་སོང་བ་བཞིན་དུ།
སྡིང་བ་ཐམས་ཅད་འབྲོག་དགོན་པ་ལྟ་བུར་ཤེས་ནས་དེས་ཡིད་འབྱུང་བའི་སྒོ་སྒྲིམ་པས།
རང་གི་རྣམ་གྲོལ་སྐྱབ་པ་ལ་ཡ་གཅིག་བཟོགས་པས་ནང་དུ་རྒྱུད་པའི་ཆོད་དུ་འདུག་པ་
ཡིན་ཏེ། དེའི་དུས་ན་བྱ་དང་འདྲ་བའི་སེམས་ཅན་ལའོར་བ་འབྲོག་དགོན་པ་དང་འདྲ་
བ་ན་འབྱམས་པ་ལ་མ་བཟོད་པས། ལའོར་བའི་འབྲོག་དགོན་པར་ཞུགས་ནས་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་།

ཁང་པ་མེ་འབར་བ་རྒྱུད་གིས་བྱས་པའི་ལེའུ་ལས། ཁང་པ་མེ་འབར་བ་རྒྱུད་གིས་
བྱས་པའི་ནང་ནས་བྲོས་པས་རྒྱུ་པ་ཡ་གཅིག་གྱིར་ཐོན། ད་ཡ་གཅིག་བཟོགས་པས་
ཐར་བ་ན་བྱ་སྟོར་བྱུ་པ་དུ་ལུས་པ་དྲན་ནས་སྤྲར་དེ་ཉིད་དུ་ཞུགས་ཏེ་བྱ་སྟོར་འདོན་པ་
བཞིན་དུ། སྡིང་བ་ཐམས་ཅད་ཁང་པ་མེ་འབར་བ་རྒྱུད་གིས་བྱས་པ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་
ནས་དེ་ལས་ཡིད་བྱུང་བའི་སྒོ་སྒྲིམ་པས་རང་གི་རྣམ་གྲོལ་སྐྱབ་པ་ལ་རྒྱུ་པ་ཡ་གཅིག་
བཟོགས་པས་ཕྱིར་ཐོན་པའི་ཆོད་དུ་འདུག་སྟེ། དེའི་དུས་ན་བྱ་སྟོར་དང་འདྲ་བའི་སེམས་
ཅན་ལའོར་བ་ཁང་པ་མེ་འབར་བ་རྒྱུད་གིས་བྱས་པ་དང་འདྲ་བའི་ནང་ན་སྐྱུག་བསྐྱུལ་
བ་ལ་མ་བཟོད་པའི་སྡིང་རྗེས་ལའོར་བ་དེ་ཉིད་དུ་ཞུགས་ནས་སེམས་ཅན་འདོན་པར་
གསུངས་ལ། ཡང་རྩ་བའི་ཆོག་རྒྱུད་དང་པོ་དེ། རང་རྒྱུད་གཏོགས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་
གྱིས། །ཞེས་འདོན་པ་ལྟར་ན། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་རང་གཅིག་ཕྱིར་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་

པའི་སྒྲིག་བསྐྱེལ་ལའོར་བ་མ་སྒྲོངས་ཀྱི་བར་དུ་ཉམས་སུ་བྱུངས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིག་བསྐྱེལ་ཟད་པར་བྱ་འདོད་པ་སྟེ།

དོན་དེ་ཉིད་འཕགས་པ་དོན་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་མདོ་དང་སྒྲོ་གྲིས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས།
 སྒྲིང་བཞི་པའི་སེམས་ཅན་རང་རང་ལ་འོད་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། རེ་རེའི་མདུན་དུ་ཉི་
 མ་རེ་རེ་འཆར་བ་ཡང་མ་ཡིན། ཉི་མའི་དཀྱིལ་ལའོར་གཅིག་གར་བས་སྒྲིང་བཞི་པའི་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིག་བསྐྱེལ་བར་བྱེད། རང་གི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད། ལོ་
 ཐོག་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་རང་གིས་ཐར་
 པར་རུས་པ་ཡང་མ་ཡིན། རེ་རེའི་མདུན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རེ་རེ་བྱོན་ནས་དོན་
 མཛད་པ་ཡང་མ་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་གཅིག་སྤྲུག་ཉིས་སུ་མེད་
 པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་ཞིང་ཐར་པ་ལ་དགོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གོ་བྱོན་ཞིང་དམ་
 བཅའ་བཞི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ལྷ་ཉར་ཞིང་གཞན་ལ་སྐྱབས་འབྱེད་པ་མ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདོད་
 ཆེན་པ་མ་ཡིན་པ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་བཞེས་ཀྱང་འདི་བཞིན་དུ་ཡིན་པས།
 རང་ཅག་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོ་སྒྲིང་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། བཞི་བྱང་ཆེན་དེགས་པ་ཡི། །འབྱུང་
 པ་བགས་ཞིང་གཞི་མ་མི་སེམས། །གདོལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་མཐའ་ཀླས་པའི། །ས་ཡི་དཀྱིལ་
 ལའོར་བ་སྒྱུར་མི་སེམས། །བཞི་བས། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་གང་ལ་འབྱུང་ན། སེ་རྒྱའི་སྤྲུ་གུ་
 དང་ལའོར་ལོས་བསྐྱར་པའི་རྒྱལ་པོའི་སྤྲུ་ལ་འབྱུང་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་སྤྲུ་མ་ལྟ་སྤྲུ་
 སྒྲོ་སྒྲི་ཞིང་ནམ་མཁའི་མཐའ་བྱབ་པའི་སེམས་ཅན་སྤྱང་པོ་ཆེ་དེགས་པ་དང་འདྲ་བའི་
 དམ་ཆོད་གདུལ་དཀའ་བ་རྣམས་ལའོར་བ་ལས་བསྐྱེལ་ནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 ལ་འགོད་པར་འདོད་པའི་སྒྲོ་སྒྲི་བ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དེགས་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་
 དགོས། དེགས་ཀྱང་སྒྲི་མཆེད་དུག་གི་བྱང་པར་ལ་གསུངས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ལ་

གསུངས་པ་དང་། དག་པའི་རྩ་བ་ལ་གསུངས་པ་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། གླེ་མཆོད་དུག་གི་བྱང་པར་གཏན་ཟུག་ཅིག་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཆོས་ཉིད་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྟེ་པའི་རྒྱར་མི་འབྱུང་བས། དེ་ལ་དང་པོར་རིགས་རྒྱས་པས། སྟིང་རྗེའི་ས་པོན་རབ་སད་ཅིང་། སྦྱོར་དང་བསམ་པ་སྤུན་ཆོག་གས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་བཟུང་། ཞེས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་རིགས་སད་པ་ཞིག་དགོས། དེ་ལ་སྟེ་བ་མང་པོའི་གོང་ལོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་བསྟན་ཅིང་། གླེ་མ་བྱ་གསུམ་གྱི་རིམ་པས་སྒོ་སྤྱངས་ལ། བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསགས་པ་ཞིག་དགོས་པས་དག་པའི་རྩ་བ་ལ་རིགས་སུ་གསུངས་པ་དེ་ཁོ་ན་པེས་དོན་ཡིན། རིགས་སད་པའི་ཆོད་ཀྱང་། སྦྱོར་པའི་སྟོན་དུ་སྟིང་རྗེ་དང་། མོས་པ་དང་ནི་བཟོད་པ་དང་། དག་པ་ཡང་དག་སྦྱོད་པ་ནི། རིགས་ཀྱི་ཉག་སུ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཉག་སུ་འབྱེན་རྒྱས་པ་ཡིན། མདོར་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ། སྟིང་བཅེ་བ་སྤུན་སུམ་ཆོག་གས་པ་དང་། སྟིང་སྟོབས་སྤུན་སུམ་ཆོག་གས་པ་དང་། གཞན་དོན་བྱེད་པ་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་སྤུན་སུམ་ཆོག་གས་པ་གསུམ་དང་ལྟན་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་པས་སྒྲར་བ་སྟན་པ་བཞིན་དུ་སྒོ་སྤྱངས་པས། བམ་མཁའི་མཐས་བྱུང་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟིང་རྗེས་བྱུང་པ་མེད་པར་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རང་དོན་དུ་ཐོབ་པར་འདོད་ན་ཡང་ཉན་ཐོས་སུ་ཆ། རང་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་ན་ཡང་རང་སངས་རྒྱས་སུ་ཆ་བ་ཡིན་ཞེས་དག་པའི་སེམས་སྟོན་པས་གསུང་སྟེ།

བྱཏོ་བས་སྟོམ་པ་བྱང་འབྱུང་བྱ་བ་ཞིག་ལ་སེམས་བསྐྱེད་གནང་བའི་དུས་ན་ཡང་། སྟིང་རྗེས་རྒྱུད་རྒྱུམ་པ་འམ་བརྒྱན་པ་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་། བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསགས་པའི་སྟོན་ནས་སྟིང་སྟོབས་སྤུན་སུམ་ཆོག་གས་པ་མེད་པར་དུས་འཁོར་བ་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་ཐར་པ་ལ་མ་བཞོད་ཀྱི་བར་དུ་ནམ་

མཁའ་མཐས་ཁྱབ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱར་ཁྱེར་རྒྱས་པ་མི་ཡོང་། སྙིང་རྩེ་
 ཉིད་ཀྱང་ཉམས་ཏེ་ཆ་བའི་ཉེན་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ལ་
 མཁས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་ན་གཞན་དོན་སྤྱོད་ཅི་མ་ལོག་པ་སྒྲུབ་པར་མི་རྒྱས་པས་ན་དེ་
 གསུམ་ཆར་ཚོགས་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས་པས། ད་ལྟ་རང་ཅག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 རིགས་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོ་ཚད་དུ་སྤྱོད་པའང་
 དགའ་སྟེ། སུ་ཏོ་བ་ཞུ་མཁན་བྲག་ཏུ་བཞུགས་ཅན་ཀ་མ་བ་ཡང་དེར་བྱོན། ལུ་བ་ཅིག་
 ཞུགས་དོགས་ན་བཞུགས་པ་ལ་ཀ་མ་བས། སྒྲོ་བ་དཔོན་པས་ཅི་ཡང་མི་ཡོང་ཁོ་ན་
 གསུངས་པས་དེས་ཞུ་ནས་སྒྲར་གཞོད་པར་ཡང་མཆི་བར་གདའ་བས། ཞེན་རེ་
 གཟེངས་བསྟོད་པ་ཡང་གསུང་བར་ཞུ་གསུངས་པ་ལ། མ་མཉེས་པར་ཨ་གསུངས་ནས་
 རང་ཅག་ལ་ཡབ་སྲས་མཇུག་པའི་མདོ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས། མི་ནས་ཡོང་བ་ཡང་མེད་
 ན་ལྟ་ནས་ཡོང་བ་ལྟ་ཅི་སྟོན། རན་སོང་གསུམ་དུ་འབྱམ་འབྱམ་ནས་རྒྱ་ལ་ལན་གཅིག་
 མི་ལུས་ཐོབ་པའི་དུས་འདིར་ཡང་བསམ་པ་ལེགས་མོར་སྒྲུངས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 སྟེང་བྱང་བྱས་ན་དེ་གཟེངས་བསྟོད་པ་མིན་ནམ། སྟེ་བ་འདི་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་བྱ་བ་
 ཞིག་འདོད་དམ་གསུངས་པས། རང་ཅག་མནན་ད་ལྟ་ལ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་རིགས་འབྲལ་
 འབྲལ་ལ་བྱེད་དགོས་པས། མ་འོངས་པ་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་
 སེམས་བསྐྱེད་གཤའ་མར་སྟེ་རྒྱས་པའི་ས་བོན་ཐེག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བྱམས་པ་ད
 ང་སྙིང་རྩེ་དུས་ཏྲག་ཏུ་སྒྲུངས་གིང་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ས་བོན་ཅི་ཐེག་པ་བྱ། ཡུམ་ལ་ཚོས་སྟོད་
 བཅུའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲུབ་པ་རྒྱས་པ་ཡོད་ཚད་བྱ་ཞིང་ཟབ་མོའི་ས་བོན་ཅི་ཐེག་པ་བྱ། རང་ཅག་
 དང་པོ་ནས་ཡུམ་གྱི་སྙིང་པོ་ལ་ཀན་པ་བ་པས་བར་དུ་མ་གྲུས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱང་
 འབྱུང་སྟེ། བཅ་ཞིག་ན་ཐར་པའི་ས་བོན་དུ་ནི་འགོ་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྟོན་སྒྲུང་འདོན་པ་
 ལྟར་སྒྲུང་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའལ་ལྷ་འབྱོན་པ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་སྟོང་བ་ལ་

སོགས་པ་དྲུག་པོ་ཀུན་ལ་ཐོན་མ་བྱས་ན་རིགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་རྩུང་ཟད་ཡོད་པ་དག་གྲང་
 རུན་འབྱིན་ཞིང་། དཀར་པོའི་ས་པོན་ཐམས་ཅད་བདར་ཆགས་བྱེད་ཉོན་ཡོད་པས་དེ་
 དག་ལ་ཐོན་ཆེར་བྱ། ཆོས་ཨ་མ་ན་སི་ལ་ཡང་འཇུག་པའི་དོན་ཡང་མེད་ལ་སྤང་བའི་
 ཆེད་ཀ་ཡང་མི་ཆེ་བས་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱ། ཉོན་མོངས་གོམས་དང་གྲོགས་ངན་
 དང་། མོངས་དང་གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་དེ། མདོར་ན་རིགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ནི། རྣམ་པ་
 བཞིར་ནི་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་པའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་སྤངས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་གང་
 ཤས་ཆེ་བའི་གཉེན་པོ་སྒྲོམ། གྲོགས་ངན་སྤོང་ཞིང་བཟང་པོ་ལ་བརྟེན། མོངས་པར་མི་
 འཇུར་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་དགོན་མཆོག་ལ་རྒྱ་མོར་སུ་རེ་དཔུལ་པ་རྒྱུན་ཆད་སྦྱིན་པ་ལ་
 བན་ཏན་བྱ། དད་པས་བྱིན་པ་ལ་ལོག་པར་ལོངས་སྤྱད་པ་དང་བདག་གི་དོན་དུ་གཞན་
 བཀོལ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་དབང་དུ་འཇུར་བའི་རྒྱ་དག་སྤང་། ཞེས་ཤར་བས་
 གསུངས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱབ་པའི་རྟེན་སྦྱིས་ཁྱེས་ཁྱེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་པ་
 བཤད་དོ།

གསུམ་པ་སྦྱབ་པ་ཉམས་སྤྱངས་པའི་ཐབས་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་
 བར་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་(མདོར་བསྟན་པ་)ནི།

སེམས་ཅན་དམ་པ་བྱང་རྒྱུ་མཆོག།

འདོད་བར་སྦྱར་བ་དེ་དག་ལ།

སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡི།

ཡང་དག་ཐབས་ནི་བཤད་པར་བྱ། ༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མྱིད་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱད་བསྐྱེལ་དུ་ཤེས་པས་འཁོར་བ་ལ་མི་
 གནས་ཤིང་། རང་གི་ཉམས་ལ་དབགས་ནས་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་ན་འབྱུངས་པ་ལ་

མི་བཟོད་པའི་སྡིང་རྗེས་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཟེར་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་འཁོར་བ་
 མི་འདོར་བས། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་མི་གནས་པའི་བསམ་པ་ཅན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 རིགས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་དམ་པ་སེམས་ཅན་གཞན་འཁོར་བ་ལས་གཏན་
 ཐར་པའི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་འཕྲིན་ལས་
 མཛད་སྦྱོང་བའི་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་དགོས་པར་ཤེས་པས། འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གོ་འཕང་འདོད་པར་གྱུར་བ་དེ་དག་ལ་སྤྱོད་པ་དམ་པ་གསེར་
 གླིང་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྫོང་པོ་ཉིད་ལ་རི་རྒྱུད་དུ་བསྟར་བ་ཡིན། ཡུང་དགྲ་པའི་
 ཐབས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། གསང་སྤགས་ཀྱི་ཚུལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 པ་དག་ནི་བཤུད་པར་བྱ་ཞེས་པ་སྟེ།

དེ་ལ་ཤར་བའི་ཞལ་ནས། རྫོང་པོ་རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་གོ་
 འཕང་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་སྤར་བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་སྟེད་མངའ་བ་ཡང་ཀུམ་རང་
 ཡང་ངོས་མི་ཤེས་པ་ཞིག་སྤྱོད་པ་ལས་འགྲོ་བ་བྱས་པ་འགའ་ལ་རྟེན་པ་རྒྱུད་གསུངས་པ་འདི་
 ཀུན་ཡང་རང་ཅག་ལ་ཡོན་ཏན་དང་བདེ་བ་རི་སྟེད་སྟེས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་མའི་བཀའ་
 དྲིན་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་གཞོལ་ཡོད་ན་དེ་དག་མ་
 སྟེས་པ་སྟེ་ཞིང་སྟེས་པ་མི་ཉམས་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ།

དེ་ལྟར་ཤེས་པ་མེད་པར་རང་སྟོོ་ལས་བྱུང་བའམ་ཁ་རྗེ་དང་སྟེས་དབང་ཅམ་དུ་བྱེད་
 པ་ལ་དེ་དག་སྟེ་བ་ཡང་མི་ཡོང་། སྤར་བྱང་ཟེར་སྟེས་པ་ཡོད་ན་ཡང་ཉམས་པར་འགྱུར་
 པ་ཞིག་ཏུ་བསྟན་པའི་མན་ངག་ཡིན། དེ་བས་ན་ཡོན་ཏན་དང་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་
 སྤྱོད་པ་མའི་བཀའ་དྲིན་དུ་ཤེས་པ་ཁམ་པ་ལུང་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་པ་
 འདས་པའི་དུས་མི་ཐམས་ཅད་དེར་བྱའོ། །མི་མང་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀའ་སྤྲོད་སྤྲོད་ཀྱིས་
 ཏུ་རྟེན་པས། ཁོང་རང་གིས་ཕྱག་རིས་མཛད་དགོ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཕྱག་དཔེ་ལ་འབྲུ་

ཐུག་མཛད་པའི་བརྒྱད་སྟོང་པས་སྣ་དངས་པའི་འབྲུལ་བ་མང་པོ་དག་བཤེས་སྡེངས་པ་
 ལ་བཟངས་ནས་རྒྱུ་དུ་འབྲུལ་དུ་བཏང་། ཤོག་འཕྲིན་གྱི་དཔུར། དག་པའི་བཤེས་
 གཉེན་གྱི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་དངོས་ངན་པ་ཡང་འཚོ་བ་ངན་བྱིད་ཅམ་དུ་མཆིས་བྱ་བ་བྲིས།
 དག་པཤེས་སྟོན་པས་གདན་བཤམས། མཚུལ་དང་མེ་ཏོག་ལུལ་ནས་དངོས་སུ་བཞུགས་
 པས་གཏམ་བཤད་མཛད་པ་བཞིན་དུ་མཛད། ད་ལྟ་ཡོན་ཏན་སྟེས་པ་དང་ཅི་ཡང་མེད་
 དེ། ཅུང་ཟད་སྟེས་ཀྱང་སྒྲ་མའི་བཀའ་དྲིན་ཡིན་བྱ་བ་ལ་ནས་མི་ཐོན་པར། གནམ་ནས་
 བྱུང་བ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་བྱི་མ་སྟེ་བ་ཡང་མི་ཡོང་ལ་སྒྲར་གྱི་ཅུང་ཟད་པོ་དེ་
 ཡང་ཉམས་ཏེ་ཆ་བརྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང་ཅིས་ཤེས་ན། རིགས་
 ངན་གྱི་ནུལ་འཕྱོར་བ་ཞིག་ལ་རྩ་འཁྲུལ་གྱིས་བྱང་གི་སྒྲ་མི་སྟོན་ནས་ཤིང་ཐོག་ལེན་ནུས་
 པའི་མན་ངག་ཡོད་པས། དེས་དེ་ནས་ཤིང་ཐོག་སྒྲངས་གྱིན་རྒྱལ་པོ་ལ་ཡང་དབུལ།
 རང་ཡང་ལོངས་སྟོན་པ་ན། བྲམ་ཟེ་ཞིག་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་པར་འདོད་ནས་དེ་ལ་
 དེའི་མན་ངག་ཞུས་པ་ལ། འདི་རིགས་བཟང་པོའི་ང་རྒྱལ་གཙོག་ཏུ་མི་འདོད་པས་མན་
 ངག་བྱིན་ཡང་རྩ་འཁྲུལ་མི་འཐོབ་སྟམ་ནས་མ་བྱིན་ཟེར་ཏེ། དེ་ཀྱང་ཡང་མན་ངག་ཁོ་
 བ་ཡིན། ང་རྒྱལ་མི་གཙོག་ཅིང་སྒྲ་མ་ལ་དད་གྲས་མེད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡང་མི་སྟེ་བ་
 དག་པཤེས་སྟོན་པས་ལྟ་བུ་སྟོན་ལ་ཐོ་བོ་སྟོན་པ་ང་རྒྱལ་གྱི་སྒྲངས་ལུ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱ་མི་
 འབྲུབ་བྱ་བ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཡིན། དེར་དེས་ཁྱིའི་རྩར་ཉལ་གྱིན་འདུག་པ་ལ་རུབ་
 ཅིག་རྣལ་འཕྱོར་པ་དེ་ཆང་གིས་བོགས་ནས་བྱུང་སྟེ་ཁྱིའི་ཉལ་ནས་འདུག བྲམ་ཟེ་དེས་
 ཁྱིའི་འབྲུལ་དུ་དོགས་ནས་ཁྱིའི་རྒྱང་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉལ་བའི་དུས་ན་དེ་སྒྲུགས་པས་
 བྲམ་ཟེའི་མགོ་ལུས་ཐམས་ཅད་བྱབ་པར་གྱུར། བངས་པར་དེ་མཐོང་བས་གནོད་ཡང་
 གནོད། ད་འདིས་ང་རྒྱལ་ནི་ལེགས་མོར་བཅག་སྟམ་ནས་མན་ངག་བྱིན་པས་རྩ་འཁྲུལ་
 ཐོབ་སྟེ་ཤིང་ཐོག་སྒྲངས་ནས་སྒྲ་མ་བཞིན་དུ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པའི་དུས་ན། བྲམ་ཟེ་རྣམས་

གྱིས་འདིས་རིགས་ངན་འདི་ལ་སྒྲུ་མ་བྱས་ཏེ་འོང་། སྒྲུ་མ་འི་མན་ངག་མེད་པར་ནི་ཡོན་
 ཏན་སྒྲེ་བ་མི་ཡོང་། མན་ངག་དེ་ཡོད་པ་ནི་རིགས་ངན་འདི་ལས་མེད་བྱས་ནས་ཞལ་ཆུ་
 བཏབ་ཟེར་ཏེ་དེ་ཡང་མན་ངག་ཁོ་ན་ཡིན། དེ་ནས་སྒྲུ་བས་ཤིག་བྲམ་ཟེ་དེ་རང་གི་རིགས་
 མཐུན་ཆོན་ཞིག་གི་ནང་ན་འདུག་པའི་དུས་སུ་ནལ་འབྱོར་པ་དེ་མཐོང་བའི་ཉེ་འཁོར་དུ་
 བྱོན་པ་ལ་མངོན་དུ་ལྟང་བ་བྱས་ན་དེ་ལ་སྒྲུ་མར་བྱས་པ་ཤེས་ནས་བྲམ་ཟེའི་བྱ་ནས་ལྟང་
 གིས་དོགས་ནས། བསམ་པ་ནི་གྲུས་པར་བྱས་ལ་མ་ལངས་པས། ནལ་འབྱོར་པ་དེ་ན་
 རེ། རུ་ཤེ་ལགས་པའི་ནས་ཤིང་ཐོག་མི་ལེན་གྱི་གསུངས་པ་ལ། དེ་ནས་དེའི་རྩ་འབྲུལ་དེ་
 ཉམས་ནས་ཤིང་ཐོག་ཀྱང་མ་ལོན་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཀྱང་ཉམས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་དང་།

སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་གྱིས་སྒྲོབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན་བྱང་
 རྟོགས་གྱི་རྒྱུད་ན་བཞུགས་ཟེར་ནས་ཆོལ་དུ་བྱོན་པ་དང་། བན་དེ་མོས་སྒྲུ་བའི་བན་
 དེས་ཐོང་བ་བཟུང་ནས་ཞིང་མོ་བ་ཞིག་དང་མཇལ། ཁྱོད་གར་འགྲོ་ཟེར། སྒྲོབ་དཔོན་
 འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན་ཆོལ་དུ་འགྲོ་བྱས་ལ། ད་འདི་པན་ཆད་ན་མིས་འཛིན་པ་
 ཡེ་མེད་ཟེར། དེར་ཞག་ནས་བཞུགས་པ་ན་བན་དེ་ཡིན་པ་ལ་དགོང་མོ་ཆ་བ་བསྒྲོལ།
 དེའི་ནང་ནས་སྒྲལ་ལྡོང་གྱུ་གྱུ་འདུག་པ་འཆོད། དེ་ལྟར་རྟོག་དཔྱོད་ཞུགས་པ་དང་། དེ་
 ཉིད་དེ་ཡིན་པར་མཐུན། དེར་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་ནས་ཁྱོད་ང་ལ་དངོས་གྲུབ་ཞུའམ་
 ནལ་འབྱོར་མ་ལ་ཞུ་གསུངས། སྒྲོབ་དཔོན་ཉིད་ལ་ཞུ་བྱས་པས་དེ་ཉིད་རྒྱབ་མོ་དེའི་བྱིན་
 རྒྱུ་གྱིས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ནས་གསང་བ་འདུས་པའི་ལྷ་ཆོགས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར།

གྱིས་སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་འཁོར་ཆོན་ཞིག་ལ་ཆོས་གསུངས་ཤིང་
 བཞུགས་ཅ་ན། དེ་སྤང་པོའི་ཆ་ལུགས་སུ་བྱོན་པ་ལ་འཁོར་མ་དད་གྱིས་དོགས་ནས་
 བསམ་པས་གྲུས་པར་མཛད་ཆོས་ཐུན་བཏང་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱ་དགོངས་ནས་བར་དེར་
 མ་གཟིགས་པ་བཞིན་མཛད་ནས་སྒྲོབ་དཔོན་ལ་བས་དེ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་གཉིས་སལ་ལྟུང་། དེར་

ཤིན་ཏུ་སྒྲག་སྒྲེ་དེའི་ཕྱི་ནས་སྒྲེགས་ནས་བཟོད་པ་གསོལ་བ་དང་། ད་ཁྱོད་ཀྱི་ཆུ་ཐུར་གྱི་མིག་དེ་གཞུག་ཏུ་མི་བཏུབ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུན་ཞིག་སྒྱུན་གསུངས་ནས་དེ་གནང་། ཐ་མལ་པའི་སྒྱུན་ཡོང་བ་བཞིན་ཏུ་བཞུགས་གསུངས་པས་ཤེས་ཏེ། དེ་བས་ན་སྒྲ་མ་རྩ་འབྲུལ་ཐོབ་རུང་མ་ཐོབ་རུང་། སྒྲོབ་མས་དེ་ཐོབ་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་ཡིན་ན་ཡང་སྒྲ་མ་མཐོང་བ་ནས་རྩ་འབྲུལ་བཤིག་ནས་འགྲོ་དགོས། མ་བཤིག་པར་ཕྱིན་ན་སྒྲ་མའི་ཐད་ཀར་སྒྲེབ་ཅན་ལྟར་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་གསུངས། སྒྲ་མས་བསྟན་པའི་ཐབས་ཀྱང་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐབས་གང་གིས་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་བཅོམ་ལྟན་འདས་བྱམས་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན། དེས་ཐོགས་མེད་ལ། དེས་དབྱིག་གཉེན་ལ། དེས་སྒྲོ་གྲོས་བརྟན་པ་ལ་གནང་བ་ནས་བརྒྱད་པའི་ཐབས་གསེར་གླིང་པ་ལ་མངའ། དེས་རྡོ་བོ་ལ་གནང་བ་རྫོགས་སངས་བྱིས་སྐུ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡིན་པའོ།།

གཉིས་པ་ཐབས་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྒྱལ་བ་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་ཐབས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསང་ཐུགས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་ཐབས་བཤད་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྒྱལ་བ་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་ཐབས་ལ། ཐབས་དང་། ཐབས་བྱུང་གི་འབྲས་ཐུབ་ཤིང་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ཐབས་ལ། སྒྲོན་པ་བསྐྱབ་བྱ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོར་དང་། འཇུག་པ་བསྐྱབ་བྱ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོར་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྒྲོན་པ་བསྐྱབ་བྱ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོར་ལ། སྒྲོར་པའི་ཆོ་ག་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་བྱ་བ། དངོས་གཞི་འབྲས་ཐུབ་པ་དམ་འཆའ་བ་སྒྲོན་པ་དངོས། རྗེས་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་བཤད་པ་དང་གསུམ་གྱི། དང་པོ་(སྒྲོར་པའི་ཆོ་ག་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་)ནི།

རྫོགས་སངས་བྱིས་སྐུ་ལ་སོགས་དང་།།

མཚན་རྟེན་དམ་ཚུལ་མཛོན་ཕྱོགས་ནས།

མེ་རྟག་བདུག་སྒྲོས་དངོས་པོ་དག།

ཅི་འབྱོར་བ་ཡིས་མཚན་པར་བྱ། ༥

ཀླན་བཟང་སྒྲོད་ལས་གསུངས་པ་ཡི།

མཚན་པ་རྣམ་པ་བདུན་དག་ཀྱང་།

བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོའི་མཐར་ཐུག་པར།

མི་ལྟོག་པའི་སེམས་དག་གིས། ༥

དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་རབ་དད་ཅིང་།

བུས་མའི་ལྟ་ང་སར་བཅུགས་ནས།

ཐལ་མོ་སྒྲུབ་བ་བྱས་ནས་ནི།

དང་པོ་སྒྲུབས་འགོ་ལན་གསུམ་བྱ། ༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སྒར་བརྟན་པ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་སྒྲིས་བྱ་གསུམ་གྱི་
 མཚན་རྟེན་ལ་སྒོ་ལེགས་མོར་སྒྲུངས་པས་སྒྲིས་བྱ་ཆེན་པོའི་སྒོ་ཚོད་དུ་ཕྱིན་པའི་སེམས་
 ཅན་དམ་པ་གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཚོག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་
 འདོད་པ་དག་ལ་དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་ཅ་བ་སྒྲོན་པའི་ཚོག་བྱེད་པའི་ཆེ་མེད་དུ་མི་
 རུང་པའི་རྟེན་རྟོན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཤུག་ཐུབ་པའི་བྲིས་སྒྲུའམ་
 ལུ་སོགས་པས་འབྲུང་དུ་བཏོད་པ་དང་ལྷགས་སུ་སྒྲུག་པའང་རུང་པའི་སྒྲུ་གསུགས་དང་
 མཚན་རྟེན་རིང་བསྐལ་ལམ་ཚུལ་གྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རིང་བསྐལ་གྱི་སྒྲིང་པོ་ཅན་དང་། དམ་
 པའི་ཚུ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཐེ་སྟོང་བཀར་གཏོགས་པའི་གྲིགས་པམ་རྣམས་དང་། གཞུང་
 གིས་དངོས་སུ་མ་ཐིན་ཡང་དོན་གྱི་ཐོབ་ཚོད་མན་དག་ལས་འབྱུང་བ་འཕགས་པ་བྱང་

རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྐྱེ་གཟུགས་ཅི་རིགས་པའང་ལེགས་
 པར་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་དེ་དག་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོད་པ་པར་བྱས་ནས། རྟེན་དངོས་སུ་
 བཞུགས་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་དང་དེའི་མཆོད་རྟེན་དང་གསུང་དང་དགེ་འདུན་དངོས་
 གྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་ཅིང་སྤྱོད་པ་བཅུ་ན་བཞུགས་པ་ཀུན་ཀྱང་མོས་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་
 དང་པོར། རྒྱག་བཙལ་ཏེ་མེ་རྟོག་དང་བདུག་སྟོན་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་ཤུགས་ལས་མར་
 མེད་ཆབ་ལལ་ཟས་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་དག་ཅི་འབྱོར་བ་སྟེ་རང་
 ལ་གང་ཡོད་རྣམས་པ་མ་བསྐྱས་པར་དངོས་སུ་བཤམས་པ་རྣམས་སུལ་བུ་ཡིས་མཆོད་
 པར་བྱ་ཞིང་། འཕགས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟུང་པོའི་སྟོད་པ་བཟང་སྟོད་སྟོན་ལམ་ལས་
 གསུངས་པ་ཡི་ཡིད་ཀྱིས་སྒྲུལ་བ་མོས་པའི་མཆོད་པ་རྣམས་པ་བདུན་པོ་དག་ཀྱང་བྱས་
 བས། རྒྱབས་འགོ་དངོས་ལ་ཐུན་མོང་བ་ལས་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་སྟེད་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སྟེ་
 དུ་པོའི་མཐུར་ཐུག་བྱར་དང་། བསམ་པའི་ཁྱད་པར་སེམས་ཅན་གཞན་སྟུག་བསལ་
 གྱིས་མནར་བ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྟིང་རྗེའི་འཕེན་པ་དག་པོའི་ཤུགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་
 དེ་དག་སྟུག་བསལ་ལས་བསྐྱབ་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་རྟེན་གང་གིས་མི་ལྷོག་པ་
 ཡི་སེམས་དག་གིས། གང་ལ་རྒྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཡུལ་ལམ་རྟེན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་
 གྱི་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་ལུ་འདིར་ཡང་ཐུན་མོང་བའི་རྒྱབས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་བ་
 མེད་ཀྱང་དགེ་འདུན་ལ་འདིར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དགེ་འདུན་ཞེས་
 པའི་ཁྱད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆེ་བ་རྗེས་སུ་དན་པའི་སྟོན་ས་
 རབ་ཏུ་དད་ཅིང་། ལུས་ཀྱི་ཀུན་སྟོད། ལུས་མོའི་ལྗང་སར་བཅུགས་ནས། །ཐལ་མོ་
 སྒྱར་བུ་བྱས་ནས་ནི། །དངོས་གཞི་སྟོན་པ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
 དད་པོ་སྟེ་ཐོག་མར་སྒྱུར་པའི་ཆོ་ག་རྒྱབས་འགྲོའི་ཆོག་སྟོབ་དཔོན་གྱི་རྗེས་སུ་ལན་
 གསུམ་བཞུས་པས་རྒྱབས་འགོ་ཁྱད་པར་ཅན་བྱ་ཞེས་བ་སྟེ།

དེ་ལ་སྤྱོད་བའི་ཞལ་ནས། དགེ་བསྟན་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་སྒྲོབ་དཔོན་ལས་
འཐོབ། དགེ་སྦྲོང་གི་སྒྲིམ་པ་དགེ་འདུན་ལས་འཐོབ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་
འཇུག་གཉིས་བསོད་ནམས་བསགས་པ་ལས་འཐོབ་ཅེས་པལ་ཆེར་གསུངས། སྐབས་
སྤྱི་བསམ་སྒྱུར་གཉིས་ལས་འཐོབ་ཀྱང་གསུངས་པ་ལ། **ཤ་ར་བའི་ཞལ་ནས།** སྒྲོབ་
དཔོན་མི་དགོས་པ་ཡང་མ་ཡིན། སྤར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་
དུ་གྱུར་བ་ཞིག་ཀྱང་དགོས་ཏེ། སྒྲོབ་དཔོན་གཤའ་མ་དང་ཡུད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་རིགས་ཅན་དུ་གྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསོད་ནམས་བསགས་པ་ལས་འབྱུང་བས་
དེ་ལོ་ན་ངེས་དོན་ཡིན།

མདོར་ན་སྒྲེ་བ་མང་པོའི་གོང་ལོལ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
ལ་བསྟན་ཞིང་སྒྲེས་ཁྱེད་ཀྱིས་སྒྲོ་སྒྱུངས་ལ་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསགས་
པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཡོངས་སུ་སྤང་ཅིང་། འདིར་ཡང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
གྱི་མགོན་གྱིས་བསྒྱུངས་ཏེ་བསམ་པ་བྱམས་པ་དང་སྒྲིང་རྗེ་སྒྱུངས་པས་སྒྲིང་རྗེའི་ས་བོན་
རབ་ཏུ་སྤང་ཅིང་སྒྱུར་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས་པའི་སྒྲོན་ནས་དེ་གཉིས་སྤར་
སྤུམ་ཆོགས་པར་གྱུར་ལ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་དང་མཐུན་པས་ཆོ་ག་ཚུལ་
བཞིན་དུ་གནང་བ་ཞིག་ལས་སྒྲེ་བ་ཡིན་པས། སྤྱོད་བ་རྒྱས་ན་བཞུགས་པའི་དུས་ཙ་
ན་ཆོན་ཅིག་གིས་ད་ལྟ་སེམས་བསྐྱེད་སྒྲེ་བའི་དུས་མིན་ཟེར་བ་ལ། ད་ལྟ་མིའི་ལུས་ཐོབ་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་དང་ཡུད། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བཤེས་གཉེན་དང་
ཡང་མཇལ་བའི་དུས་ན་སེམས་བསྐྱེད་སྒྲེ་བའི་དུས་མིན་ན། རམ་སོང་གསུམ་དུ་སྒྲེས་
ཙ་ན་སྒྲེ་བའི་དུས་ཡིན་གྱིས། དེ་ཙ་ན་སེམས་བསྐྱེད་གྱིས་བྱས་ནས་ཀྱལ་ཀ་ཡང་བྱས་
གསུངས་པ་བཞིན་དུ། ད་ལྟ་སེམས་བསྐྱེད་སྒྲེ་བའི་དུས་ཡེ་མེད་བྱ་བ་ཡང་མིན་ཏེ།

སྒྱིར་མི་ཉིད་དུ་འདུག་པ་ཞིག་ལ་མྱང་ངམ་གཞི་མ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། མི་ཉིད་དུ་

འདུག་པ་ལ་འང་འཛིག་རྟེན་པའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་བརྟེན། མང་དང་འགྲོགས་
 ཤེས་ཉུང་དང་འགྲོགས་ཤེས། དེ་བཞིན་དུ་བབས་ངན་ཐམས་ཅད་དང་འགྲོགས་ཤེས།
 དཔོན་བྱ་བའི་དུས་སུ་དཔོན་ཤེས། ཆན་རབས་དང་བཀྲར་བར་འོས་པ་འཁུར་ཤེས།
 མཉམ་པོར་འགྲོགས་དགོས་པའི་དུས་ན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་པ་
 ཡིན། འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་སྐྱབ་པ་དང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒོམ་པའི་རྟེན་དང་། ཐེག་
 པ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་མི་ཞིག་གིས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ།
 ད་ལྟ་མིར་བརྟུབ་པ་རང་ཡེ་མེད། བྱང་རོགས་དང་ཡང་འགྲོགས་མི་ཤེས། བྱང་རོགས་
 བྱང་དུ་རྒྱ་བཀ་བུ་རེ་ཙམ་གྱི་སེམས་ཡངས་ཀྱང་མེད་པར་སྒོན་ལམ་ཅི་ལྟ། ལད་མོ་བཞྱ་
 བར་ཁྱ་ཟེར། དེའི་རིགས་དེ་ནན་ཏན་ཡང་ལྷག་པར་ཆེ་བར་ཡོང་བར་སྒྲུང་སྟེ། དེ་ལྟ་
 བུ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་མི་སྟེ། འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་སྟོན་པའི་རྩ་མོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྟེ་བ་
 བས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་གྱི་སེམས་སྟེ་བ་དཀའ་བར་གསུངས། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་
 འཐོབ་པ་བས་ཀྱང་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་སྟེ་བ་དཀའ་བར་གསུངས་ཏེ། ད་ལྟ་འཛིག་རྟེན་
 པའི་ལས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་རྒྱུ་དུ་ཙམ་ཡང་སྟེ་ཁ་ཡར་ཆོལ་བ་མི་
 ཡོང་བར་སྒྲུང་།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལོ་རྒྱ་ཁ་ཡར་ཙམ་ཐོས་པ་འདྲ་བར་རེ་བྱས་མོམ་མེ་མོམ་མེ་
 ཞེན་ཅིག་ཆད་ལོང་མེད་པ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཁྱ་སྒོན་ལམ་ཁྱ་ཟེར་ཏེ་ཆོས་ལ་བརྟེན་པ་
 བྱང་བྱ་བ་ཡིན། བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་བྱ་བ་ཅི་ལ་ཟེར་གྱི་གོ་ལུལ་རང་ཡེ་མེད་པར་སེམས་
 བསྐྱེད་ཁྱ་ཟེར། བྱང་བའི་གྲོ་བ་རྒྱུང་པའི་སྒོལ་བསྐྱགས་བཞིན་དུ་ཆོས་བྱིར་བོ་ཡིས་
 དོགས་ནས་རྒྱས་འདེབས་ཤིང་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ། ད་ནས་བབས་ངན་འབྲོ་ཡེ་མ་ཆད་
 པར་སྒྲུང་བསྟན་པ་བཞིན་སྟོ་སྒྲུངས་ཤིང་ཆོགས་བསགས་བས་བསྐྱལ་བ་སྐྱར་མ་ལྟ་བུ་
 ལ་སེམས་བསྐྱེད་གཤའ་མར་སྟེ་རྒྱས་ཅ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཟེན་པའི་ཆོད་ཡིན། དེ་བས་

བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་གངས་མེད་གཅིག་ན་གཤམ་མར་སྒྱེ་བྱས་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་
 ཟིན་པ་ཡིན། སྒྱུར་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་དང་གསང་སྟགས་ཀྱི་དབང་གཉིས་ནི་མི་
 ཤེས་པ་ལ་འདོགས་པ་ཡིན། དུང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་འཇུག་གཉིས་ཀ་ཤེས་པར་
 དུས་སྒྲོམ་དུ་བརྟག་ནས་ཉམས་འོག་ཏུ་རྒྱུད་དེས་པར་སོང་ཅ་ན་འདོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ཡང་རང་གིས་ཁྱིད་པ་ཡིན་ན་ལེགས་མོར་སྒྱེ་བྱས་པའི་ཆོད་དུ་བྱིན་པ་ན་མཆོད་རྫས་
 སོག་པའི་གནང་བ་བྱིན་ནས་དེ་ཆོགས་པ་དང་ཆོག་གཉེད། གཞན་གྱིས་བསྐྱུངས་པ་ཡིན་
 ན་ཡང་ཡིད་ཆེས་པ་ལ་དྲིས་པའམ་ཡུན་རིང་དུ་འགྲོགས་པས་བརྟག་པ་ལ་སོགས་པས་
 གཏན་ལ་ལབ་ནས་བརྟུབ་པར་འདུག་ན་མཆོད་རྫས་སོག་པའི་གནང་བ་སྟེར་མི་བརྟུབ་
 པ་ལ་སྟོང་རྗེ་དུངས་དུངས་ཡོད་ཟེར་ཡང་གནང་བ་མི་སྟེར་བ་ཡིན་ཏེ།

ཐུན་བས་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་མི་གནང་བའི་དུས་ཅ་ན་སྒོ་སྒྲོ་དང་
ཨེན་རེ་དགེར་བརྟུབ་པ་ཀུན་སྒྲུན་སྒྲ་ཆོར་བ་ན་བཞུགས་པ་ཙམ་དུ་རྫོང་པོ་ལྷ་འམ་ཡིད་
ཆེས་པ་རེ་ལ་བསྒྲོགས་ནས་མེ་རྟོག་དང་བཀའ་འཕྲིན་དང་བཟངས་ཀྱིན་གཏོང་། མི་
 བརྟུབ་པ་ལུ་བ་ཀུན་ལ་ད་ལྟ་ལི་མོའི་བུ་ནི་སྟབས་བདེ། སྔན་ཟན་གྱི་བཤོས་བྲེ་ཐག་མ་
 རེ་དང་དར་ཐོང་མོགས་སེ་བ་རེ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཕྱོར། ལྷ་བཤོས་ལག་པ་གཡས་
 པར་བཞག དར་ཐོང་གཡོན་པས་བཟུང་ལ་སྒྲོ་དག་དུག་གིས་སེམས་བསྐྱེད་ལན་མང་
 དུ་བྱ། ཞན་ཞན་གྱི་ཉུང་དུ་བ་ལས་དང་ཅི་ཡོད་དེ་ཁྱེད་ཀྱི་ཕེ་མོ་ཡིན་གསུངས་ནས་མི་
 གནང་། བྱིས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གནང་ནས་ཀྱང་། ད་ལྟ་སེམས་བསྐྱེད་དང་གཤམ་མར་སྒྱེ་
 བ་དང་མི་ཡོང་སྟེ། སྒྱུར་བ་དངོས་གཞི་མཇུག་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་
 དམིགས་དམིགས་པོ་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པས་མ་འོངས་པའི་ས་བོན་དུ་འཇུག་པས་བྱ་བ་
 ཡིས། མཆོད་པ་གྲོགས་པོ་སྟོང་ཡ་ཡ་བ་ཤོམས་ཤིག་གསུངས། ཕྱི་མོ་ཙམ་དུ་བྱས་
 པས་ཀྱང་ཞིག་ནས་ལེགས་མོར་སྒྱེ་བའི་ས་བོན་དུ་ཡང་འཇུག་ཏེ། ལས་ནི་བྱངས་སྒྲོ་

གཤམ་མ་ནི་མེད་པས་བསྐྱེད་སྐྱེ་མཚམས་ནི་མ་ཐུབ་པར་སྐབས་སུ་ངན་སོང་དུ་སྒྱེ་བ་ལ་
 སོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་མང་པོ་ཡང་ཡོད་། སྒྲོ་ཆོས་བྱེད་པ་སྒྲོ་མ་པ་བྱང་སེང་བྱ་བ་ད
 ང་ཇོ་བཙུན་སེཌེ་སྒྲོ་བྱ་བ་ཀུན་ལ་ང་ལ་བརྟམས་སམ་ཆོས་ལ་བརྟམས་གསུངས་གིང་འཁོར་
 ལ་གཏད་ཅིང་མ་གནང་བ་ཡང་མང་། ཆོགས་སོག་དང་མཆོད་པ་འདྲ་བ་ཨེན་རེ་འབྱོར་
 ཡང་སྒྲོ་སྒྲོ་ཨེན་རེ་མ་སྐྱེད་སྐྱེ་བ་ཀུན་ལ་ཡང་མི་གནང་། ཉན་པོ་ན་བཞུགས་པའི་དུས་
 སུ་སྒྲོ་སྒྲོ་མ་སྐྱེད་སྐྱེ་བ་ཀུན་ལ་མཆོད་པ་འདྲ་བ་དང་ཆོགས་སོག་ཨེན་ཅིག་བྱས་པ་
 ཅམ་གྱིས་དེ་སྒྱེ་ན་ཏ། ད་ལྟ་ངས་ང་ཇོ་འགའ་དང་མཆོད་པ་ཨེན་ཅིག་འབྱོར་བས་འཐུང་
 མ་བྱས་ལ་སྒྲོག་ར་བ་འདི་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་བྱ་སྟེ། སྒྲོ་སྒྲོ་ཨེན་
 རེ་སྐྱེད་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས། ད་ལྟ་ནི་མཆོད་པ་འཐུང་མ་བྱས་ཀྱིན་ཐམས་ཅད་ལ་
 བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་པར་འདུག་སྟེ། སྒྲོ་ལེགས་པར་སྐྱེད་སྐྱེ་བ་ལས་གཤམ་
 མར་སྐྱེ་ལུས་པར་སོང་ཅན་མི་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་བྱིར་དམ་བཅའ་བྱེད་པ་ཡིན་པས།

དེ་ལ་སྒྲོ་བ་དཔོན་ཀྱུ་སྐྱེ་བ་ཀྱི་ལུགས་ལ་སྒྲོན་པའི་ཆོ་ག་ལོགས་པ་མེད། འཇུག་པ་ད
 ང་སྐབས་གིག་ཏུ་ལེན་པ་ཡིན། སྐབས་འགོ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆོ་ག་ལོགས་པ་ཡོད་དེ།
 དེ་སྒྲོན་པའི་དོད་ཡིན་གསུངས། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་སྐྱབས་འགོ་ཁྱད་
 པར་ཅན་སྒྲོན་པའི་སྐྱེར་བའི་ཆོ་གར་བྱ་བ་ལས་ལོགས་པ་མེད། སྒྲོན་འཇུག་ཆོ་ག་སོ་
 སོར་ཡོད། ཨ་ཉི་གའི་སྒྲོན་འཇུག་གི་ཆོ་ག་འཕགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་ཡིན་པས།
 བཏུབ་པ་ལ་མཆོད་རྗེས་གསོག་པའི་གནང་བ་སྒྲིན། དེ་ཆོགས་ནས་དགོ་འདུན་ལ་བསྐྱེན་
 བཀུར་བྱ། འཐུང་པོ་ལ་གཏོར་མ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཏང་། དཔུལ་ཐོངས་ལ་བགོ་གཤམ་བྱ།
 ད་ཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཤམས་ལ། སྒྲ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སུ་བཞུག
 དེ་ནས་རྟེན་དམིགས་པ་ལ་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་ཞིག་མེད་ཁ་མེད་དེ། དགོ་བཤེས་རྟེན་
 བ་ལ་སྒྲོ་མ་པ་རིན་ཆེན་སྒྲ་མས་དེ་ཡེ་མ་འཛོམས་ན་རི་ལྟར་མཆི་ཞུས་པ་ལ། བྱང་རྒྱུ་བ་

ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱི་དོན་ཆེན་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་སྒྲུ་གཅིག་ཙམ་
ཡང་མི་འདྲིམ་པ་དེ་ལ་ཡེ་མི་སྒྲེ་བྱ་བ་བཏུང་གིན་གསུངས་སྐད་དེ། དོན་དེ་ཞིག་སྒྲུབ་པ་
ལ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཀྱང་མི་འདྲིམ་པ་དེ་སྒྲ་ཆོས་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་མིན་ད་ལྟ་རྟེན་རྒྱས་པའི་
དུས་སུ་མི་འདྲིམ་པ་མི་ཡོང་བར་དགོངས་པ་ཡིན་ཞེས་པུ་ཏོ་བས་གསུངས་པས། རྟེན་
དངོས་སུ་བཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད།

དངོས་སུ་མི་བཞུགས་པ་ཕྱོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་དང་བཅས་པ་དང་
གཟུགས་བརྟན་དུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲ་མས་དཔོན་ལ་ཡིད་གྱིས་མདོན་དུ་བྱ།
མཆོད་རྟེན་རིང་བསྐལ་གྱི་སྟིང་པོ་ཅན་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱེངས་ཀྱི་སྟིང་པོ་ཅན་འདྲ། གཅིག་
ཅིས་ཀྱང་བཞུགས་དགོས། དངོས་སུ་བཞུགས་པ་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
མཆོད་རྟེན་དངོས་སམ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ཡི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད།

ཕྱོགས་བརྩའི་བཞུགས་པ་སྒྲུ་དང་བཅས་པ་དང་སྒྲ་མེད་པ་ལྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱང་
ང་སྒྲ་མ་བཞིན་དུ། དམ་པའི་ཆོས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྡོད་པཀ་ར་གཏོགས་པའི་སྒྲེགས་
བམ་གཅིག་ཅིས་ཀྱང་དགོས། དངོས་སུ་བཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གསུང་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད།

ཕྱོགས་བརྩའི་བཞུགས་པ་ལྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱང་སྒྲ་མ་བཞིན། དེ་བཞིན་དུ་
དགེ་འདུན་དངོས་སུ་བཞུགས་པ་སྒྲུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང་པོའི་སྒྲུ་གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད། ཕྱོགས་བརྩའི་བཞུགས་པ་ཕྱོགས་
དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ས་བརྩའི་དབང་ལྷུག་ཆེན་པོའི་བར་ལྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
ང་སྒྲ་མ་བཞིན་སྒྲ་མས་དཔོན་ལ་ཡིད་གྱིས་མདོན་དུ་བྱས་ནས། དེ་དག་ལ་དང་པོར་
ལྷུག་འཆལ་རྟེ།

དེ་ཡང་ཐོག་མར་སྒྲ་མ་དང་ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་དབྱེར་མེད་པ་ལ་གཅིག་ དེ་ནས་དགོན་

མཚོག་གསུམ་ལ་རེ་སྟེ་བཞི་ཡན་ཆད་ཅིས་ཀྱང་བྱེད་དགོས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཕྱག་
འཚལ་ནས། མཚོད་པ་དབུལ་བ་ལ་ཅི་འབྱོར་བའི་མཚོད་པ་ཞེས་པ་དངོས་སུ་བཤམས་
པ་ནམས་རིམ་གྱིས་དབུལ་བ་སྟེ། **འདི་ལ་གར་བའི་ཞལ་ནས།** ཅི་འབྱོར་བ་བྱ་བ་རྒྱུང་
དུ་ཉུང་དུ་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་མིན། རང་ལ་ཡོད་ཆད་སངས་ཀྱིས་དབུལ་དགོས་པ་ཡིན།
ཤུལ་དུ་ལྷག་མ་ལུས་པར་སངས་ཀྱིས་ལུལ་ན་དགོན་མཚོག་གི་སྒྱུན་སྒྲ་ན་མང་པོ་འབུལ་
རྒྱ་མེད་ཀྱང་མཚོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན། མཚོད་པ་བཟང་རབ་ཅིག་བཤམས་པ་སྟམ་བྱེད་
ཀྱང་ཤུལ་དུ་ལུས་པ་དེ་བས་མང་ན་མཚོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མིན། མཚོད་རྫས་སྒྲུབ་ཅན་དེ་
མ་ཅན་གྱིས་སྒྲུབ་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་པས་སངས་རྒྱས་མི་མཉེས་པས་ཆོས་
དང་ལྷན་པར་བསྒྲུབས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས་ནས། སྤྲོ་ཆོས་ཀྱིས་མི་ཡོང་བའི་
བཀའ་ལུང་མང་པོ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སྔོན་རོ་བོ་ལ་ཁུ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པས་མང་
ལུལ་དུ་བཀའ་བྲིན་ཞུས། མེ་ཏོག་ཐོར་རྒྱུང་ཅམ་པོ་ནི་ཉེས། རྟེན་དང་ངོམས་པའི་མཚོད་
པ་བཤམས་ནས་རོ་བོ་སྒྱུན་དངས་ཅན་པན་མི་བདོག་མཚོད་པ་བར་གསུངས་ནས་མ་
མཉེས། བྱིས་སྟེ་ཐང་ན་བཞུགས་པའི་དུས་ན་གསང་སྤྱོད་ལས་ལྷ་སྟེ་མཛད་ཁམ་པ་ཀྱན་
གྱིས་དར་ཁ་ཆོན་རེ་ཅམ་སྤུལ་ལྟ་བུ་འདོས་ཁ་ཡར་བྱས་ཀྱིན་བཀའ་བྲིན་ཞུས་པ་ལ། འདི་
ཀྱན་ལ་ཆོས་ཉན་པའི་རྒྱགས་བདོག་པར་གདའ་བ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་བྱེད་པའི་མཚོད་
པའི་ཡོ་བྱད་མི་བདོག་སྐྱད་ལགས་པ་ཏ་ཅེད་མོ་བྱེད་པ་ལགས་ཏེ་མ་བཞིས་ན་ཁོ་བོ་ལ་
ཁ་ཟེར་ཏེ་མཆི་གསུངས་ནས་ཆོས་བྱེད་པའི་རྒྱགས་པས་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚོད་
པ་གལ་ཆེ་བར་མཛད།

དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་ལ་གཡོ་རུ་བ་ཁ་ཅིག་གིས་སེམས་བསྐྱེད་ཞུས་པ་ལ། གཤམ་
མར་བྱེད་ན་དེས་ཤྱོད་གཡོ་རུར་རྫོག་ནས་མཚོད་རྫས་སོག་ཏུ་གཏོང། དེ་ནས་མཚོད་
རྫས་ཁྱེར་ནས་བྱུང་ན་སེམས་བསྐྱེད་གཤམ་མར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དེ་ཅན་གཞོད་དེ་ཆོ

ག་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་བྱས་ན་འབྲོམ་སྒྲོན་གཤེས་ངན་ཟེར་ནས་ཡོང་བས་བྱ་བ་
བྱ་གསུངས་ནས་ཅེད་མོ་ཡིན་པའི་བཀའ་ལུང་གསུངས་ཤིང་། བྱེད་ཇོ་བོ་བས་སོ་སོ་
ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་ལེན་པའི་དུས་ན་གིམས་ཆེན་པོ་འདོན་ཏུས། དེ་ནི་སྒྲིམ་ལ་མ་ཉམས་
ཀྱང་ཇི་སྟེད་འཛོལ་བར་ལས་མི་གནས། བསྐྱེད་པའི་འབྲས་སུ་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་
པར་གྲོལ་བ་ཙམ་ལས་མི་འཐོབ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲིམ་ལ་མ་ཤོར་ན་དུས་སྟོང་པོ་
བྱང་ཆུབ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་གནས། འབྲས་སུ་ནམ་མཁའི་མཐས་ཁྱབ་པའི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསོས་སུ་འགྱུར་བའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བྱེད་སྒྲུ་ཆོས་
བྱེད་པ་གསུངས་པ་ལ་སྤྱོད་བས། དེས་གང་གནང་གནང་སྒྲོམ་ཞེན་གསུངས་པར་གང་ལྟ་
སྟེ། ད་ལྟ་སོ་སོར་ཐར་པ་ལ་ཡང་སྒྲུ་ཆོས་ཁོ་ན་ལས་མི་ཡོང་བར་སྒྲུང་། སེམས་ཅན་ལ་
སྟོང་རྗེས་མ་བཟོད་པ་ཁོ་ན་མེད་ཀྱང་། འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ལེགས་མོར་ཡིད་
ཆེས་ལ། རང་དེ་ནས་གཏན་ཐར་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་དགོས། དེ་ཐོབ་པ་ལ་སེམས་
བསྐྱེད་སྒྲིང་དགོས། དེ་སྒྲིང་བ་ལ་བསོད་ནམས་བསགས་དགོས་པའི་སྒྲོ་རྣལ་མ་ཞིག་སྒྲིམ་
ན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཉག་ཏུ་དུ་བཞིན་དུ་རང་གི་ཤ་ཡང་བཙོངས་ནས་མཆོད་
པ་བྱེད་ཏུས་པ་ངེས་པར་ཡོང་སྟེ། ད་ལྟ་དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཆེས་པ་མེད་པས་སྒྲུ་ཆོས་བྱེད་
པ་ཡིན་ཡང་། སྤྱོད་བས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་རང་ཡང་བཙུར་དགོན་མཆོག་ཀྱང་བཙུར་
ནས་ཆ་ཐུག་བསྐྱེད་བས་ཞིང་སུ་རེ་པོ་དེ་བཙོངས་ནས་དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་རུང་། ཆ་
ཐུག་བསྐྱེད་ཀྱང་དེས་ཤི་ཙམ་རྟོག་པོ་བཟུང་བ་ཡང་ཉུང་། མཛོད་སུའི་ལྷོ་མིག་བཟུང་ནས་
དུང་དུ་རྟོག་པོ་བ་སུ་འཁོར་འཁོར་ལ་དུ་རུ་རུ་བཞིན་མང་གསུངས།

དེ་ལྟར་དངོས་སུ་ཅི་འབྱོར་བའི་མཆོད་པ་སུལ་ནས། ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་མཆོད་པ་
ལས་གསུངས་པའི་མཆོད་པ་བདུན་པོ་དག་ཀྱང་བྱ་ཞེས་སྒྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ཤར་བའི་ཞལ་
ནས། དག་བཤེས་སྒྲོན་པས་འདི་བཟང་པོར་སྒྲོད་པའི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་དཔུར་མཆོད་པ་

འབྲུལ་བའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་གསུངས་པ་དེ་ལ་བདུན་དུ་བྱེ་བ་ཞིག་ཨ་ཏི་ཤས་
 གསུངས་ཏེ་ད་ལྟ་བུ་ད་གསུངས། གསུངས་ནས་སུ་ཏོ་བས་དགེ་བཤེས་སྟོན་པས་བརྗོད་
 བ་རང་ལ་བཤད་པ་མཛད། སྟོབ་དཔོན་མཐའ་བཞི་སྒྲིམ་པས་སྒྲིམ་པ་རིན་ཆེན་གྲུ་མ་
 ལ་ཞུས་པ་ཡོད་གསུངས་པ་ལ། དེ་ཡང་ཨ་ཏི་ཤའི་སྟོབ་མ་ཡིན། སྟོབ་དཔོན་སྒྲིམ་པ་
 ཡང་སྟོབ་དཔོན་ཡིན་ཏེ་སུ་ཏོ་བས་སྟོན་པས་བརྗོད་གསུང་བ་དེ་ཉིང་ལ་བརྟེན་ནས་མ་
 ཞུས། འདིའི་འབྲུག་མོན་བསྟེལ་ཡང་ལག་ལེན་གྱི་དུས་ན་མཆོད་པ་འབྲུལ་བ་རྒྱས་པར་
 གསུངས་པས་རྒྱགས་པ་མེད། སྤྲུལ་དངོས་སུ་བཤམས་པའི་དང་འདི་མོས་པའི་མཆོད་
 བ་ཡིན་པ་འདྲ། སྤྲུལ་སྤྲུལ་མ་རི་རབ་མཉམ་པ་ཀླུ་དངོས་སུ་མི་འབྱོར། གཞན་ཡང་
 མཆོག་དང་དམ་པ་བྱ་བ་ཁོ་ནར་གསུངས། འདི་ཡན་ལག་བདུན་པ་ལ་ཟེར་ཡོད་དེ་འདིའི་
 གཞུང་གིས་དེ་བྱ་བར་མ་གསུང་གསུངས། དེ་ལྟར་མཆོད་པ་སྤུལ་ནས་སྟོར་བའི་ཆོག་
 རྒྱབས་སུ་འགོ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དངོས་བྱ་བ་ལ། **ཤར་བའི་ཞལ་ནས།** སྤྲིར་རྒྱབས་སུ་
 འགོ་བའི་རིམ་པ་**མདོ་རྗེ་རྒྱན་དུ།** འཆོ་བ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། །རན་སོང་དང་ནི་
 ཐབས་མིན་དང་། །འཛིག་ཚོགས་ཐེག་པ་དམན་དག་ལས། །དེ་སྤྲིར་རྒྱབས་ཀྱི་དམ་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས། འཆོ་བ་དང་རན་སོང་གིས་འཛིགས་ནས་རྒྱབས་སུ་འགོ་
 བ་སྤྲིས་སུ་རྒྱུང་དུ་འདྲི་དུས་ན་ཡིན། འཛིག་ཚོགས་ལས་སྟོབ་པར་འདོད་པ་འབྲིང་གི་དུས་
 ན་ཡིན། འདིར་ཐེག་པ་དམན་པ་ལས་ཀྱང་སྟོབ་པའི་དུས་ཡིན་ཏེ། འཆོ་བ་དང་རན་
 སོང་གིས་ཀྱང་གཞན་དོན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་སྟམ་པས་རྒྱབས་
 སུ་འགོ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཉིད་དུ་འགོ་བ་ཡིན། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་གསུམ་ལས།

དང་པོ་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ། བྱང་ཆུབ་སྣིང་པོའི་མཐར་ཐུག་པར། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྣིང་པོ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཉིད་ལ་བྱ་བ་དང་། སའི་སྣི་
 ད་པོ་རྣེ་རྗེའི་གདན་ལ་བྱ་བ་གཉིས་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་དུར་སའི་

སྒྲིང་པོ་དེ་མཉན་པར་མི་རྒྱུས་པས་དོན་འདྲ་བ་ཡིན་གསུངས་པས། དེ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་
 ཏུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་ལ། ཏུས་དེ་སྒྲིང་ཏུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ཏུ།
 འདི་ནི་དེ་དངོས་འདོད་པས་ཁས་ལེན་དེ་ཡང་སྒྲིང་བརྩེ་ལས་རིག་བྱ། ཞེས་གསུངས་
 བ་བཞིན་གྱི་བསམ་པ་ཁོ་ནས་ཁྱད་པར་ཏུ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་མེད་ན་ཏུས་བྱང་རྒྱབ་
 ཀྱི་སྒྲིང་པོའི་མཐར་ཐུག་པ་ཉིད་སྒྲོས་ཀྱང་ཆོག་ཅམ་ཏུ་འགོ་བས།

གཉིས་པ་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་ལ། མི་ལྡོག་པ་ཡི་སེམས་དག་གིས། ཞེས་གསུངས་
 བ་དེ་ཡང་། གང་ལས་མི་ལྡོག་ན་དང་པོའི་འཕེན་པ་དྲག་པོའི་ཤུགས་ཀྱིས་གཞན་སྐྱབས་
 བའི་བསམ་པ་ལས་མི་ལྡོག་པ་ལག་ཞ་མའི་བུ་རྒྱས་ཁྱེར་བ་རང་ལ་བརྩུང་བའི་ལག་རྒྱ་
 མེད་པས། སྐམས་ས་ན་མོའི་ལག་པ་ཅན་ལ་རམ་ལྷ་སྒྲོན་པ་བཞིན་ཏུ་ཉེ་ཏུ་བྱེད་བྱེད་པའི་
 སེམས་ཅན་རྒྱའི་ཏུས་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱས་ཁྱེར་ལ། འབྲས་བུའི་ཏུས་ན་
 སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་བོ་ཆེན་པོ་བཞིས་ཁྱེར་བ་ལ་མ་བཟོད་པའི་བསམ་པ་ས། རང་ལག་པ་
 ཞ་བ་དང་འདྲ་བར་བརྩུང་བར་མི་རྒྱུས་པའི་ཏུས་ན་ལག་པ་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུའི་དགོན་
 མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་སྟེ། རང་གིས་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ཐོབ་ཅན། དམ་
 པའི་དོན་ཏུ་འགོ་བ་ཡི། སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་ཅིག་ཡིན། ཐུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཅན་
 བྱིར། ཆོགས་ཀྱང་དེའི་མཐར་ཐུག་བྱིར། ཞེས་པའོ། འགོ་བ་ཀྱན་གྱི་སྐྱབས་གཅིག་
 བ། ཡང་དག་པར་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད། ཅེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་
 རོ་པོར་འགྱུར་བས། རང་དེར་མ་འགྱུར་གྱི་བར་ཏུ་གཞན་ཆེད་ཏུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་
 བསམ་པ་ལས་རྒྱེན་ཅིས་ཀྱང་མི་ལྡོག་པ་ཞིག་ཡིན་པས། དག་བཤེས་དགོན་པའི་ཞལ་
 བས་ཀྱང་། གཞན་གྱི་སྐྱབས་བྱེད་ཏུ་འགོ་བ་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་གསུངས་པར་གདའ།
 དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ཏུ། གང་ཞིག་སེམས་ཅན་མང་པོ་བསྐྱལ་བར་
 ཞུགས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཡི་ཤེས་ཀྱན་ཏུ་འགོ་ལ་མཁས་པར་ལྡན། གང་ཞིག་ཐུང་ན་

འདས་ལ་འཁོར་ནི་རོ་གཅིག་པ། །དེ་འདྲའི་སྒོ་ལྟན་དེ་འདྲིར་ཀུན་འགོར་གེས་པར་
བྱ། །ཞེས་ཀུན་རྒྱ་འགོ་བ་བཞི་གསུངས་པ་ལས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཀུན་རྒྱ་འགོ་བ་ཁོ་ན་
གཙོ་བོ་ཡིན། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན་གསུམ་མཉམས་ལས་
འདས་པ་གསུམ་ལ་འགོད་དགོས། །དེ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་དགོས། །དེ་
ལ་ཡེ་གེས་གྱིས་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་དགོས་པ་ཀུན་རྒྱ་འགོ་བ་གཞན་དེའི་ཡན་
ལག་ཡིན།

གསུམ་པ་རྟེན་གྱི་བྱེད་པར་ལ་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་ལ་བྱེད་པར་མི་གསུངས་ཀྱང་།
དགེ་འདུན་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དགེ་འདུན་ཞེས་བྱེད་པར་རྒྱ་
གསུངས་ཏེ། །དེ་ཡང་ཆོས་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གསུངས་པ་དང་། །ས་
དང་པོ་ཡན་ཆད་ལ་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད། །ཡུམ་ལས་ངེས་འབྱེད་ཡན་ཆད་ལ་ཡང་
གསུངས་ཏེ། །ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ། །མཐོང་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་དག་
ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་གནས། །དེ་འདྲིར་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ཆོག་ས། །
ཞེས་དེ་ནས་དེའི་རྟགས་འབྱུང་བྱ་བ་ཡིན་ལ། །བཟང་དང་སྒྲོམ་པའི་རིགས་ཅན་དང་། །
སེམས་བརྟན་བྱེད་པར་འགོ་བ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གངས་མེད་གསུམ། །ཀུན་
རྒྱ་རྩོམ་པར་མཛད་ཅིས་གསུངས། །ཞེས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་དེའི་ཆོས་ཆོག་ས་ལམ་ཉིད་ནས་
ཡོད་པ་ཡིན། །འཕགས་པ་ཞེས་པ་ཡང་རིང་དུ་སོང་བའི་དོན་ཏེ། །ཐུགས་དང་པོ་བསྐྱེད་
པ་ཉིད་ནས་འཛིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་
ཀྱང་རིང་དུ་སོང་བ་ཡིན། །ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་བ་བྱིན་རྒྱུམས་རྒྱུང་བའམ་དམན་ནས་
སྐྱབས་གནས་སུ་མི་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ལམ་མི་མཐུན། །དཔེར་ན། །རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་འགོ་
བ་ལ་སྟོད་ལུང་ཙམ་དུ་འགོ་བའི་གོགས་གྱིས་མི་ཡན་པ་དང་འདྲ། །དང་པོ་རྒྱ་གར་ཉིད་
དུ་ཆས་ཀྱང་བར་དུ་སྒོ་སྒྲིག་བྱེད་པས་ཀྱང་མི་ཡོང་བས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ཞེས་སྒྲོས། །དེ་

ཉུང་ན་གཞན་ཆེད་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྐྱབ་པ་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བྱིན་
 རྒྱལས་ལ་མ་བརྟེན་པར་མི་འགྲུབ་པས། དེ་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་
 ཞལ་ནས། ཆོ་འདིའི་རྩོལ་བ་ཇི་ཙམ་དུ་གྲགས་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱི་བསྐྱེད་ལས་མེད་ན་དུས་
 ཇི་ཙམ་དུ་བསྐྱབས་པས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་མི་འཐོབ། རྣམ་སྟོན་དང་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འཕེལ་
 ལ་བརྟེན་ནས་འཆང་རྒྱ་བ་ཡིན། དེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་གྱི་
 བྱིན་རྒྱལས་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱུད་དུ་ཡང་རྒྱ་ཆེན་པོར་འཕྱར་བས་འཆང་རྒྱ་
 བ་ཡིན། དེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
 གྱི་བྱིན་རྒྱལས་ལ་བརྟེན་ནས་གཞོན་འཆང་རྒྱ་བ་ཡིན་གསུངས་པར་གདལ། དྲང་སྟོང་
 འཛོགས་མཆོག་དབྱངས་ཀྱིས་འཕགས་པ་ནོར་བཟང་གི་སྤྱི་ཐོག་དུ་ཕྱག་མཐིལ་གཡས་
 པ་བཞག་པས། དེའི་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དྲུང་དུ་བྱོན་
 བས་ལ་ལའི་མདུན་དུ་ཐལ་མོ་སྒྱར་བ་ཙམ། ལ་ལ་ལ་གདམས་ངག་མནོས་པ་ཙམ། ལ་
 ལའི་དྲུང་དུ་ཆངས་པར་སྟོད་པ་སྟུད་པ། ལ་ལའི་དྲུང་དུ་བསྐྱལ་བ་ཞིང་གི་རྒྱལ་སྟེད་དུ་
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་སྟུད་པ་ཤར། དེས་ཕྱག་བརྟེགས་པ་དང་དེ་ཉིད་ཀྱི་མདུན་
 བ་ཐལ་མོ་སྒྱར་ནས་འདུག་པར་གསུངས། དེ་སྟོན་ཏེ་བ་ལ་ཞུས་པས་དངོས་སུ་དེ་དག་
 མཛད་པ་དང་ཁྱད་མེད་པའི་ཆོགས་ཆོགས་པ་ཡིན་གསུངས། དེས་ན་སྤྲ་མ་ངས་པའི་
 དོན་ཡིན། གཞན་ཡང་ལམ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས། ལམ་དངོས་ཆོས། ལམ་སྐྱབ་པའི་
 ཕྱོགས་དགེ་འདུན་གསུམ་ལ་མ་བརྟེན་པར་མི་འགྲུབ་པས།

དེའི་ཆེད་དུ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་པ་ནི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་
 ལ་སྐྱབས་གནས་སུ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་ཡིན་ཀྱང་། སྐྱབས་
 གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་པ་ཞིག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་དུ་དགོས་པས། སྐྱབས་གནས་དཀོན་
 མཆོག་གསུམ་གྱི་ཆེ་བ་སྟེས་བྱ་རྒྱུ་དུའི་དུས་ནས་སྟོན་སྟོན་པ་ལ་བར་འདིར་བླ་མས་

གཞིན་བསྐྱལ་བཏབ་པས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་སྐྱམ་བྱེད་པའི་དད་པ་བསྐྱེད་ཅིང་།
 ལུས་མའི་ལྷ་ང་ས་ལ་བཅུགས་པའམ་ཅོག་ཅོག་མོར་འདུག་ཀྱང་། ལུས་པའི་སྤྱོད་ལམ་
 ལག་པ་ཐལ་མོ་སྒྱར་ནས་སྒྱབས་སུ་འགོ་བ་ལན་གསུམ་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྒྱབས་འགོ་བྱེད་
 པའི་སྒོན་དུ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྗེ་མངོན་དུ་བྱ། དཀོན་
 མཆོག་གསུམ་གྱི་ཆེ་བ་ཡང་མངོན་དུ་བྱ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སངས་རྒྱུས་གྱི་
 འདུ་ཤེས་བཞག་རང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོའི་རྒྱུ་མི་ལམ་དང་རྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་རང་
 རང་གི་མིང་སྒྲ་ཐབས་སུ་བཏགས་པ་ཡང་བྲན་པར་བྱ་བ་རྣམས་སྒྲ་མས་དཔོན་ལ་སྒྲོམ་
 དུ་གཞུག་བར་བར་དུ་ཡང་ངལ་གསོར་བཅུག་དེ་རྣམས་གྱི་གདམས་པ་གནང་། སྒྲོམ་
 དུ་བཅུག་གིན་མཛད་གསུངས་ཏེ། འདི་ཀྱན་གྱི་ཕུག་ལེན་ཅག་ཅག་ཏུ་མངའ་བ་དགེ་
 བཤེས་སྒོན་པ་ཁོ་ན་ཡིན། རྣལ་འབྱོར་པ་དང་དགོན་པ་བ་ཀྱན་ལ་ཡང་དང་པོ་དེ་ཀྱན་གྱི་
 ཕུག་ལེན་དང་མི་མངའ། ཕྱིས་དགེ་བཤེས་པས་བཀའ་དྲིན་གནང་བ་ཡིན། གསང་ཕུ་
 བས་ཨ་ཏི་ཤའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་བྱུང་ཡིན་ཏེ་ཡང་། སྒོ་ཏོ་བས་དགེ་བཤེས་སྒོན་པའི་
 གཤུང་རྟེན་གྱི་རབ་གནས་ཁུར་བྱོན། ཁོང་ཆོན་ཞིག་སེམས་བསྐྱེད་བྱེད་པ་ཡོད་ཟེར་
 དགའ་ཆེས་ནས་བལྟར་བྱོན་ཅ་ན་བསྟེན་གནས་འཕོགས་པ་འདྲ་ཞིག་ལས་མི་སྣང་
 གསུང་བར་གདའ་གསུངས།

དེ་ལྟར་གང་ལ་སྒྱབས་སུ་སོང་བ་དེས་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱུང་དགོས་པ། དཔེར་ན།
 རྒྱལ་པོ་གང་ལ་སྒྱབས་སུ་སོང་བས་དེའི་ལས་སུ་བྱ་བ་བསྐྱབ་ཅིང་། བྲིམས་སུ་བྱ་བ་
 བསྐྱུང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་བྱས་ན་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་མི་ཡོང་བའི་ཁར་སྐྱར་ཆད་
 བས་གཅོད་ཉེན་ཡང་ཡོད་པའམ་རྒྱལ་པོ་གང་ལ་བརྟེན་པ་དེའི་བྲིམས་བསྐྱུངས་ན་རྒྱལ་
 པོའི་མིར་རྒྱད། བྲིམས་མི་བསྐྱུངས་ན་མི་རྒྱད་པ་བཞིན་དུ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་
 སྒྱབས་སུ་སོང་བས་ཀྱང་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་མ་བསྐྱུང་ན་དེ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་འབྱུང་

བའམ་ནང་པ་སངས་རྒྱུ་པར་མི་ཆུད་པས་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྒྲོབ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་གར་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། རུན་མོང་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཡོད་ཏུ་བྱིན་པ་བསྐྱུས་པ་ནས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྒྲོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཁོ་ནར་ཡང་ཡོང་བ་སྙམ་པ། རུན་མོང་བ་ལ་སོ་སོའི་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་སྤྱིའི་དང་བསྐྱབ་བྱ་བཞི་ལས། འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞན་ཆེད་དུ་སངས་རྒྱུ་པར་ལ་བར་དུ་གཅོད་སྟུང་པ་འཕངས་ནས་བསྐྱུངས་ཅན་རུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན། སོ་སོར་ཐར་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ལས་སྐྱངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་དུས་དྲག་དུ་བརྗོད་བྱུང་བྱའི་སྒྲོམ་པ་མན་ངག་ཡིན། གསུངས་ཏེ།

དེ་ལ་དགོན་མཆོག་གསུམ་སོ་སོའི་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་སངས་རྒྱུ་པར་གོ་ན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་གསོལ་བས་ལྟ་གཞན་ལ་ཕྱག་མི་བཅུ་ལ། མེད་ཀྱི་དང་བདུག་སྒྲོས་ལ་སོགས་པས་མཆོད་པ་མི་བྱ། སྤྱིང་རྗེས་གཏོར་མ་རྟེན་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད། ཅས་པ་ལྟར་བསྐྱབ་སྟེ། དེ་ཡང་དགོང་བཞེས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། ལྟ་གཞན་ལ་ཕྱག་བྱས་ན་སངས་རྒྱུ་པའི་སྐྱབས་བཏང་སྟུང་པ་དང་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་དེ་ལ་སྐྱབས་གནས་སུ་བཟུང་སྟུང་པ་མེད་ཀྱང་། སངས་རྒྱུ་པ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་གཏོང་བ་ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྤྱིན་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དུ་མན་ལ་མའི་རིན་སྒྲེལ་དུ་བྱིན་ཅན་ཐམས་ཅད་བྲེལ་བཏུབ་པ་འདུག་སྟེ་དེས་པས་བརྟུ་སྤྱིན་འདྲན་ཟེར་སངས་རྒྱུ་པའི་སྐྱེ་ཐོས་པ་ཆོར་བས་སྤྲ་མ་ལ་བརྟེན་པའི་བག་ཆགས་སང་དེ་ཉལ་བའི་སྐྱབས་མེད་པར་བརྟུ་ལ་དད་པས། བརྟུ་འོད་ཟེར་གྱིས་གྲོང་ཁྱེར་བྱབ་པ་ལ་ཁྱིམ་བདག་གིས་ནམ་ལངས་པ་ཡིན་ནམ་བརྟུ་འོད་ཡིན་བརྟུག་པ་ལ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྒོར་བྱིན་པས་འཛིག་རྟེན་ལྟ་རྟེན་ཞིག་མཐོང་ནས་ཕྱག་བྱས་པས། དེ་ལ་སྐྱབས་ཀྱི་འདུ་ཞེས་མེད་ཀྱང་ཕྱག་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་སུན་ཐེབས་ཀྱིས་སོང་སྐད་པའི་གཏམ་རྒྱུད་དེ་ཞེས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་སངས་རྒྱུ་པ་གོ་ཡོང་བཞེས་པ་མིན་ཏེ། རྟེན་

འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བ་དེ་ལྟར་གནས་པ་ཡིན། ལྟ་གཞན་བྱ་བ་བྱི་རོལ་པས་ལྟར་བཟུང་བ་སྟེ།

པལ་ཆེར་གྱིས་ཆངས་པ་ལ་ལྟར་འཛིན་པར་བཤད་དེ་གཟུགས་ཁམས་པ་ཡིན། དྲག་
པོ་དང་ཐ་སྐར་གྱི་ཁྱ་དང་ནོར་ལྟ་ལ་སོགས་ཉེ་དབང་པོ་རྣམས་ཡིན། ཉེ་ཟླ་དང་དབང་
ལྷག་དང་ཁྱབ་འཇུག་ལ་སོགས་པ་པལ་ཆེར་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པའི་ལྟ་ཡིན། དེ་དག་
ལ་ཤེས་པས་ནི་སང་རང་ལ་ཅི་ཡོང་ཡང་དུས་སྤྱི་ཤེས་སྒྲིད་དེ། སང་བས་ད་ལྟ་རང་
ཅི་ཡོང་ཡང་མི་ཤེས། ལྟས་པ་ནི་རང་འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་བ་ན་དཔུགས་གཅིག་གཉིས་
བསྐང་བའི་ལྟས་པ་ཡང་མེད། བརྟེ་བ་མེད་པས་བཟླགས་ལ་བབ་ན་དེ་དག་ཉིད་གྱིས་ཀྱ
ང་གསོད་དུ་འོང་སྟེ་ལྷག་ཁྱའི་བདག་པོ་དང་འདྲ།

སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཁྱེན་བཞི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱི་སེམས་ཅན་དང་། དེ་དག་གི་སྤྲུག་
བསྐྲུལ་དང་དེའི་རྒྱ་ཅི་ལས་བྱུང་བ་དང་། སྤྲུག་བསྐྲུལ་ལས་སྐྱབས་པའི་ཐབས་ཐམས་
ཅད་སྐྱ་རུ་ར་ཕྱག་མཐིལ་དུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་མཁྱེན། མཐུ་སྟོབས་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདུད་དང་དེའི་རིས་སྤྲུལ་པའི་ལྟས་པ་ཐམས་ཅད་
བསྐྱེམས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་རྒྱུན་ཏུ་ཞུགས་པ་གཅིག་གི་ལྟས་པ་ལ་ཡང་བརྒྱ་ཆར་སྟོང་ཆར་
ཡང་མི་ཡོད་པར་གསུངས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྟས་པ་ལ་ག་ན་ཉེ་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་
བདུབ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལས་
བསྐྱབས་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བཞག་པ་ལ་ཡང་ཐོགས་པ་མི་མང་འ། ཕྱགས་
བརྟེ་བས་ནི་སེམས་ཅན་དབྱེ་སྤྱི་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྲུག་གཅིག་པ་བཞིན་དུ་དགོངས་
ཤིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་སྒྲིད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་འདུལ་དགོས་ཀྱང་
དུས་ལས་ཡོལ་བ་མི་མང་འ་བ་ཡིན་པས།

སྟོན་བའི་ཞལ་ནས། རང་གི་སྐྱབས་གནས་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་པའི་རྒྱལ་པོ་བཞག་
ནས་དེའི་བྲན་མོ་རྒྱ་རྒྱུ་མ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་མི་ཡོང་བ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་

མཁུན་པ་དང་ཐུགས་རྗེ་དང་ཕྱིན་རྒྱལ་དག་ལ་ལེགས་མོར་ཡིད་ཆེས་ན་ལྟ་གཞན་ལ་
སྒྱུབས་སུ་མི་འཛིན་པ་ཙམ་ནི་སྤྱི་ཏེ་ཡོང་ངམ་གསུང་སྟེ། ཏུག་གིས་གཏུགས་ཙན་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས་ལྟ་གཞན་ལ་མི་བརྟེན་པ་འདི་ཡང་དཀའ་བར་ཡོང་
བར་སྟངས། ཆོས་སྦྱོང་བྱ་བར་མིང་བཏགས་པ་རེ་ལ་ཕྱིན་རྒྱལ་སྒྱུར་དུ་རེ། བདེ་ལེགས་
ཐམས་ཅད་དེ་ལ་དབང་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་མཆོད་འབྲང་བྱེད་པར་ཆ་སྟེ། དེ་ལྟ་
ལུའི་སྒོ་སྒྲིས་ན་སྒྱུབས་འགོ་གཏོང་། ཆོས་སྦྱོང་བའི་སྒྲུང་མ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་ལ་སོགས་
པ་བརྒྱའི་འཁོར་རྒྱུས་བཞིའི་པོ་ཉ་དང་མངག་གཞུག་པ་ཡིན་པས་འཁོར་རྒྱུས་བཞིས་
དེ་དག་ལ་གཏོར་མ་སྒྲིན་པ་དང་དེ་དག་གིས་འཁོར་རྒྱུས་བཞི་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་
པ་བསྐྱེད་བ་པན་ཚུན་གྱི་དམ་ཚིག་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་པས། བྲན་ཁོལ་ལ་ཟས་གོས་
ཕྱིན་ནས་ལས་འཁོལ་བ་བཞིན་དུ་འཛིག་རྟེན་སྦྱོང་བ་རྒྱུས་ལ་གཏོར་མ་ཕྱིན་ནས་
བསྟན་པ་བསྐྱེད་བ་རང་གི་ལས་འཁོལ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད། ལྷག་འཇུག་བྱ་བ་འདི་མདོ་
སྟེ་ཀུན་ལས་ཀྱང་འབྱུང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱི་རིམ་དུ་ཡང་འོང་བ་
ཞིག་གདུ། དྲག་པོ་དང་ལྷག་འཇུག་དང་ནོར་ལྟ་ཀུན་སྒྲུབ་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྱུལ་
དུ་གསུངས་པ་ཡང་བཞུགས་ཏེ། དེ་དག་ལ་ཡང་ས་བཅུའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྒྱུ་
འབྱུལ་དུ་ཤེས་ནས་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད། ཕྱི་རོལ་བར་ཤེས་
ནས་གཉིས་ཟིན་བྱས་ཀྱང་བར་ནས་སྟངས། གང་གི་འད་ཕྱིན་རྒྱལ་མི་ཡོང་། བོད་ལ་
ལྟ་གཞན་བྱ་བའི་བྱུང་མཐས་བསྐྱར་བ་དག་ཅི་ཡང་མེད་དེ། རི་མགོ་མཐོ་མཐོ་ལ་སོགས་
པ་ལྟར་འཛིན་པ། བྱ་པག་བསྐྱེད་བའི་དུས་ན་དག་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས་བོད་
ཐམས་ཅད་འདྲེ་བ་ཡིན་ཏེ་གཡོ་རུ་ཡར་ལྟར་ལྟར་འཛིན། དེ་སྤྱི་བ་ཐང་ལྟར་ལྟར་
འཛིན། རྗེ་བ་ཐམས་ཅད་འདྲེ་རེ་ལ་ལྟར་བྱེད་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། རང་ཅག་ནི་ཁང་
བྱ་རེ་བཅུ་གས་ནས་འདྲེ་རེ་ལ་གཏོང་།

དེ་ནས་དེ་སྤྱིང་དུ་ཞུགས་ཀྱིན་བཟའ་མི་སེམས་མཐུན་དུ་ཡང་མི་སྤྱོད། མགོ་རུ་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཉལ་ཐག་གཙོད། རང་འགྲུལ་བྱས་ཅ་ན་ཡུལ་འགྲུགས་བྱེད། བྱས་སར་ཅི་
 ཡང་མི་ཡོང་། སྟོན་རོལ་འདི་ཀུན་ན་ཡབ་རྗེ་བྱ་བ་ཞིག་ཁོ་ན་ལ་གསོལ་མཆོད་བྱེད།
 དེའི་རྟེན་གོས་ལ་ཡང་ལྷན་པ་ནག་པོ་འདྲ་བ་རེ་སྟོན། ཁང་ཐོག་ཏུ་སྒྱག་པམ་འཇུགས་
 བྱེད་བ་ཡོད་བ་ལ་དགོ་བཤེས་སྟོན་པས་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལྷུང་། མཆོད་བ་ཡང་འཕྲོ་གཙོད་
 དུ་བཅུག་སྐད། ཁོང་ག་དེང་ཐོབ་པར་སོང་བས་གཞོད་པ་ཅི་ཡང་མ་བྱུང་བ་ལགས་པར་
 གདའ་སྟེ། རང་ཅག་ག་ཞན་གྱི་ལ་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་ན་ཡང་བག་མེད་དུ་ཆ། རང་དེ་ལ་
 ལྷར་མི་འཛིན་པར་བྱ། སྤྱིང་རྗེས་གཏོར་མ་གཏོར་བ་སྒྱིན་པ་གཏོར་བ་རང་ཡིན། བཟང་
 ཤོས་སུ་བྱས་ནས་བྱིན་རྒྱབས་དང་རེ་ན་ཉེས་པ་དང་བཅས་གསུངས་ཤིང་། ཁམ་བ་ལུང་
 བའི་ཞལ་ནས། བཙན་དང་སྟོན་དང་རྟོར་ལེགས་དང་སྟེ་དཀར་སོགས་ལ་ཐུད་གཏོར་
 ཞིང་བསམ་པ་སྒྱུབས་ཤིག་ཟེར་མི་རུང་། སྤྱིང་རྗེའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་གཏོར་མ་སྟེར་བ་
 ཡིན། མོ་འདེབས་པ་དང་། ཐོན་བྱེད་པ་དང་། རུ་ཡགས་ཅི་བ་དང་བྱར་མི་རུང་། དེ་
 ལྟ་བུ་ལ་སྟོ་གཏད་དུ་མི་རུང་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་བྱ་ཡུལ་བ་ཆེ་འདི་བྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 རེ་ལྟོས་བྱས་ན་གཏོར་ཞེས་དང་། ཤ་ར་བ་ཉིད་རེ་ལྟོས་ཤིག་བྱས་ན་གང་གི་སྟོ་ནས་
 བྱས་ཀྱང་གཏོར་གསུངས། དགོ་བཤེས་སྟོན་པ་ལ་སེ་བཙུན་གྱི་རུ་ཡགས་མངོན་ཤེས་
 འདྲ་བ་ཡོད་དེ་རྩོ་བོ་དང་མཇལ་ནས་མི་མཛད་སྐད།

གཉིས་བཙོན་ལ་སྒྱུབས་སུ་སོང་བས་སེམས་ཅན་ལ་འཆོ་བ་སྤངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཤ་
 ར་བ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། ཆོས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཞི་བ་དང་སེམས་ཅན་ལ་འཆོ་བ་མ་ཞི་བ་
 འགལ་བས་དེ་བྱས་ན་ཆོས་ལ་སྒྱུབས་སུ་འགྲོ་བ་གཏོར་། སེམས་ཅན་ལ་འཆོ་བའི་མཆོན་
 ཉིད་ཤ་གཙོད་པ་དང་སྒྲ་འཕྲིགས་པ་དང་། དེག་པ་དང་འཆིང་བ་དང་གོ་རར་འཇུག་པ་
 གང་བྱས་ཀྱང་འདྲ། ད་ལྟ་ཆོས་ལ་བརྟེན་མ་སྤང་ཅིང་བྱེད་མ་ཤེས་པས་བསྟན་པའི་བདག་

པོ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་། རོ་བོ་དག་འདུན་དང་ནང་ན་གཉེར་ཆེ་གོས་གྱི་ཐུགས་དམ་
 པ་དང་། སྡེ་སྡོད་འཛིན་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྤྲུགས་མ་སྤེལ་བ་སྤྲུལ་ཡོད་དེ། དེ་
 དག་གི་གཤམ་དང་སྤུལ་དང་སྒྲ་རང་སྤྲུག་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་ཉིད་གྱིས་སྤྲུག་བྱས་དུ་བཞེས་
 བས་འདུག་པ་ཡིན། དེག་པ་དང་འཆིང་བ་ཀུན་ཡང་དཔུལ་བ་དང་ལྷ་རང་ཅག་གི་སྤྱོད་
 ཡུལ་དུ་མ་གྱུར། ཡི་དྲགས་ལ་བྱས་པར་སྒྲོམ་པ་ཡོད་དེ་ཡང་མི་རུང་། བལ་ཆེར་མི་དང་
 དུད་འགོ་ལ་བྱེད་པ་ལས་མི་ཉིད་ལ་ཡང་ལྷགས་སྤྲུག་ཞུགས་པ་དང་དོང་དུ་གཞུགས་པ་དང་
 དཔུ་ཅེར་ཀ་བ་ལ་བཅིང་བ་ལ་སོགས་པ་མི་སྐྱུས་མི་དྲན་པ་ཐམས་ཅད་རང་ཅག་གིས་
 བྱེད། ཁམ་པ་ལུང་པ་ཁལ་མོ་ཆེ་བཀལ་བ་ཀུན་ཡང་ནངས་ན་འཆོལ་ཆེ་བར་མཛད་དེ།
 རང་ཅག་ལ་ཁལ་ཅིག་ཡོད་ན་ཕྱིས་དྲིན་འབབ་རྒྱ་དོགས་པ་ཡང་མེད་པར་ཁལ་མོ་ཆེ་
 འགྲེལ། ཁལ་འོག་རྒྱ་ཤི་བ་དང་། མིག་ལྷག་ལྷག་སོང་བ་དང་། རོལ་ནང་དུ་ཤི་བ་ཉིད་
 གྲང་མང་བ་ཡིན་པར་འདུག མི་སྐྱུའི་སྤྲུགས་མ་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་འཇུ་རེ་འདུག་པའི་དུས་
 ན་ཡང་རང་ཅག་གི་སྤྱོད་པར་མེད་པར་སྒྲོ་བོར་དུ་བྱས་ནས་ཡོད།

སྐྱབས་འགོ་ཁོ་ན་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པས་གྲང་སྤྲུགས་མ་སྤེལ་དུ་རང་ཡེ་མི་བརྟུབ་པ་
 ཡིན། ར་མདོ་བའི་གེར་སྒྲོམ་རྡོར་འཕན་བྱ་བས་གཙང་དུ་སྒྲོལ་གཉེར་ལ་ཕྱིན། རོ་བོ་
 ཡས་མར་བྱོན་པ་དང་མཇལ་ནས་སྐྱབས་འགོ་ཞིག་ཞུས། ཕྱིས་སྒྲོ་ཏོ་བ་ན་མགོ་ན་
 བཞུགས་པའི་དུས་ན་དེ་ཤིང་ནས་ཡར་འགོ་བ་ལ་རྗེ་འཇུ་ར་ལྷག་སྤྲུ་ལྷག་པ་བཙོལ་བས་
 གྲང་གོ་རར་འཇུག་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་ཟེར་ནས་མ་ཉན་ཟེར་ཏེ། སྒྲོ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས་དེས་
 ཏ་ཉེས་པ་དེ་མི་ཡོང་སྟེ་དེ་ཙམ་ལ་ཐུག་པ་ཞོན་བྱེད་དགོས་གསུངས་པར་གདའ། དེག་
 པ་དང་འཆིང་བ་དང་གོ་རར་འཇུག་པ་འདི་ཀུན་གྱིས་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་ལ་ཞེས་ངང་མ་
 འཆོལ་པའི་བསམ་པ་ཞིག་ཡན་ལག་རྒྱ་དགོས། འཆོལ་པའི་བསམ་པས་ཁང་པ་ལ་སོགས་
 པར་བརྟུག་ནས་གཞན་དུ་འགོ་དབང་མེད་པར་བྱེད་པ་ལ་གོ་རར་འཇུག་པ་ཟེར་བ་ཡིན།

བསྐྱུང་བྱེད་པའི་གྲོགས་ལ་སོགས་པ་འདུག་པ་དང་། རྒྱུན་དབང་གིས་ཚས་དང་
 ལྷན་པའི་དོན་ལ་ཁལ་བཀལ་ནས་འགྲོ་བའི་དུས་སུ་བསྐྱུལ་བ་ཙམ་ལ་ཉེས་པ་མེད།
 སྐལ་བཙོས་བྱེད་པ་ལ་རི་རྒྱར་མཆི་ཟེར་ཏེ། སྐལ་བ་ཉིད་ཅིའི་དོན་དུ་གཏོང། དེ་ཉིད་
 གྱི་དུས་ན་སྐྱབས་འགོ་བཏང་ཟིན་པ་ཁོ་ནར་ཡོང་བ་ཡིན་གསུངས་ཤིང་། **འཆད་ཁ་**
བའི་ཞལ་ནས། སོ་སོ་སྤྱོད་པར་བྱས་དུད་འགོ་དེས་མི་བྱག་པར་འདུག་པ་ཡང་ཅི་སྟམ་
 ཡང་མི་བྱེད་དེ་མི་རུང་གསུངས། དེ་ནས་གར་བ་ཉིད་**གྱི་ཞལ་ནས།** སེམས་ཙན་ལ་
 འཆོ་བ་འདི་ཁོ་ན་མཐའ་རིང་བསྐྱུང་དགའ་སྟེ། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་གཞན་ལ་གཞོད་
 པ་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་ལྷོག་པ་བྱ་བ་ཡང་སེམས་ཙན་ལ་འཆོ་བ་སྤོང་བ་ཡིན། བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་བྱ་བ་ཡང་འདི་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་པས། བྱང་རྒྱུ་བ་
 སེམས་དཔའི་སྟོམ་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་སྟིང་བཅེ་བའི་སྟོབས་གྱིས་གཞན་ལ་གཞོད་པ་གཞི་
 དང་བཅས་པ་ལས་ལྷོག་པར་སོང་ཙན་བཟོད་འདི་གཤམ་མར་གཏན་ལ་ཐེབས་པ་ཡིན་
 གསུངས།

གསུམ་པ་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་སུ་སྟེགས་ཙན་ལ་མི་བརྟེན་པ་ནི། དེ་
 དགེ་འདུན་ལ་དགྲར་བཟུང་ནས་འདུག་པ་ཡིན་པས་དགྲ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་འདུན་ལ་
 སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་གཏོང་བས་དེ་ལ་མི་བརྟེན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཁམ་བ་ལུང་པའི་ཞལ་ནས།
 རྒྱ་གར་ལ་སུ་སྟེགས་དངོས་ཤིག་བདོག་ འོ་སྒྲོལ་ལ་སུ་སྟེགས་དངོས་མི་བདོག་གྲང་།
 རལ་བ་ཐོགས་པ་དང་། དེའུ་རྒྱུང་དང་ཐོད་འཕྲིང་ཐོགས་པ་དང་སུ་སྟེགས་གྱི་རྟགས་འཆ
 ང་བ་དེ་རྩ་བ་ལ་བརྟེན་དུ་མི་རུང་། གསུངས་པ་བཞིན་དུ་གར་བ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས་
 གྲང་། ཐོད་ན་སུ་སྟེགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་གཞུང་བཙུགས་པ་ཉིད་ཏ་མེད་དེ། རྣལ་འབྱོར་
 པ་ཟེར་བའི་དུས་པའི་རྒྱན་ཙན་འདྲ་བ་འདི་པལ་ཆེར་སུ་སྟེགས་པ་ཡིན། རྟོགས་འདོད་
 ཆེ་བས་གསང་སྟགས་གསང་རྟོང་ཐམས་ཙན་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་མེད་དེ། འདི་ལྟ་བུའི་

སྟོན་པ་བྱ་བ་ཡེ་མི་སྣང་། རྟོག་གི་ལ་འབར་བ་ནས་སྟོན་པའི་གཞུང་ན་སྟོར་སྟོལ་དང་
 རུས་པའི་རྒྱན་ཆ་ཅན་འདི་ཀུན་ཐམས་ཅད་སྣང་། བལ་པོའི་ཡོན་བདག་འོད་ཁོན་རེ།
 བོད་ལ་མུ་སྟེགས་པ་མེད་ཟེར་བ་ལ་མུ་སྟེགས་པ་མང་པོ་སོང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསེར་
 མང་པོ་ཁྱེར་གྱིན་བྱུང་ན་ཟེར་རོ། །མུ་སྟེགས་པས་སངས་རྒྱས་པའི་ཡང་ཟབ་ཤོས་རེ་
 ཡིན་པ་སྐད་བྱས་ཀྱིན་གསེར་བསྟུས། བོན་པོ་བྱ་བ་འདིས་ཐམས་ཅད་སྟོར་ལས་མྱིད་
 པར་འདོད། སྟུན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་ལས་བྱེ་བྲག་པས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་
 པར་གསུངས་པས། དེའི་གཞུང་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྟེ་པ་ལ་སྟོན་གྱི་ཡིག་རྟིང་དག་ལས་
 གི་གྲུམ་བཅན་པོའི་རིང་ལ་བྱེ་བྲག་པའི་གཞུང་ལས་བསྐྱར་བར་འབྱུང་བས་མུ་སྟེགས་
 པའི་གཞུང་ཡིན་ཏེ། བོན་པོ་ཆོས་ལ་དཀར་བ་ཡང་མང་བས་དེ་ལ་བརྟེན་འགྲོགས་བྱས་
 བས་ཀྱང་དེ་འཆོར་བའི་རིས་པ་མེད་དེ། མུ་སྟེགས་པ་ལ་བརྟེན་དུ་མི་རུང་བར་ལྟ་བས་
 ཐག་ཆོད་པར་བྱས་ལ་བསྐྱབ་པ་གལ་ཆེ།

དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་བས་སྐྱངས་པས་བྱི་མ་པན་ཆད་དུ་ཁོང་གི་གསེབ་ཏུ་སྟེས་ཀྱང་དེ་མི་
 འཐད་པར་ཤེས་ཏེ་འོང། མུ་སྟེགས་ཅན་དང་འགྲོགས་ན་བག་ཆགས་ངན་པས་བྱིས་དེ་
 ཉིད་དུ་སྟེ་ཉེན་ཡོད་པ་ཡིན། མུ་སྟེགས་པས་ཀྱང་རིགས་པས་ཆར་གཅོད་དུ་ཡོང་བ་ལས་
 ལྷ་ལྷ་ཞིག་ཏུ་གོན་ལག་ཏུ་མཆོན་ཐོགས་ནས་བཞོལ་དུ་མི་ཡོང་སྟེ། རང་ཅག་དེ་བཞིན་
 དུ་བྱས་ནས་སེར་པོ་ཅན་ལ་སྟུན་ཆོད་བྱེད་པ་ལ་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་མི་ཡོང་
 བས་སྟོ་ཏྲོ་བ་ཀོ་རུན་བསྐྱབ་པ་ཀུན་ལས་བརྟས་པ་གསུང་བའི་དུས་ན། དགེ་འདུན་ལ་
 ཁོང་གི་ཆོ་བ་དང་ལུ་ཅག་གི་ཆོ་བ་ཟེར་བའི་རིང་ལ་སངས་རྒྱས་པར་མི་རྟོག་དེ། དེ་སྐད་
 ཟེར་བ་དང་ལུ་ཅག་གི་ཆོ་བ་ཟེར་ན་དེས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་པར་མི་རྟོག་གསུངས། དེ་ཉིད་
 དེ་ལྟ་བུ་ཞལ་དུ་འདོན་པ་ཏ་ཨ་ཅང་ཆེས་ཐུགས་ཀྱི་རྟོག་པའང་དབགས་ཅིམ་ཡང་མི་
 མང་འབར་ཐག་ཆོད་པ་ཉིད་དུ་བཞུགས། སྟུན་སྟེ་འདི་ཀུན་གསུངས་པའི་རྩར་ནི་མ་

མྱོང་། སློབ་མ་ཀུན་ན་རེ་སྤྲ་རག་སྟིང་རེ་ན་སྤྲ་མེས་སྟིང་རེ་ན་ཟེར་བ་ལ་སྤྲ་བས་སྤྲ་འགྲོ་
 བ་ནས་གསང་སྤྲ་གས་ཀྱི་སྤྲ་པའི་བར་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྲོ་གསུང་བ་ལགས་པར་
 གདའ་སྟེ། རང་ཅག་བདུད་ཀྱི་ལས་ཤེད་དམ་ཚོ་མ་ཞིག་གིས་སེ་རུ་འདྲ་བ་རེ་གོན་པ་
 བས་ཚོ་རིས་ཀྱི་རྟོག་པ་རང་ཆས་སུ་འོང་། དེ་ནས་ཨེན་ཅིག་མི་དང་འདྲ་ན་དེ་ལ་བདག་
 པོ་ཞིག་བྱང་བ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་འོ་སྟོལ་རང་གི་ཚོ་བ་ཟེར་བ་སྤྲང་སྟེ། སེར་པོ་ཅན་
 འདི་ལ་པེར་བྱི་མ་ལ་དགེ་འདུན་དང་ཐུད་རེ་མེད། རང་ཁོ་ན་བཀུར་གནས་དང་མཐོ་
 བར་འདོད་པས་གཞན་མིག་སྤྲ་ན་མེད་པར་འདོད་པ་དང་། གཞན་དམའ་བར་འདོད་
 བ་རང་ཚོ་འདི་ཉིད་ལ་ཐེ་དམའ་ཐེ་དམའ་འགྲོ་བ་ཚོས་ཉིད་ཡིན། ཚོ་རིང་ན་འཆི་ཁར་
 ཡི་དྲགས་པས་ཀྱང་ཐུ་བར་འགྲོ། ཡི་དྲགས་ལ་ནི་གཏོར་མ་ཡང་སྤྱིན་དུ་ཡོད། བྱི་མ་ལ་
 དགེ་འདུན་གྱི་སྤྲ་ཡང་མི་ཐོས། བལ་ཆེར་དཔུལ་བར་སྟེ། དེར་མ་སྟེས་ཀྱང་སྟེ་དཀར་དང་
 དམ་པ་གོང་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པ་རེར་སྟེ་བ་
 ཡིན་ཡང་། རབ་ཏུ་དབྱུང་བའི་འོས་ཡིན་མིན་མ་བདགས་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཚན་རེ་
 འདུས་ཁྱིམ་ཁུ་རེ་བཟུང་། སྤྲ་བས་འགྲོ་དང་རུང་མི་རུང་གང་ལ་ཡང་མི་འཛིན།

ཡང་དེ་ཁོ་ན་འདྲ་བ་གཉིས་པ་རེ་དང་ཐུག་ གཞན་གཤམ་རིས་ཀྱང་དྲོ་ལམ་རེའི་བྱིམ་
 པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྲ་བས་འགྲོ་དང་འབྲེལ། དེ་བས་སྟོ་དྲག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉིན་ལམ་
 མང་པོ་སྤྲ་བས་འགྲོ་དང་འབྲེལ། བྱེད་པར་ངེས་པའི་ལས་ངན་གྲེད་ཡིན་ཏེ་འོང་སྟེ་ལས་
 ངན་ཉིད་དུ་ཡང་མི་གོ་ གོ་ན་ཅུང་ཟད་སྤྲ་བས་ཉི་འོང་བ་ལ་བྱ་རྒྱ་ཉིད་བྱས་པའི་འདུ་གཤམ་
 སུ་བྱས་པས་སྟོར་བ་དངོས་གཞི་མཐུག་དང་བཅས་པ་མྱོང་བར་ངེས་པའི་ལས་སུ་ཆ།
 རང་ཅག་དྲན་གཤམ་དང་ཆེ་བར་གསོལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོ་རིས་སུ་བཅད་ནས་རང་གི་ཚོ་
 བ་བཟུང་བར་གསོལ་ཏེ། བཟུང་བ་མིན་ཐུང་བར་བྱས་ང་ཡིན། མདང་ད་ནང་ཁང་གཞི་
 དང་ཚོས་གཞི་འགོད་པ་ལ་ཡང་དཔེ་ཚོ་ལ་སོགས་པའི་ཚོ་རིས་སུ་བཅད་པས་སྤྲ་བས་

འགྲོ་ཐམས་ཅད་སྐྱོར་དགོས། སེམས་བསྐྱེད་དང་སྐྱེས་པ་ཡང་མེད་དེ་སྐྱེས་པ་འདྲ་བ་
 ཡོད་ན་ཡང་སྐྱོར་དགོས་པར་སོང་བ་ཡིན། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པས་ཀྱང་དགོས་
 སར་མི་བསྐྱེད། རེ་བོང་གི་རྩ་དང་གཡག་རྩ་སྟོམས་པས་ཀྱང་དགོས་སར་མི་སྐྱེད་པས།
 དགེ་འདུན་ལ་དགར་འཛིན་པ་ཡིན་ན་པ་ཡིན་ཡང་རུང་མ་ཡིན་ཡང་རུང་། མཁན་པོ་ད
 ང་སྐྱོབ་དཔོན་སུ་ཡིན་ཡང་དེ་དང་འགྲོགས་སུ་མི་རུང་། དཔོན་ངན་གྱི་ཁ་ལ་མི་ཉན་པར་
 རང་རེ་འཇུར་འཇུར་བྱུང་གིན་འགྲོ། དཔོན་ངན་ད་ལྟའི་དཔོན་ཡིན་ཏེ་དཔུལ་སྤྱང་ལས་
 མི་སྐྱོབ་གསུངས། དེ་ལྟར་ཡིན་པས་ཤར་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོ་ཏོ་བ་དང་སྤྱུང་བ་ཀྱུན་ལ་
 བོན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེས་པ་འདི་ཡོང་ངམ་མི་ཡོང་ཞུས་པ་ལ་མཁར་ཕུ་བས་དེ་བརྟེན་
 བས་ཉེས་པ་དེ་མི་ཡོང་། སྤེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་། དེ་བས་ཀྱང་སྟོན་པ་དང་གནས་
 བརྟན་ལ་བརྟེན་ན་ཡོང་ཞེས་ཆད་ཀྱིས་བཅད་ནས་ལན་བཏབ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་དེ་
 དག་དང་འགྲོགས་སུ་མི་རུང་བས་ནས་ངན་ཆད་ཀྱིས་གཅོད་པའམ། མི་མཐུན་པར་
 འཛིན་པ་མིན། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཐབས་ལ་ཉེན་འབྱུང་པར་ཆ་བས། རྩོན་རང་བསམ་
 ཡས་ཀྱི་གླིང་གསེབ་ཏུ་མ་སྐྱེས་པ་བསོད་ནམས་ཆེ་ཟེར་བ་ལ། **ཐུན་བས།** དག་གི་ཕུ་
 བ་ཁོ་ན་བསོད་ནམས་ཆེ་བས། དཀོན་མཆོག་གི་སྐྱ་ཐོས་པས་ཐར་པའི་ས་བོན་ཐེབས་
 ཏེན་མི་བཞུགས་པས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲིག་པ་ནི་བསགས། གསུངས་པ་བཞིན་དུ་
 ཁམས་སོ་སོར་བརྟེན་པ་ཡིན་གསུངས།

དེ་ནས་བསྐྱབ་གཞིའི་ལྷོག་པ་སོ་སོར་བགྲངས་ཀྱང་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་གོང་གི་གསུམ་
 པོ་རང་དུ་བསྐྱབ་པ་དེ་དག་གི་ཏེན་ལ་གྱུས་པར་བྱ་བ་ནི། ཁམ་པ་ལུང་པའི་ཞལ་ནས། འདི་
 བ་མར་འོ་སྒྲོལ་གྱིས་དབྱུང་ཀྱང་མ་དབྱུང་སྤྲིག་ཏུ་ཡང་མ་ཆོར་བར་ཉེ་མོ་བདོག་ དེ་བཞིན་
 ག་ཤེགས་པའི་སྐྱ་རིས་སུ་བྱིས་པ་དང་གཟུགས་སུ་བགྱིས་པ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་མིན་པ་
 སྒྲ་ཆོས་མི་རུང་གསུངས་པ་དེ་ལ་འོ་སྒྲོལ་གྱིས་སྒྲ་ཆོས་ཆེན་པོ་བགྱིས་ནི། རོ་བོ་རྗེའི་

སྤྱན་རྒྱ་ནས་གཤེགས་བཅུད་མཛད་ཅན། རོ་མོད་ཁྱིམ་ཅིག་རྩ་འདེབས་པ་ལགས་ན་
 རྩོན་ལ་ཁང་པ་དེ་ཕྱག་དར་མཛད་ནས། ག་ན་ཡགས་པ་ལས་ཤིག་རྩ་མཛོད་པ་བཤམས་
 བས། རྩོན་ལ་ཐང་ཀ་འབྲི། དེ་ནས་སྐུ་ལྷགས་མ་དང་མཛོད་རྟེན་ལ་སོགས་པ་བཞུགས།
 དེ་ནས་ཀ་པ་ལི་དང་ཕུ་སྟེ་ལ་སོགས་པ་བཞུགས། ཀ་ཅ་ལ་སོགས་པ་དམད་ན་མར་
 འཛོག་གསུངས་ཏེ། འོ་སྟོལ་དྲག་པས་ཕུམ་སྒྲ་ལ་འགོལ་ལམ་ཀ་ཅའི་འོག་རྩ་བཞུགས།
 ཀ་ཅ་སྟོག་ཅན་སྟེ་ལ་སྟེ་ལ་བྱེད།

རྩོ་བོ་རྩོ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྤྱ་མར་མཛད་མཛོད་པར་མཛད་བསྟེན་བཀྲར་
 མཛད་པས། རྩོ་བོ་ལ་ཡང་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱ་མར་མཛད་བསྟེན་བཀྲར་མཛད། འོ་
 སྟོལ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་དང་། ཕུ་སྟེ་དང་སྟེགས་བམ་ལ་སོགས་
 པ་ལ་ཡེ་ཡེ་ཕྱོད་དེ་ཁྱིར་ཡང་མ་བཅིས་པས། འོ་སྟོལ་ལ་ཡང་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡེ་ཡེ་
 ཕྱོད་དེ་ཁྱིར་མི་རྩི་བ་དེ་ཡོད་རྟེན་དེ་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་གསུངས་པ་དང་། **ཕུ་རྟོ་བས་མེས་**
སྟོར་མཆོག་རབ་ལ་རང་ཅིར་སྟོམ་ཡང་རང་བས་སངས་རྒྱས་བཟང་བས་ཕྱག་གུས་པར་
བཅུལ། གསུངས་པ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟེན་སྐུ་གཟུགས་དང་མཛོད་རྟེན་ཆ་ཆ་
 ཆག་དུམ་ཡན་ཆད་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་ལ་དད་པ་དང་གུས་པ་ཆེན་
 བོ་བྱ་སྟེ།

དེ་ཡང་ག་ར་བའི་ཞལ་ནས། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་རྟེན་སྤྱན་རྒྱ་རྒྱར་བབ་པའི་སར་ཟག་
 པ་དོར་བ་ཀྱུན་ཡེ་མི་མཛད། རྣལ་དུ་བཞུད་ན་རྟེན་གྱི་རྩོན་དུ་བཞུད་མི་སྟོན། རྟེན་ན་
 བཟའ་ཅན་ཡང་གདན་མེད་པའི་ས་ལ་མི་བཞུགས། དགོ་བཤེས་རྟོན་པས་དཔུ་རྩ་སྟོར་
 བཅས་ཀྱི་ཐེ་གུ་བྱིས་པ་ནས་དེར་ཤིང་བཟོ་བ་ཀྱུན་ཡང་ཟག་པ་དོར་བ་དང་མི་གནང་།
 ཤིང་བཟོ་བྱས་པའི་འཛེལ་མ་ཀྱུན་ཡང་ཤིང་བཟོ་བ་ཉིད་ཀྱི་གཡོ་མདག་དང་མིན་པ་ལ་
 འབུད་པ་མི་གནང་། ཆོས་ཀྱི་ན་བཟའ་མཛད་པའི་ཕྱིང་བ་དུམ་སྤྱ་ཨེན་ཅམ་ཀྱུན་ཡང་

བརྟུངས་ནས་ཞལ་ལ་མཛད་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་སྤྱོད་གསུངས་ཏེ་མན་ངག་ཡིན། དེ་
 གུན་བཞིན་དུ་བྱེད་དགོས། ལམ་པ་ལུང་པ་རྟེན་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་སྤྱོགས་པ་ཡང་ཡེ་མི་མཛད།
 ཚ་ཚ་ཆག་པའི་རི་མོ་ཨེན་ཙམ་གུན་ཡང་བརྟུང་བ་དང་ཞིག་དགོས་ཀྱང་ཡེ་མི་མཛད་དེ།
 དེ་བཞིན་དུ་འདྲ་བྱེད་དགོས་པ་ལ། ད་ལྟ་ནི་རབ་གནས་བཟང་ངན་དང་བཟོ་ལེགས་
 ཉེས་ཟེར་གྱིན་ཡང་རྒྱབས་འགོ་ཐམས་ཅད་འབྱེད་པར་སྣང་སྟེ། ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་
 གྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱིས་བྱོན་པ་ཡིན་པས་བཟོ་ལེགས་ཉེས་དང་རབ་གནས་བཟང་ངན་མེད།
 ཁྲོ་བོ་འགོ་བ་སྤྱུས་མཐོང་ཟེར་བ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱ་ཚན་ཞིག་ལ་མ་ལེགས་པ་དེ་ཉིད་
 ཀྱིས་དོན་དུ་འགྱུར་བ་མི་ལྟོ་སྟེ། བྱག་དར་གདུང་རྟེན་གྱི་དཔལ་ཚོལ་བའི་བང་ཆེན་ལ་
 བྱོན་པའི་དུས་སུ་འོ་མོས་མི་ལམ་དུ་བསྟན་ནས་བཞེངས་པའི་སྒྲོལ་མ་དཀར་མོ་དང་ཕྱོན་
 མོ་གཉིས་རྩ་སྟེང་ན་བཞུགས་པ་བཟོ་དང་ད་ལྟའི་ལ་སྤྱར་ན་འབག་འདྲ་ཙམ་ལས་མེད་
 དེ་བྱིན་རྒྱབས་ནང་ན་ཆེ། ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཡིན་པའི་གཏམ་རྒྱུད་
 རྒྱལ་པོ་གཞུགས་ཅན་སྟེང་པོས་སྟེས་ལན་བསྐྱར་བའི་དུས་ན་བྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡིན།

དང་པོ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ནས་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཡིན་པས། སུ་རྟུང་བ་
 ང་ལ་ནི་ལྟ་ལ་ལྟ་ལུགས་གཅིག་ཡོད། བདག་ཅག་གི་རྒྱབས་སྤྱོད་ན་མེད་པ་ཡིན་བྱ་བ་
 ཞིག་དུ་ལྟ་བ་ཡིན་གསུངས་པས། རྒྱབས་སྤྱོད་ན་མེད་པ་ལ་ལེགས་ཉེས་དང་བཟང་ངན་
 མེད། བགྲོས་པ་ལ་མ་གྲུས་པ་བྱས་ན་ཡང་རྒྱབས་འགོ་གཏོང་། རྟེན་འོ་བརྒྱལ་བའི་ས་
 བ་བཞུགས་པ་སྤྱན་དྲངས་ནས་འོ་མི་བརྒྱལ་བའི་སར་མ་བཞུགས་ན་ལ་བཙོན་དོང་དུ་
 བཅུག་པ་མི་ལྟ་བ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་ཏེ། འོ་མི་བརྒྱལ་བ་ལྟར་སྤྱན་དྲང་བ་བས་རྟེག་
 པའི་གྲགས་ཀྱང་མེད་ལ་སྤྱན་དྲངས་ནས་འོ་མི་བརྒྱལ་བའི་སར་བཞུགས་ས་ཡང་མེད།

སངས་རྒྱས་གྱི་སྤྱི་དང་མཚན་རྟེན་ལ་རིན་ཐང་མི་བཅད། ད་ལྟ་མ་བརྟུབ་པ་མིན་ན་
 བྱི་བ་དང་བཞེངས་པའི་ཡོན་ཐང་ཡང་བཅད་དུ་མ་རུང་གསུངས་གིང་། **སྤྱིལ་བུ་བའི་**

ཞལ་ནས། རྟེན་ལྟ་བུ་གྲུག་གྱིས་ཀྱང་དང་པོ་ལྟ་བུ་བཟོ་བ་ལ་ག་གཟུགས་རེ་ཙམ་བྲངས་
བཟོ་རྒྱུ་ཅད་རེའང་བཏང་ནས་རི་མི་རི་ལ་སོགས་པའི་བཏངས་མི་གཅོད་པར་མཛལ་
དགོས། རྟིང་བ་ལྟ་བུ་གྲུག་ལ་འང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་མདོ་ལས། རྟེན་ལ་འོ་བརྒྱལ་བའི་
དང་། ཁོ་ལ་སྟིང་རྩེ་བའི་དང་། རྟོར་ལ་མི་མངས་པའི་དང་། བདག་ཉིད་བསོད་ནམས་
འདོད་པའི་བསམ་པ་བཞི་དང་ལྟན་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ཡོང་བ་ཡང་དཀའ་
བར་སྒྲུང་བས་མི་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་མན་དག་ཡིན་ནམ་སེམས་ཡང་གསུངས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟེན་ལ་གྱུས་པར་བྱ་བ་བཤད་ནས།

ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ལ་གྱུས་པར་བྱ་བ་ཡང་ག་ར་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། ཆོས་ཀྱི་རྟེན་
ཡི་གེ་འབྲུག་ཅིག་ཡན་ཆད་ལ་གྲུའི་གཙུག་གི་རིན་པོ་ཆེ་ལམ་མིག་གི་འབྲས་བུ་བཞིན་དུ་
གཅེས་སྤྲས་སུ་བྱ། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་དུ་བྱེ་ལ་རྒྱུད་བ་ལ་ལྟོད་ཁ་མི་བསྟན། དེས་ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་བཀུར་བར་མི་འགོ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཞིལ་བ་འབབ་པ་བབ་
པ་ཡིན། ཐེག་པ་འོག་མ་མེད་པའི་ཆེན་པོ་མི་ཡོང་། གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་རྒྱུ་པ་
རྒྱས་པར་སྟེར་བ་དང་། རང་ན་བ་འཆོས་པའི་སྒྲན་པ་ལ་རྒྱས་པ་སྟེར་བ་དང་། སྒྲུང་
སྒྲོབ་བྱེད་པའི་མཐུ་ཆེན་ལ་རྒྱས་པ་སྟེར་བ་གྲུག་རང་བཙོན་དུ་བཟུང་བའི་སྒྲུད་དུ་འཛེལ་
བ་དང་ཁྱད་མེད། བགེས་པོ་དང་ཟིན་རིས་ལ་སོགས་པ་ཡིག་ཤོག་དང་གཞི་མ་ངན་པ་
གྲུག་ལ་ཡང་མ་གྱུས་པ་བྱར་མི་རུང་། རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོའི་དུས་ན་བེའུ་བུམ་དང་འདྲི་
བ་གྲུག་དཔེ་བདག་ཀླན་ནམ་གཞིན་ཡང་རུང་། དུག་བཙལ་མེ་རྟོག་ལུལ་ནས་མ་ཞུས་
པར་མི་གནད་བྱིན་རྒྱབས་མི་ཡོང་བར་མཛད་པ་བཞིན་དུ་ཡིན་པས། རང་ཅག་གྲུང་འདྲི་
བ་དང་ལྟ་བུ་དང་གྲོག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་དུ་མ་ཞུས་པར་རང་ག་མི་བྱ། དཔེ་
ཡོན་མི་དབབ། དཔེ་རྩེས་བྱེད་པ་གྲུག་ཡང་རང་གི་དེ་ལ་མི་མཐོ་བའི་སྒྲོས་གཏོང་བ་
ཡིན་པས་མི་རུང་སྟེ། ད་ལྟ་རྒྱས་པ་ལ་ཟོང་བྱེད། རོང་ཅོད་དང་ཀར་ཁ་པ་ན་དང་ཟོང་ལུག་

བཞིན་དུ་ཐང་ཐམས་ཅད་དེས་གཅོད། དེའི་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་བྱད་པའི་སྤྲུགས་པ་
དང་གོ་མཐིལ་གྱིས་དོད་བྱེད། གསེར་ཚོས་དང་རི་ཞིག་དང་ཟེར་ནས་ལ་ལས་ནི་སྤྲུགས་
འཛོང་། ལ་ལས་འདུལ་བ་ལ་ལས་ཚད་མ་འཛོང་། བསྐྱབ་པ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་ཁོ་
ན་ལ་དད་པ་སྐྱད་ཟེར་རྟེ།

ཡང་ལྔ་བརྒྱ་པ་ཐ་མ་ལ་རང་མི་ཉམས་པ་བྱ་བའི་དོན་དུ་གེས་པར་བྱས་ལ་བསྐྱབ་
སྒྲུམ་པ་མེད། གཟེ་ཐོང་བྱ་སྒྲུམ་པ་ཁོ་ནར་འདུག གནོད་འགྱུར་བཅུ་གསུམ་དང་ཟེན་
གྱིན་གྲངས་མ་ཚད་གིས་དོགས་པར་འདུག་སྟེ། གནོད་འགྱུར་ཉི་ཤུ་ཅུ་ག་ཙམ་དུ་འགོ་
ཉེན་ཡོད། སྤྲུགས་པམ་བྱིན་པ་ལ་ཚོས་སྒྱོད་དུ་གྲངས་རྟེ། རང་ཅག་སྐྱད་པ་ལ་མར་འོག་
གི་དོད་བྱས་ནས་འབུལ་མཁན་ཡང་སྐྱད་པ་འབུལ་བ་ངོ་དམའ། ལེན་མཁན་ཡང་མར་
འོག་ལ་ཕྱེས་ཆེ་བར་བྱེད་པ་དེས་ཚོས་སྒྱོད་དུ་མི་འགོ་ཚོས་ལ་ཕྱེད་མོ་བྱེད་པ་ཡིན། ཁོ་
བོ་གྲལ་མགོ་ལ་བཞག་རྒྱས་པ་རེ་མདུན་དུ་གཅོར། དེ་ནས་ཁོང་རང་འདོད་པ་རེར་མ་
བཏང་ན་སྤྲུགས་དམ་མི་མང་འཕེར། ལོ་མ་སྤར་གང་གིས་ཅོ་འདྲི་བ་ཡིན་རྟེ། ཁོ་བོ་སྐྱབ་
བས་ཅོ་འདྲིར་མི་ཉན་གྱིས་ཁྱེད་སྒྲོབ་མ་སྐྱུ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱུ་ཁྱིད་མ་བྱེད་ཅིག བྱས་པ་
སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་བཀའ་བཅག་པ་དང་དབུ་བསྐྱོར་བས་རྩོམ་དེ་རྩོམ་ལ་བར་ཆའོ། ཁྱོད་ལ་
ཚོས་ཆ་མེད་པ་ཡིན་ཁོ་བོ་ལ་ཚོས་གྱི་རྒྱས་ཡོད་པས་ཚོས་ལ་ཕྱེད་མོ་བྱར་མི་རུང་། སྙིང་
ནས་འབུལ་ན་ལམས་འཕྲིས་མེད་པར་རྩ་སྒྱིང་དུ་སྐྱབ་འདེན་དུ་ཆུག ཁོང་བརྒྱད་སྟོང་པ་
རེ་བྱོན་ན་ཡང་སེར་འབྲངས་བྱས་ནས་ཕྱིས་ཆེ་བར་བྱེད་པས། མདོན་པར་དད་པས་
མདོན་པར་དད་པ་ལ། རབ་ཏུ་རྟོགས་པས་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ལ། ལྷག་པར་མོས་པས་
ལྷག་པར་མོས་པ་ལ། སེམས་དང་བས་སེམས་དང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ། །
ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྱོད་དུ་ཡང་འགོ་བ་ཡིན། བརྒྱད་སྟོང་པ་རེ་བས་བྱད་རྒྱལ་རེ་ལ་
ཕྱིས་འགོ་ཆེ་བར་བྱེད་པ་ལ་བྱིན་པས་ཕྱེད་མོར་ཆ་བ་ཡིན། རང་ཅག་ཚོས་ལ་ཕྱེད་མོ་

ཅི་ཡང་བྱེད་པར་འདུག་སྟེ་ཆོས་དང་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་མ་གྲུས་པ་ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་རྒྱ་
 ཡིན། ཆོངས་པ་ད་ལྟའི་འདི་ཆོག་པས་ཆོངས་པ་འི་རྒྱ་འདི་ཁ་ན་མ་སོགས། འདི་ལས་
 ཆོངས་ན་ཅི་བཏུབ། གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་ལ་མ་གྲུས་པ་དང་ཅི་དམོ་བྱེད་པ་ལ་
 རྒྱབས་འགྲོ་མེད་པས་ཆོས་ཀྱི་ཡི་གེ་གཅིག་ཡན་ཆད་ལ་ཡང་དད་གྲས་བྱ་བ་ལས། གཏའ་
 མར་གཞུག་པ་དང་མེན་ཐང་བཅད་པ་སོགས་མ་གྲུས་པ་བྱ་བའི་གྲགས་མེད་དེ། ཁམ་
 བ་ལུང་བའི་ཞལ་ནས། ཆོས་ལྟ་སྟེ་དང་གྲགས་བམ་ཆོག་བཞི་བ་ཡན་ཁུམས་ལ་ཡང་
 བསྟེན་བཀྲམ་མིན་པ་སྒྲ་ཆོས་མི་རུང་བར་གསུངས་ཏེ། འོ་སྒྲོལ་གྱིས་ད་ལྟ་ལྟར་གཏོང་བ་
 དང་། གམ་དུ་གཞུག་པ་དང་། ཐ་ན་མན་འསྒོག་པའི་ས་ཡན་ཆོད་དུ་པང་བས་ཐོག་ཡང་
 ཡང་བྱས།

རྒྱ་གར་ན་གསུང་རབ་སྒྱུན་འདྲེན་པ་ཀུན་སྒྱི་བོའི་ཐོག་ཏུ་བཞུགས་ནས་སྒྱུན་འདྲེན།
 དེ་མིན་ཡང་ཐུག་གོང་དུ་བཞུགས་ནས་སྒྱུན་འདྲེན། འོ་སྒྲོལ་གྱིས་ཡོ་རྩལ་གསལ་ཐགས་ནས་
 དེལ་ཐག་གམ་ཐག་ནག་ཁ་ལ་བཅུམ་ནས་ཕ་བོང་ཐོག་ཏུ་ངལ་གསོ་ཡིན་བྱས་ནས་ཐུག་
 པ་དང་ཅི་ཉམས་པ་དང་གནད་པ་ཏྲོར་བྱས་ནས་འཛོག་ ཆོས་ལ་གཅེས་པར་མ་བཟུང་
 བ་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་མི་རུང་། གསུང་རབ་བྱོན་ཅ་ན་འང་ཀོག་གིས་ལང་དགོས། མ་ལངས་
 ན་འཕྲེ་བོར་སྒྱིབ་ཡིན་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་དགེ་འདུན་གྱི་རྟགས་ཆོས་གོས་གྱོན་
 བའམ་ལྟན་པ་སེར་བོ་བཏབ་པ་ཙམ་ཡན་ཆད་ལ་འང་སྟེ་པ་རིས་སུ་བཅད་པ་ལ་སོགས་
 པའི་སྒྲོ་ནས་མ་གྲུས་པ་སྤངས་ལ་དད་གྲས་ཆེར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ག་ར་བའི་ཞལ་ནས།
 དགེ་འདུན་ཐ་ན་ལྟན་པ་སེར་མོ་བཏབ་པ་ཡན་ཆད་ལ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་
 བཞག་ གཞན་ཆེ་བར་དགའ་ཞིང་གཞན་གྱི་སྒྲུབ་སྒྲུམ་ཆོགས་པ་ལ་ཐུག་དོག་མེད་པར་
 རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་བྱས་ན་འདི་ཉིད་ལ་ཡང་རེ་མཐོ་དང་གཟི་བཟིད་རེ་ཆེ་བྱས་པ་རེ་ཆེར་
 འགྲོ། དགེ་འདུན་ལ་རྟག་ཏུ་གྲུས་ན་མ་འོངས་པ་ན་དགེ་འདུན་དང་མཐུན་ཞིང་རང་ཡང་

དགོ་འདུན་གྱི་གྲངས་སྒྲུབ་པར་འགྱུར། གཞན་ཐམས་ཅད་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་ཨ་པོ་
རང་གཅིག་སྒྲུབ་པ་དམན་སར་མ་ལྟར་བ་མེད། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུང་ཟ་བ་ཞིག་བྱ་སྒྲུབ་
པ་ལ་ལྟག་མ་ཡང་མི་ཁྱེད་བར་མ་སོང་བ་མེད། ད་ལྟ་ཆོག་ཏུ། ཆོས་གོས་ཅམ་ཞིག་གོན་
པ་ལ། ཁྱོན་པ་བཞིན་དུ་མཆོད་བྱེད་ཤོག། ཟེར་གྱིན་དོན་ལ་སེར་པོ་ཅན་ལ་སྒྲུབ་ཆོད་
བྱེད་པ་ལ་དགོ་འདུན་ལ་སྒྲུབས་འགོ་ཡུལ་ན་མེད་གསུངས།

དེ་ནས་སྒྱིའི་བསྐྱབ་བྱ་བཞི་ལས། དང་པོ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྒྲུབས་སྒྲུབ་སོང་
བས་དུས་ཏྲག་ཏུ་ཡིད་གྱིས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སྒྲུབ་པར་བྱ་ཞིང་།
ཆོག་ཏུ་ཡང་སྒྲུབས་འགོ་བྱས་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ། **ཤར་བ་ཆེན་པོས།** སངས་རྒྱས་ཀྱི་
རྒྱའི་དུས་དང་འབྲས་བུའི་དུས་དང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། ཆོས་ལུང་དང་སྒྲུབ་པ་དང་
རྟོགས་པ་གསུམ་གའི་ཡོན་ཏན། དགོ་འདུན་ཐུགས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ས་བཅའི་
དབང་ཐུག་གི་བར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་
དགོ་བཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱའི་དུས་ན་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་
ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ནས་དང་པོ་ཐུགས་བསྐྱེད། དེ་ནས་དུས་ཐུག་པ་མེད་པར་དཀའ་བ་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་ཡིན་སྒྲུབ་དུ་སྒྲོམ། དེ་
ལྟར་དུ་མཛད་པས་འབྲས་བུ་སྒྲུབས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐྱིན་པར་འགྱུར་ཏེ།
བདག་ཅག་ལ་གང་མཁོ་བའི་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་
བསྟེལ་བ་མི་མངའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བརྟེན་ནས། ཐིན་ལས་
གྱིས་སེམས་ཅན་མ་ཟད་བར་དུ་གཞན་དོན་ལྟར་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་
མཛད་སྒྲུབ་དུ་སྒྲོམ་སྟེ། བསྟེལ་བ་མི་མངའ་བ་དང་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ཡང་ལྟར་གྱིས་གྲུབ་
པའི་གནད་ཀས་ཡིན། འབད་དགོས་ན་བསྟེལ་ཏེ་ཡང་ཡོང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
དེ་ལྟར་དུ་སྒྲོམ་ན་དེ་ཕྱིས་ཀྱི་ནང་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རིལ་གྱིས་འདུ་

བའང་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་འདྲུས་ན་དགོ་འདུག། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀའི་དུས་ན་རྒྱ་ལ་མངའ་
བ་ཆོས། རང་གི་ངོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་ན་དེ་ལ་མཆོད་པ་མི་བྱེད་པ་
དང་རྒྱལ་ས་སུ་མི་འགོ་བཅི་ཡོང་། སངས་རྒྱས་སངས་རྒྱས་པའི་འབྲས་སུ་ཁོ་ན་གསུང་
རབ་ཡན་ལག་བཟུག་ཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན། དེའི་གཟུངས་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟུང་ནས་
ཡི་གེར་བཀོད།

ཐོན་གྱི་ལོ་རྩ་བ་དང་རྒྱལ་སློན་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིགས་པམ་ཁུར་གྱིན་རྒྱ་གར་ནས་
འདིར་སྐྱབ་འདྲེན་པ་ཉིད་ལ་དཀའ་ལས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཛད་ནས་བསྐྱར་ཞུ་བྱས།
ཕྱི་རབས་ལ་ཕན་པའི་ཆེད་དུ་བཞུགས་སུ་གསོ་ལ། འདི་མེད་ན་རང་ཅག་གིས་
ཅི་ཤེས་ན་དུང་འགོ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འདུག་པ་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤང་བ་རྩུང་བ་
འཕེལ་བ་འདི་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་བྲིན་ཡིན་པས་སྤྱི་མཐུན་གྱི་སློན་མ་ཞེས་བྱ། ཆོས་བཞིན་
དུ་བསྐྱབས་ན་ཁ་སངས་མན་ཆད་དུ་དག་རབ་ཏུ་འདུག་པ་ཞིག་ཀྱང་དེ་རིང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་
ནས་ཡོན་བདག་ཏུ་འགོ་བ་ཀུན་རྒྱལ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སོགས་པ་
དཔག་ཏུ་མེད། བསྐྱབས་པ་ལས་རྟོགས་པ་རིམ་གྱིས་སྦྱིས་པས་སྤང་བུ་རྣམས་སྤངས་
པ་ལས་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་ཞེ། ཆོས་ལ་དགོན་མཆོག་གསུམ་དུ་བྱེ་
ན་ལེགས་པར་བྱེ་བར་འགྱུར་གསུངས་ཤིང་། ཕྱིས་ཀུན་ན་མདོ་ཐེ་རྒྱན་ལས། དད་དང་
དགའ་དང་སློན་རྣམས་ཀྱི། རྒྱ་ཕྱིར་ཆོས་འདི་དགོ་བ་ཡིན། འོན་རྣམས་གཉིས་ལྟན་
གཟུང་སྤང་དང་། ཡོན་ཏན་བཞི་ལྟར་ཆངས་སྤྱོད་སྟོན། ཤེས་འབྱུང་པའི་བཤད་པ་ཡང་
གསུངས། ཆོས་འདིའི་དོན་རང་གིས་རྟོགས་པར་མི་ཤེས་པ་ལ་དགོ་འདུན་དུ་གྱུར་པ་
སྤྱི་མ་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་པས་རང་ཅག་ལ་དེ་གཉིས་པས་ཀྱང་བཀའ་བྲིན་ཆེ་བ་ནི་དགོ་
འདུག། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་སོ་སོའི་སྤྱོད་པའི་དགོ་འདུན་ཁོ་ན་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོན་
ཉིད་ཀྱང་འདིས་ཤེས་པར་བྱེད། ཆོས་ཀྱི་གོ་ཡུལ་ཡང་འདིས་བསྐྱེད། སངས་རྒྱས་ལ་

སྐྱབས་སུ་ཡང་འདིས་གཏོང་། ཆོས་ཀྱི་སྒོར་ཡང་འདིས་འཕྲུང་། འགྲོ་བ་བསོད་ནམས་
བསགས་པའི་ཞིང་ཐར་བ་དོན་དུ་གཉིས་བ་ནམས་ཀྱི་མིག་འདྲེན་བྱ་ཞིང་དུས་རྒྱན་དུ་
སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཆོག་དུ་བརྗོད་པ་དང་ཡིད་གཉིས་ཀྱིས་བྱ། མ་ཐ་ཡང་ཉིན་ལན་གསུམ་
མཚན་ལན་གསུམ་དུ་བྱ། ཆོག་རེ་ཙམ་བརྗོད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་
གསུངས་གིང་།

ཁམ་བ་ལུང་བའི་ཞལ་ནས། རྒྱན་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་བྱ་བ་སྟེ། ད་འོ་སྒྲོལ་གྱིས་
འགྲོ་ན་ཡང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ། འདུག་ན་ཡང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ། གཉིད་ཡོག་ན་ཡང་སྐྱབས་
སུ་འགྲོ། གཉིད་སང་ན་ཡང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ། ན་ན་ཡང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ། མི་ན་ན་ཡང་
སྐྱབས་སུ་འགྲོ། རྒྱན་དུ་བྲིལ་ལི་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཙམ་བྱས་པས་ཡོན་ཏན་གང་
འབྱུང་ན། ད་ལྟ་ནས་བྲིལ་ལི་བྱས་པས་ན་ཙམ་ཡང་། ཨ་ནའོ་ཨ་ནའོ་འོ་སྒྲིབ་ལ། སངས་
རྒྱུ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་
ཟེར། དང་པོ་ནས་མ་གོ་མས་ན་དེ་མི་ཡོང་། ན་ཙམ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་བྱས་པས་འཆི་
ཁར་ཡང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ། འཆི་ཁར་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་སྲིད་པ་བར་མར་ཡང་སྐྱབས་
སུ་འགྲོ། སྲིད་པ་བར་མ་དེར་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ཆེ་པ་རོལ་དུ་ཡང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ། གང་
ཟག་དེ་ལྟ་བུ་ནི་དན་སོང་དུ་མི་སྒྲིལ་ཏེ། རྒྱ་ལ་དན་སོང་དུ་སྒྲིལ་སོ་ཞེ་ན་ཡང་སྐྱབས་སུ་
འགྲོ་བ་བྱས་པས་མོད་ལ་ཐར་ཏེ་འོང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་རྗེས་སུ་དན་བཞེན་དུ་འཆི་
ན་འཆི་བའི་དུས་བབ་བྱ་བ་ཡིན། དཀོན་མཆོག་གསུམ་རྗེས་སུ་དན་བཞེན་དུ་འཆི་
ན་འཆི་བའི་ལྟས་བབ་བྱ་བ་ཡིན། དཀོན་མཆོག་གསུམ་རྗེས་སུ་དན་བཞེན་དུ་འཆི་ན་
ངས་བར་དན་སོང་དུ་མི་སྒྲིལ་བས་ཆེ་པ་རོལ་དུ་བབ་བྱ་བ་ཡིན། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་
རྒྱན་དུ་བྱེད་པ་ནི་ཉ་ མཆིལ་བས་བབ་བྱུང་བ་དང་འདྲ་སྟེ། ཉ་མཆིལ་བས་བབ་བྱུང་བ་ཉ་
བྱིན་པོ་དང་མཆོན་མཉམ་པོར་འཕྲོ་ཡིན་འདུག་ཀྱང་ཉ་པ་བྱུང་བས་མཆིལ་བའི་ཉ་སྐྱམ་

ལ་ནར་གྱིས་ཐོན་ཏེ་འོང་། བྱེན་པོ་མཚོན་མར་འཕྱོས་ཏེ་ཆ། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱབས་སུ་
འགོ་བ་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པ་ཡོ་འཁོར་བ་ན་མཉམ་པོ་འདུག་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་གྱི་
གདུལ་བྱ་ལ་བབ་ཅོན། སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་བྱས་པ་དེ་མོད་ལ་ཐོན་ཏེ་འོང་། སྐྱབས་སུ་
འགོ་བ་མ་བྱས་པ་འཁོར་བར་འཕྱོས་ཏེ་ཆ་གསུངས།

སྤྱི་ལོ་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་པ་དུས་རྒྱུན་དུ་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་མཚོན་པ་བྱ་ཞིང་། ཅི་
ཟ་བ་དང་འཐུང་བའི་ཐུང་གིས་ཀྱང་མཚོན་པ་ནི། **གར་བའི་ཞལ་ནས།** སྤྱིར་ཚོས་བྱེད་
བའི་ལུགས་གྱིས་རྟག་དུ་དགོན་མཚོག་མཚོན་པའི་ལས་ཁོན་ལས་གཞན་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་
པ་འདྲ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་མ་ཡོད་ན་འདི་ཡང་ཡོང་བ་ཡིན། དུས་རྒྱུན་དུ་
ལས་སུ་དགོན་མཚོག་མཚོན་པ་ལས་མེད་པ་བཞིན་དུ་སྤྱིར་ཐུབ་ཐེབས་པར་བྱ། སྤྱང་
སྤྱི་བས་སྤྱི་ཡང་སངས་རྒྱས་མཚོན་པ་སྤྱ། བན་ཡོན་ཡང་ཆེ། སྤྱང་སྤྱི་མ་ནི་བསམ་པའི་
ཁྱད་པར་གྱིས་བདེ་འགོ་དང་ཐར་པ་དཔལ་བའི་རྒྱར་ཡང་འགོ། རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱ་
དུ་བསྤོས་ན་དེའི་རྒྱར་ཡང་འགོ་བ་ཅོམ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ལ་ཆེ་འདི་འབའ་ཞིག་གི་
བསམ་པས་མཚོན་དམ་ལོག་པར་བསྤོས་ཀྱང་མཐར་ཕྱིན་པ་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པའི་རྒྱར་འགོ་བ་ཡིན། ཟ་འཐུང་བྱེད་པའི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ཐུང་དགོན་མཚོག་
ལ་ཐུལ་ན་ཟ་འཐུང་ནི་རྟག་དུ་མང་པོ་བྱེད། དེའི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་དག་དྲན་ཞིང་
དད་གྱིས་ཡོང་བས་བསོད་ནམས་དཔག་དུ་མེད་པ་སོགས་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་མོད་པ་
རྩང་པོ་ལས་རྒྱ་ཐོར་གང་འཐུང་ཡང་དེའི་ཐུང་དགོན་མཚོག་ལ་དཔུལ། འོད་པ་ལོ་མ་
ཐོར་གང་འཐུང་ཡང་དེ་བཞིན། རྩང་ནས་བགོ་རིན་མཚོག་ན་ཅོན་གྱིས་འབུལ། གཞན་
གྱི་ལྷག་མ་ཡིན་ཡང་རང་གི་ལག་དུ་བྱུང་བའི་དང་པོ་ཡིན་པས་དེའི་ཡང་ཐུང་དཔུལ་ཏེ་
མདོར་ན་ཐུང་དགོན་མཚོག་ལ་མ་ཐུལ་བར་ཁར་མ་ཤོར་བ་ཉིད་དུ་བྱ། ཐུང་གི་སྤྱི་སྤྱི་
ང་ལོ་མའི་སེར་སེར་ཐུལ་བས་མི་ཡོང་། གང་ན་མཚོག་མཚོག་འབུལ་དགོས་པ་ཡིན།

ཚབ་ཚའི་ཕྱད་སྐྱེན་རེ་ལ་འབྲལ་བ་ཀྱན་གྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་མེལ་བ་འདྲ་བ་དེས་མི་ཡོང་།
ཕྱད་ཉིད་དུ་འདུག་པ་རེ་འབྲལ་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས།

གསུམ་པ་དུས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་མཚོན་པ་བསྟར་ཏེ་བྱ་བ་ཡང་གར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་
ནས། འཇིག་རྟེན་པའི་ཡུལ་ལྟ་གསོལ་བའི་དུས་སུ་ཡང་མི་རིང་མོ་ཀྱན་ཡང་ངོམ་ཚུན་
ཆད་བྱས། ཆན་ཐུག་སྐྱེ་བ་རེ་བཅོས། གོས་དྲག་གོས་བྱག་བྱག་བྱས་སྟེང་དུ་སྦྱང་། བྱིམ་
མཆོས་ཀྱི་ཆུན་མོ་ཡིད་མཐུན་ཀྱན་ཡང་བོས་ནས་ལྟ་གསོལ་ཟེར་ནས་དགའ་དགའ་སྦྱིད་
སྦྱིད་བཞིན་བྱེད་དེ། དེས་གཤོད་པ་ནི་ཅི་ཞིག་ལས་བསྐྱུང་། བན་ནི་ཅི་ཞིག་འདོགས།
ཡོ་བྱད་འགོད་པ་མིན་པ་མེད། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་ན། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་རྗེ་
སྟོན་བྱེད་པ་ལ་མཚོན་པ་བསྟར་བ་ཅི་སྟེ་མི་བྱ། དའི་དུས་ན་ཡང་རྒྱ་བཤོས་ཀྱི་ཁོག་པར་
སྟེ་བ་བཅུག་པས་མི་ཡོང་། སྟེང་བྱིང་བ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན།

དུས་ཁྱད་པར་ཅན་ཁོང་ལ་བཅུ་གཉིས་དུས་དང་ཅག་ཅག་པོར་ཡོད། དཔུ་སྒྲ་བ་ལ་
སོགས་པའི་དུས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན་པར་འདུག དུས་དྲུག་ལ་འཆག་མེད་དུས་ཚོད་ཀྱང་
ཅག་ཅག་པོར་ཡོད་དེ། བལྟ་མས་པའི་དུས་དང་། མངོན་པར་བྱང་རྒྱལ་བའི་དུས་དང་།
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་དུས་དང་ཆོ་འབྲལ་ཆེ་བ་དང་རྒྱང་བའམ་དཔལ་ལྟ་ལས་
བབས་པ་དང་། ལྷ་དན་ལས་འདས་པའི་དུས་རྒྱུ་ལས་སུ་ཀྱན་ནའང་བྱེད། ཁྱད་པར་དུ་
གང་མཛད་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དེར་ཆེར་བྱེད་དེ། གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྒྱུ་དང་། མ་ག་རྩའི་ས་སྒྲོར་
དང་། ལྷ་རྩ་སྟེང་དང་། མཉན་ཡོད་དང་། གསལ་ལྟན་དང་། ཅུ་མཆོག་རྒྱུ་ལས་ཡིན།
བོད་ན་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཆོ་འབྲལ་ཆེ་བ་དང་མངོན་པར་བྱང་རྒྱལ་བ་གཉིས་ཏེ། མངོན་
པར་བྱང་རྒྱལ་བའི་དུས་ཟིན་ན། དེ་ནས་ཞག་བཞི་བཅུ་ཅུ་དགུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་
བར་གསུངས་པ་ཡིན། དཔལ་ལྟ་ལས་བབས་པ་ད་ལྟ་རང་ཅག་མེ་ཏོག་མཚོན་པ་ཟེར་བ་
འདི་ཡིན་ཏེ། དུས་ཚོད་དབྱར་སྔ་མ་ཁས་སྒྲངས་ནས་སྒྲ་བ་གསུམ་གནས་པའི་དགག་དབྱེ་

བྱེད་པའི་དུས་ན་ཡིན། ཚེ་འཕྱུལ་ཆེ་བ་གནས་ལ་སྐར་མ་རྟ་རྒྱལ་པའི་དུས་ལ་ཟེར།

རང་ཅག་དེ་ཀྱུན་གྱི་དུས་ན་འཆང་བཅོས་ཆག་པོའི་བཤམ་རྩལ་ཆད་བྱས་པ་ཡང་ཡོད་ལོ། དེ་ནས་རྩམ་མི་དང་ཡུར་མི་ཀྱན་ཡང་བསོགས་ནས་བྱེད་དེ་དེས་མི་ཡོང་། གང་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་བསྐབ་པའི་གཞིས་ཟིན་པ་ཟེར་མ་གོར་བ་སྟོབ་དང་བཅས་པས་བྱེད་དགོས། ཉ་ལ་སོགས་པའི་དུས་བཞིར་ཡང་མཆོད་པ་བསྟར་བ་རེ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས་པས། རང་ཅག་གི་བོད་འདིར་རྒྱ་གར་བ་ཀྱན་གྱི་བཞིན་དུ་མཛད་པ་བཙུག་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དུས་དང་ཅག་ཅག་པོར་ཟིན་པ་མ་བྱུང་ཡང་། ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལོ་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མངོན་པར་བྱང་རྩལ་པའི་དུས་ས་ག་ལྔ་བའི་བཅོ་ལྔ་དང་། དེ་ནས་ཞག་བཞི་བཙུ་རྩ་དགུ་སོང་བ་རྩལ་ཉིད་ཀྱི་ལྔ་བའི་ཆོས་བཞི་ཆོས་ཀྱི་ལོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་དུས་དང་། ཚེ་འཕྱུལ་རྒྱུད་བའམ། དཔལ་ལྷ་ལས་བབས་པའི་དུས་དབྱར་ལྔ་མའི་དགག་དབྱེ་འབྱུང་བ་དབྱུག་གུ་ལྔ་བའི་ཉ་དང་། ཉ་ལྔ་འི་ཆོས་གཅིག་ནས་བཅོ་ལྔ་འི་བར་ཚེ་འཕྱུལ་ཆེ་བའི་དུས་དང་བཞི། དེ་མིན་པའི་ལྔ་བ་གཅིག་གི་དུས་བཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཆད་ཁ་བས་ཉ་སྟོང་ཆོས་བརྒྱད་ཉེར་གསུམ་གསུངས་པ་ཀྱན་ལ་དུས་དང་ཅག་ཅག་རྒྱ་བཟུང་ནས་རྒྱུན་གྱི་མཆོད་པ་བས་ཀྱང་བཟུང་བའི་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཆེ་བ་ཡང་དངོས་པོའི་སྟོན་ནས་མི་འཛོག་འབྱོར་བ་དང་བསྐྱར་བའི་བསམ་པའི་སྟོན་ནས་འཛོག་པ་ཡིན་པས་གཡེང་བའི་དབང་དུ་མ་སོར་བར་རྣམ་གྲོལ་གྱི་རྒྱར་འགྲོ་ངེས་པར་བྱ། སྤྲོ་ཆོས་མ་ཡིན་པར་སྟོང་ཐག་པས་བྱ། ལོད་དང་ཟོལ་འབྲལ་བ་མེད། མཐོག་དང་མཆོག་འབྲལ་དགོས། མཆོད་པའི་བསོད་ནམས་ནི་སྤར་བསྐྱར་བ་བཞིན་དུ་བསྟོས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་སུ་འགྲོ་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་སུ་ཡིན། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་སུ་རྣམ་ཡང་དགོན་མཆོག་དང་མི་འབྲལ། ཁྱིམ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་གཟི་བཞིན་ཅན་དུ་འོང་བ་ཡིན་ཞེས་ག་ར་བས་གསུངས་ཤིང་།

འཆད་ཁ་བའི་ཞལ་ནས། འདི་རང་ལ་ཡང་ཅི་བདེ་ཅི་བདེར་འགོ་བ་ཡིན་གསུངས།

བཞི་པ་སྒོག་གསུམ་རྒྱལ་སྤྱི་ཕྱིར་ཡང་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་མི་བཏང་བ་ནི། རོ་བོ་སྟེ་
 ཐང་ན་བཞུགས་པའི་དུས་ན་ཨ་ཙ་ར་ཞིག་ན་རེ། རོ་མཚར་ཅན་ཞིག་ན་རེ། རོ་མཚར་ཅན་
 གྱི་གཏམ་བསྐྱོན་རྒྱ་གར་གྱི་དགོན་བསྟན་སངས་རྒྱལ་པ་ཞིག་གྱི་རོལ་བའི་རྒྱལ་པོས་
 བཟུང་ནས་ཁྱེད་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མི་གཏོང་ན་གསོད་བྱས་པས། རོ་མ་ལོག་ཏུ་ཁས་
 ལེན་པ་སྤྱིད། སྟོང་ནས་མི་གཏོང་བྱས་པས་བསད་དོ་ཟེར་བ་དང་། ལིའི་རྒྱལ་པོ་འབྲུ་
 ཤས་བཟུང་ནས་སྐྱབས་འགོ་གཏོང་ན་རྒྱལ་སྤྱི་ཕྱིས་བྱིད། མི་གཏོང་ན་གསོད་པས་
 བསྐྱེགས་ཀྱང་མ་བཏང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཤར་བའི་ཞལ་ནས། སྒོག་ནམ་ཡང་འཆད་རྒྱུ་ཡིན།
 ལོངས་སྟོད་ཤོར་ཡང་འཕོར་རྒྱ་ཤོར་བ་ཡིན། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྐྱབས་བཏང་ན་
 དཔུལ་བསྐྱབས་ཀྱིས་གསོད་པ་ལ་སོགས་པ་འཆི་བ་ལ་ཐུག་པ་མེད། ཡི་དྲགས་ལ་
 སོགས་པ་དཔུལ་པོར་ཐུགས་པ་མེད་པ་ཉམས་སུ་གླང་དགོས། ལིའི་རྒྱལ་པོ་འབྲུ་ཤས་
 བཟུང་བ་དང་དགོན་བསྟན་དེ་གཉིས་ཁོ་ན་ལ་སྐྱབས་དགོས་པ་མིན། ཐམས་ཅད་ལ་
 དགོས་པ་ཡིན། རང་ཅག་ལ་དེ་ཙམ་གྱི་བྱིད་བསྐྱེགས་བྱེད་པ་ཏ་མི་ཡོང་སྟེ། སྤར་འདུན་
 པས་ཆོས་ལས་འདའ་བའི་སྐྱབས་སུ་བསྟན་པ་བཞིན། ར་སུན་རེའམ་ཆོག་གི་མཐོང་མན་
 ཙམ་ལ་སྐྱབས་འགོ་རེལ་གྱིས་བཏོང་བ་ཡིན་ཏེ། ར་སུན་གཤའ་མ་རང་དུ་མི་ཐྱོང་བར་
 དོན་མེད་དུ་དཔུལ་བར་འགོ་གསུངས། སུ་ཏོ་བ་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་བྱ་བདུན་དུ་བཞེད་དེ།

དེ་ལ་ཤར་བའི་ཞལ་ནས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སོ་སོའི་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་པོ་དེ་
 རྒྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ན་བཞུགས། སྤྱིའི་བཞི་པོ་དེ་ཚྱོགས་གཅིག་ན་བསྐྱེགས་པ་མེད།
 སྐྱབས་འགོ་བསྟན་གནས་ལེན་པ་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱེད་དེ། བསྐྱབ་བྱ་འདི་
 ཀྱན་དགོ་ཚུལ་དང་དགོ་སྟོང་གི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་དག་ཏུ་ཡང་མ་བགྲངས་པས་ལག་ལེན་
 བྱེད་པ་སུ་ཡང་མེད། རོ་བོའི་གདམས་ངག་ཐུན་མོང་བ་མ་ཡིན་པ་ཡིན། ཐམས་ཅད་

གྱི་གཞི་མ་ནང་ན་གལ་ཆེ་ཤོས་ཁོ་ན་ཡིན་པས་འདི་ཁོ་ན་ལ་ནན་ཏན་ཆེར་བྱ། ཁོང་གཞན་ཅི་འདྲ་ཡང་ཐེག་མ་བསག་རང་ཅག་གིས་ཆོད་མི་ཤེས་འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན་འདྲ་བ་ཡིན་པའང་སྤྲོད། རང་དེའི་ཁྱུར་མ་སོང་བ་བྱ་གསུངས། དེ་རྒྱམས་གྱི་ནང་ནས་འཆོར་བའི་རྒྱ་ནི་སོ་སོའི་བསྐབ་བྱ་གསུམ་དང་སྤྱིའི་བསྐབ་བྱ་ཕྱི་མ་དགོན་མཆོག་སྒོས་སྤངས་པ་རྒྱམས་ཡིན་པས། དེ་ཆོ་བྱུང་ན་རྒྱལ་འབྱོར་བ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས་ཅུ་བ་ནག་མོར་སོང་བ་ཡིན་ཕྱིས་སྤང་དགོས་གསུངས། སྟོན་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤང་སྐྱམ་ལྟར་སོང་བ་ཡིན་གསུངས། ཤར་བ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་བྱ་བ་ཡིན། རྒྱུབས་སུ་འགོ་བ་ཤོར་ན་སྒོམ་པ་ཐམས་ཅད་འོལ་ལེ་འགོ། སྤྱིང་པོ་བསྐྱས་ཀྱང་ལུས་པ་མི་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་ཐུན་ཆོད་ཀྱང་མེད་སྐྱད། གཞན་མ་དེ་རྒྱམས་གྱིས་འཆོར་མི་འཆོར་ཏེ་ཉམས་ནས་འགོ་བའི་རྒྱ་ཡིན། ཉམས་པས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མི་འབྱིན་པས་མ་ཉམས་པ་ཉིད་དུ་བྱ།

སྤྱན་ལྔ་དེ་རྒྱམས་གྱི་སྤྱིང་དུ་ཕྱོགས་གང་དུ་འགོ་ན་དེས་སངས་རྒྱས་ལ་རྒྱུབས་སུ་འགོ་བ་ལ་བསྐབ་བ་དང་། བ་ཆོད་དང་སྤྱིད་སྤྱུག་ཅི་བྱུང་ཡང་རྒྱུབས་སུ་འགོ་བ་ལས་ཐབས་གཞན་མི་ཆོལ་བ་གཉིས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ་དགུར་མཛད་པའི་དང་པོ་དེ་ཕྱོགས་བརྩའི་ལུན་པ་སེལ་བའི་མདོ་རྩེ་ལས། ཤུ་ཀྱའི་ཕུ་གཞོན་ལུ་བཞིན་རབ་གསལ་གྱིས་བདག་གི་ཡ་མ་ལ་ཡང་མི་མ་ཡིན་གྱིས་འཆོ་བར་བསྒྱི། བདག་ལ་འདྲ་ཕྱོགས་གཞན་དུ་མཆི་བ་ན་ཆོས་རྒྱན་ལ་སོགས་པས་འཆོ་བར་བསྒྱིད་པས་དེ་དག་ལས་རྒྱུབས་སུ་གསོལ་ཞེས་ལུས་པ་དང་། ཤར་ཕྱོགས་སུ་འགོ་ན་བཅོམ་ལུན་འདས་རྩེས་སྤྱོད་ལ་རྒྱུབས་སུ་འགོ་བར་གྱིས་ལ། ས་ཕྱོགས་དེར་འཛིགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བྱ་བ་ནས་ཕྱོགས་བརྩའི་སྤྱར་བ་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ཞེས་ཤར་བས་གསུངས་ཤིང་། མཐའ་བཞི་སྒོམ་པའི་ཞལ་ནས་ཁམ་པ་ལུང་བ་དང་ཀ་མ་པ་ཀྱན་དད་པའི་ཤུགས་དྲག་པས་དེ་བཞིན་དུ་མཛད་པས་ཕྱོགས་རཏ་རྩུགས་པར་འདུག ཀ་མ་པ་ལ་རུབ་ཕྱོགས་སུ་ཕྱོགས་རཏ་བྱས་ཅོན་བཅོམ་

ལྡན་འདས་སྒྲིབ་པ་མཐའ་ཡས་བཞུགས་ན་དེ་ཕྱོགས་ངན་ནམ་ཟེར། ལྡོ་ཕྱོགས་ཕྱོགས་
 ངན་བྱས་ཅན་བཅོམ་ལྡན་འདས་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གར་སོང་ཟེར་གསུངས། སྐྱབས་
 འགོ་བྱད་པར་ཅན་དེ་དང་སྒྲོན་པ་ལ། བྱད་ཅི་ཡོད་སྒྲུལ་ནས། ཁ་ཅིག་དམ་བཅའ་བའི་
 ལྷགས་ཀྱས་མ་ཟིན་པ་དང་ཟིན་པའི་བྱད་པར་ཡོད་ཟེར་ཡང་། བྱེད་པའི་ཞལ་ནས།
 མདོ་སྤྲེལ་བྱེད་བྱ། འདི་ནི་དེ་དངོས་འདོད་པས་ཁས་ལེན་དེ་ཡང་སྤྲིང་བཅེ་ལས་རིག་
 བྱ། ཞེས་བ་ལྟར། ར་འདོད་པ་དང་ར་བདག་ལ་བཅོམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུངས་ཤིང་།
 ལུམ་ནས། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་སྐྱབས་སོང་སྟེ། སངས་
 རྒྱས་འགྲུབ་བྱ་སྒྲུལ་དུ་ཀུན་མཁུན་ཡོད་བྱེད་ན། བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གི་
 ཏ་ལ་ལའི་གསུངས་ལས། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ལ་དད་ལྷུང་ཅིང་། སངས་རྒྱས་
 ལས་ཀྱི་སྦྱོད་ལ་དད་བྱེད་ལ། བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་མེད་ལ་དད་ལྷུང་ནས། རྒྱེས་བུ་ཆེན་པོ་
 རྣམས་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་། ཞེས་གསུངས་པས་རྒྱ་འབྲས་སུ་འོང་ཞེས་ཀྱང་གར་བ་ཆེན་
 པོའི་བཤད་རྒྱུ་འགའ་ཞེས་ལས་བྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་སྦྱོར་བའི་ཆོག་བཤད་ནས།

གཉིས་པ་(དངོས་གཞི་འབྲས་བུ་ལ་དམ་འཆའ་བ་སྒྲོན་པ་དངོས་)ནི།

དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ།

བུམས་པའི་སེམས་ནི་སྒྲོན་འགོ་བས།

ངན་སོང་གསུམ་དང་སྤྲེལ་སོགས་དང་།

འཆི་འཕོ་སོགས་ཀྱིས་སྤྲུག་བསྐྲུལ་བའི། ༧

འགོ་བ་མ་ལུས་ལ་བལྟས་ཏེ།

སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱིས་ནི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་བ།

སྤྲུག་བསྐྲུལ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་རྒྱ་མཚན་ལས།

འགྲོ་བ་ཐར་པར་འདོད་པ་ཡིས།།

ཕྱག་པ་མེད་པར་དམ་འཆའ་བའི།།

བྱང་ཚུལ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ།། ༡༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སྐྱོར་བ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་བྱང་པར་ཅན་བྱས་པའི་རྗེས་
 དེ་མ་ཐག་པ་དྲེ་ནས་དམིགས་པའི་ཡུལ་ནམ་མཁའི་མཐས་བྱབ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཆགས་སྒྲུབ་གི་དབྱེ་སྤྱོད་མེད་པར་མར་ཤེས་ཏིན་དཔ་ཏིན་གཟོའི་སྒྲོ་ནས་གཅིས་
 པར་འཛིན་བ་བྱས་པའི་སེམས་སྒྲོམ་པ་ནི་སྒྲོ་དུ་འགྲོ་བས་དེའི་ལག་པས་གཟུང་ལ་
 དམིགས་ཡུལ་གྱི་སེམས་ཅན་རྒྱ་སྤྱོད་གསུམ་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་མྱོང་
 བ་དང་། མིའི་འགྲོ་བ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་འབྱུང་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཅན་དང་།
 འཆི་འཕོ་དངོས་སུ་སྒྲོས་པའི་སོགས་ཁོངས་ནས་ལྟ་ནམས་འཆི་ལྟས་བྱུང་བའི་དང་འཆི་
 བ་དང་ལྟང་བ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་པའི་འགྲོ་བ་རིགས་ལ་པོ་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་
 ལ་སྤྱོད་རྗེའི་མིག་གིས་བརྟན་ཏེ། འགྲོ་བ་དེ་ནམས་འབས་སུ་དེ་དུས་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་
 གསུམ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་བར་གྱུར་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་
 དེའི་རྒྱ་ཞེས་སྒྲོས་ན་ལས་གཅིག་སྤྱང་། རྒྱུ་ཞེས་སྒྲོས་ན་ཉོན་མོངས་པ་གཅིག་སྤྱང་།
 འཇུག་པར་འབྱུང་བས། རྒྱ་ལས་དང་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་སྤྱང་པའི་ཆོག་རྒྱ་མཚན་
 ཞེས་པ་དང་བཅས་པ་དང་དེ་དག་ལས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་ཐར་པར་བྱ་འདོད་
 པ་ཡིས། ཕྱག་པ་མེད་པ་སྤྱོད་བདག་གིས་དེ་ལྟར་མི་རྩས་སམ་སྒྲམ་པའི་ནམ་པར་རྟོག་
 པ་ནམས་སྤངས་ཏེ། འགྲོ་བ་འདི་དག་ཉམ་ཐག་ཞེས། །རྩས་སམ་མི་རྩས་སྒྲམ་པ་
 ཡི། །ནམ་པར་རྟོག་པ་ཡོངས་སྤངས་ཏེ། །བྱིད་བདག་ཉིད་གིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས། །ཞེས་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་གིས་རྩས་མི་རྩས་དང་པ་རོལ་པོ་ལ་བདུབ་མི་བདུབ་ཅེས་གྱུར་མི་

བྱེད་པར་འགོ་བ་ཉམ་ཐག་སྒྲུམ་པས་སམ། རང་གི་ཆོ་འདིའི་བདེ་སྤྱུག་དང་བྱི་མའི་བདེ་
འགོ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཅི་ལ་ཡང་མ་རག་པར་ཆས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འབྲས་
བུ་བྱེད་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ལ་དམ་འཆུལ་བུའི་སྒྲོན་པ་བྱེད་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ་
ཞེས་པ་སྟེ།

དེ་ལ་གར་བའི་ཞལ་ནས། དག་བཤེས་སྟོན་པ་ཆོ་གའི་དུས་འདིར་ཡང་སྒོ་སྒྲོལ་
བའི་གདམས་པ་གནང་ནས་བུམས་པ་དང་སྟིང་རྩེ་སྒྲོམ་དུ་བཅུག་པར་བར་དུ་རལ་སོས་
བར་བུས་དྲན་པ་བསོས་བཅུ་བསྒྲོམ་དུ་བཅུག་གིན་མཛད་གསུངས་པར་གདའ་བས།
སྒར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་སྒྲོར་བའི་ཆོ་ག་རྩོགས་པ་དང་བར་འདིར་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་བུམས་པ་སྒྲོམ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་བ་མཐུན་ལ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་
བར་སོང་ན་ཉུང་འབྲུ་ཅམ་དུ་སོང་ཡང་ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་མི་ཤོང་བའི་སེམས་ཅན་
རེ་རེས་ཀྱང་མ་བུས་པའི་གྲངས་ནི་འཛམ་སུའི་གླིང་གི་ས་ཆེན་པོ་འདི་སྔན་མ་འབྲིང་པོ་
ཅམ་དུ་བུས་པའི་གྲངས་པས་ཀྱང་མ་བུས་པའི་གྲངས་མང་ལ། མ་བུས་པའི་དུས་ན་
ལུས་ལ་ཡོད་པའི་དུས་སུ་རི་ལྟར་བསྐྱེད་པ་དང་། བཅས་ནས་རང་གིས་ནི་སྒྲོ་འོག་
ཀྱང་མི་འགྱུར། ཁ་ལག་ཀྱང་མི་འབྱོར། སྔན་གྱི་གོང་ལྷ་ལྟར་འདུག་པ་དེ་བཅུ་བའི་
སེམས་ཀྱིས་བག་ཟོན་དང་བཅས་པར་སྤངས། མི་གཙང་བ་ལག་གིས་བྱིས། མཆི་ལ་
སྤྲུམ་ཁས་གཞིབས། སོར་མོ་བཅུའི་ཕྱི་ལ་གཡེངས། ལུས་སུ་ལ་སོགས་པ་བསྟོད།
མངལ་སྤྱིས་ལལ་ཆེར་བྱ་ཞོས་གསོས་ཏེ། ལུ་ཞོ་འབྱུངས་པ་བསགས་ན་འང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་
པོ་བཞི་པས་མང་། ལུ་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེད་བྱེད་པའི་དུས་ན་མ་བཟོན་ནས་དུས་པའི་འཆི་མ་
བསགས་ན་ཡང་དེ་ཅམ། སུའི་ཆེད་དུ་སྤྲིག་སྤྲིག་གཏམ་དང་གསུམ་གད་ལ་ཡང་བཟེམས།
ཁི་དང་མཛོག་ཐམས་ཅད་སུ་ལ་བྱིན། ཁྱོད་རང་གིས་ཁུར། སུའི་ཆེད་དུ་སྤྲིག་པ་བུས་
པས་དན་སོང་གསུམ་དུ་སྤྱིས་པའི་མཐའ་ཡང་མི་མཛད་པར་བསམས་ལ་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པ་སྒྲོམ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱམས་པ་བསྒྲོམ་པ་ལས་
སྡིང་རྩེ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལས་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་འབྱུང་བས་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་ཡང་
སེམས་ཅན་རྒྱུ་འབྱུངས་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་། འབྲས་བུའི་དྲིས་ན་སྤྱུག་བསྐྱེལ་
གསུམ་གྱིས་མནར་བ་ལ་མི་བཞེད་པའི་སྡིང་རྩེ་བསྒྲོམས་པས། སེམས་ཅན་སྤྱུག་བསྐྱེལ་
ལས་གཏན་ཐར་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་འགོད་པ་ལ། རང་གིས་དེ་ཐོབ་དགོས་པར་ཤེས་
ནས། མ་བརྒྱལ་བ་བསྐྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྩལ་གྱིས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་མཐེན་
པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དམ་འཆའ་བ་སྒྲོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ཡང་སྤྱོད་པའི་ཞལ་ནས། སངས་རྒྱས་ལ་སེམས་བསྐྱེད་ན་སངས་རྒྱས། བྱང་
རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ལ་མ་དེས། སོ་སོ་སྤྱོད་པ་ལ་མི་རྒྱ་བ་ཡིན། འོ་ན་སོ་སོའི་སྤྱོད་པ་
བསྐྱེད་པ་དོན་མེད་དོ་སྙམ་ན། བརྒྱའི་འདུ་ཤེས་བསྒྲོམས་ནས་བསྐྱེད་པས་དོན་ཡོད།
སྤྱོད་ཡང་སྤྱོད། འོ་ན་ཡིན་ནས་སྒྲོམ་ན་ནི་སྒྲོམ་ཅི་དགོས། མིན་ན་བསྒྲོམས་པས་ཅི་པན་
སྙམ་ན། ཡིན་ནས་སྒྲོམ་སྟེ། རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་ཁྱད་མེད། རྒྱ་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་
མཉམ། མཛད་པ་ཆོས་གསུང་བ་ལ་སོགས་པར་མཉམ་པས། སྤྱི་ལ་དག་པ་དང་ལྷན་
པས་བོ་རྟེ་རུ་བསྐྱེད། བསྐྱེད་བྱ་མ་ཉམས་པ་དང་ལྷན་ན་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་དང་མཉམ་
གསུངས།

དམ་བཅའི་ཆོག་མ་བརྒྱལ་བ་བསྐྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིའི་དོན་ནི། ཉན་ཐོས་གྱི་
འབྲས་བུ་བཞེད་པ་སྤྱར་ཏེ། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ཐོབ་པ་ན་འཛིག་རྟེན་ལས་བརྒྱལ། ལན་
ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་འདོད་པའི་ཁམས་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་པལ་ཆར་ལས་གྲོལ། ཕྱིར་མི་འོ་
ང་བ་དེའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་དབུགས་འབྱིན། དག་བཙོམ་པ་བྱ་ངན་
གྱི་གནས་ལྟ་བུའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའོ། ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་ལྟར་ན་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ཅན་འཛིག་རྟེན་བརྒྱལ། ས་བདུན་པ་ཐོབ་པ་ན་

མཚན་མའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ། འབྲས་པུའི་ས་གསུམ་ལས་མཚན་མ་མེད་བ་ལ་ལྟན་
 གྱིས་གྲུབ་པས་དབུགས་བྱིན། སངས་རྒྱས་ས་ན་མུ་ངན་གྱི་གནས་ལྟ་པུའི་སྤང་བྱ་ཐམས་
 ཅད་ལས་འདས་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་བྱེད་དགོས། དེ་ལ་
 རིགས་ཅན་གསུམ་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་འགོད་དགོས་པས་སོགས་སྤངས་ཤིང་། ཆོག་གཞན་
 བྱི་ལས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་ཆེ་ཤེས་པར་འགྱུར་གསུངས།

གསུམ་པ་(ཐིས་དཔེ་བསྐྱབ་བྱ་བཤད་པ་)ལ། བྱུང་བའི་ཞལ་ནས། གདམས་ངག་ལས་
 སྤང་བ་ཐོན་ཏུ་བྱུང་ཡང་ཐོན་ཏུ་བཤད་པ་ནི་བཤད་པའི་རིམ་པ་ཟེར་བ་དེ་ཤིང་ཡིན་ནམ།
 གསུངས་པ་བཞིན་ཏུ་གར་བ་ཆེན་པོས། དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པས་བསྐྱབ་བྱ་ལྟ་
 བསྐྱབ་སྟེ། ཏུས་ཏུག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྤང་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། སྤྱིང་སྤྱིང་འདོད་
 པའི་དོན་ཏུ་ཏུས་ཏུག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཡན་ཡོན་སྒྲོམ་པ་དང་། སེམས་དེ་མ་
 སྤྱིས་པ་སྤྱི་བ་དང་སྤྱིས་པ་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་དོན་ཏུ་ཆོག་ས་གཉིས་ཀྱི་
 ལས་ལ་འབད་བ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་འཆོར་བའི་རྒྱ་སེམས་ཅན་སྒྲོས་སྤྱོད་པ་སྤང་བ་
 དང་། བཀ་པོའི་ཆོས་བཞི་སྤང་ཞིང་དེ་དག་གི་གཉན་པོ་དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་ལ་བསྐྱབ་
 བའོ། །དེ་དག་ལས་འདིར་ནི་གོ་རིམ་ཅུང་ཟད་མི་མཐུན་པས།

དང་པོ་(ཡན་ཡོན་སྒྲོམ་བ་སྟོན་པ་)ནི།

དེ་ལྟར་སྒྲོན་པའི་སེམས་དག་ནི།

བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ།

དེ་ནི་སྤྱོད་པོ་བཤོད་པ་ཡི།

མདོ་ལས་བུམས་པས་རབ་ཏུ་བཤད། ॥

ཅེས་གསུངས་ཏེ་སྒྱུར་བ་དངོས་གཞིའི་ཆོག་བསྟན་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་ཏུ་འབྲས་བྱ་

ལ་དམ་འཆང་བ་སློན་པའི་སེམས་དག་ནི་ག་ར་བ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཆོག་ཙམ་ཞིག་
 ཅུང་མོ་ཙམ་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར། སྐྱེ་བ་མང་པོའི་གོང་རོལ་ནས་སྐྱེས་ལུ་གསུམ་གྱི་
 མཚན་ཉིད་ལ་སློ་སྤྱངས་གིང་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསགས་པ་ལས་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དུ་གྱུར་བ་ཞིག་གིས། འདིར་ཡང་སྐྱེས་ལུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་ཅིང་
 སློ་སྤྱངས་ཆོགས་བསགས་ལ། ཆོག་འདི་དུས་སུ་ཡང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚུ་ལ་དང་
 མཐུན་པ་ལས་ཆོག་ཚུ་ལ་བཞིན་དུ་མཐོན་ནས་བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ནམ་མཁན་ཡོན་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་གིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྤྱོད་སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་
 གངས་སྤྱིང་པོ་བཀོད་པ་ཡི་མདོ་སྤྱོད་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱམས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ལོར་བཟང་ལ་རབ་ཏུ་བཤུད་ཅིས་པ་སྟེ།

དེ་ཡང་ག་ར་བའི་ཞལ་ནས། སྤྱིང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བམ་པོ་གཉིས་ཙམ་བཞུགས་པ་དེ་རིལ་གྱིས་ཀྱང་སེམས་
 བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་དུ་འབྱུང་། ཕན་ཡོན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ཉིས་བརྒྱ་ཙམ་གྱིས་གཏན་
 ལ་དབབ་པ་གསུངས་པ་ལས། དེ་དག་ལ་ལ་ནི་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་པར་སེམས་བསྐྱེད་
 པའི་ཕན་ཡོན་དུ་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད། ལ་ལ་ནི་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་
 དུ་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད་མོད་གྱི། མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 སློན་པའི་ཕན་ཡོན་དུ་ཡོང་བ་ཡིན།

དེ་ཡང་རང་དོན་གཞན་དོན་གཉིས། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤྱིང་བ་དང་ཡོན་ཏན་
 སྐབ་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ཏེ་ཕན་ཡོན་གྱི་སློ་བཞིར་འདུ་བ་ཡིན་གསུངས་པའི་དང་པོ་རང་
 དོན་གྱི་ཕན་ཡོན་ནི། རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་
 ས་པོན་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་སྟེ། ག་ར་བའི་ཞལ་ནས། ས་པོན་སྐྱེས་ལུ་གཅིག་ས་འོག་ཏུ་མ་
 ཅུང་ན་མོ་བཀོད་དང་བཅུ་བ་དང་རོ་ཡུར་ལ་སོགས་པ་ཅི་བྱས་ཀྱང་ལྷ་གྱུ་སྤོན་པོ་ཙམ་ཡང་

མི་འབྱུང་ན་འབྲས་སུ་ལྟ་ཅི་སྒྲོམ། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ས་པོན་སྒྲེས་སུ་ལྟ་
 སུ་གཅིག་མ་སྒྲེས་ན་རྫོང་པོ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་སྒྲོད་པ་དང་། སྒྲོང་པ་
 ཉིད་སྒྲོམ་པ་དང་། ལྷའི་སྒྲུ་རྒྱ་ཆེན་པོས་བསྒྲོམས་ཀྱང་རུང་། ཅ་དང་ལའོར་ལོ་དང་ཐིག་
 ལེ་གང་བསྒྲོམས་ཀྱང་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ལྷ་གྲུ་ཙམ་ཡང་མི་སྒྲེན་འབྲས་སུ་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་འཐོབ་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲོམ་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་སྒྲིན་
 པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་སུ་ནི་ལོངས་སྒྲོད་དང་། བདེ་འགྲོའི་རྟེན་དང་། གཟུགས་དང་
 ལའོར་ལུན་སྲུང་ཆོགས་པ་དང་། ལམ་གྱི་མཐའ་འབྲུག་པ་དང་། ཁམས་གོང་མའི་ལྟར་
 སྒྲེ་བ་ཙམ་ཡིན་ཅིང་། སྒྲོང་པ་ཉིད་བསྒྲོམས་ཀྱང་མི་མཐོང་། རྒྱ་ལ་མཐོང་ཡང་ཉར་ཐོས་
 སྲུ་ཆ་བ་ལ། ད་ལྟ་ནི་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཡོད་ན་དེ་གཅིག་སུས་ཆོག་པར་ཅི་སྒྲེ། རྣལ་འབྱོར་
 པ་ཆེན་པོ་ལ་སྒྲོང་པ་ཉིད་མཛོན་སྲུང་དུ་གཟིགས་པ་འདྲ་བ་མངའ། ཅིག་པ་ཀྱན་ལ་ཡང་
 ཐོགས་པ་མི་མངའ་བ་ཡིན་པར་གདའ་སྒྲེ། དགེ་བཤེས་སྒྲོན་པས་ངོ་བོ་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་
 སྲུ་ཆ་ཡིན་གསུངས་ཤིང་བྱམས་པ་དང་སྒྲིང་རྗེ་གཞི་ནས་སྒྲོམ་དུ་བཅུག་གསུངས། སུ་
 ཏོ་བས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མེད་ན་གསང་སྔགས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དུ་ཆ་གསུངས་
 པ་ལ་གཅིག་མ་བདེ་ནས་དགོན་པ་བ་ལ་ཁྱུས་པས། དེ་ལོས་ཆ་དེ་བས་དཔུལ་བའི་ལམ་
 དུ་ཡང་འགྲོ་གསུངས་པ་ལགས་པར་གདའ་བས། ལྷའི་སྒྲུ་རྒྱ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་
 གསང་སྔགས་ཡོ་ག་དང་མ་རྒྱུད་དང་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་དང་གསང་བ་འདུས་པ་བཞིའི་
 བདའ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བསྒྲུང་བའི་ལའོར་ལོ་མེད་ན་དེ་རྣམས་གང་
 བསྒྲོམས་ཀྱང་པལ་ཆེར་འདྲེས་འཁྱེར་དངོས་གྲུབ་མི་འཐོབ། གལ་ཏེ་འཐོབ་ན་ཡང་ཐུན་
 མོང་བའི་དངོས་གྲུབ་པ་མོ་ཙམ། ལྷ་གྲུ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་ཡེ་མི་འཐོབ་གསུངས།

གཉིས་པ་གཞན་དོན་གྱི་ཐན་ཡོན་ནི། འགྲོ་བའི་དཀར་པོའི་ལོ་རྟོག་འཕེལ་བར་
 བྱེད་པས་ཁིང་ལྟ་སུ་ཞེས་པ་སྒྲེ། **ཤར་བའི་ཞལ་ནས།** འབྲས་སུ་ས་པོན་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་

ངེས་པས་ས་བོན་ནི་སྤུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། ཞིང་ནི་སྤུང་མོང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་
 དང་འདྲ་བར། ས་བོན་ལྟ་བུ་སྤུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རང་རང་གི་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། སྤུང་མོང་བའི་རྒྱ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་
 ཅིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས། **མདོ་ལས།** བྱ་
 ང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཛིག་རྟེན་ན་ཡོད་ན་མིའི་འཛིག་རྟེན་འཛིག་རྟེན་ན་ཡོད། ཅེས་
 པ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཙུག་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་བར་དུ་འཛིག་རྟེན་ན་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལ་
 གཞོད་པ་བྱས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པར་འགོ་བ་ཡིན་གསུངས།

གསུམ་པ་མི་མསྤུང་པའི་ཕྱགས་སྤོང་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། ལུས་སྤྲོ་འགོང་སྤྲོད་པའི་མི་
 རིགས་ཀྱིས་མདུང་ཐུང་འཕངས་ན་མི་ཕོག་པ་དང་ཕོག་ནས་མི་འཆི་བ་མི་སྤྲོད་པ་བཞིན་
 དུ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེས་སོཙམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་མི་འགོ་བ་དང་
 གམ་པར་མི་བྱེད་པ་མི་སྤྲོད་པས། ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་གམ་པར་བྱེད་པས་མདུང་ཐུང་
 ལྟ་བུ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་
 ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱེ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་
 སྐྱེ་བས་ན་འགལ་བའི་གནད་ཀས་ཏེ། ལུན་པ་ལོ་འབུམ་དུ་གནས་པ་ཡང་སྤོན་མེ་གཅིག་
 གིས་སེལ་བ་ལྟར་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་མ་གུར་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 མ་སྐྱེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། གྲང་ལོགས་ལ་མེའི་རི་མོ་བྲིས་པ་དེས་དངོས་པོ་ཅི་ཡང་མི་བསྐྱེགས་
 པས་མེ་དངོས་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གཤམ་བཞེན་པོས་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་
 ཉོན་མོངས་པའི་མགོ་ལྟར་བར་བྱེད་པས་ན་རལ་གྱི་ལྟ་བུ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་གིང་
 གཞོད་པས་ན་སྤྲ་རི་ལྟ་བུ། ཞེས་པ་འདི་ཀྱུན་ལ་ཡང་དགེ་བཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས།
 ཉོན་མོངས་པའི་རྩ་བ་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་སྤོང་བ་དངོས་སུ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བྱེད་པར་

སྒྲུབ་ཡང་། བརྒྱད་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དུ་འོང་སྟེ་དེ་མེད་པ་ལ་ཤེས་
རབ་དྲི་མ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་སྦྱེ་བས་སོ། །གསུངས་ཤིང་།

གཞན་ཡང་ཆོ་འདིའི་རྟོག་པ་ནས་རང་གི་རྣམ་གྲོལ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བར་དང་པ་
རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མི་མཐུན་པའི་བྱོགས་སེར་སྣ་ནས་དངོས་པོར་འཛིན་པའི་བར་ཐམས་
ཅད་ནི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། རང་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
སྦྱེས་མ་སྦྱེས་ཀྱང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ཀླུ་གྱི་གཤམ་སུ་སོང་མ་
སོང་གིས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པས། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འགགས་
པས་ན་གོ་ཆ་ལྟ་བུ་ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཤིག་སྦྱེས་ན་སྦྱེས་སོ་ཙམ་སྟོབས་བཞིའི་
ངོ་བོར་སྦྱེ་བས། རྩིག་པའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལས་སྟོབ་པས་ན་སྦྱེས་བྱ་དཔལ་པོ་ལྟ་བུ་
དང་། དེའི་ས་བོན་རྩ་བ་ནས་སྒྲེག་པར་བྱེད་པས་ན་དུས་མཐའི་མེ་ལྟ་བུ་དང་། ལས་
དང་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱེད་པས་ན་སའི་འོག་ལྟ་བུ་སྟེ།
ཤར་བའི་ཞལ་ནས། སའི་འོག་དུ་བཅུག་ན་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་མ་གཏོགས་པ་ཐམས་
ཅད་འདུལ་བ་དཔེར་བྱས། འདི་དོན་དམ་ཀྱི་སྟེ་རྒྱུད་ནས་སྤར་བ་སྟུན་པ་བཞིན་དུ་ཡིན་
གསུངས་ཤིང་། མི་མཐུན་བྱོགས་ཐམས་ཅད་འདྲར་མི་སྦྱེར་བས་ན་སེའྲིའི་འོ་མ་ལྟ་
བུའོ། །ཞེས་པའང་དེའི་འོ་མ་གཞན་ཐམས་ཅད་འཕྱོར་བར་བྱེད་པ་དཔེར་མཛད་
གསུངས།

བཞི་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱུ་བར་བྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུད་པ་
ཞེས་བྱ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་གང་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་དེར་
འདུ་བ་བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཡོད་ན་དེ་ལས་གཞན་
པའི་ཡོན་ཏན་བདེ་འགོ་དང་ཐར་པ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ཚོགས་གཉིས་ཐམས་ཅད་འདུ་བའི་
ཕན་ཡོན་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་དང་སྟོན་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པས་

མདོར་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཐ་མ་ལྟ་དང་མི་རྒྱལ་གྱི་མཆོད་རྟེན་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བའི་
བར་དུ་གསུངས་ཏེ། མདོར་བསྟན་ན་འབྲས་བུ་ལ་དྲི་ལ་སོགས་པ་དེ་སྟོང་ཡོད་པའི་རྒྱས་
པ་དེའི་ས་བོན་ལ་ཡོད་པ་ལྟར། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཡོན་ཏན་དེ་སྟོང་ཡོད་
པ་དེའི་རྒྱས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཡོད་པས་དེའི་ཕན་ཡོན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལམ་ལྟ་
འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡོན་ཏན་དེ་སྟོང་པ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཡིན། ཞེས་ཤིང་བ་ཆེན་པོ་གསུངས་ཏེ།

དེ་ལྟར་སྟོང་པོ་བཞོད་པ་ལས་བཤད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེས་པའི་དོན་ཁོ་ན་ཡིན་
པའི་དན་རྟགས་སུ་དག་བཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། འོ་ན་སྟོང་པོ་བཞོད་པའི་དེས་དོན་
ཡིན་ནམ། དེ་དེས་དོན་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་ཨོ་ལོག་སྟེ་སྟུམ་ཅན་ཅི་ཡོད་སྟུམ་ན། རྩོ་བོ་
ཉིད་ལ་དངོས་སུ་བྱ་རིའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཡིས་གསུང་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པས་
ཤེས་གསུངས་ནས། རྩོ་བོ་དུས་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་དོ་རྩེ་གདན་དུ་མདོན་པར་
བྱང་ཆུབ་པའི་བྱ་རིའི་ལ་བྱིསྟོར་མཛད་པའི་དུས་ན། རུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་བདུད་བརྟལ་པའི་བྱ་
རིའི་ན་བཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟུམ་གསུང་བྱུང་ནས། སྟུར་དུ་མདོན་པར་
རྩོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཁོ་ན་ལ་སྟོབས་ཤིག་གསུངས་
པ་དང་། དུས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་དེ་ལ་ནང་བསྟོར་མཛད་པའི་དུས་ན་བདུ་མེད་མའི་ལུས་
ལས་འདས་པ་གཉིས་སྐར་ཁུང་ན་བཞུགས་ནས་དྲིས་པ་དང་། ལན་གྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་
དུ་གསུངས་པ་དང་།

ཤིང་ཕྱོགས་སྟངས་ག་ལ་ན་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་འབྱོར་པ་མང་པོ་ཡོད་ཟེར་ནས་
ཡུལ་དབུས་པའི་དགོ་རྩལ་ཞིག་གིས་བལྟར་བྱིན་པ་ལ་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་། གཅིག་ཅིག་
སང་གནངས་ཅི་ཡོང་ལུང་དང་སྟོན་པ་འདྲ་ཞིག་སྟངས་། ལོག་ནས་ཆོང་པ་ཆན་ཞིག་དང་
འགྲོགས་ནས་ཡོང་བས། ཆོང་པ་དེ་རྒྱལ་གྱིས་ཡུལ་འཕར་མ་མང་པོའི་གཏམ་ངོ་མཆར་

ཅན་མང་པོ་གྲོང་བསྐྱངས་པ་ལས། དགེ་ཚུལ་དེས་ཅི་ཟེར་ཟེར་ཡང་མི་བདེན་བྱས་བྱུང་
 བའི་མཐའ་བརྗོད་ནས། དཀར་བཙག་པའི་དུས་ན། དེ་ན་བཞུགས་པའི་ཀུན་ལི་དགེ་
 བ་བྱ་བ་དེས་དེ་ལ་ཁྱོད་རང་རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིན་ནམ་འདྲི། མིན་བྱས་པ་ལ་འོན་ཁྱོད་ལ་
 དེ་ཡོད་དམ་མེད་ཅི་ཆ། རྣལ་འབྱོར་བ་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ནང་དང་སྒྲ་མས་ཤེས་པ་ཡིན། ཁྱོད་
 དེ་གཉིས་ཀ་མིན་པས་ག་ལ་ཤེས་གསུངས་པ་དང་། ཁྱོད་གྱིས་མཐོང་བ་དེ་དག་པལ་
 ཆེར་འདྲེས་ཁྱེར་བ་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཡང་ཆ་མེད་གསུངས་པ་དེ་ཀུན་ཡང་མན་ངག་ཡིན།
 དེ་མིན་མང་པོ་བཞུགས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ལ། འོན་ཁྱོད་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད་དྲིས་པ་ལ་
 ང་ལ་ཡང་ཅུང་ཟད་ཡོད་གསུངས། འོན་ངའི་ཁུར་ན་ཅི་འདུག་དྲིས་པ་ལ། ཀལ་ལི་དེའི་
 བྱང་ན་ནང་གི་སྟོང་ན་སྒྲ་གི་གཅིག་འདུག དེ་ནས་ཆོས་འདི་དང་འདི་འདུག་བྱ་བ་དང་།
 གསེར་ཞོ་གཉིས་ཀྱང་འདུག་གསུངས། བལྟས་ཙན་དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་། གསེར་སྤུལ་བ་
 གསེར་ས་འོག་ཀུན་ན་ཡང་ཙལ་ལེ་མཐོང་སྟེ་དགོས་པ་མེད་གསུངས་ནས་མ་བཞེད་དེ།
 དེ་ཀུན་ལ་ཡང་གོ་ཡུལ་མང་པོ་ཡོད། ཁོང་སྤྱན་བྱེ་བར་གྱུར་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པ་ལ་
 རང་ཅག་རྩིས་ཆེ་བར་རང་ཅག་འབྲུལ་པ་ཡིན།

དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་སྟོན་པ་ལ་ཞེས་ལ་བྱོན་པར་གདའ་བ་ལ་རང་ཅག་ཡིན་ན་
 གསེར་དེ་ཀུན་སྤྱང་བསྟོམས་ནས་མཆོད་པ་དང་ཆོགས་སོགས་དང་བྱེད་དེ་དེ་བཞིན་དུ་
 ཡང་མ་མཛད། དེར་ལམ་དུ་འགྲོགས་ནས་བྱོན་པ་ལ་རྡོ་བོའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པས། རྡོ་
 བོ་མ་ཉི་མེ་རྩ་རན་བཞུགས་པ་ལ་སྒྲན་ནས་ཞལ་མཇལ་བའི་དུས་ན་དེར་ཐུག་དར་མཛད་
 གྱིན་བཞུགས་ཟེར་ཉི་དེ་ཡང་མན་ངག་ཡིན། དེར་དེས་རྡོ་བོ་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་
 བསྟོད་པ་མཛད་པ་ལ། རྡོ་བོས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ནི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཁྱོད་ཡིན་ཞེས་
 བསྟོད་པ་དང་། དོན་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ལ་ཆོག་ཙམ་ལ་མཁས་པ་ནི་སྤྱན་བོ་ཡིན་པས་
 མཁས་པ་དང་སྤྱན་བོ་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་གསུངས། དེ་ནས་རྡོ་

པོའི་གྲོགས་པོ་མན་ངག་ཁྱབ་པ་ལ་དགའ་ལ་སྐྱབ་པ་ལ་མི་དགའ་བ་པོད་ཁན་འདྲ་བ་པ་རྗེ
 ཏ་གྲགས་པ་བྱ་བ་དེས་སྐྱར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པ་འཛང་རྒྱ་བའི་མན་ངག་ཁྱབ་པ་ལ་
 སྐྱར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་ཁོ་ན་ལ་
 སློབས་ཤིག་གསུངས་པ་ལ་དེ་ཡིད་མ་ཆེས་ནས་ཁྱེའུ་གཙང་མ་ལ་སྐྱ་ཐབ་ནས་མེ་ཡོང་
 གི་ནང་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤྱུ་ཐུབ་པ་དང་། རིགས་གསུམ་མགོན་པོ། རྫོགས་སྐྱེལ་མ་
 རྣམས་སྐྱར་བྱངས་གྱིན་སྐྱར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་གང་
 ལ་བསྐྱབ་ཁྱབ་པ་ལ་གསུང་མཐུན་པར་སྐྱ་མ་ཁོ་ན་སྐྱད་གསུངས་ཏེ། ད་རུང་ཁོ་ཡིད་
 ཆེས་སམ་མ་ཆེས་ཆ་མེད་གསུངས་པའི་རྫོ་བོའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་ཀྱང་གསུངས་ཤིང་། དགོ་
 བཤེས་སྟོན་པ་འདའ་ཁར་རྫོ་བོ་ཡགས་དང་ཕུ་རྟོ་བ་གཉིས་བསྐྱེན་གཡོག་མཛད་པའི་
 དུས་སྐུ་ཕུ་རྟོ་བ་ལ་སྐྱ་མ་འདའ་བར་མཁུན་པའི་ཐུགས་ངན་གྱིས་སྐྱེན་ཆབ་བྱང་བ་དགོ་
 བཤེས་སྟོན་པའི་གོང་བ་ན་མར་གཤེར་ལྷ་བ་སོང་བའི་དུས་ན། ཁྱེད་མུ་ངན་བྱ་མི་
 དགོས་ཀྱིས་སེམས་བཟང་པོ་ཅི་ཡོང་གིས། དེ་ཡོད་ན་འདི་ཉིད་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་ཅན་
 དང་ཐུད་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་གསུངས་ནས་ཞལ་ཆེམས་གནང་བའི་དུས་ན། རྫོ་བོ་ཡགས་
 ཀྱིས་སེམས་བཟང་པོ་རང་ཅི་ལ་ཟེར་བ་ལགས་ཁྱབ་པས།

འོ་ན་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་ཡིན་མོད་གསུངས་པས། སྐྱར་ནས་ཀྱང་གོ་བ་ལ་དེས་ཀྱང་
 ཁྱད་པར་དུ་བཏབ་པ་འདྲ་བའི་ཡིད་ཆེས་པ་ཞིག་བྱང་གསུངས་པ་དང་། ཞང་སྐྱ་རྒྱང་
 སྟོན་པས་ཨ་ཏི་ཤ་ལ་གདམས་ངག་ནམ་ཁྱུས་ཀྱང་སེམས་བཟང་པོ་གྱིས་ལས་མི་ཡོང་
 ཟེར་བ་ལ། དགོ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས་དེ་ཞང་སེཌ་འོད་ཀྱིས་མ་དགོངས་པ་ཡིན།
 ཨ་ཏི་ཤའི་མན་ངག་མཐིལ་ཐུང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་གསུངས་པ་དང་།

ཕུ་རྟོ་བས་འཕན་ཡུལ་སྟོད་དུ་འདི་ཁོ་ན་ལ་ནན་ཏན་གསུངས་ནས། དེ་ལ་ཡིད་མ་
 ཆེས་ན་རྒྱ་བའི་ད་གྱིལ་འཁོར་གཡུལ་ཐང་ཅམ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་ཨོ་མཁའ་དམར་པོ་ཅམ་

ཞིག་བསྐོམས་གསུངས་པ་ཀྱན་ཡང་གསུངས་ནས། རང་ཅག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
 ལན་ཡོན་དེ་ཙམ་དུ་བརྗོད་ཀྱང་ཡིད་མི་ཆེས། ལྷན་སྐྱེས་གསང་སྐྱེས་ཀྱི་ནུལ་འབྱོར་པ་
 ཉིད་དུ་བཞུགས་ཏེ་ཡང་། ལས་དང་འབྲས་བུ་སྒྲོམ་པ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱང་པ་
 མན་ཆད་ལ་ང་གི་གསུངས་ནས་དབུ་བསྐྱེད་བཞེས་ཀྱིན་མན་ངག་རྟུ་མཛད། དེ་ནི་
 རྒྱགས་པའི་རྒྱད་ཀྱང་ཡིན། གསང་སྐྱེས་ཉིད་ཀྱི་ལས་འཕྲོ་སྤངས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་
 ལགས་པར་གདའ། ལྷ་མཆོད་གཉིས་དང་ཁམ་པ་ལུང་པ་ཀྱན་དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་འདྲ་
 བའི་སྤྲ་མ་དང་ཐུད་པ་ཡིན་ཏེ། བ་རོལ་རྟུ་ཕྱིན་པའི་སྤྲེས་བུ་གསུམ་གྱི་སྟོ་སྤྱང་པ་འདི་
 ཉིད་ལ་མན་ངག་རྟུ་མཛད་པ་ལས་མན་ངག་སའ་སྤྱབ་གཞན་མི་ཆོལ། དེ་ཀྱན་པས་རང་
 ཅག་གེས་རབ་མི་ཆེ་བས་མན་ངག་གཞན་མི་བཅའ་བར་འདི་ཉིད་སྤྱང་། འདི་ཉིད་
 སྤྱངས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཤམ་མར་སྤྲེས་ན་གསང་སྐྱེས་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྱུར་ཡང་
 མིན། དེར་གྱུར་ན་དེའི་གདམས་ངག་འཕོགས་པའི་དགེ་གཉེན་དང་མཇལ་ཏེ་འོང་
 གསུངས།

གཉིས་པ་དུས་ཏྲག་རྟུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་བསྐྱེད་ཅིང་སྤྱངས་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ།
 ཡོན་ཏན་གེས་པའི་སྟོན་སེམས་དེ་སྤྱངས་པ་ལ་འཇུག་པའི་འབྲེལ། སྤྱངས་པ་དངོས་
 བསྟན་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་བསྐྱེད་ཅིང་སྤྱང་པ་ལས་བསོད་ནམས་དཔག་རྟུ་མེད་
 བ་འཕེལ་བའི་ལན་ཡོན་གཉིས་པ་བསྟན་པ་དང་གསུམ་གྱི།

དང་པོ་(ཡོན་ཏན་གེས་པའི་སྟོན་སེམས་དེ་སྤྱངས་པ་ལ་འཇུག་པའི་འབྲེལ་)ནི།

དེ་ཡི་མདོ་ལྷག་པའམ་སྤྲ་མ་ལས་ཉན་ཏེ།

རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ཡོན་ཏན་མཐའ་མེད་པ།

ནམ་པར་གེས་པར་བྱས་ལ་དེ་ནས་རྒྱ་མཚན་དུ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོ་ཐེ་ལས་བཤད་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་སྒོ་དེ་དག་ཀྱང་རི་ལྟར་དུ་
 ཤེས་པར་བྱ་ཞེན། གང་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནམ། ཕན་ཡོན་སྟོན་པ་སྟོང་
 བོ་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡི་མདོ་རང་གིས་བལྟས་པས་གོ་བུས་ན་རང་གིས་གྲོག་པ་འུམ།
 མི་ལུས་ན་སྒྲ་མ་ལས་མདོ་ཐེ་དེའི་ཚིག་དང་དོན་རྣམས་ཉན་ཏེ། མདོ་ཐེ་དེ་ལས་འབས་
 བུ་ཚོ་གྲས་པའི་བྱད་ཆུབ་ལ་དམ་འཆའ་བ་སྟོན་པའི་སེམས་དེ་ལ་ནི་འབས་བུ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཡོན་ཏན་པ་མཐུའ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་པ་འདི་ལ་
 ཡོད་པར་གསུངས་པ་དག་རྣམས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ། ཕན་ཡོན་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་དེ་རང་གི་རྒྱད་ལ་སྒྲུ་ཞིང་གནས་པར་བྱ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཏེ་རྒྱ་དང་རྒྱེན་དུ་འཆད་
 པར་འགྱུར་བ་ལྟར་དུས་དྲག་དུ་སེམས་དེ་སྤྱང་བ་ལ་བསྐྱབ་ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཤར་བའི་
 ཞལ་ནས། གོ་ཡང་རང་ཅག་གིས་བལྟས་པ་དང་སྒྲ་མ་ལ་ཉན་པ་སྟེའི་ཐུལ་མི་འདྲ་གསུང་
 བར་གདའ་བས་སྒྲ་མ་ལས་མཉན་ཅིང་འཕྲིག་བཅུག་ལ་རང་གིས་ཀྱང་བལྟ་གསུངས།
 གཉིས་པ་(སྤྱང་བ་དངོས་བརྟན་པ་)ནི།

དེ་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ། ༡༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་བཟོ་སྐྱེད་པ་དང་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཕན་ཡོན་ཅན་
 གྱི་སེམས་དེ་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་རིམ་པས་སྒོ་སྐྱེད་ཞིང་
 ཚོགས་བསགས་པ་རྒྱ་སྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་གནས་པ་དང་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མ་
 ཐ་འང་ཉན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཚོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་ན་སྟེ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོམ་ཞིང་། ཡ་ཐ་ན་དུས་དྲག་དུ་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཉིང་ཏེ་འཛིན་དུ་ཅི་འགྱུར་བ་རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱང་བ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་
 བེ་རྒྱུའི་ཕྱི་ངོ་ལ་འཆིང་བས་གཞིག་པ་སྤྱངས་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་བཞིན་

དུ་ཆེ་འདི་ཉི་ཤེས་པ་ནས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བར་ཐམས་
 ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་པས་དེ་ཐམས་ཅད་སྦྱང་བ་མི་
 མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྦྱང་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྒྱ་དང་རང་གི་རོ་བོ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་
 སྦྱང་བ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡང་དྲང་ཡང་དྲུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ལ་
 བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེས་པ་ལས་རྒྱ་སྦྱང་བའི་ཐབས་ནི་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བཏྲན་ཟིན་ལ། རང་
 གི་རོ་བོ་སྦྱང་བ་ནི་བྱམས་སྟིང་རྗེའི་སྒོ་སྒྲ་ཡོད་པའི་གནད་ཀྱིས་སྤུལ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་སྦྱང་བས། རབ་འབར་དག་ཡི་དབང་དུ་སོང་། །སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ལོན་ཐུན་པས་
 སྦྱིབ། །བཤོད་དཀའི་ལམ་ལ་ཀུན་ཏུ་ཞུགས། །འཆིང་བ་ཆེ་དང་ཡང་དག་ལྟན། །ཟས་
 ཆེན་དུག་དང་འདྲེས་ལ་ཞེན། །ལམ་ནི་རབ་ཏུ་སྟོར་གྱུར་ལ། །ལམ་གོ་ལ་རབ་ཞུགས་
 སྟོབས་རྒྱུད་བའི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟིང་རྗེའོ། །ཞེས་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་སྟིང་རྗེའི་
 དམིགས་པ་བརྩུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་
 དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལ་འགོད་དགོས། དེ་ལ་རང་གིས་ཐོབ་
 དགོས་པས་བདག་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་
 བྱས་ལ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལ་འགོད་པར་བྱ་སྟེ་དམ་དུ་དམ་འཆའ་
 ཞིང་རང་གཅིག་སྤུ་ཐར་ན་ཁྲེལ་པོར་སྟེ་དམ་འཆའ་བ་ནི་སྟོན་པ་རང་གི་རོ་བོ་ཡིན་
 པས་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དུ། སྟོ་བ་ཆེ་དང་རྩོམ་པ་ཆེ། །དོན་ཆེ་བ་དང་འབྱུང་བ་ཆེ། །བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་སེམས་དཔའ་སྟེ། །དོན་གཉིས་ལྟན་པའི་སེམས་འབྱུང་རོ། །ཞེས་པ་
 དང་། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་དུ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་བྱིར། །ཡང་དག་
 རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་སྟོ་དེ་རྒྱན་དུ་སྦྱང་བ་སྟེ། ཤར་བའི་ཞལ་ནས། ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་བསམ་གཏན་གྱི་དམིགས་པ་ཡང་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་པས། ལུམ་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་

ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཞེས་དབུ་ཞབས་ཐམས་
 ཅད་དུ་གསུངས། ཁྱོད་ལ་བསྒྲོ་བྱ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ། འི་ལྷ་ཇི་ལྷར་མང་དུ་མིས་
 བརྟགས་ན། འདི་ལ་གནས་པའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་དེ། འདི་བཞིན་དུ་ནི་དེ་ལ་སེམས་
 གཞོལ་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་དུས་རྟག་དུ་སྤངས་ནས་དེ་ལ་རེ་གཞོལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན།
 དུས་རྟག་དུ་དེ་ཁོ་ན་སྤངས་ན་ཕྱི་ག་པ་སྤྱང་བ་དང་ཚོགས་བསགས་པའི་ཐབས་ཆག་གི་
 ལྷ་མ་ན། ཕྱི་ག་པ་སྤྱང་བའི་རྟེན་དང་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱི་མཆོག་ཀྱང་འདི་ཁོ་ན་ཡིན།
 ཚོགས་རྫོགས་པའི་ཐབས་ཀྱང་འདི་ཁོ་ན་ཡིན། ལམ་ལྷ་ཐོབ་པ་དང་མི་ཉམས་གིང་
 འཕེལ་བ་དང་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱང་འདི་ཁོ་ན་ཡིན། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་
 ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐོབ་ནས་གཞན་དོན་མཛད་པའི་རྒྱ་ཡང་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་གསུངས་
 གིང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤྱང་བ་ཡང་དགེ་བཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། མི་མཐུན་
 པའི་ཕྱོགས་སྤྱོད་པ་འདི་ཁོ་ན་གལ་ཆེ། འདི་མ་སྤྱངས་ན་དེ་ཉིད་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་
 ཆེ་འདིའི་རྟོག་པ་རེ་འཕེལ་དུ་འགྲོ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བར་བྱས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་
 ཕྱི་ག་པ་ཅིས་ཀྱང་མི་སྟོབ་བྱེད་པའི་ཉེན་ཆེ་བ་ཡིན། སྤར་བརྟན་པ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་ཉིད་དུས་རྟག་དུ་སྒྲོམ་བས་དེ་ཉིད་ནལ་མར་སྐྱེས་ན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་འགགས་གསུངས།

གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་བསྐྱེད་ཅིང་སྤྱངས་པ་ལས་བསོད་ནམས་དཔག་དུ་
 མེད་པ་འཕེལ་བའི་ཐན་ཡོན་གཉིས་པ་བརྟན་པ་ལ། མདོ་ཁྱེད་སྒྲོམ་པ་དང་། དེ་ལས་
 གསུངས་པའི་ཐན་ཡོན་དངོས་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་(མདོ་ཁྱེད་སྒྲོམ་པ་)ནི།

དཔས་བྱིན་གྱིས་ལྷས་མདོ་དག་ལས།

དེ་ཡི་བསོད་ནམས་རབ་བསྟན་བཤ།
གང་དེ་ཚིགས་བཅད་གསུམ་ཙམ་དུ།
མདོར་བསྟུས་ནས་ནི་འདིར་བྲི་བ། ༡༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤར་སྤོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་ཕན་ཡོན་
རི་རྒྱུད་དུ་འབྱུང་བ་དེ་དག་ལས་གཞན་དཔས་བྱིན་གྱིས་ཁྲུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་དག་
ལས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དེ་ཡི་བསོད་ནམས་རབ་བྱུང་བསྟན་བཤ་གང་དེ་ཚིགས་སུ་
བཅད་པ་གསུམ་ཙམ་དུ་མདོར་བསྟུས་ནས་གསུངས་པ་དེ་ནི་གཞུང་འདིར་བྱངས་ནས་
བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ལས་བསོད་ནམས་དཔག་མེད་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་གཉིས་པ་བྲི་
བར་བྱ་ཞེས་པ་སྟེ།

གཞུང་འདིའི་འབྲུ་དོན་ལ་ཤར་བ་ཆེན་པོས་དེ་དཔས་བྱིན་གྱིས་ཁྲུས་པ་ལས་རྒྱས་
བར་གསུངས་པ་ལ་འདིར་ཚིགས་བཅད་གསུམ་དུ་བསྟུས་ཞེས་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ཉིད་
དུ་དེའི་ཕན་ཡོན་བསྟུས་ནས་ཚིགས་བཅད་གསུམ་གསུངས་པ་དེ་བྲི་ཞེས་གསུངས་པར་
གདའ་བས། **འཆད་ཁ་བའི་ཞལ་ནས།** མདོ་སྟེ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་བསོད་ནམས་
མཐའ་མེད་པ་ཞིག་བཤད་ཡོད་ལ་དེ་འདིར་ཚིག་བཅད་གསུམ་དུ་བསྟུས་ནས་བྲི་བ་
ཞིག་འདྲ་བར་གདའ་སྟེ་མིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཡོན་ཏན་མཐའ་
མེད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་དཔས་བྱིན་གྱིས་ཁྲུས་པའི་མདོ་དེར་ཚིག་བཅད་གསུམ་དུ་
བསྟུས་ནས་བྲིས་ཡོད་པ་དེ་འདིར་བྲི་ཞེས་དགོ་བཤེས་དེ་སྤར་མ་ཚུགས་ཀྱི་མི་དགོས་པར་
ཐུགས་བྱུང་བར་རྟག་དུ་བརྟེན་མེད་ཅིག་གསུང་གསུངས།

གཉིས་པ་མདོ་དེ་ལས་གསུངས་པའི་ཕན་ཡོན་དོན་ལ། **སྤྱིར་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་**
ལས་བསོད་ནམས་དཔག་མེད་འབྱུང་ཆུལ་དང་། དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ནམས་ལ་སྐྱེ་བ་

པའི་མཆོད་པ་སྒྲུབ་མེད་པར་འགྱུར་བས་ཟང་ཟིང་གི་མཆོད་པ་ལས་བསོད་ནམས་ཁྱད་
པར་དུ་འཕགས་པར་བསྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་སྤྱིར་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ལས་བསོད་ནམས་
དཔག་མེད་འབྱུང་རྒྱུ་)ནི།

བྱང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་།

དེ་ལ་གལ་ཏེ་གཞུགས་མཆིས་ན།

ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་གང་སྟེ།

དེ་ནི་དེ་བས་ལྷག་པར་འགྱུར། ༡༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འབྲས་སུ་གཞན་དོན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་
འདོད་པའི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་དེ་ལ་བསོད་ནམས་ཇི་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་སུའི་
བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་དུ་ལུ་གལ་ཏེ་གཞུགས་ཤིག་མཆིས་ནས་
བསོད་ནམས་དེ་གཞུགས་ཅན་དུ་གྱུར་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤང་པོ་དེས་རྒྱུ་མཁའི་
ཁམས་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་དུ་གང་པར་གྱུར་ཏེ། ད་དུང་དེར་ཡང་མི་ཤོང་བར་བསོད་
ནམས་ཀྱི་སྤང་པོ་དུ་ནི་ཆེས་ཆེ་བས་ནམ་མཁའི་ཁམས་གང་བ་དུ་བསྒྲུབ་ལྷག་མ་དང་
བཅས་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་སྟེ།

ག་ར་བའི་ཞལ་ནས། དེའི་བསོད་ནམས་གཞུགས་ཅན་དུ་སོང་ན་སེམས་ཅན་རེ་
རེའི་ཐད་ཀ་ནས་ཉུང་འབྱུང་ཙམ་རེ་ལས་མ་སྦྱིས་ཀྱང་ནམ་མཁའི་ཁམས་གང་ནས་ཀྱང་
ལྷག་མ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བ་འདི་དེས་པའི་དོན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གཅིག་
ལ་ཉིན་གཅིག་ཟན་གཅིག་བྱིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གཅིག་དགེ་བཅུ་ལ་བཀོད་པ་
དང་། བསམ་གཏན་དང་ཚད་མེད་པ་དང་གཞུགས་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་ལ་བཀོད་པ་ལམ་
སྤྱོད་དུ་ཞུགས་པ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་ལ་བཀོད་པ་ལ་ཡང་བསོད་ནམས་དཔག་

རྟེན་མེད་པ་འབྱུང་བར་གསུངས་ན་ཐ་མལ་པའི་མིག་ལ་སྒྲུང་དུ་རུང་བའི་སྟོང་གསུམ་གྱི་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་པས་འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཐོབ་པས་ཤིང་
 རྟེན་འཕང་ལོ་གཅིག་གི་ནང་དུ་མཐོང་བའི་སེམས་ཅན་མང་བར་གསུངས།

འཛིག་རྟེན་པ་དེས་མཐོང་བའི་སྟོང་གསུམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་སྒྲུ་མ་
 ཐམས་ཅད་བསྐྱེམས་པ་བས་དགྲ་བཙེམ་པ་རྣམ་པར་ཐར་བ་བརྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་པ་
 ཞིག་གི་ལྷའི་མིག་གིས་ཤིང་རྟེན་འཕང་ལོའི་ཁྱོན་ཙམ་དུ་མཐོང་བའི་སེམས་ཅན་མང་།
 དེའི་མངོན་པར་ཤེས་པའི་སྟོང་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 བས་ས་བརྩུ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་བསམ་
 གྱིས་མི་བྱབ་པའི་མིག་གིས་སྒྲུ་མ་ཙམ་དུ་གཟིགས་པའི་སེམས་ཅན་མང་། སངས་རྒྱས་
 མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་པའི་སྟོང་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྒྲུ་མ་ཙམ་གྱི་ནང་དུ་གཟིགས་པའི་སེམས་ཅན་
 མང་བར་གསུངས། དེ་སྟེང་པའི་ཁམས་གསུམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དབྱེ་བ་སྟེ་
 མེད་པར་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ལས་གཏན་ཐར་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་འགོད་པར་འདོད་
 པའི་མཆོན་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བསོད་ནམས་འདི་ཉིད་འབྱུང་ཆེས་ཏེ། དེ་བས་
 སེམས་ཅན་རེ་རེའི་ཐད་ཀ་ནས་ཀྱང་གཟུགས་ཅན་དུ་སོང་ན་ནམ་མཁའི་ཁམས་སྤྱི་
 ཤོང་བའི་བསོད་ནམས་སྟེ་བ་ཡིན། དེ་བསོད་ནམས་ཇི་ཙམ་ཆེ་བ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་དེ་སྒྲིང་
 ཅིག་ཙམ་སྒྲོམ་པའི་བར་ཆད་བྱས་ན་ཡང་སྤྲིག་པ་ཆེ་བར་སྒྲུ་མའི་གནད་ཀས་བོས་པས་
 ཡོང་བ་ཡིན། སྟོང་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་རང་གི་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་ལ་བལྟས་ནས་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་དམན་པ་ལ་མོས་པར་བཤད། བྱང་པར་ཅན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 དུ་འགྱུར་ན་རང་ལ་བསོད་ནམས་མི་ཡོང་བར་ཉེས་དམིགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོང་བ་སྟེད་
 པའི་དོན་ཡིན་གསུངས།

གཉིས་པ་ (དེ་ཉིད་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་སྐྱབ་པའི་མཚོན་པ་སྤྱོད་མེད་པར་འགྱུར་བས་ཟང་ཟིང་གི་མཚོན་པ་ལས་བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་དུ་འཇགས་པ་བརྟན་པ་) བློ།

གཞུང་ཁྱེ་མའི་གངས་སྟེང་གྱི།
 སངས་རྒྱལ་ཞིང་རྣམས་མི་གང་གིས།
 རིན་ཆེན་དག་གིས་ཀུན་པགང་སྟེ།
 འཛིག་རྟེན་མགོན་ལ་ཡུལ་བ་བས། ༡༥
 གང་གིས་ཐལ་མོ་སྤྱར་བའི་སྟེ།
 བྱང་ཆུབ་རྟེན་སེམས་བཏུང་ན།
 མཚོན་པ་འདི་ནི་ཁྱད་པར་འཇགས།
 དེ་ལ་མཐའ་ནི་མ་མཆིས་སོ། ༡༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཟང་ཟིང་གི་མཚོན་པ་འདི་བས་ཆེ་ཐབས་མེད་པ་ལྟ་བུ་སྟོང་གྱི་འཛིག་རྟེན་ཆུ་པོ་གཞུང་ཁྱེ་གྲུང་འགམ་གྱི་ཕྱེ་མའི་གངས་དང་མཉམ་པ་སྟེད་གྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་རྣམས་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་མིའི་འགྲོ་བ་དང་བ་དང་ལུན་པ་གང་ཞེས་གིས་བཏུད་གྱི་དངོས་པོ་ཁྱད་པར་དུ་འཇགས་པ་རིན་ཆེན་རིན་ཐང་མེད་པ་དུ་མ་དགྲ་གིས་ཀུན་རྟེན་བཀྲུང་སྟེ་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་འཛིག་རྟེན་གྱི་མགོན་པོ་སངས་རྒྱལ་བཙུང་ལུན་འདས་ལ་ཡུལ་བའི་བསོད་ནམས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་དེ་བུས་ཀྱང་སྟེས་བྱ་གཞན་བུམས་པ་དང་སྟིང་རྩེ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ལ་སྟོ་སྐྱབས་པ་གང་ཞེས་གིས་ཡུལ་སྤྱོད་མཉམ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་སྤྱར་ལུས་གྲུས་པའི་སྟོང་ལམ་ཐལ་མོ་སྤྱར་བར་བའི་སྟེད་བསམ་པ་གཞན་དོན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དོན་དུ་གཉེར་བས་འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྟེན་སེམས་བཏུང་པར་བའི་སྟེད་ན། རིན་ཆེན་ཁྱེ།

མཁས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ན། ཉེ་ནི་སྒྲོན་མེད་མེ་ཏྲག་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱི་
ཞིམ་ནམ་པར་མཛེས། རིང་པོར་མི་ཐོགས་རྒྱལ་མཆོག་འབྱུང་། ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
མཆོད་པ་འདི་ལས་ནི་མཆོད་པ་སྤྲ་མ་དེ་བས་བསོད་ནམས་ཁྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་
འབྱུང་སྟེ། མཆོད་པ་ཕྱི་མ་དེ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོད་འདི་ཙམ་ཞེས་པའི་སྤྲ་དང་མཐུལ་
ནི་བཟུང་དུ་མ་མཆིས་སོ། ཞེས་པ་སྟེ།

ག་ར་བའི་ཞལ་ནས། དངོས་པོ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་འདི་སྟེད་ཞིང་ཁྱད་
པར་ཅན་འཛིག་རྟེན་གྱི་མགོན་པོ་ལ་སྤུལ་བ་བས་ཀྱང་དེ་བསོད་ནམས་ཆེ་བར་གསུངས།
སངས་རྒྱས་ལ་འདི་བཞིན་དུ་མཆོད་པ་ལ་བསོད་ནམས་རྒྱུང་དུ་ཞིག་འབྱུང་བ་དེས་ཟེལ་
གྱིས་གཞོན་པ་མིན། སངས་རྒྱས་དངོས་པས་དབུ་སྐྱོད་དང་སེམས་མའི་མཆོད་རྟེན་ལ་བྱག་
འཛལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་གཅིག་སྤུལ་ན་ཡང་དེ་དག་གི་འོག་ཏུ་ས་ཇི་སྟེད་
རྒྱུད་པའི་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་བྱག་པའི་བར་ན་རྩལ་བྱ་རབ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ལས་སྟོང་
འབྱུང་གྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་ཐོབ་ཅིང་། མཐར་སངས་རྒྱས་ནས་རིག་པས་མ་ཟེན་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དངོས་སུ་འདུད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པའི་བར་དུ་
རིམ་པ་བཞིན་འཐོབ་པར་གསུངས། དེ་ལ་སྒྲོས་རྒྱུ་ཉུང་འབྲུ་ཙམ་ཞེས་སྤུལ་བ་ལ་སོགས་
པ་ལ་ཡང་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་བར་གསུངས་ནས། རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་ཙམ་
སྤུལ་བ་ལ་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་སྟེ། དེ་བས་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཆེ་བར་
གསུངས་པ་འདི་ཀྱན་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱས་ལ་དུས་ཉག་ཏུ་དེ་སྦྱང་། དེ་སྦྱངས་ན་སྤྲ་མ་
བས་བསོད་ནམས་ཆེ་བར་གསུངས་པ་ཡང་ངེས་དོན་ཁོན་ཡིན། མཆོད་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་
དུ་བྱས་ན་དེ་ནི་ཟང་ཟིང་གི་མཆོད་པ་སྤྲ་ན་ཡོད་པ་ཡིན། འདི་ནི་སྦྱབ་པའི་མཆོད་པ་སྤྲ་
ན་མེད་པ་ཡིན། དེ་ལ་ནི་བསོད་ནམས་ཆེ་ཡང་ཆོད་དང་བཅས། འདི་ལ་ནི་ཆོད་དང་
མཐུང་བཟུང་དུ་མེད་པ་ཡིན། རང་ཅག་ཆོས་ཀྱི་གོ་བ་རྒྱུད་བས་རང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་

བར་ཆད་མེད་པར་སྤྱད་དུ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་དགའ་བར་མི་ཕྱི། གཞན་ཆོས་སྟོན་འབྲ་བའམ་
མཆོད་པ་འབྲ་བ་ཆེ་རབ་ཅིག་བྱེད་པ་མཐོང་ན་དེ་ལ་འགམ་ཆུ་ལྔ་། རང་ལྷུ་ནས་
འདུག་སྟེ། ཆོས་ལས་ཁྱད་འདི་ཙམ་དུ་གསུངས། དེ་སྤྱངས་པ་གཅིག་ལུས་ཆོག་བྱས་
ནས་དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ཀ་གཞན་ཁྱད་དུ་གསོད་
བར་ཡང་མིན། གཉིས་ཀ་ལ་རུས་པ་ཡོད་ཆད་ཀྱིས་འབད་བ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་
ལྟར་བྱས་ན་གཅིག་གིས་གཅིག་འཕེལ་ཏེ་ཡོང་བ་ཡིན། དེས་ན་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་ལས་
ལ་འབད་བ་བསྐབ་བྱ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉིད་ཀྱང་བསོད་
ནམས་བསགས་པ་ལས་སྦྱེ་བར་གསུངས་པ་ཡིན། འདི་ནི་ལྟ་མཆོད་པས་དག་པར་
འདོད་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་ལ། དུས་ཏྲག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱངས་ན་
ཆོགས་མི་རྫོགས་སམ་སྟམ་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཡང་གསུང་གསུངས།

བསྐབ་བྱ་གསུམ་པ་(སེམས་དེ་མ་སྦྱེས་བསྦྱེ་བ་དང་སྦྱེས་བམི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་
དོན་དུ་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་ལས་ལ་འབད་བ་)ནི།

བྱང་ཆུབ་སྟོན་པའི་སེམས་དག་བསྦྱེད་ནས་ནི།

འབད་བ་མང་པོས་ཀུན་ཏུ་སྤེལ་བྱ་ཞིང་།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སྟོད་པའི་ཞལ་ནས། ཆོགས་གཉིས་ལ་འབད་བ་འདིས་
ཟིན་དུ་རུང་གསུངས་ཤིང་། ཤར་བ་དག་གོང་དུ་འདི་གསུང་བ་ཞིག་ལ། ཟིན་དུ་རུང་བའི་
ཆུ་མེད་དངོས་སུ་གསལ་པོར་བྱང་ལགས་གསུངས་པས། སྤར་བསྟན་པ་བཞིན་གྱི་ཆོ་
གས་གཞན་དོན་དུ་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་དམ་འཆའ་བའི་སྟོན་པའི་སེམས་
བསྦྱེད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གྱུར་པ་དེ་ནས་ནི། ལས་སུ་བྱ་བ་བསོད་ནམས་
དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་བསགས་པའི་འབད་བ་མང་པོས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་

དེ་དུས་ནམ་གུན་རྩ་སྤེལ་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་ཉིད་མི་ཉམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱབ་བྱ་
འོག་མ་གུན་ལའང་བསྐྱབ། ཞེས་པ་སྟེ།

ཤར་བཞིན་གྱི་ཞལ་ནས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་བ་
ཡིན་ལ། དེའི་བྱ་བ་ཡང་ཚོགས་གཉིས་བསགས་པ་ལས་མེད་པས་འབད་བ་མང་པོས་
ཞེས་པ་ནི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ལས་ལ་འབད་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་ཚོགས། དེ་ལས་གཞན་པའི་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་པར་
རིག་པ་དུག་རྩ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས་གསུངས། དེ་ལ་ཤེས་རབ་བསྒྲོམས་པ་ལས་བྱུང་བ།
དེའི་རྒྱ་ཐོས་བསམ་གཉིས་ལ་བྱ་བའམ། ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་དེའི་རྒྱ་བསམ་གཏན་རྟེ་
མཉམ་གཞག་ཡང་དག་ཇི་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞེས་སྤྱབ་པས་གསུངས་པས་
སོ། །ཡང་ན་ཤེས་རབ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ། དེའི་རྒྱ་སྤྱིས་བྱ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་བ།
དམ་པའི་ཚོས་ཉན་པ་དང་རྩལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཡང་ན། སྤྱིན་དང་རྩལ་ཁྲིམས་
བསོད་ནམས་ཀྱི། ཚོགས་ཡིན་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། གསུམ་པོ་གཞན་ནི་གཉིས་ཀའི་
སྟེ། །ལྷ་ཆར་ཡང་ནི་ཡེ་ཤེས་ཚོགས། ཞེས་ཀྱང་མདོ་སྤྱོད་རྒྱན་ལས་གསུངས།

དང་པོ་གསུམ་བསོད་ནམས་ཐ་མ་ཡེ་ཤེས། བརྩོན་འགྱུས་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་
ཀའི་གྲོགས་སུ་གསུངས་པ་ཡང་བཞུགས་ཏེ། དེ་གུན་ཉམས་སུ་སྤྱང་བའི་མན་ངག་ནི་
རྩ་པའི་ཞལ་ནས། དཀར་པོའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྩལ་སྤྱོད་ཚོགས་ཀྱིས་འབད་པར་བྱ།
དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལས་དགོ་བ་ཇི་སྟེད་སྟེད་དྲན་པས་བབྱང་ལ་འབྲལ་འབྲལ་དུ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་བསྐྱོས་ལ་བཞག། དེ་ལྟར་བྱས་ན་གཉིས་ཀ་ཡང་གཉིས་ཀར་
འགྱུར་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
གསུངས། བྱ་རྟོ་བ་ཕྱིས་ཉན་པོ་ན་བཞུགས་པའི་དུས་གུན་ན་འབད་པ་ནི་སྒོ་སྤྱང་བ་
དང་། ཚོགས་བསགས་པ་དང་། རིག་པ་སྤྱང་བ་དང་། སྒོམ་ལམ་གང་བ་བཞི་ཡིན།

ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སློ་སྤྱད་བ་ནི་དགེ་བཤེས་སྟོན་བའི་ཞལ་ནས། ཐེག་པ་
འོག་མ་སྤངས་བའི་གོང་མ་མེད་པར་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་པས་སྦྱིས་སུ་
གསུམ་གའི་སྟོན་སྤྱད་། དེ་ལྟར་སྤྱད་ན་རྒྱུད་དུ་ལས་འབྱེད་། འབྱེད་ལས་ཆེན་པོར་
འགྱུར་བས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་སྦྱེ་བ་དང་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བར་འགྱུར་།

ཆོག་ས་བསགས་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་པ་དཔུལ། དགེ་འདུན་ལ་
བསྟེན་བཀུར་བ། དཔུལ་ཤོངས་ལ་བགོ་བཤའ་བ། འབྱུང་པོ་ལ་གཏོར་མ་བཏང་། ཞེས་
སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཁོན་ལ་ཡང་གསུངས་ཏེ། ཚུལ་སྣ་ཆོག་ས་ནས་ཀྱང་ཡིན། ཐེག་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱད་བ་ལ་བྱད་པར་དུ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཀྱི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བ་
དང་། ཆོས་དང་ཆོས་སྒྲ་བ་ལ་མ་གུས་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་བར་ཆད་བྱས་པ་
དང་། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ལ་མ་སྤྱད་པ་དང་། བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་སྟོམ་པའི་བར་
ཆད་བྱས་པ་དང་། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་ཡང་རུང་བའི་བར་ཆད་
བྱས་པ་ནམས་སྤྱད་། བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་སྦྱེ་བ་དང་སྟོམ་པའི་བར་ཆད་མི་འབྱུང་ཞིང་
མཐུན་སྦྱོར་འཛོམས་པས་མི་ཉམས་ཤིང་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱད་པར་དུ་འགྱུར་བའི་སྟོན་
ལམ་གདབ། དེ་བཞིས་འབད་བ་བྱས་ན་འདི་ལ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་མ་སྦྱིས་ཀྱང་མ་
འོངས་པ་ན་དེ་རང་འབྱུངས་སུ་འོང་། དེ་མ་བྱུང་ཡང་དེན་པ་བསྐུལ་བ་ཅམ་གྱིས་མངོན་
དུ་འགྱུར་ཏེ། ཆོ་འདིའི་བྱ་བ་ནི་དེ་ནམས་ཁོན་ས་ཀྱང་ལྡང་བ་ཡིན་གསུངས་ཤིང་། སྦྱིལ་
སུ་བའི་ཞལ་ནས། འདི་ཀྱུ་ཆོས་བཞི་བསྟན་པ་ལས་བཤད་པ། རོ་བོས་སྟོན་པ་ལ།
དེས་སུ་ཏོ་བ་ལ། དེས་རིམ་པོ་བ་གནང་བས་ལུང་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ལྷ་མ་བརྒྱད་
པའི་བྱིན་རྒྱུས་གཉིས་ཀ་འོང་གསུངས།

བསྐྱབ་བྱ་བཞི་བ་དང་ལྷ་བ་(སེམས་བསྐྱེད་འཛོར་བའི་རྒྱ་སེམས་ཅན་སྟོས་སྟོང་བ་སྤང་བ་དང་
ད། བཀ་པོའི་ཆོས་བཞི་སྤང་ཞིང་དེ་དག་གི་གཉེན་པོའི་ཆོས་བཞི་ལ་བསྐྱབ་པ་)ནི།

འདི་ནི་སྒྲེབ་གཞན་དུ་ཡང་བྲན་དོན་དུ།

རི་རྒྱན་བཤད་པའི་བསྐྱབ་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་བསྐྱངས། ༡༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཤར་བའི་ཞལ་ནས། བསྐྱབ་བྱ་ཐ་མ་དེ་གཉིས་སྟོན་པའི་
འདི་ནི་སྒྲེབ་གཞན་དུ་ཡང་ཞེས་པའི་རྟེན་པ་གཉིས་ཏེ། འདིར་སྟོན་པ་ཐོབ་ལ་མ་གོར་
ན་ཕྱི་མ་ལ་སྒྲེབ་བྲན་ནས་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡང་སྤིད། དེ་བཞིན་དུ་མ་གྱུར་ཡང་བྲན་
བ་སྐྱལ་བ་ཙམ་གྱིས་མངོན་དུ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། དགོས་པ་ཡོན་ཏན་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྷན་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ནི་སྒྲེབ་པ་འདིར་བསམ་
པ་དང་སྒྲོར་བ་ལུག་སུམ་ཚོགས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ནས་རི་རྒྱན་བསྐྱང་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲེབ་
བ་ཕྱི་མ་དང་ཡང་ཕྱི་ཞེས་ཕྱི་ལ་སོགས་པ་གཞན་དུ་ཡང་མི་བརྗེད་པར་བྲན་པར་བྱ་བའི་
དོན་དུ་གོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་པོར་མ་ཟད་སོ་སོར་ཐར་པ་ལ་པམ་པ་བཞི་དང་བརྒྱད་
དང་། འཇུག་པ་ལ་པམ་པ་ལྟ་བུའི་གནས་བརྒྱད་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་
དག་གི་སྟོན་པ་གཏོང་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་སྟོས་སྟོང་དང་། བཀ་པོའི་ཚོས་བཞི་ལས་
གང་ཡང་རུང་བ་བྱུང་ན་སྟོན་པ་གཏོང་ཞིང་། འདི་ལྟ་བུར་ན་སོ་སོར་ཐར་པའི་ཕ་ལྗུང་
པས་ཀྱང་ཉེས་པ་ཆེ་བས་དེ་དག་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འོད་སྤངས་གྱིས་ཁྱེས་པ་
ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ལས་རྗེ་རྒྱན་དུ་བཤད། བསྐྱབ་བྱ་སེམས་ཅན་སྟོས་སྟོང་སྤང་བ་དང་
ནག་པོའི་ཚོས་བཞི་སྤང་ཞིང་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་དཀར་པོའི་ཚོས་བཞི་ལ་བསྐྱབ་པའི་
བསྐྱབ་བྱ་ཐ་མ་འདི་གཉིས་ཀྱང་མ་ཉམས་པར་ཡོད་ས་སུ་སྤང་ཞེས་བ་སྟེ།

དེ་ལས་བཞི་བ་སེམས་ཅན་སྟོས་སྟོང་སྤང་བ་ལ་སྤྱོད་བཞེན་པོ་དེ་རྒྱབས་སུ་སེམས་
ཅན་སྟོས་སྟོང་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་སེམས་ཅན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་རྒྱ་མཚན་གང་
ཡང་རུང་བ་ལ་རྟེན་ནས་མ་རངས་ཤིང་ག་ཚད་བྲལ་བ་ན་ཡོན་གསུངས་ཤིང་། རྒྱབས་
སུ་འཛིག་རྟེན་པ་དག་ཁྱོད་དང་ད་གཉིས་གསོན་ལྟ་སྟོ་མི་གཅིག་གི་དུར་སྟོ་མི་གཅིག་

ཟེར་བ་བཞིན་དུ་ག་ཚད་དང་བྲལ་ནས་ཡན་གདགས་པར་རུས་ཀྱང་མི་གདགས། བག་
 མེད་པའི་གནས་ལས་བསྐྱོག་པར་རུས་ཀྱང་མི་སྐྱོག་སྟམ་པ་ཡིན་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། སོ་
 སོར་ཐར་པའི་སྟམ་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན་པས། མིའི་འགྲོ་བ་པ་
 གཅིག་ཡན་ལག་ཚང་བས་བསང་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་ཐོབ་པའི་སྟམ་པ་
 གཏོང་བ་བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན་པས།
 སེམས་ཅན་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྩེ་མ་ཉམས་པ་ཉིད་དུ་འདུག་ཀྱང་
 སེམས་ཅན་གཅིག་སྟོས་སྤངས་ནས་སྤུན་ཚོད་ལས་འདས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ལས་ཐོབ་པ་དེ་སྟོང་སྟེ། ཐ་ན་དུད་འགྲོ་ཤ་མོ་ཞིག་སྤངས་ན་ཡང་གཏོང་བས། དེའི་
 གཉེན་པོར་དུས་ཉག་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྩེ་སྤང་ལ་བྱང་
 བར་དུ་གང་ལ་སྟོས་སྟོང་ཡོང་བའི་ཉེན་ཡོད་པ་དེ་ལ་དམིགས་ལ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྩེ་
 སྤང་། དང་པོ་ནས་སྤང་ཡང་སྤྲ་སྤྲུག་མི་ཡོང་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཚོན་བྱ། ད་ལྟ་རང་གི་
 སེམས་མི་སྤྲད་པར་བསྐྱུང་བ་ཁོ་ན་གལ་ཆེ་བའི་དུས་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་ལ་ཡན་
 སེམས་ལ་རྟེན་པའི་བྱ་བྱེད་ཉིད་ཀྱང་ཉུང་བར་བྱ་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། གཞན་ཡན་
 བྱེད་པ་སྤྲ་མས་ཚོད་འཛིན་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ཚོད་མ་བཟུང་ན་སྙིང་རྩེ་བྱ་མ་ལེགས་
 ཞེས་དུ་འགྲོ་ཉེན་ཆེ་བ་ཡིན། བྱ་བྱེད་མང་ན་སྤྲ་སྤྲུག་ཡོང་ཉེན་ཆེ། གལ་ཏེ་སྤྲ་སྤྲུག་
 སྤང་ན་ཡང་བྱང་བར་དུ་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ལ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྩེ་སྤངས་ལ་སྤུན་ཚོད་
 ཀྱི་ནང་དུ་འཇམ་ཉལ་གྱིས་ཅི་ཐོངས་བྱེད་དགོས། སྟོབ་དཔོན་དབང་སིང་རྩ་སྤྱིང་དུ་
 གཅིག་ལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་སྟོ་སྟེ་བ་ཞིག་བྱུང་བ་ལ་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་བྱམས་
 པ་བསྟོམས་པས་ཕྱི་ཉེན་དེ་དང་ཐུང་ཅ་ན་གིན་དུ་ཡིད་དུ་འོང་བར་བྱུང་གསུངས་པ་
 དང་། དག་བཤེས་མང་ར་བས་ཡར་ལ་བཟོད་གསོལ་རྒྱན་མི་འཆད་དུ་མཛད་པ་བཞིན་
 དུ་བྱ་བ་མན་ངག་ཡིན་ཏེ། རང་ཅག་ལ་སྤྲ་སྤྲུག་དང་ཡེ་མི་ཡོང་བ་ནི་ནམ་ཡང་མི་ཡོང་།

ཐུན་ཚོད་གྱི་ནང་དུ་ཅམ་ཅམ་བྱས་ན་ཉམས་དྲོད་ལེན་གྱི་དགོས་པས་འཐབ་བ་ལ་ཞེ་
གནག་པ་ཡིན་ཟེར་ནས་ཡོན་ཏན་དུ་བྱེད་བ་ལ་ཐུན་ཚོད་གྱི་ནང་དུ་གཉེན་པོས་བསྐྱབ་
ཡང་དགའ། དང་པོར་འབྱོར་བ་བརྟགས་ནས་ནི། །བརྩམ་མམ་ཡང་ན་མི་བརྩམ་བྱ། །
མ་བརྩམ་པ་ནི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། །བརྩམས་ནས་ལྷོག་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས།

དང་པོ་སྒྲར་བསྟན་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་བྱ་འདི་ཀུན་གྱིས་པར་བྱས་ལ་ཉམས་འོག་ཏུ་
ལྷན་པེས་པ་ན་གཞོད་དམ་བཅའ་བྱ། །ལས་སྒྲངས་ནས་རྩོམ་ཆད་གྱིས་མི་འོང་། བརྟབ་
རུང་མི་བརྟབ་རུང་བྱ་དགོས་གསུངས་བ་བཞིན་དུ་ཡིན། བཀྱིར་མི་བརྟབ་པ་རྩོམ་ལྟ་
བུ་ཡལ་བར་འདོར་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ་དེ་ལ་ཡང་བསམ་པས་སྒྲངས་པའི་གྲགས་མེད།
རང་གི་སེམས་ལ་སྒྲོན་མེད་ན་པ་རོལ་པོ་ལ་སྒྲུབ་ཏུ་མ་བརྟབ་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ། རྩོམ་
པོས་རྫོག་ན་པའི་ཐུགས་དགོངས་བསྐྱངས་པས་བེ་ཀྲ་མ་ལའི་གནས་བརྟན་གྱིས་དུས་རྟག་
ཏུ་འཁོན་དུ་བཟུང་བ་ལྟ་བུའམ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་ལྷས་བྱིན་གཉིས་སྒྱུ་མཆོད་གླིང་
ལ་ལུས་གཅིག་ལ་མགོ་གཉིས་པར་སྒྱུ་བ་བཞེས་པ་ནས་དེ་འཁོན་དུ་བཟུང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ།
དེ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ཉིན་ཞག་རིལ་པོ་རང་གི་སེམས་ལ་སྒྲོན་མེད་པ་ཞིག་ནི་བྱེད་དགོས།
ད་ལྟ་ནི་ཆོ་རིས་ཁོ་ནར་བཅས་པས་ཀྱང་ཁོང་གི་ཆོ་བ་རིལ་གྱིས་སྒོས་སྒོང་ཉེན་ཆེ་ཞེས་ག་
ར་བས་གསུངས་གིང་། ཐུན་ཚོད་ཀྱང་དགེ་བཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། རེས་ཉིན་མོ་
རིང་། ཞག་རིལ་པོ་གཅིག་ཐམས་ཅད་དུ་མཉམ་པས་དེའི་དྲུག་ཆ་ཙམ་ཞིག་གི་དུས་
འདས་པ་ན་ཡིན། སྒྱུ་རེངས་ལ་ལྷོས་པ་མེད་གསུངས།

ལྟ་བ་(ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་སྒྲོང་ཞིང་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་ལ་བསྐྱབ་པའི་
ཆོས་བཞི)ནི།

སྒྲུ་མ་དང་སྒྱུན་གནས་དང་མཆོད་པར་འོས་པ་བསྐྱབ་པ། སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དབའ་ལ་ཞེས་པ་གིས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་པ། སེམས་ཅན་ལ་

གཡོ་དང་སྐྱུ་སྐྱོད་ཀྱི་ལྷག་པའི་བསམ་པས་ཉེ་བར་གནས་པ་མ་ཡིན་པ། གཞན་འགྱོད་
 པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་འགྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཡིན་ཅིང་། དེའི་གཉེན་པོ་དཀར་
 བོའི་ཚོས་བཞིན། སློག་གམ་ཐ་ན་བཞད་གད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཡང་རླུན་གྱི་ཆོག་མི་སྒྲི་བ་
 དང་། སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་
 བཞག་ཅིང་ཡོན་ཏན་བདེན་པ་སློགས་བཞིར་བརྗོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ལ་གཡོ་དང་སྐྱུ་སྐྱོད་པར་ལྷག་པའི་བསམ་པས་ཉེ་བར་གནས་པར་བྱ་བ་དང་། གཞན་
 དགོ་བ་ལ་འགོད་ཅིང་སྒྲིན་པར་བྱ་བ། བྱད་པར་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྒྲིན་པར་བྱ་བ་
 རྣམས་ཏེ། དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་སྤང་གཉེན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ཡང་ཤར་བ་ཆེན་པོའི་
 ཞལ་ནས།

དེ་ལ་དང་བོ་ནི། འགྲེལ་བ་ལས་སྒྲིན་གནས་དང་མཚོན་པར་འོས་པ་ཡང་སྤྲ་མའི་
 ཚོས་སུ་སྐྱུར་ལ། བསྐྱུ་བ་ཡང་ལྷང་བ་སྤྱོད་པའི་དུས་སུ་ཁས་མི་ལེན་པར་དཔུངསྐྱོར་བའི་
 འོས་ནས་བཤད་པས་ཅུང་ཞིག་ཡངས་པར་ཡང་ཡོང་བར་ཏེ། གདམས་ངག་ལས་སྤྲ་མ་
 རང་གིས་ཚོས་འབྲེལ་ཡོད་ཅིང་སྒྲོས་སུ་གང་ལ་སྒྲོ་གཏོད་པ་དང་། སྒྲིན་གནས་དགོ་
 འདུན་དུ་ཡོང་བ་དང་། མཚོན་པར་འོས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་གང་ཟག་ཡོན་ཏན་སྒྲོམ་
 བྱིམས་ཁས་སྤངས་པ་ཡན་ཆད་ཡིན། ཡུལ་དེ་དག་ལ་བསམ་པ་བསྐྱུ་སེམས་ཀྱིས་བསྒྲོ་
 བའི་སྒྲོར་བ་བྱས་ན། བསྐྱུ་བྱབ་རུང་མ་བྱབ་རུང་བྱན་ཆོད་ལས་འདས་ཅན་སེམས་བསྐྱེད་
 འཆོར། བསྐྱུ་བའི་ཆོད་སྒྲོན་རྩ་སྐྱེད་དུ་གདམས་ངག་གྱི་མ་ཐོབ་ཏུ་རེ་བས་གཞན་གྱིས་
 སྒྲོམ་ཉམས་བྱིས་ན། སྒྲོ་སྒྲ་དང་འདི་ལྟ་བུར་སྐྱེ་བར་གདའ་ན་རླུག་མི་ཆེ་ཟེར་གྱིན་རང་
 ལ་སྐྱེས་པ་སྐྱད་ཟེར་བ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་འཆོར་བ་ཡིན། བསྐྱུན་པའི་སྒོལ་ཁ་
 ན་གདམས་ངག་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་ཡང་མཐུན་ཏེ།
 དེ་ལྟ་བུས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་སོགས་པ་རྒྱབས་ཅན་ཁས་སྤངས་ན་སོ་སོར་ཐར་པ་

ཉིད་ཀྱང་འཆོར། བསམ་སྒྲུབ་ཐ་དད་པོ་སྒྲོག་གི་སྒྲིབ་པ་ཐ་དད་ཏུ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་
 བསྐྱུ་བའི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་མི་བྱེད་པ་ཡང་དགལ། སྒྲུ་མ་ལ་གྲོས་གཞན་ཞིག་
 ལྟ། སྒྲོག་ཏུ་དགོ་བཤེས་ཀྱི་སྟན་ཏུ་བདམས་པར་ཡོད་དོ་ཟེར་གྱི་གྲོས་གཞན་བྱེད། ལྷན་
 པར་སྒྲོབ་མ་སྟོང་རག་མ་ཁོ་ནས་སྒྲུ་མ་འདི་དབུགས་ལོག་སྒྲུབ་རི་ཐང་བ་ཀྱུན་ལ་སྒྲོབ་མས་
 དབུ་མི་གཡོག་པ་ཙམ་མེད་པ་ཡིན་པར་འདུག་ དང་པོ་ཙན་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔལ་ཆེན་
 པོ་ཡིན་པ་སྐྱད་དམ་ཁམས་གོང་མའི་སེམས་ཐོབ་པ་སྐྱད་ཟེར། དེ་ནས་དགོ་བཤེས་སྒྲུབ་
 འདྲེན་པ་སྐྱད་ཟེར་ནས་ཆོག་སོག་གི་རོགས་ལ་གཡུར་བོ་བྱེད། དེ་ནས་དགོ་བཤེས་ཏ་
 ཅི་ཡང་མི་སྒྲོམ་སྟེ། མར་ལོག་ཅིག་གཞན་ཏུ་བཏང་བའམ་རང་གི་འདྲོད་པ་ལྷན་ཙམ་
 ཞིག་མ་བསྐྱང་ཙན་ཁ་ནས་ཐོན་ཆད་ཀྱི་སྒྲོན་བརྗོད་བྱེད་དེ་ཉེས་པ་གཉིས་དུས་གཅིག་
 ལ་ཡོང་། དེའི་གཉེན་པོར་ཡུལ་ཐ་མལ་བ་ལ་ཡང་སྒྲོག་དང་བཞད་གད་ཀྱི་ཆེད་ཏུ་ཡང་
 ཤེས་བཞིན་ཀྱི་རྒྱན་ཙམ་ཡང་མི་སྒྲུབ་པར་སོང་ཙན། སྒྲུ་མ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་བྱུང་པར་
 ཙན་རྒྱན་གྱིས་དབུ་སྒྲོར་བ་མི་ཡོང་བ་ཡིན། སྒྲུ་མ་ལ་བདག་ཉིད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་བསྟན་
 པར་མི་བྱ་བའི་ཁ་མེད།

གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔལ་ལ། བསམ་པ་ཞེ་
 རྒྱུད་གིས། སྒྲུབ་པ་སྒྲོན་བརྗོད་བྱས་ན། སྒྲོན་ཐ་མལ་པའི་རིགས་དང་རྩས་དང་གཟུགས་
 ཀྱི་སྒྲོན་ནམ། ཆོས་ཀྱི་སྒྲོན་ཆེ་ཆུང་གང་ན་ཡང་གང་། དངོས་པོ་ལ་ཡོད་རུང་མེད་རུང་།
 བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔལ་ཤེས་རུང་མ་ཤེས་རུང་། རོ་སྒྲོག་གང་ན་ཡང་གང་། དེ་ཐོས་རུང་
 མ་ཐོས་རུང་། མི་དགའ་བ་སྒྲིམ་རུང་མ་སྒྲིམ་རུང་། ཐུན་ཆོད་ལས་འདས་ན་སེམས་
 བསྐྱེད་འཆོར། རོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་གྱིས་གཅིག་པར་རྩས་པ་ལས་གཞན་ཤིང་རམ་བོང་
 བའམ། དབུགས་པའམ་རྫོང་མ་ཆོན་ཆ་གང་གིས་ཀྱང་བཙག་པར་མི་རྩས་པ་བཞིན་ཏུ།
 བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔལ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲུབ་པ་བཏབ་པ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གང་གིས་

ཀྱང་ལོག་པར་ལྟང་བར་བྱེད་མི་རྒྱས་ཞེས་རབ་རྩ་ཞི་བ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་
མདོ་ལས་གསུངས། དེ་ཉིད་ལས། འཛམ་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསང་དེ་
བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཐོགས་པ་བས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་བ་རྩ་བ་ཐ་ན་དུད་
འགོ་གཅིག་ལ་ཟན་ཆངས་གཅིག་ཙམ་སྒྲིན་པའི་བར་ཆད་བྱས་ན་དེ་ལྷ་མ་བས་ཐིག་པ་
གངས་མེད་པས་ཆེ་བའི་འཐད་པ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་བསྐྱེད་པའི་བར་ཆད་བྱས་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་བཅས་པ་གསུངས། དེ་ཉིད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སྐྱར་བ་
བཟབ་པའི་རྣམ་སྒྲིན་སེམས་ཅན་དཔལ་བར་སྐྱེས་ནས་ལུས་དཔག་ཆད་ལྟ་བུ་བརྒྱུ་བ་ལས་
མི་རྒྱུད་བ་ལ། མགོ་ལྟ་བུ་ལས་མི་ཉུང་བ། དེ་རེ་རེ་ལ་ལྟེ་ཡང་དེ་སྟེད་པས་མི་ཉུང་བ།
དེ་རེ་རེ་ལ་ལྟ་གས་ཀྱི་ཐོང་གཤོལ་མེ་རབ་རྩ་འབར་བ་ལྟ་བུ་སྐྱོ་བར་གསུངས།

དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཁྱོས་ཏེ་
བཅོན་ར་སྟན་ནག་རྩ་བཅུག་པ་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་རྒྱུ་བ་གྱིས་ཕྱོགས་ཏེ་
འདུག་ནས་མ་རུང་བ་འདི་མི་བལྟོའི་ཟེར་ན་དེའི་ཐིག་པ་གངས་མེད་པས་ཆེ་བར་
གསུངས། འཛམ་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཐོགས་པ་
བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རི་ལྟ་བུ་ཡང་རུང་བ་ལ་སྒྲུད་ན་ཐིག་པ་གངས་མེད་པས་ཆེ་
བ་དང་། མཆོད་རྟེན་གསུམ་གྱི་བྱེ་མ་སྟེད་པའི་གས་པ་དང་བཞེགས་པ་བས་ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་ཙམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཞེ་སྒྲུང་གིས་སྒྲིན་བརྟེན་བྱེད་པ་
ཐིག་པ་གངས་མེད་པས་ཆེ་བ་བསྐྱེད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ངེས་པར་འབྱུང་ལ། སངས་རྒྱས་ལས་མཆོད་རྟེན་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་
འཐད་པ་དང་བཅས་པར་གསུངས། ད་ལྟ་ཡངས་པ་ཞིག་ཁོ་ན་འདོད་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་སྐྱེས་པ་ཞིག་ཁོ་ན་འཚལ་ལམ་ཟེར་གྱིན་འདི་སྟེ། དམ་པའི་ཆོས་བསྐྱེད་དཀར་པོ་
ལས། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ལ་མེ་རྟོག་གཅིག་ཙམ་འབྲུལ་བ་དང་། ཐལ་

མོ་སྒྲོར་བ་ཙམ་བྱས་པ་དང་། ཐལ་མོ་ཡ་གཅིག་ཙམ་སྒྲིང་བ་དང་། མགོ་སྒྲད་ཅིག་ཙམ་
བརྟུང་བ་ཡང་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་མཚན་མར་གསུངས་ལ། དམ་པའི་ཆོས་པ་སྤྱད་ཀྱང་
པོ་བྱ་བའི་མིང་ཙམ་ཐོས་པ་ཡང་འཛང་རྒྱ་བར་གསུངས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་
མཚན་པ་ཡིན། དེ་ཙམ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟན་པ་སྤྱང་བར་སྒྲོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྟ་ས་
གསུངས་ཏེ། རང་ཅག་གི་སྒྲིད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བའི་མི་འདི་ནམས་ལ་དེ་ཙམ་རེ་མེད་པ་
ནི་ཡེ་མི་ཡོད།

འཕགས་པ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཡུང་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
འོད་སྤངས་ཀྱི་དབྱ་སྒྲ་དང་སེམས་མའི་མཚོན་རྟེན་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་བཙམ་ལྟན་འདས་
གྱིས་གཟིགས། ཉེ་བར་འཁོར་ལ་དེ་ལ་བཞུགས་ཞེས་སྒྲས། མཐོང་ལགས་ཞེས་ཞུས་པ་
དང་། དེའི་ཡན་ལག་སྒྲད་ལྟ་ས་ས་ཇི་སྟེད་ནོན་པའི་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོར་ཕྱག་པའི་བར་
རུལ་བྱ་རབ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པའི་སྟོང་འགྱུར་གྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་
གསུངས། འོན་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི་མང་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་ནི་ཉུང་ན། དག་
པའི་རྩ་བ་དེ་གང་དུ་མཆིས་པ་ལགས་ཞུས་པ་ལ། ཆངས་པར་སྒྲིད་པ་སྒྲ་འོད་ལ་བརྟེན་
ནས་ཟད་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་གྲོགས་པོ་ནང་སྒྲས་པར་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ཁོ་ན་
གལ་ཆེ། དེ་བས་ན་དག་བཤེས་ཆེན་པོ་པུ་ཏོ་བ་ཡང་སྤར་ཀྱན་ན་དངོས་པོ་ལ་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔལ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་གསུངས་པ་ལ། བྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་
ལ་དམ་བཙས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། སྒྲིས་རུང་མ་སྒྲིས་རུང་། སྒྲིས་ནས་ཤོར་རུང་མ་ཤོར་
རུང་འདྲ་བུ་བཞོན་གསུངས་ཤིང་། ཞེ་སྤང་གི་ཚོད་སྒྲོན་བརྗོད་ཀྱན་ནས་སྒྲོང་རུས་ཚོད་
དེ་ཡིན་གསུངས། སྒྲོན་འཇིག་རྟེན་པའི་མཁྱེན་པ་རུང་བ་ཞིག་ལགས་ཟེར་བ་དེ་ཀྱན་
ཙམ་ཡན་ཆང་འདྲ། དེའི་གཉེན་པོ་དེ་ལ་སྒྲོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྒྲིད་པ་ཡང་
སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པ་ལ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུ་ལ་ཐ་དད་མེད།

དེའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་པའི་རྒྱ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་བ་ཆེས་པ་དང་འདྲ། སངས་རྒྱུས་
དངོས་མེད་བྱ་བ་ཡང་མི་ཤེས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་ན་ངེ་ལྟ་བུར་ཡང་སྟོན།
ཡོན་ཏན་དངོས་པོ་ལ་བདེན་རྒྱུན་རྒྱ་རོལ་མཐོང་བས་མི་ཤེས་པས་རང་གི་སྒོ་ལ་སྒྲུང་
ཆོད་སྒྲོག་ཆོད་སྒོ་མ་བཏགས་སྐྱུར་བ་མ་བཏབ་པར་བརྟེན། སྐྱུར་བ་བཏབ་ན་སྤྲིག་ཤིན་
ཏུ་ཆེ་བ་སྐྱར་བ་སྐྱུན་པ་བཞིན་དུ་ཡིན། སྒོ་བཏགས་ན་ཡང་ཐུར་ཀ་བཏང་བར་འགོ།
ཐྱོགས་བཞིར་སོང་ནས་བརྟེན་མི་དགོས་པར་སྒྱུད་ལམ་རྣམ་བཞི་གང་དུ་བྱེད་པའི་ཐྱོགས་
དེར་བརྟེན།

དབང་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་འཛིན་གྱི་མདོ་ལས། འཕགས་པ་འོད་སྤངས་ཆེན་པོས་
སེམས་ཅན་གང་ལ་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པའི་དབང་པོ་རྣམས་མཆིས་པ་དང་མ་
མཆིས་པ་འཇུག་པ་བདག་ཅག་ལ་མ་མཆིས་པས། དེང་སྤྲན་ཆད་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་སྟོན་པར་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ་ཞེས་ཐུགས་དམ་བཅས་པ་བཞིན་དུ་དམ་
བཅའ་བར་གོ་ར་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་དགོས། རང་ཅག་གིས་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དབང་ཡིན་
མིན་མི་ཤེས། བརྟེན་པ་ལ་ཁད་པའི་སྤྲིན་པར་འདུག་པས། བྱི་ལན་གངས་གཞན་ལ་
ཁྱུང་བར་ངེས་པའི་ལས་རན་གྱིས་བསྐྱིབས་ནས་མ་སྤྲིན་པར་སྐྱུང་བ་རང་གིས་ཀྱང་མི་
ཤེས་པ་ཐལ་བར་གཤམ་གས་པའི་མེ་འདྲ་བ་ཡང་སྤྲིན། ཁྱུང་བར་ཅན་རང་གི་སྐྱུང་བ་ལ་
དམན་པར་སྐྱུང་བ་ཡང་སྤྲིན། དགོས་པའི་དབང་གིས་དམན་པར་སྟོན་པ་དང་། ཡོན་
ཏན་སྤྲིན་པ་ཡང་སྤྲིན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཡང་
དབྱེར་མེད། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་མཛད་པ་ཡིན། དེ་གཉིས་སྐབ་ན་བསྐྱུང་བ་
ཀྱན་ལས་བཏུས་པ་ལས་གང་ཟག་ལ་བརྟེན་པའི་གཞོན་འགྱུར་གྱི་ཆོས་གསུངས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་ཡོང།

གསུམ་པ་ནི། ཡུལ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་གཤམ་སྒྲུབ་པའི་

བསམ་པས་སྒྱུར་བ་གཡོ་སྒྱུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་ཆོད་ལས་འདས་ན་བསྒྱུ་བྱེད་རུང་མ་སྤྱོད་རུང་
 སེམས་བསྐྱེད་འཆར། གཡོ་སྒྱུའི་ཆོད་བར་བ་ཡི་འབྱུང་གིས་རག་མར་གཏོང་བ་ལ་སྒྱེད་
 ལུང་གི་གྲུབས་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཆོད་ནི་མི་བྱེད་
 བར་རང་ཡང་མི་ཡོང་བར་སྒྲུང་། སྤྱགས་སུ་རང་འདོད་ཅིག་འབྲིས་ན་གདན་ཁ་ལ་བཞག་
 ར་དང་སྒྲུམ་བག་དང་མངར་བག་དང་འབྲེན་པའི་དུས་ན་ཡང་གཡོ་སྒྱུ་བྱེད་བསྒྲིབ་པར་འགྲོ་
 བའི་ཉེན་ཡོད། རང་འདོད་མེད་པར་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་བསམ་པ་ཁོ་ནས་བསད་
 གུང་སྒྲིག་མི་ཡོང་གི་སྟེང་དུ་བསོད་ནམས་མང་པོ་འཕེལ་བ་ཡང་ཡོད་པས་གྲུབ་དེ། རང་
 དོན་དང་གཞན་དོན་གྱི་ཁ་དབྱེས་འདི་ཁོ་ན་ཡིན། ཆོ་འདིའི་རྣམ་རྟོག་ཅིག་འབྲེལ་མ་
 ཆོད་ན་ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་འདི་ཀུན་བསྐྱུང་དགའ། དེའི་གཉེན་པོ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ་གཡོ་སྒྱུ་མེད་པར་ཕན་བ་དང་བདེ་བ་ལ་འགོད་པར་འདོད་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་
 པ་དུས་རྟག་ཏུ་སྒྱུར་སྟེ། ཕན་པ་བྱི་མ་ཕན་ཆད་བདེ་བ་འདི་ལ་ཞེས་སམ། ཡང་ན་ཕན་
 པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཞེས་གྲུང་བཤད་དེ་ཕན་པ་
 ཡུན་རིང་པོར་བདེ་བ་ཐང་བའི་དོན་ཡིན།

བཞི་བའི། གཞན་འགྱུར་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་དག་བ་བྱེད་པ་ལ་འགྱུར་བ་བསྐྱེད་
 པའི་བསམ་པས་དེའི་སྒྱུར་བ་བྱས་ན་དེ་སྐྱེས་རུང་མ་སྐྱེ་རུང་སྤྱོད་ཆོད་ལས་འདས་ན་
 སེམས་བསྐྱེད་འཆར། དག་བ་གང་ན་ཡང་གང་། འགྱུར་བ་བསྐྱེད་པའི་སྒྱུར་བ་ཡང་རི་
 ལྟ་བུ་ན་ཡང་རུང་སྟེ། འགྱུར་བ་ཡང་རྒྱལ་སྤྱོད་ཆོགས་པས་བསྐྱེད། ལྷན་པར་དུ་ཡང་རང་
 གི་རྒྱལ་ཉི་ཞེས་སྒྲིན་གཏོང་འདྲ་བ་ཆེ་རབ་ཅིག་བྱེད་པ་མཐོང་ན་དེ་རང་གི་སྒྲོས་མི་རྣམས་
 པས་གཙོ་ཆ་སྤྱད་ཕྱག་ཡངས་ནི་བཟང་སྟེ་འོ་བརྒྱལ་ཉི་མའི་ལོ། །རྒྱས་ཅ་ན་མི་མའི་ལོ། །
 བ་ཅ་ན་མི་མའི་ལོ་ཟེར་ནས་དེ་བསྐྱེད། བཞེ་ཞེས་བྱ་སྒྲུམ་པ་ལ་ཨ་ཁུ་བཙུན་པས་མ་སྟེར་
 ཟེར་ནས་རྒྱལ་བྱིམས་ལ་འགྱུར་བ་བསྐྱེད། སྤང་སྒྲོམ་དང་བྱེད་པ་ཀུན་ལ་ཡང་སང་

གནངས་ནད་བུ་ལྷགས་ཏེ་མཆིའོ་ཞེས་ཟེར། ལྷ་དང་པར་དུ་ཡང་བཞེད་པ་ལ་བསྐྱེད་དེ།
དེ་སྒོམ་པ་ཞིག་ཡོད་ན་པོང་རྒྱུ་པས་ཀྱང་པོང་བདག་ལ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། རན་པ་བརྒྱ། རུལ་
པ་སྟོང་དེ་ལ་གཅིག་མི་རུས་པ། རྩ་སྤར་འབབ་ཕྱི་འབབ་ནི་ཕྱིས་འབབ་མང་། བེར་ཀ་
ལན་མེད་ནི་རྩེ་མང་ཡོང་། སྟོན་མོ་ལེན་མེད་ནི་རྩེ་འགྲོ་ཟེར་ནས་ཡོང་།

དགེ་བཤེས་ཆེན་པོ་པུ་ཏོ་བ་ཉན་པོ་ན་བུགས་དུས་སུ་བརྩོན་འགྲུས་ལ་སོགས་པ་
ལ་ནི་ཡོན་ཏན་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་བས་འགྲོད་པ་ཨེ་ཅང་ཡང་མི་བསྐྱེད་གསུངས་ཏེ།
མི་བསྐྱེད་པ་ཅི་མ་ཆད་བརྩོན་བརྩོན་པོ་འམ་སྒོམ་སྒོམ་པོ་ཞིག་ཡོད་ན་དེས་ལས་ཀ་དང་
ལ་ཨེན་ཙམ་ཞིག་མ་སྤེབས་པས་འདིས་བརྟན་པ་འཛིག་གནས་འཛིག་དགོན་པ་འཛིག་
ཟེར་ནས་ཡོང་། ལ་ལ་སྤྱན་སྤྲུལ་ཟེར་བ་བཞིན་དུ་ཕྱག་དོག་གིས་ཀྱང་འགྲོད་པ་བསྐྱེད།
ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བ་ཐོས་པ་ཡིན་ཏེ་བཟང་འདུན་བགྱིས་པས་ཆོས་ཉན་པ་ལ་མི་འགྲོ་བའི་
བཅའ་བ་བགྱིས་ཟེར་ནས་ཡོང་། དེའི་གཉེན་པོར་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་དགོད་
ཅིང་སྤྲོན་པར་བྱ། དེ་ཞིག་ཐར་པའི་སྟོན་དུ་མ་གྱུར་པ་དག་ཀྱང་བདེ་འགྲོའི་རྒྱ་ལ་དགོད།
མཐར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཁོ་ན་ལ་སྤྲོན་པར་བྱ། དེ་ཞིག་དུས་ལ་བཞེས་པ་
དག་ཀྱང་བསམ་པས་རྗེས་སུ་བཟུང་། དགེ་བ་ལ་ལྷགས་པ་དག་གི་གྲོགས་བྱ་གཟེངས་
བསྟོད་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ལ་སོགས་པ་བྱ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་དེ་དག་ཉིད་དགེ་བ་ལ་ལྷགས་
ནས་འདུག་པ་ལས་འགྲོད་པ་བསྐྱེད་པ་མི་ཡོང་། བྱང་རྒྱལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དུས་
ན་སེམས་ཅན་མ་བརྒྱལ་བ་བརྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པར་དམ་བཅས་པ་ཡིན་པས་བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དཔའི་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡང་དེ་ཡིན། ཡུམ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་བྱེད་པ་ཡང་སེམས་ཅན་
སྤྲོན་པ་དང་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་གསུངས། དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་ལ་བྱིས་པ་ཆར་
རྒྱུང་དག་གིས་མེ་ཏོག་རྩྭ་རྩྭ་ཆུ་པོ་རེ་ཕུལ་བ་ཀྱུན་ལ་ཡང་རང་ཅག་མ་སྤྲད་སངས་
རྒྱས་སུ་སྟོན་ལམ་གདབ་གསུང་གིན་བསྟོ་བ་མཛད། ད་ལྟ་ཉན་ནི་ཉན་ནི་ལ་རྩེ་ལྟར་ཡང་

བརྟུང་བ་ཡིན། སང་གནངས་ཅག་ཅག་པོར་སོང་ཙ་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་སངས་རྒྱས་སུ་
བསྐྱེ་ཡེ་རྩལ་བ་ཡོང་བ་ཡིན་གསུངས་པར་གང་ལ།

དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་འཆོར་བའི་རྒྱ་ལས་དང་པོ་ལུས་དག་ཏུ་ཐོན་མི་དགོས། ཕྱི་མ་
བཞི་ལུས་དག་ཏུ་ཐོན་དགོས་ཏེ། དེར་ཐོན་ནས་སུན་ཚོད་ལས་འདས་ན་གཞན་གྱིས་མ་
ཆོར་བར་རང་གཅིག་ལུས་སྒྲོག་ཏུ་བྱས་ཀྱང་འཆོར། སུན་ཚོད་ཀྱི་ནང་དུ་གཉེན་པོས་
སྤྲེའས་ན་བཤགས་པ་ཕྱིས་བྱས་ཀྱང་ཆོག དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་འབྱུང་ན་ཤིན་ཏུ་ལོགས།

དེ་ཡང་དགེ་བཤེས་ཆེན་པོ་ལྷ་ཉི་པས་སྤྱད་ཀྱང་གང་ཟག་ལ་ཡང་རུང་དགོན་མཆོག་གི་
སྤྱད་ཡང་རུང་གསུངས། ཕྱིས་ཀྱང་དགོན་མཆོག་གི་རྟེན་དགོས་གང་ཟག་མི་དགོས།
རྟེན་གྱི་མདུན་དུ་མཆོད་པ་སོ་མ་ཡང་བཤམས། དུག་བཙལ་མཆོད་པ་ལུ་ལ་དགེ་སྤོང་
ཉེས་བྱས་བཤགས་པ་བཞིན་དུ་བཤགས། དེ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག་མདོར་བསྐྱས་
པ་ཡང་བྱ་གསུངས། སྤྱན་རྒྱ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་གཏོང་བའི་རྒྱ་དུག་
ཡིན་གསུངས། དེས་ཀྱང་གཏོང་བ་གསང་ཆེན་ཐབས་ལ་མ་ཁས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་
ཏེ། དེ་སེམས་ཅན་སྒོས་སྒོང་གི་ནང་དུ་འདུ། མ་སྐྱེས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དུས་
གཅིག་ཏུ་སྒོས་སྤངས་པ་ཡིན་པས་རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་སུན་ཚོད་མེད་གསུངས། རྒྱུན་དགེ་
བཤེས་སྟོན་པ་ལ་ལྷ་པོ་དེས་སེམས་བསྐྱེད་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ལས་གཏོང་བ་མ་ལགས་
མཆི་ན་ཟེར་གྱིན་ཞུ་བ་ཀྱང་ལ། མིང་དུ་མི་གཏོང་བ་བས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་
ཞེས་འདོགས་ན་འདུག་ཤིག། དངོས་མེད་དེ་ལྷ་བྱུང་ནས་སུན་ཚོད་ལས་འདས་ན་སྤྱད་
སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ཕྱི་མར་མི་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་དེ་དག་གི་རྩལ་བ་ཡིན་གསུངས།

འོན་ཀྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་གསེར་དཔལ་ཞོམ་པ་དང་འདྲ། ཕྱིས་སོར་ཡོད་
པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལམ་སྐྱེས་ན་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། གཞི་ནས་སྟོབས་བཞིས་
སྤྲིག་སྤྱངས་ཆོགས་བསགས་པས་བསམ་པ་སོར་རྟུང་ན་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་མི་འདྲ་སྟེ།

བའི་སྐབས་ཡོད་བྱ་བ་ཡིན། ཤོར་མ་ཐག་ཏུ་བྲངས་པས་མི་སྡེ། ལྷ་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་གྱི་
གཉེན་པོར་དུས་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་ལ་བུམས་པ་དང་སྙིང་རྩེ་སྤང་། ཐུགས་བརྩུན་མ་
མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི། །འགོ་བ་ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བར། །དམ་བཅས་གལ་
ཏེ་བདག་ཉིད་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་རྣམས་ལས་མ་གྲོལ་བར། །བདག་གི་ཚིད་ཀྱང་མི་
ཤེས་བར། །སྤྱི་བ་ཇི་ལྟར་སྒྲོན་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་ཚུལ་དུ་རྩེ་ཆ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་སྒོམ།
ཁས་བྲངས་ཉམས་འོག་ཏུ་མ་ཚུད་ན་ངན་སོང་དུ་སྡེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་
རྣམས་ཀྱང་སྒོམ། ཁས་བྲངས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་སྒོལ་སྡེ་རྒྱ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། ཁ་
ཅིག་ན་རེ། ཡེའི་སེམས་བསྐྱེད་གྱིས་དང་བསོད་ནམས་ཆེ་ལ་བསྐྱེད་རྒྱ་མེད་པ་ཟེར་ཏེ།
བསོད་ནམས་ཆེ་བ་རབ་ཡིན་བསྐྱེད་རྒྱ་མེད་པ་མིན་བསྐྱེད་བྱ་ལྷ་པོ་དེ་དག་ལ་སྒོལ་དགོས་
པ་ཡིན། ཞི་བའི་ལྷས་འགོ་བར་འདོད་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་ཏེ། འདི་བཞིན་དུ་སྒོལ་བ་
འདི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཡིན། དེ་ལྟར་སྒྲོན་པ་སྒྲོར་དང་བཅས་པ་འདི་ཁོ་ན་རྩི་བོའི་
གདམས་ངག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རང་ཅག་ལ་གལ་ཆེ་ལ་བྱེད་རོལ་ཤེས་པ་ཡིན། ཚུལ་
ཁྲིམས་ལེའུ་ལས་འཇུག་པའི་བར་ཆད་འདི་བའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས་འདི་
ཀྱན་ན་གསལ་པོར་སྤང་བ་ལ་རྩི་བོ་མ་བྱོན་གོང་དུ་སྒྲོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་གོ་མ་ཅུས་གསུངས་སྟེ། སྡེ་སྤྱི་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་གིས་བསྐྱེས་
པ་ཀྱན་ལག་ལེན་པ་ལས་བཤད་པ་རྒྱས་པ་ཆོས་མཛོན་པའི་སྡེ་སྒྲོན་དང་འདུལ་བའི་
ལུང་ཀྱན་ན་ཡང་བཞུགས། འཇུག་པའི་སྒྲོར་དུ་གཏོགས་པ་ཞི་བ་ལྟའི་ཆོས་གཉིས་སམ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སའམ་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་ན་གིན་ཏུ་རྒྱས། གཞུང་ཆུང་
གོས་སྒོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ་ཡིན་ཏེ་ཡང་འདི་བས་རྒྱས། ཆོ་དུམ་འདིའི་བྱ་བ་སྒྲོན་པ་མན་ཆད་
ཁོ་ནས་ལྷང་། འཇུག་པ་བྲངས་ཀྱང་ཐུབ་པ་དགལ། ཡེར་བ་བའི་ཞལ་ནས་མ་ཐོབ་པའི་
ཉམས་པ་བས་ཐོབ་པའི་ཉམས་པ་དྲག་པར་གསུངས་གསུང་སྟེ། ཆོ་དུམ་འདི་ལ་

སྒྲོན་པ་མན་ཆད་ལ་ནན་ཏན་བྱས་ཤིང་མ་ཉམས་པར་བྱས་ལ་འཇུག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དག་
ལ་རྒྱས་པ་ཡོད་ཆད་ཀྱིས་བསྐྱབ། རྒྱས་པའི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པ་དག་ལ་ཡང་མོས་པ་སྒྲོམ།
བྱི་མ་མན་ཆད་དུ་སྒྲེ་བ་དང་མི་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་ན་བྱི་མ་མན་ཆད་
དུ་འཇུག་པ་བརྟན་པོར་བྱར་ཡོད་པ་རང་རུང་། ཆོ་གཅིག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
བསྐྱབ་པ་མི་རྫོགས་གསུངས། དེ་ནམས་ཀྱིས་སྒྲོན་པ་བཤད་ཟིན་ནས།

གཉིས་པ་འཇུག་པ་བསྐྱབ་བྱ་དང་བཅས་པ་ལ། སྒྲོན་འཇུག་གི་འབྲེལ་བརྟན་པ་
དང་། འཇུག་པ་ཉིད་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་(སྒྲོན་འཇུག་གི་འབྲེལ་བརྟན་པ་)ནི།

འཇུག་སེམས་བདག་ཉིད་སྒྲོམ་པ་མ་གཏོགས་པར།

ཡང་དག་སྒྲོན་པ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་མ་ཡིན།

རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲོམ་པ་སྒྲེལ་འདོད་བས།

དེ་བྱིར་འབད་བས་འདི་ནི་ངེས་པར་གླངས། ༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བརྟན་མ་ཐག་པ་བཞེན་དུ་སྒྲོན་པ་བསྐྱབ་བྱ་དང་བཅད་པ་ལ་
ལེགས་མོར་བསྐྱབས་པས། སེམས་ཅན་ལ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེས་འབྲེལ་བས་སེམས་ཅན་གྱི་
ཆེད་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འིངས་ལ། དེ་ཡང་རྒྱ་ལ་འཇུག་དགོས་པར་ཤེས་པས་ཅི་ལ་
ཡང་མ་རག་པར་ཆས་པ་འཇུག་པ་སྒྲེ་བའི་སྒྲོ་ཆོད་དུ་བྱིན་པ་དེས་རྒྱ་ལ་དམ་འཆའ་བ་
འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བདུག་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
སྒྲོམ་པ་གླངས་ནས་དའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྒྲོབ་པ་མ་གཏོགས་པར་འབྲས་བུ་གཞན་དོན་དུ་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཡང་དག་པར་སྒྲོན་པ་འབྲེལ་བའི་མཐར་བྱིན་ནས་འཆང་རྒྱ་
བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པས་སྒྲོན་པ་རང་གི་ངོ་བོ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམ་
འཆའ་བའི་སྒྲོམ་པ་དེ་འབྲེལ་བའི་མཐར་བྱིན་པ། རྫོགས་པའི་ཞལ་ནས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རང་
བཞེན་དུ་སྒྲེས་པས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཆོང་ཉིད་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་སེེ་བཟང་པོས་

སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་སེམས་པ་སྐྱེད་གསུམ་གསུངས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་གསུངས་པ་བཞེན་
 གྱི་བར་དུ་སྐྱེལ་བར་བྱ་འདོད་པས་སམ། ཡང་ཡང་དག་སྟོན་པས་ཞེས་པ་ལྟར་ན་སྟོན་
 པ་ནི་འབྲས་སུ་ལ་དམ་བཅས་པ་ཙམ་ཡིན་པས། འཇུག་པ་རྒྱ་ལ་དམ་བཅས་ནས་སྟོན་
 པ་མེད་པར་སྟོན་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་འཕེལ་བར་ཏེ་འབྲས་སུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་
 པས་སྟོན་པ་རང་གི་ངོ་བོ་འབྲས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམ་བཅའ་བའི་སྟོན་པ་དེ་
 སྐྱེལ་བ་དང་འཕེལ་བའི་མཐར་ཕྱིན་པ་སྣ་མ་ལྟར་བྱ་འདོད་པས། དེའི་ཕྱིར་འབད་པས་
 འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་བྱིམས་གྱི་སྟོན་པ་འདི་ནི་ངེས་པར་གྲང་ཞེས་པ་སྟེ།

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་སྟོན་པ་ནི་བར་མས་བསྐྱས་པའི་དགེ་བ་ཡིན། འཇུག་པ་སྟོན་པས་
 བསྐྱས་པ་ཡིན་ཟེར་ཏེ། དུམས་པ་ནས་བརྒྱད་པ་སྟོན་པ་རང་དུ་བཞེད་པས་ན། སྐྱེ་
 དཀར་ཆང་གཅིག་ལ་མ་དཀར་སུ་ནག་མེད་གསུངས་ནས། རྒྱང་པ་གསུམ་པ་རྫོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སྟོན་པ་ཞེས་འདོན་པ་འཇུག་པ་ཡང་མ། ཡང་ན་སྟོན་པས་ཞེས་འདོན་པ་འཇུག་པ་
 ཉིད་དུ་སྐྱར་ལ། དེའི་སྟོན་པས་སྟོན་པ་འཕེལ་བའི་མཐར་ཕྱག་པར་བྱ་འདོད་པས་དེའི་
 ཕྱིར་དུ་འབད་པས་འཇུག་པ་འདི་ནི་ངེས་པར་གྲངས་ཞེས་པ་རྣམས་གང་དུ་བཀྲལ་ཡང་
 དོན་ལ་འབྱོར་བར་ག་ར་བ་ཆེན་པོས་བཤད་ཅིང་། ཡང་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྟོན་པ་
 སྐྱེལ་འདོད་པས། ཞེས་པ་འང་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། **སྐྱེལ་སུ་བས།** སྟོན་པ་
 བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་འབྲས་སུ་ལ་དམ་འཆའ་བ་དེ་འཕེལ་བའི་མཐར་ཕྱིན་པ་སངས་རྒྱལ་
 གྱི་སའི་བར་དུ་སྐྱེལ་བར་འདོད་པས་རྒྱ་འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་བྱིམས་
 གྱི་སྟོན་པ་འདི་ནི་ངེས་པར་གྲང་། ཞེས་པར་ཡང་བཀྲལ་བ་གང་ལྟར་ན་འང་། འབད་
 པ་ནི་གཙོ་བོར་སྟོ་སྐྱར་བ་ཁོ་ན་ལ་འབད་ལ། ཚྲིགས་བསམས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོགས་
 མཐའ་དག་ནས་ཀྱང་འབད་ཅིས་ག་ར་བས་གསུངས།

གཉིས་པ་འཇུག་པ་ཉིད་བཤད་པ་ལ། གང་གིས་ལེན་པའི་རྟེན་དང་། རི་རྩར་སྒྲུང་
པའི་ཚོགས། བྱང་སྒྲུབ་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་དང་གསུམ་གྱི། དང་པོ་གང་གིས་ལེན་
པའི་རྟེན་ལ། སྒྱིར་བསྐྱབ་པ་དང་། མཚོགས་གི་བྱད་པར་བཤད་པ་ཉིད་ལས།
དང་པོ་(སྒྱིར་བསྐྱབ་པ་)ནི།

སོ་སོར་ཐར་པ་རིགས་བདུན་གྱི།

རྟག་ཏུ་སྒྲོམ་གཞན་ལུན་པ་དག།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་ཡི།

རྣལ་བ་ཡོད་ཀྱིས་གཞན་དུ་མིན། ༡༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་འཇུག་པ་ལེན་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ནི་སོ་སོར་ཐར་པ་
རིགས་བདུན་གང་ཡང་རུང་བ་དང་ལུན་པ་སྒྲོབ་པ་ཐོབ་ལ་མ་ཤོར་བ་ཞིག་དགོས་པས།
སྒྱིར་སོ་སོར་ཐར་པ་ལ་བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་དང་མངོན་པ་མཛོད་ལ་སོགས་པ་ལས། དགོ་
བསྟེན་པ་མ་གཉིས། དགོ་ཚུལ་པ་མ་གཉིས། དགོ་སྒྲོང་པ་མ་གཉིས། བར་སྒྲོབ་མ་དང་
བདུན། བསྟེན་གནས་དང་བརྒྱད་དུ་བགྱངས་པ་ལས། འདིའི་བར་སྒྲོབ་མ་ཡན་ཆད་
སོ་སོར་ཐར་པ་རིགས་བདུན་གྱི་སྒྲོམ་པ་བྱང་སྒྲོམ་གྱི་རྟེན་དུ་གསུང་བས་རྟག་ཏུ་ཞེས་
བསྟེན་གནས་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཉིན་ཞག་གཅིག་པའི་མཐའ་ཅན་དེ་བསལ་ནས། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་ལས་གཞན་སོ་ཐར་རི་སྒྱིད་འཛོའི་བར་གྱི་སྒྲོམ་པ་བདུན་པོ་གང་
རུང་དང་ལུན་པ་དག་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་ལེན་པ་དང་འཐོབ་པ་ཡི་
རྣལ་བ་ཡོད་ཀྱིས། དེ་ལས་གཞན་དུ་སོ་ཐར་རིགས་བདུན་གྱི་སྒྲོམ་པ་གང་རུང་དང་མི་
ལུན་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་རྣལ་བ་ཡོང་བ་མིན་ཞེས་བ་སྟེ།

དེ་ལ་གར་བའི་ཞལ་ནས། འཇུག་པའི་རྟེན་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སོ་སོར་ཐར་པ་

ཞེས་པ་སྟེ། སྟོན་པའི་དུས་ན་སོ་སོར་ཐར་པ་བརྟེན་དགོས་པར་མ་གསུངས་པ་ནི་བྱང་
 ལུ་བ་སེམས་དཔལ་འགའ་ཞིག་མཚོན་ཆ་མ་སྤངས་ཤིང་གཞན་ལ་གཞོད་པ་ལས་མ་ལོག་
 པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་བཟུང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་སྤང་བ་ཡང་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 ལ། འདྲུག་པ་ཁས་སྤངས་ཡན་ཆད་དུ་དེ་མི་བརྟུབ་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཀུན་གྱི་གཏན་ལ་དབབ་
 པ་ལྟ་བུར་ལས་འདས་པ་ན་ཡང་བཞུགས། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་
 པའི་དོན་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན། འདི་ལ་སྟེ་བའི་རྟེན་ཡིན་ནམ་གནས་པའི་རྟེན་ཡིན་ཞེས་
 རྟོག་པ་དང་། བརྟན་པའི་རྟེན་དུ་མི་བརྟན་པ་མི་འཐད་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡང་མི་
 མཐུན་པས། རྟེན་མ་ཡིན་ཞེས་རྟོག་པ་ཁོ་ན་ཡོད་དེ། དེ་བཞིན་བརྟགས་ནས་ལག་ལེན་
 བྱེད་ངོ་མི་ཤེས་པར་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད། དེ་བཞིན་དུ་བརྟགས་ན་གསང་སྔགས་
 ཀུན་ཡང་ལག་ལེན་བྱར་ཡེ་མི་བརྟུབ། པརྟེན་ཨ་བྱ་ཀྱ་ར་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་རྟེན་
 དུ་མི་དགོས་ཟེར་བ་ལགས་པར་གདའ་སྟེ། དག་གི་དབང་ལྷག་གྲགས་པ་བཞིན་དུ་
 གཞུང་ངན་སྟོབ་པ་ཡིན། ལས་དང་པོ་ལ་ཉེས་པ་འབྱུང་བྱིན་པ་ཡིན། བྱང་ནས་གསོ་
 བའི་སྦྱར་བ་མི་བྱེད་པར་གཞུང་ངན་སྟོབ་པ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས།

ཁ་ཅིག་བྱང་ལུ་བ་སེམས་དཔལ་འགའ་སྟོམ་པ་སྤངས་པའི་དུས་ན་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་
 དེར་གནས་འགྱུར་བ་ཡིན་པས། དེ་དུས་བྱང་ལུ་བ་ཀྱི་སྟིང་པོ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་གནས་
 པ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་ཡང་གནས་ལ། བྱང་ལུ་བ་སེམས་དཔལ་འགའ་སྟོམ་པ་
 ཅ་ཅུང་བྱུང་བས་ཤོར་ཡང་སྤང་དུ་བརྟུབ་པ་བཞིན་དུ། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་གནས་
 བྱུར་བ་དེ་ལ་ཅ་ཅུང་བྱུང་ནས་ཤོར་ཡང་སྤང་དུ་བརྟུབ་ཟེར་བ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་
 རྟོགས་ལ་ཐམ་པ་བྱུང་བ་བྱང་ལུ་བ་སེམས་དཔལ་འགའ་སྟོམ་པ་སྤངས་ནས། དེ་ནས་སོ་སོར་
 ཐར་པ་ཡང་བསྐྱར་བའི་ལག་ལེན་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱང་བྱུང་བར་གདའ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་

མ་ཡིན། དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། སོ་སོར་ཐར་པ་གནས་པའི་དུས་དང་གཏོང་
 ཐོབ་ཀྱང་སོ་སོར་ཐར་པ་ཉིད་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཡིན། སོ་སོར་ཐར་པ་ལ་རྩ་
 ལྷང་བྱུང་ན་རབ་རྩ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་ལ་བསྐྱར་བ་མེད། ཤིང་རྩ་ལ་མགོ་བཙད་པ་དང་
 འདྲ། དགེ་སྟོང་བཞིན་དུ་དགོ་ཚུལ་ལ་འདྲ། ཁྱི་ནས་སྒོམ་སྒྱུའི་སྐལ་བ་མེད། ཁྱེས་པ་
 བཞིན་དུ་ཡིན་གསུང་བར་གདའ། རབ་རྩ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་ལ་རྩ་ལྷང་བྱུང་ནས་སོ་སོར་
 ཐར་པ་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་ནས་དགེ་བསྟོན་དུ་བསྐྱར་བ་གདམས་དག་ལས་འབྱུང་།
 སོ་སོར་ཐར་པ་རྟེན་དུ་དགོས་པ་ཡང་འདིར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཡིན་ཏེ་སྐྱེ་བ་དང་
 གནས་པ་གཉིས་ཀའི་རྟེན་དུ་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས།

འོ་ན་གི་འཕྲོས་ཅན་གཏོང་ཚོད་ནི་གང་། རྟེན་དུ་གནས་ཚོད་ནི་གང་ཡིན་སྟེ་མ་ན།
 བཙས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་སྒྲི་དང་ཁ་སྒྲུ་མ་བྲེགས་པ་དང་གོས་དཀར་པོ་གོན་ན་
 ཉིས་པ་དང་བཙས་པ་ལ་སོགས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་གི་འཕྲོས་པ་ན་གཏོང་བ་
 ཡིན་ཏེ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཐོང་ན་འགོ་བ་གཞན་དུ་འདྲ་སྒྲི་
 བ་བཞེས་ལ། རབ་རྩ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་ནི་གླིང་གསུམ་པོའི་སྒྲིས་པ་དང་བྱང་མེད་གྱི་རྟེན་
 ཅན་ཡིན་པས་རབ་རྩ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་དེ་དུས་རྟག་རྩ་གནས་པ་མིན། རྟེན་དུ་གནས་
 ཚད་སྟོང་བརྟེ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞན་ལ་གཞོད་པ་གཞི་དང་བཙས་པ་ལས་འོག་པ་དེ་
 གང་དུ་སྒྲིས་ཀྱང་རྩེ་འཕེལ་དུ་གནས་པ་ཡིན། དཔེར་ན། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ཞག་
 བདུན་དུ་འབྱུ་མར་གྱི་སྟོན་དུ་སྦྱིང་བ་མཛད་ནས་ཞལ་ཐོན་རྒྱུ་མི་འཆད་དུ་མཛད་པའི་
 དམ་བཙའ་མཛད་པ་དེ་སྟོབ་དཔོན་འཇུག་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཡིན་པས་དགེ་བཙོན་
 སྟུང་གྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཡིན་ཏེ། ཞག་བདུན་འདས་པ་ན། དེ་བཏང་བས་དགེ་བཙོན་སྟུང་
 བཏང་བར་ཡང་མི་འགོ། དགེ་བཙོན་སྟུང་གནས་པས་དམ་བཙའ་དེ་རྟག་རྩ་གནས་པ་
 ཡང་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། དགེ་སྟོང་དང་དགོ་ཚུལ་ཀུན་ནི་སོ་སོར་ཐར་པའི་གནས་

སྐབས་ཡིན། རང་བཞིན་སྤར་བསྟན་པ་དེ་ཡིན་པས་གནས་སྐབས་བཏང་ཡང་རང་
 བཞིན་བཏང་བར་མི་འགྲོ། གཞན་ཡང་ཚྭ་གས་རེ་ལ་གནོད་པ་བྱས་ནས་ཚྭ་གས་རེ་ལ་
 གན་འདོགས་པ་ནི་འགྲོ་བ་རིགས་ལྗེ་ནང་ནས་དམན་ཤོས་དྲུང་འགྲོ། དེའི་ནང་ནས་
 གྲང་མི་བསྟན་པ་ཁ་དང་སྤྱང་གི་ལ་ཡང་ཡོད་དེ་དེས་མི་ཡོང་བས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་སྒྲོམ་པ་ནི་ལུས་སྒོག་དང་ཡང་བསྒྲོམ་ནས་དངོས་དང་བརྒྱད་པས་ལུས་ངག་ཡིད་
 གསུམ་གྱི་སྦྱོད་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་མི་འདོགས་པ་ལས་ལོག་ནས་ཕན་
 འདོགས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གནོད་པ་ལས་
 ལོག་པ་ཞིག་དགོས་པས་གྲང་རྟེན་དུ་གྱུབ་པ་ཡིན། དེས་ན་ད་ལྟ་བུའ་གདམས་པའི་
 སྒོལ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་ལེན་པ་ན་སོ་སོར་ཐར་པའི་ཚྭ་གས་གཉིས་གང་
 ཡང་རུང་བ་གཏན་ལ་ཐེབས་པ་ཞིག་གིས་ལེན་པས་ལག་ལེན་དུ་གྱུབ་པ་ཞིག་ཡོང་། ལྷ་
 ལྷོག་ན་གཟུ་ལུམས་བྱེད་པ་དག་འདི་ཀུན་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པའི་གཞི་མིན་གསུངས་
 ཤིང་། **སྦྱིལ་བྱ་པའི་ཞལ་ནས།** བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པའི་བྱེད་གནོད་པ་གཞི་
 དང་བཅས་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན། བྱེད་དེ་ལས་ལོག་ནས་ཕན་འདོགས་པ་ལ་ཞུགས་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་རེ་འཕེལ་དུ་ཆ་བ་ནི་བརྒྱ་ཕྱིན་དུ་སྦྱོས་པ་ན་ནམ་མཁའ་ལྗིང་གི་སྤུ་གྲུ་ལ་
 བརྒྱར་ཆེད་དུ་ལོག་པ་དང་། གོང་མ་སྟེག་དུ་སྦྱོས་ཅ་ན་ཉོད་པ་སྟོག་ཆགས་བསད་པ་མི་
 འདོད་པ་བཞིན་གསུངས།

གཉིས་པ་(དེ་ལས་མཆོག་གི་ཁྱད་བར་བཤད་པ་)ནི།

སོ་སོར་ཐར་པ་རིགས་བདུན་བྱ།

དེ་བཞིན་གསེགས་པས་བཤད་པ་ལས།

ཆངས་སྦྱོད་དཔལ་ནི་མཆོག་ཡིན་ཏེ།

དགོས་པ་སྤྲོད་པའི་ལམ་ལུགས་ཀྱི་བཞུགས། ༡༠

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་དགོས་པ་མཆོག་ཡིན་པར་
བསྟན་པ་འདྲ་ཡང་། དགོས་པ་སྤྲོད་པའི་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ལུང་དེའི་དགོངས་པ་ནི་རྗེ་བཙུན་
གྱིས། མི་གནོད་རྟེན་བཅས་གཞན་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པས། གནོད་པ་མེད་པའི་
རྟེན་ཅན་བྱ་བ་ཁྱིམ་པ་ལས་ཁྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་རབ་རྒྱ་བྱུང་བ་ཡིན་པས་རབ་རྒྱ་བྱུང་
བ་སྟེ་ལྷ་པོ་ཡོད་དགོས་པའི་མཆོན་པ་ཡིན། གསུངས་པ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་དང་ཤ་ར་
བ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། སྤྱིར་བྱུང་སྒྲོམ་གྱི་རྟེན་ལ་སྟོ་སྟོར་ཐར་པ་དེ་སྤྱིར་འཆོའི་བར་གྱི་སྒྲོམ་
པ་རིགས་བདུན་པོ་གང་རུང་ཞིག་དགོས་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
བཤུད་པ་ལས་ཆད་པར་སྤྱོད་པ་ལྟན་སྟམ་ཆོགས་པའི་དཔལ་དང་ལྡན་པ་ནི་བྱུང་སྒྲོམ་
གྱི་རྟེན་མཆོག་རྒྱ་ལྟར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་གང་ཡིན་ན་ཁྱིམ་པའི་ཕྱོགས་ལས་ཁྱུང་པར་
དུ་འཕགས་པ་གནོད་པ་མེད་པའི་རྟེན་ཅན་ནི་རབ་རྒྱ་བྱུང་བ་ཡིན་པས་དགོས་པ་སྤྲོད་དངོས་
སྤྲོད་པས་མཆོན་ཏེ་དགོས་པ་མེད་པར་། དགོས་པ་ལ་མ་བར་སྤྲོད་པ་སྟེ་རབ་རྒྱ་བྱུང་བ་
སྟེ་ལྷ་པོའི་སྒྲོམ་པ་གང་རུང་ཞིག་དང་ལྡན་པ་དགུ་རྒྱ་བཞུགས། ཅེས་འབྲུ་འགྲེལ་བར་
མཛད་དེ།

དེ་ཡང་ཆོས་ལས་རི་ལྟར་འབྱུང་བའི་གནས་བཞི་དང་རྒྱལ་བཞི་ལ་གནས་པས་ལམ་
པར་གྱུར་པའི་ཆོས་བཞི་སྤྲོད་ཞིང་། བསྐྱབ་པ་རྒྱས་པ་ནམས་ཀྱང་ལྷ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཅིང་
སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆེ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བསྐྱབ་པ་གནས་
པས་བཞི་ལ་གནས་སེམས་ཅན་ལ་མགུ་མ་རུངས་ཡོང་བའི་འཁོར་ཞིང་བཅགས་པའི་
ཕྱིར་དང་། ཟས་ལ་སོགས་པའི་གང་གི་དོན་དུ་ཡང་བྲེལ་དོགས་མེད་པས་བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྤྲོད་པའི་འགགས་མེད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། ད་ལྟའི་

དག་སྒོང་བལ་པོའི་ཉ་རུ་ལྷ་བྱ་བའི་དོགས་ནི་བྱིམ་པའི་བྱ་བ་དང་བརྗེའི་བྱ་བ་གཉིས་
གཉིས་བྱེད། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་ལ་ལའི་བྱིམ་ན་མཚན་ཆ་ཉིད་ཀྱང་འཛིན། དྲག་
ཤོས་ཀྱང་ཡང་མདའ་གཞུ་མིན་པ་བྱིམ་པའི་ཚང་པ་རེའི་སྟེང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་དགོས་
པ་རེ་དང་གཉིས་གཉིས་འཛིན། ཞེ་སྒང་ནི་མི་སྡེ་དང་ལྷ་སྡེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཀྱན་ནས་
མནར་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོ་བཙོ་བརྒྱད་ཅུ་འཕེལ་བ་དེ་ལ་མི་ཟེར་ཞེས་ག་ར་བས་
གསུངས། དེ་ལྟར་རྟེན་གཏན་ལ་ཕབ་ནས།

གཉིས་བདེས་རི་ལྟར་བྱང་བའི་ཚོག་ལ། ལུལ་དངོས་སུ་ཡོད་པས་སྒྲ་མ་ལས་བྱང་
བ་དང་། མེད་པ་ཕྱོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་ལས་མོས་བས་བྱང་བའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི།
དང་པོ་ལུལ་དངོས་སུ་ཡོད་པས་སྒྲ་མ་ལས་བྱང་བ་ལ། ཚོག་དེ་གཞུང་གང་གི་ལུགས་
སྒྲ་བ་དང་། ལུལ་སྒྲ་མའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་(ཚོག་དེ་གཞུང་གང་གི་ལུགས་སྒྲ་བ)ནི།

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་དག་གི།

ཚུལ་བྱིམས་ལེན་གསུངས་ཚོག་ལས།།

ཡང་དག་མཚན་ཉིད་ལྟན་བཞི།།

སྒྲ་མ་བཟང་ལས་སྒྲུམ་པ་བྱངས།། ༡༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱིར་བྱང་སྒྲུམ་ལེན་པའི་ཚོག་ལ་ལུལ་ཡོད་པ་དང་མེད་
པ་གཉིས་ལས། ཡོད་པ་ནི་སྒོ་བ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའི་སྤྱ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཙོན་དག་གི་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་ལེན་རི་སྒྲིད་གསུངས་
པའི་ཚོག་ཡིས་བྱ་སྟེ། ལུལ་གང་ལུས་བྱང་ན་འཆད་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་གྱི་ཡང་དག་
པའི་མཚན་ཉིད་བཞི་དང་ལྟན་པ་ཡི་སྒྲུམ་པ་བཟང་པོ་ཞེས་ལུས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་

ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་། ཞེས་པ་སྟེ། དེའི་ཚེ་ག་ཇོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡི་གེར་མཛད་
པའང་ཡོད་པ་ནི་ཚིག་སྒྲོས་སྒྲུབ་པ་ཉི་ཤུ་པ་རྟིང་མ་དང་མཐུན་ཞེས་གར་བས་གསུངས།
གཉིས་པ་(ལུལ་སྒྲུབ་མའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་)ནི།

སྒྲུབ་པའི་ཚེ་ག་ལ་ལས་དང་།།

བདག་ཉིད་གང་ཞིག་སྒྲུབ་ལ་གནས།།

སྒྲུབ་པ་འདོགས་བཟོད་སྟིང་རྩེར་ལྟན།།

སྒྲུབ་བཟང་པོར་གྲེས་པར་བྱ།། ༡༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སྒྲུབ་པ་འདོགས་པའི་དུས་ན་སྒྲོབ་མའི་སྒྲོ་སྒྲུབ་བར་
རུས་ཤིང་སྒྲོར་དངོས་རྩེས་གསུམ་གྱི་ཚིག་དང་དོན་ཐམས་ཅད་སྒྲོ་ནས་ཐོན་པས་དེའི་
ཚེ་ག་ལ་ལས་དང་། བདག་ཉིད་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་པ་གང་ཞིག་ཐོབ་ལ་
མ་ཉམས་པས་སྒྲུབ་པ་དེ་ལ་གནས་པ་དང་། ཉ་ཅང་རྒྱས་པ་དང་ནད་སྒྲུབ་ཅན་སྒྲུབ་
ཡིན་པས་སྒྲུབ་པ་འདོགས་པ་ལ་ལུས་སྒྲོར་བཟོད་པ་དང་། ཟང་ཟིང་ལ་མི་ལྟ་བར་སྟིང་
རྩེ་ཆེན་པོའི་བསམ་བས་སྒྲུབ་པ་སྒྱིན་པར་འདོད་པ་དང་ལྟན་པ་སྟེ། མཚན་ཉིད་བཞི་པོ་དེ་
རྒྱམས་དང་ལྟན་པ་འཇུག་པ་སྒྲུབ་པའི་ལུལ་གྱི་སྒྲུབ་བཟང་པོར་གྲེས་པར་བྱ། ཞེས་པ་སྟེ།

གར་བའི་ཞལ་ནས། སྒྲུབ་པ་མཚན་ཉིད་བཞི་དང་ལྟན་པ་སྟེ། དང་པོ་གསོལ་བ་
འདེབས། དེ་ནས་དེ་བུལ་པ་ཡིན་མཚན་རྩེས་སོགས་པའི་གནད་བསྟེན། དེ་ནས་དེ་
ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་པའི་ཕན་ཡོན་ཡང་རྒྱ་ཆེར་སྟོན། བསྐྱབ་པའི་གཞི་མེ་
ཡང་རྒྱམས་ཀྱང་བཟོད། དེ་ནས་ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་ས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པ་རྒྱམས་ལ་བྱག་འཆལ་བ་དང་མཚན་པ་བྱེད་
དུ་གཞུག་ཅིང་། དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་སྒྲོམ་དུ་བཅུག་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲུབ་

གཟུགས་མཛོན་དུ་བཞག་སྟེ་ལེགས་པར་མཛོན་པ་བྱས་ནས་ཡང་གསོལ་བ་འདེབས་
 ཟུ་གཟུགས་སྟོབ་སྟོམ་དུ་གཞུག་བར་ཆད་ཀྱི། དེ་ནས་བསྐྱབ་པ་བཟོན་པ་བྱས་ནས་
 རྟོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ལ་མཆིན་པར་གསོལ་བ་དང་། མ་དད་པ་ལ་བྱ་ཆོམ་དུ་མི་
 བསྐྱག་པའི་བར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དུས་ན་སྟོབ་མ་སྟོ་སྟོང་བར་ལུས་པ། ཆོ་ག་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཤེན་གུར་མི་དགོས་པའི་མཁས་པ་དང་། བདག་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 སྟོམ་བ་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པས་ན་སྟོམ་བ་ལ་གནས་པ་སྟེ། ལྷུ་ལ་ཁྱིམ་ས་ལེའུ་ལས།
 མཁས་པ་ཡིན་དུ་ཟེན་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་འབྲས་ལ་དད་པ་མེད་པ་དང་། བརྡོ་ལ་
 ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་མི་མཐུན་པའི་རྟོགས་ལ་གནས་པ་དང་། ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་རྒྱ་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟེ་སྟོན་དང་དེའི་མ་མོ་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པ་དག་ལས་མི་སྤང་
 བར་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན། རང་ཅག་གི་ད་ལྟ་སྟོམ་བ་འཕོགས་པ་ཀྱུན་ནི་དེ་དག་ཁོ་
 བར་ཡང་ཡོང་བར་སྤང་། དགོ་བཤེས་དགོན་པ་བས་གང་ལྷུ་ལྷུ་ལ་གནང་བ་འདྲ་བ་ཞིག་
 ཡོད་པར་གདའ། ཡུལ་མོ་སྟིང་གི་བྲན་ཁ་ཇོ་བཅུན་བྱ་བ་ཞིག་སྦྱབ་ཐབས་མང་པོ་ཡང་
 བཤད། རབ་གནས་དང་སྟོན་འཇུག་གི་སྟོམ་བ་འཕོགས་པ་དང་སྟོབ་དཔོན་གྱི་བྱ་བ་
 ཐམས་ཅད་པ་ཞིག་བྱང་བར་གདའ། དེ་ཀྱུན་འདས་ནས་བཀའ་གདམས་པའི་སྟོལ་ནས་
 ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་ཏུ་འཇུག་པ་འཕོགས་པ་མེད། ཕྱིས་སྦྱན་ལྷས་གནང་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཁོ་
 བ་ལ་ཡང་མི་གནང་། འདའ་ཁར་སུ་ཏྱོག་བས་ལྟོག་ཏུ་ཁ་ཡར་ལ་གནང་བའི་དུས་ན། ས་
 ལས་མཁས་པ་ཡིན་དུ་ཟེན་ཀྱང་འདི་དང་འདི་དག་ལས་མི་སྤང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཉེས་
 པ་དེ་ཀྱུན་མེད་དུ་རེ་བ་ཡིན་གྱིས་གསུངས། ཤས་པ་དང་ན་བ་ལ་སོགས་པས་ཉེན་ཉམས་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྟོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ལ་མཆིན་པར་གསོལ་བའི་དུས་སུ་བྱག་དང་
 ལྷག་ལྷག་འཆལ་ལུས་པས་ན་སྟོམ་བ་འཕོག་བཟོན་ཅེས་བྱ། ཟང་ཟིང་རྩང་ཟད་ཅམ་ལ་
 ཡང་མི་ལྷ་བས་སྟིང་རྩེ་ཅན་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྟིང་རྩེ་ཡང་སྟོབ་མ་དེ་གཅིག་སུ་ཅམ་ལ་མ་ཡིན་

གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པས་འདིས་སྟོན་པ་ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 གྱི་མགོན་སྐྱབས་སུ་འགྱུར་སྟེ་མ་ཤིག་དགོས་པ་ཡིན། སྟོན་དཔོན་གྱི་ཡུགས་ཀྱིས་
 ཡན་ལག་བདུན་པ་རྒྱས་པར་སྟོན་དུ་བྱེད། འཕགས་པའི་ཡུགས་ཀྱིས་སྟོན་འཇུག་གཉིས་
 ཀ་ལྷག་དང་མཚན་པ་ཙམ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་དག་ནི་ཡུལ་ཡོད་པའི་ཆོ་
 གསེ། ཡུལ་ཡོད་པ་བྱ་བ་ངས་སྟོན་པ་དཔོག་གིས་ཟེར་བ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་མི་ཟེར། ཟོང་
 བཅོལ་ངས་བཀྱར་ལ་མི་བསྐྱར། ཆོས་ངས་བཤད་ལ་མི་ཉན་ཟེར་བ་དང་འདྲ། ཡར་
 ལ་འཁྱོགས་ཐབས་མེད་པར་བྱས་ནས་འཕྲོགས་སུ་བཅུག་པ་ལ་ཡང་མི་ཟེར། མཚན་
 ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས།

གཉིས་པ་ཡུལ་དངོས་སུ་མེད་པ་ཕྱོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་ལས་མེས་པས་བླང་བའི་
 ཆོག་ལ། དེ་ཉིད་བཤད་པའི་དགོས་པ། གང་ལས་བཤད་པའི་ཁུངས། རི་ལྷར་བཤད་
 པའི་ཆོག་དངོས་དང་གསུམ་གྱི།

དང་པོ་(དེ་ཉིད་བཤད་པའི་དགོས་པ)ནི།

དེ་ལ་འབད་པ་འདི་འདྲ་བའི།

གལ་ཏེ་སྐྱ་མ་མ་རྟེན་ན།

དེ་ལས་གཞན་སྟོན་ཞོད་པ་ཡི།

ཆོག་ཡང་དག་བཤད་པར་བྱ། ༡༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་འཇུག་པ་ལེན་པའི་སྟོང་དུ་ཕྱིན་པ་ཞིག་གིས་
 ཡུལ་སྐྱ་མ་དངོས་སུ་ཡོད་པ་ལས་བླངས་པ་དེ་ལ་སྟོན་སྟོན་བྱང་ཚུལ་གྱིས་རྒྱ་གར་ན་གཅིག་
 ཡོད་ན་དང་ང་དེར་འགོ་སྟེ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་བླང་ཡུལ་གྱི་སྐྱ་མ་ཞིག་རྒྱ་
 གར་ནག་གས་འཛམ་བུ་སྤྱི་ང་རང་གིས་བགྲོད་ཅུས་ཆོད་ག་ན་འདུག་ཀྱང་དེར་དགའ་

ཆོག་ལ་ལུ་མི་བཅོག་པར་འགོ་བའི་འབྲད་བུ་ས་ཕྱིན་ན་ཡང་། གོང་དུ་བསྟན་པའི་མཚན་
 ཉིད་བཞི་དང་ལྷན་པ་འདྲི་འདྲ་བུ་ས་གྲལ་ཏེ་སྒྲུ་མ་ཞིག་གཏན་མེད་པའམ་ཡོད་ཀྱང་དེར་
 འགོ་བ་ལ་རང་གི་སྒོག་གམ་ཆངས་སྟོད་ཀྱི་བར་ཆད་དུ་འགོ་བའི་ཉེས་དམིགས་ཡོད་
 བས་མ་རྟེན་ནུ་ཡུལ་སྒྲུ་མ་དངོས་སུ་ཡོད་པ་ལས་སྒྲུང་བའི་ཆོག་དུ་ལས་གཞན་ཡུལ་སྒྲུ་
 མ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྱུན་སྒྲུར་རང་གི་མོས་པས་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒོམ་པ་ནོད་པ་ཡི་ཚོ་གྲ་སྟོ་སྒྲུར་དང་བྲལ་བ་ཡང་དག་
 པའང་བཤད་པར་བྱ། ཞེས་པ་རྟེ།

དེ་ལ་གར་བའི་ཞལ་ནས། ཡུལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚོད་འཇམ་པའི་གླིང་ན་རང་གིས་
 བཞོད་པར་བུས་པའི་ས་གང་ན་ཡང་མེད་ན། ཡུལ་མེད་པའི་ཆོག་འདིས་སྒྲུང་དུ་རུང་།
 རྒྱ་གར་ན་ཡོད་པར་གཤམ་བཞིན་དུ་བོད་དུ་སྒྲུ་ཆོས་ཀྱིས་ཆོག་འདིས་ལེན་ན་མི་སྟེ། ད་
 ལྟ་སྒོམ་པ་སྟེ་བ་ཡོད་ན་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྱུན་སྒྲུར་ལེན་པའི་ཆོག་འདི་ཁོ་
 བ་འཆགས་པའི་དུས་ཡིན། ད་ལྟ་རྒྱ་གར་ན་ཡང་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཡོད་པ་མི་འདྲ་
 གསུངས་ཤིང་བྱིས་ཀྱུན། ད་ལྟ་རྒྱ་གར་ན་ཡོད་མིན་ཀྱང་མི་གསལ་བོད་ན་ཡོད་མིན་ཀྱང་
 མ་གསལ་ཀྱང་གསུངས་སྟེ།

གཉིས་པ་ (ཆོག་དེ་གང་ལས་བཤད་པའི་ཁྱད་སྟངས་) བློ།

དེ་ལ་སྒྲོན་ཆེ་འཇམ་པའི་དབལ།

ཡསྟན་རྒྱ་ཇར་གྱུར་པ་ཡིས།

ཇི་ལྟར་བྱང་ཚུབ་ཐུགས་བསྟེན་བ།

འཇམ་དབལ་གྱི་ནི་སངས་རྒྱས་ཞིང་།

རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས་བཤད་པ་ལྟར།

དེ་བཞིན་འདིར་ནི་རབ་གསལ་གྱི། ༡༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་འཇུག་པ་ལེན་པའི་སྒོ་ཚོད་དུ་བྱིན་ཀྱང་ལེན་
 ལུལ་གྱི་སྒྲ་མ་མ་རྟེན་པ་དུ་ལུ་སྒྲོན་གྱི་ཚེ་ན་རྗེ་བཙུན་འཇུག་པའི་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་རྩེར་ཏེ་
 བོད་རྒྱུད་དུ་རྒྱལ་པོ་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པ་ཡིས་རྗེ་ལྷ་རྩེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་
 ཏེ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་འཕགས་པ་འཇུག་དཔལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཞིད་གི་
 རྒྱུ་གྱི་མདོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་རྗེ་རྒྱུད་བཤད་པ་ལྷ་རྩེ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཆུལ་དུ་བཞུགས་དུ་
 རྟོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྱུ་ལྷ་རྩེར་རང་གི་མོས་པས་འཇུག་པ་སྒྲུང་བའི་ཚོག་ཞིག་
 བསྟན་བཅོས་འདིར་ནི་རབ་ཏུ་གསལ་བར་གྱི། ཞེས་པ་སྟེ།

དེ་ཡང་གར་བ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། རྟེན་འཕགས་པ་འཇུག་དཔལ་ལྷུལ་ལྷན་འེ་
 རྒྱལ་པོ་ནམ་མཁའ་སྐྱེ་བ་ཞེས་པ་འཇུག་པ་ཡང་། ཡང་ལྷན་ཞེས་པ་དེ་ནམ་མཁའི་རྒྱ་གར་རྒྱུད་
 ཡིན་པ་ཡང་སྟེན། དེ་ལོ་འབུམ་གྱི་བར་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུག་སྐྱོད་བྱངས་ཀྱི་
 རྒྱལ་པོ་ལའོར་དང་བཅས་པ་ལ་བསོད་སྟོམས་བྱངས། ཡོན་ཡང་ཐུལ་ནས། དཔེན་པ་
 བ་བཞུགས་ཏེ་དགོ་པའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི་བྱས་ནས་དེ་ལྷ་ལ་སོགས་པར་བསྟོལ་མ་གར་
 བསྟོལ་སྟེ་ཐུགས་ལ་དགོངས་པའི་དུས་ན་ནམ་མཁའ་ལས་ལྷས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དམན་
 བར་མ་བསྟོལ་བར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོས་ཤིག་ཅེས་བསྒྲུལ་ནས། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་དེའི་སྒྱུ་ལྷ་རྩེར་ཉིད་ཀྱིས་ཐུགས་དམ་བཅས་པ་འདི་བཞིན་དུ་མཛད་པ་ཡིན་
 གསུངས།

གསུམ་པ་(མདོ་དེ་ལས་རྗེ་ལྷ་རྩེ་བཤད་པའི་ཚོག་དངོས་)ནི།

མགོན་པོ་ནམས་ཀྱི་སྒྱུ་ལྷ་སྟེ།

རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་།

འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་མགྲོན་དུ་གཉེས།

དེ་དག་འཁོར་བ་ལས་བསྐྱལ་ལོ། ༢༧

ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་མཁས་སྤང་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་གར་བའི་ཞལ་ནས།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་དུ་བཟང་པོ་འམ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ལ་སོགས་པས་བར་གྱི་
 བསྐྱལ་བ་དུག་ཅུའི་བར་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་དགོ་སྤོང་གི་དགོ་
 འདུན་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕུང་
 པོ་རི་རབ་ཙམ་པ་ཕུལ་ནས་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ཕུང་པོ་གསུམ་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ནས་
 འབྱུང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཡིན་པས་ཡུལ་མེད་པ་ལས་ལེན་ན་ཡང་རང་ལ་རྩས་པ་ཡོད་
 ཚོད་མི་བསྐྱེད་པར་མཚོད་པ་དང་ཚོགས་སོག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས་པ་
 དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱ་གཟུགས་མདོན་དུ་བཞུགས་ལ་སྦྱར་བའི་ཆོག་
 ཐུག་དང་མཚོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྤོན་དུ་འགྲོ་བར་བྱས་ནས། དངོས་གཞི་ལ་འཛིག་ཏེན་
 གྱི་མགོན་པོ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོན་སྦྱར་དུ། འབྲས་བུའི་མཐར་ཐུག་
 ཡིན་པས་སམ་བྱང་ཆུབ་གང་ཞིག་ཐུགས་སུ་ཆུད་ནས་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཐམས་
 ཅད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་བདག་གིས་ཐོབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་
 ཡང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གང་གི་ཆེད་དུ་བསྐྱེད་ན་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་མགྲོན་དུ་གཉེས་པའི་ཆེད་
 དུ་བསྐྱེད་ལ། དེའི་བྱ་བ་འམ་མགྲོན་གང་ལ་གཉེས་ན་འགྲོ་བ་དེ་དག་འཁོར་བ་ལས་
 བསྐྱལ་ལོ་ཞེས་པས་འགྲོ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ལས་གཏན་བསྐྱལ་བ་རྫོགས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་ཉིད་ལ་དགོང་བ་སྟེ། དེ་ནི་སྤོན་པའི་དམ་བཅའོ། ཞེས་གར་བས་གསུངས།

གཞོད་སེམས་ཁོ་བའི་སེམས་ཉིད་དང་།

སེར་སྣ་དང་ནི་ཐག་དོག་ཉིད།

དེང་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་དག།

ཐོབ་གྱི་བར་དུ་མི་བྱེད། ༡༥

དེ་ནས་འཇུག་པའི་དམ་བཅའ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྗེས་མ་བཟོད་པའི་སྒྲོས་ལེན་པ་ཡིན་པ་ལ། འདི་
 གཉིས་ནི་ཞེ་སྤང་འཁོར་དང་བཅས་པ་སེམས་ཅན་སྒྲོས་སྒྲོང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེ་དག་
 དང་དུ་སྦངས་ན་སྒྲོན་པ་གཏོང་ཉེན་ཡང་ཡོད་ལ་རྩ་ལྟངས་ཡོད་ཉེན་ཡང་ཡོད། སྒྲོན་པ་
 བཏང་ན་ཉེན་བཏང་བས་འཇུག་པ་ཡང་གཏོང་སྟེ། སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་བཏང་ན་སོ་སོར་
 ཐར་པ་གཏོང་བ་བཞིན་ཡིན་པས་ན། བདག་དང་བདག་གི་བཤེས་ལ་སྒྲོན་ཡང་གཞོད་
 པ་བྱས། ད་ལྟ་འདྲེད། བྱིས་ཀྱང་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་དུག་ བདག་
 དང་མི་མཛའ་བ་ལ་སྒྲོན་ཡང་པན་བཏགས། ད་ལྟ་འདྲོགས། བྱིས་ཀྱང་འདྲོགས་
 པ་གསུམ་སྟེ་རྒྱ་དགུ་ལས་བྱུང་བ་ཀྱང་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོ་གཞོད་སེམས་
 དང་། འབྲལ་དུ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་སེམས་ཁོང་ནས་འཁྱུག་པ་ཁྱོ་བའི་སེམས་ཉིད་
 དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལུས་དང་ཡོངས་སྟོན་དང་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་
 སེམས་ཅན་ལ་བསྟོན་པ་ཡིན་ཅིང་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་བསྐྱབ་པའི་འབྲས་
 ལུ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསྟོན་པ་ཡིན་པ་ལ། རང་
 གི་བདོག་པ་རན་ངོན་ལ་ཆགས་ནས་གཞན་ལ་གཏོང་མི་རྒྱས་པའི་སེར་སྒྲ་དང་དུ་སྦངས་
 ན་ཡང་རྩ་ལྟངས་ཡོད་ཉེན་ཡོད་པས་དེ་ལྟ་བུའི་སེར་སྒྲ་དང་ནྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 བདེ་འདོད་པས། བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ནས། སེམས་ཅན་རང་གིས་བདེ་རྟེན་
 བ། །དཀོའ་སྟེ་སྟོབ་པར་བྱེད། །དེ་ཅི་འགྲོ་ལ་མི་འདོད་ན། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་འདོད་གང་
 ཡིན། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་དགོང་པར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པ་ལ། དེ་དང་ད་ལྟ་གཞན་གྱི་ཕུན་སུམ་

ཚོགས་པ་ཕྱ་མོ་ལ་སེམས་ཁོང་ནས་འབྲུག་པའི་ཕྱག་དོག་ཉིད་འགལ་བ་ཡིན་པས། དེ་
ཐམས་ཅད་འཇུག་པ་ཁས་སྒྲངས་པའི་དུས་དེད་ནས་བཟུང་སྟེ་འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་
བྱད་ཚུབ་དག་ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི་བར་དུ་མི་བྱོམ། ཞེས་པ་སྟེ།

དེ་ཡང་བྱད་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་ཐར་པ་ལས། བྱད་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་
གཡོ་དང་། སེར་སྒྲ་དང་། ཕྱག་དོག་དང་ཕྱ་མ་དང་། བདག་གིས་ཐམས་ཅད་མཐུན་
པ་སྒྲུབ་པར་མི་རྒྱས་སྟུམ་དུ་ཁྱུ་པའི་སེམས་བཞི་མེད། དེ་བཞི་ཡོད་བཞིན་དུ་བྱད་ཚུབ་
སེམས་དཔར་ཁས་འཆེན། དེ་ལྟར་ཚུལ་འཚོས་པར་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་པས།
བཞི་པོ་འདི་གཙོ་བོ་མཚོན་པ་ཡིན། རིན་པོ་ཆེའི་ཐེང་བ་ནས་གསུངས་པའི་ལྷ་བཙུ་ཙ་
བདུན་པོ་ཐམས་ཅད་དང་དུ་སྒྲང་མི་རུང་། ལས་དང་པོ་བ་ལ་འདི་ཀྱན་རྒྱུད་ལ་ཡེ་མི་སྒྲི་
བར་སྒྲུབ་པར་མི་རྒྱས་པས། ཚུལ་ཁྲིམས་ལེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཤས་ཆེ་བས་ཟེལ་
གྱིས་ནོན་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཡིན།
འོན་ཀྱང་སྒྲིས་མ་ཐག་ཏུ་དང་དུ་མི་ལེན་པར་སྒྲུལ་ནག་པོ་དུག་སྒྲུར་དུ་བྱུང་བར་བྱེད་པ་
པང་དུ་འོངས་པ་བསྒྲད་པའམ་མཛོ་མོ་ལོ་ཟན་མ་སྒྲོད་པ་བཞིན་དུ་སྒྲོང་བ་ཞིག་ནི་དགོས།
བྲན་ཁ་ཇོ་བཙུན་གྱིས་དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོང་མི་རྒྱས་པའི་དུས་ན་ངེ་
ལྟར་མཆི་ལྷས་པ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོང་མི་རྒྱས་པའི་དུས་ན་འཇུག་པ་ཁས་སྒྲང་དུ་མི་
བདུབ་གསུངས། ཞེས་ཤུ་ར་བ་ཆེན་པོས་གསུངས་ཤིང་།

ཆངས་པར་སྒྲིད་པ་སྒྲུད་བྱ་ཞིང་།

སྒྲིག་དང་འདོད་པ་སྒྲང་བར་བྱ།

ཚུལ་ཁྲིམས་སྟོན་པ་ལ་དགའ་བས།

སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱ། ༡༧

ཚངས་སྒྱུད་གྱི་དོན། དམ་པའི་ཚོས་མངོན་པ་ནས་ཚངས་པ་ཞེས་པ་ནི་མྱ་ངན་ལས་
 འདས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲོབ་པས་ན་ཚངས་སྒྱུད་དུ་བཤད་པའང་ཡོད་དེ།
 འདིར་གཤམ་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བྱ་དང་རྒྱུ་མ་
 དགོས་སམ་ཞེས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ལ་ནི་བྱ་དང་རྒྱུ་མ་དགོས་པའང་ཡོད། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་
 མི་དགོས་པར་གཞོན་ནུའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པའང་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་གྲ་
 ར་བའི་ཞལ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞོན་ནུའི་ཚུལ་གྱིས་འཚང་རྒྱ་བ་དང་དེ་མ་
 ཡིན་པ་གཉིས་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུའི་ཚུལ་གྱིས་འཚང་རྒྱ་བ་
 ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཡིན་པས། ཚངས་པར་སྒྱུད་པ་སྒྱུད་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་པ་སྟེ། སངས་
 རྒྱུ་མ་ཐོབ་གྱི་བར་དུ་གོང་པའི་ཚོས་གྱིས་མ་གོས་པ་ཉིད་དུ་མཛད་པར་ཞལ་གྱིས་
 བཞེས་པ་ཡིན། གཞོན་ནུའི་ཚུལ་མ་ཡིན་པས་འཚང་རྒྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་རྣམས་
 པ་གང་ཆེ་ཆེའི་རྟེན་འཛིན་པ་ལས། ཡེར་པ་པའི་སྒྲོན་ལམ་བཞིན་དུ་རང་ཅག་སྒྲུ་མ་ལྟར་
 དམ་འཆའ་དགོས་པ་ཡིན། རྩ་སྒྲིང་དུ་གཅིག་གིས་བྲོགས་པོ་མཐོ་དམན་ཅན་ཞིག་ལ་
 གཏུགས་ཆིག་དུ་དགོ་བཤེས་སྒྲོན་པ་ལ་ཡ་གི་བལ་པོ་དོ་འབྲགས་པ་ནས་མ་གི་རྒྱ་མོ་
 དར་འཐག་པའི་བར་དུ་ཚོང་པ་ཡང་འགྲིམ་ལ་མཚམས་ཁོངས་ལས་ཀྱང་མི་འདའ་བ་
 ཞིག་བགྱིར་འཚལ་ལམ། སྤང་མེད་པ་བརྒྱ་ཙམ་གྱི་བདག་པོ་ཡང་བགྱིད་ལ་དགོ་སྒྲོང་
 བརྩམ་པོ་ཞིག་ཀྱང་བགྱིར་འཚལ་ལམ་ཞུས་པ་ལ། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ཡེ་གེས་སྒྲེ་བར་
 གྱིས་དང་བརྟུབ་སྟེ་ཡོང་གིས་གསུངས། དེ་ཡན་ཆད་དུ་མི་སྟོང་པའི་བཀའ་ལུང་དུ་གསུངས་
 པར་གདའ་སྟེ། མདོ་སྟེ་ས་བརྩུབ་ལས་ས་ཐོབ་པ་དག་ལ་ཡང་རབ་དུ་བྱུང་བའི་བྲོགས་
 ཡིན་ན་ཡོན་ཏན་ལྷག་པར་ཡོད་པར་གསུངས། ལས་དང་པོ་ལ་བྲིམ་པའི་བྲོགས་གཞོད་
 པ་དང་བཅས་པའི་རྟེན་ཡིན་པས་བསྐྱབ་པའི་བར་ཆད་མང་པའི་བྱིར། གཞོད་པ་
 མེད་པ་རབ་དུ་བྱུང་བའི་བྲོགས་ལ་བརྟེན་དགོས་པས། ཚངས་སྒྱུད་དཔལ་ནི་མཆོག་
 ཡིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པས།

སངས་རྒྱལ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་གྲོངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འདོད་པས་གཏན་མ་གོས་པའི་
 ཚད་ས་པར་སྒྲོད་པ་སྒྲོད་པར་བྱ་ཞིང་། རྣམས་པ་མི་དག་པའི་ཆོས་བརྒྱ་དང་ཕྱི་ནང་གི་
 འདོད་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱ། ཞེས་པའམ་ཡང་ན་ནང་གི་འདོད་པ་སྤང་མ་ཚད་ས་
 སྒྲོད་ཁས་ལེན་དུ་འདུ་བས་འདིས་ཕྱིའི་འདོད་པ་སྤང་བར་བསྟན་པའམ། ཡང་ན་རྣམས་
 པ་འདོད་པ་ཞེས་འདོད་པ་ཉིད་ལ་སྤང་པའི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་ཤུ་ར་བས་གསུངས་
 བྱིང་། དག་བཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལལ་ནས། སྤྱོད་པས་སྤར་ལན་ཅིག་རྣམས་དང་འདོད་པ་
 སྤང་བར་བྱ། །ཡན་ཆད་སྒྲོམ་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དམ་བཅའ། དེ་ནས་རྒྱུ་པ་གཉིས་
 དག་བ་ཆོས་སྤྱད། དེ་མན་ཆད་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་དམ་བཅའ་ཡིན་
 གསུངས། དེ་ནན་ཆགས་བྱེད་པར་གསོལ་བ་ཀྱང་གྱིས་མཆན་དུ་བཏབ་ནས་འདུག་པ་
 ལ། ཕྱིས་མཁས་སུ་རེ་བ་ཀྱང་གྱིས་འདི་འདྲ་བའི་མཆན་བཏབ་ནས་འདུག་སྟེ། ངས་
 བེ་དེ་བཞིན་དུ་འོང་ངམ་སྟུང་བ་ཞིག་བྱུང་བ་ལ་དག་བཤེས་པས་མི་གསུངས་པས་བཤད་
 པ་མ་བྱས་གསུངས་ནས་བཀྲོན་ཏེ། དོན་དེ་བཞིན་དུ་འོང་བ་ཞིག་སྤང་ཡང་། རྒྱལ་
 ཁྲིམས་སྒྲོམ་པ་ནི་རྒྱལ་ཁྲིམས་གསུམ་ཡིན། དེ་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱལ་གྱིས་
 བསྐྱབས་པ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་དེ་ལ་དག་པ་བྱས་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་
 ཞེས་པལ་ཆེར་གསུང་གསུངས་པས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་
 སྒྲོམ་པའི་འདི་དང་། དག་བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་
 གསུམ་ལ་བདག་ཉིད་དགའ་བས། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་
 ཁྲིམས་དེ་གསུམ་ལ་རྗེ་ལྷར་བསྐྱབས་པའི་རྗེས་སུ་བདག་གིས་ཀྱང་བསྐྱབ་པར་བྱ་ལ།

བདག་ཉིད་སྤྱད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སྟུ།

བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པར་མི་སྒྲོ་ཞིང་།

སེམས་ཅན་གཅིག་གི་རྒྱ་ཡིས་ནི།

ཐྱི་མའི་སྤྱི་མཐར་གནས་པར་བགྱི། ༡༥

དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱབས་ནས་བདུག་ཉིད་ཤིན་ཏུ་སྤྱད་བའི་རྒྱལ་གྱིས་རིངས་ཐབས་སྤྱི་
འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་བྱད་རྒྱུ་དེ་ཐོབ་པར་སྤྱོད་མ་ཞེན། དེ་ལྟར་དུ་མི་སྤྱོད་ཞིང་འོན་ཏེ་
ལྟར་སྤྱོད་ཐོབ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བཀོད་ནས་གདོད་རང་
ཉིད་སངས་རྒྱས་པར་འདོད་པས་གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ཅུ་ལས་
ནའང་སེམས་ཅན་གཅིག་པོ་དེ་རང་གི་དོན་གྱི་རྒྱ་ཡིས་ནི། རང་ཐྱི་མའི་སྤྱི་མཐར་བྱག་
གི་བར་དུ་འཁོར་བར་གནས་དགོས་ནའང་གནས་པར་སྤྱོད་བར་བགྱི་ཞེས་བ་སྟེ།

ཤར་བའི་ཞལ་ནས། བྱད་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་འདོད་ཆེན་པ་རང་ཉིད་སྤོན་ལ་སངས་
རྒྱས་ནས་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་འདོད་བ་དང་། དེ་མ་ཡིན་པ་སེམས་
ཅན་གཅིག་གྲང་མ་ལུས་པར་རང་གི་ལག་གིས་ཐར་བ་ལ་བཀོད་ནས་རང་ཉིད་ཐྱིས་
འཆང་རྒྱ་བར་འདོད་བ་གཉིས་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་འཇམ་དཔལ་བྱི་མ་ཞལ་གྱིས་
བཞེས་པ་ནི་བདག་ཉིད་ཅེས་བ་སྟེ། ཞལ་བཞེས་འདི་བཞིན་དུ་མཛད། མདོ་འདི་ཉིད་
ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཀུན་ཏུ་གཟིགས་བྱ་བ་གཅིག་ཏུ་འཆང་རྒྱ་བར་གསུངས་ཏེ།
དེའི་དུས་ན་ཕྱིགས་བཅུ་འཛིན་ཉེན་གྱི་ཁམས་སུ་གཟིགས་པ་ན་ཕྱིགས་བཅུ་ན་སངས་
རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་སྤྱོད་པ་ལ་བཀོད་བ་ཉི་ཆེར་འདུག་
པའི་དུས་ན་ཞེས་པ་ལས་སེམས་ཅན་གཅིག་གྲང་མ་ལུས་པར་ནི་མ་གསུངས། ལྷན་
སྡེའི་ཞལ་ནས་ཁྱིའི་འགྲེལ་བ་ལས་དེ་གཉིས་བསྒྲོག་ནས་བཞུགས་ཀྱིས་སྟོས་ཤིག་
གསུངས་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤུག་ཐུབ་པ་སྤྱི་མ་ཡིན། བཅོམ་ལྡན་
བུམས་པ་བས་བྱགས་བསྐྱེད་པ་བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་བཞི་བཅུ་ཅུ་གཉིས་ཀྱིས་འཕྱི་བ་ཡིན་

གསུངས། རང་ཅག་གྱི་མ་བཞིན་དུ་སློང་བ་དང་དམ་འཆའ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་མ་
 ཡིན་ན་སེམས་ཅན་ལ་ཉེ་རིང་ཅན་དུ་ཆ། དེ་ཡང་རང་ལ་རྣམ་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་བསྐྱད་
 བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་ཟེར་བ་མིན། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ནི་ཅེན་
 གྱིས་རྫོགས་ལ། སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་ཐར་པ་ལ་མ་བཞོད་ཀྱི་བར་དུ་
 ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་ལའོར་བར་གནས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 བྱེད་པར་གོ་གྱོན་ཞིང་དམ་འཆའ་བ་ཡིན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་རྗེ་གཞན་དག་ལས་
 ཀྱང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་གྱུར་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་རྒྱུ་མི་
 གཙོད་པ་ཤ་སྟག་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ་འཇམ་དཔལ་དང་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་། ཞེས་པ་ལ་
 རོགས་པ་གསུངས། དེ་ནས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་ལ་བྱེད་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་ན་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡང་སྤིད་གསུངས་ཏེ། དེ་ཀྱན་
 འོང་ཡོད་ཆོག་ལམ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་བྱེད་པོ་ཤེས་པ་ཞིག་འོང་། དེ་ནས་བྱེད་པོ་
 རེ་ཤེས་འགོ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ལའོར་བར་དེ་བཞིན་དུ་གནས་ཀྱང་སྤྱིད་ཡུན་རིང་
 བ་ཡིན་པས་འདིགས་མི་དགོས། སྟག་བསྐྱལ་བ་ལ་དུས་བྱུང་ཡང་། །བཟོད་དཀའ་ཡུན་
 རིང་སློས་ཅི་དགོས། །སྟག་བསྐྱལ་མེད་ཅིང་བདེ་བ་ལ། །མཐའ་ལས་དུས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་
 གཞོད། །ཅིས་པ་བཞིན་དུ་ཡིན་གསུངས།

ཆད་མེད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི།

ཞིང་དག་རྣམ་པར་སྤྱད་པར་བྱ།

མིང་ནས་བཟུང་བ་བྱས་པ་དང་།

ཕྱགས་བརྩུ་དག་ཏུ་རྣམ་པར་གནས། ༡༩

དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གཞན་དོན་དུ་ལའོར་བར་གནས་ནས་ལས་སྟུ་བྱ་བ་

ཅི་བྱེད་ན། ཚད་མེད་ཅིང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དགྲ་
 ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད་རྩ་རྒྱ་པར་སྦྱང་བར་བྱ། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གར་བའི་ཞལ་
 བས། ཚད་མེད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཞིང་སྦྱང་ཞེས་པ་ནི། སྟོང་དང་བཅུད་ཡོད་དོ་
 ཅོག་སྦྱང་ཞེས་པ་ཡིན། འདི་བཞིན་དུ་ངེས་དོན་ཡིན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤུག་ཐུབ་པས་
 མི་མཛེད་སྦྱངས། སྦྱང་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་བདེ་བ་ཅན་དང་མི་འབྲུག་པས་མངོན་པར་
 དགའ་བ་སྦྱངས་ཞེས་པ་ཀུན་དམན་པ་ལ་མོས་པའི་ངོར་ཡིན། སྦྱང་ལུགས་ཡུམ་གྱི་མདོ་
 ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་པོ་ལ་རྩ་བྱིན་པ་དུག་ལ་གནས་ནས། སྟོང་དང་བཅུད་ཐམས་
 ཅད་དག་པར་འགྱུར་པའི་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་བཅུད་དང་པོ་སངས་རྒྱས་
 པར་བསྐྱབ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་རྩ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་དེའི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྦྱར་
 ཞིང་སྦྱངས་ན་སྟོང་རང་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། སྟེ་པ་དང་མདོ་སྟེ་སྟོང་པའི་དབྱེ་མ་པས་
 སྟོང་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་བཞེད། སེམས་ཅམ་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་སྟོང་པའི་དབྱེ་མ་པས་
 སེམས་ཀྱི་སྦྱང་བ་ལ་བཞེད་པས་མི་མཐུན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་སྦྱི་མཐུན་གྱི་ལས་
 ལས་ཀྱུབ་པར་འདོད་པ་མཐུན་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ལྟར་དུ་སྟོང་དང་བཅུད་ཐམས་ཅད་
 སྦྱང་བ་ཡང་འདིར་འབད་རྩོལ་མི་དགོས་པར། མིང་ནས་བཟུང་བ་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་སྦྱངས་ཤིང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་
 དུག་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་རྫོགས་ནས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཤ་སྟག་
 ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། མིང་དེ་ཡང་སྒྲོ་རིས་སུ་ཆད་པ་མ་ཡིན་པར་ཕྱོགས་བརྩའི་འཇིག་རྟེན་
 གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དགྲ་རྩ་རྒྱ་པར་གནས་པར་བྱ། ཞེས་པ་སྟེ།

དེ་ལ་གར་བའི་ཞལ་བས། རང་ཅག་འདི་བཞིན་དུ་དམ་འཆའ་ཞིང་སྒྲོན་ལམ་
 འདེབས་པ་ཡང་གལ་ཆེ་སྟེ། ད་རུང་དེ་ཙམ་གྱི་སྦྱི་མདོག་དཀར་དུ་བྱིན་པར་ཡང་མི་
 འདུག་པས། སྟོང་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་། བདག་ནི་མཐོང་དང་བྲན་པ་དང་། །མིང་ཙམ་

ཐོས་པས་སྒྲེ་པོ་ནུམས། །རབ་དང་འབྲུག་མེད་ནལ་བ་དང་། །ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 དེས་པ་དང་། །ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་རྗེས་འབྲེལ་བའི། །མདོན་གཤམ་ལྷ་པོ་ཐོབ་པར་
 ཤོག། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་སྒྲོན་
 ལམ་དེ་བཞིན་དུ་འདེབས་ལ་གྲུབ་པ་ཡང་དབག་ཏུ་མེད་པ་བཞུགས་པས། དེ་དག་གི་
 འདུལ་བྱར་ཅི་འགྱུར་གྱི་རྒྱ་ལ་འབད་པ་དང་སྒྲོན་ལམ་གདབ་པར་བྱ། སངས་རྒྱས་དང་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནུམས་ཀྱི་མཆན་ཐོས་པ་ལ་ངོམས་མི་ཤེས་པར་བྱ། མདོ་སྡེ་མང་
 པོ་བལྟས་ན་དེ་དག་གི་མཆན་མང་པོ་ཐོས་ནས་ཡོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བལྟས་ན་ཡང་བཀའ་
 གདམས་པའི་འཆོར། ལྷན་སྡེས་རས་པ་ཙེ་ལ་ཆེན་པོ་ལ་མཆན་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་
 ཀྱན་གྱི་ཐང་སྒྲུབ་ཞེངས། དེ་ཀྱན་གྱི་མཆན་ཡང་ཤམ་ནས་པར་བྱིས་པ་དང་། ལྷ་ཁང་
 གོག་པའི་གྲང་རིས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་མཛད་དེ་དེང་སང་དེ་འདྲ་བ་བྱེད་པ་ཡང་མེད།
 སུ་ཏོ་བས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྡེ་མ་དག་
 བཞིན་དུ་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་ཤིང་གྲུབ་ལ་མཆན་ཙམ་ཐོས་པས་གྲང་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་
 འགྱུར་བ་མང་པོ་བཞུགས་པ་ལ་བདག་གིས་དེ་སྡེ་ཡན་ཆད་དུ་དེ་དག་གི་མཆན་ཙམ་
 ཡང་མ་ཐོས་པ་སྟམ་དུ་ལས་ལ་འཁང་བར་ཡང་བྱ། དེ་ཙམ་ཞིག་གིས་གོ་བར་ནས་ཤོར་
 བ་ཡིན་པས་སྒྲོ་དག་སྟམ་དུ་རང་ལ་མཁྱེ་བར་ཡང་བྱ་གསུངས་ཤིང་།

སྒྱིར་མཆན་ཙམ་ཐོས་པས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕན་ཡོན་མང་
 པོ་ཙན་ཡང་གསུངས། དགོ་བ་འཛད་པའི་རྒྱས་སངས་ཀྱིས་ཟད་ནས་ཕན་ཡོན་མི་འབྱུང་
 བ་ཡང་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་སྒྲེ་བ་འབྱུང་བའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ལས།
 རྩ་ཤིང་གི་ཕུང་པོ་རི་རབ་ཙམ་གྱི་ནང་དུ་མེ་སྟག་ཉུང་འབྲུ་ཙམ་ཞིག་བཅུག་གྲང་མེ་སྟག་
 དེས་དེ་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་བཟེགས་ནས་ཐལ་བའི་ལྷག་མ་ཙམ་ཡང་མ་ལུས་པར་
 བྱེད་པ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཉུང་འབྲུ་ཙམ་

ཞིག་གིས་ཀྱང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྩ་གིང་རི་རབ་ཙམ་ཡང་བསྐྱེད་ཅིང་མཐར་
 སངས་རྒྱས་འཕྲོ་བ་དང་། རྟོ་རྟེ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱུང་བྱ་ཞིག་ཟེས་ཀྱང་མི་འཇུ་བར་དེ་ཉིད་
 སྤར་འབྱུང་བ་དང་འདྲ་བར་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྒྱུང་བྱ་ཞིག་
 བྱས་ཀྱང་འཛད་པའི་རྒྱུན་ཅིས་ཀྱང་མི་འཛད་མཐར་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་རྒྱར་འབྱུར་
 བར་གསུངས། འཕགས་པ་སྒྲོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་རྒྱའི་
 ཐིགས་པ་གཅིག་རྒྱུང་བའི་དཔེས་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུབ་ཏུ་བསྐྱོས་པའི་དགོ་བ་ཡང་བྱང་
 རྒྱུབ་གྱི་སྒྲིང་པོ་ལ་མ་འདུག་གི་བར་དུ་བར་མ་དོར་མི་འཛད་པར་གསུངས་པས། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་དགོ་བ་ཡང་རྒྱུལ་སྒྲ་ཆོགས་ནས་བསགས། དེ་
 བཞིན་དུ་བསགས་ནས་མ་བསྐྱོས་སམ་ལོག་པར་བསྐྱོས་ཀྱང་མཐར་དེ་ཉིད་འཕྲོ་བ་པ་
 ས་བོན་གྱི་དཔེ་དང་བཅས་པ་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་བརྒྱ་དཀར་པོའི་མདོ་ལས་གསུངས།
 སྤྱིར་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཅི་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་འབྲུལ་དུ་བྲན་པས་བརྒྱུང་ལ་བྱང་རྒྱུབ་
 ཆེན་པོར་བསྐྱོ་གསུངས། མིང་ཙམ་ཐོས་པས་ཞིང་དག་པར་འབྱུར་བ་ལ་ཡང་།

བདག་གི་ལུས་དང་དག་གི་ལས།

ཐམས་ཅད་དུ་ནི་དག་པར་བྱ།

ཡིད་གྱི་ལས་ཀྱང་དག་བྱ་རྟེ།

མི་དགའི་ལས་རྣམས་མི་བྱའོ། ༡༠

བདག་གི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་དག་དགོས་པས། སུན་མོང་བ་མི་དགོ་བཅུ་སྟོངས་
 པའི་སྟེང་དུ། འབྲས་བུ་མེད་པའི་བྱེད་པ་སྤངས་པའི་སྐྱབས་ནས་བསྟན་པ་བཞིན་དུ།
 ལུས་དང་དག་གི་ལས་གཞན་དོན་དང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་སུ་མི་
 འབྱུར་བ་རྣམས་ཀྱང་སྤངས་ནས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ནི་ཁ་ལ་མ་ཐོ་བ་དེ་དག་གིས་མ་

གོས་པ་ཉིད་དུ་དགྲ་པར་བྱ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
 དང་། མི་དགེ་བའི་སེམས་དང་། སེམས་ཅན་ལ་མི་ལྟ་བར་རང་གི་ནུས་གྲོལ་དོན་དུ་
 གཉེར་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་སྐྱབ་ཀྱང་འཁོར་གསུམ་དུ་ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་
 ཏེ། མདོར་ན་སྙིང་རྗེ་ཡོད་ཀྱང་དངོས་པོར་འཛིན་པ་དང་བཅས་པ་དང་། སྙིང་པ་ཉིད་
 སྒྲོམ་ཡང་སྙིང་རྗེས་མ་ཐེན་པ། སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཅན་དུ་མི་འདུག་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་
 བས་དགྲ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་མདོར་བསྟུན་སྒྲོག་གསུམ་གྱི་མི་དགྲའི་ལས་ནུས་གང་
 ཡང་མི་བྱའོ། །ཞེས་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འབྲུག་སྐྱ་
 དབྱངས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྐུན་སྤར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་བཞིན་དུ་རང་གིས་ཀྱང་ཕྱོགས་
 བརྩའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུན་སྤར་ཁས་སྤངས་གིང་དམ་འཆའ་བ་སྟེ།

དེ་ལ་ཤར་བའི་ཞལ་ནས། ཡུལ་མེད་ན་རང་གིས་ཕྱོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུན་
 སྤར་སྤངས་པ་འདི་ཡང་འཕགས་པའི་གཞུང་ན་ཡང་གསལ་པོར་བཞུགས་པ་ལ། འདིར་
 འདི་སྤང་སྟེ་ཡུལ་ཡོད་ན་འཕགས་པའི་ལྷགས། མེད་ན་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ལྷགས་ཐ་དད་
 དུ་གནང་བ་ཡང་། སོ་སོར་ཐར་པ་ལ་སྟེ་པ་ཐ་དད་ཀྱི་ཆོག་ཐ་དད་པས་གཏོང་བོལ་དང་
 བསྐྱང་མཆོམས་མི་འདྲ་བ་བཞིན་དུ། ལྷགས་འདི་གཉིས་ཀྱང་ཆོག་ཐ་དད་པས་བསྐྱང་
 མཆོམས་དང་གཏོང་བོལ་མི་འདྲ་འཕྲུལ་སྟུམ་ན། ཆོག་ཐ་དད་ཀྱང་དེ་དག་མི་འདྲ་བ་མེད་
 པའི་དོན་དུ་ཡིན། འོ་ན་རྩ་ལྷུང་མང་ཉུང་གསུངས་པ་དེ་ངེས་དོན་གང་ཡིན་སྟུམ་ན།
 འཕགས་པའི་ལྷགས་དེ་ངེས་དོན་ཡིན། བམ་མཁའི་སྙིང་པོའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་
 ལས་དང་པོ་པའི་བརྒྱད་པོ་ཀྱན་པལ་ཆེར་སྒྲོན་པའི་བསྐྱབ་བྱར་འདུ། རྒྱལ་སྒོན་གྱི་ཀྱན་
 པལ་ཆེར་བྱན་མོང་པའི་སོ་སོར་ཐར་པར་འདུ། སྒོ་སྤྱངས་མ་བྱས་སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་
 པ་ཉིད་སྒྲོག་པ་ལ་སོགས་པ་ཤས་གི་གཉེས་པ་ལྟེ་བ་ལ་དགོངས་ནས་རྩ་ལྷུང་དུ་བསྟན་

བ་ཡིན། དེ་དག་བྱུང་ཡང་སྟོམ་བ་མི་འཚོར། དེས་ན་ངེས་དོན་འབགས་པའི་ལྷགས་
ཡིན་གསུངས། དེ་ལྟར་སྟོམ་བ་ཁས་བླངས་སོ།།

གསུམ་བ་བསྐབ་བ་ལ་སྟོབ་ཚུལ་ལ། བསྐབ་བ་སྟོབ་པའི་འབྲེལ་དང་། བསྐབ་བྱ་
དངོས་བཤད་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་(བསྐབ་བ་སྟོབ་པའི་འབྲེལ་)ནི།

རང་གི་ལུས་ངག་སེམས་ནི་རྣམ་དག་རྒྱ།

འཇུག་པའི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྟོམ་གནས་པས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒར་ཚོ་གའི་སྐབས་སུ་ཁས་བླངས་བ་བཞིན་དུ་རང་གི་ལུས་དང་
ངག་དང་སེམས་ནི་མི་དག་པའི་ཚྭ་གས་ཀྱིས་མ་གོས་པའི་རྣམ་བར་དག་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
པའི་རྒྱ་ཡང་རྒྱལ་པའི་སྐབས་ཀྱི་བསྐབ་བ་ལ་སྟོབ་པར་དམ་བཅས་བ་འཇུག་པའི་སེམས་
ཀྱི་བདག་ཉིད་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྟོམ་བ་ལ་གནས་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་
པས་དེའི་བསྐབ་བྱ་རྣམས་འཆད་ཅེས་བ་སྟེ། མ་ཁན་པོ་དཔལ་ལྷན་པའི་ཞལ་ནས། རང་
གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་རྣམ་བར་དག་པའི་རྒྱ་འཇུག་པའི་སྟོམ་བ་ལ་གནས་བ་ཡིན་ལ་
ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དག་བ་ཉིད་འཇུག་པའི་སྟོམ་པའོ་གསུངས་སོ།།

གཉིས་བ་(དེའི་བསྐབ་བྱ་དངོས་བཤད་བ་)ནི།

ཤ་ར་བ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། འཇུག་པའི་བསྐབ་བ་འདིར་བསྐབ་བ་གསུམ་དུ་
བཤད། དེར་ཡང་བསྐབ་བ་ཐམས་ཅད་འདུས་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བསྐབ་གསུམ་
དབང་དུ་མཛད་ནས་ནི། རྒྱལ་བས་པ་ལོལ་ཕྱིན་བ་དུག་ལྷང་དག་བཤད་དེ་དང་པོ་
གསུམ། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་བ་གཉིས། གཅིག་ནི་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་གཏོགས། །
ཞེས་དེས་པ་ལོལ་ཕྱིན་བ་དུག་བསྐབ་པར་གསུངས་ལ། པ་ལོལ་ཕྱིན་བ་དུག་ཕྱི་
བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གསུམ་དང་། ཆོགས་གཉིས་དང་། བསྐབ་པའི་དངོས་པོ་

བཞི་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་འདུས་པར་གསུངས་པ་ཡིན། ལྷ་བ་སྟོན་འདི་རྣམས་ཚོགས་
གཉིས་སུ་བསྐྱེས་ནས་གསུངས་སྐད་དེ། ཚོགས་གཉིས་སུ་ཡང་བཏུབ། དང་པོ་གཉིས་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས། ཐ་མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན། གསུངས་པ་བཞིན་དུ་འདིར་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་བསྐྱེས་པ།

ལྷ་ག་པ་རྩལ་ཁྱིམ་གྱི་བསྐྱབ་པ། ལྷ་ག་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་ནམ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ།
ལྷ་ག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བཤད་པ་དང་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ལྷ་ག་པ་རྩལ་ཁྱིམ་
ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ། རྩལ་ཁྱིམ་གྱི་བསྐྱབ་པ་དངོས་དང་། དེའི་ཆེ་བས་རྩལ་ཁྱིམ་དང་
ལྷ་ག་པའི་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་འབྲེལ་བྱེད་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་(རྩལ་ཁྱིམ་གྱི་བསྐྱབ་པ་དངོས་)ནི།

རྩལ་ཁྱིམ་གྱི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་ལེགས་བསྐྱབ་ན།།

རྩལ་ཁྱིམ་གྱི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་གྲུས་ཆེར་འབྱུང་།། ༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་རྩལ་ཁྱིམ་གྱི་ཞལ་ནས། དང་པོ་སོ་སོར་ཐར་པ་གང་ཁས་
སྐྱངས་པ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་སྐྱངས་ནས་དེའི་སྟོམ་པའི་རྩལ་ཁྱིམ་སུ་
འབྱུང་ཏེ། ཡོད་ཁོངས་སུ་མི་གཞུག་གཞི་སྟོབ་བྱེད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་བྱེད་དགོས། བསྐྱང་
བའི་གིམས་ཀྱང་བརྩོན་པ་བརྒྱ་འབྱུར་གྱིས་མཚོན་པའི་སེམས་ཅན་གཅིག་དང་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་ཅམ་འདོན་དགོས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་བཅེ་
བའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞན་ལ་གཞོད་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་ཐོག་པ་སྟོམ་པའི་རྩལ་
ཁྱིམ་དང་། རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྟོབས་བརྩུ་ལ་སོགས་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཚོས་
རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་དགོ་པའི་རྩལ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྩལ་སྟོབས་ཚོགས་
ནས་ནན་ཏན་གྱིས་སྐྱབ་ཅིང་། དེ་ནས་དེར་བསྟོ་བ་དགོ་པ་ཚོས་སྐྱུང་གི་རྩལ་ཁྱིམ་

དང་། དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཅི་འགྱུར་བྱ་ལ། དངོས་སུ་དོན་བྱ་
བར་མ་རྩལ་གྱི་དང་བསམ་པ་གཞན་དོན་དུ་སྦྱང་ཞིང་། དགོ་བཅི་གྲུབ་པ་གཞན་དོན་དུ་
བསྐྱོང་བ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
བསྐྱབ་པ་དེ་གསུམ་ལུ་ལེགས་པར་བསྐྱབས་ན། གོམས་པའི་ཤུགས་གྱིས་ཏྲག་ཏུ་ཚུལ་
ཁྲིམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་པོ་དེ་ལུ་སྒྲོབ་པ་ལ་གྲས་པ་རྗེ་ཆེར་འགྱུར། ཞེས་པ་སྟེ།

དེ་ལ་གར་པའི་ཞལ་ནས། སྦྱིར་རྒྱལ་ཤས་རྣམས་གྱིས་མི་བསྐྱབ་པ་མེད། རིག་
པའི་གནས་ལྟ་དག་ལ་བརྩོན་པར་མ་བྱས་ན། །འཕགས་མཆོག་གིས་གྱིང་བསམས་ཅད་
མཁུན་ཉིད་མི་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་གཞན་དག་ཆར་བཅད་རྗེས་བཟུང་དང་། །རང་
ཉིད་ཀྱན་ཤེས་བྱ་བྱིར་དེ་ལ་དེ་བརྩོན་བྱེད། །ཅིས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་བཟོ་དང་གསོ་བ་
རིག་པ་ཀྱན་གྱིས་ལལ་ཆེར་བར་དུ་གཙོད། སྒྲ་བོད་ལ་མེད་དེའི་དོད་དཔེ་ལྟ་སྒྲོབ་པ་
ཡིན། གཏན་ཆོགས་རིག་པས་གྱིང་དཔེ་མེད་དགོས་པ་མེད། བར་རིག་པ་རང་གི་ཁས་
སྒྲངས་རྣམས་ནན་ཏན་གྱིས་བསྐྱབས་ལ་ལག་ཏུ་སྒྲངས། བོད་ཅི་སྤྱོད་ཟ་བ་བཞིན་དུ་
བྱས་པས་མི་འོང་ཁུ་འོད་ལ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། རྩོམ་པའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་སོ་སོར་ཐར་པ་རིས་བདུན། དགོ་བཅོས་སྤྱད་ཤེས་རབ་གསུམ་འཁོར་དང་
བཅས་པ། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་བརྩུག་ཅིག་བྱ་བ་ཡང་གསུངས། རྩོམ་པའི་དེ་ཉིད།
དགོ་བཅོས་སྤྱད་པ་ལྟ་བུ་བྱིན་པ་དུག སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་བསྐྱོང་བའི་དངོས་པོ་བཞི།
ཞེས་གྱིང་གསུངས་པ་ལས། ལག་ལེན་སྤྱོད་པ་བཞིན་དུ་བྱ། ཡུམ་ལས་སྦྱོན་བཞི་བརྩུ་ཅ་
དུག་གསུངས་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་ཀྱན་ལས་བརྟས་པ་ལས་གཞོད་འགྱུར་གྱི་ཆོས་
གསུངས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་དག་སྒྲོང་ཆོས་གྱི་འབྱུང་གནས་
སུ་གྱུར་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་མི་འབྲུག་པ་དག་སྒྲོང་མི་འབྲུག་པར་གྱུར་པས་
འཛིགས་སུ་རུང་བའི་དམ་བཅའ་མང་པོ་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་གྱིང་རྩོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་

སུ་འདྲ་བ་ཡིན། དེ་ལ་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དང་པོར་སྒྲོམ་པ་
 ཁས་སྒྲངས་མ་ཐག་ཏུ་ཅ་བའི་ལྷང་བ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ལ་ཅི་མི་འོང་བ། སྒྲོད་པ་
 ལ་འཇུག་པ་ལས་ནམ་མཁའི་སྤྱིང་པོའི་མདོ་སྡེ་ཐོག་མར་བལྟ་བའི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན།
 དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་དང་སྤྱོད་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་མཛད་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། དང་པོ་
 ཅ་བའི་ལྷང་བ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྒྲོང་བ་ལ། **ཤར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས།** བྱང་
 ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་ཆོག་གང་གི་ལུགས་སུ་སྒྲངས་ཀྱང་། དེ་ལ་ཅ་བའི་ལྷང་བ་
 བམ་པའི་གནས་ལྟ་སྤྱིང་ཆོས་ནི། འཕགས་པའི་ལུགས་ཀྱི། རྟོད་དང་བཀྲར་སྤྱིར་ཆགས་
 པ་ཡིས། །བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་སྒྲོད་པ་དང་། །སྤྱུག་བསྐྱལ་མགོན་མེད་གྱུར་པ་ལ། །
 སེར་སྒྲོམ་ཆོས་ལོར་མི་སྦྱིན་དང་། །གཞན་གྱིས་བཤགས་ཀྱང་མི་ཉན་པར། །ཁྲོས་ནས་
 གཞན་ལ་འཆོགས་པ་དང་། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྒྲོང་བྱེད་ཅིང་། །དམ་ཆོས་འདྲར་སྤྱང་སྟོན་
 པའོ། །ཞེས་བ་རྣམས་ཏེ། དེ་ཡང་ཀུན་སྒྲོང་ཉོན་མོངས་པ་མཐུན་པས་བཞིར་བྱས། སྒྱུར་
 པའི་བྱེ་བྲག་གིས་བརྒྱད་ཡིན། དེ་ལྟ་ཡིན་པར་ཡང་བརྗེ་ཏེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེས་
 བཟོད་གསོལ་མ་བཞེས་པ་ཅམ་གྱིས་སྒྲོམ་པ་བཏང་བར་གསུངས་པ་དེས་ཤེས་པ་ཡིན་
 པས། རྟོང་ཐང་དུ་ཁྱེད་པོ་དང་དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་བཟོ་བ་མཛད་པར་བཞེད་པའི་དུས་
 གཏམ་རྒྱུད་དེ་དང་བཅས་པའི་གདམས་པ་གནང་ནས་བཅག་ ཅས་སྤྱོད་པ་གསུངས།
 སྦྱོན་སྒྲ་སོ་སོར་ཐར་པའི་བཞི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེའུ་ནས་གསུངས་པ་བཞི་དང་བརྒྱད་
 ཡིན་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེའུའི་འགྲེལ་བ་ཞིག་ན། རྟོད་དང་བཀྲར་སྤྱིར་
 ཆགས་པ་ཡིས་བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་སྒྲོད་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་འཆོར་ན། བྱང་པའི་ཆོས་
 སྒྲུང་ན་ཅི་སྟེ་མི་འཆོར། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ནས་སྦྱར་བ་གསུངས།

ཇོ་པོའི་ཞལ་ནས། སྟོན་པ་ཤོར་གྱིན་ལེན་ན་ལན་དུག་ དང་པོའི་དང་བདུན།

དེ་ཕན་ཆད་བསྐྱར་དུ་མི་རུང་། མ་ཤོར་ན་རི་ཅམ་གྱུ་བ་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོང་བ་

ཉིད་ཡིན། འདྲུག་པ་ཤོར་གྱིན་ལེན་ན་ལན་གཉིས། དང་པོ་དང་གསུམ། དེ་པན་ཆད་
 བསྐྱར་དུ་མི་རུང་གསུངས་ཏེ་དེ་གཞུང་ཉིད་ན་ཡང་བཞུགས། ཤོར་ངེས་པ་འམ་མ་སྒྲིམ་
 ངེས་པ་མེད་པར་བསྐྱར་དུ་མི་རུང་། རྩོམ་ལས་ཞལ་མ་ལོག་ཆེ་བ་མེད་དེ་ཡང་དེ་མ་
 གནད་དེ་དག་བསྟན་པའི་རྒྱ་ཡིན་གསུངས། རྩ་སྒྲིང་བའི་སྒྲོམ་པ་དབང་ལྷན་འོད་ཀྱིས་
 དགོ་བཤེས་དགོན་པ་བ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་ཞུས་པ་ལ། དེ་འདས་ནས་སྒྲོན་པ་ཤོར། སུ་
 ཏྲོ་བ་ན་མགོན་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་གདམས་ངག་ཞུས་པས་དེ་ཙམ་སུ་ཏྲོ་བ་དང་སྐྱུན་
 རྩ་གཉིས་མི་གནད་བས་རང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་གཟུགས་སམ། དགོན་པ་བའི་
 གཤུང་གི་སྐྱུན་རྩ་གང་དུ་སྒྲོ་འཕུལ་བ་ཞིག་ཏུ་ཡོང་གསུངས་པ་ལ་ཁོ་བོ་སེའུ་ཐུང་བ་རང་
 གི་གཤུང་གི་སྐྱུན་རྩར་སྒྲོ་ཁུལ་ཏེ་འོང་བར་འདྲུག་ཟེར་ནས་དེར་ལེན་པའི་གདམས་
 པ་གནད་གསུངས་པར་གདལ། ཐུན་ཚོད་ཀྱི་ནད་དུ་གཉིན་པོས་སྒྲིབས་ན་སྒྲོམ་པ་མི་
 གཏོང། ཐུན་ཚོད་དགོ་བཤེས་སྒྲོན་པ་ལ་ཞུ་བ་ལ་རིང་རབ་ཅིག་ཡོད་ཀྱིས། སྒྲོན་པའི་
 བསྐྱབ་བྱ་ཐུབ་ན་རྩ་ལྷུང་མི་ཡོང་དུ་རིང་བ་ཞིག་ཡོད་ཀྱིས་གསུངས། སྒྲོན་པ་བས་རིང་བ་
 ཞིག་བཞེད་པ་འདྲ་པད་ཀྱིས་བཅད་པ་མི་གསུངས། སུ་ཆུང་བས་ཡེར་བ་ལ་ཞུས་པས་
 ངས་རྩོ་བོ་ལ་ཞུས་ཏེ་མཉམ་གསུངས་གསུངས་པར་གདལ་གསུངས་ཤིང་། དགོ་བཤེས་
 དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་སྒྲོམ་ལམ་རིམ་དོན་ཁྲིད་དུ་བཀོད་པ་དག་ལས་རྩ་མའི་དོན་ཞིབ་ཏུ་
 བཤད་པ་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་འགལ་བ། ཉིད་དང་བཀྱར་སྟོར་ཆགས་པ་ཡིས་
 བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་སྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོར་པའི་སྒྲོ་ནས་བརྒྱད། བསམ་པའི་སྒྲོ་
 བས་བཞི་ཡིན་གསུངས། དེ་ལ་འདོད་པས་བསྐྱང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསམ་པ་རྟོད་པ་
 འོང་ལ་རེ་བས་དངོས་པོ་བདག་ལ་བསྟོད་པ་དང་གཞན་ལ་སྟོད་པ་གཉིས་ཀས་འཆོར།
 དེ་ཡན་ལག་གསུམ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་མ་ཆད་པར་ཀུན་ཏུ་སྟོད་པ། དགལ་
 ཞིང་མགུ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྷ་བ། རོ་ཆོ་དང་འཛིགས་པ་ཆུང་དུ་ཅམ་ཡང་མི་སྒྲིན་ཀུན་ནས་

ད་གྱིས་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱར་བ་ཡིན་པས། སུན་ཚོད་ལས་འདས་ན་འཆོར་བས། སྒོམ་པ་
སྐྱར་ཡང་བྱུང་བར་བྱ། རྟེན་ལས་གཞན། ཟག་པ་འབྲིང་ནི་གསུམ་ལ་བཤགས། གཅིག་
གི་མདུན་དུ་ལྟག་མའོ། ཉོན་མོངས་མ་ཡིན་པདག་སེམས་བཞིན། བྱ་བ་ནི། དེ་ལ་
གཞན་གྱིས་བསྐྱུལ་ནས་ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་སྒྲིམ་ན་འབྲིང་། རང་ཉིད་གྱིས་སྒྲིམ་ན་ཆུང་
དུ། གང་ཡང་མེད་ན་ཆེན་པོ་རུ་སྒྲོབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས་བཤད། སྙིང་རྩེ་ཅན་
གྱི་སྒྲན་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྟར་རང་ལ་བསྟོད་ན་ཉེས་པ་མེད་དེ་ད་ལྟ་སྒྱུ་གཉེར་མེད། བརྒྱས་
ལྟས་བྱིན་ངན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་གཉེར་ཡང་མེད་པས་ཤིན་ཏུ་དཀའ། དེས་ན་
འོད་སྤངས་གྱིས་ཁྱས་པ་ལས། བདག་ཅི་རི་ཞེས་ཡོངས་སུ་འཇལ་ཞིང་གཞན་གྱི་ཤེས་
པ་ལ་མི་སྟོད་པ་སྟེ། རིའམ་མི་རི་སྟམ་དུ་བདག་ལ་དཔོག་ སྟོད་པ་མེད་ཅིང་ལྟག་པའི་
ང་རྒྱལ་མེད། ཅེས་གསུངས་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་རྟོག་པ་གལ་ཆེ་གསུངས་ཏེ།
རང་ལ་དད་པ་དང་རྒྱ་འབྲས་དང་བསྐྱབ་པ་ལ་གྲུས་སམ་མི་གྲུས་ཞེས་རྟག་ཏུ་གཞལ།
རང་གིས་ཚོད་ཤེས་ན་མཐོ་ལ་ཕྱག་དོག་ལ་སོགས་པ་མི་འོང་གསུངས། ཆགས་པ་ལ་
བརྟེན་པ་གཉིས་པ། སྒྲག་བསྐལ་མགོན་མེད་གྱུར་པ་ལ། སེར་སྐྱས་ཆོས་ནོར་མི་སྟེར་
དང་། ཞེས་པས་རང་ལ་ཁུས་པ་ཡོད་བཞིན་ཡུལ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བསམ་པ་སེར་སྐྱས་ཆོས་
སམ་ནོར་མི་སྟེར་བ་དང་དཔེ་མཁྱུད་བྱེད་ན་ཡང་ལྷུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཆོས་དོན་དུ་
གཉེར་པ་ལ་སེར་སྐྱས་མི་སྟེར་ན་ཡིན། མ་གྲུས་པ་ལ་ཆོས་འཆད་པ་ཡང་མིན་གསུངས།
སེར་སྐྱས་ནོར་མི་སྟེར་བ་ཡང་། སྦྱིར་སྟོང་མོ་པ་མ་སྤངས་པ་ཞིག་དགོས་གསུངས།
བྱང་བའི་སྟོ་དྲག་པོ་ལྟར་གནོད་མེད་ལ་ཕྱོགས་ནས་པན་མེད་ལ་སྟེར་བ་ཡང་མ་ཡིན།
མི་དགོས་པ་ལ་ལྟག་པར་སྟེར་བ་ཡང་མ་ཡིན་པས་མཐའ་གཉིས་སུ་མ་ལྷུང་བར་བྱ་
གསུངས། ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་པ། གཞན་གྱིས་བཤགས་ཀྱང་མི་ཉན་པར། ཁྱོས་ནས་
གཞན་ལ་འཆོག་པ་དང་། ཞེས་པ་ནི་བཟོད་པ་མི་ལེན་པས་འཆོར་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པ་

ཆར་འབེབས་པ་ཞིག་ལ་དགེ་བསྟེན་ཞིག་གིས་བགྲོ་སྐྱོང་བྱས་པས་དགེ་བསྟེན་གྱིས་
ནལ་འཕྱོར་བ་ལམ་པར་བྱས་པའི་བཟོད་གསོལ་བྱས་པ་མ་བཞེས་པས། སྤར་ཚུ་མིག་གི་
སྒྲུལ་པར་དུ་འོངས་ཀྱིན་ཆར་འབེབས་པ་ལ་བཟོད་གསོལ་མ་བཞེས་པས་ཆར་མ་ཐེབས་
པ་ལྟར་རོ།

རྩོམས་ཀྱང་བེ་ཀྲ་མ་ལ་གྱི་ལའི་གནས་བརྟན་ལ་བྱས་པས་མ་འདོད་དེ་ཁོ་བོ་ལ་ཉེས་
པ་མེད་གསུངས། འདི་ཉེན་ཆེ་བས་དང་པོ་ནས་སྤྱད་ཡང་འདོམ་ཐུག་མ་འོང་བར་
བསྐྱབ། བྱུང་ན་ཡང་པར་དུ་སྒྲུལ་བྱུང་བ་ལྟར་བྱ། འཚོག་པས་ནི་ནམ་གྱང་འཚོར། གཏི་
ཐུག་ལ་བརྟེན་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་བྱེད་ཅིང་། །དམ་ཚིས་འདྲར་སྤྲང་སྟོན་
པའོ། །ཞེས་པ་ནི། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གང་སྤྱོད་ཡང་འཚོར། བོད་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་པ་མེད། སྤྱབ་
མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་ཉེན་ཆེ་གསུངས། དམ་ཚིས་འདྲར་སྤྲང་ནི་ཚིས་ཀྱི་
གཟུགས་བརྟན་ཏེ་སྤྱན་སྤྲ་བའི་ཞལ་ནས། ཨ་མ་ན་སི་བསད་ཀྱང་སྤྲིག་པ་མི་ཡོང་
གསུངས།

སྤྱོད་པའི་ཞལ་ནས། ཨ་མ་ན་སི་ཚིས་མིན་བྱ་བ་ཡང་མི་ཡོད་དེ་འཇུག་པར་ཡང་མི་
བྱ། འོན་ཀྱང་གཅེར་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་འདི་སྤྲུ་སྟེགས་ཁོ་ནའི་ཡིན་གྱི་ཚིས་ན་ཡེ་
མེད་གསུངས། དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། བོན་པོ་ལ་འགོ་བ་རིགས་དུག་ནས་
འདོན་པའི་བོན་ན་རག་དོང་སྤྲུག་བྱ་བ་ཡོད། དེའི་ལད་མོ་སྤྲུགས་པའི་མཐུལ་དུག་པ་
བྱ་བ་ཡོད་པས་དེ་ཀྱུན་ཡིན་གསུངས་ཏེ་དེ་རྒྱུང་རིང་རེ་བ་ཡིན། དེ་བས་ཀྱང་སྤྱབ་པ་དམ་
ཚིས་འདྲར་སྤྲང་ནི་འོག་མ་ལ་འཇུག་པ་དང་། བཤད་པ་དམ་ཚིས་འདྲར་སྤྲང་རྟོགས་པ་
མེད་པར་འཆད་པ་ལ་བཤད་དེ། དེས་ན་ཕྱ་བར་ཡོད་པས་བྲམ་མས་ཆོད་བཟུང་གིན་
བྱའོ་གསུངས། ཞེས་བྱུང་ཞིང་དེ་དག་གི་མཆོམ་བྱར། གཞི་མ་བདག་དང་གཞན་ལ་
བསམ་པ་རྟོད་པ་ལ་ཆགས་པས་སྦྱོར་བ་བདག་བསྟོད་གཞན་སྦྱོང་ལུས་དག་ཏུ་ཐོན་པ་

ཞིག་བྱས་ཏེ་དགའ་ཞིང་མགུ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྷ་བ་དང་། རོ་ཚ་བྲེལ་ཡོད་ཆུང་དུ་ཙམ་ཡང་
མ་སྐྱེས་པར་ཐུན་ཚོད་ལས་འདས་པ་དང་པམ་པའོ།

གཞི་མ་སེམས་ཅན་དུ་མ་མགོན་མེད་པ་ལ་བསམ་པ་སེར་སྐྱས་སྦྱོར་བ་ཆོས་ནོར་
མི་སྟྭར་བ་ལུས་ངག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཞིག་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་དགའ་ཞིང་མགུ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྷ་
བ་དང་། རོ་ཚ་དང་བྲེལ་ཡོད་མ་སྐྱེས་པར་ཐུན་ཚོད་ལས་འདས་པ་དང་པམ་པའོ། གཞི་
མ་གཞན་གྱིས་བཟོད་པར་གསོལ་བ་ལ་བསམ་པ་ཞེ་སྒང་གིས་འཚོག་པའི་སྦྱོར་བ་ལུས་
ངག་ཏུ་ཐོན་པ་ཞིག་བྱས་ཏེ་གཉེན་པོ་མ་སྐྱེས་པར་ཐུན་ཚོད་ལས་འདས་ནའོ། གཞི་མ་
སེམས་ཅན་ལ་བསམ་པ་ཞེ་སྒང་གིས་འཚོག་པའི་སྦྱོར་བ་ལུས་ངག་ཏུ་ཐོན་པ་ཞིག་བྱས་
ཏེ་གཉེན་པོ་མ་སྐྱེས་པར་ཐུན་ཚོད་ལས་འདས་ནའོ། གཞི་མ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་
བསམ་པ་མི་ཤེས་པས་སྦྱོར་བ་ལུས་ངག་ཏུ་ཐོན་པ་ཞིག་བྱས་ནས་གཉེན་པོ་མེད་པར་
ཐུན་ཚོད་ལས་འདས་པ་ནའོ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྷ་བུའི་རྩ་ལྷང་དེ་དག་གིས་མ་གོས་པར་
བྱས་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་ལེགས་པར་སྒྲོབ་པ་ལས། སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསྐྱམས་པའི་ཆད་ནི་**ཕུ་རྟོ་བའི་ཞལ་ནས།** འདས་པའི་འདོད་
པ་ལ་མི་ལྷ་བ་དང་། མ་འོངས་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་མེད་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་ལ་
ལྷག་པར་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། དབེན་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། ངག་དང་རྟོག་པ་ཡོངས་
སུ་དག་པ་དང་། བདག་ཉིད་ལ་བྱུང་དུ་མི་གསོད་པ་དང་། བཟོད་པ་དང་དེས་པ་དང་།
ཡན་ལག་ལྷས་བསྐྱས་པའི་བག་ཡོད་པ་དང་། ཆོག་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། འཚོ་བ་
ཐུན་སུམ་ཆོགས་པའོ། ཁོ་སོར་ཐར་པ་ལས་བྱུང་བའི་བཞི་བརྒྱ་རྩ་བདུན་དང་རྣམ་པར་
འབྱེད་པ་དང་ཁྱབ་དང་ཐུན་ཆོགས་དང་བཅས་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཉེས་བྱས་སྤྲོ་མོས་
ཀྱང་མ་གོས་པ་སྐྱམ་བྱེད་ཀྱང་ལེགས་པར་བསྐྱམས་པའི་ཆོས་བརྒྱ་པོ་འདི་མ་ཆང་ན་སྒྲོམ་
པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསྐྱམས་པ་ཅན་དུ་མི་འགོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ།

དང་པོ་འདས་པའི་འདོད་པ་ལ་མི་ལྟ་བུ་ནི། འདས་པ་ལ་ཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་ཀླུ་པོའི་འདོད་པ་བོར་བ་ཡིན་ཡང་ཕྱིའི་འདོད་པ་ལ་རྩ་འཇུག་པར་གྱུ་ཡོད་པ་ལ་མི་གཙང་བ་དོར་བ་ལ་ངས་འདི་དོར་བ་ཡིན་སྟེ་ཡང་ལྟ་བུ་མེད་པ་བཞིན་དུ་མི་ལྟ་བུ་སྟེ། ད་ལྟ་ནི་པ་ཞིང་ལ་སོགས་པ་བྱིས་ཀྱི་འབྱོར་པ་ཆེ་རབ་ཅིག་ལ་སྤྱད་དུ་ཡོད་ན་མཐུན་ཤིང་འཛོམས་ཟེར་ནས་ཡོན་ཏན་དུ་བྱེད་པ་ལས་འདོད་པ་བོར་བ་མེད། གལ་ཏེ་ལན་ཅིག་བོར་ལོ་བྱས་ཀྱང་བྱ་མོ་འབྲོལ་ཆུང་བཞིན་དུ་སོང་བ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིམ་པ་དགའ།

གཉིས་པ་མ་འོངས་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་མེད་པ་ནི། འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ནང་ན་ཆེ་ཤོས་གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་ཡིན་ཏེ་དེའི་ནང་དུ་འགྲོར་ཡོད་ཀྱང་ནགས་ཚང་ཚང་ཆེར་མས་གཟིངས་པ་མི་གྲོད་དང་གཙན་གཟན་གཤུག་པ་ཡོད་པའི་འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་སྒྲ་ཆོགས་གཟིང་གཟིང་པར་འཇུག་པ་ལྟ་བུར་མཐོང་བས་མངོན་པར་དགའ་བ་མེད་པ་སྟེ། ད་ལྟ་ཆེ་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་པ་ལ་མ་འོངས་པ་ལ་དགའ་མི་དགའི་རྟོག་དཔྱད་ཉིད་ཀྱང་མེད། ཕྱི་མའི་ལྟ་ལ་ཡིད་ཆེས་ན་དགོ་ཅ་ཅི་བྱས་པ་དགོ་བཤེས་དེར་བསྐྱོ་བ་ལས་ཐར་པར་ཡོ་བསྐྱོ་མི་རུས་པ་ཡང་ཡོང་བས་སྒྲུག་རུམ་པ་གཤེད་ལྟར་དགོ་བ་མི་བསྐྱོ་བ་འདི་ཁོ་ན་དགའ་བར་བྱུང་བེར་སྐྱད་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཞལ་ནས། ཅབ་ཅབ་ཀྱི་བསམ་པ་དེ་ཅུག་ཏུ་བྱུང་ནས་ལྟ་ལ་འདོད་པའི་གཉེན་པོ་སྒྲིམ་དགོས་ཟེར་བ་དེ་ཁོ་ལྟ་ནས་ཡོང་བའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ཡིན། གཞན་ལ་དེ་མེད་པ་བྱ་ཡང་བཟང་བ་མིན། དད་པ་མེས་ཆོག་པ་ཡིན་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ད་ལྟ་སྤྱིའི་འདོད་པ་ཞིག་ལག་ཏུ་འོང་བ་ཞིག་ཡོད་ན་ཕྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་པོས་བྱིར་ནས་འགྲོ་ཡང་ངན་བྱེད་ཆོ་ཞིག་གི་གསེབ་ཏུ་རིལ་གྱིས་འཇུག་པ་དང་། ལྷངས་པའི་ནངས་མོ་ནས་སྤང་ལ་སྦྱར་ཡང་ཕྱིས་ཀྱི་འདོད་པ་ཡོང་དུ་རེ་བས་སྤིག་སྤིག་གཏམ་གསུམ་གང་ལ་ཡང་མི་ལྟ་བུར་དགོ་བསྐྱེན་ལེན་པ་འདིས་གྲུབ་པ་ཡིན།

གསུམ་པ་ད་ལྟར་གྱི་ལ་ལྟག་པར་ཆགས་པ་མེད་པ་ནི། ད་ལྟར་དཔང་པོ་ལྟའི་སྤྱོད་
 དུ་གྱུར་པའི་འདོད་པ་ལ་ཁ་ཟས་གྱི་སྒྲུགས་པ་བཞིན་དུ་ལྟ་བུ་སྟེ། ད་ལྟ་བཀའ་གདམས་
 པ་ཀྱན་ཆར་མིང་བཏགས་ནས་ཆང་མི་འཐུང་བ་རང་ཡང་ཉུང་། ཆང་མི་འཐུང་བར་
 གསོལ་བ་ཀྱན་ཡང་རིང་མོ་སྟུན་རེ་ལ་མི་རྟེན་དུ་མི་འདོད་པ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་དཀའ་
 སྒྲ་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་བྱེད་པར་འདུག་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་སོང་བ་ལ་བྱང་རྩབ་སེམས་དཔའི་
 སྒྲོམ་པ་བས་བདེ་འགྲོ་ཙམ་ཡང་འགྲུབ་པ་མི་འོང་སྟེ། ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་ཡང་ཁྲེལ་དང་ཆོས་
 དང་གཏམ་ཐམས་ཅད་འདིས་ཉམས་པར་བྱེད་པས་འདོད་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་
 བེད་ཟས་དང་སྒྲོམ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་དགོས་པའི་དུས་སུ་ཡང་གྱའི་ཟག་ལྟན་
 བམ་གྱིང་རྟའི་མིག་བཀྱང་ལྟ་བུའི་སྒྲོས་སྒྱུད། ལུང་སྟེ་བཞི་ལས་འབྱུང་བའི་ཉེས་པས་
 མ་གོས་པའི་བརྩམ་པོ་ཡིན་ཟེར་ཡང་དུས་གསུམ་གྱི་འདོད་པ་ལས་འོག་པ་འདིས་དཀའ་
 བར་སྣང་། དེ་མེད་ན་རྩལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཉིད་དུ་བགྱང་། དེ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་ཆོགས་
 དང་འདྲ་འཛིན་གནས་གྱིང་ལུས་སེམས་དཔེན་པ་མེད་ན་བྱང་རྩབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་
 པ་གཏན་ལ་མི་ལེབས་པས།

བཞི་པ་དཔེན་པ་ལ་དགའ་བ། ལུས་འདྲ་འཛིན་ལས་དཔེན་པ་དང་སེམས་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་ལས་དཔེན་པ་ལ་བསྐྱབ་སྟེ། ལུས་འདྲ་འཛིན་ལས་དཔེན་པ་ཡང་རྩི་བའི་ཞལ་
 བས། ད་ལྟ་རྒྱ་གར་ན་ཡང་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ལ་བར་ཆད་བྱུང་བ་མང་གསུངས། སུ་
 རྟོ་བ་ཡང་བཞི་ལས་ནི་མི་རྟུང་བརྩལ་ནི་མི་མང་བྱ་བ་ཁོ་ན་གསུངས་པ་ལ་ཉན་པ་
 གཅིག་ཀྱང་མེད་དེ། ཆོགས་ལ་བརྟེན་པ་འདི་ཉམས་སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་དགའ་བར་སྣང་བས་
 ཆོགས་ལ་བརྟེན་པའི་དཔེན་པ་བྱའི་གོ་རེ་མི་བྱ། སུ་རྒྱང་བས་དམག་ཆེན་པོའི་གསེབ་
 ཏུ་རྒྱུད་ནས་འདུག་པ་སྟུམ་བྱེད་པའི་ས་ནས་ཀྱང་དཔེན་པ་རེ་རྟེན་ནས་ཡོང་བ་དེ་བཞིན་
 དུ་བྱ། དཔེན་པ་ལ་གནས་པ་མེད་ན་སོ་སོར་ཐར་པ་རང་སྒྱུ་བ་ཡང་བསྐྱུང་མི་རུས། དེ་

ཡང་དུས་གསུམ་གྱི་འདོད་པ་སྤངས་པ་ལ་ཡོད་ཀྱི་འདོད་པ་མ་སྤངས་པ་ལ་སྒྲུབས་མེད།
 སེམས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་དབེན་པ་ནི་ཐེག་པ་དམན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་ཀྱང་
 དབེན་པར་བྱེད་དགོས་ན་ཐ་མལ་པའི་རྟོག་པ་ལས་དབེན་པར་བྱ་དགོས་པ་སྒྲོས་ཀྱང་
 ཅི་དགོས་ཏེ། དབེན་པའི་དགོས་པ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡ་ལས་སེམས་རིང་དུ་གྱུར་པ་
 ལ་བཤད།

ལྷ་བ་དག་དང་རྟོག་པ་དག་པ་ལས། དག་དག་པ་ནི། ལུན་མོང་བ་དག་གྲུལ་ལ་
 སོགས་པ་བཞི་དག་པ་དང་། ལུན་མོང་བ་མ་ཡིན་པ་གཞན་དོན་དང་ཐམས་ཅད་མཆེན་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་མི་འགྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དག་པའོ། རྟོག་པ་དག་པ་ནི།
 ལུན་མོང་བ་ལུལ་དང་ཉེ་དུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་རྟོག་པ་དན་པ་བརྒྱད་དག་
 པ་དང་། ལུན་མོང་བ་མ་ཡིན་པ་ཐེག་པ་དམན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་དངོས་པོར་འཛིན་
 པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤངས་ནས་སྟོང་པ་སྟིང་རྗེའི་སྟིང་པོ་ཅན་དུ་བྱེད་པ་དང་གཞན་དོན་
 དུ་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་འཐོབ་པའི་ཐབས་ཉི་ཆེ་ལ་སྟོད་པའོ།

དུག་པ་བདག་ཉིད་ཁྱད་དུ་མི་གསོད་པ་ནི། བདག་གིས་གཞན་དོན་དུ་ཐམས་ཅད་
 མཆེན་པ་སྒྲུབ་པར་མི་རུས། དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཀའ་བའི་སྟོད་པ་
 མགོ་དང་མིག་ཀྱང་སྒྱེན་པར་བཏང་བ་དང་། ཉེས་བྱས་རེ་རེ་བསྐྱང་བའི་ཆེད་དུ་ཡང་
 སྒོག་ལལ་བར་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ཡན་ལག་དུམ་བུར་གཏུབས་ཀྱང་མི་བཞོད་པ་མེད་
 ཀྱི་སྟེང་དུ་དེ་ཉིད་ལ་སྟིང་རྗེ་སྟོམ་ཁིང་ལན་དུ་ཕན་གདགས་པ་ལ་སོགས་པ་དུས་ལྷག་
 པ་མེད་པར་སྤྱད་དགོས་པས། དེ་ངས་མི་རུས་སྒྲུམ་དུ་ཁྱད་དུ་གསོད་ན། **མདོ་སྡེ་རྒྱན་**
ལས། གང་ཕྱིར་སེམས་ཅན་མིར་གྱུར་པ། ཁོད་མེད་སྤྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལ། རྟོགས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དེའི་ཕྱིར། ཁྲུམ་པ་དང་དུ་སྤང་མི་བྱ། ཁེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་གྱི་སངས་
 རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་དང་པོ་ནས་དེ་དག་དུ་གྱུར་ཐིག་པ་ཞིག་མ་

ཡིན། བདག་ལྟ་བུ་ལས་རིམ་གྱིས་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་དེ་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་
 པས་ན། བདག་གིས་ཀྱང་གོམས་པར་བྱས་ན་མི་རུས་པ་མེད་སྟེ་ལྟོ་བ་ཡིན་ཏེ།
 ད་ལྟ་ས་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ཀུན་མདའ་འཕངས་མིག་ལ་
 སྤར་སོང་ནས་ཞུམ་པ་སྐྱེ་བ་ཙམ་ཡང་མི་ཡོང་། གཞན་དོན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྐྱབ་
 པ་ལ་ཆོ་འདིའི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་། ཆོ་འདིའི་བདེ་སྤྱད་ཅི་ལ་ཡང་མི་ལྟ་བ་
 ཞིག་དགོས་བྱས་ཅན་ཞུམ་ནས་ཡོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཞུམ་པའི་རུས་ན་ཆོས་པོར་ན་
 ཆོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་ཞབས་ལ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་ཡང་བསམ། རང་གིས་ཚུལ་བ་མ་བྱས་ན་
 ཉན་མོངས་པས་ཀྱང་སྟིང་ཇེ་མི་ལྟ། སྐྱིན་པ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱབ་མི་རུས་
 པར་འདུག་པས་དེད་དག་གིས་རྫོགས་པར་བྱ་ཡིས་ཟེར་བ་མི་འོང་།

སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་གིས་ཀྱང་སྐྱབས་པར་མི་སྟོན། སྟོན་
 བ་ལྟ་སྐྱབ་རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང་པོ་གཅིག་སྤྲོས་དེང་སང་ན་ཐམས་ཅད་ཐར་པ་ལ་
 བཀོད་ཟིན་ཏེ། མ་ཐར་པ་དེ་མ་སྟོན་པ་ཡིན། རང་གིས་ཚུལ་བ་སྤར་བྱས་ན་སྤར་ཐར་
 བྱིས་བྱས་ན་བྱིས་ཐར། གཞན་ལ་བལྟས་ན་ཡང་ཆོས་པོར་བ་ལ་ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་ཡང་
 སྟོན་ཡེ་མ་མཐོང་། ཆོས་བཞིན་དུ་བྱས་ན་རེ་བདེ་འགྲོ་བ་མཐོང་བས་བྱུག། སྐྱེ་བ་སྤྲུམ་
 ཡན་ཆད་དུ་བདེ་བ་ཇི་སྟེད་ཅིག་སྟེད་དེ་ཡང་བསྐྱུལ། སྤྱག་བསྐྱུལ་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཉམས་
 སྟུང་བ་སྤངས་ཏེ་ཡང་འབྲས་སུ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཡང་བསམ། ད་ལྟ་ཆོས་བྱེད་པའི་སྤྱག་
 བསྐྱུལ་ལ་སྤར་བྱི་བན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐྱུལ་གྱི་ཆ་ཤས་སྤྲོ་ཙམ་ཡང་མེད་ལ་འབྲས་སུ་
 ཆེན་པོ་དང་བཅས་པ་སྤྱག་བསྐྱུལ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཐྱིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ཡང་
 བསམ། ཆོས་པོར་བའི་བདེ་བ་ལ་སྤར་བྱི་བདེ་བ་ལས་ལྷག་པ་ཡང་མེད་ལ། འདིར་
 ཆོས་པོར་ན་བྱི་མ་པན་ཆད་དུ་སྤྱག་བསྐྱུལ་སྤྲུམ་མཐའ་མེད་པ་ཉམས་སྟུང་དགོས་པ་
 ཡང་བསམས་ལ་བདག་ཉིད་ལ་ཁྱུང་དུ་མི་གསོད། ད་ལྟ་ཆོས་ལ་ལེགས་མོར་ཆད་པ་

རང་མེད་པས་བདག་ཉིད་ལ་བྱུང་དུ་གསོད་པར་བྱིན་པ་ཡང་མི་འདུག་སྟེ་ལེགས་མོར་
 ཚད་ན་ཞུམ་ཞིང་བྱུང་དུ་གསོད་པའི་ཉེས་ཆེ་སྟེ། རང་ལ་བྱུང་དུ་གསང་ན་བདེ་འགྲོ་ཙམ་
 ཡང་མི་འགྲུབ་སྟེ། རེ་དམན་རེ་དམན་འགྲོ།

བདུན་པ་བཟོད་པ་དང་དེས་པ་ལས། བཟོད་པ་ནི། སྤྱག་བསྐལ་དང་གཞོད་པ་
 བཟོད་པ་གཉིས་ཀ་དགོས། སྤྱག་བསྐལ་བཟོད་པ་མེད་ན་ཆོས་གང་ཡང་མགོ་མི་ཐོན་
 པ་དགོ་བཤེས་སྟོན་པས་ཆང་ལ་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཡིན། གཞོད་པ་མ་
 བཟོད་པར་ངན་ལན་བྱས་ན་གཞན་ལ་གཞོད་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་ལོག་པའི་ཚུལ་
 བྱིས་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བས་སྤྱོད་ཆོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཟོད་པ་སྒྲོམ་སྟེ། ལྷན་ཅིག་
 གཅིག་བྱས་སྤྱིག་པས་ཀྱང་། །བསྐལ་པར་མནར་མེད་གནས་འགྱུར་ན། །ཞེས་ལས་
 འབྲས་བསམ་པ་ཁོ་ན་ཡང་བཟོད་པ་སྒྲོམ་པ་ལ་ཕན། དེ་ལྟར་བསམ་པ་ལས། བདག་
 བློ་བཟུངས་ཉེ་བསད་ལྟར་ཉམ། །བདག་གི་མགོ་བོ་བཅད་ཀྱང་བྲ། །ཞུམ་པ་ཀྱན་ཏུ་
 ཉོན་མོངས་པའི། །དག་ལ་འདུད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོམ་སྒྲོ་བར་
 བསམ་ན་ཚུགས་པ་ཞིག་དགོས། དེས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་འདོད་པ་ནགས་ན་གནས་པ་
 ཡིས། །ལ་རོལ་གཞན་གྱི་སྒྲོན་ལ་བརྟག་མི་བྱ། །བདག་ནི་བྱུང་པར་འཕགས་ཤིང་བདག་
 མཆོག་ཅས། །དེ་སྒྲུལ་དུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་གཞན་
 ཉེས་པ་དང་འགལ་བར་སྦྱོད་པ་ལ་མ་མི་འབྱིན་པ་དེས་པའི་ཆོས་དྲུག་དང་ལྷན་པ་སྟེ།
 གཞན་ལ་མ་སྦྱང་ན་ཐབས་ལ་ཉེན་བྱུང་བས་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱེད་པའི་བྱིར།
 བདག་ནི་ཚུལ་བྱིས་ལྷན་ཞེས་བདག་མ་སྟེམས། །འདི་ནི་ཚུལ་བྱིས་པ་འཆལ་ཞེས་
 གཞན་མ་བརྟན། །ཚུལ་བྱིས་ཙམ་གྱིས་གཞན་ལ་གང་བརྟན་པ། །བརྟན་ཕྱིར་དེ་ནི་
 ཚུལ་བྱིས་པ་འཆལ་ཞེས་བྱ། །ཞེས་པ་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་འཆལ་པའི་ཁྱུར་ཆ། དེས་ན་
 ཆོས་བཞིན་གྱི་སྒྲོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་ལ། སེམས་ཅན་ཉེ་དུ་བྱེད་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་

ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་གིས་སྤངས་པར་དམ་བཅས་པ་ཡིན་པ་ལས། ད་དུང་
སེམས་ཅན་གྱི་ཉེས་པ་སྣ་གཅིག་ཀྱང་སྤང་མ་བྱུང་པ་འདུག་སྟེ་ཁོང་བཀུར།

བརྒྱད་པ་ཡན་ལག་ལྷན་བསྐྱེད་པའི་བག་ཡོད་པ་ནི། འདས་པའི་དུས་ན་ལྷང་བ་
བྱུང་བ་རྣམས་དྲན་མ་ཐག་ཏུ་བྱིར་འཆོས་པ་སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་བག་ཡོད་པ་ད
ང་། མ་འོངས་པ་ན་ལྷང་བ་བྱུང་ན་ཡང་ཆོས་བཞིན་དུ་བྱིར་བཅོས་པ་ཉིད་དུ་གོ་བྱོན་པ་
བྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་བག་ཡོད་པ་དང་། ད་ལྟར་ལྷང་བ་བྱུང་བ་རྣམས་ཅུལ་པོ་
ཆེད་པ་འཆོས་པ་བཞིན་དུ་སྟར་དེ་ཉིད་ལས་ལྷང་བའོ། དེ་ཉིད་ལས་ལྷང་བ་མ་བྱུང་
ཀྱང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་རོ་དང་མི་འགྲོགས་པ་བཞིན་དུ་ལྷང་བ་དང་ཞག་ཏུ་མི་འགྲོགས་པར་
བྱིར་འཆོས་པ་དབྱས་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་བག་ཡོད་པ་དང་། གནས་གང་དུ་གནས་
པ་དང་གོགས་གང་དང་འགྲོགས་པ་དང་། ཡོངས་སྟོད་གང་ལ་སྟུད་པ་དང་བྱ་བ་གང་
བྱས་པ་དང་མདུན་འགྲོས་ཇི་ལྟ་བུ་བྱས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱེད་པ་ལ་མི་
འབྱུང་བ་དང་། གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་སྐྱབ་པའི་བར་དུ་མི་གཅོད་པ་ཞིག་ཏུ་
ལེགས་པར་དབྱད་ནས་འཇུག་ལ། དེ་དག་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་འདུག་ན་མི་འཇུག་པ་
བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མར་འགོ་བའི་བག་ཡོད་པ་དང་། **སྟོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས།**
ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ། ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟག་བྱ་བ། ཁོ་ཉིད་ཁོ་ན་
མདོར་ན་ནི། ཤེས་བཞིན་བསྐྱུང་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། ཤེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་
འཕྲལ་འཕྲལ་དུ་ཡང་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་གྱི་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དྲན་དང་ཤེས་
བཞིན་གྱིས་ཟིན་པར་བྱས་ནས་འཇུག་ལྟོག་བྱེད་ཅིང་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ལྟར་
ཅིག་རྗེས་སུ་སྟོད་པའི་བག་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་ལས་དང་པོ་གསུམ་ནི་ལྷང་བ་བྱིར་འཆོས་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། བྱི་མ་གཉིས་ནི་ཉེས་པ་མི་འབྱིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།

དགྲ་བ་ཆོག་ཐུན་ཐུམ་ཆོག་པ་ནི། འཕྲལ་གྱི་བྱ་བ་ཆོས་གོས་དང་ལྷང་བ་བྱེད་ཀྱི་

བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་མཁས་པས་མ་སྤྲད་པ་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་
བ་དང་མི་འགལ་བར་བྱེད་ལ། སྤྲོད་ལམ་ནམ་བཞི་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་རྟེ།
ཤིན་ཏུ་གདམས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྔ་ཆན་བཞི་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བྱེད།
དགེ་བའི་སྦྱར་བའི་བྱ་བ་བསམ་གཏན་དང་སྒྲོག་པའི་འཁོར་ལོ་གཉིས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་
རྟེ། **བུ་རྟོ་བའི་ཞལ་ནས།** རང་ཅག་ལ་འདི་ཀླན་ལ་ཆོས་སུ་གོ་བའམ་སྐྱེད་བའི་གཞི་
རང་མེད། འགོ་ན་ཉི་མ་རུབ་ཀྱི་སྤངས་སྟོར་བཞིན་དུ་མིག་ཕྱོགས་བཞིར་ལྟ། གོམ་པ་
གྱ་ཆོས་ལིངས་ལིངས་འཁོར། ལྟན་ཅིག་འཆོགས་ན་ཡང་དམག་གཡུལ་ལེགས་པ་བཞིན་
དུ་ཁ་གཏོད་མི་ཐུབ་པར་སྒྲ་གསུང་བར་གདལ།

བརྒྱུ་བ་འཆོ་བ་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི། སྤྲོད་དཔོན་གྱི་རིན་པོ་ཆའི་ཐེང་བར། ཚུལ་
འཆོས་རྟེན་དང་བཀྱར་སྟེའི་ཕྱིར། །དབང་པོ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །ཁགས་གཞི་དང་
བཀྱར་སྟེའི་ཕྱིར། །ཆོག་འཇམ་སྤར་ནི་སྒྲ་བའོ། །གཞིག་སྤོང་དེ་ནི་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །
གཞན་གྱི་རྩལ་ལ་བསྐྱགས་བྱེད་པ། །ཐོབ་གྱིས་འཇལ་བ་རྟེན་པའི་ཕྱིར། །མདོན་སུམ་
གཞན་ལ་སྤོད་བྱེད་པ། །རྟེན་པས་རྟེན་པ་ནམས་འདོད་པ། །སྤར་ཐོབ་པ་ལ་བསྐྱགས་
བྱེད་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་གྱི་ལོག་འཆོ་ལྟ་དང་། སོ་ནམ་སྤྲ་བཞིས་འཆོ་བ་དང་། ཐ་ན་
བཞོས་འཆོ་བ་ཡང་སྤངས་རྟེ། ཆོས་བཤད་བྱས་པས་འཆོ་བ་ཡང་བཞོས་འཆོ་བར་བགང་
བས་དེ་ཀླན་ཚུན་ཆད་སྤངས་ནས། ཉི་མ་བྱེད་ན་བསོད་སྟོམས་བྱིན་ལེན་ལག་པ་བཀའ་
པའི་སྟེང་དུ་བྱུང་བ་ཙམ་ཞིག་སྤངས་ནས། སང་གི་འཆོ་བ་གང་ནས་ཡོང་གི་རྟོག་དཔྱོད་
ཉིད་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་གྱུར་པ་ན་ཡིན་རྟེ། ད་ལྟ་མིག་སུ་རྟོ་དང་བང་སུམ་ཕྱོགས་བྱེད་པར་
སོང་བ་ནམས་ལ་ཏ་ནམས་ཀྱང་མེད་དེ། ཇི་ལྟ་བུའི་བསོད་ནམས་ཅན་ཞིག་ལ་ཡང་ལོག་
འཆོས་མ་སྒྲུབ་པའི་ཟས་སྒྲོམ་ཁམ་གང་དང་རྩབ་གང་ཡང་མི་ཡོང་བར་སྤྲང་། སྒྲོམ་པའི་
ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བྱི་དུས་མེད་ཁས་སྤངས་པའི་ཉིན་མོ་ནས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྲོད་དགོས་
པས་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པས་གང་ལ་བསྤྲང་བར་བྱ་བ་དེ་ལ་དེ་རིང་།

བསྟེན་པར་རྫོགས་པས་ཀྱང་བསྐབ་པར་གསུངས་པ་ཡིན། ཉེས་བྱས་ཐ་མོ་གཅིག་གིས་
ཀྱང་གཞན་དོན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྐྱབ་པའི་བར་དུ་གཅོད་པས་སྤང་ཞེས་གར་
བས་གསུངས།

དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལའང་། དགེ་བའི་ཆོས་ལེགས་པར་
བསྐྱས་པའི་ཚད་ནི་**བུ་རྟོ་བའི་ཞལ་ནས།** ཉེར་གནས་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱ་ཆད་བ་ན་ཡིན་ཏེ། བ་
རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལྟའི་ཉེར་གནས་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྷ་སྟེ་བརྒྱ་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྷ་པོ་
འདི་ཡང་རྒྱ་འབྲས་ཉི་ཆེ་ལ་དམིགས་པར་འདུག་པས་གཞུང་དེ་ཀྱན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་
བྱས་ན་ཡང་མཐར་ཐུག་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཉེར་གནས་ཉིད་དུ་འགོ་བ་ཡིན་གསུངས་ཏེ།

དེ་ཡང་གར་བའི་ཞལ་ནས། **སྦྱིན་པའི་ཉེར་གནས་ནི།** ལུས་དང་ལོངས་སྟོན་ལ་ལྟ་
བ་བྱུང་བ་རྒྱུད་དུ་ཡང་དང་དུ་མི་ལེན་པ་སྟེ། ལུས་ལ་ལྟ་བ་དང་དུ་སྤངས་ན་དེའི་ཆ་ཀྱིན་
དུ་ལོངས་སྟོན་དགོས་པས་ལོངས་སྟོན་ལ་ཡང་ལྟ་ཞིང་གཏོང་མི་རུས་པས་ན། འདོར་
བར་འགྱུར་བའི་ལུས་སྟོག་ལ། རྒྱ་དང་རྩ་ཡི་ཟེལ་བ་ལྟར། ཁྱོས་མེད་ཡུན་རིང་གོམས་
པས་ནི། །བདེ་བ་ཆེན་པོར་ནམ་ཞིག་འགྱུར། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལུས་ལ་བལྟས་ཀྱིན་
ལོངས་སྟོན་གྱིས་བསྐྱངས་ཀྱང་མི་ན་བ་དང་མི་འཆི་བ་ལ་ནི་ནམ་ཡང་མི་ཕན། ནམ་ཡང་
མི་འདོར། ལོད་པས་ན་རྒྱ་དང་མི་རྟག་པས་ན་རྩའི་ཟེལ་དང་འབྲ། ལུས་འདི་ཅི་ཙམ་དུ་
ལོངས་སྟོན་གྱིས་བསྐྱངས་པ་ཙམ་དུ་ཅི་རག་ཇི་ཆེར་འགོ། ན་ཆ་ཡང་སྤྲར་མང་། ཤས་
གོན་ཡང་སྤྲར་ཆེ། ན་ཆ་བྱུང་ན་ནད་གསོས་དང་སྤྲན་ཡང་སྤྲ་ལྷག་རེ་དགོས། དར་རོན་
གྱིས་བསྐྱངས་ན་དེ་ལས་ལྷོག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། ལུས་དང་ལོངས་སྟོན་ལ་ལྟ་བ་མ་
སྤངས་ན་ཕྱི་མའི་བདེ་འགོ་ཡང་མི་ཡོང་། སེར་སྤྲའི་ཉེས་དམིགས་གྱིས་ཡི་དྲགས་སུ་སྦྱེ་
བ་བསམ་ལ་དེ་ལ་ལྟ་བ་དང་དུ་མི་སྤང་། དེ་ལྟར་ལུས་ལ་མི་ལྟ་བས་ལོངས་སྟོན་ལ་མི་
ལྟ་ཞིང་སྦྱིན་པར་གཏོང་བ་འབྱུང་བས་ན་ཉེར་གནས་ཏེ་རྒྱུད་དོན་རྟོ།

ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཉེར་གནས་ནི། ཉེན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉེན་མོངས་པ་འབྱུང་བ་
 དང་དུ་མི་ལེན་པ་སྟེ། ལས་དང་པོ་ལ་ཡེ་མི་སྒྲིབ་པ་མི་ཡོང་ཡང་། སྒྲིམ་མ་ཐག་ཏུ་དང་དུ་
 མི་ལེན་པར་སྒྲུལ་པར་དུ་འོངས་པ་སྒྲོད་པ་བཞིན་དུ་ཉེས་དམིགས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་
 སུན་འབྲིན་ཅིང་གཉེན་པོ་སྒྲོམ་དགོས་པ་ཡིན། དང་དུ་སྒྲངས་ན་དེས་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་
 བ་ཀྱན་ནས་སྒྲོང་བས་དེ་བསྐྱུང་བར་མི་རུས། དེ་དང་དུ་མ་སྒྲངས་ན་ཀྱན་སྒྲོང་ལོག་པས་
 ལྷུང་བ་ལྟ་གཏིང་དེ་བསྐྱུང་རུས་པར་འབྱུང་བས་ཉེར་གནས་ཞེས་བྱ། སྤ་རྒྱུང་བས་
 གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ད་ལྟ་ཉེན་མོངས་པས་བྱི་སྐྱན་དུ་མནན་ནས་འདུག་པའི་དུས་ན་
 ཡང་ལོག་ནས་སོམ་ཆོགས་རེ་ཙམ་བྱེད་དགོས་ཏེ། ད་ལྟ་ཉེན་མོངས་པ་ལ་དགར་ཤེས་
 བ་རང་མེད་ཇོ་བོ་ཉིད་ལ་སྒྲུབས་སུ་སོང་ནས་འདུག དག་ཞིག་རང་དུ་ཤེས་ན་ཏ་སྒྲ་
 ཐེབས་པའི་དུས་ཤིག་ཡོང་། ཡང་དང་ཡང་དུ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་ཀྱིན་གཉེན་པོ་
 བསྟེན་ན་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བ་རེ་ལྷུང་རྒྱུ་བ་རེ་ཞན་ཡུན་རེ་བྱུང་ལ། མཐར་ཡེ་མི་འབྱུང་
 བར་ཡང་འབྱུང་བ་ཡིན།

བཙོད་པའི་ཉེར་གནས་ནི། ཁོ་བ་དང་འཕོན་དུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བ་དང་དུ་
 མི་ལེན་པ་སྟེ། ལས་དང་པོ་བ་འདོད་པའི་ཁམས་པ་ལ་དེ་དག་ཡེ་མི་སྒྲིབ་པ་མི་ཡོང་། བྱུང་
 བ་དང་དུ་མི་ལེན་པར་སྒྲོང་དགོས་པ་ཡིན། དང་དུ་སྒྲངས་ན། བསྐྱལ་བ་སྒྲོང་དུ་བསགས་
 པ་ཡི། སྒྲིན་དང་བདེ་གཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས། །ལེགས་སྒྱུད་གང་ཡིན་དེ་ཀྱན་
 ཡང་། །ཁོང་ཁོ་གཅིག་གིས་འཛོམས་པར་བྱེད། །ཅེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དག་བ་ཐམས་
 ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱེད། སེམས་ཅན་སྒོས་སྒྲངས་པས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཀྱང་གཏོང་བ་
 ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་དང་དུ་མི་སྒྲངས། **བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ཉེར་གནས་ནི།** སྒྲོར་བ་
 དམན་པའི་ལེ་ལོ་དང་སྒྲོམ་ལས་གྱི་ལེ་ལོ་བྱུང་བ་དང་དུ་མི་ལེན་པ་སྟེ། དེ་དང་དུ་སྒྲངས་
 བ་བདེ་འགོ་ཙམ་ཡང་མི་ཐོབ་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། དེ་མ་ཐོབ་ན་གཞན་

དོན་མི་འགྲུབ་པས་མགོན་དུ་གཉིད་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པའི་བྱིར། རྩོན་
 ཆེན་པོ་སྐྱས་པས་བདག་ཉིད་དན་སོང་དུ་འགོ་བ་བསམས་ལ། མགོ་ལ་སེམས་ཅན་ལྷན་
 ཆེན་ཁྱེད་པ་ཡི། །སེམས་ཅན་མཆོག་ནི་དལ་གྱིས་འགོ་མི་མཛེས། །བདག་གཞན་སྒྲ་
 ཆོགས་འཆིང་བས་རབ་བཅིངས་པས། །བརྩོན་པ་བརྒྱ་འགྲུར་དུ་ནི་བྱ་བར་རིགས། །
 ཞེས་པས་མཆོན་ཏེ་སེམས་ཅན་གཅིག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་ཙམ་དུ་
 བརྩམས་ལ། བསྐྱབ་པ་ཀྱན་ལས་བརྟམ་པ་ལས་གཏོང་བསྐྱང་དག་སྤེལ་བཞི་བྱང་ཁུབ་
 ཀྱི་སེམས་དང་བཅས་པ་ལ་བར་མཚམས་མེད་པར་སྐྱབ་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་གོ་
 ཆ་བགོ་བར་བྱ། བསམ་གཏན་གྱི་ཉིང་གནས་ནི། སྤྱིབ་པ་ལྷ་དང་དེའི་རོ་མུང་བ་མུང་
 བ་དང་དུ་མི་ལེན་པ་ཏྲེ། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ། གཞོད་སེམས། གཉིད་སྐྱགས། རྫོང་
 འཁྱོད། ཐེ་ཆོམ་རྣམས་ཀྱི་གཉིད་དང་སྐྱགས་པ་གཉིས་སེམས་སྒྲོང་བར་བྱེད་པས་གཅིག་
 ཏུ་བྱས། རྫོང་པ་དང་འཁྱོད་པ་གཉིས་སེམས་གཡང་བར་བྱེད་པས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་
 སྤྱིབ་པ་ལྷ་དང་དུ་སྒྲངས་ན། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་གཞོད་སེམས་ཀྱིས་ཤི་ལ་བསྐྱང་
 བའི་བར་ཆད་བྱེད། གཉིད་དང་སྐྱགས་པས་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྐྱབ་པ་ལ་བར་དུ་
 གཅོད། རྫོང་པ་དང་འཁྱོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྐྱབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པས་
 ཉིང་དེ་འཛིན་མི་འཐོབ། རོ་མུངས་ན་ཐོབ་པ་ཉམས་པར་བྱེད་པས་དེ་དག་དང་དུ་མི་
 སྒྲང་། རང་ཅག་གི་རྒྱུད་དུས་ཏྲག་ཏུ་སྤྱིབ་པ་ལྷས་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདུག་པས་དེ་དག་
 གི་གཉིད་པོ་བརྟེན་པ་ལ་འབད་པ་ཆེན་པོ་བྱ། ད་ལྟ་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བའི་རོ་མུང་མོ་
 ཙམ་ཡང་མྱོང་བ་མེད། ཡོད་ན་འདོད་པའི་བདེ་བ་བས་ཀྱང་ཉམས་ལ་སྟེན་པ་སྒྲང་དགའ་
 བ་ལགས་པར་གདལ། **ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྷ་ནི།** དགོ་བའི་འབྲས་ལུང་ལྷན་ཡོན་ཤེས། དགོ་
 བའི་རྒྱ་ཤེས། དགོ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་ཤེས། དགོ་བའི་འབྲས་ལྷ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 ཤེས། དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །ད་ལྟ་ཆོན་ཅིག་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་མ་ཤེས་ན་གཞན་ཐམས་

ཅད་གྱིས་པན་མེད་ཟེར་ཏེ། དེ་ཏ་མཐོང་བའི་ལམ་མ་སྒྲེས་ན་འཛིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་ཅི་
 རུང་སྟེ། ཆོས་ལ་གོ་བ་བྱ་བ་ཞིག་དགོས། འདི་དག་མེད་པར་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་པ་
 སྒྱུར་མི་བདུབ། འདི་ལྟ་ཡོད་པས་ཀྱང་དོན་ཐམས་ཅད་བྱུང་བ་ཡིན།

དེ་ལ་དང་པོ་དགོ་བའི་འབྲས་བུའི་ཕན་ཡོན་ཤེས་པ་ནི། དགོ་བའི་འབྲས་བུ་མངོན་
 པར་མཐོ་བ་ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་ཐར་པ་གསུམ་གྱི་རྟེན་དུ་རུང་བ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་
 རང་རྒྱལ་བའི་ཐར་པའི་ཕན་ཡོན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་དང་བཅས་པ་གཏན་སྤངས་པ་དང་།
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་སྤངས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་མཐར་ཕྱིན་ནས་འཕྲིན་
 ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་གསོས་སུ་གྱུར་བ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་འོ།

གཉིས་པ་དགོ་བའི་རྒྱ་ཤེས་པ་ནི། དགོ་བ་ལུས་དག་དུ་ཐོན་པའི་རྒྱ་མ་ཆགས་པ་ལ་
 སོགས་པ་གསུམ་ཡིན་ལ། མ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་སྒྲེས་བུ་དམ་པ་ལ་
 བརྟེན་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་དང་། རྒྱལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། མཐུན་
 པའི་ཡུལ་དུ་གནས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་འོ།

གསུམ་པ་དགོ་བ་ལ་པར་དུ་གཅོད་པ་ཤེས་པ་ནི། རྒྱ་དེ་ལས་ལྟོག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་
 པ་འོ།

བཞི་པ་དགོ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཤེས་པ་ནི། དགོ་བའི་འབྲས་བུ་མངོན་
 པར་མཐོ་བ་ལ་བརྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིར་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་ཤེས་པ་འོ།

ལྔ་པ་དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཤེས་པ་ནི། དེ་ལས་སྒྲོག་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་
 པར་ཤེས་པ་འོ། དེ་ལྟར་དུ་དགོ་བའི་འབྲས་བུའི་ཕན་ཡོན་ཤེས་པས་རྒྱལ་འཇུག་ཅིང་
 བར་ཆད་སྟོང་། དེ་ལྟར་བྱས་པས་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཅོད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟོང་ཞིང་ཕྱིན་ཅི་མ་
 ལོག་པ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དགོ་བ་ཆོས་སྤུང་གྱི་ཉེར་གནས་བཅུ་པོ་འདི་ཀྱན་ལ་ཡང་ད་ལྟ་
 ཉིད་ནས་སྟོབ་དགོས། དེ་དག་ལས་གཞན་པ་རྣམས་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པར་རུས་པ་རྣམས་

དངོས་སུ་སྒྲུབ། དངོས་སུ་མི་རྣམས་པ་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པ་ན་མས་ལ་མོས་པ་བསྐྱོམ་
 ཞིང་སྒྲོན་ལམ་འདེབས། བྱི་དུས་སུ་འང་འཛིག་པ་ཡིན། གསུངས་ཤིང་། དགེ་བ་ཆོས་
 སྤྱད་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་རང་གི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
 ལ། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། སྒྲིན་པ་ལྟ་བུ་
 གཅིག་ཉིད་ཀྱང་རང་གི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་དགེ་བ་ཆོས་
 སྤྱད། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ངོས་ནས་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་དེ་སྒྲིན་པས་
 བསྐྱབས་འགོ་བ་ཡིན། ལྷག་མ་ལྟ་ཡང་རང་གི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་རྫོགས་པའི་ཆ་ནས་
 དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད། ས་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལྟ་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཆ་ནས་སྒྲིན་པར་སྒྲུ་
 བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དུ་འགོ་སྟེ་རྩིས་ཐ་དང་པ་མ་ཡིན་གསུངས་པས།

སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། དངོས་དང་བརྒྱུད་པས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་
 པར་འགྱུར་བ་བསྐྱབས་པའི་དངོས་པོ་བཞི་སྟེ། དེ་ཡང་ཤར་བ་ཉིད་གྱི་ཞལ་ནས། མངོན་
 པར་ཤེས་པ་མེད་རིང་ལ་དཔུས་ཡོང་རི་དྲགས་ལ་མདའ་འཕེན་པ་དང་འདྲ་བས་དངོས་
 སུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དཀའ། སེམས་ཅན་གྱི་ཕན་བདེ་སངས་རྒྱས་གྱི་བརྟན་པ་
 ལ་རྒྱལ་ལས་པས་དེ་འཛིག་རྟེན་ན་ཅི་ཡོད་བྱ། དེ་དགེ་འདུན་ལ་རྒྱལ་ལས། དགེ་འདུན་
 དགེ་འདུན་དུ་བྱེད་པ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ལ་རྒྱལ་ལས་ཏེ། དགེ་སློང་བཞི་ཡན་དུ་ཆོགས་
 པ་ལ་དགེ་འདུན་ཟེར། དགེ་སློང་དགེ་སློང་དུ་འདུལ་བ་འཛིན་པར་བྱེད་པས་འདུལ་བ་
 འཛིན་པ་ཅི་ཡོད་བྱ། བྱོགས་གང་ན་སྟེ་སྤྱོད་གྱི་ཆོས་མ་དར་བ་དེ་བྱིས་གྱིན་བཞག་ན་
 ཡང་གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་གསུངས་པར་གདའ་སྟེ། བོད་དུ་ཡང་བརྟན་པའི་མེ་རོ་སྟེ་སྤྱོད་
 གྱི་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་ལངས་པས་དེ་ཡང་ངེས་དོན་ཁོ་ནར་ཡོང་བར་གདའ། ད་ལྟ་
 འདུལ་བ་འཛིན་པས་དགེ་འདུན་འདུལ་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱུངས་པ་ཡང་དཀའ་བར་སྒྲུང་།
 དགེ་འདུན་བཟང་ངན་ཡང་འདུལ་བ་འཛིན་པས་བསྐྱབས་པ་བསྐྱུང་བ་ལ་བཀོད། ལས་

བརྒྱ་ཅུ་གཅིག་གིས་དགོ་འདུན་གྱི་བྱ་བ་ཞག་ཐམས་ཅད་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་བྱེད་པ་ལ་
 མི་ཟེར་བར། ཐབ་ཁ་ཆེ་བ་དང་། རྩོམ་ཇ་དགོང་ཇ་ཡོད་པ་ལ་དགོ་འདུན་བཟང་ཟེར་
 ཏེ། དེས་དགོ་འདུན་བཟང་བར་མི་འགོ། རྩོམ་ཇ་དགོང་ཇ་ཆོང་བ་དང་གསེར་ཁ་བ་ལ་
 ཡང་ཡོད། འདུལ་བ་འཛིན་པས་འདུལ་བའི་ཉན་བཤད་ཁ་ཟད་ཟད་བྱས་ཀྱང་འདུལ་
 བའི་ལག་ལེན་རང་ཡང་མི་བྱེད་གཞན་ལ་ཡང་མི་སྒྲོབ་པ་ཁོ་ན་ལས་མི་ཡོང་བར་སྒྲུང་།
 ཟླ་བ་བྱེད་བྱེད་ཅིང་སོ་སོར་ཐར་བ་མ་ཆག་པར་འདོན་པའི་དགོ་འདུན་རང་ཡང་ཡོད་པ་
 ཅམ་མ་ཐོས། རོ་བོས་དགོ་བཤེས་སྒྲོན་པ་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་དགོ་འདུན་གྱི་སྒྲེ་ཞིག་གིས་ཤིག་
 གསུངས། བོད་ནས་དགོ་བསྟེན་ལ་དེའི་རྩས་པ་མ་མཆིས། བོད་ལྷགས་ཀྱིས་མི་ཆོས་ཀྱི་
 རྒྱབ་ལ་བརྟེན་འཆོལ་ཏེ་མི་ཆོས་རྣང་རྣིང་འགའ་མཆིས་པ་ཡང་བྱང་མྱིར་རྒྱབ་པ་གིར་
 ལུས་ཞུས་པ་ལ། ང་ན་རེ་གིས་ཟེར་བ་ཡིན་གྱིས་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་གིས་ཤིག་གསུངས་
 ནས་ནན་ཆེན་བོས་མཛད་དུ་བརྩམ་པ་དེ་ལྷགས་ལ་བཞག་ནས་རྩ་སྒྲིང་མཛད་འདུལ་བ་
 འཛིན་པར་ལུ་རྒྱུང་བ་བསྒྲོས་པ་ཡིན།

རང་ཅག་ལ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཅི་ཡོད་དང་དགོ་འདུན་ཅི་ཡོད་བྱ་བའི་རྩས་པ་མེད་
 པས། རང་གི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་རང་གིས་བྱས་ལ་རང་གི་གནས་ལྷགས་མ་ཞོར་ཞིང་
 རང་གིས་ཁས་བླངས་ཀྱི་སྒྲེམ་པ་ཅི་ཡོད་བྱ། སྒྲེམ་པ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་ན་ཡང་དངོས་
 དང་བརྒྱད་པས་གཞན་དོན་དུ་འགོ། རང་རང་དགོ་སྒྲོང་དུ་བྱུབ་ན་དེ་བཞི་ཡན་ཆད་དུ་
 ཆོགས་པ་ལ་དགོ་འདུན་དུ་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཕན་བདེ་མང་
 པོ་འབྱུང་། རང་རེའི་གནས་ལྷགས་ལ་མ་ཞོར་བ་ཅམ་ཡོད་པས་ཀྱང་དུང་དུ་སྒྱུ་འཁོར་
 ལ་ཕན་ཏེ་ཡོང་བ་ཡིན་པས། རང་གི་གནས་ལྷགས་མ་ཞོར་བར་བྱས་ལ། དུང་དུ་གཅིག་
 འཁོར་དུང་གཉིས་འཁོར་དུང་མི་དུང་བ་ལས་ཅི་བསྒྲོག་བྱ། དགོ་བཤེས་སྒྲོན་པས་སྒྱུ་
 མཆེད་ཀྱན་ལ་གནས་གཞི་དང་བན་དེ་གསར་པ་མ་བྱེད། རྣིང་བ་བརྟུབ་ན་བརྟུབ་ཆད་

གྱིས་སྒྲིངས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་མད་པ་ཡིན། ད་མན་ཆད་གསར་པ་གསལ་མ་འོང་
བ་ཏུང་། རྟིང་པ་ཕྱོགས་ཤིས་མེད་པར་བསྒྲུངས་ན། ལོ་ཤེས་རྟིང་ཡང་དེ་ཤེས་པན་ཡང་
ཆེ། རུས་པ་ཡང་ཆེ། གནས་གསར་བྱས་པས་པལ་ཆེར་སྡེ་འབྲུག་གི་ཅ་བ་ཞིག་ལས་
མི་ཡོང་། པན་འདོགས་པ་བཞིན་དུ་འདུག་པ་སྐྱམ་བྱེད་ཅ་ན་རུས་པ་འདྲ་བ་ཞེན་ཅིག་
ཡོད་པར་སོང་མ་ཐག་ཏུ་བབ་སྐྱུ་ཕྱི་མར་སྒྲོག་པའི་ཉིན་ཆེ་བས། གཞན་ལ་གཞོད་པ་མི་
བྱེད་པ་ཞིག་གཞན་དོན་དུ་གལ་ཆེ་གསུངས།

གཉིས་པ་(དེའི་ཆེ་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་འབྲེལ་བྱེད་པ་)ནི།

དེ་བས་ནམ་དག་ཚྗོགས་བྱང་ཚུབ།།

སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོམ་དག་ནི།།

འབད་བ་བྱས་པས་ཚྗོགས་བྱང་ཚུབ།།

ཚྗོགས་ནི་ཡོངས་སུ་ཚྗོགས་པར་འགྱུར།། ༡༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཞལ་ནས། དེ་ལྟར་ལྟག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅམ་
ཡོད་ཀྱང་མདོན་པར་གཤེས་པ་མེད་ན་རང་གི་ཚྗོགས་སྒྱུར་དུ་ཚྗོགས་པ་དང་སེམས་ཅན་
གྱི་དོན་བྱ་བར་ཡང་མི་རུས་པས་དེ་དགོས། དེ་ལ་ཡང་ཞིག་ནས་སྐྱབ་དགོས། དེ་ལ་
དེའི་ཡན་ལག་དང་ཚྗོགས་ལ་གནས་དགོས་པ་ཉིད་དུ་ལྟག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷག་
པའི་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་འབྲེལ་བྱེད་པ་ནི། དེ་བས་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་བས་ཟེར་ཡང་དེ་
ལྟར་བྱ་བ་གཅིག་ཏུ་འོང་བ་འདྲ། སྒྲོམ་དག་ནི་བྱ་བ་དེ་སྒྲོམ་དག་ལ་བྱ་བ་ཞིག་ཏུ་ཡོང་
བ་འདྲ་སྒྲར་གསུངས་གིང་། ཕྱིས་ཚྗོགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་འབྲེལ་ཡང་ཡིན་ལ། གོང་
མའི་ཆེ་བ་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་ལེགས་པར་བསྐྱབས་
ན། དེ་གསུམ་ལ་གྲུས་པ་ཐེ་ཆེར་འགྱུར་བ་དེ་བས་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པས། བཤད་མ་

ཐག་པ་བཞིན་དུ་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལ་ལེགས་པར་བསྐྱབས་ན།
 རྩོམ་པ་དང་དགོ་བཅོས་སྤྱད་ཀྱི་དང་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་གསུམ་པོ་དེ་
 ལ་སྐོབ་པ་ལ་གྱུས་པ་ཐེ་ཆེར་འགྱུར་བ་དེ་བསྟན་ན། རྩམ་པར་དགྲ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་འཕམ།
 རྩམ་པར་དག་པའི་མཚན་ཉིད་དམ་བདག་ཉིད་དམ་ཚུལ་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་
 སེམས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྩོམ་པར་གྱུར་པའི་རྩོམ་པའི་ཚུལ་བྱིས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་
 པོ་དགྲ་ལ་ནི་སྤར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་བྱས་པས། འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་ཆོགས་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་སྟེ། མཁའ་པོ་དབལ་ལྟན་
 བའི་ཞལ་ནས། དེ་ལྟར་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་གསུམ་པོ་ལ་ལེགས་པར་བསྐྱབས་ན་རྩོམ་པ་རྩམ་
 པར་དག་པས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཕྲོ་བུ་རྟེན་པས་སོ་གསུངས།

གཉིས་པ་ལྷག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནམ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བཤད་པ་ལ། འབྲས་བུ་
 མཛོན་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་བ་དང་། རྒྱ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྐོབ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ།
 ཤར་བའི་ཞལ་ནས། རང་གི་ཆོགས་རྫོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་
 དང་། རང་དང་གཞན་གྱི་གོགས་དང་བར་ཆད་སྤོང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མཛོན་པར་ཤེས་
 པ་དགོས་པ་ལས་གཉིས་གཞུང་གིས་ཟིན་ཐ་མ་གདམས་དག་ལས་འབྱུང་གསུངས་པའི།
 དང་པོ་(རང་གི་ཆོགས་རྫོགས་པའི་ཆེ་བ་)ནི།

བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱི།

ཆོགས་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡི།

རྒྱ་ནང་སྤྱི་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དག།

མཛོན་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དུ་བཞེད། ༥༩

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་རྫོགས་བྱའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྟན་ན་བསོད་ནམས་

དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་པོ་འདིར་འདུས་པའི་ཚོགས་དེ་གཉིས་དུས་ནམ་ཞིག་ན་
 རྫོགས་པ་ཙམ་དུ་སྐྱེ་མས་ཀྱང་འགྱུར་ཡང་། ཚོགས་དེ་གཉིས་སྐྱར་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པར་བྱེད་པ་ཡི་རྒྱ་ནི་ཕྱོགས་བརྒྱ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དུག །དགོངས་
 པ་མཐུན་པར་བྱང་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའ་དེའི་རྒྱུད་ལ་མདོན་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དུ་
 བཞེད་ཅེས་བ་སྟེ། དེ་ལ་ག་ར་བའི་ཞལ་ནས། སྟེ་དང་རག་མེས་ས་དག་དང་མི་དག་
 བསྐྱེད། །དེ་ཡི་གནས་དང་འབྱུང་བ་མདོན་སུམ་གང་། །ཤེས་པ་ཀུན་འགོ་རབ་ཏུ་བྱེ་
 བཅས་ལ། །ཐོགས་མེད་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་མཐུ་ཡིན་ནོ།།

ཞེས་མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མདོན་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་
 བ་ཚོགས་རྫོགས་པ་ལ་ཚོགས་མེད་ལག་གིས་བྱེད་པ་དང་འདྲ་སྟེ། སྟེ་བ་དྲན་པ་ཙམ་
 ཡོད་ཀྱང་ཚོགས་རྫོགས་སྟེ། རྫོག་གི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པར་བགྱང་བ་ཡིན། དེ་ཡོད་
 བ་སྟེན་པ་རང་འབྱུངས་སུ་ཡོད་པར་ཟན་དྲོན་ཆང་བའི་སྟེས་པའི་རབས་ལས་གསུངས་
 ཏེ། རྒྱལ་པོ་དེ་དུས་དྲག་ཏུ་སྟེན་པ་ལ་ལག་བརྒྱང་བ་ཉིད་དུ་མཛད་ནས། བདེ་བར་
 གཤེགས་ལ་བཀུར་སྟེ་བྱས་པ་རྒྱུད་ཡང་། །འབྲས་སུ་འཕྱོར་བ་རྒྱུད་ཅེས་སྟེན་
 ཐོས་ཀྱི། །ཟན་དྲོན་ཁེངས་པ་རྒྱུ་པོ་ལན་ལྟ་མེད་པ་ཡི། །འབྲས་སུ་འཕྱོར་བ་ཆེན་པོ་འདི་
 ལྟར་གྱུར་ལ་ལྟོས། །ཤིང་དྲ་སྟེ་ཚོགས་དྲ་དང་སྒྲིང་པོ་འགྱིང་བ་དང་། །བདག་གི་དམག་
 ཚོགས་ཆེན་པོ་འདི་དང་ས་ཆེན་འདི། །ཁོར་མང་དཔལ་ཡང་རྗེས་ཆགས་བཅུན་མོ་རྒྱ་
 ཆེན་ལྟོས། །ཟན་དྲོན་ཆངས་གཅིག་འབྲས་སུ་གྱུ་བ་བཟང་པོ་ལྟོས། །ཞེས་པའི་ཚོགས་
 སུ་བཅད་པ་གཉིས་དུས་དྲག་ཏུ་གསུངས། དེ་རྒྱུད་གསུངས་པའི་རྒྱ་གཞན་གྱིས་ལུ་མ་
 ལུས་པའི་སྐབས་སུ་བཅུན་མོ་གནང་ཆེན་སྟོབས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དེས་ལུས་པ་དང་།
 ད་སྟེ་བ་སྐྱེ་མ་ལ་གོང་ཁྱེར་འདི་ཉིད་དུ་སྐྱེ་མི་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོ། དག་སྐྱོང་བསོད་
 སྟོམས་པ་བཞི་ལ་ཟན་དྲོན་ཁེངས་པ་ལན་ལྟ་མེད་པ་གཅིག་གྲས་པར་བྱིན་པས་དེའི་

འབྲས་ཐུང་ལྟ་བུའི་སྤྱི་འབྱོར་པ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་པ་གཉིད་ལོག་པ་ལས་སང་པ་
བཞིན་དུ་བྲན་ནས་དེ་སྐད་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གསུངས།

དེས་ན་ད་ཡང་སྤྱིན་པ་ལ་གྲུས་པར་བྱ་དགོས་པ། མཚན་མ་བཟང་པོས་མངོན་པར་
མཚན་པ་ལེགས་པའི་ལམ། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་བདག་གིས་ད་དུང་བརྟེན་པར་བྱ། །འཛིག་
རྟེན་པ་ནི་སྤྱིན་པའི་འབྲས་ཐུང་ཐོས་ནས་སྟེར། །ད་བདག་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ན་ཅི་ཕྱིར་སྤྱིན་
མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས།

བཅུན་མོ་དེས་ཀྱང་སྤྱི་བ་སྤྲུལ་ལ་བྲན་མོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པའི་དུས་ན་ཟན་ཆངས་གཅིག་
ཐུབ་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་ཞིག་ལ་གྲུས་པས་ཐུལ་བས་ད་ལྟ་ཁྱོད་ཀྱི་བཅུན་མོར་གྱུར་པ་བྱིས་
པའི་དུས་ན་བྱས་པ་ད་ལྟ་བྲན་པ་བཞིན་དུ་བྲན་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེས་པོ་དམན་ཡང་མེད་
པའི་དུས་ན་ཡིན་པ་དང་། ཞིང་དགེ་འདུན་དང་དགྲ་བཙུན་པ་ཡིན་པ་དང་། བསམ་
པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་འབྲས་ཐུང་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ། དཔུང་གི་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་དང་
ལྷན་པ་ས་ཆེན་པོ་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཐུག་པའི་བདག་པོར་གྱུར་ཟེར། རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་བུན་གྱི་
གཏམ་ནི་མི་སྣང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་རང་འབྱུངས་སུ་ཡོང་སྟེ་གཞོན་ནུ་
ལྷགས་འཕྲེལ་སྤྱིས་རབས་ལས། རྒྱལ་ཁབ་དེས་ཐོན་ལོ་དུག་རྒྱལ་སྤྱི་བུ་བསྐྱུངས་པས་
བསྐྱེད་པ་དུག་ཅུར་དུལ་བར་སྤྱིས་པ་བྲན། ད་ཡང་རྒྱལ་སྤྱི་དག་ཏེར་དུ་དོགས་པས་སྤྱི་
དུས་སུ་ཡང་སྤྱར་མ་འདོད་འགོ་དུས་སུ་ཡང་འགོར་མ་འདོད། སྤྱན་པ་ལ་བརྟེན་པས་
སྤྱི་མཆེད་ལ་སྤྱོན་མེད་པས་དུས་ཆོད་ལ་བབ་ཅན་སྤྱི་བུ་དང་འགོ་སྟེ་འོང་གིས་ཟེར། ཆད་
པའི་དོན་དུ་གཤེད་མའི་མི་ལ་གསད་པར་བསྐྱར་གྱིན་གསོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤིགས་པ་
དང་ལམ་དུ་ཆོག་རེ་སྤྲུལ། རྒྱལ་ཁབ་སྤྱི་བུ་ཤེས་མོ་བྱས་ཀྱིན་ཁྲིམ་དུ་ཡོང་ཅན་ཡང་སྤྱར་
མ་ཉན། དེར་སྤྱི་བུ་ཤེས་པར་གོ་ནས་ཅིགས་ཅི་འདོད་སྤྱིན་གྱིས་སྤྱོས་བྱས་པ་ལ། ཅིགས་
ལ་ཐེབས་པ་དང་འོ་ན་ང་རབ་ཏུ་འབྱུང་དུ་ཚུགས་གསུངས་ནས་རབ་ཏུ་གཤེགས་པར་

གསུངས་པ་བཞིན། བཟོད་པ་ཡང་རང་འབྱུངས་སུ་ཡོང་སྟེ། རྒྱ་མཚོའི་ནང་ནས་ནམ་
མཁའ་ལྗོང་གིས་སྒྲུལ་ཅིག་ཁྱེར་ནས་རི་རབ་ཀྱི་ཚོམ་ལ་ཚོས། དེ་ན་དགོས་སྟོང་ཞིག་ཐུགས་
དམ་མཛད་པ་སྒྲུལ་དེས་མཐོང་བས་དེ་ལ་དད་བཞིན་དུ་འཆི་བའི་དུས་བྱས་པས་ཁྱིམ་
བདག་འབྱོར་པའི་ཁྱིམ་དུ་སྒྲེས་ཏེ། དེ་ནས་དེའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་རབ་རྒྱ་
འབྱོར་བར་གྱུར་བས་རབ་འབྱོར་དུ་བཏགས། ཚོ་སྟོད་ལ་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཤིན་རྒྱ་ཞེ་
སྤང་ཆེ་བར་གྱུར། རབ་རྒྱ་གཤེགས་ནས་སྒྲེ་བ་བྲན་པས། སྟོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་འོད་
སྒྲུངས་ཀྱི་བརྟན་པ་ལ་དགོས་སྟོང་ཡིན་པ་ལས། དགོས་སྟོང་གཞན་ཞིག་གི་སྟོད་པ་མི་
བསྐྱུངས་པ་མཐོང་བས་དེ་ལ་སྒྲུལ་འདྲའོ་ཞེས་བྱས། དེའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱིས། དེ་ནས་སྒྲེ་
བ་ལྡ་བརྒྱར་སྒྲུལ་དུ་སྒྲེས། དེའི་དུས་ན་དགོས་སྟོང་དེ་ལ་དད་བཞིན་དུ་འཆི་བའི་དུས་བྱས་
པ་མིན་ན། དེ་ནས་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་སྒྲེ་བ་གཟིགས། དེ་ནས་གཞན་གྱི་ཐྲིག་སྒྲེན་
བྱས་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་དེ་ཙམ་ཡོད་པར་ཤེས་པས། གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཐྲིག་
སྒྲེན་ཡེ་མི་མཛད་པར་གྱུར་ཏེ།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་རྒྱ་གྱུར་
པར་གསུངས་པ་བཞིན། དེ་ཀྱན་ལ་ཡང་གོ་ཡུལ་མང་པོ་ཡང་ཡོད། དག་གི་ཉེས་པ་དེ་
ཙམ་ཞིག་ལ་འབྲས་སུ་དེ་ཙམ་འབྱུང་བ་ཀྱན་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱས་ལ་དག་གི་ཉེས་པ་
ལ་གཟབ། གཞན་གྱི་ཐྲིག་སྒྲེན་བྱས་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་དེ་ཙམ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་
བྱས་ལ་དེ་མི་བྱ། སྒྲེ་བ་ཐ་མ་པའི་གང་ཟག་དེ་ཀྱན་ཡང་དེ་ལ་དད་པའི་ཡན་ཡོན་མེད་
ན་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་སྒྲེ་བར་གསུངས་པས་རང་ཅག་ག་དེང་ཐོབ་པ་བཞིན་དུ་མི་བྱ།
སྒྲེ་བ་བྲན་པ་ཡོད་ན་བྲན་ཚོད་དེའི་མི་རྟག་པ་དང་ལས་འབྲས་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་དེ་
ཉིད་ཡིན། སྒྲེ་བ་གཉིས་གསུམ་དུ་བྲན་ན་དེས་སྒྲུ་ཚོས་པ་བཞིན་དུ་སྟོང་བས་མི་རྟག་པ་
དང་ལས་འབྲས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དཔག་པར་བྱས། དེ་ཉིད་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་

ཡིན་པས་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་བཤང་འབྱུང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པར་ཡང་གྲུབ།
 མ་སྒྲེ་གི་ཐུག་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ངན་སོང་དང་འཁོར་བའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཉམས་
 སུ་མྱོང་བ་ལ་སྒྲིང་རྗེ་ཡང་རང་འབྱུངས་སུ་ཡོང་། དེས་ཀྱུན་ནས་བྱངས་ནས་མ་བྱེད་བྱེད་
 བའི་སེམས་ཅན་སྒྲེ་གི་འི་རྒྱན་ཆད་པའི་ཆོས་སྐྱེ་ལ་དགོད་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་
 སེམས་ཀྱང་རང་འབྱུངས་སུ་ཡོང་བ་ཡིན། མངོན་པར་ཤེས་པ་ཡོད་ན་རང་གི་ལས་འབྲོ་
 དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གང་དང་ལས་འབྲོ་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་
 གྱི་ཆོག་ས་རྫོགས་པ་ལ་ཡང་ཆོག་ས་མེད་གསུངས།

གཉིས་པ་(སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཆེ་བ་)ནི།

རི་ལྟར་འདབ་གཤོག་མ་སྒྲེས་པའི།།

བྱས་ནི་མཁའ་ལ་འཕྱར་མི་རུས།།

དེ་བཞིན་མངོན་ཤེས་སྟོབས་བྲལ་བས།།

སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་རུས་པ་མིན།། ༡༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་དབེ་རི་ལྟར་ན་བྱའི་སྟོང་ཡུལ་ནམ་མཁའ་ཡིན་ཡང་འདྲ་བ་
 གཤོག་མ་སྒྲེས་པའི་བྱས་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་བར་མི་རུས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་བྱ་བ་གཞན་དོན་ཡིན་ཡང་མངོན་ཤེས་གྱི་སྟོབས་དང་བྲལ་བས་སེམས་
 ཅན་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་རུས་པ་མིན་པས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ལ་ཡང་མངོན་ཤེས་
 དགོས། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་གར་བའི་ཞལ་ནས། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་བར་མ་དང་རྒྱལ་བ་
 ཀྱན་གྱི་ཆོས་སྐྱེའི་འཕྲིན་ལས་སྟོན་པའི་སྐྱབས་ནས་འདི་བཞིན་དུ་གསུངས།

དེ་ཡོད་ན་གཞན་དོན་འབྲུབ་པ་ནི། ལྟའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་གང་
 ན་ཡོད་པ་མཐོང་། རྩ་འབྲུལ་གྱིས་དེར་འགོ། གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པས་དེའི་བསམ་

པ་ཐམས་ཅད་ཤེས། སྡོན་གྱི་གནས་ཤེས་པས་སྡོན་གྱི་ལས་འབྲོ་དང་བག་ལ་ཉལ་དང་
གང་དང་སློབ་དཔོན་གྱི་འབྲེལ་ཡོད་པ་ཡང་ཤེས། ལྷ་འཛིན་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་གདུལ་
བྱ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོས་ཤིང་། གང་ལ་གང་གིས་གོ་བར་འགྱུར་སྐད་
ཀྱིས་གདམས་པ་སྟོན། ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་ཐར་པ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ལ་ཅི་
རིགས་པར་དགོད་པ་སྟེ།

རྩོམ་པ་མ་ལ་འཁྲུག་ཏེ་པ་ལ་རེས་མཐུན་ཆེན་པོ་དང་མེད་ཏོག་ལུལ་གྱི་གསོལ་བ་
བཏབ་ཀྱང་། རྟོན་དུ་འགྱུར་པའི་དུས་ཚོད་ལ་མ་བབ་པར་མཁྱེན་པས། ས་པོར་ལ་
གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་དུ་བཞུགས། ཐན་པའི་དུས་མཁྱེན་པ་ལ་ཚུ་བོ་ཆེན་པོ་དང་
བཀྲལ། བྲེལ་དོགས་ལངས་ནས་འདུག་པའི་དུས་ན་ཅིར་ཅིར་བཟུང་གྱིན་ལས་ཐུབ་
ལ་ཡང་ཁྱད་དུ་བསང་དུ་མི་རུང་། པརྒྱུ་ཏེ་འདི་དང་རྣལ་འབྱོར་པ་འདི་ཀྱུན་མཁས་པ་
ཆེན་པོ་འདི་ཙམ་ཡིན་པ་དང་། ཉིང་ཇེ་འཛིན་འདི་ཙམ་ཡོད་པ་ལ་མི་ལྟ་སྟུམ་ནས་ཐེག་
པ་འདི་དང་འདི་ཁྱད་དུ་གསང་པས། ད་ལྟ་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་འདི་ན་ཡོད་ཡི་དུགས་
འདི་ན་ཡོད་བྱ་བ་མངོན་པར་ཤེས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོས་མཁྱེན་ནས་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་
ཟམ་པ་ལ་བཞུད་པའི་དུས་ན་ཞལ་ཕྱིར་ལོག་ནས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་སྐབས་ཡེ་
མེད་པ་འདྲ་བའི་དུས་ན་སྤྱིར་གཞི་དང་བཅས་གཏན་ཆོགས་དང་བཅས་པའི་གདམས་
པ་མང་པོ་གསུངས་སྐད་པ་དང་།

སྤར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་རྩོམ་པ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཞལ་མ་མཇལ་
བར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས། དུས་ཁྱིམ་དེ་ལ་སྤྲུགས་པ་ཞིག་གིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་
ང་དང་ལས་འབྲེལ་མེད། ངའི་སློབ་མ་དག་སློང་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དེ་ལ་ངས་བྱིན་གྱིས་
བསྐྱབས་པ་དེའི་རྒྱུ་མོ་མི་ལམ་འདི་ལྟ་སྟུམ་ཏེ་ཉིང་ཇེ་འཛིན་དང་ཡོན་ཏན་འདི་ལྟ་
ཐོབ་པ་ཞིག་ཡོད། དེ་དང་ལས་འབྲེལ་ཡོད་པས་དེ་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ་གསུངས། དེར་

སྐྱུགས་པ་དེས་ཇོ་པོ་ལ་མཛུལ་རེ་ཙམ་སྤུལ་གྱིན་ཞག་ཁ་ཡར་བཞུགས་འཕྲོ་ལ་རིང་པོ་
མ་ལོན་པར་ཉེ་དུ་ཀའི་དགྱིལ་འཁོར་མངོན་དུ་གྱུར་ཟེར་ཉེ་ཆོས་མཐོང་བས་ཡིན་གསུངས་
པ་དང་། མཁན་པོ་ལ་བྱ་བ་ལྷ་ཁོང་ཆོས་ལྟ་བུའི་དགོ་ཚུལ་བ་དང་། ལྟ་ཁང་ལྟ་བུའི་དུས་
ན་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་གྱི་ལྟའི་ཐད་ཀར་སྤེལ་བ་ན་ཁྱོད་གྱི་སྒྲོམ་འཕྲོ་ནི་འདི་ཡིན་ན་
ཟེར་བ་གཉིས་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་དང་། གནས་བརྟན་གསེར་སོ་བ་དང་ཁུ་འདོལ་གྱི་གཏམ་
རྒྱུད་ཀྱང་གསུངས་ནས། དེ་ལྟར་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཤེས་རབ་འཕེལ་བའི་དུས་ཆོད་དུ་
གདམས་པ་བྱས་པས། གཞན་གྱི་ཤེས་རབ་ཅི་ཙམ་འཕེལ་བ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་རང་གི་ཡེ་
ཤེས་གྱི་ཆོགས་རྗོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གསུངས། དེ་དག་གིས་གཞུང་གིས་ཟིན་བའི་
འབྲས་བུ་མངོན་ཤེས་གྱི་ཆེ་བ་གཉིས་བཤད་ནས།

གསུམ་པ་(གདམས་ངག་ལས་འབྱུང་བ་རང་དང་གཞན་གྱི་གཞན་དང་བར་ཆད་སེལ་བའི་ཆེ་བ་)
ཡང་། ཤར་བ་ཉིད་གྱི་ཞལ་ནས། རང་གི་གཞན་དང་བར་ཆད་སེལ་བ་ལ་ཡང་མངོན་
བར་ཤེས་པ་དགོས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་བསྐྱའི་གཏམ་རྒྱུད་བཞིན་ཏེ། དཔོན་གཡོག་
གཉིས་དཔལ་གྱི་རི་ལ་རྩོམ་ཞལ་གཟིགས་སུ་བྱོན་པ་ལ། རི་སྒྲིལ་ན་ཀན་མོ་གཉིས་སོ་
ཐག་འཁལ་གྱིན་སྒྲུང་། རིའི་སྒྲིལ་དུ་བྱོན་པ་ན་ཅི་ཡང་མི་སྒྲུང་། སློལ་མ་འབྱུང་བའི་རྒྱུད་
གཟིགས་པ་ལ་སྒྲར་གྱི་དེ་གཉིས་ཡིན་པར་བརྟན་པ་སྒྲུང་། དེར་བྱོན་ནས་གདམས་ངག་
ཞུས་པས། གཡོག་དད་པ་ཆེ་བས་དངོས་གྲུབ་མ་ཐོབ། སློབ་དཔོན་ཤེས་རབ་ཆེ་བས་
གདམས་ངག་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཐོས་ཏེ། དངོས་གྲུབ་མ་ཐོབ། དེར་རྩོམ་འཕྲོ་ཞལ་ནས། ད་ཁྱོད་
གྱིས་ཆོ་འདི་ལ་དངོས་གྲུབ་མི་ཐོབ་པས། རྒྱལ་པོ་ཡིན་པོ་ལྟོ་ལ་ཡོན་བདག་གིས། རིགས་
ངན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མ་མེ་ཏར་ལ་རྣལ་འབྱོར་མ་གྱིས་ལ་སྒྲུབ་པ་གྱིས་ཤིག་གསུངས། དེ་
བཞིན་དུ་མཛད་ནས་སྒྲུབ་པ་ལ་དངོས་གྲུབ་མ་ཐོབ། གཞན་ཅིས་བྱས་མངོན་ཤེས་གྱིས་

གཟིགས་པས། སློབ་དཔོན་ཡང་རྒྱལ་རིགས་ཡིན་པ་ལ། རིགས་ངན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མ་
 ལ་རྣལ་འབྱོར་མར་བྱས་པས་སློབ་དཔོན་རིགས་ཉམས་ནས་རིགས་ངན་དུ་སོང་། དེ་
 ལ་སློབ་དཔོན་བྱས་པས་རྒྱལ་པོ་རིགས་ངན་དུ་སོང་། དེར་རྒྱལ་ཁམས་ཐམས་ཅད་
 རིགས་ངན་དུ་སོང་བའི་བྱ་ངན་གྱིས་ཟིན་ནས་འདུག་པ་དེས་གོགས་བྱས་པར་མཁྱེན་
 བས། མཁྱེན་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོ་ལ་འཛིག་རྟེན་པ་ལ་རིགས་གསོ་བའི་ཐབས་དྲིས་ལ་
 ཤོག་ཅིག་གསུངས་སྐད་དེ། འཛིག་རྟེན་པ་ལ་ཟེར་ཡང་སྤྲིད་བསྐྱེད་གི་རིག་བྱེད་འདོན་
 བའི་བྲམ་ཟེེ་ལ་དྲི་བ་ཡིན་གསུངས། རྒྱལ་པོས་དྲིས་པས་སློབ་དཔོན་རྣལ་འབྱོར་མ་དང་
 བཅས་པ་མེ་ལུམས་སུ་བསྐྱེད་པ་རིགས་སོར་རྒྱུད་ཟེར། དེ་སློབ་མོད་པའི་སྐབས་སུ་
 སློབ་དཔོན་འདྲི། འཛིག་རྟེན་པ་ལ་གཏད་པ་ཅི་བདོག་ཞུས་པ་ལ། སློབ་ཤིག་གསུངས།
 འདྲི་སྐད་མཆི་སྟེ་འཛིག་རྟེན་པ་ལ་གཏད་པ་ཅི་བདོག་ཞུས་པ་ལ། ཅི་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་
 དུ་གྱིས་ཤིག་གསུངས། ཅན་དན་གྱི་ཤིང་མང་པོ་བསགས་ནས་དེ་བཞིན་དུ་མཛད། ཞག་
 བདུན་དུ་མེ་མ་བསད་པར་ཞོག་ཅིག་གསུངས། ཞག་བདུན་ན་འོ་མ་མང་པོས་མེ་བསད་
 བས་བལྟས་ཅན་པ་ལྟའི་གཟུ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ནང་ནས་སློབ་དཔོན་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་
 གཉིས་ལྟ་དང་ལྟ་མོའི་སྐྱར་གྱུར་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལ་གཤེགས་ཟེར། གཞན་གྱི་གོགས་དང་
 བར་ཆད་སེལ་བ་ཡང་མཛོན་ཤེས་ཅན་གྱི་ལས་ཡིན་པ་ནི་འཕགས་པ་ལྟས་སློབ་དཔོན་
 ཏེ་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤྱང་བའི་དོན་དུ་ལན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྟིང་པོ་ཅོམ་དུ་བཅུག་པ་
 ལྟ་བུ་ཡིན། རང་ཅག་གིས་དེ་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བ་ཅི་ཡོད་པ་མི་ཤེས་གསུངས།

གཉིས་པ་རྒྱ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལ། འབྲས་སུ་འཛིན་པས་རྒྱལ་འབད་
 དགོས་པར་བསྟན་པ། རྒྱ་ཉིང་ངོས་བསྐྱེད་པ། དེ་ལ་འབད་ཚུལ་བཤད་པ། ཞིག་ནས་
 སྤྱབ་པ་ལས་མཛོན་ཤེས་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་དང་བཞིའི།

དང་པོ་(འབྲས་མཉམ་ཆེ་བས་རྒྱ་ལ་འབད་དགོས་པར་བསྟན་བ)ནི།

མངོན་ཤེས་ལྟན་པའི་ཉིན་མཚན་གྱི།

བསོད་ནམས་དག་ནི་གང་ཡིན་པ།

མངོན་ཤེས་དག་དང་བལ་གྱུར་ལ།

སྤྱི་བ་བརྒྱུད་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ༣༥

གྱུར་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཚོགས།

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདོད་གྱུར་པ།

དེ་ནི་འབད་བྱས་མངོན་ཤེས་དག།

འགྲུབ་པར་འགྱུར་གྱི་ལེ་ལོས་མིན། ༣༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱ་ལ་པོ་ཚོས་རྒྱ་ལ་བྱ་ངན་མེད་པས་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་གཞོད་
སྤྱིན་པོ་མོ་མང་པོ་མང་པོར་བསྐྱས་ནས་འཛམ་སུའི་གླིང་དུ་བྱུང་གཅིག་ལ་མཚོད་ཉིན་
བྱི་བ་བཞེངས་པ་ལྟ་སྲུང་སྲུང་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་ཤེས་དང་ལྟན་པའི་གང་ཟག་
གིས་དུས་ཉིན་མཚན་རེ་རེ་ཙམ་གྱི་བར་ལ་རྫོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དག་
ནི་གང་ཡིན་པ་དེ་ཙམ་གང་ཟག་མངོན་པར་ཤེས་པ་དག་དང་བལ་བར་གྱུར་པ་ལ་སྤྱི་
བ་བརྒྱུད་ཡང་རྫོགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་གྱུར་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདོད་པར་གྱུར་པ་དེས་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་རྒྱ་ཆེན་
པོ་དག་བསྐྱབ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་དེའི་རྒྱ་ལ་འབད་པ་བྱས་ན་མངོན་པར་ཤེས་པ་དག་
འགྲུབ་པར་གྱུར་གྱི། རྒྱ་ལ་འབད་པ་དང་བལ་བའི་ལེ་ལོས་ནི་ནམ་ཡང་མངོན་ཤེས་
འགྲུབ་པ་མིན། ཞེས་པ་ལྟེ།

སྤྱི་ལ་སུའི་ཞལ་ནས། དེ་ལ་སྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཞིག་དགོས་པས་ད་རེས་

ག་གཟུགས་རང་ཟ་བའི་དུས་ཡིན། དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་ཙན་དེར་ཚོགས་ཚད་ཐམས་
 ཅད་ཅི་ནས་ཀྱང་ཉམས་སུ་ཞིག་སྒྲུང་སྟམ་དུ་ཡོང་བ་ཡིན་པར་གདའ་བ་ལ། ད་ལྟ་ཙན་
 དབང་པོ་འབྲིང་ཡན་ཆད་ཞིག་ལ་ཆོ་འདིའི་ནམ་རྟོག་གིས་བཤད་སེམས་པ་ཞིག་ཡོང་
 བར་སྒྲུང་། ཐ་མ་ལ་ནམ་ཡང་ཅིའི་རྒྱུའང་མེད་གསུངས།

གཉིས་པ་(རྒྱ་ཉིང་ངོས་བསྐྱུང་བ་)ནི།

ཞིགནས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར།

མངོན་ཤེས་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བས།

དེ་ཕྱིར་ཞིགནས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཡང་དང་ཡང་དུ་འབད་པར་བྱ། ༡༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱ་ལ་འབད་བ་བྱ་བའི་རྒྱ་ཉིང་གང་ཞེན། དངོས་མ་ཐོབ་
 པར་མངོན་ཤེས་མིན། །ཞེས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་རྒྱ་ཞི་གནས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་
 གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་འབྲས་བུ་མངོན་པར་ཤེས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་པས་
 མངོན་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་ཞིགནས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་གྲུབ་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 འབྲས་བུ་མངོན་པར་ཤེས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་རྒྱ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
 གཞིའི་ཞི་གནས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ། ཞིགནས་དེ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར། མེདོན་གཉེར་ལ་
 རྒྱབ་གིང་ལྟར། རྟག་པར་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད། ཅེས་པའི་རྒྱལ་གྱིས། ཡང་དང་ཡང་
 དུ་འབད་པར་བྱ། ཞེས་པ་སྟེ།

དེ་ཡང་གྲུས་པ་ཡུན་རིང་ལ་བར་མ་ཆད་པར་སྒྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་པས། ག་ར་བའི་
 ཞལ་ནས། ཞིགནས་བསྒྲུབ་ན་དམིགས་པ་མ་བརྒྱད་པ་ཞིག་ཀྱང་དགོས། རྟ་ཅན་གྱི་
 ཁམ་ལོང་བཞིན་དུ་བྱས་པས་མི་ཡོང་། སུ་རྟོ་བས་དགོན་པར་བྱོན་པའི་དུས་ན་སྟོམ་ཆེན་

ཡོ་གཡོག་པའི་གཏམ་ཡང་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ད་ལྟ་བུ་བ་ངན་པ་སྟ་ཆོགས་པས་
 གཡེངས་ནས་དམིགས་པ་ལ་ཚང་རག་རྒྱག་པའི་དབེན་ཙམ་ལས་གནས་པ་མེད་པ་
 འདིས་མི་ཡོང་། རང་ཅག་གི་སྡིང་མ་ཉམས་ཙམ་དང་། སྒྲོམ་པའི་དུས་ན་དམིགས་པ་
 བརྟན་པོར་འདུག་པ་སྟམ་བྱེད་ཀྱང་། ལངས་མ་ཐག་ཏུ་བེའུ་མ་རྩལ་སམ་ཞིང་མ་ཚོས་
 སམ་རྟ་ལ་རྩ་བྱིན་ནམ་ཟེར་བ་དེས་ཀྱང་མི་ཡོང་བས། འཛིག་རྟེན་པའི་བྱ་བ་ངན་པ་
 གང་གིས་ཀྱང་བར་དུ་མ་བཅད་པར་ངལ་གསོ་བའི་དུས་ན་ཡང་སྒྲོམ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུན་དུ་
 འདུག་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས་གིང་། དེ་ལས་གཞན་སྟེ་བ་དྲན་པའི་མངོན་ཤེས་
 ཙམ་ནི་སྦྱིན་པས་ཀྱང་འགྲུབ་སྟེ། རྩར་སྒྲོས་པའི་ཟན་དོན་ཆངས་པའི་སྦྱིས་རབས་
 ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནམ། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པས་སྦྱི་བ་དྲན། །གཞོན་ནུ་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་
 བགྱིས། །ཞེས་པ་བཞིན་དང་།

རྒྱལ་ཁབ་སྒྲིམ་ཁུས་པ་ལས་ནི། མར་མེ་སུལ་བས་ལྟ་འཇིགས་ཐོབ་པ་དང་། རོལ་མོ་
 དང་སེལ་སྟན་སུལ་བས་ལྟ་འཇིན་པ་ཐོབ་པ་ཡང་གསུངས། རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཀྱང་འགྲུབ་
 བ། ལྟ་ཐམས་ཅད་སྦྱིས་མ་ཐག་ཏུ་གང་ནས་སྦྱིས་པ་དང་ལས་ཅིས་སྦྱིས་པ་དང་གང་དུ་
 སྦྱིས་པའི་གནས་གསུམ་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་ཏེ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འབྲས་སུ་ཡིན།
 བཟང་པོ་སྦྱོད་པ་བརྟོན་པས་ཀྱང་སྦྱི་བ་དྲན་པའི་གཏམ་རྒྱུད། ཡུལ་དཔུས་པ་ཞིག་གིས་
 ཤར་ཕྱོགས་རྩྭ་ལར་བྱིན་ཙན་བྱིས་པ་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་དཔུས་པའི་སྐད་དུ་སྦྱ་ཤེས་པ་
 ཞིག་སྤང་ནས། དེ་དང་སྒྲོའི་བྱས་པས་ཁོ་དཔུས་ཀྱི་དྲི་སྒྲིད་ཟེར་བ་ལ་ཡོད་བྱས་གི་བ་
 ལ་གི་བྱས་ཙན། དག་སྒྲོང་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཅུག་འདུག་འདྲི། དེ་གི་བྱས་པས་
 ཁོ་དུས་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཅི་ཡིན་བྱས་པས་དེ་དང་སྦྱི་བ་སྦྱོན་མའི་ས་ཁག་པོ་ཡིན། ང་འདི་ན་པ་
 མ་གཉིས་ཡོད་པས་དེའི་དོན་བྱས་ནས་ད་རུང་དཔུས་སུ་བྱིན་ལ་རབ་དུ་འབྱུང་བཟེ། ཁྱོད་
 བང་ཡིན་བྱས་པས་རྩོ་རྩེ་གང་ན་གྱི་བྱང་ཕྱོགས་ན་སྦྱིལ་བུ་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད། དེ་ན་

ཡོད་པའི་དགོས་པ་སོང་ནས་པ་དེ་ཡིན་ཟེར། འོ་ན་སྐྱེ་བ་དྲན་པའི་རྒྱ་དེ་ཅི་ཡིན་བྱས་
 བས་བཟང་བོ་སྦྱོང་བ་ཁ་ཏོན་བྱས་པས་དྲན་པ་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་ལྟ་བུའང་ཡོད་དེ། རོ་བོ་
 བོད་དུ་བྱོན་ཅ་ན་ད་ཆོད་སྐྱམ་ཅུ་ཙམ་ལོན་པའི་ཆོད་ཡིན་གསུང་སྒྲིབ་པ་དང་། སྒོ་དྲུག་
 བ་ལ་སོགས་པའི་གསུངས་བཏོན་པས་དྲན་པ་ཡང་གསུངས་ནས། དེ་དག་ནི་རང་ཅག་
 གིས་ཀྱང་སྐྱབ་པར་བྱས་པས་འབད་པར་བྱ། སྐྱེ་བ་དྲན་པས་ཆོགས་ཆོགས་པར་
 འགོ་བ་ལ་ཡང་སྤྱོད་པ་ལས་ཡིད་བྱུང་ཞིང་ཚུལ་བྱིས་སྐྱམ་པར་དག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་གོགས་བྱེད་པ་ཞིག་དགོས། དེ་རྣམས་ཀྱང་མེད་ན་དམུལ་བ་དང་ཡི་
 དྲགས་དང་ལྟ་ཀྱན་ལ་ཡང་དེ་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ་ཆོགས་ཆོགས་པའི་རྒྱུར་མ་གྱུར། བི་
 ག་མ་ལ་གྱི་ལའི་གནས་བརྟན་ཡི་དྲགས་སུ་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་བྱོད་རྒྱ་འབྲས་ལ་ངེས་པ་དེ་
 ཙམ་དུ་ཐོབ་པ་གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པར་བརྟན་པ་ན་བྱས་པ་ལ། རེད་ཡི་དྲགས་ཀྱི་
 སེམས་ལ་རང་དབང་མེད་པ་ཡིན་ཟེར་ལོ། རྟོན་དེ་དག་ཏུ་སྐྱེས་ཅ་ན་ཉེས་དམིགས་
 ཤེས་ཀྱང་སྤྲིག་ལས་ལྟོག་མི་བྱས་པ་ཡིན་གསུངས།

གསུམ་པ་དེ་ལ་འབད་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། ཞིགནས་སྐྱབ་པར་འདོད་པས་དེའི་ཆོགས་
 དང་ཡན་ལག་ལ་གནས་དགོས་པར་བརྟན་པ་དང་། ཞིགནས་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་
 བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་(ཞིགནས་སྐྱབ་པར་འདོད་པས་དེའི་ཆོགས་དང་ཡན་ལག་ལ་གནས་
 དགོས་པར་བརྟན་པ་)ནི།

ཞིགནས་ཡན་ལག་རྣམ་ཉམས་པས།།

རབ་ཏུ་འབད་དེ་བསྐྱོམས་བྱས་ཀྱང་།།

ལོ་ནི་སྦྱོང་ཐྲག་དག་གིས་ཀྱང་།།

ཉིང་འཛིན་འགྲུབ་པར་མི་འགྲུར་རོ།། ༡༥

དེ་ཕྱིར་ཉིང་འཛིན་ཚོགས་ལེའུ་ལས།

གསུངས་པའི་ཡན་ལག་ལ་ལེགས་གནས།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཞི་གནས་སྐྱབ་པ་ལ་དེའི་ཚོགས་དང་ཡན་ལག་ལ་གནས་
དགོས་པ་ལས་ཞི་གནས་དེའི་ཚོགས་དང་ཡན་ལག་རྣམ་པར་ཉམས་པ་སྟེ་མི་ལྟན་པ་ས་
ནི་ལྷར་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རབ་རྩ་འབྲད་དུ་ཞི་གནས་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་སྒྲིམ་བྱས་
ཀྱང་དུས་ལོ་ནི་སྟོང་ལྷག་དགྲ་གིས་ཀྱང་ཞི་གནས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་འགྲུབ་པར་མི་
འགྱུར་རོ། །ཐུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ཞི་གནས་སྐྱབ་པར་འདོད་པས་དང་ཕོར་ཉིང་འཛིན་
ཚོགས་ལེའུ་ལས་གསུངས་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་དང་ཡན་ལག་ལ་ལེགས་སྦྱར་
གནས་པར་བྱ། ཞེས་པ་སྟེ།

དེ་ལ་གར་པའི་ཞལ་ནས། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལེའུ་སྟོབ་དཔོན་བྱང་ཚུབ་
བཟང་པོས་མཛད་པ་ལས་ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་དགྲ་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ནམ་ཡང་ཟེར།
མདོ་སྟེ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ཟེར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལས་ཚོགས་བརྩ་གསུམ་གསུངས་པ་དེ་
ཡིན་ནམ་ཡང་ཟེར་གསུངས་ནས་སྟོན་རང་དགེ་བཤེས་སུ་ཉོ་བ་དེ་ལས་ངེས་པ་ཞིག་མ་
རྟེན་པ་བཀའ་ལུང་དུ་གསུངས་པ་ལ། མཁར་ཐོག་ན་འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷག་གི་སྐྱབ་
ཐབས་གཟིགས། དེའི་དབྱུག་ཉིང་དེ་འཛིན་ཚོགས་ཀྱི་ལེའུ་བཞུགས། འདི་ལགས་སམ་
ཞུས་པ་ལ་འདི་ཡིན་ཏེ་ཡོང་བ་ཞིག་སྤང་གསུངས་གིང་། དོན་གྱི་བཤད་པ་ལ་ཚུལ་བྲིམས་
རྣམ་པར་དག དཔེན་པར་གནས་པ། འདོད་པ་རྒྱུད་པ། ཚོག་ཤེས་པ་བཞི་མེད་པའི་ཁ་
མེད་གསུང་པའི་ཚུལ། ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་འགོ་བ་ཡང་
འབས་བྱ་ལཱའི་ཚུལ་བཞིས་ཏེ། ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་ན་སེམས་ལ་འགྲོད་པ་མེད་
པས་ལུས་དང་སེམས་དགའ་བདེ་རྒྱས་པ་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟེ་ཡི། ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་
བ་སེམས་འགྲོད་པའི་གདུང་བ་དང་བཅས་པ་ལ་དེ་མི་སྟོ། ད་ལྟ་ངན་དགྲ་མཐར་བུང་

བ་ལ་ཡང་སེམས་གནས་པ་འདྲ་བ་ཡོང་བར་སྒྲུབ་མཁོ་དེ་ཆོས་མི་བདེན་པ་མིན། དད་པ་
མེད་པས་འགྱོད་པ་མེད་པ་ཡིན། ཡང་རྒྱལ་ཁྲིམས་དེ་དག་ན་དབང་པོའི་སྒོ་བསྐྱེད་པས་
བས་སེམས་ཉོན་མོངས་པས་མ་བརྟོགས་པའི་དང་བ་ལ་དེ་སྒྱུ་སྒྲེ་གོས་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་
ཆོན་འཛིན་པ་དང་། མེ་ཡོང་གཡའ་དག་པ་ལ་གཟུགས་བརྟན་འཆར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་
གསུངས་ཏེ་དེ་གཉིས་སྒྱུས་སུ་བྱེད་པའི་འབྲས་སུ་ཡིན། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་སུ་བདེ་
འགྲོའི་རྟེན་ཐོབ་པ་དང་། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་སུ་བྱི་མ་ལ་རྟེན་དེ་ཐོབ་ནས་རྒྱལ་ཁྲིམས་
སྤང་བར་འགྱུར་བ་དང་། དབང་གི་འབྲས་སུ་ལུས་སེམས་སྟོབས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་
བས་སྤོང་བཟོད་པ་དང་། བུལ་བའི་འབྲས་སུ་རྒྱལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་དྲི་མ་དང་བུལ་
བས་ཉིང་དེ་འཛིན་འགྲུབ་པ་ཡིན། དེ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་དབེན་པར་གནས་པ་མེད་ན་ཉིང་དེ་
འཛིན་མི་འཐོབ་པས་དེ་དགོས་ཏེ། ལུས་འདྲུ་འཛི་ལས་དབེན་པ་དང་། སེམས་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་ལས་རྟོག་པ་ཡོད་ན་རྣམ་པར་མ་གཡེངས་པས་དེའི་ཆོགས་སུ་འགྱུར། ད་
ལྟ་མཛེ་མོ་གཅིག་སུ་མི་ཁྱུ་ལས་བཀར་ནས་འདུག་པ་དག་ལ་སེམས་གནས་པ་བྱུང་བ་
ཡོད་ཟེར་ཏེ། དེ་ཡང་དབེན་པའི་ཕན་ཡོན་ཡིན། གྲང་རི་ཐང་པ་སྟོ་གོས་ལ་གྱོང་བསྐྱར་
བྱ་བ་ཁོ་ན་གསུང་སྟེ། དེ་ལ་གྱོང་བསྐྱར་མ་བྱས་པར་འདོད་པ་ཆེ་ཞིང་ཆོག་གིས་པ་མེད་
པ་ལ་དབེན་པར་གནས་པ་དང་རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་ཡོང་བས།
འདོད་པ་རྒྱུང་བ་དང་། ཆོག་གིས་པ་གཉིས་དགོས། བཟང་པོ་དང་མང་པོ་ལ་འདོད་པ་
མེད་པ་དང་། བན་པ་དང་ཉུང་ཉུས་ཆོག་གིས་པས་བཟང་མང་སྒྲུབ་པའི་དོན་དང་བྱ་བས་
མ་གཡེངས་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཆོགས་སུ་འགྱུར། ད་ལྟ་སྒྲོམ་པ་དང་ཚད་ཀྱང་ཉིང་དེ་འཛིན་
སྒྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ཆོགས་ལ་མ་གནས་པས་ལན་པ་ཡིན།

དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། རང་ཅག་མན་ངག་ཁོ་ནས་ལན་སྒྲུམ་གྱིན་མན་
ངག་ཉི་ཆེ་བཅའ་ཡང་ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྱེར་མ་བཟུབ་པ་དེ་ཆོགས་ལ་མ་གནས་པས་ལན་
པ་ཡིན་གསུངས་ཤིང་བུ་རྟོ་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། རང་ཅག་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཆོགས་དང་

ཡན་ལག་ནན་ཏན་མ་བྱས་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲིབ་མ་བརྟུབ་པ་ལ། མན་དག་གིས་ལན་
སྒྲིབ་མན་དག་ཁོན་བཙལ་བས་ཚངས་པར་སྒྱུད་པ་ལྷན་རྒྱུ་མོ་བསྟེན་པའི་མན་དག་
དང་ཐད་གྱིན་ཡོང་བ་ཡིན་གསུངས། **ཀམ་གྱི་ཞལ་ནས།** རོ་བོ་དམག་ལྷས་ལ་མ་བཞུད།
དེ་ལ་བྱིན་ན་དོ་རྩུབ་སྒྲིབ་པའི་དུས་ན་མོག་མགོ་ཅན་རོག་རོག་ཡོང་བ་ལགས་གསུངས་
སྟེ། བྱ་བ་དན་པ་ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་བས་བྱ་བ་དན་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་
ཞིག་དགོས་པར་སྒྲར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ཡིན་ཏེ། དབང་བོའི་སྒྲོ་བསྐམས་པ་ཡང་མེད།
སྒྲོ་བྱང་ཚུལ་ཤིང། སྒྲལ་པ་རྒྱུད་པས་མཐུན་པའི་ཡུལ་མ་འཛོམ། །འདོད་པ་ཆེས་པས་
རྒྱུད་པས་ཆོག་མ་འཛུལ། །ཟེར་བ་བཞིན་དུ། རྒྱུན་བསགས་པ་ལ་སྒྱུད་པར་ཡང་མ་
སོང་། །འདོད་པ་ཆེས་པས་རྒྱུད་པས་ཆོག་ཤེས་པར་ཡང་མ་སོང་། དེས་ན་དོན་དང་བྱ་
བ་མང་བོས་གཡེངས། རང་ཅག་སྒྲོམ་པ་ཉིད་ལ་མཐུན་ཞེན་སྒྲོམ་གནས་ཁང་པ་ལེགས་
པ་ཞིག་དགོས། དེར་གནས་མལ་བཟང་བོ་དང་ཟས་སྒྲོམ་འབྲོད་པ་རེ་དགོས། དེའི་
འཁོར་དུ་དེ་དགོས་དེའི་འཁོར་དུ་དེ་མིན་ཞིག་དགོས་པས་དེ་དག་སྒྲུབ་བསྒྲུབས་ནས་
སྒྲོམ་པའི་སྒྲུབས་མེད། རྒྱུད་པས་སྒྲོམ་པ་བཞིན་དུ་བྱས་ཅ་ན། ཡང་ན་དེ་དག་དྲན་ནས་
ཡོང་། ཡང་ན་ངལ་དུབ་གྱིས་གཉིད་དུ་འགོ་བ་ལས་མི་ཡོང་བ་ཡིན། སྒྲོམ་ཆེན་བསོད་
ནམས་ཅན་འདོད་པས་ཀྱང་ག་ན་ལགས་སྒྲུན་པ་དང་འབྲེལ་བྱས་ཁུ་གསུངས་པ་བཞིན་
དུ་དགོན་པ་ལམ་རྒྱ་གམ་ལོག་གོ་བྱས། དར་ཤམ་ཅན་སུ་སུ་སྤང་ཐང་ཅལ་ལེ་བྱས་
པ་ལ་དབེན་པར་གནས་པ་ཡང་མི་ཡོང་བས། གཤམ་མར་སོང་ན་འདོད་པ་རྒྱུད་ཞིང་
ཆོག་ཤེས་པ་སྤྲ་སྒྲོམ་འདྲ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན།

གཞན་ཡང་ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་མངོན་དུ་བཞུགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མདོ་ལས་
ཉེ་དུ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་སྒྲིབ་པའི་ཡུལ་ཐག་བསྐྱངས་པ་གཉིས་གསུངས་པ་དེ་
གཉིས་ཀ་ཡང་དགོས། ཉེ་དུ་རྣམ་པར་སྤངས་ན་གནོད་པའི་སྒྲོ་བྱིན་ཏུ་མང་། དེ་

སྤངས་པ་བཞིན་དུ་འདུག་ཀྱང་སྒྲིམ་པའི་ཡུལ་ཞིག་རང་ཐག་མ་བསྐངས་ན་གཞོན་པའི་
 སྒྲིམ་པ་ཉི་དུ་སྒྲོང་བ་ཉིད་དུ་ཡང་མི་རུས། སུ་ཏྱ་བ་མཁར་ཐོག་ནས་སྤྲོད་ཀྱིན། ཉན་
 བོ་ན་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་མཁར་ཕུ་བ་ཞེས་ལ་བྱོན། དེར་གང་ཀྱུན་ན་གང་བ་ས་ཡོད་
 མེད་སྒྲིང་ལངས་པ་ལ། མཁར་ཕུ་བའི་ཞལ་ནས་གང་བ་ས་ལེགས་པ་ཞིག་ཁོ་བོས་
 མཐོང་། བའོ་ཐང་གི་ཕུ་དེ་ན་གཅིག་གང་ལ་གསུངས་ནས་སྤྲོད་ཀྱིན་པ་དེ་མ་ལེགས་
 པར་གསུངས་པ་ལགས་པར་གདའ་སྟེ། དེ་ལ་ལེགས་པའི་སྒྲིམ་པ་ཕྱུང་བ་ལགས། རང་
 གི་དེ་གཉིས་ཀ་སྤངས་ཀྱང་གཞན་གྱི་ཡུལ་དང་ཉི་དུ་ལ་ཞེན་པ་རྗེ་ཆེར་སོང་ན་དེ་བས་
 ཀྱང་ཐུབས། ཀྱུན་ལ་སྤྲོད་ཆད་མ་མཐོང་བཞིན། །འདྲིས་པ་མེད་པར་གནས་པར་བྱ།

གསུངས་པ་བཞིན་བྱའི། ཟན་དོག་རེའམ་རྩ་སྤྲོད་རེ་ཙམ་སྟེར་བ་ལ་ཞེན་ནས་ལྟ་
 སྤྲོད་དེ་དག་དང་སྤྲོད་སྟུག་ལྟ་ཅིག་ཏུ་སྤྲོད་པར་མི་བྱ། ད་ལྟ་སྒྲིམ་ཁྱེས་ན་དེ་ཀྱུན་གང་
 ཡང་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་སྒྲོབ་སྟེ་དེས་མི་ཡོད་། ཆོགས་ལ་གནས་དགོས། དེ་བཞིན་
 དུ་བྱས་ཀྱང་ཆོ་དུམ་འདི་ལ་ཞིག་ནས་འཐོབ་པ་དང་མཛོན་གས་འཐོབ་པ་ལྟ་མི་ཡོད་སྟེ།
 མ་འོངས་པ་ན་དེ་དག་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ལ་སྦྱར་གྱིན་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་རང་ཡང་སྒྲིམ། གཞན་ཡང་སྒྲིམ་དུ་
 གཞུག་སྒྲིམ་པའི་བསྟགས་པ་བརྗོད། གཞན་སྒྲིམ་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱ། རང་
 ཅིག་མི་རྟོགས་ན་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཡང་དཀར་པོར་ཡོད་པ་ཞིག་གང་ལྟེ་སྒྲིམ་ཉིས་པ་
 ཡིན། སྒྲིམ་པའི་མཐུན་སྤྲོད་སྦྱར་བ་དང་བར་ཆད་བསལ་བ་རུས་པ་ཡོད་ཆད་བྱ། གང་
 ལ་ཆོས་དོན་གང་མེད་ན། །ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཐག་འཇུག་པ་དེ། །དེའི་མོད་ལ་དེ་བསལ་
 བ། །དེ་ལས་སྦྱིན་པ་མ་མཆིས་སོ།།

ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱིན་པའི་མཆོག་ཀྱང་སྒྲིམ་པའི་མཐུན་སྤྲོད་སྦྱར་བ་ཡིན། རོ་བོ་
 སྟེ་ཐང་ན་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་སུར་སུར་ན་སྒྲིམ་སྟེ་བཞུགས་པ་ལ་ཁོ་བོ་སྒྲིམ་པ་བ་བ

ལྷ་མ་མེ་ཁོང་ལ་དགའ་བར་བགྱིད། འོན་ཀྱང་ཁོ་བོ་མ་འོངས་པ་ན་སྒོམ་སྟེ་མཆི་བྱ་བ་
 ཁོ་ན་གསུངས། རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས་དེ་ཁ་སྒྲིག་གསུངས་ཟེར་བས་བྱོན་ཏུ་
 རེ་ཡིན་བསྟོགས་བྱས་པ་ལ་མ་བྱོན། དེད་ལ་རྩོམ་གཟིགས་རིན་དང་དགུས་པར་བྱ་
 རིན་ཅི་ཡོད་དེ་རྩོམ་དག་གསུངས་པ་ཡིན་གསུངས་སྒྲིག། ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་
 གསུངས་པའི་ཚོགས་དེ་རྣམས་ལ་ནན་ཏན་བྱས་ན་རྒྱ་ཚོགས་པའི་འབྲས་སུ་མི་ལྷོག་པས་
 མ་འོངས་པ་ན་དེ་དག་ལ་འཐོབ་སྟེ་ཡོང་། རང་སྒོམ་པའི་རྒྱ་མཐུན་གྱིས་མ་འོངས་པ་ན་
 སྒོམ་པ་པོར་འབྱུང་། གཞན་གྱི་གྲོགས་བྱས་པ་དང་བར་ཆད་སྤང་བས་མཐུན་ཆུན་
 འཛོམས་པར་འབྱུང་ཁོང་བར་ཆད་མི་འབྱུང་། དེ་ཡང་དད་པའི་རྩ་བ་བརྟན་པོ་ལ་བརྟེན་
 པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་གིས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་པས་དུས་ཏྲག་ཏུ་དད་
 པའི་གནས་གསུམ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཡང་ལས་དང་འབྲས་སུ་འཛིན་པ་སྒོམ། དེ་བཞིན་དུ་
 བྱས་ནས་སྟོན་པ་ལས་ལོག་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱང་འཇུག་བྱིན་རྒྱལས་བྱ་
 བ་ཡང་གཞན་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་མིན། ཆོས་ལ་ངེས་པ་རེ་ཆེ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྟོང་བ་
 དང་གཉེན་པོ་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱས་པ་རེ་ཆེར་སོང་ན་བྱིན་རྒྱལས་ཞུགས་ལ་བྱ་བ་
 ཡིན་གསུངས།

གཉིས་པ་ (ཞིགནས་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་བཤད་པ་) བློ།

དམིགས་པ་གང་རུང་ཅིག་དག་ལ།

ཡིད་ནི་དགོ་ལ་གཞག་པར་བྱ། ༣༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་བརྟན་མ་ཐག་པ་ལྷར་གྱི་ཚོགས་དང་ཡན་ལག་ལ་གནས་
 པས་ཞིགནས་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་གང་ཞེན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ནས། ལུང་དང་ལྷན་པ།
 ཏྲོགས་པ་དང་ལྷན་པ། གོ་རིམས་སུ་བབ་པ། བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བཞི་དང་ལྷན་པ་ཞིག་

དགོས་པར་གསུངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་དམིགས་པ་རང་གི་ལས་འཕྲོ་དང་དབང་
པོ་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱད་པ་དང་འཚམ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་དགུ་ལ་དམིགས་ནས་
ཡིད་ནི་དེའི་རྣམ་པའི་དགེ་བ་ལ་གཞག་པར་བྱ། ཞེས་པ་སྟེ།

ཤར་བའི་ཞལ་ནས། དམིགས་པ་དེ་ཡང་ལུང་ན་ཡོད་པ་སྤྱི་མས་དཔོན་པ་ཞིག་
དགོས། ལུང་ན་བཞུགས་ཀྱང་རང་བཟོ་དང་རང་ཤུགས་གྱིས་མི་ཡོང་། སྤྱི་མས་དཔོན་
ཀྱང་ལུང་ན་མི་བཞུགས་ན་དེ་ལ་ཡོད་བརྟན་དུ་མེད། སྤྱི་མ་གཤམ་པ་དང་འཕྲད་པ་
དང་། འཕྲད་ནས་གདམས་པ་ཐོབ་པ་ལས་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟེ་བ་དང་། སྟེས་པ་མི་ཉམས་
པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཚོགས་བསགས་པ་ཞིག་དགོས་པས། ཚུལ་སྤྱོ་ཚོགས་པས་བསོད་
ནམས་བསགས་པ་ལ་འབད། བསོད་ནམས་བསགས་པས་སྤྱི་མ་མངོན་པར་གཤམ་པ་
ཅན་དང་མངལ་ན། རང་གི་ལས་འཕྲོ་དང་དབང་པོ་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱད་པ་དང་
འཚམ་པའི་དམིགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་འཕྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཅག་དེ་བཞིན་
དུ་མི་འདུག་པའི་དུས་ན་རྫོ་བོའི་སྟེས་བྱ་གསུམ་གྱི་རིམ་པས་སྟོ་སྦྱང་བ་འདི་རྣམས་ཁོ་
ན་མན་ངག་ཡིན། ཚོས་ནས་གསུངས་པའི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདི་རྣམས་སྟེ་
འདུ་བ་ཡིན། ལས་འཕྲོ་ཡོད་ན་འདི་ཐམས་ཅད་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་འགྱུར་བའི་གནས་
ཡོད་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོང་བར་ཡང་གདའ། སྤྱད་པ་རྣམ་པར་སྦྱང་བའི་དམིགས་པ་འདོད་
ཆགས་ལ་མི་སྟུག་པ་སྟོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བོ་དག་ན་ཡང་རུང་སྟེ།

དེ་ཡང་འཕགས་པ་མོ་ལུ་འགལ་གྱི་བྱས་སྟོབ་མ་གཉིས་ལ་དམིགས་པ་གཅིག་
བསྐྱབས་པས་སྟེས་མ་བརྟབ་པ་ལ། ཤུ་རིའི་བྱ་གཤམ་རབ་ཅན་གྱི་མཚོག་ཡིན་པས་
དམིགས་པ་དེ་སྟོས་པས་མོད་ལས་ཉིང་དེ་འཛིན་བྱང་བ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་གཅིག་
ཐམས་ཅད་ལ་འཕྲོད་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། སྤྱན་གཅིག་ནད་ཐམས་ཅད་ལ་འཕྲོད་པའི་
ངེས་པ་མེད་པ་དང་འདྲ། འདོད་ཆགས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་དང་ཞེ་སྤང་ཅན་ལ་མི་སྟུག་པ་

མི་འཕྲོད། དཔལ་ལྷན་པ་གྲང་བ་ཀྱན་ཡང་གཉི་ལྷན་གསུམ་ཆེ་བ་ལ་མི་འཕྲོད། བདག་མེད་
གཉིས་ཁོན་མཚན་མ་མེད་པའི་དམིགས་པ་ཟེར་མཚན་ཏུ་གསུངས་ཏེ་ཡང་དུས་ཚོད་ལ་
མ་བབ་བར་བསྟན་པ་ན་ཉེས་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བར་རིན་པོ་ཆེའི་འབྲེང་བ་དང་དཔལ་
མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཡིན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི་ཐམས་
ཅད་ལ་ཡང་འཕྲོད་པ་ཡིན། སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་ལས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་
ཀྱི་ཚེས་ལ་དམིགས་པ་འཇུག། སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པ་འཇུག། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
སྒྲུ་གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་ལ་ཡང་གསུངས་ཏེ་དེ་ཀྱན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལགས། གཞན་
ལ་གདམས་པ་སྟོན་པ་ཡང་ཆོག་ཙམ་གྱིས་མ་འོངས་པ་རྗེས་སུ་སྟོབ་པ་ཉམས་སུ་སྟོང་
བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ་རྟོགས་པ་དང་ལྷན་པའི་དོན་ཡིན། ལྷང་
ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐད་པ་ལག་ཏུ་དོ་བཅངས་ནས་སྒྲོམ་པ་དང་པར་བྲུ་ལ་གཤེད་པ་གཏད་ནས་
སྒྲོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་སྒྲུ་མ་མང་པོ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཚོད་ཀྱི་མཁུ་བ་དེ་འདི་ཀྱན་
གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པའི་གཞི་མིན་པས་དེ་ཀྱན་ཕྱོགས་སྒྲུ་མར་བྱ་རིན་མི་ཆོག།

ཡང་ལ་ལ་དག་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཟེར་ནས་ཐབས་ཅུ་འབྱེད། མི་རྟོག་པ་
ཡིན་ཟེར་ནས་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འགོགས་པ་དེས་ཀྱང་མི་ཡོང་བས། དགོ་བཤེས་སུ་
ཏོ་བ་སྟེངས་ཀ་འདིར་རྒྱུང་ཙམ་མིག་ཏུ་སོང་བས་ཉིན་མཚན་ངོ་མི་གཤེད་པར་སྒྲོམ་པ་འང་
བག་རེ་བྱུང་བ་ལ་དེ་ཀྱན་ལ་འདོད་པ་ཅུག་ཁ་ན་འང་མ་བྱུང་། ཉེས་པ་ལྷ་སྟོང་བའི་འདུ་
བྱེད་བརྒྱུད་བསྟན་པ་གསུམ་གྱི་ཡོད་པ་དེ་རང་གྲག་པ་བྱུང་གསུངས་པ་བཞིན་དུ།
དམིགས་པ་གང་ཡང་རྒྱུད་པ་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་ཡིད་དགོ་པ་ལ་བཞག་པ་དེ་ཡང་།
ཉེས་པ་ལྷ་སྟོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད། །བརྟེན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཞེས་པ་ལྷར་ཉེས་པ་
ལྷ་སྟོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་བརྟེན་པའི་རྒྱ་ལ་གྱིས་འཛོགས། དེ་ལ་ཉེས་པ་ལྷ་ནི། ལེ་
ལོ་དང་། གདམས་རྒྱུ་བརྟེན་པ་དང་། བྱིང་བ་དང་། རྟོན་པ་དང་། འདུ་མི་བྱེད་པ་

དང་། འདྲ་བྱེད་པ་ལོ། །དེ་ལས་དང་པོ་ནི། སྒྲིམ་ལས་དང་སྒྲུབ་པ་དམན་པ་གཉིས་ཀ་
 ཟླ། དེ་གཉིས་ཡོད་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲིམ་པ་ལ་མི་འདུག ལྷགས་ཀྱང་གདམས་ངག་
 བརྟེན་ན་ཐེ་ཆོམ་གྱི་འབྲུང་མོ་ལ་ལྷག་པས་དམིགས་པ་ལ་ཅུ་གཅིག་པར་མི་འགྱུར། ལན་
 གཅིག་དེར་གྱུར་ཀྱང་དྲན་པ་དང་ཤེས་པ་ཞིན་དང་བྲལ་བས་བྱིང་རྟོན་དུ་གྱུར་ན་སྒྲིམ་
 ལས་ཉམས་པར་འགྱུར། བྱིང་རྟོན་གྱི་འཕྲུང་བའི་དུས་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལ་རྩོལ་བ་མ་
 བྱས་ན། བྱིང་རྟོན་མི་སྟོངས། དེ་དག་མེད་པར་དམིགས་པ་ལ་ནལ་དུ་འདུག་པའི་དུས་
 ལ་བཙལ་ནས་སྒྲུབ་དམིགས་པ་ཤོར་ཏེ་འགྲོ་བས། **དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་དུ།** ལེ་ལོ་
 དང་ནི་གདམས་ངག་རྣམས། །བརྟེན་དང་བྱིང་དང་རྟོན་པ་དང་། །འདྲ་མི་བྱེད་དང་འདྲ་
 བྱེད་དེ། །དེ་དག་ཉིས་པ་ལྟར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་སྟོང་བའི་འདྲ་བྱེད་བརྟེན་
 ཀྱང་དེ་ཉིད་ལས། གནས་དང་དེ་ལ་གནས་པ་དང་། །རྒྱ་དང་འབྲས་ལུ་ཉིད་ལེ། །
 དམིགས་པ་བརྟེན་པར་མ་གྱུར་དང་། །བྱིང་དང་རྟོན་པ་རྟོགས་པ་དང་། །དེ་སྟོང་མངོན་
 པར་འདྲ་བྱེད་དང་། །ཞི་ཆོ་རྣལ་དུ་འཛིན་པ་ལོ། །ཞེས་དང་། **འགྲེལ་བ་ལས།** རྩོལ་
 བའི་གནས་ནི་འདུན་པ། གནས་པ་ནི་རྩོལ་བ། གནས་འདུན་པའི་རྒྱ་ནི་དད་པ་སྟེ་ཡིད་
 ཆེས་པར་གྱུར་ན་མངོན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་པ་རྩོལ་བའི་འབྲས་ལུ་ནི་གིན་
 ཏུ་སྒྲུངས་པ་སྟེ། བརྟེན་འགྲུས་བརྟེན་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བྱུང་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི་དང་པོར་ཉིང་དེ་འཛིན་མེད་དེ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་
 རས་སྒྲུབ་བསྟན་པའི་ཉིས་པ་དེ་དག་ཡོད་ལ། ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོད་ན་ལན་ཡོན་སྒྲིམ་དག་
 འབྲུང་བ་ལ་ཡིད་ཆེས། ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲུབ་པ་དམིགས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་
 གདམས་ངག་ལ་རག་ལས་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཐོབ་པར་འདོད་
 པའི་འདུན་པ་འབྲུང་། དེ་ཡོད་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བརྟེན་འགྲུས་
 རྩོལ། བརྟེན་འགྲུས་བརྟེན་པས་ལུས་དང་སེམས་སྒྲུངས་པ་རྒྱུད་དུ་གནས་སྒྲུབས་

ཐོབ་པས། དེ་བཞི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོར་འགྱུར། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་སྟོན་པའི་གདམས་ངག་མ་བཟེད་པའི་དབྱེད་པས་བཟེད་པ་སྟོང་། ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱིང་བར་གྱུར་ཏམ་ཞོད་པར་གྱུར་ཏམ། དེ་གཉིས་སྤུམ་གྱུར་པར་དམིགས་པ་ལ་ལེགས་པར་འཛིན་ཏམ། ཞེས་བྱ་ར་བྱས་པས་བྱིང་ཞོད་དུ་གྱུར་ན་རྟོགས་པར་འགྱུར། དེ་དག་ཏུ་གྱུར་ན་བྱིང་བའི་གཉེན་པོ་དང་བར་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་རྗེས་སུ་དབྱེད་པ་དུག་ལ་སོགས་པ་སྟོམ། ཞོད་པའི་གཉེན་པོ་སྒྲོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོམ་པར་གསུངས་པ་ལས།

རྗེས་སུ་དབྱེད་པ་དུག་ལ་སོགས་པ་བསྟོམས་པས་བྱིང་བ་སོལ་ནས་དང་མིང་གིས་འགོ་བ་ལ་ཡང་གོམས་པའི་མཐུ་ཆེན་པོ་དགོས། ད་ལྟ་དེ་ཙམ་དུ་ཕྱིན་པར་ཡང་མི་འདུག་པས། དེ་གཉིས་ཀའི་གཉེན་པོར་འཆིབ་རྗེས་སུ་དབྱེད་པ་ཁོ་ན་སྟོམ། དེ་བསྟོམས་ན་བྱིང་བ་ལ་ཡང་གཉིད་ལོག་པའི་གདོང་དུ་རྒྱ་གར་བཏབ་པ་བཞིན་དུ་འགྲོར་རུང་། ཞོད་པའི་གཉེན་པོར་ཡང་ལྟ་ད་མོ་ཆེན་པོའི་གསེབ་ཏུ་ཕ་ཤི་བའི་གཏམ་བསྐྱར་ནས་ལྟ་ད་མོ་ཉམས་སུ་བྲལ་བའི་སྐབས་མེད་པ་བཞིན་དུ་འགྲོར་རུང་། བསྐྱབ་པ་ཀྱན་ལས་བཏུས་པ་ལས་གྲང་གཉིས་ཀའི་གཉེན་པོར་དེ་གསུངས་པ་ཡིན། བྱིང་བའི་གཉེན་པོར་ཞི་གནས་གྱི་གསོ་སྦྱོང་གི་སྐབས་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། གདོས་སུ་གདགས་པ་དང་། དབྱུག་གུས་དལ་བུས་གཟུགས་པ་དང་། ཐོ་ལོང་འཕང་བ་དང་། མདུན་དུ་མར་མེ་བཞག་པ་དང་། རྒྱང་པ་དབྱུང་བ་དང་། རྒྱང་པ་གཉིས་ཀ་དབྱུང་བ་དང་། འཕྲིང་ཐག་ལ་འཇུས་ཏེ་བཅག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱ། ཟས་སྟོམ་ཡང་བསྟེན། གོས་སྒབ་པ་དང་ས་བསིལ་བ་དང་ནམ་མཐའ་དཀར་ས་དང་མཐོ་ས་དག་ཏུ་སྟོམ་པར་བྱ། གདོང་པ་བཟུ། བྱིང་ཞོད་མེད་པའི་དུས་ན་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཏུག་གིས་མ་ཆད་པ་ལ་ངལ་གསོ་ཡིན་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། ཏུག་གིས་བར་ཆད་བསྟོམས་ན་བྱིས་སྟོམ་སྟེང་ཡང་ཡེ་མི་འདོད། མལ་རང་མཐོང་ཙམ་ཡང་སྒྲུག་ལོང་ལོང་ཆ་ཉེན་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་སོང་བ་

དེ་ལ་སྒྱེད་ཡེ་རང་མི་འོང་། སྒྲོམ་པ་དབང་སྒྲོའི་ཞལ་ནས་ཁེན་གྱིས་བྱས་བྱ་བ་ཡིན་
གསུངས་པས། དང་པོར་ཐུན་རྒྱུང་ལ་གངས་མང་དུ་སྒྲོམ། དེ་ནས་ཐུན་རྒྱུང་དེ་རིང་དུ་བཏང་
གངས་རྒྱུང་དུ་བསྐྱབ།

དེ་ནས་ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱ། དེ་ཡུན་རྒྱུང་དེ་རིང་དུ་བསྐྱེད་ས་པས་ཉིན་མཚན་
འབྱོར་བ་ཉིད་དུ་འགོ་བ་ཡིན། ཉན་པོར་དག་བཤེས་སུ་ཏོ་བ་ལ་རྒྱལ་བ་གྲགས་རྒྱལ་
གྱིས་ལམ་སྒྲོན་ཞུས་པའི་དུས་ན། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་
ལ་སྐྱར་བ་ཡང་གསུངས་ཏེ། མི་རྟག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མེད་ན་ཆོ་འདི་འབའ་ཞིག་ལ་
ཞེན་པར་འགྱོ། དེ་ཙན་སྐར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་དུད་འགོ་དང་ཁྱད་མེད་པས་ཆོ་འདི་
ཉིད་ཀྱང་མཐར་མི་ཐིམ་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། དེ་ཡོད་ན་ལས་དང་འབྲས་སུ་ནས་མཐར་
ཐུག་སྒྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་ཤེས་པའི་བར་ཐམས་ཅད་འབྱུང་། ལས་འབྲས་ལ་དམིགས་
པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མེད་ན་ཡང་དེ་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་པས་ལས་འབྲས་ཁྱད་དུ་གསོད་པའི་
ཐིམ་ཐིམ་པའི་བདེ་འགོ་ཙམ་ཡང་མི་འགྲུབ་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། དེ་ཡོད་ན་བདེ་འགྱེད་
རྟེན་ཐོབ་པ་ནས་མཐར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རང་བཞིན་སྒྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བར་དུ་
འབྱུང་། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་གྱུར་པ་མེད་ན་རང་ཡང་འཁོར་
བ་ལས་མི་འདའ་ན་གཞན་བསྐྱལ་བ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། དེ་ཡོད་ན་རང་གི་རྣམ་གྲོལ་ཡང་ཐོབ་
ལ། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འབྱུང་།
བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མེད་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བར་མི་འགྱུར། དེ་ཡོད་
ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྩ་བ་ཡིན། དུང་རྒྱུབ་གྱི་སེམས་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོད་ན་སྐར་བསྟན་
པའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་འབྱུང་ལ། མེད་ན་དེ་ལས་སྒྲོག་པའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་འབྱུང་།
སྙིང་པ་ཉིད་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་མེད་ན་དངོས་པོར་འཛིན་པ་མི་སྒྲོངས་པས་འཁོར་བ་ལས་
ཀྱང་མི་འདའ་ན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཏ་ག་ལ་འཐོབ། དེ་ཡོད་ན་དངོས་པོར་འཛིན་

པའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་ཞིང་། གཤམ་མེད་པས་ཡོན་
 ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འབྱུང་ལ། མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིང་རྗེ་སྤྱིང་བ་ཡང་འབྱུང་
 བ་དག་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས། འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་མ་བཞིན་དུ་
 སྤྱོད་གསུངས།

བཞི་བ་(ཞིགནས་གྲུབ་པ་ལས་མངོན་གྱིས་འབྱུང་བར་བརྟན་པ་)ནི།

ནལ་འབྱོར་ཞིགནས་གྲུབ་གྲུར་ན།

མངོན་གྱིས་དག་ཀྱང་འབྱུང་བར་འབྱུར།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་གྱི་ཞིགནས་གྱི་ཚེགས་དང་ཡན་
 ལག་ལ་གནས་ནས་རང་གི་ལས་འབྲོ་དང་འཚམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དམིགས་པ་གང་
 ཡང་རུང་བ་དག་ལ་ཉེས་པ་ལྡན་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་ཀྱིས་སྒྲོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་
 དགོ་བ་ལ་འཛིན་པའི་ནལ་འབྱོར་པ་དེས་ནམ་ཞི་གནས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་
 གྲུབ་པར་གྱུར་པ་རྣམས་ཉིད་གྲུབ་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། བསམ་གཏན་བཞི་བ་ཤིན་ཏུ་དག་
 ཐོབ་ནས། མི་རྟོག་ཡི་གེས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། ཁི་ལྟར་ནམ་གནས་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པ་ལས། མཐུ་གྲུབ་པ་ཡི་དམ་པ་ཐོབ་པར་འབྱུར། ཞེས་མདོ་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་གསུངས་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱ་འབྱུང་གྱི་ཡུལ་གྱིས་པའི་མངོན་གྱིས་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ལུས་ཤིང་
 བལ་ལྟར་དུ་ཡང་བར་སྒྲོམ་པ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོའི་ནམ་གནས་ཡིད་ལ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་
 བས་རི་ལྟར་འདོད་པའི་མངོན་པར་གྱིས་དག་ཀྱང་འབྱུང་བར་འབྱུར་བས། དེའི་
 རྟོགས་ཀྱིས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚེགས་ཚེགས་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་
 འབྱུང་བར་འབྱུར། ཞེས་པ་སྟེ།

དེ་ལ་ཤར་བའི་ཞལ་ནས། དགོན་པ་སྒྲོང་བ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་
 བ་ནམ་གནས་མི་དགོས་གསུང་སྒྲོང་དེ་སྤྱོད་ཉམས་སུ་བཞེས་པ་མ་ལགས་སམ། སྤྱིར་

མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ཙམ་ཐོབ་ཀྱང་ཉམས་པའི་མཐའ་ཅན་ཡིན་པས་ཟག་པ་ཟད་
 པའི་མངོན་ཤེས་དགོས། དེ་ལ་ལྟག་མཐོང་གི་ཤེས་རབ་དགོས། དེ་ལ་འང་ཞིག་ནས་
 ཐོབ་དགོས་པ། མཉམ་བཞག་ཡང་དག་ཇི་བཞིན་དུ། ཤེས་པར་འགྱུར་ཞེས་སྟབས་
 གསུངས། ཞེས་པ་བཞིན་དུ་ཡིན་ལ། སེམས་ནི་རྣམ་པར་གཡེངས་པའི་མི། ཉོན་
 མོངས་མཆེ་བའི་ཐུག་ན་གནས། ཞེས་པའི་རྒྱལ་གྱིས། སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་
 ལ་རྒྱལ་བྱིས་ལ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་མི་ཡོང་། དུང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱང་གཏན་ལ་མི་
 ཐེབས་པས། དེ་དག་ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་མགོ་གཏོན་པའི་ཞིག་ནས་དགོས་པ་ཡིན། ཞི་
 གནས་ཐོབ་པའི་རྟགས་ལུས་སྤངས་པ་མོང་གི་ཅེ་མོ་ལ་སྤྱི་བོ་གཏད་ནས་བསྐྱོམས་ཀྱང་
 རང་ཇི་སྲིད་འདོད་གྱི་བར་དུ་གནས་པར་བྱས། སེམས་ལས་སུ་རུང་བས་དམིགས་པ་
 གང་འདོད་པ་ལ་ཇི་སྲིད་འདོད་གྱི་བར་དུ་གནས་པར་བྱས་པ་ཡོང་བ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟ་
 རྟགས་དེ་ཀྱན་གང་ཡང་མེད་པར་ཞིག་ནས་ཐོབ་ཟེར་བར་སྒྲུང་སྟེ། དག་བཤེས་སྟོན་
 པ། མངོན་པའི་རྒྱལ་ཡིན་ན་རུང་དེ་མིན་ན་སོ་སོར་ཐར་པ་ཅ་འབྱེད་གསུངས་ཤིང་།
 ཡུང་བ་བའི་བཅུན་རྒྱུང་ཞིག་ལ་ཆོག་པ་འདི་ན་ཁྱོད་ཁོ་ན་གཞོན་གྱིས་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་
 དུ་སྟབས་པར་གྱིས་ལ། རྩོན་འཁྲོམ་དག་བསྟེན་ཤན་པ་ཞིག་ན་དེ་ཞིག་ནས་ཐོབ་ཟེར་ནས་
 ཉོན་མོངས་པ་རྒྱད་ལ་སྟེ་བར་སྒྲུང་ན་དེ་འདྲིས་ཁྱེར་བར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ ཡི་དམ་
 གྱི་ལྟ་ཞལ་མཐོང་ཟེར་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱད་ལ་སྟེ་བར་སྒྲུང་ན་དེ་འདྲིས་ཁྱེར་བར་
 ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཟེར་གྱིས་ལ་འཕྱིར་སྒྲོས་ཤིག་གསུངས་སྐད་དེ། དེ་ནི་བཟླས་སམ་
 མ་བཟླས་མ་འཆོལ། ཁམས་པ་ཡུང་བས་དགྲུང་ལོ་དགྲུ་བཅུ་ཅུ་བགྲངས་སུ་བཞུགས་
 བས་བཟླས། སེམས་གནས་པ་གཤའ་མར་ཡོད་ན་དངོས་གཞི་ཁོ་མ་ཐོབ་ཀྱང་། ཉོན་
 མོངས་པ་ལ་མགོ་གཏོན་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ལ་ཤེས་པ་ཟེར་ཇི་ཡང་དུ་འགྲོ། འདོད་པ་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཞེན་པ་ཇི་རྒྱུད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟ་ཉོན་མོངས་པ་ཇི་མཐུག་

འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེན་པ་ཐེ་ཆེར་སོང་བར་བྱས་ནས་སྒྲོམ་ཡང་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་
 ཉེ་དུས་འདོད་སར་མི་བྱིན་གསུངས།

གསུམ་པ་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བཤད་པ་ལ། ལྷག་པའི་སེམས་དང་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་འབྲེལ། ཐབས་ཤེས་ལ་བྲལ་གྱིས་འཆིང་བས་གཉིས་ཀ་མི་སྟོང་
 བར་བསྟན་བ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབྱེ་བ། དེ་གཉིས་སྒྲོམ་པའི་གོ་རིམ། ཤེས་རབ་
 ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཉིད་བཤད་པ་དང་ལྡེ།

དང་པོ་(ལྷག་པའི་སེམས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་འབྲེལ་)ནི།

ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་སྟུང་དང་།

བྲལ་བས་སྐྱིབ་པ་ཟད་མི་འགྱུར། ༢༠

དེ་བྱིར་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ཡི།

སྐྱིབ་པ་མ་ལུས་སྤང་བའི་བྱིར།

ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་ནལ་འཁྱོར།

རྟག་ཏུ་ཐབས་བཅས་སྒྲོམ་པར་བྱ། ༢༡

ཞེས་གསུངས་ཉེ། དེ་ཡང་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྷར་དུ་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྱིམས་དང་ལྷག་
 པའི་སེམས་གཉིས་ལ་བསྐྱབ་ཀྱང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྒྲོམ་པའི་སྟུང་བ་
 དང་བྲལ་བས་དངོས་པོར་འཛིན་པ་མི་སྟོངས་པའི་བྱིར་དེའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་སྐྱིབ་པ་ཟད་
 བར་མི་འགྱུར་ལ། སྐྱིབ་པ་གཉིས་མ་ཟད་ན་ཡང་འཁོར་བ་བ་ཉིད་ཡིན་བ། དེའི་བྱིར་
 འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་སྟོངས་པའི་དབང་གིས་ཆགས་སྤང་གི་ནམ་པར་སྐྱེ་བ་
 ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་དང་། དངོས་པོར་འཛིན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ནམ་པར་ཉོག་པ་
 ཤེས་བྱ་ཡི་སྐྱིབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གཉིས་མ་ལུས་པར་སྟོང་བའི་བྱིར་དུ་ཁྱིམས་ལ་

བརྟེན་ནས་གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་བདག་མེད་པར་ལྟ་བུ་གི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
 བའི་ནལ་འབྱོར་སྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཞིག་ནས་མེད་ན་མར་མེ་རྒྱུད་ལ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་
 ཤེར་རབ་གྱིས་བདག་མེད་པའི་དོན་གསལ་པོར་མི་རྟོགས་ལ། དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་རབ་
 སྒོམ་པ་དེ་ཡང་ཐབས་དང་ཡ་བྲལ་དུ་མ་སོང་བར་རྟག་ཏུ་སྒྲིས་ལྷག་སུམ་གྱི་རིམ་པ་དང་
 ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྟའི་ཐབས་དང་བཅས་ཏེ་བསྒོམ་པར་བྱ། ཞེས་པ་སྟེ།

ཤར་བའི་ཞལ་ནས། བསྐྱབ་པ་ལྟ་མ་གཉིས་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སུན་སྦྱང་བ་དང་
 མགོ་གཞོན་པ་ཙམ་བྱས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ནལ་འབྱོར་མེད་ན་
 ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་བདག་ལྟ་མ་སྤངས་པར། བསམ་གཏན་ནགས་མེས་
 ཡང་དང་ཡང་དུ་ནི། ཉེས་པའི་ནགས་ཚལ་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ན་ཡང་། བདག་ལྟའི་
 རྩ་བ་བརྟན་པོ་མ་བརྟོན་པས། ཁར་གྱིས་བརྟན་བཞིན་མཐུན་ནས་རབ་དུ་སྟེ། ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། མེས་ནགས་གྱི་ཙོདོ་བསྐྱེད་པར་གྱང་། རྩ་བ་མ་བརྟོན་ན་ཁར་ལ་སོགས་
 བས་བརྟན་པའི་དུས་སུ་ཐལ་བས་ལུད་བྱས་ནས་སྤྱར་བཟང་དུ་སྟེ། བ་བཞིན་དུ་བདག་
 ཏུ་ལྟ་བུ་མ་སྤངས་ན་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པས་ཉོན་
 མོངས་པ་མགོ་མནན་ཡང་ཕྱིས་སྟེན་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱར་བྱས་དུ་སྟེ། ལ།
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་བསྒོམས་ཀྱང་སྤང་བོ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པར་འཛིན་པ་
 མ་སྤང་ན་ཡང་། རི་སྟོང་སྤང་བོར་འཛིན་ཡོད་པ། དེ་སྟོང་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། ཁར་
 འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། དེ་ལས་ཡང་ནི་སྟེ་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པས་བདག་
 ཏུ་ལྟ་བུ་ཉིང་གྱང་སྤང་བར་མི་རུས་ཏེ། དཔེར་ན་ཐོ་ཡོར་ལ་མིར་འབྲལ་བ་དེའི་དྲུང་དུ་
 ཕྱིན་ཙམ། དེར་ཤེས་ཀྱང་། དེ་མ་བསྐྱེད་ན་ཐག་རིང་དུ་ཕྱིན་ཙམ་འབྲལ་བ་བཞིན་དུ་
 ཡིན་ལ། བདག་ལྟ་སྤངས་སུ་བཅུག་ན་ཡང་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་མ་
 བསྒོམས་པར་མི་སྤངས་པས་སྐྱིབ་པ་མ་ལུས་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་སྒོམ་ཞེས་བྱ་སྟེ།

སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་ཏེ།
 རང་གི་རྟེན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཙམ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཡང་མ་རྟོགས་
 ལ། ཐབས་ཀྱི་ཆེ་བ་དང་ཡང་བྲལ་བས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མ་སྒྲོངས་པར་བཞེད་པ་ཡིན།
 དེ་བས་ན་ལུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོམ་པ་དེ་ཡང་ཤེས་རབ་རྒྱུད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ་ཐབས་
 དང་བཅས་པར་སྒྲོམ་ལ། དེ་ཡང་ལན་ཅིག་ཐབས་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་ཏུ་
 ཐབས་དང་བཅས་པར་སྒྲོམ་ཞེས་པའི་ཐབས་དེ་ཡང་འདི་ཉིད་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་
 ཏུ་ལས་དང་རྒྱུ་དང་འབྲས་སུ་བསྒྲོམས་པས་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པ་བཞིས་ཆོས་ལས་མི་འདའི་
 སྒྲོ་ཆོད་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐབས་དང་། མིད་པ་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏུ་
 བསྒྲོམས་པས་ཁམས་གསུམ་དག་ནི་མི་ལམ་ན་ཡང་འདོད་པ་མེད་ཅིང་དེའི་རྒྱ་སྒྲར་བའི་
 ཆེད་ཏུ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སྒྲོ་བུར་ཏུ་མགོ་འཕྲོ་གོས་ལ་མེ་ཤོར་བ་གསོད་པ་བས་ཀྱང་
 རིངས་པར་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པའི་ཐབས་དང་།

ཁམས་གསུམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་པ་མར་ཤེས་པས་དེ་རྣམས་མིད་པ་ན་
 སྟུག་བསྐྱེད་སྒྲོ་ཆོགས་པས་གཅོས་པ་ལ་རང་གི་ཉམས་ལ་དབགས་ནས་སྤིང་རྗེ་སྟུན་
 སྒྲོམ་ཆོགས་པར་གྱུར་པས། དེ་དག་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་ཏུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ལ་དམ་བཅས་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ལྟ་ལ་སྒྲོབ་པའི་ཐབས་དང་། འབྲས་སུ་ཐོབ་པར་འདོད་
 པའི་རྒྱལ་ནན་ཏན་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་ཁྲིམས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཞིག་ནས་ཀྱི་
 ཆོགས་སུ་གྱུར་པ་ལ་ལེགས་པར་སྒྲོབ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞིག་ནས་སྒྲུབ། དེ་
 ལ་བརྟེན་ནས་སྟུག་མཐོང་ཤེས་རབ་བསྒྲོམས་པ་ཡིན། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོན་ཏུ་འགྲོ་
 བ་ཡང་འཆི་བ་ཡང་རྗེས་སུ་དྲན་པ་བསྒྲོམས་པའི་སྒྲོ་ནས་འཕོངས་པ་དང་འཛིགས་པ་
 སྒྲུབས་ཆོལ་ཞིང་དགོན་མཆོག་གསུམ་སྒྲུབས་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་དེ་ལ་སྒྲུབས་སུ་སོང་
 བས་སངས་རྒྱས་པ་ཉིད་ཏུ་གྱུབ་པའི་ཐབས་ཤིག་ཁོ་ན་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། ཡང་དབུ་མ་

ལ་འཇུག་པ་ནས་སྒྱིན་པ་མེད་ན་འཆོ་བ་གཞན་གྱི་ངོར་བལྟ་བས་སྟོང་པ་ཉིད་འཕྲོ་འཆད།
 ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་ན་ངན་འགྲོར་ལྷུང་བས་ཀྱང་དེ་སྒྲོམ་པ་རྒྱུ་ཆད། བཟོད་པ་མེད་ན་
 ངན་སོང་དུ་འགྲོ་ཞིང་མིར་སྒྱེས་ན་ཡང་གཟུགས་ངན་དུ་སྒྱེ་བས་སྒྲ་མས་ཐུགས་ལ་མི་
 འདོགས་ཤིང་སྟོང་པ་ཉིད་སྒྲོམ་པ་འི་གདམས་ངག་མི་འཐོབ།

རྩེ་བོའི་ལལ་ནས། ཁོ་བོ་གཟུགས་མཛེས་པས་སྒྲ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐུགས་ལ་
 བཏགས་པ་ལགས་གསུངས་སྟེ། སྟིང་རྩེ་མེད་ན་ཐེག་པ་དམན་པར་ལྷུང་བས་སྟོང་པ་
 ཉིད་བསྒྲོམས་ཀྱང་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་མི་འཐོབ། དགོ་བའི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་
 བསྟོར་བ་མེད་ན་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་སྒྲོམ་པ་བར་མ་དོར་རྒྱུ་ཆད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ལ་མ་གྲས་ན་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་དུ་སྒྱེ་ཞིང་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པ་འི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 དང་མི་འབྲད་པས་དེ་ཐམས་ཅད་དང་བཅས་པ་དགོས་པར་གསུངས། སྒྲོམ་པ་འི་རིམ་
 བ་ལས་ཀྱང་སྒྲོམ་པ་འི་དུས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་འབངས་ལ་ཡན་ལག་བདུན་པ་
 སྟོན་དུ་བཏང་། དེ་ནས་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་སྐྱབ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་
 བས་བཟོད་ལྷག་མཐོང་ཤེས་རབ་སྒྲོམ། མཇུག་གི་དུས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་འི་
 སེམས་ཅན་ལ་སྟིང་རྩེ་བསྐྱེད་དེ། བདག་གི་ཆོགས་གཉིས་རྩོགས་པར་བྱས་ཏེ། ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱས་ལ་དེ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ་དུ་
 བསམས་ནས་ཐོགས་བརྩེའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུག་
 འཆལ་མཆོད་པ་དང་བསྟོད་པ་བྱས་ལ་དགོ་བའི་རྩ་བ་བསྟོར་བ་དང་། རྩེས་ལས་ཐོབ་
 པའི་དུས་ན་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་མ་ཆང་བ་མེད་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་གསུངས། སྟོང་
 བ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་བར་ཐམས་ཅད་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱན་རྩོད་པ་རྣམས་
 མེད་ན་དོན་དམ་པ་མི་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ཀྱང་ཡང་ཐབས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པ་ལ་རང་

ཅག་དབུ་མ་ཆེན་པོ་བ་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མི་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ཁོ་ན་སྒྲུབ་ཟེར་ཏེ། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ནས་དེ་བཞིན་དུ་མ་བཤད། དེ་ལྟར་ཐབས་དང་བཅས་པར་སྒྲོམ་པ་ཡང་
 དང་པོ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་མ་བཞིག་པ་ཉིད་དུ་ཐབས་རྣམས་བརྟན་པར་བྱ་བ་གལ་ཆེ་སྟེ།
 རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ཆོལ་ལ་ཐོག་མར་ནི། །ཐམས་ཅད་ཡོད་ཅེས་
 བརྗོད་པར་བྱ། །དོན་རྣམས་རྟོགས་གིང་ཆགས་མེད་ལ། །བྱིས་ནི་རྣམ་པར་དབེན་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས།

རྗོད་པོ་ཞལ་ནས་ཀྱང་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པའི་མདོ་ལས། འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་ཡིན། ཞེས་གསུང་བ་བཞིན་དུ་ཡིན་གསུངས་པས། དང་པོར་
 བདག་འཛིག་རྟོན་འདི་ནས་པ་རོལ་ཏུ་འགོ་བའི་མི་རྟག་པ་བསྒྲོམས་པས་འཕོངས་པ་
 དང་འཛིགས་པ་སྐྱབས་ཆོལ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བསྒྲོམ། དེ་ནས་
 དེས་སྐྱོབ་པ་ཆོས་ཀྱིས་སྐྱོབ་པས་བདག་གིས་ལས་འདི་བྱས་ན་ངན་སོང་འདིར་སྐྱེ་བ་ལ་
 མོགས་པའི་ལས་འབྲས་སྒྲོམ་གསུངས། སྐབས་སུ་མི་རྟག་པའི་རྗེས་ལ་བདག་འཛིག་
 རྟོན་འདི་ནས་པ་རོལ་ཏུ་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེས་ན་སྟུག་བསྐྱེད་ཅིག་ཉམས་སུ་
 གླང་དགོས་པ་སྒྲོམ། དེ་ནས་བདག་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྟུག་བསྐྱེད་ལས་སྐྱོབ་པ་སྐྱབས་
 དགོན་མཆོག་གསུམ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་དེ་དག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བསྒྲོམ།
 དེ་ནས་དེ་དག་གིས་ངན་སོང་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཡང་དེའི་རྒྱ་ལས་བསྐྱོག་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱོབ་
 པས་ངན་སོང་དང་བདེ་འགོའི་རྒྱ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ལ་སྤང་ཞིང་སྤྱོད་ཀྱང་གསུང་སྟེ།
 དེ་ནས་བདག་སྤིང་པ་ན་མི་རྟག་པ་དང་རྒྱ་འབྲས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པའི་སྟུག་
 བསྐྱེད་ཀྱིས་སྐྱོ་ཞིང་། ཡིད་འབྱུང་བ་བསྒྲོམས་པས་དེ་ལས་བདག་ཐར་པར་འདོད་པ་
 དང་། བདག་འཁོར་བ་ན་འབྱམས་པའི་དུས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་གི་

མ་བྱས་པ་དང་། བདག་གི་མ་ལམ་འཁོར་བ་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཆོག་པ་ལས་གཅོས་པ་ལ་རང་
གི་ཉམས་ལ་དབག་ནས་སྒྲིང་རྩེ་སྒྲོམ།

དེ་ནས་དེས་ཀྱང་ནས་སྒྲངས་ནས་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་
ལ་འགོད་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་སྒྲུལ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་
སེམས་བསྐྱེད། དེ་ནས་བདག་གིས་གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འཐོབ་པ་ལ་བདག་
གིས་དེའི་རྒྱལ་འཇུག་དགོས་པ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། འཇུག་པའི་སྒྲོམ་པ་སྒྲང་ཞིང་དེའི་
བསྐྱེད་པ་ལྷག་པའི་ཆུལ་ཁྲིམས་དང་སེམས་གཉིས་ལ་བསྐྱབས་ཏེ། ཐབས་དེ་ནམས་
བརྟན་པར་གྱུར་བ་ན། ཐབས་རྒྱང་པ་ཅམ་གྱིས་དངོས་པོར་འཛིན་པ་མི་སྒྲོངས་པས་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མི་འཐོབ་ལ། འཁོར་བ་མཐའ་མིང་བ་དང་གདུལ་བྱའི་སེམས་
ཅན་གྲངས་མང་ལ་བྱེད་ངན་པར་ཡང་ཤེས་པས་རང་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཤིན་
ཏུ་གཅོས་ཅ་ན། སྤྱིའི་གཏམ་རྒྱུད་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་མཐའ་མེད་དུ་སེམས་ཅན་རྩེ་སྒྲིང་
ཅིག་གི་ཁྱར་བདག་གིས་བསྐྱར་མི་རྩུས་སྒྲུལ་དུ་ཁྱུ་ནས་སྒྲིང་རྩེ་ཉིད་ཀྱང་ཉམས་པའི་
ཉེན་ཡོད་པས། དང་པོ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་སྒྲོམ། དེ་བཞིན་
བསྒྲོམས་ཀྱང་བྱམས་པ་དང་སྒྲིང་རྩེ་བརྟན་པར་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་སེམས་ཅན་གང་ཟག་
གི་རྩེ་ཉིད་དུ་བརྒྱུད་ལ་དེ་གཉིས་སྒྲོམ།

དེ་ནས་སེམས་ཅན་དང་དེ་དག་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་རྩེ་སྤྱུ་བྱུ་བ་པས་སེམས་
ཅན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསལ་བ་ཉིད་དུ་ཡང་མི་རྩུས་སམ་སྒྲུལ་དུ་བྱང་ཆེན་ཉིད་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་
ཆོད་དུ་གྱུར་པ་ན་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཡང་གང་ཟག་གི་རྩེ་སྤྱུ་བྱུ་བ་པ་མེད་པར་སྒྲོམ།
དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་རྩེ་སྤྱུ་གཅིག་གྱུ་བ་ན་ཡང་རྩེ་སྤྱུ་བྱུ་བ་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསལ་བར་མི་
རྩུས་སམ་སྒྲུལ་པ་ན་རང་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པར་ཡང་
སྒྲོམ་སྟེ། དེ་གཉིས་རིམ་གྱིས་སྒྲོམ་པ་དབར་ན་རྒྱལ་པོའི་བཅུན་མོ་གི་བ་བརྟེན་པ་ལྟ་

བུ་སྟེ། རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་མངའ་བྱད་ཐུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་ལ་ཆགས་ནས་མི་གཡོལ་
 ཐབས་མེད་པར་འདུག་པ་ལས། སྐབས་སུ་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཡུལ་གཞན་དུ་དམག་
 ལ་ཕྱིན་པའི་ཤུལ་དུ་བཙུན་མོ་གི། དེ་དང་པོ་ནས་བརྒྱུ་ན་རྒྱལ་པོ་ཁྲག་དྲོན་མོ་སྤྲུགས་
 བས་འཆི་བ་ཙམ་གྱི་ཐུང་ན་སྟེ་བས། སྒྲོན་པོ་ཐབས་ལ་མ་ཐས་པ་ཞིག་གིས་པོ་ཉ་ཞིག་
 བཏང་ནས་རྒྱལ་པོ་མི་བདེ་བ་མེད་དམ་འདྲི་བའི་དུས་ན་གཞན་ནི་མི་གདའ། བཙུན་
 མོའི་དབུལ་བར་ཐོར་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་ནས་གདའ་གྱིས་གིག་བྱས། དེ་ནས་པོ་ཉ་
 གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དང་བཞི་པའི་བར་དུ་བཏང་ནས། རྩ་མ་བཞིན་དུ་འདྲི་བའི་
 དུས་ན་ཐོར་བ་དེ་ཤུ་བ་ཞིག་ཏུ་ཐལ་ཤེས་པ་དང་། ཤུ་བ་འཕེལ་ནས་གདོང་པ་ཁེབས་
 པ་དང་། བཙུན་མོའི་གདོང་པ་རུས་པར་ཟངས་གྱིས་ཐལ་ཞེས་པའི་བར་དུ་བརྒྱས་པས།
 རྒྱལ་པོའི་ཡིད་ལ་ལོག་ནས་ཕྱིན་ཙན་བཙུན་མོ་དེ་གི་ནས་འདུག་ན་རུང་སྟུམ་པ་སྟེ་བའི་
 དུས་ན། དེར་བཙུན་མོ་དེ་གུམ་ལགས་བྱས་ནས་རྒྱལ་པོ་དགའ་ཆེས་པ་ལ་ཐུང་ན་མི་སྟེ་
 བ་བཞིན་དུ་རང་དང་གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྲལ་གྱིས་ཐུང་ན་སྟེ་བར་སོང་ཙན་སྤྲུག་བསྐྲལ་
 ཅན་གྱི་བདག་མེད་པར་བསྟན་པས་དགའ་ཆེས་པར་འགྱུར་བའི་དུས་སུ་བདག་མེད་
 གཉིས་སྟོན་པ་ཡིན། **ཞི་བ་ལྟས།** འདི་ལྟར་བདག་དང་གཞན་དག་གྱང་། །འཛིགས་
 དང་སྤྲུག་བསྐྲལ་མི་འདོད་པར། །བདག་ལས་བྱེ་བྲག་ཅི་ཡོད་ན། །གང་དེ་བསྐྱང་ལ་
 གཞན་མི་བསྐྱང་། །ཞེས་པ་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་ཉིད་གོམས་བྱས་ན། །བྱང་ཆུབ་
 སེམས་ནི་རབ་ཏུ་འདུག །ཅིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་པའི་མན་དག་ཏུ་གསུངས་ཏེ།
 ལས་དང་པོ་པ་ལས་དེ་བཞིན་དུ་བསྒྲོམས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟན་པར་མི་འགྱུར།
 རོ་བོ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་སྒྲོམ་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས།

གཉིས་པ་(ཐབས་ཤེས་ལ་བྲལ་གྱིས་འཛིང་བས་གཉིས་ཀ་མི་སྤང་བར་བརྟན་པ་)ནི།

ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་དང་།།

ཤེས་རབ་བྲལ་བའི་ཐབས་དག་ཀྱང་།།

གང་ཕྱིར་འཛིང་བ་ཞེས་གསུངས་པ།།

དེ་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་སྤང་མི་བྱ།། ༤༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སྤང་བ་བརྟན་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཐབས་དང་བཅས་གིང་
ཐབས་ཀྱང་ཤེས་རབ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་མ་གྱུར་པར་དེ་གཉིས་ལ་བྲལ་བ་ལ་ཤེས་པ་
ཅི་ཡོད་ཞེན། སྤྲེས་བྱ་གསུམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་
སྤང་བ་ཉིད་རྒྱང་བ་བསྐྱེད་པས་ནི་ཞེ་བའི་མཐར་འཛིང་བ་དྲུང་། ཤེས་རབ་གང་ཟག་
གི་ཚེས་ལ་བདག་མེད་པའི་སྤང་བ་ཉིད་སྐྱོམ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་རྒྱང་བ་ལ་གོམས་
པར་བྱེད་པ་དགྲ་ཀྱང་སྤྲིད་པའི་མཐར་འཛིང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་
དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པའི་མདོ་ལས། ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་
སུ་འཛིང་ལ། ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་ཀྱིས་ལའོར་བར་འཛིང་བུར་འཇུག་ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་བསྟན་ན་མཐའ་དེ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ཐུང་ན་ལས་འདས་
པ་སངས་རྒྱུས་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་གིས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དེ་གཉིས་ཀྱ་སྤང་བར་
མི་བྱ་སྟེ། ཐབས་ཤེས་རབ་དང་བཅས་གིང་ཤེས་རབ་ཐབས་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་སྐྱོམ།
ཞེས་པ་སྟེ།

དེ་ཡང་ཐབས་བརྟན་པར་གྱུར་པ་ན་བདག་མེད་གཉིས་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
ཀྱང་བརྟན་ན་སྐྱོམ་པ་ཡིན་ལ། དང་པོར་མིའི་རྒྱང་བ་བཞིན་དུ་ཐབས་ལ་བརྟན་ནས་
ཤེས་རབ་དང་ཤེས་རབ་ལ་བརྟན་ནས་ཐབས་རིམ་འཛོག་དུ་སྐྱོམ། དེ་བཞིན་དུ་གོམས་
པར་བྱས་པས་སྤང་བ་ལྟུང་བ་ན་བྱའི་གསོག་པ་བཞིན་དུ་དུས་གཅིག་དུ་སྐྱོམ་སྟེ། ཐབས་

རྣམས་གོམས་པར་བྱེད་པའི་དུས་ན་ཡང་འཁོར་གསུམ་གྱི་རྣམས་སུ་ཞེན་པ་མེད་ལ། ཤེས་
རབ་སྦྲོང་བ་ཉིད་གོམས་པར་བྱེད་པའི་དུས་ན་ཡང་སྦྱང་རྩེ་མི་འདོར་ཞིང་། ཐབས་གྱིས་
ཡུལ་དུ་བྱས་པ་དེ་དག་ཉིད་མི་དམིགས་པར་མཉམ་བཞག་རྩེས་ཐོབ་གཉིས་ཀའི་དུས་
ན་སྒོམ་པ་ཡིན། ཞེས་ག་ར་བས་གསུངས།

གསུམ་པ་(ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གྱི་དབྱེ་བ་བརྟན་པ་)ནི།

ཤེས་རབ་གང་དང་ཐབས་གང་ཞེས།

ཐེ་ཚོམ་དག་ནི་སྦྲོང་བའི་བྱིར།

ཐབས་རྣམས་དང་ནི་ཤེས་རབ་གྱི།

ཡང་དག་དབྱེ་བ་གསལ་བར་བྱ། ༧

ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་སྦྲོངས་པའི།

སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་བྱིན་ལ་སོགས།

དག་པའི་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དག།

རྒྱལ་བ་རྣམས་གྱིས་ཐབས་སུ་བཤད། ༨

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་མདོ་དང་བརྟན་བཅོས་དག་ནས་ཐབས་ཤེས་གྱི་སྒྲ་སྒྲར་
ཡུལ་འགའ་ཞིག་གསུངས་པ་ལས་གཞུང་འདིའི་སྐབས་དོན་གྱི་ཤེས་རབ་ནི་གང་དང་
ཐབས་ནི་གང་ཞེས་ཐེ་ཚོམ་ཟེ་བར་གྱུར་ན། ཐེ་ཚོམ་དེ་དག་ནི་སྦྲོང་བར་བྱ་བའི་བྱིར་
དུ་གཞུང་འདིའི་སྐབས་དོན་གྱི་ཐབས་རྣམས་གང་ཡིན་པ་དྲང་ནི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་
གྱི་ཡང་དག་པའི་དབྱེ་བ་ཞིག་གསལ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་གང་ཞེན། ཤེས་རབ་གྱི་པ་
རོལ་དུ་བྱིན་པ་སྦྲངས་པ་སྟེ་དེ་མ་གཏོགས་པའི་གཞན་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་

སོགས་པ་དགེ་བའི་ཚུ་སྟུ་བཟང་བ་དེ་སྟེད་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དྲག་ནི་རྒྱལ་བ་
 སངས་རྒྱུ་བཙུམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ཐབས་སྟུ་བཟང་བ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ཞེས་
 སྐབས་དོན་གྱི་ཐབས་གང་ཡིན་པ་དངོས་སྟུ་བཟན་པའི་ཤུགས་ལས། ཐབས་དེ་དག་ཏུ་
 མ་གཏོགས་པའི་ཚུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དེ་ཐབས་དེ་དག་དང་ཡ་མ་བྲལ་
 བར་བྱ་རྒྱུའི་ཤེས་རབ་ཏུ་གོ་དགོས་པར་བཟུན་པ་སྟེ།

གར་བའི་ལལ་ནས། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་རང་ཅག་ལ་ནི་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་
 སོ་སོར་བྱུང་མོད་ཀྱི། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཐབས་ཡོངས་བཟུང་བ་
 དང་། །ཞེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཐབས་སྟུ་བཟང་ནས་ཀྱང་རྫོང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཤེས་
 པ་ལ་ཤེས་རབ་ཏུ་བཟང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ལས་འཁོར་
 གསུམ་དུ་མི་རྟོག་པ་ལ་ཐབས་མཁས་པ་དམ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཀྱང་དང་འབྲལ་
 བར་ཐུགས་སྦྱང་ནས་དེ་གཉིས་གང་ཡིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་དེ་སྤངས་པའི་བྱིར། དེ་གཉིས་
 ཀྱི་དབྱེ་བ་གསལ་པོར་མཛད་པ་ཉིད་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྤངས་པ་སྟེ།
 དཀར་བའམ་དེའི་རྒྱ་བྱིས་པའམ་དེ་མ་གཏོགས་པའི་བྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་
 སོགས་པ་དགེ་བའི་ཚུ་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ། གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས་རྒྱལ་པོའི་
 གཞུགས་འདྲི་བའི་དཔེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་རྒྱུད་རས་གཞི་
 དང་འདྲ་བ་ལ། རི་མོ་མཁན་དང་འདྲ་བའི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 ཚང་ན་རྒྱལ་པོའི་གཞུགས་དང་འདྲ་བའི་སངས་རྒྱུ་གྱི་སྒྱུ་གསུམ་ཡོངས་སྟུ་རྫོགས་པར་
 འབྱུང་ལ། གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་མ་ཚང་ན་ཡང་མི་རྟོགས་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་དྲུག་གམ་བཅུ་
 དང་། བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་དང་། ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་གྱི་
 ཚུལ་སྟུམ་ཅུ་ཅད་དུན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཚང་བའི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་ལྷན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་སྒྲོམ་དགོས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་དུ་

བཤད་ཅིང་། ཐབས་དག་ལ་ཡང་རིམ་གྱིས་སྒོ་བ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དུག་
 བོ་དག་ཀྱང་རིམ་གྱིས་སྒྲེ་ལ། སྒྱིན་པ་ཉིད་ཀྱང་དང་པོ་ཕྱི་ཉིད་དང་སྤོ་བོ། དེ་ནས་ནང་། ཕྱི་
 ཉིད་ཀྱང་ཚོད་མ་ལ་སོགས་པ་སྒྱིན་པ་ལ་འདྲན་པས་ཐོག་མར་སྒྱུར་བར་བརྩོན་དགོས་
 བར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཡིན། དེ་ནས་རྒྱ་རྒྱུ་ཆེ་ཆེར་གཏོང་། དེ་དག་ལ་གོམས་པས་རིམ་
 གྱིས་རང་གི་ལུས་གཏོང་བ་ལ་ཡང་ད་ལྟ་ཚོད་མ་སྒྱུར་བ་བས་སྒྲུབ་པའི་དུས་ཡོང་བ་ཡིན་
 གསུངས།

བཞི་པ་(ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དེ་དག་སྒྲོམ་པའི་གོ་རིམ་)ནི།

ཐབས་གོམས་དབང་གིས་བདག་ཉིད་གྱིས།

གང་ཞིག་ཤེས་རབ་རྣམ་སྒྲོམ་པ།

དེས་ནི་བྱང་ཆུབ་སྒྱུར་དུ་ཐོབ།

བདག་མེད་གཅིག་ལུ་བསྒྲོམས་པས་མིན། ༥༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་དང་པོར་སྒྲེས་ལུ་གསུམ་གྱི་རིམ་པས་སྒོ་སྒྱུངས་ཤིང་།
 འབྲས་ལུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་དེའི་རྒྱ་སྒྱིན་པ་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་
 བར་གྱི་ཐབས་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་གོམས་པར་བྱས་པའི་དབང་གིས་འཕུལ་ཆེན་པོས། རི་
 ལྷར་མདུད་པའི་དབང་གིས་ན། གོས་ལ་ཚོན་བཀྲ་མི་བཀྲ་བ། དེ་བཞིན་འཕེན་པའི་
 དབང་གིས་ན། གོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་བཀྲ་མི་བཀྲ་བ།

ཞེས་མདོ་སྒྲིབ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་དང་ཤུགས་ལས་སྒྲེ་བའི་
 བདུག་ཉིད་ཅན་གྱིས། སྒྲོམ་བྱ་གྲང་ཞིག་བདག་མེད་གཅིག་གི་དོན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་
 རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་པར་སྒྲོམ་པ་དེས་ནི། ཐབས་གོམས་པར་བྱས་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་
 བས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲིབ་དུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རོ་བོའི་སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་ཏེ་བའི་ཞལ་

ནས། སྟོང་ཉིད་སྟིང་རྗེ་གཅིག་པུར་ནི། རྟོགས་བྱར་རང་གིས་རྟོགས་པ་ཡིན། སྟོང་པ་
ཉིད་ནི་གསལ་པ་ལས། རྩོམ་ཉིད་ཀྱི་ཟུང་འཇུག་འདོད། གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ལམ་
ཐབས་ཤེས་ཡ་མ་བྲལ་བས། སྟོང་ཉིད་སྟིང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པ། རྟོག་སངས་རྒྱས་ཡོ་
ཤེས་འདོད། སྟོང་ལས་སྟིང་རྗེ་གཞན་མིན་ཏེ། སྟིང་རྗེ་ཡང་ནི་ཤེས་རབ་མཆོག།

ཅས་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབྲས་བུ་རྟོགས་པའི་བྱང་
ཚུབ་ལྷ་དུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི། དེ་ལས་གཞན་ཐབས་རྣམས་བརྟན་པ་ཉིད་གོམས་
པར་བྱས་པ་མེད་པར་བདག་མེད་པ་གཅིག་པུ་བསྟོན་པས་དེ་ཉིད་ཀྱང་མི་རྟོགས་ལ། གལ་
ཏེ་རྟོགས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་སུ་ཆ་བས་རྟོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་འཐོབ་པ་མིན། ཞེས་བ་སྟེ།

ཤར་པའི་ཞལ་ནས། དེ་ཡང་ཐབས་གོམས་པར་བྱས་པས་དེའི་འཇུག་ཆེན་པོ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཤེས་རབ་རང་གྲགས་ལ་སྟེ་བ་དང་། ཐབས་དག་བརྟེན་པས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
སྟོང་པ་ཉིད་གོམས་པར་བྱེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ཁྱད་དུ་མི་གསོད་པར་ཟུང་དུ་
འཇུག་པ་ཉིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་དགོས་ལ། ཐབས་གོམས་པར་བྱས་པས་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་
ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཕྱེད་ཀྱིས་ཕྱིན་པ་ཡང་ཡོང་བས། ཐབས་གོམས་དབང་གིས་བདག་
ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ་ཐབས་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟེང་
དུ་ཕྱིན་པ་ཡོང་བ་ནི། སྟེ་བ་ཤེས་པས་འཇིག་པ་ཤེས། འཇིག་པ་ཤེས་པས་མི་རྟག་
ཤེས། མི་རྟག་ཉིད་ལ་འཇུག་ཤེས་ན། རིས་ནི་ཆོས་ཀྱང་ཤེས་པར་འགྱུར། ཞེས་
པའོ། རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། རྣམ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་
ཚུལ་གྱིས་མི་རྟག་པ་གོམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར། ལས་
འབྲས་གོམས་ན་ཡང་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པས་གོགས་པས་ལ་ཁིང་ཆོགས་བསགས་
པས་དང་། གང་ཞིག་བརྟེན་ནས་སྟེས་པ་དེ་མ་སྟེས། རྟོག་སྟེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་
ཡིན། རྟེན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད། གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་

ཡོད་ཡིན། ཞེས་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་གང་འབྱུང་བ། འདྲི་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཏུ་
བཤད། འདྲི་རྒྱུར་བྱས་གདགས་པ་སྟེ། འདྲི་ཉིད་དབྱེ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་དང་།
བརྟེན་ནས་སྒྲིམ་པ་མ་སྒྲིམ་ཞེས། ཡང་དག་མཁྱེན་པ་མཆོག་གིས་གསུངས། ཞེས་
པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟེང་ཏུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རིན་པོ་ཆེའི་བྲེང་བར། འདི་
གཉིས་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་སྟེ། འདི་ཡི་སྒྲོན་འགོ་དང་པ་ཡིན། གསུངས།

སྟིང་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཏུ་གོམས་ན་ཡང་དེ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བས། དེའི་རྒྱ་
སྒང་བའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་བསྐྱབས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟེང་ཏུ་ཕྱིན་
པར་འགྱུར། བྱམས་པ་དང་སྟིང་རྗེ་གོམས་པར་བྱས་ན་དེའི་ཆེ་བས་ཀྱང་ཤེས་རབ་སྒྱེ་
བ་ཡོད་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆེ་བས་ཀྱང་དེ་སྒྱེ་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་ནམ་མཁའི་
མཆོན་ཉིད་དེ། བྲམ་མཁའ་ལ་ཡང་མཆོན་ཉིད་མེད། གང་གིས་དེ་རྟོགས་འདོད་པ་
ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ།

ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས། བྱང་ཆུབ་རྣམས་སྒྲུབ་པ་ཞིག་ཐོབ་པར་འདོད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཆོས་སྐུ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་
པར་དག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མ་གྲོ་བར་བརྒྱུས་དང་བྲལ་བའི་སྒྲོན་ནས་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏུ་མཛོན་
ཏུ་འགྱུར་པར་འདོད་པ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པས། དེས་ཀྱང་
ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟེང་ཏུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར། ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བོ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་
འགྱུར་བས་ན་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟེང་ཏུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བས། རོ་བོ་ཐབས་གཙོ་བོར་
མཛད། དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏུ་མཛད་པས་རོ་བོའི་སྒྲ་མ་བརྒྱ་ལས་ཤིག་
བཅད་པ་ཅན་དེས་དེང་སང་གནས་ལུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་གཟིགས་པེས་གསུངས་པ་
ལགས་པར་གདའ།

རང་ཅག་ལྟ་བུ་རྟོགས་པར་གསོལ་བ་དག་ཤེས་རབ་གཅིག་ཤིས་ཆོག གཞན་ཅི་

ཡང་མི་དགོས་ཟེར་ནས་མེད་པར་ལྟ་བུ་ཁོ་ནར་ཡོང་བར་སྒྲུང་སྟེ། ཆོས་གང་ནས་ཀྱང་
 ཤེས་རབ་གཅིག་ཤུས་ཆོག་པར་མ་གསུངས། ཡུམ་གྱི་མདོ་ཁོ་ན་ཟབ་ཤོས་སུ་བྱེད་བ་
 ཡིན་ཏེ། སུ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། མཁུན་པ་གསུམ་ཡན་ཆོད་དུ་ཟབ་མོ་ཤས་ཆེ་སེ་ཙམ།
 སྒྱུར་བ་བཞི་མན་ཆད་དུ་ལྟོ་ཟ་མཁས་པ་ཟན་དང་བྱ་ན་སྟེལ་བ་བཞིན་དུ་ཐབས་དང་
 ཤེས་རབ་ཟུང་འགྲོགས་ཁོ་ནར་གསུངས་གསུངས་པར་གདལ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་རིན་པོ་
 ཆེའི་འཕྲེང་བར་དཔུ་མའི་དོན་རྒྱོན་པ་ལྟར་གྱིས་སྒྲུང་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོར་ན་
 མེད་པར་ལྟ་བུ་ཉིད། །ལས་གྱི་འབྲས་སུ་མེད་ཅེས་པ། །བསོད་ནམས་མ་ཡིན་ངན་སོང་
 པ། །ལོག་པར་ལྟ་བུ་ཞེས་བཤད་དོ། །མདོར་ན་ཡོད་པར་ལྟ་བུ་ཉིད། །ལས་གྱི་འབྲས་
 སུ་ཡོད་ཅེས་པ། །བསོད་ནམས་བདེ་འགྲོའི་རྒྱ་མཐུན་པ། །ཡང་དག་ལྟ་བུ་ཞེས་བཤད་
 དོ། །ཞེས་གསུངས།

རིགས་པ་དུག་ཅུ་བ་ལས་ཀྱང་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས་མེད་པར་ལྟ་བུ་
 ཡིན་པ་དང་། སྒྲུང་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་དེ་ཉིད་ཆོལ་བ་ལ་ཐོག་མར་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་
 བསྟན་པར་གསུངས། དཔུ་མའི་རྩ་བ་ཁོ་ན་ཟབ་ཤོས་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་བས་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ་
 བོ། །ཀྱུན་འབྱུང་ངེས་པར་འབྱིན་པར་གསུངས། །གང་དག་སྟོང་བ་ཉིད་ལྟ་བུ། །དེ་དག་
 གསོ་དུ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་པ་དང་། སྟོང་བ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་ན། །ཤེས་རབ་རྒྱུང་
 རྣམས་སུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། །འཕགས་པ་ལྟས་ཀྱང་། དང་པོར་བསོད་
 རྣམས་མིན་ལས་བསྒྲིག་ །བར་དུ་བདག་ལས་བསྒྲིག་བྱ་ཞིང་། །ཐ་མར་ཀྱན་ལས་
 བསྒྲིག་བྱ་བ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པ་རིགས་པར་ལྟན། །ཞེས་གསུངས།

ཟླ་བ་གྲགས་པ་ཁོ་ན་ཟབ་མོ་སྟོང་བའི་སྒྲུང་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་ཡང་། སྒྲུང་བཞིན་
 དུ་ཐམས་ཅད་ཆོང་བ་མེད་པར་ཤེས་རབ་ཉིད་ཀྱང་མི་སྦྱེ་ཞིང་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་
 གསུངས། བཙུམ་ལྟན་འདས་ལ་འཇམ་དཔལ་ཙམ་དུ་ཟབ་མོའི་དོན་རྒྱོགས་པ་གཞན་

མེད་དེ། ཡང་སངས་རྒྱལ་མཆོད་པས་ཀྱང་ངོམས་པ་མི་མངའ་ལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་
 ཐབས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ནན་ཏན་མཛད་པ་ཡིན། དེ་བས་ན་ད་ལྟ་དངོས་སུ་ཐབས་
 ཐམས་ཅད་ཚང་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རབ་སྒྲེ་བར་བྱེན་པར་མི་འདུག་ཀྱང་། ཐམས་
 ཅད་མཁུན་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་པར་ལྟ་བས་ཐག་ཆོད་པར་བྱས་ནས་ས་
 བོན་ཅི་ཐེབས་བྱེད་དགོས་པའི་དུས་ཡིན་གསུངས།

ལྷ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་པ་ཉིད་བཤད་པ་ལ། ཤེས་རབ་ངོས་བཟུང་ཞིང་སྒྲོམ་པའི་
 གོ་རིམ་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བཤད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 མདོར་བསྟན་པ། དེ་ཉིད་སྒྲོམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། རོན་བསྒྲུབ་དང་གསུམ་གྱི་
 དང་པོ་(ཤེས་རབ་ངོས་བཟུང་ཞིང་སྒྲོམ་པའི་གོ་རིམ་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བཤད་
 པ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མདོར་བསྟན་པ་)ནི།

ལུང་པོ་ཁམས་དང་སྒྲེ་མཆོད་རྣམས།

སྒྲེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་གྱུར་པའི།

རང་བཞིན་རྟོང་ཉིད་ཤེས་པ་ནི།

ཤེས་རབ་ཅེས་ནི་ཡོངས་སུ་བཤད། ༤

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཐབས་གོམས་པའི་དབང་གིས་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་དེ་རང་
 གང་ཡིན་སྟམ་ན། དང་པོར། གཅིག་དང་རྒྱ་དང་ཟ་བ་དང་། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས།
 བདག་གཅིག་ལུང་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་གཟུགས་ཆོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་རྣམ་པར་
 ཤེས་པའི་ལུང་པོ་ལྟ་ཅམ་དུ་སྒྲོམ་སྟེ། སྒྲུངས་པའི་དོན་གྱིས་ན་ལུང་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་
 གཅིག་ལུ་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྷུའི་ཚུལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་གཟུགས་སྒྲུ་དྲི་རོ་
 རེག་བྱ་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དུག་མིག་ན་བ་སྒྲ་ལུས་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་དུག་མིག་གི་རྣམ་པར་

ཤེས་པ་སོགས་དེ་དག་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དྲུག་དང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཙམ་དུ་
 སྒྲོམ་སྟེ། ས་བོན་གྱི་དོན་གྱིས་ན་ཁམས་ཞེས་བྱ་བས་བྱེད་པ་པོའི་བདག་མེད་པ་དང་།
 ཟ་བ་པོའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་ནང་མིག་སོགས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་དྲུག་གི་
 གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་དྲུག་དང་སྒྲེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཙམ་དུ་སྒྲོམ་སྟེ། ཡུལ་དང་
 དབང་པོ་སྤྲད་པ་ལས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་སྒྲེ་ཞིང་མཆེད་པ་ཙམ་ཞིག་ལས་
 ཟ་བ་པོའི་བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྒྲོམས་པས། གང་ཟག་གི་
 བདག་ནི་ཀྱན་ཚོ་བ་ཏུ་འདེད་པའི་པོ་བོང་གི་རྩ་དང་འདྲ་ཡང་། ཡོད་པ་ནི་ཡུང་པོ་ལ་
 སོགས་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཙམ་ཞིག་སྟེ། དེ་དག་ཉིད་རྗེས་སུ་བྱུང་བམ་སྒྲམ་ན། ཡུང་པོ་ལ་
 སོགས་པ་དེ་རྒྱམས་ལ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་གཏན་ཆོག་སྟེ་པོ་རྒྱམས་ཀྱིས་དབྱེད་
 བས་སུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་རྒྱམས་ཀྱང་། ཁྱིད་ཀྱིས་སྒྲེ་བ་ཐམས་ཅད་ནི། སྒྲེ་མའི་སྒྲེ་བ་
 ལྟ་སུར་གཟིགས། ཞེས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས། དོན་དམ་ཡང་དག་ཏུ་
 སྒྲེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པར་གྱུར་པའི་ཆོས་བདག་མེད་བསྒྲོམས་པས། ཡུང་པོ་ལ་སོགས་
 པ་དེ་དག་ཀྱང་ཡོད་པ་བཤིག་ནས་སྟོང་པར་བྱས་པ་ལྟ་སུ་མ་ཡིན་པར་གཟོད་མ་ནས་
 རུང་བཞེན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་གནས་ལུགས་ཤིང་པ་དེ་ནི། རྗེ་བཙུན་གྱིས་
 མདོ་སྡེ་རྒྱུན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲ་དོན། དོན་དམ་ཤེས་པའི་བྱིར་བཤད་དོ། ཞེས་གསུངས་
 པ་བཞེན་དུ། ཤིང་རབ་ཅན་བྱ་བའི་ངོ་བོ་འམ་མཆོན་ཉིད་དུ་ནི་ཡོད་སྟེ་སྒྲ་བཤད། ཅས་
 པ་སྟེ།

གར་བའི་ཞལ་ནས། འདིས་ཤེས་རབ་ངོས་བཟུང་བ་ཡང་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་སྒྲོམ་
 པའི་གོ་རིམ་བསྟན་པ་ཡང་ཡིན་གསུངས་ཤིང་། དགོ་བཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱི་བཤད་རྒྱུན་ལམ་
 རིམ་གྱི་དོན་ཁྱིད་དག་ལས། སྒྲིད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་དངོས་པོར་ཞེན་པ་ཡིན་ལ།
 དེའི་གཉེན་པོར་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་སྒྲོམ་དགོས། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་མཆོང་བ་

མེད་པ་ཞིག་སྒྲོམ་དགོས་པ་དེ་རྒྱལ་འབྱོར་སྒྲོད་པའི་དབུ་མའི་ལུགས་ཀྱིས། གང་ཟག་
 ལས་ནི་འདའ་བར་བྱ། གང་ཟག་ལས་ནི་འདས་ནས་སྟ། བྱི་རོལ་ལས་ནི་འདའ་བར་
 བྱ། སེམས་ཙམ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སྟ། བྱི་རོལ་དོན་ལ་མི་རྟོག་གོ། ཡང་དག་དམིགས་
 བར་གནས་ནས་སྟ། སེམས་ཙམ་ལས་ནི་གིན་ཏུ་འདའ། སེམས་ཙམ་ལས་ནི་འདས་
 བས་ཀྱང་། སྤང་བ་མེད་ལས་གིན་ཏུ་འདའ། སྤང་མེད་གནས་པའི་རྒྱལ་འབྱོར་བ། །
 དེ་ཡིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐོང་། །འཇུག་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་ཞི། སྒྲོན་ལམ་དག་གིས་
 རྣམ་པར་སྦྱངས། ཡེ་ཤེས་དམ་པ་བདག་མེད་པ། སྤང་བ་མེད་ལ་མི་མཐོང་ངོ། ཞེས་
 ཡང་ཀར་གསེགས་པ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། དང་པོ་གང་ཟག་མེད་པ། དེ་ནས་
 གཟུང་བ་མེད་པ། དེ་ནས་འཛིན་པ་མེད་པ། དེ་ནས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡང་མ་གྲུབ་
 པ་སྟེ། རྒྱལ་འབྱོར་གྱི་ས་བཞི་རིམ་པས་བསྒྲོམས་པར་བཞེད་ལ། རོ་བོ་བདག་མེད་པ་
 གཉིས་ལ་བཞེད་པས། དང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒྲོམ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་
 ཡང་དག་པའི་ཀྱན་རྫོང་ཙམ་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་ལ་བྱི་རོལ་པས་བདག་དང་བདག་ཏུ་
 བརྟགས་ནས་ཤས་ཆེ་བར་བདག་ཏུ་བཟུང་། ཤས་ཆུང་བས་བདག་ཏུ་བརྟགས་སོ། །དེ་
 ཡང་བརྟགས་ན་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཡིངས་ན་ང་སྟམ་པ་འབྱུང་བས་འབན་གྲུང་རྒྱལ་ན་རེ།
 གང་ཟག་གི་བདག་འདི་ངོ་ཡིབ་པ་ཞིག་འདུག་ཟེར་ཏེ་བསམས་པའི་རྟགས་ཡིན། བདག་
 ཏུ་འཛིན་པ་དེ། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་
 སྤང་། །འདི་གཉིས་དང་ནི་འབྲེལ་བ་ལས། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར། །
 ཞེས་པ་བཞིན་དུ་ཉེས་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་དེ་སྤྲོད་པར་
 སྒྲོམ། ལུན་ནག་ལ་ཕྱད་ཀྱང་སྤྲུལ་པའི་ཕྱས་ཀྱི་བདག་ལགས་ཟེར་འོང་སྟེ། སྤྲུག་ཏུ་འཇུག་
 མཐའ་ཡང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེ་སྤྲོད་དགོས། དེ་ལ། དཔོན་པོར་ལས་
 ལེན་ཡོད་ན་ནི། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་མི་བཟང་འབྱུང་། །ལྷ་བ་མ་རུངས་ཡོངས་སྟེ།

འཛིན། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྩྱེད་པར་འབྱུང། །དེ་ནི་ལྷ་བ་ཀུན་གྱི་རྒྱ། །དེ་མེད་ཉོན་
 མོངས་མི་འབྱུང་སྟེ། །དེ་བས་དེ་ནི་ཡོངས་ཤེས་ན། །ལྷ་དང་ཉོན་མོངས་ཡོངས་སུ་
 འབྱུང། །ཞེས་དཔུ་མའི་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་ལྷར་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་
 དང་བུལ་བའི་སྟོང་བ་སྒྲོམ་དགོས། དེ་ཡང་གང་ལ་ཞེན་པ་རགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་དབྱུང་
 བས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དང་པོ་སྤང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྦྱི་མཆེད་ཅམ་དུ་ཡང་
 སྒྲོམ་པ་ཉིད་མན་ངག་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་
 སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བས། འབྱུང་བའི་གཞི་དེ་ཉིད་ཡུལ་དང་ཡུལ་
 ཅན་གང་ཡིན་ཡང་དབྱུང་བས་སྟོང་པར་གཏོང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་གཅིག་གི་བདག་ཏུ་རྟོག་
 པའི་གཉེན་པོར་དུ་མ་འདུས་པ་ཅམ་གྱི་སྤང་པོར་བསམ། རྒྱ་ཉིད་དུ་རྟོག་པའི་གཉེན་
 པོར་ཁམས་ཅམ་དུ་གྱུར་པར་བསམ། བྱེད་པ་མེད་པ་ལ་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་ན་ཁམས་
 ཏེ། སའི་མཚན་ཉིད་སྤང་བ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པའོ། །ཟ་བ་པོ་ཉིད་དུ་རྟོག་པའི་གཉེན་
 པོར་སྦྱི་མཆེད་ཅམ་དུ་བསམ། དེ་ལྷར་བསམས་པས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་བསྒྲོག་པའོ། །
 དེ་ཡང་ཡོད་པ་མེད་པར་བཏང་བ་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱི་
 བ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་པ་ལ་བདེན་པར་བཟུང་བའི་འབྱུང་
 བ་དེ་ངོ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབྱུང་གཞི་དེ་ཉིད་སོ་སོར་རྟོག་པས་དབྱུང་བས་བདེན་
 པར་མི་འགྲུབ་པས་འབྱུང་བ་བསྒྲོག་ དེ་ལོག་པས་རང་བཞིན་སྦྱི་མེད་རྟོགས་པར་འབྱུང་
 ལ། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་ཡང་ཆོས་སུ་འཛིན་པ་ལས་བྱུང་སྟེ། **རིན་པོ་ཆའི་བྱེད་པ་ལས།**
རི་སྤྱིད་སྤང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྤྱིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། །ངར་འཛིན་ཡོད་ན་
ཡང་ལས་ཏེ། །དེ་ལས་ཡང་ནི་སྦྱི་བ་ཡིན། །ཞེས་པས། སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྱི་
 བཏགས། གཟུགས་ལ་བདག་ཏུ་ལྷ། ལྷ་ག་མ་ལ་བདག་གིར་བྱས། བདག་དང་བདག་
 གིར་ལྷ་པ་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཁོར་བ་ངང་ངར་སོང་གི་རྒྱ་ཡིན་པས་སྤང། །འདི་སྤངས་པས་ཐར་

བ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་འཕྲོབ། དེ་ཡང་སོ་སོར་རྟོག་པས་དབྱུང་ནས་སྒྲོམ་པ་སྟེ། དེ་ལ་
 ཐལ་འགྱུར་དང་རང་རྒྱུད་གཉིས་རྒྱ་གར་ནས་བྱུང་། རོ་བོ་ཐལ་འགྱུར་བཞེད་དེ་དངོས་
 བོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པས་མི་དབྱུང་བར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཞིགས་
 བས་ཅིར་ཡང་མ་བྱུབ་པ་ཙམ་ལ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པས་ཡོངས་གཙུག་མི་བཞེད། སྟོབ་དཔོན་
 གྲུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡང་འདི་ལྟར་ཡིན་གསུངས། ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ། དེས་ན་སངས་
 རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྱལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་
 དགོས་པས།

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་སྒྲོམ་ཆུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། རྟོགས་བྱ་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་
 རིགས་པས་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། རྟོགས་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱན་ལ་མཉམ་བར་
 འཛིག་ཆུལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་རྟོགས་བྱ་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་རིགས་པས་གཏན་ལ་དབབ་
 པ་ལ། དངོས་དང་། དེ་ཉིད་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་
 བ་འདིར་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པའི་ཆུལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་(རྟོགས་བྱ་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པའི་རིགས་པའམ་གཏན་ཆོགས་དངོས་
 བཤད་པ་ནི།

ཐུག་པའི་ཞལ་ནས། དཔུ་མ་སྤང་བའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ནས་བོད་ཀྱིས་གཏན་
 ཆོགས་ཆེན་པོ་བཞི་བྱ་བར་བྱས་པ་ལས། གཏན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་གཅིག་དང་དུ་བྱལ་
 དང་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ཡིན། དེ་ལ་སྒྲུབ་འགོག་པའི་གཏན་ཆོགས་ཐམས་
 ཅད་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདིར་སུ་བཞི་སྒྲུབ་འགོག་མ་གསུངས། འབྲས་བུའི་
 ངོས་ནས་དབྱུང་བ་ཡོད་མེད་སྒྲུབ་འགོག་དང་། རྒྱུའི་ངོས་ནས་དབྱུང་བ་རྟོ་རྗེ་གཟེགས་
 མ་སྟེ་འདིའི་མིང་ཡང་སྟོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལས་བཏགས་པ་ཡིན། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་
 ཀ་ལ་དབྱུང་བ་གཅིག་དང་དུ་བྱལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་གཏན་

ཆོག་མཁན་གཉིས་ལས། དང་པོ་(སྐྱེ་བ་འགོག་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོག་སྐྱེ་བ་འགོག་གྱི་
དང་པོ་(འབྲས་སུ་འོས་ནས་དབྱེད་པ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་བ་འགོག་གི་གཏན་ཆོག་སྐྱེ་བ་འགོག་གི་)

ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་རིགས་མིན་ཏེ།

མེད་པ་ནམ་མཁའ་མེད་ཏེ་གསལ་བོ།

ཉིས་པ་གཉིས་ཀར་ཐལ་འགྱུར་བྱིང་།

གཉིས་ཀ་དག་ཀྱང་འགྱུར་བ་མིན་། ལ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་གོང་དུ་སྤྱད་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིང་
དུ་དམ་བཅས་པ་དེ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་བྱ་བ་དེན་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཡོད་དམ་སྟུམ་ན།
དེའི་ལོག་རྟོག་འགོག་པ་ནི་ཡོད་ན་རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་ཡོད་དགོས་པ་ལས། འབྲས་སུ་
འོས་ནས་དབྱེད་ན་སྤང་བོ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ལམ་མེད་པ་ལམ་གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་
དུ་གྱུར་བ་ཞིག་སྟེ། ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་རིགས་པ་མིན་ཏེ། ཡོད་པ་
གྲུབ་ཟིན་པ་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོད་པ་གྲུབ་ཟིན་པ་དེའི་
ངོ་བོར་སྐྱེ་བ་མི་སྐྱེ་བའི་དུས་མེད་ཅིང་སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
འོ་ན་མེད་པ་སྐྱེ་བ་ལམ་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་པ་ནི་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་མེད་ཏེ་གསལ་
བཞིན་ཏེ། བྱེ་བ་ཐུག་པ་རྒྱ་རྒྱུ་ཡིས་ཀྱང་། །དངོས་པོར་མེད་ལ་བསྐྱུར་དུ་མེད། ཅེས་
པས། རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱས་པ་ཆེ་ཡང་མེད་པ་བསྐྱེད་པར་མི་རྒྱས་ལ། མེད་པ་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་
ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུན་མིན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། ནམ་མཁའ་མེད་ཏེ་གསལ་
དང་རི་བོང་གི་རྒྱ་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །

ཡང་འབྲས་སུ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་ནི་མེད་ལ། རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡོད་མིན་གཉིས་ཀ་
ལས་སྐྱེ་བ་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིང་སྐྱེས་ནས་ཡོད་དམ་མ་སྐྱེས་

བར་ཡོད་ཅེས་བརྟགས་ན་རྒྱུར་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་འགྲུབ་ལ། ཡོད་མེད་ཆོས་འགལ་
 བས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོད་པ་སྟེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྟེས་ཟིན་
 སྒྲར་ཡང་སྟེན་སྟེ་བ་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་དང་། མེད་པ་སྟེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་ནམ་
 མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན་རྒྱུའི་ཡུལ་དུ་འགལ་བ་སྟེ། སྒྲར་བརྟན་པའི་ཉེས་པ་གཉིས་ཀྱང་
 ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀྱི་ལས་སྟེ་
 བ་དགུ་ཀྱང་འབྱུང་བ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་བ་ལས། ཡོད་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་མི་སྟེ། མེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་སྟེ། ཆོས་མི་མཐུན་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་འང་
 མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ (རྒྱའི་ངོས་ནས་དབྱུད་པ་དོ་ཇིག་ཟེགས་མའི་གཏན་ཆོག་སྟེ།)

དངོས་པོ་རང་ལས་མི་སྟེ་ཞིང་།

གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མིན།

རྒྱུ་མེད་ལས་མེད་དེ་ཡི་ཕྱིར།

ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད། ༄

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུའི་དངོས་པོར་བདེན་ནམ་སྟམ་ན་
 ཡང་། དེ་དག་ལ་རྒྱུའི་ངོས་ནས་དབྱུད་ན་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་རང་ལས་སྟེ་འཇམ་
 གཞན་ལས་སྟེ་འཇམ་། གཉིས་ཀ་ལས་སྟེ་འཇམ་། རྒྱུ་མེད་ལས་སྟེ་ཞེས་པའི་མཐའ་བཞི་ལས་
 མེད་ལ། དེ་ལས་རང་ལས་སྟེ་བར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། མེད་ན་གང་
 གི་རྒྱུ་དུ་འགྱུར། ཡོད་ན་རྒྱུ་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་པའི་རིགས་པས། རང་གྲུབ་
 པ་ལས་སྟེ་འཇམ་མ་གྲུབ་པ་ལས་སྟེ། གལ་ཏེ་གྲུབ་པ་ལས་སྟེ་ན་ནི་སྟེ་བ་དོན་མེད་པ་དང་
 ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། མ་གྲུབ་པ་ལས་སྟེ་ན་ནི་བསྐྱེད་བྱའི་རང་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་

དུ་སྐྱེད་ཕྱེད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པས་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། མེད་པ་ནི་རུས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་
 པའི་ཕྱིར་རྒྱར་མི་རུང་ཞིང་འབྲས་སུ་ཡང་མི་རུང་བ་དེས་ན། སུང་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་
 བྱི་རྒྱའི་དོས་ནས་རང་ལས་མི་སྐྱེ་ཞིང་། གཞན་ལས་སྐྱེའོ་ཞེན་པར། གཞན་ཉིད་དུ་མི་
 འགྲུབ་སྟེ། འབྲས་སུ་རང་གྲུབ་ན་ནི་བསྐྱེད་མི་དགོས་པ་དང་ཐུག་པ་མེད་པའི་སྟོན་ལྟ་
 མར་འགྱུར་ལ། རང་མ་གྲུབ་ན་ནི་ལྟོས་པ་མེད་པས་གཞན་དུ་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། **དི་སྐྱེད་**
 སུ། གཞན་ནི་གཞན་ལ་བརྟེན་ཏེ་གཞན། །གཞན་མིན་གཞན་དུ་རི་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་གཉིས་པཅ་ཚུན་ལྟོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཡང་མ་ཟད་གཞན་ལས་
 གཞན་སྐྱེ་ན་ནི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས།
 སྟོབ་དཔོན་སྒྲ་བས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་མི་ལྟེ་ལས་ཀྱང་ཐུན་པ་མཐུག་པོ་འབྱུང་བར་
 ཡང་འགྱུར་ལ། གཞན་ཡང་གཞན་ལས་གཞན་སྐྱེ་ན། གཞན་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་འམ་མི་
 རྟག་པ་ལས་སྐྱེ། རྟག་པ་ལས་སྐྱེའོ་ཞེན་ནི། མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་རྟག་པ་རུས་པ་ཐོགས་པ་
 མེད་པ་ཡིན་པས་འབྲས་སུ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ལས། འབྲས་
 སུ་ནམས་རིམ་ཅན་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་རྟག་པས་འབྲས་སུ་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་
 པ་ཅི་ལྟོ་སྟུམ་ན། རྒྱ་རྟག་པས་འབྲས་སུ་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་
 བ་འབྲས་སུ་ལ་རིམ་པ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ལ་ཡང་རིམ་པ་ཡོད་དགོས་པས་རྟག་པ་
 ཉམས་པའི་ཕྱིར། གཞན་མི་རྟག་པ་ལས་སྐྱེའོ་ཞེན། འདས་པ་འམ་མ་འོངས་པ་འམ་ད་
 ལྟ་བ་གང་ལས་སྐྱེ། འདས་པ་ལས་སྐྱེའོ་སྟུམ་ན། འདས་པ་ནི་འགགས་པ་ཞིག་པ་བྲལ་
 བ་ཡིན་པས་མེད་པ་ཡིན་ལ། མེད་པ་ནི་རུས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པས་རྒྱར་མི་རུང་
 ཞིང་། མ་འོངས་པ་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། མ་འོངས་པ་ནི་རང་གི་རོ་བོར་མ་གྲུབ་པ་འམ་
 མ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྒྱར་མི་རུང་ལ། ད་ལྟ་བ་ལས་སྐྱེའོ་སྟུམ་ན་
 ཡང་། དེ་ནི་རུས་མཉམ་པ་ལས་པཅ་ཚུན་བསྐྱངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དུས་མཉམ་པ་ལ་རྒྱ་

འབྲས་མི་རུང་བས་ན་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། འབྲས་སུ་རྒྱུ་པར་གྱིས་པའི་
 ཚོགས་དུག་རྒྱུན་བཞི་ལས་སྐྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྒྱུ་རྒྱུ་གྱུ་ལྟ་བུ་ལས་སྐྱེ་བའི་
 རོས་ནས་རང་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། དམིགས་པའི་རྒྱུན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྒྱུན་ལྟ་བུ་
 མ་གསུམ་ལས་སྐྱེ་བའི་རོས་ནས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞིང་། ས་བོན་དང་ཞིང་ས་དང་
 རུ་ལུང་དང་སྐྱེས་སུ་ཚུ་ལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཚེན་ཡང་། ས་བོན་ལས་
 སྐྱེ་བའི་རོས་ནས་རང་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། རྒྱུན་གཞན་ལས་སྐྱེ་བའི་རོས་ནས་གཞན་
 ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞིང་།

སེམས་ཅན་སྐྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་རྒྱུ་པར་གྱིས་པའི་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བའི་
 རོས་ནས་རང་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། ས་མའི་འདྲ་འཛོད་ལས་སྐྱེ་བའི་རོས་ནས་ནི་གཞན་
 ལས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་འདྲ་བས་ན། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་
 བ། རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
 འབྲུབ་པས་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འབྲུབ་ལ། རང་དང་གཞན་ཚོས་འགལ་བར་གནས་
 བས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའང་མི་འཐད་ཅིང་། རང་ངམ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་
 རྒྱུགས་ཀྱི་ཉེས་པ་གོང་དུ་སྒྲོས་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་ཐལ་བར་འབྲུར་བའི་ཕྱིར་ཐུང་སོགས་
 ཀྱི་དངོས་པོ་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མིན་ནོ། །ཡང་རྒྱ་མེད་དུ་སྒྲུབ་དག་
 བསྐྱོའི་སྒོར་སུ་དང་གེ་སར་དང་འདབ་མ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་རྒྱ་གང་གིས་བྱས། དེ་
 བཞིན་དུ་མ་བྱའི་མདོངས་ལ་སོགས་པའི་རི་མོ་དེ་དག་རྒྱ་གང་གིས་བྱས། དེས་ན་དེ་
 དག་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་སྟུང་ན། དེ་ཉིད་
 ཀྱིས་ན་རྒྱ་དང་བཅས་པར་བྱུབ་ཏེ། རྒྱ་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ལྟར་པར་མེད་པས་སྐྱེ་བ་མ་དང་
 བལ་སུ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་བསྐྱོའི་ཚོས་དེ་དག་ཡོད་པར་འབྱུར་ལ། ལྷ་ཏྲ་ལ་ཡང་མ་
 བྱའི་ཚོས་དེ་དག་ཡོད་པར་འབྱུར་བ་ལས་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་།

རྒྱ་མེད་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་ཕྱིར། །རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་འམ་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་
 འགྱུར་རིགས་པ་ལས་དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ཡུལ་ལ་ལར་དུས་རེ་
 འགའ་ཞེག་འབྱུང་བར་སྤང་བས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པར་གྲུབ་པས་
 རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བའང་མིན་ལ། དེས་ན་ཕུང་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་
 མེད་པ་ཡིན་ཞིང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་སྤང་བ་འདི་ནི། རིང་
 པོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕུང་དུའམ། མར་མེ་ལ་ལྟོས་པའི་འོད་དམ། ས་རོལ་ལ་ལྟོས་པའི་ཆུ་
 རོལ་བཞིན་དུ་ལྟོས་པ་ཅམ་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་ཡིན་ཏེ། རྩས་སུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། རང་བཞིན་རྒྱ་དང་རྒྱུན་དག་ལས། །འབྱུང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་དང་རྒྱུན་
 ལས་འབྱུང་ན་ནི། །རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །རང་བཞིན་དག་ནི་རི་ལྟ་བུར། །
 བྱས་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བའི་རིགས་པས་རང་བཞིན་རྒྱས་བཅོས་
 སུ་མི་རུང་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་གཞོད་མ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་
 བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ག་ར་བའི་ཞལ་ནས། རྩོམ་དངོས་
 པོ་མི་ཚོམས་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་གཏན་ཚིགས་འདིས་ཀྱང་དངོས་པོར་འཛིན་པ་མི་ཚོམས་
 པ་མེད་པས་རྩོམ་ཞེ། ལྷ་ཞིང་རྟོགས་དཀའ་བས་གཞེགས་མ་ཞེས་བྱ་གསུངས།

གཏན་ཚིགས་གཉིས་པ་(གཅིག་དང་དུ་བལ་གྱིས་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་ལ་དབྱེད་པ་)ནི།

ཡང་ན་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དག།

གཅིག་དང་དུ་མས་རྣམ་དབྱེད་ན།

ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མི་དམིགས་པས།

རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས། ༥༦

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་ན་ཕུང་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་རྣམས་

ཐམས་ཅད་དགྲ་ལ་གོང་གི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་པོ་ལས་གཞན་གཅིག་དང་དུ་མས་
བཟླ་པའི་གཏན་ཚིགས་འདིས་རྣམ་པར་དབྱུང་ན་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་
གི་འང་དངོས་པོའི་དོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ནི་མི་དམིགས་པས་སྤང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་གཞོད་མ་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་སྟེ།

དེ་ལ་གར་བའི་ཞལ་ནས། སྒྲོབ་དཔོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་དབུ་མ་སྤང་བོ་ལྔ་པ་
ལས། འདྲ་བྱེད་གྱི་སྤང་བོ་གེས་རབ་གྱི་སྒྲུབས་སུ་དང་བོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་
དང་། དེ་ནས་གེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་
ཁ་ཚོན་བཅད་ནས། གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལུ་
དབབ་པར་གསུངས། དེ་དང་མཐུན་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་རྫོང་བའི་དབུ་མའི་མན་ངག་
ཡིན་གསུངས་ཏེ། དེ་ལས་འདིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ནི་གོང་དུ་སྤང་བོ་ལྔ་དང་
ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་དང་སྟེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་སུ་བཤད་པས། བདག་གཅིག་སྤང་བ་རྒྱུ་
བདག་དང་ཟབ་མའི་བདག་མ་སྤྱུབ་པ་ཉིད་དུ་བརྟན་ཟིན་ནས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་
ཉིད་དུ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་གཉིས་གསུངས་པའི་ཕྱི་མ་གཅིག་དང་དུ་
བྲལ་གྱི་རིགས་པ་སྟོན་པ་དགེ་བཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། རྒྱ་དང་འབྲས་སུའི་ཆོས་
གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པས་དབྱུང་ན་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཆོས་རྣམས་
ཐམས་ཅད་སྤང་བོ་དང་ཁམས་དང་སྟེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་དེ་དག་ལས་མ་གཏོགས་
པའི་ཆོས་ནི་ཅི་ཡང་མེད། དེ་དག་ལ་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱིས་དབྱུང་པ་ལས། སྤང་བོ་
ལྔར་ཐོར་གྱིས་བཏང་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཅིག་ཏུ་མི་འགྲུབ་ལ། ལྔ་པོ་རེ་རེ་ནས་བཙལ་ན་
ཡང་གཅིག་ཏུ་མི་འགྲུབ་པས། རྫོང་བའི་ཞལ་ནས་འདི་ལོ་ན་སྒྲོམ་པ་ལ་བདེ་བ་ཡིན་གསུང་
ཞིང་། སྒྲོབ་དཔོན་ལགས་ལྟར་འཕྱེད་གྱིས་ཀྱང་། འདི་ག་རྟེན་རྣམ་པར་རྟོག་ལས་
བྱུང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་སེམས་ལས་བྱུང་། སེམས་ཀྱང་ལུས་ལས་བྱུང་བས་ན། །དེ་

ཡང་སྒྲུ་མ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་ཆས་ཕྱེན་གཅིག་དུ་མ་གྲུབ་པས་དུ་མ་ཡང་མི་འགྲུབ་པའི་
 ཕྱིར་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་པོ།

དེ་ལྟར་ན་རྟེན་དང་དམིགས་པ་མ་གྲུབ་པས་སྒྲོ་ལའི་རྣམ་ཤེས་མི་འགྲུབ། དེ་མ་གྲུབ་
 པས་དེ་དག་འགགས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་མི་འགྲུབ། དེ་མ་གྲུབ་པས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་མི་འགྲུབ། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དྲུག་སེམས་མ་གྲུབ་པས། དེ་
 དག་གི་གནས་སྐབས་སམ། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་
 སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་མི་འགྲུབ། དེ་ལྟར་གཟུགས་དང་སེམས་དང་སེམས་
 ལས་བྱུང་བ་གསུམ་མ་གྲུབ་པས། དེ་དག་གི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་
 སོགས་པ་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་ལ། དེ་ལྟར་འདུས་བྱས་
 རྣམས་མ་གྲུབ་ན། འདུས་མ་བྱས་གྲུབ་བམ་སྟམ་ན། སྟོབ་དཔོན་ཁློ་བ་གྲགས་པས་ནི་
 འདུས་མ་བྱས་འགོག་པ་གཉིས་ནམ་མཁའ་དང་གསུམ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་བཞིར་ཞལ་
 གྱིས་བཞེས་ནས། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་པས་དབྱུང་
 མི་དགོས་པར་གསུངས། དཔུ་མའི་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་ལས་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་
 རྩབ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱོགས་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་གཅིག་དུ་མི་འགྲུབ་ཅིང་། འདུས་
 མ་བྱས་རྣམས་སྤྲུལ་སྤུལ་ལེན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་རིགས་པ་མཚུངས་པ་དང་། འདུས་མ་
 བྱས་ཤེས་བྱར་ཁས་མི་ལེན་ན་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་འགྲུབ་ལ། ཤེས་
 བྱར་ཁས་ལེན་ན་ནི་ཤེས་པ་རིམ་ཅན་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་བཞིན་དུ་སྒྲིད་ཅིག་
 མར་གྱུར་པས་འདུས་མ་བྱས་ཉིད་དུ་ཡང་མི་གྲུབ་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན། གང་
 དང་གང་ལ་རྣམ་དབྱེད་པ། །དེ་དང་དེ་ལ་གཅིག་ཉིད་མེད། །གང་ལ་གཅིག་ཉིད་ཡོད་
 མིན་པ། །དེ་ལ་དུ་མ་ཉིད་ཀྱང་མེད། ། ཅེས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་
 བའི་ཕྱིར། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་དབྱུང་བ་ཁོ་

ནས་ཀྱང་འགྲུབ་ལ། གཞན་ཡང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་བཞི་པོ་ཉིད་ཀྱི་རང་
 བཞིན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་དབྱེད་ན་ཡང་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བུལ་བས་རང་བཞིན་མེད་དེ། ཚོར་
 བ་བདེ་བ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་མི་
 འགྲུབ་ལ། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྟེན་དང་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་དུག་དུག་བཙོ་བརླད་དུ་
 གནས། འདུ་ཤེས་ཀྱང་ཆུང་དུའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཚེན་པོ་དང་། ཚད་མེད་པ་སྟེ་ཁམས་
 ཀྱིས་དབྱེ་ན་གསུམ། རྟེན་དང་དམིགས་པས་དབྱེ་ན་དུག རེ་རེ་ལ་ཡང་མཚན་མར་
 འཛིན་པའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་མེད་པ་དང་། འདུ་བྱེད་སེམས་དང་ལྷན་པ་བཞི་བརྩུ་རྩ་དགུ་ལྷན་
 བ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་བརྩུ་བཞི་འཕ། ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོ་གས་པ་
 དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོ་གས་བརྒྱད་དམ་དུག་ཏུ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཡང་གཅིག་
 ཏུ་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད་ལ། དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཡུལ་སྣ་ཚོ་གས་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲེ་
 ལུགས་སྣ་ཚོ་གས་པས་གཅིག་ཏུ་མི་འགྲུབ་ཅིང་།

དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེད་ན་ཡང་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟ་བུར་བའི་དུས་
 གསུམ་ན་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཐ་དད་ཅིང་། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ལོ་དང་
 ལྷ་བ་ནས་སྐད་ཅིག་མའི་བར་དུ་སྒྲ་བྱི་ཐ་དད་པ་ཉི་ཚེ་ལས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་མེད་ལ།
 སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་བམ་སྟམ་ན་ཡང་། ཇི་ལྟར་སྐད་ཅིག་མ་ཐའ་ཡོད་པ། །དེ་
 བཞིན་ཐོག་མ་དབུས་བརྟག་དགོས། །དེ་ལྟར་སྐད་ཅིག་གསུམ་བདག་བྱིས། །འཛིག་
 རྟེན་སྐད་ཅིག་གནས་པ་མིན། །ཐོག་མ་དབུས་དང་ཐ་མ་ཡང་། །སྐད་ཅིག་བཞིན་དུ་
 བསམ་བྱས་ན། །ཐོག་མ་དབུས་དང་ཐ་མ་ཉིད། །ཅེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ།
 དེས་ན་དུ་མ་ཡང་མི་འགྲུབ་པའི་བྱིས། །གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མི་དམིགས་པས་
 རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་ཞེས་སྟེ་ཀྱི་དམ་བཅས་པ་གྲུབ་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ་
 རིགས་པ་དེ་དག་གི་དགག་བྱ་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡིན། བུའོ་བས་སྐབས་སུ་རིགས་

བ་དེ་གསུམ་རྟེན་འབྲེལ་དང་དོ་རྗེ་གཟེགས་མ་དང་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གསུམ་ཡིན་ཀྱང་
 གསུངས། དག་བཤེས་སྟོན་པའི་བླ་མ་དོ་བོ་དབང་ལྷག་གཞོན་རུ་ས་འཕགས་པ་ལྟ་
 དུ་མ་ལག་ཚད་ནས། ཐག་པ་ལ་ནི་སྐུལ་སྐྱམ་འཛིན། ཐག་པ་མཐོང་ན་དོན་མེད་
 འོ། །དེ་ཆ་མཐོང་ན་དེ་ལ་ཡང་། །སྐུལ་བཞིན་ཤེས་པ་འབྲུལ་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
 བ་དེ་དངོས་པོ་གང་རུང་རེ་ལ་སྐྱར་གྱིན་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པའི་སྟོན་ནས་ཀ་ཁ་
 རོ་མི་ཤེས་པ་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་སྟོང་བ་ཉིད་ལེགས་མོར་གོ་རུས་པ་མཁྱེན་སྐྱད་དེ། སྐྱ་དག་
 ཏུ་བསོད་ནམས་གྱི་ལས་ཁ་དང་ལ་སྐྱབ་དངས། ཡོན་བཤད་པའི་དུས་ན་ཁྱེད་གྱི་སྐྱ་བྱ་
 བ་འདི་རེ་བ་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་ཟེར་བ་མིན་ནམ། རེ་བ་རྣམས་སོ་སོར་བྱེ་ན་སྐྱ་ཅང་
 འབྲུབ་བམ་ཞེས་འདྲི། ཨེན་ཅིག་བསམས་པས་གོ་ནས་ཁས་བླངས་པ་དང་། རེ་བ་བྱ་
 བ་སྐུལ་མ་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་ཟེར་བ་མིན་ནམ། སྐུལ་མ་སོ་སོར་བྱེ་ན་རེ་བ་ཅང་འབྲུབ་
 བམ་ཞེས་པ་དང་། སྐུལ་མ་བྱ་བ་སྐྱའི་ཉག་མ་འདུས་པ་ལ་ཟེར་བ་མིན་ནམ། སྐྱ་རྣམས་
 སོ་སོར་བྱེ་ན་སྐུལ་མ་ཅང་འབྲུབ་བམ་ཅེས་པ་དང་། སྐྱ་དག་ཀྱང་སྐྱ་རྟེན་གྲོ་དག་ཏུ་བྱེ་
 བས་ཀྱི་བ་མཛད། དེ་དག་གིས་ཨེན་རེ་བསམས་པས་གོ་ནས་ཁས་བླངས་པ་དང་། རེ་
 བ་ལ་ནི་སྐྱ་སྐྱམ་འཛིན། །རེ་བ་མཐོང་ན་དོན་མེད་དོ། །དེ་ཆ་མཐོང་ན་དེ་ལ་ཡང་། །སྐྱ་
 བཞིན་ཤེས་པ་འབྲུལ་པ་ཡིན། །ཞེས་སྐྱར་བར་མཛད། ཁང་ཁྱིམ་དག་ཏུ་བསོད་ནམས་
 གྱི་ལས་ཁ་དང་ལ་སྐྱབ་དངས། ཡོན་བཤད་པའི་དུས་ན་ཁྱེད་གྱི་ཁང་པ་བྱ་བ་འདི་དོ་
 ཤིང་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་ཟེར་བ་མིན་ནམ། དོ་ཤིང་སོ་སོར་བྱེ་ན་ཁང་པ་ཅང་འབྲུབ་བམ་
 ཞེས་དང་། མཐར་རྒྱལ་དག་ཀྱང་ཕྱོགས་ཆས་དབྱེ་བའི་བར་དུ་མཛད་ནས། ཁས་བླངས་
 པ་དང་། དོ་ཤིང་ལ་ནི་ཁང་པར་འཛིན། །དོ་ཤིང་མཐོང་ན་དོན་མེད་དོ། །དེ་ཆ་མཐོང་
 ན་དེ་ལ་ཡང་། །ཁྱིམ་བཞིན་ཤེས་པ་འབྲུལ་པ་ཡིན། །ཞེས་སྐྱར་བར་མཛད་བར་གདའ་
 གསུངས། དེ་ལྟར་རིགས་པ་གསུམ་གྱིས་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་དབབ་
 པ་ཟུར་ཅུམ་གསུངས་ནས།

གཉིས་པ་(དེ་ཉིད་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་འདིར་བསྟན་ཏེ་
བསྟན་པའི་ཚུལ་)ནི།

སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུའི་རིགས་པ་དང་།

དབུ་མའི་རྩ་བ་སོགས་ལས་ཀྱང་།

དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི།

སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གྲུབ་བཤད་པ། ༡༠

གང་ཕྱིར་གཞུང་འདི་མངས་འགྱུར་བས།

དེ་ཕྱིར་འདིར་ནི་མ་སྟོས་ལ།

གྲུབ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཙམ་ཞིག་ཏུ།

སྟོམ་པའི་དོན་དུ་རབ་ཏུ་བཤད་པ། ༡༡

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སྟོས་མ་ཐག་པ་དེ་དག་ལ་སོགས་པ་རིགས་པའི་རྣམ་
གཞག་གྲས་པར་སྟོང་པ་ཉིད་བདུན་ཅུའི་རིགས་པ་དང་དབུ་མའི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལ་
སོགས་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱ་རྒྱུབ་ཉིད་གྱིས་མཛད་པ་དང་དེ་དག་གི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་
པའི་སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་དག་ལས་ཀྱང་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་
པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གྲུབ་པ་སྟེ་དེ་ལས་མ་འདས་
པའི་ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི་འདིར་མ་སྟོས་ཏེ།
རྒྱ་མཚན་གྱང་གི་ཕྱིར་མ་གཞུང་འདི་ནི་ཉ་ཅང་མངས་པར་གྱུར་ན་དོགས་པས་དེའི་ཕྱིར་
བསྟན་བཅོས་འདིར་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་མ་སྟོས་ལ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྟོས་སྟོང་གི་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ་རིགས་པ་གཞན་གྱིས་
མི་གཞོད་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དབུ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཅོ་བྱ་བ་ཙམ་ཞིག་

ཏུ་བཤད་དེ། དེ་ཡང་དགོས་པ་གང་གི་ཆེད་དུ་བཤད་ན། རང་གི་ཕྱོགས་བཅན་པར་བྱ་
བ་དང་། གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སུན་དབྱེད་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
དངོས་འཛིན་བསྟོག་པའི་གཉེན་པོར་སྒྲིམ་པའི་དོན་དུ་རབ་ཏུ་བཤད། ཅེས་པ་སྟེ།

སྒྲིལ་བུ་བའི་ཞལ་ནས། རྟོང་ཉིད་བདུན་བཅུ་པ་དང་། རིགས་པ་དྲུག་བཅུ་པ་ལ་
སོགས་པའི་རིགས་པ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་རང་གི་བྱུང་མཐའ་ཁས་ལེན་པ་ལ་དེ་ཙམ་གྱིས་
གོ་བར་ཁུས་པ་དང་གཞུང་མངས་ཀྱིས་དོགས་པའི་འཛིགས་པས་འདིར་མ་བཞུགས་པ་སྟེ།
ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་སྤང་བྱགས་དང་འཁོར་འདས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་མ་ལུས་
པའི་རང་བཞིན་སྒྲིབ་མེད་པར་བྱུང་པ་རང་གི་སྒྲིམ་དོན་ཙམ་དུ་བྱས་པའོ་གསུངས་
ཤིང་། སྒྲོབ་དཔོན་གང་གིས་དབུ་མ་རྩ་བའི་དོན་རི་ལྟར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ཡང་ཤར་
བའི་ཞལ་ནས། སྒྲོབ་དཔོན་ཐུང་རྩ་ལི་ཏ་རྩེས་སུ་འབྲང་བ་དང་བཅས་པ་དང་། སྒྲོབ་
དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་རྩེས་སུ་འབྲང་བ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲོབ་དཔོན་
ཀྱི་རྩ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་ཐབ། ཤར་བ་མཁན་ཀྱན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཡིན།
ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱི་དབུ་མའི་སྒྲིང་པོ་ཞེས་པ་ཡང་དབུ་མ་རྩ་བའི་སྒྲིང་པོའི་དོན་གཏན་
ལ་འབེབས་པ་ཡིན། རྒྱ་བ་བྱགས་པའི་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཅེས་པ་ཡང་དེ་ལ་འཇུག་
པར་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་དབུ་མའི་རྒྱན་ཞེས་པ་དང་། དབུ་མའི་སྤྲང་བ་ཞེས་
པ་ཀྱན་ཡང་དེའི་དོན་གསལ་བ་དང་སྤྲང་བར་བྱེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་གསུངས།

གཉིས་བརྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱན་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་ཚུལ་ལ། སྒྲིམ་དོན་
རྫོགས་པ་དང་། དེ་ལ་བཞག་ཐབས་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་(སྒྲིམ་དོན་རྫོགས་པ་)ནི།

དེ་བས་ཆོས་རྣམས་མ་ལུས་པའི།

རང་བཞིན་དག་ནི་མི་དམིགས་པས།

བདག་མེད་པ་ཉིད་སྒྲོམ་གང་ཉིད།

དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་སྒྲོམ་བ་ཡིན། ༥༥

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་གོང་གི་རིགས་པ་དག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཏན་ལ་
ཕབ་པས་རང་བཞིན་མེད་པར་གྱུ་བ་པ་དེ་བུས་ན། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པས་བསྐྱུས་
བའམ་ལུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྒྲིམ་ཆེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཚུས་རྒྱུས་མ་ལུས་པའི་རང་
བཞིན་དག་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གང་དུའང་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་ས།
དེ་དག་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདུག་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྒྲོམ་པ་གང་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་
ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་སྒྲོམ་པ་ཡིན།

ཤར་བའི་ཞལ་ནས། རང་གི་ལྗེ་པ་དག་གིས་ཤེས་བྱ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བཟུང་
བ་དང་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་སུ་གྱུ་བ་པར་ཁས་སྐྱངས་ནས་དེ་དག་ཕྱི་རོལ་པས་
ཀྱན་བཏགས་པའི་གང་ཟག་གིས་སྟོང་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པ་བས་རྣམ་པར་རིག་
པ་གཞན་གྱི་དབང་རྣམས་སུ་གྱུ་བ་པར་ཁས་སྐྱངས་ནས། དེ་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་
གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པར་འདོད་པ་དག་ལ་ནི་ཤེས་རབ་མཐར་ཐུག་པ་སྒྲོམ་པ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པར་མདོ་སྟེ་དང་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་དག་ལས། ཉི་ཆེའི་སྟོང་ཉིད་སུ་སྟེགས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཡིན་པས། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་
ཅིའི་ངོ་བོར་ཡང་མ་གྱུ་བ་པར་སྒྲོམ་པ་དེ་ཞོན་ཤེས་རབ་མཐར་ཐུག་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པར་
བསྟན་གསུངས།

གཉིས་པ་དེ་ལ་བཞག་ཐབས་བསྟན་པ་ལ། དངོས་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་(དངོས་)ནི།

ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ན།

གང་གི་རང་བཞིན་མ་མཐོང་བཞིན།།

ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་རིགས་པ་ཤད་པ།།

རྣམ་རྟོག་མེད་པ་དེ་སྒྲིམ་བྱ།། ༡༩

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཤེས་བྱ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་རབ་གྱིས་གྲུབ་ན། ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་པ་མ་གྲུབ། མ་གྲུབ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་མི་འགྲུབ་ལ། གྲུབ་ན་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པར་རི་ལྟར་གྲུབ་སྟམ་ན། ལྟར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་རྟོ། ཤེས་བྱའི་ཆོས་རྣམས་ཀླན་ལ་དབྱད་པས། གང་གི་འདྲ་རང་བཞིན་མ་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་རིགས་པར་སྒྲིད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། གང་ཆོད་ངོས་དང་དངོས་མེད་དག །སྒྲོ་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པ། །དེ་ཆོ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པས། །དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་རྒྱུ་ཞི། ཞེས་དང་།

རྩོམ་ཉིད་ཀྱི་དབུ་མའི་མན་ངག་ལས། ཤིང་གཉིས་དུད་པ་ལས་མེ་བྱུང་བས་ཤིང་ཟད་པ་ན་མེ་རང་ཞི་བའི་དཔེས་བཤད་པ་ལྟར། ཤེས་བྱ་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་པའི་སྒྲོན་པ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱང་རང་ཞི་བའི་རྩལ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་འགྱུར་པ་ཡིན་པས་ན། དབུ་མའི་མན་ངག་ལས། རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པར་གྲུབ་ཅན། ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་མེད་པར་འོད་གསལ་པ། སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ། ཅིའི་ངོ་བོར་ཡང་མ་གྲུབ་པས། བྱིང་བ་དང་རྒྱུད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོན་དུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་བསལ་ཏེ་བར་སྒྲུབས་དེར་ཤེས་པ་ཅི་ལ་ཡང་མི་རྟོག་ ཅི་ལ་ཡང་མི་འཛིན། དུན་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ། རི་སྤྱིད་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དགའ་མཆོམས་རྒྱུན་ལ་འངས་ཀྱི་བར་དུ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཤེས་པ་གནས་

པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱ་བ་ཙམ་དུ་ཡང་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་སྒྲོམ་པར་བྱ། ཞེས་པ་ཡིན་ལ།

གཉིས་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་ལ། འཁོར་བ་སྤོང་ཞིང་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་
མཆོག་འཕོབ་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་མེད་སྒྲོམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དེ་ཉིད་ལུང་
གིས་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་(འཁོར་བ་སྤོང་ཞིང་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མཆོག་འཕོབ་པ་ལ་
རྣམ་པར་རྟོག་མེད་སྒྲོམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་)ནི།

རྣམ་རྟོག་ལས་བྱུང་བྱིད་པ་འདི།།

རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་དེ།།

དེ་བྱིར་མ་ལུས་རྟོག་སྤངས་པ།།

བྱ་ངན་འདས་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ།། ༥༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་རྒྱུད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དགག་ཅིང་། རྣམ་པར་
རྟོག་པ་ལ་དེ་ཙམ་དུ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བ་ཅིའི་བྱིར་ཞེན། བྱིར་ལས་དང་ཉོན་མོངས་
པ་གཉིས་ཀྱུན་འབྱུང་གི་བདེན་པར་གསུངས་པ་ལས། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་ཙམ་སྟེ། རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་དང་ཆོས་རྟོག་པ་གཉིས་སུ་འདུས་ལ། སྲིད་
པ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་རྒྱ་རྟོག་པ་ལས་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ཡང་ཆོས་སུ་རྟོག་པ་
ལས་བྱུང་སྟེ། བདག་རྒྱ་བརྟགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་ཐ་དད་དུ་རྟོག་གཞན་ལ་
ཡང་སྟུག་པ་དང་མི་སྟུག་པ་དང་ཐ་མལ་པའི་ཕྱོགས་གསུམ་དུ་བརྟགས་པ་ལས་དུག་
གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་དགེ་དང་མི་དགེའི་རྣམ་རྟོག་འབྱུང་བས་
ན་ཀྱུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཡང་རྣམ་རྟོག་ཙམ། དེ་ལས་ཁམས་གསུམ་དུ་སྦྱེ་བའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་འབྱུང་བས་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་བདེན་པ་ཡང་རྣམ་རྟོག་ཙམ་སྟེ། དེ་གཉིས་པོ་

ན་ལ་འཁོར་བའམ་སྤྱིད་པ་ཞེས་བྱ་བས་སམ། གཞན་ཡང་འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་
 གཟུགས་མེད་པར་བརྟགས་པ་ལས། བདག་འདོད་པ་ལ་སྤྱིད་པ་དང་། གཟུགས་ལ་
 སྤྱིད་པ་དང་། སྤྱིད་པར་སྤྱིད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གསུམ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལས་མ་
 ཡིན་པ་དང་། བསོད་ནམས་དང་། མི་གཡོ་བའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གསུམ་
 འབྱུང་། དེ་ལས་ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འབྱུང་བ་ཙམ་ཞིག་ལ་འཁོར་
 བའམ་སྤྱིད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེས་ན། རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་དེ་དག་ལས་བྱུང་
 བའི་འབྲས་བུ་སྟག་བསྟལ་གྱི་བདེན་པ་སྤྱི་བུ་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་
 དུ་འདུག་པ་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་ཀུན་འབྱུང་གི་རྟོག་པ་སྤངས་པས་
 སྐྱེ་བའི་རྟོག་པ་འགགས་ཏེ། སྤྱིད་པའི་རྒྱ་འབྲས་མ་ལུས་པའི་རྟོག་པ་སྤངས་པ་དེ་ནི་
 ཐོབ་བྱ་བུ་དཔྱ་ལས་འདས་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ།

དེ་ལ་གར་བའི་ཞལ་ནས། མཆོག་ཅེས་པ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཙམ་ཡང་འཁོར་
 བ་ལ་ལྟོས་ནས་མཆོག་ཡིན་ལ། བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ནང་ན་ཡང་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་
 མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་སངས་རྒྱས་མི་གནས་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མཆོག་ཡིན་
 བ། དེས་ན་ཤེས་རབ་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མ་སྤངས་ན་ཡང་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མཆོག་
 མི་འཐོབ་པས་དེ་ཡང་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དེ། རྣམ་རྟོག་མ་སྤངས་ན་སྤྱིད་པ་མི་ལྟོག་
 པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བ་ཡིན་གསུངས།

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ་ལ། རྣམ་པར་སྤང་མཛད་མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་
 བའམ་སྐྱེ་འབྱུང་དུ་བའི་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འདུག་པའི་
 གསུངས་ཀྱི་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་(རྣམ་པར་སྤང་མཛད་མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་བའམ་སྐྱེ་འབྱུང་དུ་བའི་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ་)ནི།

དེ་ལྟར་ཡང་ནི་བཙམ་ལྟར་གྱིས།

རྣམ་རྟོག་མ་མེད་ཆེན་པོ་སྟེ།

འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་ལྷ་དྲ་བར་བྱེད།

རྟོག་མེད་ཉིང་འཛིན་ལ་གནས་པ།

རྣམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྟོག་མེད་གསལ། ༡༡ ཞེས་གསུངས་སོ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱིད་པའི་རྩ་བ་མ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། འདིར་རྣམ་རྟོག་
ལས་སྤྱིད་པ་བྱུང་བར་བཤད་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་ཅི་ཡོད་སྟུང་ན། རྣམ་རྟོག་ལས་སྤྱིད་པ་
བྱུང་བ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་མཛོན་པར་བྱང་
ཆུབ་པའམ། ལྷ་འཕྱུལ་དྲ་བའི་རྒྱུད་ལས། རྣམ་རྟོག་མ་མེད་ཆེན་པོ་སྟེ། ཞེས་མ་མེད་
པ་ཉིད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ནས། དེའི་དབང་གིས་སྣ་མ་བཞིན་དུ་འཁོར་
བའི་རྒྱ་མཚོར་ལྷ་དྲ་བར་བྱེད་ལ། རྒྱུ་དུས་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
ལ་གནས་པ་དེས་ནི་འབྲས་སུའི་དུས་ན་དཔེ་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་
པའི་ཡེ་ཤེས་གསལ་བ་ཉིད་འཕྲོལ་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། ཞེས་པ་དང་།

གཉིས་པ་(རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་གནུངས་ཀྱི་ཡུང་གིས་སྒྲུབ་པ་)ནི།

རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་གནུངས་ལས་ཀྱང་།

དམ་ཚོས་འདི་ལ་རྒྱལ་བའི་གསལ།

རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་མས་སྒྱུར་ན།

རྣམ་རྟོག་བསྟོན་དཀའ་རྣམ་འདས་ནས།

ཟིམ་གྱིས་མི་རྟོག་འཕྲོལ་བར་འགྱུར། ༡༢ ཞེས་གསུངས་སོ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་རྣམ་རྟོག་ལས་སྤྱིད་པ་འབྱུང་བ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་མཛོན་

བར་བྱང་རྒྱུ་བཤམ་སྒྲུ་འཕྱུལ་དྲ་བའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པར་མ་ཟད། དེ་དག་ལ་ཤེས་
 བར་བྱེད་པའི་ལུང་གཞན་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཞུངས་ལས་ཀྱང་།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དམ་པའི་ཆོས་འདྲི་ལ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་བྱང་རྒྱུ་བཤམ་སྒྲུ་འཕྱུལ་དྲ་བའི་རྣམས་
 གྱིས་བརྟག་བྱའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མ་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། རྣམ་པར་
 མི་རྟོག་པ་བསམ་པར་བྱུར་ན། རྣམ་རྟོག་བཤོད་དཀའ་སྟེ། རྣམ་རྟོག་མ་སྤངས་པར་
 རྗེས་སུ་ཞུགས་ན་འཁོར་བ་སྤྲུག་བསྤེལ་སྤྲུལ་ཐུབ་མེད་ལུས་དགོས་པས་བཤོད་པར་
 དཀའ་ཞིང་། སྤོང་ན་དུས་བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་འབད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱེད་
 དགོས་པས་སྤང་དཀའ་བའི་སྤྱིར་བཤོད་པར་དཀའ་བ་དེ་ལས་དང་པོར་འདོད་ཆགས་
 ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། དེ་ནས་པ་འོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ལ་སོགས་
 པ་གཉེན་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། དེ་ནས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་གསུམ་པོ་པོའི་
 གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། དེ་ནས་སྒྲོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པའི་རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་བཞི་རིམ་པས་སྤོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་འདུས་ནས། རིམ་གྱིས་དང་
 པོར་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་མི་རྟོག་པ་དང་། དེ་ནས་ཆོས་གཞུགས་ཅན་དུ་ཡང་མི་རྟོག་
 པ་དང་། དེ་ནས་གཞུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སུ་ཡང་མི་རྟོག་པ་དང་། དེ་ནས་ཤེས་
 རབ་ཉིད་དུ་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་འཛོལ་བུར་འགྱུར་བཤམ། ཡང་ན་ཆོགས་ལམ་གྱི་
 དུས་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ངེས་པ་ཐོབ་པ་
 དང་། སྤྱིར་ལམ་གྱི་དུས་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་སྐྱེས་པས་
 རྟོག་པ་རགས་པ་རྣམས་ངེས་འབྱེད་ཆ་བཞིས་རིམ་གྱིས་སྤངས་པ་ལས། མཐོང་ལམ་
 ཐོབ་པ་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་འཛོལ། དེ་ས་བཅུ་དག་ཏུ་གོམས་པར་
 བྱས་པ་ལས་རྩོ་རྩེ་ལྷ་ལུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ཕྱ་མོ་ཙམ་ཡང་མ་
 ལུས་པར་སྤངས་ནས། སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ལ་མི་རྟོག་པའི་རང་དུ་འགྱུར་བའོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། **སྤྱིལ་བུ་པའི་ལལ་ནས།** རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་མས་
 བྱུང་ན། །ཞེས་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། གཉེན་པོའི་དང་། རོ་བོ་ཉིད་གྱི་
 དང་། ཐོབ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་ཀྱང་འདས་པ་སྟེ། དང་པོ་ནི་རྩལ་བཞིན་མ་ཡིན་
 པ་ཡིད་ལ་བྱས་པས་ཆགས་སྣང་ལ་སོགས་པར་ཞེན་པའོ། །དེའི་གཉེན་པོ་པ་རོལ་ཏུ་
 ཕྱིན་པ་དྲུག་གསུམ་རྩུམ་རྩུ་ཅ་བདུན་པོར་ཡང་མི་རྟོག་པའོ། །ཆོས་རྣམས་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་
 རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཡིན་པ་ལ། རྩལ་མཚན་མ་མེད་པར་ཡང་མི་རྟོག་ །འབྲས་བུ་སྒོམ་
 པ་མེད་པར་ཡང་མི་རྟོག་ །རོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཡང་མི་རྟོག་པའོ། །ལུང་རྩའི་སྒྲུ་
 གསུམ་ཐིན་ལས་དང་བཅས་པ་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པར་འདོད་
 པ་ཡང་ཐོབ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་པས་དེ་ཡང་སྟོང་པ་སྟེ། **རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་**
གསུངས་འགྲེལ་ལས། ས་རྩེའི་བྲག་དང་། ཤེལ་གྱི་བྲག་དང་། གསེར་གྱི་བྲག་དང་།
 རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ཆོགས་གྱི་བྲག་སྟེ། དེ་རྣམས་བརྟོས་པས་དེ་ལས་འདས་པའི་པ་རོལ་ནས་
 བེལ་རྩུ་ལེན་པའམ་ཡོང་བའི་དཔེས་མི་རྟོག་པ་དེ་རྟོག་པ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་
 པར་གསུངས། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་དང་བར་མཚམས་མེད་པ་སྟེ་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་མ་ཟད་གྱི་བར་དུ་ཐར་མེད་པས་ན་བཞོད་དཀའ་བ་ལས་འདས་ནས་རིམ་གྱིས་
 མི་རྟོག་པ་འཐོབ་པ་སྟེ། ད་ལྟ་ཀྱང་ཐོད་པ་པོར་བས་ཆོག་ཟེར་བ་ཡོད་དེ་འབྲུལ་བ་ཡིན།
 དུས་གཅིག་ལ་པན་མཆོངས་མི་བཏུབ། མས་ཞར་སྒྲིས་བུ་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་སྒོ་སྒྲུངས་
 པ་ལས་གཤོད་རྟོད་ལ་སོགས་པ་རིམ་པར་ཡོང་བ་ཡིན་གསུངས།

གསུམ་པ་(དེ་རྣམས་གྱི་དོན་བསྟུང་)ནི།

ལུང་དང་རིགས་པ་དག་གིས་ནི།

ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྟེ་མེད་པའི།

རང་བཞིན་མེད་པ་ངེས་བྱས་ནས།

རྣམ་པར་མི་རྟོག་བསྐྱེད་པར་བྱ། ༥༧

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲོས་མ་ཐག་པའི་ལུང་གི་དུམ་ཁུ་གཉིས་དང་། ཡོད་མེད་སྡེ་
འགོག་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་ནི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྡེ་
མཆེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་གཞོད་མ་ནས་སྡེ་བ་མེད་པའི་དོན་གྱིས་ན་རང་བཞིན་
མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་ཕྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱས་ནས།
སྤར་བརྟན་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཉིད་དུ་འད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ། ཞེས་
པ་སྟེ།

དེ་ཡང་དང་པོར་ལས་དང་འབྲས་པའི་ཆེ་བ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་པས་
སྟོན་པ་མི་དགོ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤང་། དེ་ནས་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱེད་དུ་
བསྐྱེད་པས་དེ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བ་འཛོལ་པར་བྱས་ལ། ཁམས་གསུམ་ལ་སྟོན་པའི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤང་། དེ་ནས་མ་བྱེད་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
དབང་གིས་སྟོན་པ་ན་སྟུག་བསྐྱེད་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཉམས་སུ་ཁྱུང་བ་རྣམས་ལ་སྟོང་རྗེ་ཐོབ་
པར་བྱས་ལ། དེ་རྣམས་རྟོག་པ་མ་ལུས་པར་སྟོངས་པའི་ཆོས་སྐྱུ་ལ་དགོད་པར་འདོད་
ཅིང་དམ་འཆའ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྟེན། དེ་ནས་འབྲས་ཁུ་འདོད་པས་སྐྱུ་ལ་
འཇུག་དགོས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་པ་བྱངས་ལ་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་
སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱབས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཐབས་ཀྱི་ཆ་དག་བརྟན་པར་བྱས་ལ། དེ་
ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱ་བའི་བྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བརྟན་བྱའི་དངོས་
པོ་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་ལུང་དང་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཐབ་ནས། དེ་ལྟར་གཏན་
ལ་འབེབས་པའི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་ཀྱང་རང་ཞི་བའི་ཚུལ་གྱིས་གང་དུ་ཡང་

མི་རྟོག་པ་ཉིད་དུ་སྒྲོམ་པ་ཞིག་གིས་དངོས་པོར་འཛིན་པ་སྒྲོང་བར་རུས་པ་ཡིན། ཞེས་
གར་བས་གསུངས་ཤིང་། སུ་རྟོ་བའི་ཞལ་ནས། རིགས་པས་བརྟག་བྱ་མ་གྲུབ་པར་
གཏན་ལ་ཕབ་པ་མེད་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཁ་ཙམ་གྱིས་བསྒྲོམས་པས་དངོས་པོར་
འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་མི་གྲོལ། དཔེར་ན། ཅམ་མཁའི་ནང་ན་སྤྱོད་པོ་ཡོད་
ཟེར་བའི་དུས་སུ་སྤྱོད་པོ་མེད་དོ་སྒྲམ་དུ་བསྒྲོམས་པས་སྤྱོད་པོའི་འཛིགས་པ་ལས་མི་
གྲོལ། སྒྲོན་མེ་བཏེགས་ནས་བཙལ་བས་མེད་པར་ཤེས་ནས། གཟོད་དེའི་འཛིགས་པ་
ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་གསུངས། དེ་རྣམས་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་རྟུ་ཕྱིན་
པའི་རྒྱུ་བ་བ་ཉམས་སུ་བྱང་བའི་ཐབས་བཤད་ནས།

གཉིས་པ་(ཐབས་དེ་ལས་བྱང་བའི་འབྲས་སུ་བཤད་པ་)ནི།

དེ་ལྟར་དེ་ཉིད་བསྒྲོམས་བྱས་ན།

རིམ་གྱིས་དྲོད་སོགས་སྒྲོབ་བྱས་ནས།

རབ་དགའ་ལ་སོགས་སྒྲོབ་འགྱུར་ཏེ།

སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ལུན་མི་རིང་། ༥༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་གོང་དུ་རི་རྒྱན་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་དུ་ཐབས་གྱི་ཆ་མ་ཆང་
བ་མེད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་བསྒྲོམས་བྱས་ན། དང་པོར་ཚོགས་
ལམ་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་སྒྱེ་སྒྱེ་དུས་དེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསོད་ནམས་ཡེ་
ཤེས་གྱི། །མཐའ་ཡས་པ་རོལ་ཚོགས་རྣམས་ལེགས་པས་གས་ནས། །ཆོས་ལ་སེམས་
པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་ངེས་ཕྱིར། །དོན་གྱི་རྣམ་པ་བརྗོད་པའི་རྒྱ་ཅན་རྟོགས། །ཞེས་མདོ་སྒྲེ་
རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། སྒྲོམ་པ་ནི་ཡོད་ལ་བསྒྲོམས་པ་ལས་བྱང་བ་ནི་མེད་
པས། ཐོས་པ་དང་བསམ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་གཙོ་

པོར་གསོག་ལ། ཚོགས་ལམ་གསུམ་རིམ་གྱིས་བསྐྱོད་པ་དེ་ནས་མཐོང་ལམ་རྣམ་པར་
 མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེད་ལྟ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་བྱུང་དང་པོ་སྦྱར་ལམ་དྲོད་
 ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲེ་ཁིང་སོགས་པས་དེ་ནས་དགེ་བའི་རྩ་བ་གཡོ་བའི་རྩེ་མོར་ཐུན་པ་དང་།
 དེ་ནས་ཚས་ཆེན་པོ་ལ་བཟོད་པ་དང་། དེ་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚས་ནི་ཡིན་པ་ལ་དེ་
 བམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་རྣམས་རིམ་པས་ཐོབ་པར་བྱས་ནས་གནས་སྐབས་དེ་དག་ཏུ། དེ་
 ཡིས་བརྗོད་པ་ཙམ་དུ་དོན་རིག་ནས། །དེར་སྒྲུང་སེམས་ཙམ་ལ་ནི་ཡང་དག་གནས། །
 དེ་ནས་ཚས་དབྱིངས་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། །བལ་བ་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་
 པར་འགྱུར། །སེམས་ལས་གཞན་མེད་པར་ནི་སྒྲོས་རིག་ནས། །དེ་ནས་སེམས་ཀྱང་
 མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས། །གསུངས་པ་བཞིན་དུ།

འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཐོབ་པས་དྲོད་རྩེ་བཟོད་པ་གསུམ་
 དུ་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། ཚས་མཚོག་ཏུ་འཇིན་པའང་རང་བཞིན་མེད་པར་
 རྟོགས་པའི་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་བོར་གསོག་པ་ཡིན། དེས་པར་འབྱེད་པའི་
 ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ཐོབ་པ་ལས། སྒོ་དང་ལྷན་པས་གཉིས་པོ་མེད་རིག་
 བས། །དེ་མི་ལྷན་པའི་ཚས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གནས། །ཞེས་པའི་ཚུལ་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའི་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགྲའ་བ་མཐོང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་འཐོབ་སྟེ། དེ་འཐོབ་
 པའི་དུས་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲིམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཐོབ་པས་ཚས་ཀྱི་
 དབྱིངས་ཀྱང་དུ་འགོ་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་ལ། །ལུ་སོགས་པས་ནི། མཐོང་བས་སྒྲུང་བའི་
 ཉོན་མོངས་རྣམས། །ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཟད་བྱས་ནས། །ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྒྲུང་བའི་
 ཐུང་། །སྒྲིམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱོར། །ཞེས་པ་བཞིན་དུ།

ས་དང་པོ་ཐོབ་པས་མཐོང་སྒྲོང་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ཆ་རྣམས་སྒྲུངས་པ་དེ་ནས་ས་གཉིས་
 པ་དྲི་མ་མེད་པ། གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ། བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ། ལྷ་པ་སྒྲུང་དགའ་བ།

དུག་པ་མཛོན་དུ་ཐུང་བ། བདུན་པ་མིང་དུ་སོང་བ། བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ། དགུ་པ་ལེགས་
པའི་སྒོ་གོས། བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་ཏེ་སྒྲོམ་ལམ་ས་དགུ་ཡང་རིམ་གྱིས་ཐོབ་པར་འགྱུར་
ཏེ། དེ་དག་གི་གནས་སྐབས་སུ་སྒར་མཐོང་ལམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་གོམས་པར་
བྱས་པ་ལས། སྒོ་དང་ལྷན་པས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སྟོབས། རྟག་ཏུ་ཀྱན་ནས་མཉམ་པར་
སོང་བ་ཡིས།

དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་ཆོགས་ཆང་ཆིང་དག། དུག་སྒྲན་ཆེན་པོས་དུག་བཞིན་སེལ་
བར་བྱེད། ཅིས་པའི་རྩལ་གྱིས་སྒྲོམ་སྒྲུང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ཆ་རྒྱུས་རིམ་གྱིས་སྒྲུངས་པས།
དགའ་སྦྱང་དཔག་མེད་བརྒྱ་ཕྱག་དང་། དཔག་མེད་དགོ་བ་བསགས་པ་དང་། དཔག་
ཏུ་མེད་པའི་དུས་དང་ནི། དཔག་མེད་སྒྲིབ་པ་ཟད་པའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་པ་ཀྱན་གྱི་རི་མེད་
པ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་འཕྲོལ། ཅིས་པ་ལྷར་ཆོགས་སྦྱོར་གཉིས་སུ་བསྐྱལ་
བ་གྲངས་མེད་གཅིག་མ་དག་ས་བདུན་དུ་གྲངས་མེད་གཅིག་དག་པ་ས་གསུམ་དུ་
གྲངས་མེད་གཅིག་སྟེ་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་ན་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་ལམ་
ཀྱི་བསགས་སྒྲུང་མཐར་ཕྱིན་ནས། མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྟོགས་པའི་སྤངས་
རྒྱུ་ཀྱི་བྱང་རྩལ་ཟད་པ་དང་མི་སྒྲོབ་པ་ཤེས་པ་སྐྱེ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་བཞིའི་བདག་ཉིད་
སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པ་བྲལ་བ་དང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་
གྱིས་མི་བྱབ་པ་མངའ་བ་དེ་འཕྲོལ་སྟེ། ཤར་བས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། འཁོར་བ་
མཐའ་མེད་ལ་སྟོས་ན་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་ཐོབ་པ་དེ་ཡང་དུས་ལྟར་
མི་རིད་བས་ཐོབ་པ་ཡིན་པས། **ཇི་བཅུན་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྟེའི་རྒྱན་དུ་ཡང་།**
ཐུབ་པས་གསུངས་པའི་དམ་ཆོས་ལེགས་བཞག་པ། ཅུ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སྒོ་
གོས་བཞག། དྲན་རྒྱ་རྟོག་པ་ཙམ་རིག་བརྟན་པ་དག། ལྷུང་དུ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་ལ་
རོལ་འགོ། ཞེས་གསུངས་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བྱང་རྩལ་སེམས་

དཔའི་ས་བཅུ་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་རྣམ་གཞག་སྤྱོད་གས་ཙམ་
 ཞིག་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་སྦྱིལ་བུ་པའི་ཞལ་ནས། འདི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་མན་
 རག་གི་སྒྲོབས་ཀྱིས་འབྲིང་པ་ཡིན་པས་ཚོགས་ལམ་བཞི་གསུམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་བ་མ་
 ཚང་བ་མེད་པ་ཞིག་གཏན་ལ་པབ། དེ་ནས་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོར་སྦྱུལ་པའི་སྦྱུའི་ཞལ་
 མཐོང་། རྟོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྦྱེས་ནས་དེ་ལས་ཚོས་ཉན་ཏུ་ཡོད་པས་འདི་ལ་སྒྲོས་མི་དགོས།
 ཡང་ན་ཡན་ཆད་ཏུ་ཅི་ལྟར་སྒྲོམ་པ་དང་། དེ་དག་གི་རྟགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྒྱས་
 འབྲིང་གསུམ་དང་། བུམས་པའི་ཚོས་ལྟ། འཇགས་པའི་སྒྲུང་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་
 ལེགས་པར་གཏན་ལ་པབ་པས་དེ་ཡན་ཆད་རྒྱས་པར་ཡུམ་ལ་ཞལ་འཇངས་མཛད་པ་
 ཡིན་གསུངས། དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པའི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་
 འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་བསྟན་ནས།

གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྦྱབ་པ་ཉམས་སྦྱངས་པའི་ཐབས་
 བཤད་པ་ལ། སྦྱིར་གསང་སྔགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་སྒྲོན་ཏུ་དབང་ཐོབ་དགོས་པ།
 གང་ཟག་ཚངས་པར་སྦྱོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱིས་སྔགས་སྒྲུ་མེད་ལས་གསུངས་པའི་ཆགས་
 ལམ་གྱི་གསང་དབང་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་བྱར་མི་རུང་བ། དབང་དེ་གཉིས་མ་བྱས་
 གུང་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཐོབ་ཅིང་སྒྲུ་མས་གནང་བ་ཐོབ་པ་དང་རང་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་
 ཚོས་དང་ལྟན་ན་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་ཚོས་དབང་གཟས་པའི་ཉེས་པ་མེད་པར་
 བསྟན་པ་དང་གསུམ་གྱི། དང་པོ་སྦྱིར་གསང་སྔགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་སྒྲོན་ཏུ་དབང་
 ཐོབ་དགོས་པ་ལ། གསང་སྔགས་ཀྱི་བྱ་བ་བཤད་པ་དང་། དེ་བྱེད་པ་ལ་སྒྲོན་ཏུ་དབང་
 ཐོབ་དགོས་པར་བསྟན་པ་དངོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་(གསང་སྔགས་ཀྱི་བྱ་བ་བཤད་པ་)ནི།

སྔགས་མཐུ་ཉིད་ལས་སྦྱབ་པ་ཡི།

ཞི་དང་རྒྱས་སོགས་ལས་རྣམས་ཀྱིས།

བུམ་པ་བཟང་བྱུང་ལ་སོགས་པ།

བྱུང་ཆེན་བརྒྱད་སོགས་སྟོང་པ་གྱིས་ཀྱང་། ༡༩

བདེ་བ་ཡིས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆོགས།

ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དང་།

བྱ་བ་སྦྱོང་སོགས་རྒྱད་གསུངས་པའི།

གལ་ཏེ་གསང་སྤྲུགས་སྦྱོང་འདོད་ན། ༢༠

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལུགས་གྱིས་པ་རོལ་ཏུ་
 ཕྱིན་པ་དུག་དང་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཆོགས་རྟོགས་པ་དང་།
 སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྤྲུགས་གྱི་ཚུལ་
 ལ་བརྟེན་ན། དེའི་ཐེག་པ་རྒྱད་ཐེ་ཀུན་ནས་སྤྲུགས་འདི་འདི་ཙམ་དུ་བསྐྱེས་ན་ཡན་ཡོན་
 འདི་འབྱུང་གསུངས་པ་ཀུན་བསྐྱེས་བརྟེན་ཆད་དུ་ཡོང་བར་བྱས་པའི་མཐུ་ཉིད་ལས་
 བྱུང་བ་ཡི། ཞི་བ་དྲང་རྒྱས་པ་དང་སོགས་ཁོངས་ནས་དབང་དང་མངོན་སྦྱོང་དེ་འཕྲིན་
 ལས་བཞི་པོ་རྣམས་གྱིས་འདོད་དགའི་བུམ་པ་བཟང་པོ་བྱུང་པ་ལ་སོགས་པ་ཐུན་མོང་
 གི་དངོས་བྱུང་ཆེན་པོ་བརྒྱད་བསྐྱུངས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་པ་གྱིས་ཀྱང་རང་དོན་
 ཆོགས་རྟོགས་པ་དང་གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་བྱེད་པའི་སྟོན་ནས་ལམ་གྱི་འཇུག་པ་
 བདེ་བ་དང་ལྷན་པ་ཡིས་ནི་འབྲས་བུ་ཆེན་པོའི་ཆོགས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་འདོད་
 པ་དང་། དེ་ལྟར་འདོད་པས་སྤྲུགས་གྱི་ཐེག་པ་དམ་ཆོག་གསུམ་བཞེད་སོགས་བྱའི་རྒྱད་
 དང་། རྣམ་སྟངས་མངོན་བྱང་ལ་སོགས་པ་སྦྱོང་པའི་རྒྱད་དང་། སོགས་ཁོངས་ནས་དེ་
 ཉིད་བསྐྱེས་པ་སོགས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱད་དང་། གསང་བ་འདུས་པ་སོགས་རྣལ་འབྱོར་
 སྤྲོ་མེད་པའི་རྒྱད་དེ། རྒྱུ་ཐེ་བཞི་པོ་གང་ཡང་རུང་བའི་སྟོན་ཞུགས་ནས་དེ་དག་ལས་

གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གལ་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསུང་སྟགས་ཀྱི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པར་འདོད་
ན་འཆད་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་གྱིས་སྒྲ་མ་ལས་དབང་འཐོབ་པར་བྱ། ཞེས་པ་སྟེ།

དེ་ལ་གར་བའི་ཞལ་ནས། སྟོབ་དངོན་དཔལ་ཡེ་ཤེས་གྲགས་པས་བཀའ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དོན་བསྟུས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་།
སྟེ་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་བདེན་པ་བཞིའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཚུལ་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། གསང་སྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གཏན་ལ་
དབབ་པ་བསྟན་བཅོས་འདི་བཞིན་དུ་བཤམས་པ་བཞུགས། ཚུལ་གསུམ་པའི་སྒྲོན་མ་
ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་འདི་བཞིན་དུ་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ཏུ་སྟེ་མ་གཉིས་
མི་རྒྱས་བྱི་མ་རྒྱས་པར་གསུངས། དེ་དག་གི་གདམས་ངག་སྒྲིང་བ་དང་ལག་ལེན་དུ་བྱེད་
པ་མེད་པས་ད་ལྟ་ལྷགས་གནས་པ་མེད་པ་འདིའི་གདམས་ངག་རྩོམ་པོའི་དགོངས་པ་དག་
བཤེས་སྟོན་པ་ཅོན་གྱིས་ལེན་ནས་བྱག་བཞེས་སུ་མཛད་ཅིང་གཞན་ལ་ཡང་གནང་བ་
ད་ལྟ་ལྷགས་གནས་ཤིང་ཐམས་ཅད་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
གསང་སྟགས་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་མི་འཇུག་པའི་སྒྲགས་མེད་ཟེར་བའང་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་
དེ་ལ་མོས་ནས་འཇུག་ན་ཡང་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་སྟོན་པ། སྟགས་མཐུ་ཉིད་ལས་
བྱུང་བ་ཡི། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་ལ་འཇུག་པའི་སྟོབ་མའི་མཆན་ཉིད་ནི། སྟེ་
སྟགས་ཀྱི་རིམ་པས་སྟོ་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཤིང་སྟེ་པས་སྟོན་འཇུག་གི་སྟོམ་པ་བཏན་
པོ་དང་ལྡན་པ། ལྷག་པ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྟོར་དང་བཅས་པ་ལ་ལེགས་པར་
བསྟན་པ་ཤིང་ཁུལ་དུ་རྒྱུད་པ། དབང་པོའི་སྟོན་གང་གི་སྟོར་ལྷགས་ཀྱང་དེའི་གནས་
ལྷགས་ལེགས་མོར་རྟོགས་ལུས་པ། སྟོང་སྟོབས་དང་བཅོན་འགྲུས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ།
སེམས་ཅན་ལ་སྟོང་རྩེ་ཤས་ཆེར་འཕེལ་བས་གཞན་དོན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་
པར་ཆེས་རིངས་ལ། དེའི་ཐབས་ཀྱང་གསང་སྟགས་ཆེ་བ་དང་སྟུར་བར་ཤེས་ནས་དེ་

ལ་འཇུག་པར་འདོད་ན་གལ་ཏེ་ན་འཇུག་སྲིད་དེ། མདོ་ལྷགས་གཉིས་ཀྱང་པ་རོལ་ཏུ་
 ཕྱིན་པ་དང་པོ་གསུམ་ལ་ཁྱད་མེད། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཡུལ་དང་། བསམ་གཏན་དང་
 ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་གཞན་ཡོད་པ་ཡིན། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་དབང་
 ལྷག་གི་རྒྱུ་ཐབས་ལས་སློབ་མའི་མཚན་ཉིད་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་བྱང་ཚུབ་
 ཀྱི་སེམས་བརྟན་པ་དང་། སྲིད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱུ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་
 འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་དང་། དད་པ་ལ་སོགས་པའི་ནོར་དང་ལྡན་པ་དང་། སྒྲ་
 མ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་པའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེ་བ་དང་། སྒྲ་མས་ཐོག་པའི་དམ་ཚིག་ལ་
 གྲུས་པ་རྣམས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས། ཀ་མ་པས་སྒྲ་མ་མཚན་ཉིད་དང་
 ལྡན་པ་ཡོད་ན་དབང་བསྐྱར་བྱ་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་གསུངས་པ་ལུ་རྒྱུང་བས་གསུན་པས། སྒྲ་
 མ་ཡོད་ན་རང་སྟོང་ལྡན་དུ་ཁས་ལེན་པར་འདུག་སྟེ། དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་ཡིན་
 གསུང་སྐད་དེ། དེ་བཞིན་དུ་ཡིན། སློབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་བས་ཀྱང་སྒྲ་ལྷག་ཅིག་
 ཁོ་ན་དགོས་པར་རྒྱུད་སྟེ་ཐམས་ཅད་ནས་གསུངས་ཏེ། སློབ་དཔོན་འཛིག་རྟེན་ཚས་
 སྤངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་བརྩམ་རབ་ཏུ་རིག་ཅིས་པའམ། བརྟན་ཞིང་དུ་ལ་ལ་སྒྲོ་གྲོས་
 ལྡན། བཟོད་ལྡན་བྱང་ཞིང་གཡོ་སྒྲུ་མེད། གསང་ལྷགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོར་ཤེས་པས། །
 དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བའི་ལས་བྱའོ། དེ་ཉིད་བརྩམ་ཏེ་ཡོངས་ཤེས་ཤིང་། སེམས་ཅན་ཀུན་
 ལ་མི་འཛིགས་སྒྲིན། ཐེག་པ་ཆེ་ལ་རྟག་དགའ་བ། དེ་ནི་སློབ་དཔོན་ཡིན་པར་
 གཟུང་། ཕྱི་རོལ་བསྟན་བཅོས་ཡོངས་ཤེས་དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་འགྲོ་
 དང་། གསང་བའི་དེ་ཉིད་བསྟུ་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མི་ཤེས་པ། སྟིང་རྩེ་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་དང་། འདད་མེད་བརྩོན་འགྲུས་མི་ལྡན་ལ། རྟག་ཏུ་ངན་པའི་ཚུལ་སྟོང་དང་། །
 བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་སྟོད་པ་མིན། ཁོང་དུ་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ལྡན་པ་
 སློབ་དཔོན་ཡིན་པར་བཟུང་། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས། འཛིག་རྟེན་པའི་ཚས་སྤངས་

བ་ཉན་ཐོས་དང་ཡང་ཐུན་མོང་ཡིན། ཆོས་ཕྱིར་དུ་ལུས་སྒྲོག་ལ་མི་ལྟ་བུ། ཕྱི་རོལ་པའི་
 བསྟན་པ་ལ་མི་འཇུག་པ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་རྒྱུ་བ་ཀྱིས་སྒྲོགས་པ། ཐེག་པ་ཆེན་
 ཐོ་ལ་དགའ་བ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་རིག་པ། གསང་སྒྲགས་དང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྱུར་བ་ཐམས་
 ཅད་ཤེས་པ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ལ་མཁས་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ་མི་འཛིགས་པ་སྦྱིན་པའི་སྦྱིན་བདག་ཆེན་པོ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཟུང་
 དུ་ལེགས་མོར་འཇུག་པའི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལས། རང་
 ཅག་ལ་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲོར་ཞུགས་ཤིང་རྒྱུ་བ་བྱས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡང་སྦྱིར་མི་
 བདུབ་པ་དེ་སྒྲོབ་མ་སྒྲོད་ལྡན་དང་སྒོབ་དཔོན་མཆོན་ལྡན་གང་ཡང་མེད་ཅིང་ཐེན་སྒྲོལ་
 དུ་སོང་བས་ལན་པ་ཡིན། ད་ལྟ་རྒྱ་གར་ན་ཡང་བོད་ཁོ་ན་འདྲ་བ་ལས་མེད་ཚུལ་དུ་
 གདའ། བོད་ན་མར་སྒྲགས་འཆོང་ཞིག་ཡོང་བ་འདི་ཀྱན་ཐམས་ཅད་རིམ་བུ་དང་ཐམས་
 ཅད་བྱས་ཀྱིན་འོང་བ་ལགས་ཚུལ་དུ་གདའ་སྟེ། རྟེན་པ་དང་ཟང་ཟིང་ལ་དམིགས་པ་ཉི་
 ཆེ་ལས་སྒོད་ལྡན་མི་ཡོང་བར་སྒྲུང་། སྒོབ་མ་སྒྲོད་ལྡན་དང་སྒོབ་དཔོན་མཆོན་ལྡན་ཡོད་
 བ་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་དབང་ཐོབ་དགོས་པ་དང་། གསང་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 དབང་ཆངས་པར་སྒྲོད་པ་ཅན་གྱིས་བྱར་མི་རུང་བ་དང་། སྒོབ་དཔོན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་
 ལ་སྒོབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཐོབ་ཅིང་སྒྲ་མས་གནང་བ་ཐོབ་པ་སྒོབ་དཔོན་གྱི་ཆོས་དང་ལྡན་
 བ་ཞིག་དགོས་པའི་དོན་དེ་གསུམ་སྒྲགས་ཀྱི་དུམ་སྒྲ་འདིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་
 ཏེ། རང་ཅག་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོམས་ལས་འདས་ནས། དབང་བསྐྱར་བས་སྒོད་
 དུ་བྱས་པ་མེད་པར་གསང་སྒྲགས་ཉན། དེ་ནས་སྒོབ་དཔོན་གྱི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་པར་
 སྒོབ་དཔོན་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད་དུ་འགོ་བ་ཡིན། གསང་སྒྲགས་འདི་འདི་ཙམ་ཞིག་
 བསྐྱས་ན་པན་ཡོན་འདི་འབྱུང་གསུངས་པ་ཀྱན་ཡང་།

སྒྲགས་མཐུ་ཉིད་ལས་ཀྱུ་བ་པ་ཡི། །ཞེས་པ་འདི་བཞིན་དུ་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་ཆེ་བ་དེ་

ལྷ་མ་གནས་པ་ཡིན་གྱི་ཅི་ཕྱིར་གྱི་ལམ་ན་མེད། རྣམ་པར་སྤང་མཛད་མཛོན་པར་བྱང་
 ལུབ་པ་དང་དམ་ཆོག་གསུམ་བཞོད་པའི་རྒྱད་ཀྱན་ནས་གསང་སྟགས་ཀྱི་མཐུ་ཅི་ལས་
 འབྱུང་བ་ཞུས་པ་དང་གསང་སྟགས་ཉིད་ལས་བྱུང་བར་གསུངས།

དེ་ཡང་གསང་སྟགས་ཀྱི་ཆེ་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས། རྩོ་བོ་
 དད་པ་ཁོ་ནས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་མཛད་དེ། སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་
 པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དད་པ་ཁོ་ནས་ཐོབ་བྱ་བ་ལས་གདམས་རག་ལས་ཐོབ་བྱ་བ་ཅམ་
 མེད། དེ་ཡང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་རྒྱལ་ལ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱང་གཙོ་བོ་ཡིན། གསང་སྟགས་
 ཀྱི་རྒྱལ་ལ་དད་པ་ཁོ་ན་གཙོ་བོ་ཡིན་གསུངས། མན་རག་ཟེར་བ་ཀྱན་ལ་མན་རག་དད་
 པ་ལགས་ཀྱིས་དད་པ་ཅི་ཡོད་མཛོད་གསུངས། དད་པ་ཡོད་པས་ཀྱང་བརླས་པ་ཉིད་
 ཅིག་སྐྱེལ་དགོས། དེ་ཡང་ཡི་གེ་བརྩམ་པ་མན་ཆད་འབུམ་ཆོ་གཅིག་བརླས་པས་ཕན་ཡོན་
 འདི་འབྱུང་ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་ལ་ཡི་གེའི་གངས་ཀྱི་འབུམ་སྐྱེལ་དགོས། དེ་ཡན་
 ཆད་ལ་རྩོད་པའི་དུས་སུ་སུམ་འབྱུར་བྱ་བ་དང་། ལྷ་འབྱུར་བྱ་བ་དང་། བརྒྱད་འབྱུར་བྱ་
 བ་ཡང་གསུངས། དམིགས་པ་ལ་གཏད་བཟོད་པ་དང་མི་བཟོད་པ་བྱད་ཆེ། ཐེག་པ་
 ཆེན་པོ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ལུགས་ཀྱིས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་དང་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་
 བཞིས་རང་གི་བྱང་ལུབ་ཀྱི་ཆོགས་རྫོགས་པ་དང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་
 པ་བཞིན་དུ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསང་སྟགས་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་ན། སྟོན་ལས་བཞི་ལ་
 བརྟེན། གྲུབ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱང་བསྐྱབས་ནས་རང་དོན་ཆོགས་རྫོགས་པ་དང་གཞན་
 དོན་སྟོན་ལས་ཀྱང་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པ་དག་དཀའ་བ་ལ་གནམ་ལ་བཏགས་
 པ་འདྲ་ཟེར་བའམ། ཆོས་ནས་འཛིག་པོའི་གཙུག་གི་ནོར་བུ་ལེན་པ་དང་འདྲ་ཞེས་
 གསུངས་པ་བཞིན་དུ། གསང་སྟགས་ཕན་ཡོན་ཆེ་ཡང་སྟོབ་མ་སྟོད་དང་ལྷན་པ་དང་
 སྟོབ་དཔོན་ཆད་དང་ལྷན་པ་གང་ཡང་མེད་པར་སྐྱབ་པར་མི་རུས། སྟོན་སྟེ་བས་གསུངས་

པ་བཞེན་དུ་རང་ཅག་སྤྱུ་རྒྱུས་མ་ཐག་གི་ཚོད་དུ་འདུག་པ་འདིས་ཤ་ལ་ལེངས་དང་
 ཟན་ལེངས་མི་འཇུ། འཕྲིན་ལས་བཞི་བྱེད་པ་ལ་རང་གི་སྤྲིག་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་
 ཞི་བར་རྒྱས་པ་དང་། དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱས་པར་བྱེད་
 རྒྱས་པ་དང་། རང་གི་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་དང་། རང་གི་སེམས་ཀྱི་དཔྱ་ཚོད་ཆར་
 གཅོད་རྒྱས་པ་ཞིག་གིས་གཞན་གྱི་གདོན་ལ་སོགས་པའི་བར་ཆད་ཞི་བ་དང་། ཚོད་དང་
 དབང་ཐང་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པ་དང་། གཞན་དབང་དུ་བསྐྱུ་བ་དང་། གཞན་བསྐྱེན་པ་
 ལ་གཞོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྲིག་པ་རྒྱབས་ཅན་ལ་འཇུག་པ་དག་ལ་སྤྲིང་བརྩེ་བ་ཁོ་ནས་
 གསལ་བ་དང་དབྱུག་པ་དང་རེངས་པ་དང་བསྐྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་མངོན་སྲོད་ཀྱི་ལས་
 བྱེད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན།

ད་ལྟ་བཀའ་གདམས་པའི་ལས་ཁ་ཆར་བ་ཟེར་བ་འདི་ནམས་ཀྱང་འཕྲིན་ལས་
 བཞེར་འདུས་ཏེ། དུས་ཚོད་ལ་བབ་ནས་བྱེད་པ་མེད། ཟ་ཆོལ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་
 བས་ཆོང་བྱེད་པ་བས་ཀྱང་ལྷ། ཚོང་ནི་རབ་དུ་བྱུང་བའི་ལོག་འཆོ་ཡིན་ཡང་གཞི་མ་ཐ་
 མལ་པ་ལ་བརྟེན་པས་ཉེས་དམིགས་རྒྱུར། འདི་གཞི་མ་ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་ལོག་འཆོ་
 ཡིན་པས་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ། དཔུལ་བ་སྐྱབ་པའི་ལས་ཁ་ཆར་བ་བྱ་བ་ཡིན། རང་
 ལ་དེ་ནམས་གང་ཡང་མེད་པར་ཕྱིན་ལས་བཞི་བྱར་མི་བརྟུབ། བ་རོལ་པོ་ལ་སྤྲིང་བརྩེ་
 བ་ཁོ་ནས་བྱས་ན་ཡ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་གཞུང་ཉིད་ནས་ཀྱང་མི་དགེ་བ་བདུན་བྱས་ཀྱང་
 སྤྲིག་མི་ཡོང་གི་སྤྲེད་དུ་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕེལ་བར་གསུངས་པ་ཡིན། རང་
 གི་སྤྱ་སྒྲད་བསྐྱུང་བའི་ཆེད་དུ་བསྐྱེན་པ་སྐྱུང་པ་ལགས་ཟེར་གྱིན་མངོན་སྲོད་བྱས་པས་
 དཔུལ་བའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་མི་ཡོང་བ་ཡིན། འཕྲིན་ལས་དེ་བཞིས་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་
 སྐྱབ་པ་ལས། ལུམ་པ་བཟང་པོ་བྱ་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ནས་གཅིག་ཏུ་བགྲངས། དེ་མིན་
 བགྲངས་ལུགས་ཀྱང་མི་མཐུན་པ་ཁ་ན་ཡོད། བདེ་བ་ཡིས་ནི་ཞེས་པ་གསང་སྤྲུགས་ལམ་

བདེ་བ་དང་ལམ་ཉེ་བར་གསུངས། ལེང་འབྲོག་ཀུན་བྱང་རྒྱལ་ཡུལ་གྱི་ལ་རེ་བ་མེད།
ལག་གིས་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་སྐད་དེ།

དགེ་བཤེས་སྒྲོན་པའི་ཞལ་ནས། ལམ་ཉེ་བ་ཡང་ཡ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ལུགས་རང་
ཁོ་ན་ཉེ་བ་ཡིན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཉལ་ཏུ་བྱེད་ཆོག་ལམ་ལུ་ལ་ཞིག་གི་བར་ཏུ་
ཞག་རོན་ཞག་བདུན་ལས་མ་བྱས། ལམ་དཔག་ཆད་ལྷ་བརྒྱུ་བྱིན་པའི་དུས་ན་མཐོང་
ལམ་སྐྱེས་པར་གསུངས་ཏེ། བན་ཏར་ན་ལོ་གཅིག་རང་མ་འགོར་པའི་ཆོད་ཡིན། གསང་
སྒྲགས་ལས་སྒྲོབ་དཔོན་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་སྒྲོབ་མ་སྒྲོད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་གིས་
གདམས་ངག་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མཐོན་ནས་བསྐྱབས་ན། བཙོན་འགྲུས་ཤིན་ཏུ་དག་
ལ་བར་མ་ཆད་པ་བྱུང་ན་ལོ་བཅུ་གཉིས་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་འཕྲོ་བ་བྱ་བ་དེ་
ཙམ་ལས་མེད་པ་ཡིན། གསང་སྒྲགས་ཀྱི་ཆེ་བ་དབྱུང་བའི་ཆེད་ཏུ་དབང་མ་སྐྱར་བར་
ཡང་འཆང་མི་རྒྱ། དེ་གོང་ཏུ་མ་བསྐྱར་ཡང་སངས་རྒྱ་བའི་དུས་ན་དབང་བསྐྱར་དགོས་
བྱ་བ་ཡོད་དེ། ས་བཅུའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འོད་
ཟེར་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བ་ཡ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་ནས་ཀྱང་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན།
ལམ་བདེ་བ་ཡང་ཡ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ལུགས་ཁོ་ན་བདེ་བ་ཡིན། དལ་གསོ་ཡིན་བྱར་
ཡོད་པ་ཡིན། གསང་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲོར་ཞུགས་ནས་མཆོན་ཆའི་འཁོར་ལོའི་ནང་ཏུ་སྐྱེ་བཅུ་ག་
པ་དང་འདྲ། གྲུས་ཙམ་ཞིག་ཀྱང་ཡེངས་པའི་སྒྲགས་མེད་པ་ཡིན་གསུང་བར་གདའ།
ཡ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་ལྷོག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཐིམས་དག་ལ་དལ་བསོར་
མེད་པ་སྐྱར་བསྐྱར་བ་བཞིན་ཏུ་ཡིན། སུ་ཏོ་བ་ཡ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནས་མཐོང་བའི་ལམ་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པར་བྱ་བ་དང་། གསང་སྒྲགས་ནས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་
བྱ་བ་གཉིས་དོན་གཅིག་པར་གསུངས།

དེ་སྐྱར་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེ་ཡང་གང་ནས་འབྱུང་ན། བྱ་བའི་རྒྱུད་

དང་། སྔོན་པའི་རྒྱུད་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་
 བཞི་ལས་འབྱུང་བས། བྱ་བ་སྔོན་སོགས་ཞེས་པ་སྟེ། **རྩི་པའི་ཞལ་ནས།** རྒྱུད་སྟེ་བཞི་
 བོ་དེ་ཡང་མེད་ཅིགས་བཞི་དང་བསྟན་པ་ཡིན། ཅུ་བའི་སྟེ་བཞི་ཡང་དེ་བཞིན་རྒྱུ་ཡིན།
 གྱི་ཡ་བྲམ་ཟེ་དང་བསྟན་པ་སྒྲ་སྒྲ་དང་གཙང་སྒྲ་གཙོ་བོར་བྱ་བར་བསྟན། སྔོན་པའི་
 རྒྱུད་རྩི་ཕྱི་རིགས་དང་བསྟན། ཡོ་ག་རྒྱལ་རིགས་དང་བསྟན། རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་ན་མེད་པ་
 དམངས་རིགས་དང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ་ཁྱོད་བོད་ཀྱི་རྒྱུད་སྟེ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པ་
 བྱར་ཡེ་མི་བཏུབ། བྱ་བ་དང་སྔོན་པའི་རྒྱུད་གཉིས་ལ་གཙང་སྒྲ་གཙོ་བོར་བྱ་དགོས་པ་
 ཡིན་ཏེ། བོད་ཀྱི་དགོ་སྒྲོང་རབ་ཅིག་ལ་ཡང་ཨ་བ་རྒྱ་རྒྱུ་བ་འབྲིང་པའི་ཚོད་ཀྱི་གཙང་སྒྲ་
 ལས་མེད། གསང་སྒྲ་གས་ནང་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཐ་མལ་པའི་རྟོག་པ་སྒྲངས་པ་ཞིག་དགོས་
 པ་ཡིན་ཏེ། བོད་ལ་དེ་སྒྲངས་པ་བས་ཁ་བྱི་བ་ཡང་མེད། ཨོན་ཅིག་དྲག་ན་ཡོ་ག་དྲག་
 གསུང་བར་གདའ་སྟེ། བོད་ན་འདི་ཡང་ཟེ་ཚོལ་གྱི་ལག་ཆར་བྱེད་པ་ལས་འདི་ལ་བརྟེན་
 ནས་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་མེད་གསུངས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྒྲ་གས་ཀྱི་
 བྱ་བ་མདོ་ཅམ་རྒྱུ་བཤད་ནས།

གཉིས་བདེ་བྱེད་པ་ལ་སྔོན་རྒྱུད་དབང་ཐོབ་དགོས་པར་བསྟན་པ་དངོས་ལ། དང་པོར་
 སྒྲ་མ་མཉེས་པར་བྱ་བ་དང་། མཉེས་ནས་དབང་བསྐྱར་པ་ལས་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་
 པའི་སྐལ་བ་ཅན་རྒྱུ་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ (སྒྲ་མ་མཉེས་པར་བྱ་བར་
 བསྟན་པ་)ནི།

དེ་ཆེ་སྒྲོབ་དཔོན་དབང་བསྐྱར་ཕྱིར།

བསྟན་བཀུར་རིན་ཆེན་སོགས་སྟོན་དང་།

བཀའ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས།

སྤྲུལ་པ་མཉམས་པར་བྱ། ༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་གང་གི་ཆེ་བྱང་རྒྱུ་མེས་པ་དཔལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་
 རྟགས་ཀྱི་སྒྲོལ་ཞུགས་ནས། དེའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་དང་པོར་མཚན་
 ཉིད་དང་ལྷན་པའི་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་མཉམས་དབང་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་དུ་འཇམ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་
 སྤྱོད་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་དུ་དབང་སྤྲུལ་ཡིས་གྱི་སྤྲུལ་པ་དེ་ལ་དགེ་བཤེས་སྟོན་
 པས་རྩོམ་པ་མཛད་པ་བཞིན་དུ་སྒྲོག་གསུམ་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་འགྱུར་བའི་ཐབས་ཀྱི་
 བསྟེན་བཀུར་དང་རིན་ཆེན་རིན་ཐང་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་བཟང་དགུ་རི་
 སྟོན་པ་སྤྱིན་པ་ཟང་ཟིང་གི་སྒྲོལ་ནས་དང་། བདེན་པ་བཞིའི་རྒྱལ་ལ་སྤྱད་དོར་འཇུག་ལྟོག་
 གི་བཀུར་རི་སྒྲོལ་སྤྱོད་པ་བཞིན་དུ་སྤྲུལ་པ་སྤྱོད་པའི་སྒྲོལ་ནས་ཏེ། དེ་དག་ལ་སོགས་པ་
 མདོར་ན་སྤྲུལ་པ་དེ་ཉིད་གང་ལ་དབྱེས་པར་འགྱུར་བའི་བྱ་བ་དང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
 གྱིས། གཙོ་བོར་སྤྱོད་པ་མཚས་བཞིན་བྱེད་པའི་སྤྲུལ་པས་མཉམས་པར་འགྱུར་བའི་སྤྲུལ་
 དམ་པ་དེ་མཉམས་པར་བྱ་བུ་ཞེས་པ་སྟེ།

ཤར་བའི་ཞལ་ནས། རྒྱུད་སྤེལ་བཞི་པོ་དེའི་རྩེས་སུ་འབྱངས་ནས་གསང་རྟགས་སྤྱོད་
 པ་ལ་དབང་ཐོབ་དགོས། དེ་ལ་སྤྲུལ་པ་མཉམས་པར་བྱེད་དགོས་པས། དེ་ཆོ་སྤྱོད་དཔོན་
 ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སྤྱོད་དཔོན་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་ཡང་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་
 དཔོན་གྱི་ཡིན་གསུངས་ཤིང་། སྤྲུལ་པ་མཉམས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་ཡང་ཟང་ཟིང་གིས་མཉམས་
 པར་བྱེད་པ་དང་། སྤྲུལ་པས་མཉམས་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་བསྟེན་བཀུར་
 རིན་ཆེན་ཞེས་པ་སྟེ། བསྟེན་བཀུར་ནི་དགེ་བཤེས་སྟོན་པས་རྩོམ་པ་མཛད་པ་ལ་མ་གསུམ་
 གསུམ་བསྟེན་པ་ལ་འདྲན་མ་སྤྱོད་། དེང་སང་གི་བར་དུ་ཐུན་པ་ལ་མ་བཞུགས། སྟེ་ཐང་
 བ་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་རྩོམ་ཐག་གཟུག་གར་ཐོད་ཐོད་དུ་དོར་ནས་བཞུགས། དགེ་
 བཤེས་སྟོན་པས་བྱི་དོར་ལེགས་པར་མཛད། གཙོ་བོ་གསང་པས་བཀུས་དྲིས་བྱུགས་

ནས་བཞག་པས་ཨ་ལེ་ར་ལ་རྒྱ་གར་ན་ཡང་ཁྱོད་ཁོ་ན་འདྲ་བའི་སྟོབ་མ་ཞིག་ཡོད་
གསུངས་སྐད་དེ། དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། རིན་ཆེན་སོགས་སྦྱིན་ནི། སྦྱིན་མིན་
སྤྲད་ཆུང་མ་དང་། །རང་སྟོག་གིས་ཀྱང་མཉེས་བྱས་ན། །ལོངས་སྟོན་གཡོ་བ་སྟོས་
ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་སྟེ།

དགེ་བཤེས་སྟོན་པས་རྩོ་བོ་ལ་གསེར་ཞོད་གྲུ་ལ་སྒང་རེར་བྱས་ཞོ་བ་ཀྱུན་ཡང་མཐོ་
ཁྱུག་ཁྱུག་པ་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་དུས་གཅིག་ལ་སྤུལ། སུ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས་དགེ་བཤེས་སྟོན་
པའི་འོག་ནས་སྤྲ་མ་ལ་ཞབས་ཏོག་སྟོན་ལུང་པ་ཆེ་གསུངས། དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་བས་
ཀྱང་སྟོན་ལུངས་པ་ཆེ་ལགས་སམ། དེས་སྦྱན་ཐུ་ལ་གསེར་ཞོ་བཞི་ལ་སྒྲགས་པ་རང་
སྒང་བཞི་བརྒྱ་སྤུལ་མཆིན་ཞུས་པ་ལ། ཨ་བ་ར་དེས་དགེ་བཤེས་སྟོན་པས་རྩོ་བོ་ལ་
སྤུལ་བའི་མར་མེ་རང་ལ་ག་ན་ཉེ་གསུངས། ཟང་ཟེང་ཡང་སྟོབ་མའི་ཆོགས་རྩོགས་པ་
འདྲེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དབུལ་དགོས་ཏེ། དངོས་སུ་སྒྲུབ་པས་མཉེས་པར་བྱེད་དགོས་
པས། བཀའ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་ཞེས་པ་ལས།

སྒྲུབ་པས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་ཡང་བཀའ་གསུངས་ནས་སྟོག་པར་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས་པ་
ཡིན། སུམ་པ་རྩོ་རྩེ་འབར་བྲེ་རྩོ་རྩེ་མ་བསྟན་ནས་ཡོན་འབེབས་པ་དང་། འབྲུག་པ་བྱེད་
པའི་དཔའ་བོ་སུས་བྱས་ལ་གང་ག་ཟབ་སྦྱིན་ཟེར་བ་ཡོད་དེ་དེས་མཉེས་པར་མི་འགྲོ།
སྤྲ་མ་དམ་པ་བྱ་བ་ཡང་སྒྲུབ་པས་མཉེས་ན་ཡིན། ཟང་ཟེང་ལ་ལྟ་བས་གསང་སྤྲགས་གྱི་
སྤྲ་མ་བས་ཆེ་བྱི་མ་མཛོན་མཐོ་སྒྲུབ་པའི་སྤྲ་མ་ཡང་མི་བརྟུབ། **དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་**
ཞལ་ནས། ཉིན་མོ་སྤྱི་ཉི་རྒྱུད་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཞོན་ནས། ལུབ་མོ་སྟོབ་མར་དབང་
བརྒྱད། བངས་པར་གསེར་ཞོ་ལ་སྟེག་གིན་བྱེད་པའི་ཟང་ཟེང་ལ་ལྟ་བ་དེས་སྤྲ་མ་དམ་
པ་མི་ཡོང་གསུང་བར་གདའ་གསུངས།

གཉིས་པ་(སྒྲ་མ་མཉེས་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་ལས་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པའི་སྐལ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་
བར་བསྐྱབ་པ་)ནི།

སྒྲ་མ་མཉེས་པར་གྱུར་པ་ཡིས།།

ཡོངས་ཚོགས་སྒྲོབ་དཔོན་དབང་བསྐྱར་བས།།

ཐིག་ཀུན་རྣམ་དག་བདག་ཉིད་ནི།།

དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པའི་སྐལ་ལྡན་འགྱུར།། ༥༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་དུ་བྱས་པ་ལས། སྒྲ་མ་དམ་པ་
དེ་ཟང་ཟིང་དང་གཙོ་བོར་སྐྱབ་པའི་སྒོ་ནས་ཤིན་ཏུ་མཉེས་པར་གྱུར་པ་ཡིས། ཡོངས་
ཚོགས་སྒྲོབ་དཔོན་དབང་བསྐྱར་ཞེས་པ་ལ་སྤྱོད་པ་འདི་གཅིག་ཡིན་ནམ་ཐ་དད་ཡིན་
ནམ་མི་ཤེས་གསུངས་པ་གང་ལྟར་ཡང་དེ་དབང་བསྐྱར་བུས་བྱས་ཀྱི་ཆེན་པོའི་དངོས་
གྲུབ་སྐྱབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་ཐིག་པ་ཀུན་རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ནི་
བྱས་ཀྱི་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་དེ་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་གསང་སྟགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་དབང་
པའི་སྐལ་ལྡན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། ཞེས་པ་ལྟེ།

དེ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཞལ་ནས། སྒྲ་མ་དམ་པ་ཞིག་རང་ཡོད་ནས་དེ་མཉེས་པར་བྱས་པ་
ལས་དབང་ཉིད་གཤམ་མར་ཐོབ་ན་ཐིག་པ་ཐམས་ཅད་དག་པ་འདི་ཡོང་ངེས། ད་ལྟ་
གང་ཆེ་གོག་པོ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་ལོག་པོ་ཁ་ཆག་སྟེ་བ་བལ་གྱིས་དགྱིས་པ་ཞིག་བཞག་
ནས་སྟགས་རང་ཡང་གཤམ་མར་མི་སྟོག་པར་ཅ་ར་བ་ཅ་ར་བྱས་པས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་
དགྱུ་འགྲུབ་པར་སྒྲུང་ན། གསུངས་ཞིང་། ཤར་བའི་ཞལ་ནས། ད་ལྟ་གསང་སྟགས་
ཀྱི་སྒྲ་མ་དམ་པ་བས་པ་ལོ་ལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྒྲ་མ་དམ་པ་ཡང་མི་རྟོག་དེ། དགོ་བཤེས་སྟོན་
པ་འདྲའ་བའི་བསྐྱེད་གྱིས་ཟིན་རྗེས་ལ་སྐྱེ་མཆེད་ཀུན་ལ་ཞལ་ཆེམས་སྟ། སངས་རྒྱས་

མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་དུས་ན་སྤྲུལ་དང་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་གཉིས་ཕྱག་གཡས་
 གཡོན་གྱིས་བཟུང་ནས་འདི་གཉིས་གཅིག་ང་ཡི་བྱ་ཡིན། གཅིག་ཉི་གནས་ཡིན་པས་
 ངས་སྟོང་བ་ཡིན་པ་ལ། ང་སྐྱེ་ཆེད་འདུ་བྱེད་གཏོང་བས་འདི་གཉིས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་
 རྒྱས་ལ་བཅོལ་ལོ་གསུངས་པས། སྤྲུལ་མ་འདའ་བའི་དུས་ན་རང་གི་སྒྲོ་བ་མ་སྤྲུལ་རང་
 བས་ཡོན་ཏན་ལྟག་པའམ་མཉམ་པ་གཞན་ལ་འཆོལ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ།
 ངས་ཁྱེད་བཅོལ་བའི་སྤྲུལ་མ་བོད་ན་མ་མཐོང་བས་ཁྱེད་དག་གཉིས་གཉིས་གསུམ་གསུམ་
 མ་བྲལ་བར་འཁར་བ་གྱིས། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མདོ་སྡེ་ལ་གྱིས་ཤིག་གསུངས།
 དེ་ཅན་ཁྱེད་ཀྱི་དང་འགར་འགོས་ལ་སོགས་པ་བཞུགས་པའི་དུས་ཡིན་ཏེ་ཡང་སྤྲུལ་མ་
 མཐོང་གསུང་ན་ད་ལྟག་ལ་ཡོད། ཀུན་དགའ་བོ་ལ་སོགས་པ་དང་རང་རྒྱུད་པར་བྱས་ན་
 ཡང་འཕགས་པ་ཡིན། སྟིང་རྩེ་བརྒྱ་དཀར་བོ་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཕུན་མོང་
 མ་ཡིན་པ་དག་ལས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་ཡང་གསུངས། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཤྱ་གྲུབ་པ་ནི་རྣམ་སྤྲང་། ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ནི་ཉི་པའི་སྤྲུལ་བརྒྱད། ཡབ་
 ཡུམ་ཀུན་ཡང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དག་ཏུ་བསྟན་པ་ཡང་བཞུགས་པས་བཅོལ་
 མི་དགོས་ཏེ་ཕྱི་རབས་པ་ལ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་གསུངས།

གཉིས་པ་གང་ཟག་ཆོངས་པར་སྟོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱིས་ཐུགས་སྤྲོ་མེད་ལས་གསུངས་
 བའི་ཆགས་ལམ་གྱི་གསང་བ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་བྱར་མི་རུང་བ་ལ། དེས་ལུང་
 རུངས་གྱིས་བཤད་བ་དང་། ཆོངས་པར་སྟོད་པས་དབང་དེ་དག་སྤངས་པའི་ཉེས་
 དམིགས་བསྟན་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་(དེས་ལུང་རུངས་གྱིས་བཤད་བ་)ནི།

དང་པོའི་སངས་རྒྱས་རྒྱུད་ཆེན་ལས།

རབ་ཏུ་འབད་བས་བཀའ་པའི་བྱིར།

གསང་བ་ཤེས་རབ་དབང་བསྐྱར་ནི།

ཚངས་པར་སྟོན་པས་སྒྲུང་མི་བྱ། ༥༡

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ག་ར་བ་ཆེན་པོས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་
པའི་ཐེག་པ་ལས་འདོད་པ་སྟོང་མི་རྣམས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་དགོ་བསྟེན་གསུངས་
པ་དང་དོན་གཅིག་པར་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་ལས་ཀྱང་ཚངས་པར་སྟོན་པ་ལས་ལེན་མི་རྣམས་
པ་ལ་བྱང་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཆགས་ལམ་བྱ་བ་དང་། ཚངས་པར་སྟོན་པ་ལས་སྒྲུངས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་འཇུག་པའི་ཚུལ་གྱོལ་ལམ་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་དེ་ཚངས་
པར་སྟོན་པ་ལས་སྒྲུངས་པ་ཚངས་སྟོན་དགོ་བསྟེན་ཡན་ཆད་རྣམས་ཀྱིས་བྱར་མི་རུང་
བར། དང་པོའི་སངས་རྒྱས་དང་། དོ་རྩེ་ཐེག་པ་དང་། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟེ། རྒྱུ་ཆེན་
པོ་གསུམ་ལུས་རབ་དུ་འབྱེད་པུས་བཀུག་པ་ཁོན་ལས་གནང་བ་གང་ན་ཡང་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཆགས་ལམ་ལ་བརྟེན་པའི་གསང་བ་དབང་ཤེས་རབ་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་ནི།
གང་ཟག་ཚངས་པར་སྟོན་པས་སྒྲུང་བར་མི་བྱ། སྒྲུངས་ན་ཉེས་པ་ཅིར་འགྱུར་ཞེན།

གཉིས་པ་(ཚངས་པར་སྟོན་པས་དབང་དེ་དག་སྒྲུངས་པའི་ཉེས་དམིགས་བརྟན་པ་)ནི།

གལ་ཏེ་དབང་བསྐྱར་དེ་འཛིན་ན།

ཚངས་སྟོན་དཀའ་ཐུབ་ལ་གནས་པས།

བཀུག་པ་སྟུང་བར་སྐྱར་བའི་ཕྱིར།

དཀའ་ཐུབ་སྟོན་པ་དེ་ཉམས་ཏེ། ༥༢

བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་དེ་ལམ་བ་ཡི།

ལྷུང་བ་དག་ནི་བྱུང་སྐྱར་ཞིང་།

དེ་ནི་ངན་སོང་ངེས་ལྷུང་བས།

གྲུབ་པ་ནས་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།། ༥༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་གལ་ཏེ་ཚངས་པར་སྟོང་པ་ཅན་གྱིས་ཆགས་ལམ་ལ་བརྟེན་
 པའི་གསང་བ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་དེ་དག་ལེན་ཅིང་འདྲིན་ན་གང་ཟག་
 ཚངས་སྟོང་གི་དཀྱའ་ཐུབ་ལུ་གནས་པས་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྟུང་དུ་མི་རུང་བར་སྟོན་
 བ་བཅོམ་ལྟན་འདས་གིས་མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལས་བཀྲག་པ་དེ་ཁྱད་དུ་བསད་ནས།
 སྟུང་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཚངས་པར་སྟོང་པའི་དཀྱའ་ཐུབ་དང་སྟོན་པ་དེ་ཉམས་ཏེ།
 ཚངས་སྟོང་གི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཅན་དེ་ལ་ལམ་པ་དང་པོ་ཡི་ལྟར་བ་དག་ནི་ལྟར་བར་གྱུར་
 བོང་། ལས་དེའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པས་གང་ཟག་དེ་ནི་སྟེ་བ་ཕྱི་མ་ངན་སོང་དུ་ངེས་པར་
 ལྟར་བར་འགྱུར་བས་ན། དུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ནམ་ཡང་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་བ་སྟེ།

ལྟོ་བའི་ཞལ་ནས། དང་པོ་ཅན་རྒྱ་གར་དུ་ཡང་ཇོ་བོ་བོད་ན་གསང་སྐྱགས་མ་རྒྱུད་
 ལ་བརྟེན་པའི་མན་ངག་མཛད་ལོ་ཟེར་བ་ཐོས་པས་སྟོང་གིས་སོང་བའི་གནོད་པ་ཆེ་བའི་
 ཚད་ཅིག་བྱུང་བ་ལ་ཇོ་བོའི་ཞལ་ནས་ང་འི་མི་ལམ་ན་ཡང་ཇོ་མོ་སྟོན་མ་ལ་ཡང་མའི་འདུ་
 ཤེས་འཛིག་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ཡིན་ནམ་མིན་ཇོ་མོ་ཉིད་ད་ལྟ་འདི་ན་བཞུགས་
 གསུངས་ནས། ད་ལྟ་རྩ་སྒྲིང་ན་བཞུགས་པའི་འཛིགས་པ་བརྒྱད་སྟོབ་དེ་དབང་དུ་གསོལ་
 བས། མི་ལམ་ལ་ནམ་མཁའ་ལ་བྱུང་མེད་ཀྱི་རྒྱན་ཆ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིག་གཞི་བྱུང་
 ལ་ལྟ་མི་རུང་སྟམ་ནས་མགོ་མར་སྒྲིང་ནས་འདུག་ཅན་ཁྱེད་མ་ལ་ཡང་མི་ལྟ་འམ་ཟེར་
 བ་ཞིག་གས། དའི་མ་མི་འདྲན་བྱས་པ་ལ། མ་སྟོན་མ་ལ་ཡང་མི་བལྟ་འམ་ཟེར། བལྟས་
 ཅན་ནམ་མཁའ་ལ་ཇོ་མོ་བཞུགས་གསུངས་པས། དེ་ཐོས་པས་ཡང་རྒྱ་གར་དུ་ཡང་
 ཤིན་ཏུ་ཐན་པར་བྱུང་ཟེར། སྟོབ་དཔོན་ངག་གི་དབང་ལྷུག་གསུངས་པ་ལ་ལམ་པ་དང་པོ་

བྱུང་ནས། གཞུང་དཔྱེག་པའི་ཆེད་དུ་ཆངས་པར་སྒྱུད་པས་ཀྱང་དབང་འདི་བྱར་བུང་
བ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པ་དབང་གི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བྱ་བ་ཞིག་བརྩམས་པ་ལ། ཁོ་དག་གི་དབང་
ལྷག་གཤམ་པ་ཡིན་པས་རིགས་པ་ཅི་ཙམ་ཡང་རྟེན་པ་ལ། ལུང་གསང་སྒྲགས་དང་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་ནས་ཀྱང་མ་རྟེན་པ་ཡིན་གསུང་བར་གང་ལ།

བོད་དུ་རྩོམ་བྱོན་གོང་དུ་ཆངས་པར་སྒྱུད་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དབང་འདི་ཁོ་
ནའི་ལག་ལེན་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ལ་རྩོམ་བྱོན་ནས་ཆོས་འདི་ཀུན་བརྩམས་པ་ནས་ལག་
ལེན་བཞོལ་བ་ཡིན་ཏེ་རྩོམ་བྱོན་འདྲིན་ཆེ་བ་ཡིན། ད་ལྟ་ཡང་སོ་སོར་ཐར་པ་ལ་ཐེ་ཆོས་
ཟ་བ་དང་། དགའ་གདམས་པ་ལ་ཟ་མ་དོད་པ་དག་གསང་སྒྲགས་ལ་སྟེག་པས་དབང་
བསྐྱར་འདི་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་འགོ་བ་མིན་ནམ་སྟེ། སོ་སོར་ཐར་པ་མ་སྐབ་པར་གསང་
སྒྲགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་སྐབ་པ་མི་ཡོང་། སོ་སོར་ཐར་པ་ཉིད་ནས་པམ་པ་འཆབ་སེམས་མ་
སྐྱེས་པ་ལ་བསྐྱབ་པའི་སྒོམ་པ་སྐྱིན་པ་དང་སྐྱེས་ན་སྟོབས་བཞིས་སྟོག་པ་ཟད་པར་བྱེད་
པར་བྱ་བའི་ཐབས་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ན་ཙང་། དེ་སྒྲགས་ལ་ཞུགས་པས་སྐབ་པ་
ལས་རིམ་པ་གཅིག་མཉན་པ་ཡིན། གསང་སྒྲགས་ཀྱི་པན་ཡོན་འབྱུང་བ་དམ་ཆོག་ལ་
རག་ལས་པ་ཡིན། དགོ་བཤེས་སྟོན་པ་བྱམས་སྟོན་ན་སྐྱུ་རྒྱུ་བ་གདུགས་ལ་བསྟན་ནས་
སྐྱགས་དམ་མཛད། དེར་སྒོམ་པ་རིན་ཆེན་གྲུ་མ་དང་གཉིས་ཀྱིས་དགོ་བཤེས་ཀྱིས་མི་
གསན་པའི་ཕྱིས་བྱས་གསན་ན་དེ་གླུང་ག་ན་ཡོད་པ་ལ། བན་དེའི་མ་བརྟུབ་མ་བཅད་
པའི་གྲུ་བོ་ཁ་ཡར་བྱུང་བ་ལ། དགོ་བཤེས་ཀྱིས་གསན་ནས། ཞལ་མར་གྱུ་ནས་གོ་འམ་
གསུངས་ནས། ད་ལྟ་ཁྱེད་སྟེ་སྒྲགས་ཆེ་སྟེ་སོ་སོར་ཐར་པ་ལ་ཁྱི་གསོག་པོ་ཡོད་བྱ་བ་
ཙམ་ཡིན། ཡལ་ཆེར་དེ་མ་ཡིན་པ་ཡིན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྐྱགས་ལ་
ཁྱི་གསོག་པོ་མིན་པ་ཡོད་བྱ་བ་ཙམ་ཡིན། ཡལ་ཆེར་དེ་ཡིན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་
སྒྲགས་ལ་ཁྱི་གསོག་པོ་མིན་པ་སྟེད་བྱ་བ་ཙམ་ཡིན་གསུངས། ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་མ་ཚུལ་

ཁྱིམ་སྒྲུབ་པར་དག་པ་ཡིན། མོ་སོར་ཐར་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་རྟུ་བྱུན་པའི་
 ཚུལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་རང་རང་གིས་གང་ཁས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཁྱིམ་སྒྲུབ་པ་ཞིག་
 དགོས་པ་ཡིན། གསང་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲོར་ཞུགས་ན་ཡང་དམ་ཆོག་གཙང་སང་རེ་བ་རེ་
 དགོས་པ་ཡིན། ད་ལྟ་ནི་སྒྲགས་པ་ཀྱུན་གྱིས་གཤམ་པ་བཞིན་བྱས་པས་ཀྱང་དེ་ཤིང་ནས་
 ཅི་ཞིག་ཡོད་དུ་རེ་ནས་ཟ་འདོད་དེ། ཁུའི་ཞལ་ནས་ཁྱི་ཁར་སྒྲགས་ལ་ནག་ཉིངས་ཀྱིས་
 བཏང་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་གསུང་སྐད་དེ་དེར་སྒྲགས་ན་དེ་བཞིན་དུ་འགོ་བ་ཡིན། གསུངས་
 ཤིང་ཤར་པའི་ཞལ་ནས། བོད་ཀྱི་སྒྲགས་ཀྱི་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་པས་ངོ་བོའི་སྒྲུབ་མི་
 བྱ་ཞེས་པའི་ཆོག་གཅིག་ཤུ་འདི་དགལ། བསྟན་པ་སྤྱིའི་གོ་བ་རང་ལ་འདིས་ཤིན་ཏུ་ཐན་
 པར་བྱུང་བ་ཡིན་གསུངས། དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་ཤར་བ་ཆེན་པོའི་གསུང་
 གིས་དུས་འཁོར་ལས་ལོགས་སུ་བགྱངས་པ་སྤྱར་ཐང་བ་བཙུག་ལྟན་རིག་པའི་རལ་
 གྱིས་ལམ་སྒྲོན་རྒྱན་གྱི་མེ་ཏོག་ཏུ་གསང་བ་འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུད་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་
 ལ་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་ཉིད་རང་འགྲེལ་གྱི་འད་དགོངས་པ་ཡིན་པར་འཆད་ལ།

གསུམ་པ་ (དབང་དེ་གཉིས་མ་བྱས་ཀྱང་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཐོབ་ཅིང་སྒྲུ་མས་གནང་བ་ཐོབ་པ་
 དང་། རང་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ཆོས་དང་ལྡན་ན་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་ཆོས་དབང་གཞན་པའི་ཉེས་
 བཅེད་པར་བསྟན་པ་)ནི།

རྒྱུད་ཀྱུན་ཉན་དང་འཆད་པ་དང་།

སྤྱིན་སྒྲེགས་མཆོད་སྤྱིན་སོགས་བྱེད་པ།

སྒྲོབ་དཔོན་དབང་བསྐྱར་རྟེན་སྒྱུར་ཅིང་།

དེ་ཉིད་རིག་ལ་ཉེས་བཅེད་། ༄

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་གསང་བ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་དེ་དག་མ་བྱས་ན་ཆོས་

སྒོ་ལག་གས་ནས་ཉན་བཤད་ལ་སོགས་པ་མི་རུང་ངམ་སྟམ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་གང་ཞིག་གསང་སྟགས་ཀྱི་སྒོར་ཁྱགས་ནས་དེའི་རྒྱུ་ཀྱན་རང་གིས་ཉན་པ་དང་། གཞན་ལ་འཆད་པ་དང་། སྦྱིན་སྟེག་དང་། མཆོད་སྦྱིན་དང་སོགས་ཁོངས་སུ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་རབ་ཏུ་གནས་པ་ཀྱན་ཡང་སྟེད་པའི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་བྱ་བ་དེ་དག་བྱེད་པ་ལ་དབང་གཉིས་པོ་མ་བྱས་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བ་རྟེན་པར་གྱུར་ཅིང་སྒྲ་མའི་གནང་བ་ཐོབ་པ། རང་དུ་ཉིད་བརྩེ་རྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཆོས་དང་ལྡན་པའམ། ཆོས་རྒྱམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟེན་པ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྦྱེས་པ་ལ་གོང་གི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་བྱ་བ་དེ་དག་བྱེད་ཏུ་མི་རུང་བ་དང་བྱས་པས་ཆོས་ལ་དབང་གཟས་པའི་ཉེས་པ་ནི་ནམ་དུ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བ་སྟེ།

དེ་ལ་གར་བའི་ཞལ་ནས། མཆོད་སྦྱིན་བྱ་བ་འདི་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་བྱེད་པ་རང་ཡང་མི་ཤེས། སྦྱིར་སྟོབ་དཔོན་གྱི་བྱ་བ་དེ་དག་བྱེད་པ་ལ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཐོབ་པ། དེ་ཉིད་བརྩེ་རྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་སྒྲ་མས་གནང་བ་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། དབང་ལ་ཡང་དང་པོ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཞལ་བསྟན་པ་ཙམ་དང་། མེ་ཏྲག་གཏོར་བ་ཙམ་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིག་གོ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ལགས་པར་གདའ་སྟེ། རྒྱུད་སྟེ་བཞེ་པའི་དབང་གོང་མ་ཐོབ་པས་འོག་མ་འོག་མའི་བྱ་བ་བྱར་རུང་། དེ་ལས་ལྷོག་པ་མི་རུང་བར་གསུངས། དེ་ཉིད་རྟེན་པ་བྱ་བ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དེ་ཁོ་ན་དང་། ལྟའི་དང་། སྟགས་ཀྱི་དང་། རྩི་རྩེ་དང་། དེ་ལ་བུའི་དེ་ཁོ་ན་ལ་སོགས་པ་བརྩེ་རྟེན་པའམ། ཡང་ན་ཆོས་རྒྱམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟེན་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་མཐོང་ལམ་སྦྱེས་པའི་དོན་ཡིན།

སྟོན་སྒྲོམ་པ་རྒྱ་མོན་གྱིས་གསང་བུ་བ་ལ་གསང་སྟགས་རྟེན་པའི་བྱི་རྒྱུད་སྟེས་འདོད་རྒྱུང་རྒྱུང་འགའ་ཞུས་པ་ལ་རིམ་པ་བྱས་སམ་གསུངས། མ་བགྱིས་ཞུས་པ་ལ། ངས་རིམ་པ་མ་བྱས་པ་ལ་གསང་སྟགས་བཤད་ཏུ་རུང་ངམ་མི་རུང་ཨ་ཏི་ག་ལ་ཞུ་ཡིས་གསུངས།

ཕྱི་ཉིད་གདན་ཁ་ལ་བྱོན་ནས་ངས་ཁྱས་པ་ལ་ཟིམ་པ་བྱས་ཀྱང་བོད་ཀྱི་ཟིམ་པས་གོ་མི་
 ཆོད། བྱིད་བོད་དད་པ་ཆེ་བས་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲོད་དུ་རུང་བའི་སློབ་མ་ཡོད་མིད་དེ།
 སློབ་མ་དབང་བསྐྱར་ཁྱས་པའི་སྤྲུགས་པ་མི་སྤང་། ཟིམ་པ་མ་བྱས་ཀྱང་བྱང་ལུབ་ཀྱི་
 སེམས་བརྟན་པོར་ཡོད་ལ་མི་སློང་ན་དེ་ཀྱན་ཙམ་མཉན་དུ་རུང་གསུང་གསུངས་ནས་
 བཤད་པ་མཛད་སྒྲུབ། དེ་ཙན་ལང་འབྲོག་དང་འགར་འགོས་ལ་སོགས་པ་སྤྲུགས་པ་
 སེཆེ་འདྲ་བ་ཡོད་དེ་ཡང་དེ་སྒྲུབ་གསུངས་ན་ད་ལྟ་ག་ལ་ཡོད། གསང་ཕྱ་བ་ཁོང་རང་ཡང་
 གསང་སྤྲུགས་གཟིགས་གིང་ཨ་ཏི་ཤའི་གནང་བ་འདི་ནི་ཆེས་སོ་བྱ་བ་ཆོག་སྤྲུགས་སུ་
 གསུངས། སྤྲུགས་པ་གཞན་ཡང་གནང་བ་ཆེས་ཟེར་བ་ལགས་པར་གདའ། རོ་བོ་སློབ་
 མ་ཡོད་མིད་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་མེད་པ་ཁ་ནས་ཡིན་ཏེ་ཡོད་ན་གནས་བརྟན་གསེར་
 སོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་སློབ་དཔོན་ཀྱང་ཡོང་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན།

དགེ་བཤེས་སྒྲོན་པའི་ཞལ་ནས། ད་ལྟ་སྐྱབ་ཐབས་འདྲ་བ་ཉན་མ་ཐག་ཏུ་ཉན་དུ་
 རུང་བྱས་པ་དེ་ལ་དཔག་བྱས་ནས་བཤད་དུ་འགོ་སྟེ། སྤང་བ་བརྟན་པའི་སློབ་དཔོན་གྱི་
 ཆོས་དེ་དག་མེད་པར་གསང་སྤྲུགས་འཆད་པ་དབྱུལ་བར་མི་འགོ་ཁ་མེད་བྱེད་པ་ཡིན།
 ཕྱི་བའི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་བག་ཆགས་བཞག་པའི་དོན་དུ་ཉན་པ་དང་ལྟ་བ་ཙམ་བྱང་ལུབ་
 ཀྱི་སེམས་བརྟན་པོར་ཡོད་ན་རུང་། སྐྱབ་ཐབས་ཉིད་བྱམས་ཀྱིས་བསྒྲོམས་ན། སློབ་
 དཔོན་གྱི་དབང་ཐོབ་དགོས་དེ་མ་ཐོབ་པས་མི་རུང་གསུང་སྒྲུབ། ཕྱ་ཆུང་བའི་ཞལ་ནས་
 ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱབ་ཐབས་ཉན་ཕྱོད་ངམ་གསུངས། སྤྲུགས་ཆེན་མ་ཕྱོད་ལགས་དགེ་བཤེས་
 ལ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ཞུ་ལགས་ཁྱས་པ་ལ། སྐྱབ་ཐབས་བྱ་བ་ལ་ཆུང་ཆུང་ཡེ་མེད་པ་ཡིན་
 གསུངས། དགེ་བཤེས་སྒྲོན་པས་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་མ་ཐོབ་པར་སྐྱབ་ཐབས་བྱམས་
 ཀྱིས་སྒྲོམ་དུ་མི་རུང་གསུངས་པ་ཡང་། དེ་བྱམས་ཀྱིས་བསྒྲོམས་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་དཀྱིལ་
 འཁོར་གྱི་ཆོག་དང་། བུམ་པའི་ཆོག་དང་། གཏོར་མ་དང་སྤྱིན་སྟེག་དང་། བསྐྱར་བའི་

འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་སློབ་དཔོན་གྱི་ལས་ཐམས་ཅད་བྱེད་དགོས་པའི་དོན་ཡིན།
གསང་སྤྲུགས་ནང་བ་ནི་བལྟར་ཡང་མི་རུང་སྟེ།

དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། དེས་འཕྲིག་པའི་བསྟན་བཅོས་སྟོན་པར་གསུངས་
པས། བལྟས་ཀྱང་གྲུབ་ཚུལ་བྱང་གིས་དབྱེས་པའི་དོ་རྗེའི་རྒྱུད་གཟིགས་ནས་སངས་
རྒྱུས་ཀྱིས་མ་གསུངས་ངེས་པ་ཞིག་འདུག་གིས་མར་ལ་བཞུགས་ཤིག་གསུངས་སྐད་དེ།
ཡང་ན་དེ་བཞིན་དུ་ཡོང་། ཡང་ན་དད་ཆེས་ནས་དེའི་ལག་ལེན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་
པས། རང་གི་ལས་སྒྲུངས་གཉིས་ཁུར་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལུགས་ལ་ཆོས་སྟོད་བཙུ་
བྱར་ཡོད་པ་བཞག་ནས་ཕྱི་བ་རང་ཡང་ལྟ་བའི་ཆེད་ཀྱི་ཡང་མི་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད།

ལུ་རྟོ་བས་མཁར་ཐོག་ཏུ་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲེགས་བམ་མང་པོ་བཞེངས། འཕགས་
སྟོར་ལ་གཟིགས་རྟོག་མང་པོ་མཛད་ནས། མདང་ད་ནང་འཕགས་པ་ཡབ་ལྷས་ཀྱི་ཆོས་
དེ་ཀྱུན་ཞིག་བལྟས་པས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སླ་ལྟག་ཏུ་དད་པ་བྱུང་།
ཟབ་མོའི་དོན་ཐམས་ཅད་སྟོན་པར་བསྟན། འདི་ཀྱུན་ནས་གའ་པོ་འདྲ་བ་བད་སྟེ་ཆོགས་
ཀྱིས་བསྟན་པས་གོ་དཀའ་བར་འདུག་གསུངས། འཕལ་ལ་གཟིགས་ཀྱིན་ད་ལྟའི་ངའི་
རྒྱུད་ཆོད་འདིས་དགེ་སློང་གི་ལམ་དུ་ཡེ་མི་བཏུབ་རྟོག་ངན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཉེ་ཆ་བར་
སྟངས་གསུངས། དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་ཡང་གསང་སྤྲུགས་གཟིགས་ཤིང་འདི་ཀྱུན་ལས་
དང་པོ་བས་བྱར་ཡེ་མི་བཏུབ་བྱ་བ་ཁོན་ཆོག་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གསུང་སྐད། གྱི་ཡའི་བུམ་པའི་ཆོ་
ག་ཀྱུན་ཡང་སྤར་བསྟན་པའི་སློབ་དཔོན་གྱི་ཆོས་དང་མི་ལྟན་པས་བྱར་ཡེ་མི་རུང་། ལུ་
རྟོ་བས་དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཐད་དུ་ཡོ་བདུན་བཞུགས་པ་ལ་བུམ་པ་བཅའ་བ་ལཱ་
གཅིག་ལས་མ་གཟིགས། དེ་ཡང་རོག་རྟོམ་པའི་བྱ་ཤི་བ་ཞིག་གིས་ཁོ་བོས་ཆོ་ལས་
འདས་པ་འདིའི་ཆེད་དུ་བུམ་པ་ཞིག་བཞེངས་པར་བྱ་བེར་ནས་སྤྲུལ་པ་བཅས་བུམ་པ་
ནི་གཉིས་བཞེངས་ང་ལ། གཅིག་ལ་འདི་མ་བྱ་ཆེན་མོའི་གཟུངས་ལ་བརྟེན་པ་ཞིག་ཡིན་

ཏེ་བྱེད་ཀྱིས་ཡེ་མི་ཡོང་བ་ཞིག་ཡོད་གསུངས་ནས་ཆད་ཀྱིས་བཅད། ལད་མོ་བྱས་སྟེ་
 དོགས་པར་གདའ་གསུངས། ལྷུ་བས་ཤེས་རབ་སེལ་བྱ་བ་ན་ནས་སྤྱོད་བས་གཙུག་ཏྱིར་
 དྲི་མ་མེད་པའི་གཟུངས་ཆོག་ཏུར་སྤྱད་བ་ཞིག་མཛད་པ་ལ་མ་ཐན་པར་གྱི་བས། ལུ་
 པའི་སྟོང་པོ་ཀྱན་སོ་སྟོན་གྱི་ཡང་དུ་བསྐྱར་ནས་འདི་ནམས་ལྷགས་གཙོ་བྱེད། ཁོ་གཅེས་
 ནས་བྱས་པ་ཡིན་པ་ལ་སྐར་སྟེང་པ་བཞིན་དུ་སོང་། བྱེད་པ་ལ་མི་དབང་བ་བྱས་པ་ཁོ་
 ནས་ལེན་གསུང་བ་ལགས་པར་གདའ། བྱིས་མཁར་སྟེང་པ་དང་བསྐྱེད་ལུ་བ་ཀྱན་
 གཟིམས་མལ་གྱི་དབྱེས་ནས་གཟུངས་ཆོག་མཛད། དགོ་བཤེས་ལ་གཙུག་ཏྱིར་དྲི་
 མ་མེད་པའི་གཟུངས་ཁ་ཡོར་བསྐྱོད་བ་ལུས་པ་ཡང་ཡེ་མི་གནང་བར་ད་ལྟ་ལུ་ཆོག་ལ་
 སོགས་པ་བྱས་པས་ལུས་པ་འདྲ་བ་དང་འབྱུང་གིན་འདུག་པས་བྱི་མའི་ཉེས་དམིགས་
 མི་འབྱུང་སྟུམ་དུ་ཡོད་བཟན་དུ་ཡང་མེད། བྱི་མ་ལ་དོ་རྩེ་དཔུལ་བར་འགོ་ཡང་ད་ལྟ་ལུ་
 པ་འབྱུང་བ་མི་སྟོན་ཏེ། གསང་སྟགས་ཀྱི་ཆེ་བ་ཡིན་གསུངས།

དགོ་བཤེས་སྟོན་པ་དེ་ནས་སྐྱབ་པ་གཉིས་ཙམ་ན་འདའ་བའི་རུབ་ཅིག་ལྷགས་དོགས་
 ན་བཞུགས་པའི་དུས་སྟེ། སྐལ་བ་ཡུལ་ཤེད་དུ་བརྟེན་པ་ལ་ལོ་མ་ཆོས་བྱས་ནས་ཏྲགས་
 ཐོམ་གྲུད་དུ་བཏང་བ་དང་། ལུད་མེད་དང་མནའ་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་བྱས་པ་ལ། དེ་ཀྱན་
 མ་ལེགས་པ་བྱས་པ་བྱ་བ་ཡིན། སྟོགས་སྟེང་མ་ཡིན་གྱིས། བྱེད་དག་ནད་པའི་རིམ་གྱོ་
 དང་། གསོན་པའི་ཆེ་སྟོག་བཟིང་བ་དང་། ཤི་བ་ལ་ཐན་འདོགས་པ་ནམས་ལ་རི་ལྟར་
 བྱེད་གསུངས་ནས་དྲི་བ་མཛད་པ་ལ་སྐར་གྲུང་ལན་ཡང་མ་སྟོབས། ལུ་བ་ཡང་མ་སྟོབས་
 པའི་དུས་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་གསང་སྟགས་བྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ནས་ཐབས་དཔག་ཏུ་
 མེད་པ་བཤད་ནས་ཡོད་དེ། ད་ལྟ་སྟོན་དཔོན་མེད་གསུངས་ནས་ཆད་ཀྱིས་བཅད་ནས།
 དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པ་དབུལ། དགོ་འདུན་ལ་བསྟེན་བཀུར་
 དུ། མདོ་སྟོན་གྱི་ཁ་འབར་མའི་གཏོར་མ་བྱ། ལ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ཆ་ཆ་

གདབ་གསུངས། གཡོ་རུ་སྟོད་རུ་ཐུམ་པ་བཟང་པོ་བསྐྱབས་པ་དང་འཕན་ཡུལ་སྟོད་རུ་
གཞོད་སྟོན་ཨ་པ་རུ་ཅི་ཏྱ་བསྐྱབས་པ་གཉིས་ལ་བར་ཆད་བྱུང་བ་ཅིས་ལན་ཞུས་པ་ལ་
ཡང་། སྟོབ་དཔོན་བྱ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། སྐགས་པ་བྱ་བ་གཅིག་དགོས་པ་ལགས་
གསུང་སྐད་མདོ་སྡེ་སྟོག་པ་ཡང་སྐབས་གོ་རིམ་རུ་མ་བབ་པར་བསྐྱགས་ན་དཀྱགས་མར་
འགོ་བས་འུར་བར་མི་རུང་གསུངས། ར་སྒྲེང་དང་ཕུ་རྟོ་བའི་རུས་ན་ཡེ་མི་མཛད། སྟོག་
སྐད་དང་མི་བྱ་སྐྱ་བ་རྒྱ་གར་ལད་མོ་བྱེད་པ་བཞིན་རུ་གཅོད་ལུགས་གྱིས་བསོད་ནམས་
ཟད་མི་ཤེས་པ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཞིག་ཏུ་འགོ་ཉེན་ཡོད། འགྲུ་སྟོན་བྱེ་འོས་སྟོག་སྐད་
བྱས་པ་ལ་ཡང་དགོ་སྟོང་གིས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་གསུངས་ནས་ཕུ་རྟོ་བ་མ་མཉེས། ར་སྒྲེང་
ན་ནད་པ་བྱུང་ཡང་དགོ་འདུན་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་པ་ཐབས་གཞན་ཅི་
ཡང་མི་མཛད། དེའི་རུས་སུ་དགོ་བཤེས་སྟོན་པས་ཁྱོད་རང་གི་དད་པ་ཆད་པ་ཡིན་ནོ་
གསུངས་ནས། ནད་པ་དེར་ཡོང་མ་རུས་ན་དགོ་འདུན་གྲལ་ལ་བཞུགས་ཞལ་ཆབ་འདྲེན་
བའི་རུས་ན་ཁྱོད་གྱི་དོན་རུ་དགོ་འདུན་གདན་ལ་བཞུགས་ནས་ཞལ་ཆབ་འདྲེན་ནོ་ཟེར་
བ་རེ་གཏོང་། དེ་ནས་བྱས་སྟོན་དངས་ནས་གསོལ་བའི་རུས་ན་དང་། དེ་ནས་བྱས་ཆབ་
དངས་ནས་མདོ་འདོན་བའི་རུས་སུ་ཡང་སྡེ་མ་བཞིན་རུ་མཛད། དེས་པལ་ཆེར་རྟ་སོས་
སུ་འགྲོ། དེས་མ་སོས་ན་ད་འཆི་ཟེར་ནས་ཁོ་ཐག་གཅོད་པ་ལས་ཐབས་ཆབ་ཚུབ་གཞན་
ཅི་ཡང་མི་མཛད།

དགོ་བཤེས་རྣལ་འབྱོར་བའི་རུས་ན་སྟོན་པ་དམར་པོ་བྱ་བ་ཞིག་རྒྱང་བ་ན་ནས་
འཁྱུག་རང་ཡེ་མི་ཤེས་པར་འདུག་པའི་རུས་སུ། བངས་པར་དགོ་འདུན་ལ་ཆོས་སྟོན་
བྱེད་པའི་འཕེལ་བཀྱར་པས་དེའི་རྒྱབ་མོ་རང་རྟ་སོས་སུ་སོང་ནས། བངས་པར་ཁོ་རང་
གིས་སྟོན་མོའི་གོམ་བྱེད་རུས། ཕུ་རྟོ་བ་གདན་ཅིག་མཛད་པས་འཕྱི་མོན་བཞེངས་ནས་
བྱོན་ཅ་ན་ཁོ་སྟོན་མོའི་གོམས་བྱེད་ཅིང་སྤང་། ཁྱོད་ན་བ་སོས་སམ་སྤྲིས་ང་ལ་པར་སོས་

ཟེར་སྒྲོན། དགེ་བཤེས་སྒྲོན་པའི་ཞལ་ནས། ཟླ་དེ་ལོ་བ་ད་ལྟ་བུ་གྲག་ར་བའི་ཐིག་གི་
 ཚོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་དགྱིལ་ལའོར་ཁོ་ན་བྱེད་དེ། དེའི་ཚོ་ག་དང་ཐིག་གི་ཡན་ལག་རེ་རེ་
 ཚད་དུ་མ་བསྐྱལ་ན་ཡང་། སོ་སོར་ཐར་པ་ལ་ཐམ་པ་བཞི་ཀ་བྱུང་བས་ཀྱང་བྱང་དུ་མེད་
 པའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་གསུངས། དགེ་བཤེས་ཉིད་དབུ་རུ་གྱུང་དུ་
 མཚན་རྟེན་བརྒྱ་པོ་ཞིག་གི་རབ་གནས་ལ་སྒྱུན་བྱངས། རྩོམ་ཡགས་ཀྱིས་ཞབས་རྟོག་
 མཛད་ནས་བྱོན་པ་ལ། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ན་དགྱིལ་ལའོར་ཁོ་ན་ཡང་མིན་པའི་རི་མོ་
 དང་མཛེས་པ་བྱ་བའི་ཐབས་བཤད་ནས་ཡོད་དེ། འབྲོམ་སྒྲོན་གྱིས་དགྱིལ་ལའོར་བྱས་
 ཟེར་ནས་སྤྲུགས་པས་ལད་མོ་བྱེད་དུ་འོང་གིས་རང་ཅག་གིས་མཆུ་ལ་ཁོ་ན་གྱིས་ཤིག་
 གསུངས། དགེ་བཤེས་ཡོག་རྫོང་དང་དཔོན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་རྩོམ་ཡགས་གསུམ་
 ལ་རིམ་པ་གནང་བར་གདའ་ན། དེའི་དུས་སུ་དགྱིལ་ལའོར་བཞེངས་སམ། ལུམ་པ་
 ཅོམ་ལ་བརྟེན་ནམ་མ་འཛལ། དེ་མིན་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་བཞེངས་པ་དང་ཡེ་མ་མཛད།
 ཐིག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྤྲུགས་འདི་ལ་གཉན་པ་ཟབ་པ་གྲུགས་པམ་ལའང་རེག་རྩ་མི་
 བརྟུབ་པ་ཅོམ་དུ་དགོངས་པར་གདའ། དེ་བས་ན་འདི་རྟེན་རང་སུ་རུང་ལ་བྱས་པས་མི་
 ཡོང་བྱེད་པར་ཅན་ཞིག་དགོས་པ་ལགས་གསུངས། དེ་ན་མས་ཀྱིས་ཐིག་པ་ཆེན་པོ་གསང་
 སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱལ་པ་ཉམས་སུ་བྱུང་བའི་ཐབས་ཀྱང་བཤད་ཟིན་ནས།

བཞི་བ་རྩོམ་པ་མཐར་ཐྱིན་པ་མཆུག་གི་དོན་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་གདགས་མཛད་པ་
 དང་། བོད་དུ་རི་ལྗར་བསྐྱར་བའི་རྩལ་གཉིས་ཀྱི།

དང་པོ་(སྒྲོབ་དཔོན་གདགས་མཛད་པ་)ནི།

གནས་བརྟན་མར་མེ་མཛད་དཔལ་གྱིས།།

མདོ་སོགས་ཚོས་ལས་བཤད་མཐོང་བ།།

བྱང་ཆུབ་པོད་ཀྱིས་གསོལ་བ་དབ་ནས།

བྱང་ཆུབ་ལམ་བཤད་མདོར་བསྟུས་བྱས། ༄།

བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དབལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
མཛད་བ་ཚོགས་སོ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་གཤམ་པའི་ཞལ་ནས། རྫོགས་སྒྲུབ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་
སྤྱོད་མའི་མན་ངག་དང་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལས་བཤད་པ་གཟིགས་ནས་ཁྱུ་བཙོ་
འདིས་ཞུས་པའི་ཆོས་འདི་མཛད། གསུངས་པ་ལྟར་རྫོགས་པོད་དུ་བྱོན་ནས་བསྟན་བཅོས་
འདི་མཛད་ཅན་དགྲུང་ལོ་དུ་གཟུ་བྱ་བློ་ལྡན་ཡིན་པས། ཉན་ཐོས་ཅུ་བའི་སྡེ་བ་བཞི་ལས་
དགེ་འདུན་པ་ལ་ཆེན་སྡེ་བའི་བྱེ་བྲག་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་སྤྱོད་པའི་སྡེ་བ་ལྟ་སངས་
རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་བཀའ་བརྒྱུད་ལ་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་བསྟན་པར་ཚོགས་ནས་ཕུན་
འིང་དུ་ལོན་པའི་གནས་བརྟན་མཚན་མར་མེ་མཛད་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲུབ་གསུངས་
པ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་མའི་མན་ངག་དང་། རྒྱལ་བའི་བཀའི་ཡུང་མདོ་སྡེ་དང་སོགས་པས་རྒྱུད་
དང་། དེ་ཀྱན་གྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཆད་མར་གྱུར་པའི་ཆོས་རྣམས་
ལས་བཤད་པ་དག་མཐོང་བུ་ནི་ལྟར་གཞུང་འདི་ཚུམ་པར་ཁྱུ་བཙོ་སྒྲོན་ལམ་གྱིས་འབྲེལ་
བའི་སྒྲོབ་མ་ལྟ་བུ་ལྟན་པ་བྱང་ཆུབ་པོད་ཀྱིས་སྒྲུབ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་གསོལ་བ་བཏུབ་
ནས་ཞུས་པའི་ངོར། སྡེ་སྒྲོན་གྱི་ཆོས་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་འབྲུགས་བསྐྱེདས་ནས།
སྟན་ཐོག་གཅིག་དུ་ཉི་མ་དེ་འིང་གི་སྒྲོམ་དོན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གདམས་ངག་སྟེས་
བསྟུས་ཐོབ་པའི་འབས་བྱ་ཚོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཤད་པ་
མདོར་བསྟུས་པ་འདི་བྱས་ཏེ། དེ་ཡང་དོན་ལས་མཚན་དུ་གསོལ་བས་བྱང་ཆུབ་ལམ་
གྱི་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་བ། རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་གོ་འཕང་བརྟེས་
པའི་མཁའ་བ་ཆེན་པོ་དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མཐའ་

དག་གི་དོན་གྱི་ཆ་ལེགས་པར་སྒྲེབས་ཏེ་ཚིག་ཏུ་དུས་ཚོམ་པར་མཛད་པ་ལ་གོགས་
དང་བར་ཆད་མེད་པར་མཐར་ཐྱིན་པས་ན་རྫོགས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ།

སྦྱིལ་བུ་བའི་ཞལ་ནས། བསྟན་བཅོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་ལ། །མདོ་སོགས་
ཆོས་ལས་བཤད་མཐོང་བ། །ཞེས་པ་རང་བཟོ་སྒྲུངས་པ་སྟེ། ཡ་གིར་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་
བསྟན་པའི་ཐབས་བཤད་ཟེར་ནས། །འདིར་མདོ་སོགས་ཆོས་ལས་བཤད་མཐོང་ཞེས་པ་
མི་འགལ་ཏེ། སྒྲ་མའི་མན་ངག་ཙམ་ལས་མེད་པ་མ་ཡིན། མདོ་སྟེ་དང་རྒྱུད་སྟེ་མཐའ་
དག་ན་བཞུགས་པའང་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ལྡན་ཡིན་ཞེས་པའོ་གསུངས།

གཉིས་པ་(ཁོད་ཏུ་རི་ལྷར་བརྒྱུར་བའི་རྩལ་)ནི། རྒྱལ་ར་གྱི་མཁན་པོ་དྲེ་པེ་ཀར་གྱི་རྩལ་
དང། ལོ་ཙམ་བདག་སྒོར་དགེ་བའི་སྒོ་གོས་ཀྱིས་བརྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་པབས་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་རྫོགས་སོ། །ཆོས་འདི་ཞང་ཞུང་གི་ཡུལ་ཐོ་ལིང་གསེར་ཁང་
ཏུ་ལེགས་པར་སྦྱར་བ་སྤྱི་ཏའི་སྐད་ཏུ་བརྩམས་པ་ལས། དེའི་ཚིག་དང་དོན་ཞུ་ཡུལ་
གྱི་པ་རྒྱེ་ཏ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དྲེ་པེ་ཀར་གྱི་རྩལ་སྟེ་དབལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་
བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་པོ་དེ་ཉིད་ཏུ་ཞུ་བྱེད་གྱི་ལོ་ཙམ་པ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་
བྱུང་ཞིང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་དགེ་སྒོར་མ་དགེ་བའི་སྒོ་གོས་ཀྱིས། རྒྱལ་ར་གྱི་སྐད་
ལས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཏུ་བརྒྱུར་ཅིང་ཚིག་དང་དོན་གྱི་ཆ་རྣམས་པ་རྒྱེ་ཏ་ལ་ལེགས་པར་ཞུས་
ཏེ་དག་པར་བགྱིས་ནས་ནོར་འབྱུལ་མེད་པར་གཏན་ལ་པབ་པ་པོ། །ཞེས་པ་སྟེ།

དེ་ལ་**སྦྱིལ་བུ་བའི་ཞལ་ནས།** །འདིའི་ཚིག་རྟོག་པོ་ཁ་ཅིག་པོ་དེ་ལ་མི་ཟེན་པ་དང་མི་
ཤེས་པ་ཙམ་ཡང་མེད་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་བསྟེལ་བ་ཞིག་མཛད་པར་བྱ། མ་བསྟེལ་
བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚིག་དུས་ཐམས་ཅད་ཏུ་སྒོམ་པའམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཞིག་དགོས་
གསུངས།

དེ་ལྟར་སྦྱོས་བུས་མདོན་མཐོའི་རྟེན་ལས་ནི། །ངེས་ལེགས་བྱང་རྩལ་རྒྱལ་བར་བྱེད་

པ་ཡི། །ལམ་རབ་སྒྲུང་བྱེད་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མའི་ཚུལ། །གཞུང་མཛད་མར་མེ་མཛད་དཔལ་
 རང་ཉིད་གྱིས། །གངས་ཅན་བསྟན་པའི་སྒྲོག་གིང་འབྲོམ་སྟོན་རྒྱུ། །མཚན་དང་དོན་
 མཐུན་རྒྱལ་བའི་འབྲུང་གནས་ལ། །ལེགས་པར་བཤད་པའི་ལེགས་པཤད་རིན་ཆེན་
 མཚོག། །མཁུན་རབ་གསལ་བས་ཐུགས་ཚུད་བུ་ཉོ་བས། །རི་རྒྱུད་གདམས་བཞིན་སྒྲུངས་
 པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས། །མཁས་དང་གྲུབ་པའི་གཙོ་རྒྱལ་གསལ་ཤིང་བའི། །གསུང་སྒྲོས་
 ལས་བྱུང་ཡོངས་ཀྱི་དགོ་བའི་བཤེས། །དགོན་མཚོག་འབངས་དེའི་དྲོན་ལས་ཕྱོགས་
 ཅུམ་ཞིག། །མཐོང་བར་གྱུར་གང་དེ་འདིར་བཀོད་པ་ཡི། །དགོ་བས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་
 རིང་གནས་གིང་། །འགྲོ་ཀྱན་བྱང་ཆུབ་ལམ་བཟང་འདིར་ཞུགས་ནས། །རྩོ་རྩེའི་གདན་
 བོར་གྱུར་དུ་འཛད་རྒྱ་ཤོག། །བདག་ཀྱང་སྒྲེ་ནས་སྒྲེ་བ་བྱང་ཆུབ་བར། །རྩོ་བོ་ཡབ་སྐུ་
 གདམས་པའི་ཆོས་ཚུལ་དང་། །ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ཡི། །དགོ་བའི་བཤེས་
 ཀྱི་མགོན་དང་བཅས་གྱུར་ཅིག། །གལ་ཏེ་གཞུང་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོག་དོན་དག། །རི་
 བཞིན་མ་རྟོགས་དབང་གིས་སྒྲེབ་ལེགས་སུ།

རྩོམ་པར་མ་རྒྱས་ལ་སོགས་ཉེས་པའི་ཆ། །མཆིས་ན་མི་འཆབ་མཁས་པའི་ཆོགས་
 ལ་འཆགས། །ཞེས་གར་ཕྱོགས་མདོ་ཁམས་ཀྱི་སའི་སྒྲེ་དགའའི་འདྲན་པ་སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་
 ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་པའི་གསུང་གིས་རིང་མོ་ནས་བསྒྲུལ་བའི་བཞེད་པ་བསྐྱང་བ་དང་།
 དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་ལ་མོས་པའི་སྒྲེ་བོ་གཞན་ལའང་ཕན་པར་འདོད་པའི་སྒྲོས།
 མཚོག་གི་དཔལ་ལྡན་སྒྲུ་མ་ལྷ་དམར་ཅོད་པན་འཛིན་པ་ལྷ་པ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་མཁུན་
 པ་དཔལ་དགོན་མཚོག་ཤུ་མཚོག་གི་གཙོ་བོའི་འབངས་རབ་ཏུ་ཆོས་པའི་ཞལ་སྒྲུ་ནས་
 ཀྱི་ཞབས་རུལ་ལ་སྒྲེ་བོས་རིག་པའི་བཅུན་པ་ཆོས་སྒྲུ་བ་གྲགས་པ་དོན་གྲུབ་དག་གི་
 དབང་ལྷུ་ཤིང་རྩིང་བོ་དགའ་བའི་བྲང་བ་ཞེས་ཏུ་བས་ཡི་གེར་བཅུས་པ་སྒྲེ་དགའ་ཐམས་
 ཅད་ལ་དགོ་བར་གྱུར་ཅིག། །སེམས་མཆོད་ལོ།

འདིའི་གཞུང་གི་དཔེ་རྒྱུ་ལ་ཆོག་ཟུར་འབྲ་མིན་འདུག་པ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་
ག་ར་བ་ཆེན་པོའི་གསུང་ལ་དངོས་ཀྱི་སྒྲོབ་མ་དག་གིས་ཟིན་བྲིས་སུ་མཛད་པའི་འགྲེལ་
བ་དང་མཐུན་པར་བཏོད་པའོ།། མཁྲའི།།

༣། །བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མའི་འགྲེལ་བ་སྟིང་པོར་བསྐྱུས་པ་
 བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོང་བ་རབ་རྒྱ་གསལ་བ་
 ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

སྒྲ་མ་ཤུག་འི་རྒྱལ་པོའི་ཞབས་ལ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །བསོད་ནམས་
 བརྒྱ་ལྷན་མཆོན་གྱི་མེ་ཏོག་དཔེ་བྱང་མཛེས་པའི་ཟེུ་འབྲུ་ཆགས། །ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་
 དབྱངས་གྱི་རྩ་སྒྲས་རིགས་གསུམ་གདུལ་བྱར་ཐར་ལམ་སྟོན། །ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའི་མེ་
 ལོང་ངོས་སུ་ཤེས་བྱའི་གཟུགས་བརྟན་མ་འདྲེས་གསལ། །བདག་ཅག་སྟོན་མཆོག་བཀའ་
 དྲིན་མཉམ་མེད་སྟིང་ནས་དྲན་ནོ་ཐུགས་རྗེས་སྟོངས། །སེམས་མཆོག་བསྐྱེད་ནས་རྒྱན་
 གྱི་མཐའ་བར་ལམ་ཞུགས་ས་ལ་གནས་རྣམས་དང་། །དེ་དག་གང་ལས་འབྱུང་བའི་
 གནས་གྱུར་སེམས་གྱི་དམ་པ་རིན་ཆེན་ཏེ། །དེ་ཉིད་སྟོན་བྱེད་དགེ་བ་གསུམ་ལྷན་ལེགས་
 གསུང་ཉི་ཟླའི་དགྱིལ་ལའོར་ལ། །དད་ཅིང་མོས་པའི་ཡིད་གྱི་འདབ་བརྒྱ་ཡང་སྤིང་ཀྱན་
 ཏུ་གོལ་གྱུར་ཅིག། མཐའ་ཡས་སྒྱུ་འཕུལ་ཁ་བ་ཅན་ལྟོངས་སུ། །ཐར་ལམ་མ་ནོར་སྟོན་
 མཛད་རྒྱལ་བའི་སྐུ། །ས་གསུམ་གྲགས་པའི་རྒྱལ་མཆོན་མཛོན་མཐོ་བ། །མགོན་པོ་
 ཨ་ཏི་ཤ་ལ་ཕྱག་འབྱེའོ། །གང་དེའི་བརྒྱན་འཛིན་བཀའ་རྣམས་གདམས་ངག་ཏུ། །སྟོན་
 པའི་རིང་ལུགས་གསར་རྟེན་མུ་ཏིག་ཐེང་། །རྣམ་ཐར་གསེར་གྱི་སྒྲུང་པར་བརྒྱས་དེ་
 རྣམས། །ཡིད་ཆེས་དད་པས་གཙུག་གི་རྒྱན་རྒྱ་བཅིངས།།

ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་སྤིང་ལས་ངེས་པར་འབྱིན། །ཉམས་སུ་བྱངས་པས་གདན་གྱི་
 འདུན་མ་འབྲུབ། །དྲི་མེད་བེདྲུཅ་མཚུངས་རྣམ་དག་གཞུང་། །གངས་ཅན་སྐྱེད་གུའི་སྤྱི་

ནོར་འདི་ཀོ་མད། །ཡོངས་གྲགས་ཉི་ཟླ་ལྟ་བུའི་བཀའ་སློལ་ཉིད། །དམ་པ་དྲུ་མས་གིན་
 ཏུ་གསལ་མཛད་མོད། །རང་མཉམ་སྒོ་གོས་སུ་མཆུང་འགོངས་སྤྲོ་བའི། །ཆོག་འགྲེལ་
 བདུད་ཅིའི་ཉིང་ཁུ་ཅུང་ཟད་སྟེལ།

འདིར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྟུན་པ། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་གྲུ་སྒྲུབ་
 དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱི་ལམ་སློལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སར་འགོ་བའི་སྒྲུ་
 པོ་མཆོག་གི་ཆོས་ལུགས། སྒྲུས་སུ་གསུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་བླང་བའི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་
 མ་ཆང་བ་མེད་པར་བསྟུན་པ།

**བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་འཁོད་པ་ལ་གཉིས། བཤད་བྱའི་ཡན་ལག་དང་། གདམས་
 བ་དངོས་ཀྱི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི།**

བི་ག་མ་ལ་གྱི་ལའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཁུངས་བཅུན་པར་བསྟན་པའི་བྱིར་
 མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བ་བསྟན་པ། གདམས་ངག་ལ་གྲུས་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་
 བསྟན་པ། ཆེ་བ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ལ་ཉན་བཤད་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་གསུམ་སྟོན་
 དུ་གལ་ཆེ་བར་བཞེད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། དང་པོ་གཞུང་འདི་མཛད་
 བ་པོ་ནི། བསྐྱལ་བ་བཟང་པོའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསམ་བཞིན་དུ་ཟ་རྟོར་གྱི་ཡུལ་
 དུ་རྒྱལ་རིགས་ཆེན་པོར་སྒྲུ་འབྱུངས་ཤིང་། རྟེན་སྟོན་གསུམ་མང་དུ་མཁྱེན་པ་ལུང་གི་ཡོན་
 ཏན་དང་། དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབས་པས་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་བརྟེན་ནས།
 རོ་རྒྱུ་གདན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་པོ་བྱང་དུ་ཕུ་སྟེགས་ཀྱི་སྤྲོ་བ་ངན་པ་ལན་གསུམ་དུ་ཆོས་
 ཀྱིས་པམ་པར་མཛད་པ་སོགས་རྒྱ་བོད་གཉིས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་རྒྱ་
 ཆེན་པོ་མཛད་ཅིང་། ཁྱད་པར་བོད་དུ་ཐེབས་ནས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་
 ལོ་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱོར་ཞིང་། གཞུང་འདི་ཉིད་མཛད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོན་ནས་རྒྱལ་
 བའི་བསྟན་པའི་སློལ་རྒྱུ་བ་རྣམས་གསར་དུ་བཅུགས། སློལ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་རྣམས་

གསལ་བར་མཛད་པས་ཀྱན་གྱང་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་མ་ནོར་བ་ལ་
 དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་སྒྲོན་པས་ལའི་དཔར་མཛད་པའི་བརྒྱུ་ཏྲ་ཆེན་པོ་རྩོམ་རྩེ་དཔལ་
 ལྷན་ཨ་ཏི་ཤ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། **ནག་ཚོ་ལོ་རྩེ་བའི་བརྒྱུད་པ་བརྒྱད་རྩུབ་ལས།** རོ་བོ་བོད་
 ཏུ་མ་བྱོན་ན། །ཐམས་ཅད་ཡོང་བ་བཞིན་དུ་གྱུར། །མཁུན་པ་རྒྱས་པ་ཁྱེད་བྱོན་
 པས། །བོད་དུ་ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་ཤར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་ནི། ས་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་མེ་གཅིག་ལུ་ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྒྱད་བསྟུས་པ། ཤིང་ཏྲ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་སྟོལ། བརྒྱད་པའི་རྒྱ་
 བོ་གསུམ་འདྲེས་ཀྱི་མན་ངག། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་ཆེན། མདོ་དང་
 དགོངས་འགྲེལ་མཐའ་དག་གི་ལྟུ་མིག། རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 གཤེགས་ལུ། སྒྲིས་ལུ་གསུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་བླང་བུ་མ་ཆང་བ་མེད་པར་སྟོན་པའི་
 གཞུང་བྱང་རྒྱབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། མདོ་སྒྲགས་གཉིས་ཀྱི་ལམ་གནད་བསྟུས་
 པས་བཞེད་བྱ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་
 པས་ལག་ཏུ་བླང་བདེ་བ་དང་། ཤིང་ཏྲ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་མཁས་པའི་བླ་མ་
 གཉིས་ཀྱི་གདམས་པས་བརྒྱན་པས་ལུགས་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ཆེ་བ་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་ཆོས་ལ་ཉན་བཤད་རིམ་བུ་བའི་རྒྱལ་ནི། ཉན་
 པའི་རྒྱལ། བཤད་པའི་རྒྱལ། མཇུག་ཏུ་ཐུན་མོང་དུ་རིམ་བུ་བའི་རྒྱལ་རྣམས་ཉི་ཤུ་ས་
 པ་བྱང་རྒྱབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བྲིད་ཡིག་རྣམས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་གདམས་པ་དངོས་ཀྱི་དོན་ལ་གསུམ། མཚན་གྱི་དོན། འགྱུར་གྱི་ཕྱག
གཞུང་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་(མཚན་གྱི་དོན་)ནི།

རྒྱ་གར་རྒྱ་དྲུ་ བོ་རྟེ་ཕུ་ཐ་ཕུ་དྲི་པེ། བོད་རྒྱ་དྲུ་ཕྱང་རྒྱུ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ།

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྒྱ་གར་འབགས་པའི་ཡུལ་ན་རྒྱ་དྲུ་རིགས་ཆེན་པོ་བཞི་ཡོད་པ་ལས།
ལེགས་སྤྱར་གྱི་རྒྱ་དྲུ། གཞུང་འདིའི་མཚན་ལ་བོ་རྟེ་ཕུ་ཐ་ཕུ་དྲི་པེ་ཞེས་པ། བོད་ཀྱི་
རྒྱ་དྲུ། ཕྱང་རྒྱུ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་བར་བསྒྱུར་ལ། དེ་ཡང་བོ་རྟེ་ནི་ཕྱང་རྒྱུ། པུ་
ཐ་ནི་ལམ། ཕུ་དེ་པེ་ནི་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་ལ་སྤངས་ཏྲོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་བདག་
ཉིད་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་
པ་བྱང་ཞིང་། རི་ལྟ་རི་སྟེད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པ་རྒྱུ་པས་བྱང་རྒྱུ་དང་། དེར་
བགྱོད་པའི་ལམ་གྱི་གོགས་མ་ཏྲོགས་པ་དང་། ལོག་པར་ཏྲོག་པ་དང་། ཐེ་ཆོས་ཀྱི་མུན་
པ་མ་ལུས་པ་བསལ་ནས། ས་བརྩུ་ལམ་ལྟའི་རང་བཞིན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བརྟན་
བཅོས་ཡིན་པས་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་ལོ། །དེ་ལྟར་བརྟན་བཅོས་བསྒྱུར་པའི་ཐོག་མར་རྒྱ་རྒྱ་དྲུ་
སྒྲོས་པ་ནི། ཆོས་ཁུངས་བཅུན་པར་ཤེས་པ་དང་། ལོ་པར་རྒྱལ་སྟོན་རྣམས་ལ་བྱས་ཤེས་
དེན་གཞོ་སྟེ་བ་དང་། སྒྲི་ཉའི་རྒྱ་དྲུ་ལ་བག་ཆགས་བཞག་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་(འགྱུར་ཕྱག)ནི། ཕྱང་རྒྱུ་སེམས་དབང་འཇམ་དབལ་གཞོན་རྩར་གྱུར་
པ་ལ་བྱས་འཆལ་ལོ། །

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ལོ་རྩ་བས་འགྱུར་མཛད་པའི་སྤྲ་ལོགས་སུ་ཕྱང་རྒྱུ་སེམས་དབང་
འཇམ་དབལ་གཞོན་རྩར་གྱུར་པ་ལ་བྱས་འཆལ་ལོ། །ཞེས་བརྟན་བཅོས་འདི་སྤྱིར་རྒྱལ་
བའི་བཀའ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་འགྲེལ་ཡིན་ཀྱང་གཙོ་བོར་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་མདོན་
པར་ཤེས་པ་དང་། འགྱུར་མཐར་ཕྱིན་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བགྱོད་པ་ལོ། །

གསུམ་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་བཞི། མཚན་པར་བརྗོད་ཅིང་བཤད་པར་དམ་བཅའ་
བ། གཞུང་དངོས་བཤད་བ། རྒྱ་གར་ལ་བརྟེན་ནས་བཅུམས་བ། མཐུག་གི་དོན་
ནོ། །དང་པོ་(མཚན་པར་བརྗོད་ཅིང་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་)ནི།

དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་དག་དང་དེའི་ཚོས་དང་།

དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་བྱས་བྱས་ཏེ།

སྒོ་བ་མ་བཟང་པོ་བྱང་ཆུབ་འོད་གྱིས་བསྐྱེད་ལྗེས་པས།

བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་རབ་རྒྱ་གསལ་བར་བྱ།

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་ཐོག་མར་གང་ལ་བྱས་བྱ་བའི་ཡུལ། ཐོག་ས་
བཅུ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་རྒྱ་སྟོན་པའི་ཚོས་བཅོམ་ཞིང་། སྟོན་འབྲས་བུ་དང་གྱི་
གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་པ་དག་དང་། དེའི་ཚོས་ཏེ་རྒྱལ་བ་དེ་རྣམས་
གྱིས་གསུངས་པའི་ཚོས་གསུང་རབ་ལུང་གི་ཚོགས་དང་། དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་སྐྱབ་པའི་
ཚོས་དང་། དེ་མཛོན་དུ་བྱུང་བ་རྟོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་དང་། སྐྱབས་གནས་དང་། དགེ་
བ་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པས། དེ་དག་ལ་འདུན་ཞིང་དབྱེ་བར་མ་རྣམས་པས་ན་དགེ་
འདུན་ཏེ་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ས་ལ་གནས་པ་སྟེ། ཡུལ་དེ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་གནས་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་ཐུགས་
གྱིས་དངས་པའི་ཡུས་ངག་གིས་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་བྱས་འཆལ་ལོ། །ཞེས་བྱས་མཛད་
པས་བགེགས་དང་བར་ཆད་ཞི་ནས་རྩོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། ཡ་རབས་དམ་པའི་
སྟོན་པ་དང་མཐུན་པ་དང་། འོས་ལ་རྗེས་འདུག་རྣམས་ལ་ལག་ལེན་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་བྱས་ཏེ་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། བྱ་བ་བྱུང་བར་ཅན་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་
བོད་ཐམས་ཅད་གྱི་བསྟན་པའི་བདག་པོར་ཚོས་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་སུ་

འབྲངས་ཤིང་། རྟེན་དག་སྤོང་། དཀོན་མཆོག་ལ་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་ཅན། མདོ་རྒྱུད་
ལ་ཤེས་རབ་གྱི་སྒྲུབ་ཡངས་པ། རྫོང་པོ་དཀའ་བ་དུ་མས་སྒྲུབ་བྲངས་ཏེ། ཐུགས་ལ་བབ་
པའི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་གིས་མཉེས་པར་མཛད་པའི་རང་གི་སྒྲོབ་མ་ལྷག་པའི་ཐུགས་
བསྐྱེད་བཟང་པོ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་སྒྲ་མ་བྱང་རྒྱུ་ལོད་གྱིས་བོད་དུ་བསྟན་པ་ལ་འདྲ་མི་
འདའི་བབ་ཅོལ་མང་པོ་བྱང་བས་ད་ལྷ་བསྟན་པ་སྤྱི་ལ་ཅི་ཡན་ཅིག་དགོས་ཚུལ་སོགས་
སྟན་དུ་གསོལ་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མ་ལུས་པའི་དོན་ཆོག་ཉུང་ལ་དོན་འདུས་པ་སྒྲ་མ་
ཉིད་གྱིས་ཇི་ལྟར་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཞིག་མཛད་པར་བྱ་ཞེས་
བསྒྲུལ་བར་གྱུར་པས། སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པའི་ལམ་གྱི་སྒྲིང་བ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་
པར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་མ་ལྷ་སུའི་བསྟན་བཅོས་རབ་རྟུགས་ལ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་
སྒྲོན་མེ་འདི་བཤད་པར་དམ་བཅའ་མཛད་པ་ནི་རྩོམ་པར་མཐར་ཐྱིན་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྒྲིས་སྤྱུག་སྤྱུག་གི་རྣམ་གཞག་
མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་གི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(སྒྲིས་སྤྱུག་སྤྱུག་གི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྟན་པ་)ནི།

རྒྱུད་འབྲིང་དང་མཆོག་གྱུར་བས།།

སྒྲིས་སྤྱུག་སྤྱུག་དུ་ཤེས་པར་བྱ།།

དེ་དག་མཚན་ཉིད་རབ་གསལ་བའི།།

སོ་སོའི་དབྱེ་བས་བྱི་བར་བྱ།། ༡

ཞེས་བྱ་བ་ཞེ། གོང་དུ་བྱང་རྒྱུ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་རབ་རྟུགས་ལ་བར་བྱ། ཞེས་བཤད་
པའི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ལམ་དེ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེན། སྒྲིར་སྒྲིས་སྤྱུག་ཞེས་པ་སེམས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཅོག་ལ་
འཇུག་ཀྱང་། འདིར་སྒྲིས་སུའི་སྒྲིང་དོན་སྤྱུང་ཞེས་བ། དོན་བྱེད་པའམ་རྒྱས་པ་ལ་

འཇུག་པས། འཇིག་རྟེན་གྱི་མ་ཕན་ཆད་ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་དང་ལྷན་པས་སྐྱེས་
 བུ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། བྱི་མ་ཕན་ཆད་ཀྱི་སྒྲུབ་དོར་ལ་དབྱེད་པའི་ཡིད་གས་ཆེ་བས་མི་ཞེས་
 ཀྱང་བྱའི། ཆོ་འདི་པ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་འདིར་བསྟན་གྱི་མི་འམ་སྐྱེས་བུ་ཞེས་མི་བྱ་
 རྟེ། **ཐེའུ་ཐུམ་ལས།** བྱི་མར་ངན་སོང་འཇིགས་པས་སྒྲིག་སྟོང་། འཁོར་བའི་སྐྱོན་བྱན་
 ཐར་པ་འདོད་པས། བདེན་བཞིའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབ་པ་པ་གསུམ་འཇུག་ ཐེག་དམན་
 འཇིགས་པས་བྱང་ཚུབ་སེམས་སྟོང་། དེ་ལྟ་བུ་ནི་མི་ཡི་སྟོང་པ། གཞན་དུ་ན་ནི་ཅི་ཞིག་
 མི་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྒྲུ་མེད་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བཞོད་པའི་ལམ་དེ་ལ་ཚུང་
 ཅུ་མངོན་མཐོའི་ལམ་དང་། འབྲིང་ངེས་ལེགས་སུ་མངོང་བའི་ལམ་དང་། མཆོག་ཏུ་གྱུར་
 པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་གསུམ་ཡོད་པས། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་དེ་ཡང་གསུམ་
 ཉིད་དུ་གཤམ་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་དག་གྱང་རང་གི་དོ་བོ་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད་
 ཀྱི་སྒོ་ནས་རབ་ཏུ་གསལ་བ་སྟེ་གོ་སྒྲུབ་པར། ལམ་གསུམ་སོ་སོའི་དོ་བོ་དང་བྱུང་པར་སྟོན་
 ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་བྱི་བར་བྱའོ།།

འདིར་འཕྲོས་དོན་གྱི་ཚུལ་དུ་ལམ་སྐྱེའི་རྣམ་བཞག་མདོར་བསྐྱས་ཙམ་བཤད་ན།
 སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐོག་མར་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དང་། བར་དུ་ཆོག་གས་བསགས་པ་དང་།
 མཐར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་
 ཡིན་པས། ཆོས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་གྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་
 ལ། དེ་ལྟར་ན་བསྐྱབ་བྱ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ནི་གཉིས་ཏེ། གནས་སྐབས་མངོན་མཐོ་
 དང་མཐར་ཐུག་ངེས་ལེགས་སོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་སྒྲུབ་པ་ལས་བརྒྱུ་མས་ཏེ་ཇི་སྟེད་
 གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི། སྐྱེས་བུ་ཚུང་དུ་དང་སུན་མངོང་བའི་ཆོས་སྒྲོར་དུ་འདུ་སྟེ། སྐྱེས་
 བུ་ཚུང་དུ་བྱུང་པར་ཅན་ནི་ཆོ་འདི་ལ་ཆེད་ཆེར་མི་བྱེད་པར་ཆོ་བྱི་མའི་མཐོ་ངེས་ཀྱི་ཐུན་

ཚོགས་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་། དེའི་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ལེགས་ལ་
 གཉིས་ཏེ། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཙམ་གྱི་ཐར་བ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁུན་པའོ། ། དེ་
 ལ་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་ལས་བརྒྱུ་མཉམ་ཏེ་རི་སྟེང་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱེས་སུ་འབྲིང་
 དངོས་སམ་དེ་དང་ཐུན་མོང་པའི་ཚོས་སྒོར་དུ་འདུ་སྟེ། སྐྱེས་སུ་འབྲིང་ནི་སྟོན་པ་མཐའ་
 དག་ལ་སྒོ་བ་སྐྱེས་ནས་སྟོན་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་བ་རང་གི་དོན་དུ་ཐོབ་པར་བྱས་ཏེ།
 དེའི་ཐབས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་འཇུག་པས་སོ། ། རྒྱུ་མཁུན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ནི་གཉིས་
 ཏེ། སར་ཕྱིན་དང་། རྒྱགས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་ནོ། ། དེ་གཉིས་ནི་སྐྱེས་སུ་ཆེན་པོའི་ཚོས་སྒོར་
 དུ་འདུ་སྟེ། སྐྱེས་སུ་ཆེན་པོ་ནི་རྟེན་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་བྱུང་པས་སེམས་ཅན་
 གྱི་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་བྱར་བྱས་ཏེ། ཕྱིན་
 དུག་དང་རིམ་གཉིས་སོགས་ལ་སྒོ་བ་པ་ཡིན་པས་སོ། ། དེ་ཡང་རང་གཞུང་ལས། གང་
 ཞིག་ཐབས་ནི་གང་དག་གིས། འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཙམ་དག་ལ། རང་ཉིད་དོན་དུ་
 གཉེར་བྱེད་པ། དེ་ནི་སྐྱེས་སུ་ཐ་མར་ཤེས། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཤིང་སྐྱེས་
 སུ་དེ་རྒྱུ་ལ་ཀྱི་ལམ་གྱི་གོ་རིམ་ལས་སར་ཕྱིན་དང་རྒྱགས་གཉིས་ཀ་འོག་ནས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ། སྐྱེས་སུ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྟངས་ནི་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་དང་། མཛོད་
 འགྲེལ་སོགས་མང་པོར་གསུངས་སོ། ། སྐྱེས་སུ་རྒྱུང་དུ་ལ་ཆེ་འདི་ལྟར་ལེན་པ་དང་། ཕྱི་
 མ་ལྟར་ལེན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་འདིར་ནི་ཕྱི་མ་སྟེ། དེ་ཡང་མཛོད་མཐོའི་ཐབས་མ་
 རོར་བ་ལ་ཞུགས་པ་བཟུང་ངོ་། །

དེ་ལྟར་སྐྱེས་སུ་གསུམ་དུ་བཤད་ཀྱང་སྐྱེས་སུ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ལམ་
 ཡང་འདུ་བས། དེ་གཉིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པར་སྒོ་བ་དཔོན་ཏྲ་
 དབྱངས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། ། དེས་ན་འདིར་སྟོན་པའི་བདེ་བ་ཙམ་ཐོབ་བྱར་བྱེད་པ་སྐྱེས་
 སུ་རྒྱུང་དུ་དང་། རང་དོན་དུ་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བ་ཙམ་ཐོབ་བྱར་བྱེད་པ་སྐྱེས་སུ་འབྲིང་

གི་ལམ་གཉིས་དང་། ལུ་མོང་བའི་ལམ་འགའ་ཞིག་སྐྱེས་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ཚོན་
འགོ་བྱས་ནས། སྐྱེས་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྤྱོད་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྒྱ་
མཚན་ཡང་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་པའི་སྒོ་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་
ཏེ། **སྤྱོད་འཇུག་ལས།** བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེས་ཀྱང་ན་སྒྲིབ་ཅིག་གིས། །འཁོར་བའི་བཙོན་
རར་བསྐྱམས་པའི་ཉམ་ཐག་རྣམས། །བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེས་ཞེས་བརྗོད་བྱ་
ཞིང་། །འཇིག་རྟེན་ལྷ་མིར་བཅས་པའི་བྱག་བྱར་འབྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་
དེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པའི་མིང་ཐོབ་ནས་རྟེན་དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་
པར་རྟུང་ལ། དེ་ཉམས་ན་ཐེག་ཆེན་པའི་གསེབ་ནས་ཐོན་པར་འབྱུར་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་
ན་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སེམས་དེ་སྒོ་དུ་མ་ནས་འབད་དེ་
བསྐྱེད་དགོས་ལ། དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་ཚོན་དུ་སེམས་དེ་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་བསྐྱོམས་
ནས་ཕན་ཡོན་ལ་སྒྲུབ་ཀྱིས་འཕེལ་བ་ཅིག་དང་། ཡན་ལག་བདུན་པ་སྐྱབས་འགོ་དང་
བཅས་པ་དགོས་པར་བསྐྱབ་བཏུས་དང་སྤྱོད་འཇུག་ལས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕན་ཡོན་ཡང་བསྐྱེད་ན་གཉིས། གནས་སྐྱབས་དང་། མཐར་
ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་ངན་འགོར་མི་ལྟར་བ་དང་། བདེ་འགོར་སྐྱེ་བ་
གཉིས་ཏེ། སེམས་དེ་སྐྱེས་ན་ངན་སོང་གི་རྒྱ་སྤར་བསགས་དག་པ་དང་ཕྱིས་གསོག་རྒྱན་
འཆད་ལ། བདེ་འགོའི་རྒྱ་སྤར་བསགས་རྣམས་སེམས་དེས་ཟིན་པས་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་བ་
དང་། གསར་དུ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་དེས་ཀྱིན་ནས་སྤོང་བས་ཟད་པའི་མཐའ་མེད་དོ། །
མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་བདེ་སྐྱག་ཏུ་གྱུབ་ལ། ཚོན་དུ་གནས་སྐྱབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་ལ་ཐོབ་
འདོད་བཙོན་མ་མིན་པ་ཅིག་མེད་ན། ཕན་ཡོན་དེ་རྣམས་སེམས་བསྐྱེད་ལས་འབྱུང་
བས་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྐྱེས་ཀྱང་ཆོག་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །དེ་ལ་

སྒྲོན་དུ་མངོན་མཐོང་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་གཉིས་པོ་དེ་ཐོབ་འདོད་སྐྱེད་པ་ལ་སྐྱེས་
 བ་ཆུང་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་བསམ་པ་སྐྱོང་དགོས་སོ།།

དེ་ལྟར་ཕན་ཡོན་གཉིས་ལ་ཐོབ་འདོད་བསྐྱེད་ནས་ཕན་ཡོན་ཅན་གྱི་སེམས་སྒྲོམ་པ་
 བ། སེམས་དེའི་རྩ་བ་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྩེ་བསྐྱེད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རང་བདེ་བས་
 ཡོངས་གླིང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བའི་འཁོར་བར་འབྱམས་པའི་ཚུལ་བསམས་པ་ན་
 བསྐྱེད་གཡོ་འགྲུལ་མེད་བཞིག་ལ། སེམས་ཅན་གཞན་བདེ་བས་ཡོངས་གླིང་སྤྲུག་བསྐྱེད་
 ཀྱིས་མནར་བ་ལ་མི་བཟོད་པ་མེད་དོ། **སྐྱོད་འཇུག་ལས།** སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉིད་ལ་
 རྒྱུ་། །རང་གི་དོན་དུ་འདི་འདྲའི་སེམས། ཁྱི་ལམ་དུ་ཡང་མ་ཕྱིས་ན། གཞན་གྱི་དོན་
 དུ་ག་ལ་སྐྱེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱེས་བུ་ཆུང་དུའི་སྐྱབས་སུ་རང་ལ་ངན་སོང་
 གི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་གཞོད་པའི་ཚུལ་དང་། འབྲིང་གི་སྐྱབས་སུ་མཐོ་རིས་ན་ཡང་སྤྲུག་
 བསྐྱེད་ཞིང་བདེ་བ་མེད་པའི་ཚུལ་ལ་བསམས་ནས། དེ་ནས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་རང་ཉམས་ལ་དཔག་ནས་བསྒྲོམས་པས་བྱམས་དང་སྤྱིང་རྩེ་སྐྱེ་བའི་
 རྒྱུར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བས་ཆུང་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་
 བསམ་པ་སྐྱོང་བའི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཅོས་མ་མིན་པ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ཡིན་ནོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་སྐྱབས་འགོ་དང་། ལས་འབྲས་བསམས་པ་སོགས་ཀྱི་
 སྒྲོན་ནས་བསམ་གསུང་གི་སྒྲོ་དུ་མ་ལ་འབད་བའི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྒྲོན་འགོ་རྒྱུད་
 སྐྱོང་བའི་ཐབས་ཡན་ལག་བདུན་པ་སྐྱབས་འགོ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུ་
 འགྱུར་བས། དེ་དག་གྱུར་སེམས་དེ་སྐྱེ་བའི་སྐྱབས་སུ་གོ་བར་བྱའོ།།

འདིར་ཆུང་འབྲིང་གི་ཆོས་སྒྲོན་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་དུ་འགོ་
 ལུགས་རྣམས་ཤེས་པ་གཤམ་ཆེ་ཞེ། དེ་ལྟར་མ་ཤེས་ན་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་དང་ལམ་སོ་
 སོ་བའི་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་ལྟར་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཅོས་མ་མིན་པ་

ཐུད་ལ་ཅི་སྒྲེ་བྱ། དེ་ནས་སེམས་དེ་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲུབས་འགོ་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས་སྒྲོན་པའི་ཚེ་ག་བྱ། སྒྲོན་པ་ཚེ་གས་བཟུང་ནས་དེའི་བསྐྱེད་
པ་རྣམས་ལ་བསྐྱེད། དེ་ནས་སྒྲོད་པ་ཕྱིན་དུག་དང་བསྐྱེད་པའི་སོགས་ལ་སྒྲོབ་པར་འདོད་
པའི་སྒོ་སྒྲོང་ལ། སྒྲིང་ཐག་པ་ནས་སྒྲོབ་འདོད་བྱུང་བ་ན། འཇུག་སྒྲོམ་རྣམ་དག་ཅིག་
སྒྲུང་། དེ་ནས་ཅ་ལྷུང་གིས་མ་གོས་པ་ལ་སྒོག་བསྒྲོམ་བྱ། ཟག་པ་ཆུང་འབྲིང་དང་ཉེས་
བྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་གོས་པ་ལ་འབད་ཅིང་། ཅི་སྒྲེ་གོས་ན་འདྲ་ལྷུང་པ་ཕྱིར་བཙས་
རི་ལྟར་གསུངས་པའི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་སྒྲུང་། དེ་ནས་ཕྱིན་དུག་སྒྲིལ་བསྐྱེད་ཅིང་།
ཐུད་པར་དུ་སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་རི་ལྟར་འདོད་འདོད་བཀོལ་དུ་རུང་བར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་ཞིག་ནས་ཀྱི་ངོ་བོ་བསམ་གཏན་ལ་བསྐྱེད་བོ། །གཞུང་འདིར་མཛོན་གཤེས་སྒྲེད་
པའི་ཕྱིར་དུ་ཞིག་ནས་ལ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
སྐབས་གཞན་དུ་ལྟག་མཐོང་སྒྲེད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡང་གསུངས་པས་དེའི་ཕྱིར་དུ་ཞིག་ནས་
བསྐྱེད་བོ།

དེ་ནས་བདག་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་འཆིང་བ་གཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བས་
ཐག་ཆོད་པར་བྱས་ལ་བསྒྲོམ་ཚུལ་མ་ཞོར་བར་བསྐྱུངས་ནས་གཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྟག་
མཐོང་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཞི་ལྟག་སྐྱེད་པ་མ་གཏོགས་པའི་འཇུག་སྒྲོམ་གྱི་
བསྐྱེད་བྱ་ལ་སྒྲོབ་པ་མན་ཆད་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་དང་། ཞིག་ནས་ནི་སེམས་ཀྱི་
བསྐྱེད་པ་དང་། ལྟག་མཐོང་ནི་གཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱེད་པར་འགོལ་པར་གསུངས་སོ། །
གཞན་ཡང་ཞིག་ནས་མན་ཆད་ཐབས་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། ཀྱན་རྫོབ་
བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་རིམ་ཡིན་ལ། གཤེས་རབ་ཐུད་པར་
ཅན་གསུམ་སྒྲེད་པ་ནི་གཤེས་རབ་དང་། ཡེ་གཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་
དང་། ཟབ་མོའི་ལམ་རིམ་ཡིན་པས། དེ་དག་གི་གོ་རིམ་དང་། གྲངས་ངེས་པ་དང་།

ཐབས་ཤེས་ལ་བྲལ་གྱིས་བྱང་རྒྱུ་མི་འགྲུབ་པ་ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་ལམ་སྒྲོན་མོང་བས་རྒྱུད་སྐྱེད་ནས་ནི་ངེས་པར་སྒྲགས་ལ་འཇུག་དགོས་ཏེ།
 དེ་ལ་ཞུགས་ན་སྤྱར་དུ་ཆོག་པ་གཉིས་ཆོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཙམ་
 ལས་མི་ལྷོགས་པ་འཇམ་རིགས་ནུས་རྒྱུད་བས་མི་སྒྲོ་ན་ལམ་རིམ་དེ་ཉིད་རྟེན་རྒྱས་སུ་གཏོང་
 བ་ཙམ་བྱའོ། །སྒྲགས་ལ་འཇུག་ན་ནི་སྤྱིར་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ཁྱད་པར་སྒྲགས་
 བས་གསུངས་པའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་རྒྱུ་ལ་ཁྱད་པར་དུ་སྤྱར་བ་ཞིག་བྱ། དེ་ནས་རྒྱུད་
 རྟེན་མ་དག་ནས་འབྱུང་བའི་དབང་གིས་རྒྱུད་སྐྱེན་པར་བྱས་ནས། དེའི་དུས་སུ་ཐོབ་པའི་
 དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་སྟོག་བསྟོས་བྱས་ཏེ་བསྐྱར་། ཁྱད་པར་ཅ་ལྟར་ཐོག་ན་སྤྱར་སྤྱར་
 དུ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུད་རྒྱུད་ཟེས་ཏེ་ཡོན་ཏན་སྟེ་དཀའ་བས་ངེས་མགོས་པར་བྱེད། ཡན་ལག་
 གི་ལྟར་བ་རྣམས་ཀྱིས་མགོས་པར་བྱེད་ཅིང་གོས་ན་འང་རི་མི་སྟོམ་པར་མི་འཛོག་པར་
 བཤགས་བསྐྱམ་གྱིས་དག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་ལྟར་ན་མཆོན་བཅས་དང་
 གོང་མ་ལྟར་ན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གང་རུང་ཞིག་ལ་འབྲིད། དེ་བཞེན་ནས་རྒྱུད་
 རྟེ་འོག་མ་ལྟར་ན་མཆོན་མེད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། གོང་མ་ལྟར་ན་རྟེན་མི་གྱི་རྣལ་
 འབྱོར་གང་རུང་ལ་བསྐྱབ་པོ། དེ་ལྟར་སྒྲོ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་དགོས་པ་ནི། **གསུངས་གྱི་**
དབང་རྒྱུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པ་ལས། རོར་བྱ་མཁན་མཁས་པས་རོར་བྱ་རིམ་གྱིས་སྤྱར་
 བའི་དཔེ་དོན་དུ་སྤྱར་ནས་བཀའ་སྤྱལ་ཏོ། །མགོན་པོ་སྤྱུ་སྤྱུབ་གྱིས་ཀྱང་། །དང་པོར་
 མངོན་པར་མཐོ་བའི་ཆོས། །ཐིས་ནི་ངེས་པར་ལེགས་འབྱུང་བ། །གང་ཕྱིར་མངོན་པར་
 མཐོ་ཐོབ་ནས། །རིམ་གྱིས་ངེས་པར་ལེགས་པའོ། །ཞེས་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་གྱི་
 ལམ་ལ་རིམ་ཅན་དུ་འབྲིད་པར་གསུངས་པ་དང་། **འཕགས་པ་ལྟས་ཀྱང་།** །སེམས་
 ཅན་དང་པོའི་ལས་ཅན་རྣམས། །དམ་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ལ། །ཐབས་འདི་རྟེན་གས་
 པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །སྐྱས་གྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས། །ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་དེ་དག་གི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྐྱེས་སུ་རྒྱུང་
 ཅུའི་མཚན་ཉིད། འབྲིང་གི་མཚན་ཉིད། ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའོ།
 དང་པོ་(སྐྱེས་སུ་རྒྱུང་ཅུའི་མཚན་ཉིད་)ནི།

གང་ཞིག་ཐབས་ནི་གང་དག་གིས།
 འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཙམ་དག་ལ།
 རང་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བྱེད་པ།
 དེ་ནི་སྐྱེས་སུ་ཐ་མར་གྲེས། ༡

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཆོ་འདི་ལ་མ་ཆགས་པར་གཙོ་བོར་བྱི་མ་པན་ཆད་ཀྱི་དོན་སྐྱབ་ཅུས་
 གྱི་སྐྱེས་སུ་གང་ཞིག་ཐབས་ནི་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་
 སྟོན་སྟེ། མི་དགོ་བཅུ་སྟོང་གི་རྩལ་བྲིམས་དང་། ཟག་བཙས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་།
 གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་སོགས་ལྟའི་ཐེག་པ་དང་། ཆངས་པའི་ཐེག་པ་ཞེས་
 བཤད་པ་གང་དག་གིས། འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་མིའི་བདེ་བ་དང་། བརྒྱ་
 ཕྱིན་ནས་གཟུགས་མེད་པའི་བར་གྱི་འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཙམ་དག་ལ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་གང་
 ཟག་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའི་སྐྱེས་སུ་དེ་ནི།
 སྟོན་པ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་གཞན་དོན་ལ་རྒྱུ་བྱིས་ཕྱོགས་པས། འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་
 ལས་དམན་པའི་ཕྱིར། འདིར་བསྟན་གྱི་སྐྱེས་སུ་ཐ་མར་གྲེས་པར་བྱའོ།

སྐྱིར་ནི་སྐྱེས་སུ་རྒྱུང་ཅུ་ལ་ཆོ་འདི་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཙམ་ཡང་ཡོད་ཀྱང་། འདི་ནི་མངོན་
 མཐོའི་ཐབས་མ་ནོར་བ་ལ་ཞུགས་དགོས་པས། འདིར་བསྟན་གྱི་སྐྱེས་སུ་རྒྱུང་ཅུ་ལ་
 གཙིག་ཉིད་ལས་དབྱེ་བ་གཞན་མི་བྱེད་དོ། །སྐྱེས་སུ་གསུམ་གྱི་ལམ་མཐའ་དག་གི་རྩ་
 བ་བཤེས་གཉན་བསྟན་རྩལ་ཡིན་ཏེ། དེས་མཉམས་པར་བྱས་ན་དལ་འབྱོར་ལ་སྟོང་པོ་

ལེན་འདོད་སྐྱེ་ཞིང་། དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྐྱིད་པོ་ལེན་འདོད་དམ་ཚས་སྐྱབ་འདོད་གྱི་སྒོ་
 མ་སྐྱེས་བར་སྐྱེས་སུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གང་ཡང་ཉམས་སུ་ལེན་པར་མི་འོང་བས། བཤེས་
 གཉེན་བསྟེན་པ་དང་། དལ་འབྱོར་གྱི་ཚས་སྒོར་གཉིས་གསུམ་ཀའི་སྒོན་འགྲོ་ཡིན་པས།
 བྲིད་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ན་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་སོགས་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་དུ་བྱའོ། །
 དེ་ཡང་སྐྱེས་སུ་ཆུང་དུའི་བསམ་པ་སྐྱེ་བ་ལ། མི་རྟག་པ་དང་། རན་སོང་གསུམ་གྱི་ཉེས་
 དམིགས་བསམ་པ་དང་། སྦྱོར་བ་སྐྱབ་པ་ལ། སྐྱབས་འགྲོ་དང་། ལས་འབྲས་བསམ་
 བས་མི་དགོ་བཅུ་སྟོང་གི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པས། འདིར་བསྟན་གྱི་སྐྱེས་སུ་
 ཆུང་དུའི་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་དམིགས་སྒོར་བཞི་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་(སྐྱེས་སུ་འབྲིང་གི་མཚན་ཉིད་)ནི།

སྟོང་པའི་བདེ་ལ་རྒྱབ་ཕྱོགས་གིང་།

སྟོང་པའི་ལས་ལས་ལྟོག་བདག་ཉིད་།

གང་ཞིག་རང་ཞི་ཅམ་དོན་གཉིར་།

སྐྱེས་སུ་དེ་ནི་འབྲིང་ཞེས་བྱ། ༩

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། མནར་མེད་ནས་སྟོང་ཅེའི་བར་གྱི་འཁོར་བ་མཐའ་དག་གི་སྟུག་
 བསྐྱལ་རྒྱ་མཚན་དུ་མའི་སྒོ་ནས་བསམས་པས་འཁོར་ལོས་སྦྱར་རྒྱལ་སོགས་གྱི་བདེ་བ་
 ལའང་མི་ལམ་དུ་ཡང་འདོད་པ་མེད་པས། སྟོང་པའི་བདེ་བ་མཐའ་དག་ལ་རྒྱབ་གྱིས་
 ཕྱོགས་གིང་ཞེན་པ་ལོག་པ་བསམ་པའི་བྱང་པར། བསམ་པ་དེས་ཀྱང་ནས་བསྐྱངས་
 ཏེ། སྒོ་གསུམ་སྟོང་པ་མི་དགོ་བའི་ལས་ལས་ལྟོག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སོ་ཐར་རིས་
 བདུན་གང་རུང་གི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་ཡང་དག་པར་གཞན་པ་སྦྱོར་བའི་བྱང་པར། བསམ་
 སྦྱོར་དེ་གཉིས་དང་ལྟན་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གང་ཞིག །རང་ཉིད་སྟུག་ཀྱང་ཉི་བར་ཞི་

བའི་མུང་འདས་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་འབྲས་སུ་འབྱུང་བར་སྟེ། འབྱུང་བར་དེ་གསུམ་དང་
ལྷན་པ་ནི་དམ་ཆོས་མ་ཞོར་བར་གྱུ་བ་འཛི་ལམ་ལ་ཞུགས་པས། འདིར་བསྟན་གྱི་སྒྲིམ་
སུ་ཡིན་ཞིང་། སྟོན་པ་མཐའ་དག་ལས་ཡིད་འབྱུང་བས་ཆུང་དུ་ལས་འབྱུང་བར་འཕགས་
པ་དང་། འགོ་བའི་དོན་གྱི་ཁུར་ལུར་བའི་ལྷག་བསམ་དང་མི་ལྷན་པས་ཆེན་པོ་ལས་
དམན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ནི་འབྲིང་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྒྲིམ་སུ་འབྲིང་ལ་དབྱེ་ན། ཐེག་པའི་སྒོ་ནས་ཉན་ཐོས་
དང་། རང་སངས་རྒྱུས་གྱི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པ་གཉིས། བསྒོམ་བྱའི་སྒོ་ནས་འཕགས་
པའི་བདེན་པ་བཞི་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ལུགས་འབྱུང་ལྷན་དུ་བསྒོམ་
པ་གཉིས། བདེན་པའི་སྒོ་ནས་རང་དོན་དུ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོས། དགོ་བརྩའི་
ཆུལ་ཁྲིམས་ལ་སྒོ་བ་པ་ནི་སྒྲིམ་སུ་འབྲིང་གི་ཆུང་དུ། བསམ་པ་དེ་ལྷན་གྱིས་འཕགས་
པའི་བདེན་པ་བཞི་བསྒོམ་པ་འབྲིང་གི་འབྲིང་། བསམ་པ་དེ་དང་ལྷན་པ་གང་ཞིག །
གཉིས་སྟོང་གི་བདག་མེད་བསྒོམ་པ་འབྲིང་གི་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྷན་པ་འཕགས་
མཆོག་གྱུ་སྒྲུབ་དང་དཔལ་ལྷན་ལྷ་བའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བས་ནི། བསྒོམ་བྱ་བདག་མེད་
གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་གསུམ་དུ་དབྱེར་ཡོད་དེ། གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཙམ་
གྱིས་བདག་མེད་དང་། རྩལ་ཕན་ཆ་མེད་བསམས་པའི་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པ་གཟུང་
བ་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་དང་། གང་ཟག་དང་ཆོས་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས། རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་རྟོགས་ཤིང་བསྒོམ་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་
གང་ཟག་གསུམ་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིམ་སུ་འབྲིང་གི་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་ནི།
སྟོན་པའི་བདེ་ལ་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཤིང་། ཞེས་པས་སྟུག་བདེན་དང་སྟུག་པའི་ལས་ལས།
ཞེས་པས་ཀྱན་འབྱུང་དང་། རང་ཞི་ཙམ་དོན་གཉེར། ཞེས་པས་འགོག་བདེན་དང་།
སྟུག་བདག་ཉིད། ཅེས་པས་ལས་བདེན་བསྟན། ཞེས་ཤིང་བས་གསུངས་པ་ལྟར།

འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་ལམ་ནི། ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྲོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་
 དང་། སྒྲེས་ལུ་འབྲིང་གི་ལམ་གྱི་གཞུང་གིང་ཡིན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་
 གྱུང་དེ་ཉིད་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཐར་པ་དོན་གཉིས་ཀྱིས་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་
 གྱུན་བྱང་གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ། དང་པོ་ལ་རྒྱ་འཛིང་བྱེད་གྱུན་འབྱུང་དང་། འབྲས་ལུ་
 བཅིངས་པ་སྤྲུག་བདེན་གཉིས་སུ་ངེས་གིང་། ཕྱི་མ་ལ་འཐོབ་བྱ་འགོག་བདེན་དང་།
 འཐོབ་བྱེད་ལམ་བདེན་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གོ་རིམ་ཡང་སྤྲུག་བདེན་ཐོག་མར་
 གསུངས་པ་ལྟར། ཐར་འདོད་ཀྱིས་དང་པོར་འཁོར་བ་སྒྲི་དང་། སོ་སོའི་ཉེས་དམིགས་
 ལེགས་པར་བསམས་ཏེ། ཐར་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་བཙོས་མིན་བསྟེད། འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་
 བསམ་པས་ཡིད་སྒྲོ་བ་ན། འཁོར་བ་འདི་ཅིའི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་སྟེ་མ་དུ་བསམས་པས་ཉོན་
 མོངས་པ་དང་། ཟག་བཙས་ཀྱི་ལས་ལས་འཁོར་བ་འགྲུབ་པར་མཐོང་ནས། གྱུན་འབྱུང་
 སྒྲོང་འདོད་སྒྲེ་བས། དེའི་འོག་དུ་གྱུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་སྒྲོམ། གྱུན་འབྱུང་
 གི་གཙོ་བོ་མ་རིག་པ་ནི། ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་འོག་དུ་ཞུགས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་
 བས། དེ་སྒྲོང་རུས་སུ་ཤེས་པ་ན། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་རུས་སུ་མཐོང་བས། དེའི་འོག་
 དུ་འོག་ས་བརྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལམ་ལ་རག་ལས་པར་མཐོང་བས། དེ་ནས་ལམ་
 བདེན་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། **ཇི་བཙུན་བྱམས་པས།** བདེན་པའི་ཤེས་བྱ་ནད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་སྤང་བྱ་
 ལ། །བདེ་གནས་ཐོབ་བྱ་སྒྲན་ནི་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ལྟར། །སྤྲུག་བསྐྲུལ་རྒྱ་དང་དེ་འགོག་
 པ་དང་དེ་ཡི་ལམ། །ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་རིག་པར་བྱ་ཞིང་བརྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་
 བས་སོ།།

གསུམ་པ་སྒྲེས་ལུ་ཚེན་པོའི་མཚན་ཉིད་བརྟན་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བརྟན་པ་དང་།
 རྒྱས་པར་བཤད་བའོ། །དང་པོ་(མདོར་བརྟན་པ་)ནི།

རང་རྒྱུད་གཏོགས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱིས།
 གང་ཞིག་གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི།
 ཡང་དག་ཅད་པར་ཀྱན་ནས་འདོད།
 སྤྱེས་ལུ་དེ་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ། ༥

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྤྱེས་ལུ་རྒྱུད་འབྲིང་གི་ལམ་ལ་སློང་ལེགས་པར་སྦྱངས་གིང་
 འབྱུང་བའི་གང་ཟག་གིས་རང་གི་རྒྱུད་རྒྱུ་གཏོགས་པའི་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་
 ཐོག་མཐའ་པར་གསུམ་རྒྱུ་གདུངས་པར་མཐོང་བ་ན། དེ་དང་མཐུན་པར་སྤྱིད་མཆོར་
 འབྱུངས་པ་གང་ཞིག །མར་གྱུར་སེམས་ཅན་གཞན་ཀྱན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་བསམ་སྟེ།
 དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་དང་འདྲ་བར་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མེ་འབར་བས་
 བསྐྱེད་པ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྤྱིད་རྟེན་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་ཏེ་དེ་ནམས་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་
 ཐམས་ཅད་དང་། དེའི་རྒྱ་སྤྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་ཀྱན་ཡང་
 དག་པར་སྦྱར་ལྟོག་པ་མེད་པར་ཟད་པར་ཀྱན་ནས་འདོད་པའི་གཞན་དོན་དོན་གཉིས་
 ཀྱི་འདོད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཐོབ་བྱ་བྱང་ཆུབ་ལ་དོན་རྒྱུ་གཉིས་པའི་སེམས་རིན་པོ་
 ཆེ་དང་། དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་བའི་སྤྱེས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་ཅི་རིགས་ལ་གནས་
 པའི་སྤྱེས་ལུ་དེ་ནི། ཐེག་ཆེན་སྦྱབ་པའི་ཐབས་མ་ནོར་བ་ལ་ཞུགས་པས། འདིར་དངོས་
 སུ་བསྟན་པའི་སྤྱེས་ལུ་མཆོག་གམ་ཆེན་པོའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལྟ་
 པའི་སློན་ནས་དབུ་སེམས་གཉིས། ཐེག་པའི་སློན་ནས་མདོ་སྤྱེས་གཉིས། ལམ་སྦྱར་བུལ་
 ཀྱི་སློན་ནས་སྤྱེས་ཀྱི་གིང་རྟེན་བཟོད་པ་སོགས་ལྟར་དབྱེ་བ་ཡོད་དོ།

གཉིས་པ་སྤྱེས་ལུ་ཆེན་པོའི་ལམ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བརྩམ་ཏུ་བྱིན་པའི་
 ལམ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སྤྱེས་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱལ་བའི་སྤྱེས་ཅམ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། ལམ་ཡང་དག་པ་ཉིད་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་(བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་)ནི།

སེམས་ཅན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་།

འདོད་པར་གྱུར་བ་དེ་དག་ལ།།

སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན།།

ཡང་དག་ཐབས་ནི་བཤད་པར་བྱ། །

ཞེས་བྱ་བ་ལྟེ། བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པའི་གཞིར་བཞག་ལྟེ། གང་བཤད་ན།
སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཐབས་ནིའོ། །གང་ལ་ན། སེམས་
ཅན་དམ་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་སུ་ཅིང་། གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་གོ་
འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་བ་དེ་དག་
ལའོ། །རྒྱལ་ཇི་ལྟར་ན། རང་བཟོ་མ་ཡིན་ཏེ། རོ་བོ་གསེར་གླིང་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་མ་
དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རི་ལྟར་བསྟན་པ་ཡི་གསུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞིང་། ལུང་རིག་དང་
ལྡན་པས་ཡང་དག་པར་རོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་དམ་པ་ཞེས་རྟེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་
འདི་གང་ལ་བཤད་པའི་སྟོན་ངོས་བཟུང་། །སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡི། ཞེས་གཉིས་
ཀྱིས་བདུད་ཅི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ངོས་བཟུང་བའོ། །དེ་དག་ལས། ཡང་དག་ཐབས་ནི་ཞེས་
པས་བརྗོད་བྱ་དང་། བཤད་པར་བྱ་ཞེས་པས་དགོས་པ་དང་། །སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་
པ་ཡི། ཞེས་པས་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཅིས་པས་ཉིད་དགོས་
དང་། དེ་དག་གུང་གཅིག་ལ་གཅིག་བསྟན་པ་ནི་འབྲེལ་བ་ལྟེ་གོ་སྒྲའོ། །འོ་ན་བྱང་ཆུབ་
ལམ་གྱི་གློན་མ་རབ་རྒྱ་གསལ་བར་བྱ། ཞེས་པ་དང་། དེ་དག་མཆོན་ཉིད་རབ་གསལ་

བ། ཁོ་སེའི་དབྱེ་བ་བྱི་བར་བྱ། ཞེས་པ་དང་། འདིར་ཡང་དག་ཐབས་ནི་བཤད་པར་
བྱ། ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་ཡིན་ན་སྒྲོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
སྒྲོན་མེད་དེ། དང་པོས་གཞུང་སྤྱིའི་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། གཉིས་པས་སྒྲིམ་ལུ་
གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་སོ་སོར་འཆད་ཅེས་པ་དང་། གསུམ་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་
ཅན་ལ་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མ་ནོར་བར་འཆད་ཅེས་སྒྲོན་ཚུལ་ཐ་དད་པའི་
ཕྱིར་རོ། དེས་ན་སེམས་ཅན་དམ་པ་ཞེས་སོགས་སྟོག་འདི་གཞུང་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་
མདོར་བསྟན་དུ་འད་བཟུང་ངོ་།

གཉིས་པ་ལམ་ཡང་དག་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྒྲོན་པ་བསྐྱབ་བྱ་དང་བཅས་པ་
དང་། འཇུག་པ་བསྐྱབ་བྱ་དང་བཅས་པའོ། དང་པོ་ལ་གསུམ། སྒྲོར་བ། དངོས་གཞི།
མཇུག་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ལ་གསུམ། ཆོགས་གསོག་པ། སྒྲུབས་འགོ་
ཁྱད་པར་ཅན་བྱ་བ། སེམས་གསུམ་ལ་སྒྲོ་སྒྲོང་བའོ། དང་པོ་(ཆོགས་གསོག་པ་)ནི།

རྫོགས་སངས་བྱིས་སྒྲུ་ལ་སོགས་དང་།

མཆོད་རྟེན་དམ་ཆོས་མངོན་ཕྱོགས་ནས།

མེད་ཀྱི་བདུག་སྒྲོས་དངོས་པོ་དག།

ཅི་འཕྱོར་བ་ཡིས་མཆོད་པར་བྱ། །

ཞེས་བྱ་བ་ཞེ། ཡུལ་གང་གི་མདུན་དུ་མཆོད་པ་རི་ལྟར་བྱ་ན། རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཤུག་ཐུབ་པ་རི་མོར་བྱིས་པའི་སྒྲུ་དང་། འབྱར་དུ་བརྟོན་པ་དང་། ཡུགས་སུ་བྲུགས་
པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུའི་རྟེན་དང་། རིང་བསྐལ་གྱི་སྒྲིང་པོ་ཅན་གྱི་མཆོད་རྟེན་ཐུགས་ཀྱི་
རྟེན་དང་། གསུང་རབས་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་སོགས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཕུ་ཏི་གསུང་
གི་རྟེན་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པ་ལ་ཕྱོགས་པའི་མདུན་ནས་མཆོད་པ་བྱའོ། །ཤ་

ར་བས་ནས་ཞེས་པས་ཕྱག་འཆའ་བའང་བསྟན་པ་ཡིན་གསུངས། དེས་པོ་གང་གིས་
 མཆོད་ན། མེ་ཏྲག་དང་། བདུག་སྒྲོས་དང་། མར་མེ་དང་། སྤྱི་དང་། ཞལ་ཟས་ཏེ། ཉེར་
 སྦྱོང་གི་དངོས་པོ་དག་གིས་སོ། །དེ་ཡང་རང་གང་འབྲུལ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་མཆོད་དམ་
 ཞེན། རང་ལ་ཅི་འབྱོར་ཞིང་ཡོད་པ་སྟག་མ་མ་ལུས་པ་ཡིས་མཆོད་པ་བྱ་དགོས་ཏེ། རོ་
 བོའི་ཞལ་ནས། འབྲས་དཀར་མོ་ཁལ་གཅིག་བདོག་བོ། །ཡོ་བཏང་། བྱང་ཆུབ་གྱི་
 སེམས་བཟང་པོ་མཆི། ཡོ་མ་བཏང་། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་བཟང་པོ་མི་མཆི་གསུངས་
 སྟེ། དེ་དག་ནི་རྩལ་བཤམས་པས་མཛོན་སུམ་དུ་མཆོད་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་པའི་ཞལ་
 ནས། མཆོད་པ་ནི་གོགས་པོ་སྟོང་ཞོགས་ཞོགས་པ། ཆོག་པ་ཟ་ཙག་ཙག་པ་ཤོམ་དགོས་
 པ་ཡིན་ནོ་གསུངས། ཡིད་གྱིས་མཆོད་པའི་ཆུལ་ཡང་།

ཀུན་བཟང་སྦྱོང་ལས་གསུངས་པ་ཡི།

མཆོད་པ་རྣམ་པ་བདུན་དག་ཀྱང་།

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྦྱོང་པའི་སྦྱོན་ལས་ལས་གསུངས་པ་ཡི་ཕྱག་
 འཆའ། མཆོད་འབྲུལ། སྟོག་བཤགས། ཡི་རང་། གསོལ་གདབ། བསྐྱོ་བ་སྟེ། མཆོད་
 པ་རྣམ་པ་བདུན་པོ་དག་ཀྱང་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལ་མཆོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཆོད་
 པའི་དོན་ནི་ཡུལ་མཉེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། བདུན་པོ་དེས་ཀྱང་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་
 རྣམས་དགེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(སྐབས་འགྲོ་ཁྱད་པར་ཅན་བྱ་བ་)ནི།

བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོའི་མཐར་ཐུག་བར།

མི་ལྟོག་པ་ཡི་སེམས་དག་གིས། ༥

དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་རབ་དད་ཅིང་།

ལུས་མེད་ལྷ་དང་སང་བཙུགས་ནས།

ཐལ་མོ་སྦྱར་བར་བྱས་ནས་ནི།

དང་པོ་སྦྱབས་འགོ་ལན་གསུམ་བྱ། ༡

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དུས་ཁྱད་པར་ཅན་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོའི་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱ་
མཛོན་དུ་མ་བྱས་ཀྱི་བར་དུའོ། །བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོ་ནི་གཉིས་ཏེ། གནས་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་
པོ་དང་། རྟོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རོ་རྩེ་གདན་ལྷ་བྱ་སྦྱལ་
སྦྱེའི་དང་། འོག་མིན་སྦྱག་པོ་བཀོད་པ་ལྷ་བྱ་ལོངས་སྦྱེའི་གནས་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོའོ། །
གཉིས་པ་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱེའི་ཞེས་བྱ་སྟོན་གྱིས་གསུངས་པ་ལྷ་རྩེ། །ཀྱན་
སྦྱོང་ཁྱད་པར་ཅན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོས་དགོན་
མཆོག་གསུམ་སྦྱབས་སུ་འཛིན་པ་ལས་ནམ་ཡང་མི་ལྷོག་པ་ཡི་སེམས་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་
དག་གིས། ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་སྤང་རྟོགས་མཐར་ཐིག་གི་སངས་རྒྱས་དང་། ལུང་དང་
རྟོགས་པའི་ཆོས་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགེ་འདུན་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཐིམ་
མི་ལྷོག་པ་སྟེ། དགོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ། བསམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སོ་
སོའི་ཡོན་ཏན་ཐོས་པ་ན་རབ་ཏུ་དྲང་བའི་དད་པ་བྱུགས་དཀ་པོ་བསྐྱེད་ཅིང་སྦྱོ་བ་དང་
ལྷན་པར་བྱས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ཀྱན་སྦྱོང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་མེད་ལྷ་དང་སང་བཙུགས་
ནས་སམ། ཅོག་ལུང་འདུག་ཀྱང་རུང་། སྒྲ་གོས་ཐུག་པ་གཅིག་ཏུ་གཟུང་། ལག་གཉིས་
ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་བྱས་ནས་ནི། གནས་སྐབས་སྟོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོག་བྱེད་པའི་
དང་པོར་སྦྱབས་འགོ་དག་གི་དངོས་གཞིའི་ཆོག་བྱེད་པའི་དང་པོར་སྦྱབས་འགོ་དག་གི་
དངོས་གཞིའི་ཆོག་ལན་གསུམ་མམ་བརྗོད་པ་གསུམ་དུ་བྱ་སྟེ། གསུམ་པའི་ཆེ་སྦྱབས་

འགྲོའི་སྒྲོམ་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། **གར་བའི་ཞལ་ནས།** ཉན་ཐོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་
 འགྲོ་བ་དེ་བྱིན་རྒྱབས་རྒྱུད་པ་མ་ཡིན་གྱིས། ལམ་མི་མཐུན་པ་གྲོགས་པོར་འབྱར་མི་
 བརྟུབ་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་གསུངས། **དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།** འཆོ་བ་དག་ནི་ཐམས་
 ཅད་དང་། །ངན་སོང་དང་ནི་ཐབས་མིན་དང་། །འཛིགས་ཆོགས་ཐེག་པ་དམན་དག་
 ལས། །སྐྱོབས་ཕྱིར་སྐྱབས་གྱི་དམ་པའོ། །ཞེས་ཆོ་འདིའི་འཆོ་བ་དང་། ཕྱི་མའི་ངན་
 སོང་དང་ཐབས་མིན་པ་ལམ་ལོག་པ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིར་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་སྐྱེས་སུ་རྒྱུད་
 རུའི་དང་། འཛིག་ཆོགས་ཟག་བཅས་གྱི་སྤང་པོ་འདྲ་བྱེད་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་འཁོར་
 བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལས་རང་ཉིད་ཐར་པའི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་འབྲིང་གི་དང་། ཐེག་དམན་
 ལ་འཛིགས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་འཛིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིར་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབས་
 འགྲོར་གསུངས་སོ།།

འོན་སྐྱབས་འགྲོ་བྱུང་པར་ཅན་དང་། སྒྲོན་པ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་དམ་མེད་ཅེན། **ལུ་**
ཉོ་བས་སྒྲོན་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་
 ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་སྒྲོལ་བ་ཆོང་དཔོན་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེལ་མ་བྱེད་པ་དང་འདྲ།
 སྐྱབས་འགྲོ་བྱུང་པར་ཅན་ནི། སེམས་ཅན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལས་གྲོལ་པར་འདོད་པས་དེའི་
 ལུས་པ་མངའ་བ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ལུས་ནས་ཆོང་དཔོན་ཁས་དྲག་པོ་གཞན་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྐྱེལ་མ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུངས་སོ། །**མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ནི།** འདི་ནི་དེ་
 དངོས་འདོད་པས་ཁས་ལེན་དེ་ཡང་སྟིང་བཅེ་ལས་རིག་བྱ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་འདོད་
 པས་ཁས་ལེན་པའང་གསུངས་སོ། །འདིར་སྐྱབས་འགྲོའི་རྒྱ་དང་། ཡུལ་དང་། རོ་བོ་
 དང་། བསྐྱབ་བྱ་དང་། ཡན་ཡོན་རྣམས་ནི་གཞན་ལས་གཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་(སེམས་གསུམ་ལ་སྒྲོ་སྒྲུབ་པ་)ནི།

དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ།

བུམས་པའི་སེམས་ནི་སྒྲོ་ན་འགྲོ་བས།

ངན་སོང་གསུམ་དང་སྒྲེ་སོགས་དང་།

འཆི་འཕོ་སོགས་ཀྱིས་སྐྱུག་བསྐྱེད་པའི། ༩

འགྲོ་བ་མ་ལུས་ལ་བལྟས་ཏེ།

སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེད་པ།

སྐྱུག་བསྐྱེད་སྐྱུག་བསྐྱེད་རྒྱ་མཚན་ལས།

འགྲོ་བ་ཐར་བར་འདོད་བའིས།

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཚོགས་གསོག་སྒྲོ་ན་དུ་སོང་བའི་སྐྱབས་འགྲོ་ཁྱད་པར་ཅན་བུས་ཟེན་
 པ་དེ་ནས། མ་གྱུར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་བུམས་པའི་སེམས་ནི་རྒྱ་
 འབྲས་ལན་ལག་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་གྱི་སྟིང་ཐེང་རྒྱར་དེས་པས་སྒྲོ་ན་དུ་འགྲོ་དགོས་ལ།
 དེ་བས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མར་གཤམ་བྱེད་བྱེད་གཟེང་སྒྲོ་ནས་སྟིང་དུ་སྐྱུག་
 ཅིང་གཅེས་པའི་སྒོ་དྲུང་དྲུང་བ་བྱུང་ན། སྟིང་ཐེང་སྒྲོ་མ་སྟེ། དམིགས་པ་ངན་སོང་གསུམ་
 ན་སྐྱུག་བསྐྱེད་དུག་ཅིང་རྒྱན་རིང་བ་ཅི་ཡོད་དང་། མི་ལ་སྒྲེ་ཆ་ན་འཆི་སོགས་ཀྱི་སྐྱུག་
 བསྐྱེད་དང་། འདོད་ལྟ་དུག་ན་འཆི་འཕོ་བ་དང་འོག་ཏུ་ལྷུང་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་།
 སོགས་ཁོང་ནས་བསྟན་པ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་ཚུལ་ནས་ཚས་
 གྱི་སྒོ་མེད་ཅིང་གནས་པ་ལ་རང་དབང་མ་ཐོབ་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཏེ། མདོར་ན་སྐྱུག་
 བསྐྱེད་གསུམ་གྱིས་ཅི་དམིགས་པར་སྐྱུག་བསྐྱེད་པའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ལ་བྱགས་ཐེང་
 སྐྱུག་གིས་བལྟས་ཏེ། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེད་པ་དང་། མི་

དང་འདྲོད་ལྟའི་འབྱུང་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་དང་། ཁམས་གོང་མའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་
 དང་། དེ་ནམས་སྦྱེད་པའི་རྩ་བ་ཀྱན་འབྱུང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱ་མཚན་ལ་བསམས་
 བས། དེ་ལས་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ཐར་པར་འདྲོད་པའི་སྦྱིང་རྩེ་དང་། དེ་ཡིས་བྱངས་
 པའི་བྱང་རྩུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་འདྲོད་ཀྱི་སྒོ་སྦྱང་བ་ལ་ནན་ཏན་བྱ་དགོས་ཏེ། མདོ་ལས་བྱང་
 རྩུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་མང་པོ་ལ་བསྐྱབ་པར་མི་བྱའོ། །ཆོས་གཅིག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་
 ཟེ། གང་ཞེན། སྦྱིང་རྩེ་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་(དངོས་གཞི)ནི།

ལྷོག་པ་མེད་པར་དམ་བཅའ་བའི།

བྱང་རྩུབ་སེམས་ནི་བསྦྱེད་པར་བྱ། ༡༠

ཞེས་བྱ་བ་ཟེ། དེ་ལྟར་བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་རྩེའི་དམིགས་ནམ་ལེགས་པར་སྦྱངས་
 བས་བྱང་རྩུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ལས་དུས་ནམ་ཡང་ཕྱིར་ལྷོག་པ་མེད་པར་དམ་བཅའ་
 བའི་སྒྲོ་བས། བྱང་རྩུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ནི་བསྦྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་བྱང་རྩུབ་མ་
 ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་སྒྲིད་ཅིག་གཅིག་ཀྱང་མི་བཏང་བའི་སེམས་ཀྱིས་སྒྲོན་སེམས་ཆོགས་
 བྱངས་ནས། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ལྟ་བུ་ལ་ངེས་པར་སྒྲོབ་དགོས་སོ། །སྒྲོན་
 སེམས་ཆོགས་ལེན་པ་དངོས་ནི་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་མཐུག་བསྐྱབ་བྱར་སྒྲོབ་རྩུལ་ལ་ལ། ཡན་མེན་དན་པ་ལ་བསྐྱབ་པ། བྱང་
 རྩུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱང་བ་ལ་བསྐྱབ་པ། ཆོགས་གཉིས་བསལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པ། སེམས་
 ཅན་སྒྲོས་མི་སྦྱང་བ་ལ་བསྐྱབ་པ། དཀར་ནག་ཆོས་བརྒྱད་བྱང་དོར་བྱེད་རྩུལ་ལ་བསྐྱབ་
 པའོ། །དང་པོ་(ཡན་མེན་དན་པ་ལ་བསྐྱབ་པ)ནི།

དེ་ལྟར་སྒྲོན་པའི་སེམས་དག་ནི།

བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ།

དེ་ནི་སྒྲོང་པོ་བཞོད་པ་ཡི།

མདོ་ལས་བྱམས་པས་རབ་ཏུ་བཤད། ༡༡

ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། སྒྲུབ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སྒྲོན་པའི་སེམས་དག་ནི། ཆོ་གས་
བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ནམ་མཁུ་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། འཕགས་པ་
སྒྲོང་པོ་བཞོད་པ་ཡི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་པོན་ལྟ་བུའོ། །འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་དཀར་པོ་རྣམ་པར་འཕེལ་
བར་བྱེད་པའི་ཞིང་ས་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོགས་དཔེ་ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་ཅམ་གྱི་སྒྲོན་པས་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལོར་བཟང་ལ། རྒྱལ་ཆབ་བྱམས་པས་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་བཤད་དོ།

གཉིས་པ་(བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲུབ་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་)ནི།

དེ་ཡིས་མདོ་གྲོག་པའམ་བླ་མ་ལས་མཉན་ཏེ།

ཆོ་གས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་མེད་པ།

རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་དེ་གནས་སྐྱུ་མཆོན་བྱ།

དེ་ལྟར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ། ༡༢

དཔའ་བྱིན་གྱིས་ཞུས་མདོ་དག་ལས།

དེ་ཡི་བསོད་ནམས་རབ་བསྟན་པ།

གང་ཆོ་ཆོགས་པཅད་གསུམ་ཙམ་བྱ།

མདོར་བསྐྱས་པ་ནི་འདིར་བྱི་བྱ། ༡༣

བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་།

དེ་ལ་གལ་ཏེ་གསུགས་མཆིས་ན།

བཅ་མཁའ་ཁམས་ནི་ཀུན་པག་རྟེ།
 དེ་ནི་དེ་བས་ལྷག་པར་འཕྱར། ༡༥
 གཞུང་གི་མའི་གངས་སྟེང་གི།
 སངས་རྒྱས་ཞིང་ནམས་མི་གང་གིས།
 རིན་ཆེན་དག་གིས་ཀུན་པག་རྟེ།
 འཛིག་རྟེན་མགོན་ལ་ལྷུང་བ་བས། ༡༦
 གང་གི་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་གྱིས་ཏེ།
 བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བཏུང་ན།
 མཆོད་པ་འདི་ནི་བྱད་པར་འཕགས།
 དེ་ལ་མཐའ་ནི་མ་མཆིས་སོ། ༡༧

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྒྲོན་སེམས་ཆོགས་སྤངས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ཡིས། མདོ་དང་
 བརྟན་བཅོས་ནམས་རང་ཉིད་གྱིས་གྲོག་པ་འཕམ། ཡང་ན་སྤྲ་མ་ལས་ལེགས་པར་མཉན་
 ཏེ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོན་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནམ་ཡན་ཡོན་མཐའ་
 ལས་འདས་ཤིང་དཔག་ཏུ་མེད་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྟེ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ལས་རི་
 རྐང་གསུངས་པ་དག་ནམ་པར་མཐའ་ཆོད་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས། དགོས་པ་རང་རྒྱ་
 ལ་སེམས་དེ་གནས་ཤིང་མི་ཉམས་པར་འཕེལ་བའི་རྒྱ་མཆོན་ནམ་རྒྱ་རྒྱེན་དུ། དེ་ལྟར་
 ཡང་དང་ཡང་དུ་ཐ་ན་ཉིན་དང་མཆོན་མོ་ལན་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་
 བྱེད་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཆོག་རྒྱས་པ་མ་གྲུབ་ནའང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཆོགས་
 ཀྱི་མཆོག་ནམས་ལ། །ཞེས་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་རྩོམ་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ལས་འབྱུང་
 བ་དེ་ལྟར་བྱའོ།

འོན་ཀྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་མེད་པ་དེ་གང་ལས་བཤད་ཅེན། ཁྱིམ་
བདག་དཔལ་སྦྱོན་གྱིས་ཁྱེད་པའི་མདོ་སྡེ་དག་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ཡི་བསོད་
ནམས་ཕན་ཡོན་གྱི་ཆེར་རབ་རྒྱ་བསྐྱོན་པ་གང་གི་ཆེན། དེ་དག་ལས་ཆོག་སྐུ་བཅད་
གསུམ་ཙམ་དུ་མདོར་བསྡུས་ནས་གསུངས་པས་ན། དེ་ནི་གཞུང་འདིར་ཡང་གི་བར་
བྱའོ། །འོན་དེ་རྗེ་ལྷ་སྤྱལེན། བྱང་ཆུབ་མཆོག་རྒྱ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བསོད་ནམས་
གང་ཡིན་པ་དེ་གཟུགས་སུ་མ་གྲུབ་མོད་ཀྱི། དེ་ལ་གལ་ཏེ་གཟུགས་ཤིག་མཆིས་ན་ཕྱོགས་
བཅུ་འེ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་མ་ལུས་པ་ཀྱུན་སྤྱར་བྱུང་བ་ཀའ་སྟེ་གཏམས་ན་འདང་། ཕན་
ཡོན་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་དེ་བས་ཀྱང་ལྷག་པར་འཇུག་ཏེ་མི་ཤོད་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་
སྟོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཆུ་བོ་གཞུང་འགྲམ་གྱི་བྱེ་མའི་གངས་སམ། ཆུ་ཉིད་རྒྱལ་དུ་བྱེ་བའི་བྱེ་
མ་རི་སྟོན་པ་དེ་སྟོན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ནམས། རྟེན་དང་པ་དང་ལྷན་པའི་
མི་གང་གིས། མཆོད་རྗེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལྷའི་རིན་ཆེན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་དག་གིས་ཀྱུན་
རྒྱ་བཀའ་སྟེ། ལུལ་ཁྱད་པར་ཅན་འཛིན་རྟེན་གྱི་མགོན་པོ་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་
ནམས་ལ་འབུལ་བ་སྤུལ་བ་བས། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་གང་གིས་
དགོན་མཆོག་གསུམ་མའི་བྱང་དུ་དད་པས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་བགྱིས་ཏེ། སྤྱོད་མེད་པའི་
བྱང་ཆུབ་མཆོག་རྒྱ་སེམས་བཏུད་པ་སྟེ་བསྐྱེད་ན། བྱང་ཆུབ་རྒྱ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཆོད་
པ་འདི་ནི་སྤྱོད་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་མཆོག་རྒྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐའ་ནི་མ་མཆིས་སོ། །

གསུམ་པ་(ཆོག་སྐུ་གཉིས་བསྐྱེད་པའ་བསྐྱེད་པ་)ནི།

བྱང་ཆུབ་སྟོན་པའི་སེམས་དག་བསྐྱེད་ནས་ནི།

འབད་བ་མང་པོས་ཀྱུན་རྒྱལ་བྱ་བྱེད་།

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བན་ཡོན་བྲན་པ་དང་དུས་དུག་ཏུ་སྒྲོང་བ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བྱང་ཆུབ་
 སྒྲོན་པའི་སེམས་དག་བསྐྱེད་པར་བྱས་ནས་ནི། དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པ། དགེ་འདུན་
 ལ་བསྟེན་བསྐྱར། འབྱུང་པོ་ལ་གཏོར་མ། བོངས་པ་ལ་སྒྱུན་པ་སོགས་བསོད་ནམས་
 དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་བསལས་པ་ལ་འབད་པ་མང་པོས་སེམས་དེ་ཀྱུན་ཏུ་སྒྲེལ་བར་
 བྱ་དགོས་ཏེ། ཆོགས་ཀྱི་གཏམ་ལས། བདག་གིས་དེ་རིང་བསོད་ནམས་དང་། ཡེ་
 ཤེས་ཆོགས་ནི་གང་ཞིག་གིས། གཞན་ལ་ཕན་པ་གང་བྱ་ཞེས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དབས་ཡང་ཡང་བསམ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། ཞིང་ཞེས་པ་འོག་མ་སྟེད་པའི་
 ཆོག་གོ།

བཞི་བ་(སེམས་ཅན་སྒྲོས་མི་སྤང་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་)ནི།

འདི་ནི་སྒྲེ་བ་གཞན་དུ་འང་བྲན་དོན་དུ།

ཞེས་པའི་གང་གིས་སྒྲུས་བསྟན་པར་ཞང་རམ་པས་བཞེད་དོ། ཇི་ཡང་གང་གི་སྒྲུས་
 ཆེ་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་པའི་རྒྱུ་ལ་བསྐྱབ་པར་བསྟན་ཞིང་། སེམས་ཅན་
 སྒྲོས་སྤང་གིས་སེམས་བསྐྱེད་གཏོང་བས་སོ་སྟམ་དུ་དགོངས་པས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཞེས་
 དམ་པ་ཁ་ཅིག་འཆད་དོ།

ལྷ་བ་(དཀར་ནག་ཆོས་བརྒྱད་སྤང་དོར་ཅིང་རྩལ་ལ་བསྐྱབ་པ་)ནི།

རི་སྐྱད་བཤད་པའི་བསྐྱབ་པ་འང་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་། ༡༥

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདིར་བསྟན་སྒྲོན་སེམས་ཆོགས་བརྩུང་བ་འདི་ལ་ནི་ལྷ་བ་བཤད་
 པའི་བསྐྱབ་བྱ་བ་ཞེད་སྒྲོ་ནས་ཆེ་འདིར་མི་ཉམས་པའི་རྒྱུ་ལ་བསྐྱབ་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་
 གམ་ཞེན། མི་ཆོག་སྟེ་སྟེ་བ་བྱི་མ་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་འང་སེམས་དེ་མི་བརྟེན་ཅིང་བྲན་

པར་བྱ་བའི་དོན་དུ། འོད་སྤངས་ཀྱིས་ཁྱེས་པའི་མདོ་ལས་རི་རྒྱུད་བཤད་པའི་བསྐྱབ་པ་
བཞི་ཚན་གཉིས་པོ་ཡོངས་སུ་བསྤྱད་པ་དང་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་འཇུག་པ་བསྐྱབ་པ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་
འཇུག་སྒྲོམ་བྱང་བར་བརྟེན་པ། རི་ལྟར་བྱང་བའི་ཚུལ། རྩོམ་པ་བྱངས་ནས་བསྐྱབ་པ་
ལ་བསྐྱབ་པར་བརྟེན་པའོ།

དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་ཏེ་འཇུག་སྒྲོམ་བྱང་བར་བརྟེན་པ་)ནི།

འཇུག་སེམས་བདག་ཉིད་རྩོམ་པ་མ་གཏོགས་པར།

ང་དག་སྟོན་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་མ་ཡིན།

རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྩོམ་པ་སྤེལ་འདོད་བས།

དེ་ཕྱིར་འབད་བས་འདི་ནི་ངེས་པར་བྱང་། ༡

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་རྒྱལ་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་མ་
བསྐྱབ་ན་འཚང་རྒྱུ་མི་སྤྲིད་ཅིང་། བྱང་སྒྲོམ་མ་བཟུང་ན་སྤྱིན་སོགས་ལ་བསྐྱབ་ཀྱང་རྒྱལ་
སྤྱོད་པར་མི་འགྱུར་བས། སྟོན་སེམས་ཚོགས་བརྟན་པོར་བཟུང་བ་དེས་སྤྱོད་
པའི་ཉེན་སྒྲོམ་པ་བཟུང་དགོས་ཏེ། འཇུག་པའི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རྩོམ་པ་བཟུང་བ་
མ་གཏོགས་པར་ཡང་དག་པ་མཚོག་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་ཡི་སེམས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་
བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་དགོས་པ་འབྲས་མིང་རྒྱལ་བ་ཏགས་པ་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པའི་རྩོམ་པ་སྟོན་པའི་སེམས་དེ་སྤེལ་ཞིང་མཐར་ཕྱིན་
པར་འདོད་བས་བྱང་དགོས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་མཚན་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སྤྱིད་ལྷག་པ་དང་ཁྱེས་
པ་མེད་པར་གྲིན་ཏུ་འབད་བས་འཇུག་པའི་རྩོམ་པ་འདི་ནི་ངེས་པར་བྱང་བར་བྱའོ།

གཉིས་པ་འཇུག་སྒྲོམ་རི་ལྟར་ལེན་པའི་རྒྱལ་ལ་གསུམ། གང་གིས་ལེན་པའི་རྟེན།
 གང་ལས་བྱུང་པའི་ལུལ། རི་ལྟར་ལེན་པའི་ཆོག་པོ།
 དང་པོ་(གང་གིས་ལེན་པའི་རྟེན་)ནི།

སོ་སོར་ཐར་པ་རིས་བདུན་གྱི།
 ཏག་ཏུ་སྒྲོམ་གཞན་ལྟར་པ་ལ།
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་ཡི།
 སྐལ་བ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན། ༡༯
 སོ་སོར་ཐར་པའི་རིགས་བདུན་དུ།
 དེ་བཞིན་གསེགས་པས་བཤད་པ་ལ།
 ཆངས་སྒྲིང་དཔལ་ནི་མཆོག་ཡིན་ཏེ།
 དགེ་སྒྲོང་སྒྲོམ་པ་དག་ཏུ་བཞིན། ༢༠

ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། དགེ་བསྟེན་ནས་དགེ་སྒྲོང་གི་སྒྲོམ་པའི་བར་གྱི་སོ་སོར་ཐར་པའི་རིས་
 བདུན་དངོས་སམ། །དེ་དང་ཐུན་མོང་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་དུས་ཏག་ཏུ་སྒྲོང་
 པའི་རི་སྒྲིང་འཆོ་བའི་སྒྲོམ་པ་གཞན་དེ་དག་དང་ལྟར་པའི་རྟེན་ལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔའི་སྒྲོམ་པ་ཡི་སྐལ་བ་ཡོད་ཀྱིས། དེ་ལས་གཞན་དུ་བྱང་སྒྲོམ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྟེ་
 བ་མིན་ཏེ། བྱང་སྒྲོམ་ནི་དངོས་སམ་བརྒྱུད་པའི་སྒྲོ་ནས་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་ཅུས་པ་
 གང་ཞིག །དེ་ལས་གཞན་གཞན་གཞི་བཅས་ལས་སྒྲོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སོ་
 ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་ནི་ཆོ་འཕོས་པས་གཏོང་བས། འདིའི་རྟེན་རི་ལྟར་བྱང་སྒྲོམ་ན། རྣལ་
 འབྱོར་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། ཆན་པོ་ལང་པའི་རྟེན་དབྱུག་པས་བྱེད་ཅིང་། ཕྱིས་ནས་
 དབྱུག་པ་མི་འགྲེལ་བ་ཆན་པོས་མགོ་ནས་བཟུང་བས་བྱེད་པ་ལྟར། དང་པོར་སྟེ་པའི་

རྟེན་སོ་ཐར་གྱིས་བྱེད་ལ། དེ་ནས་གཞན་གཞོད་གཞི་བཅས་ལས་ལོག་པ་དེ་བྱང་ཆུབ་
སྤྱིང་པོའི་བར་མི་འཛོར་བར་བྱང་སྒྲོམ་གྱིས་བྱེད་ཅིས་གསུངས་སོ། །སོ་ཐར་རིས་བདུན་
ཅི་རིགས་ལ་གནས་པའི་རྟེན་ལ་བཟང་ངན་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དམ་མེད་ཅེན། ཟླ་བ་སྒྲོན་
མ་ལས། གསུམ་ལས་དག་སྒྲོང་མཆོག་ཡིན་འཕྲིང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

འོ་ན་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་ལྟན་གྱིས་བྱང་སྒྲོམ་བཟུང་བའི་ཆེ་གནས་འགྱུར་རམ། གཉིས་
ལྟན་གང་ཡིན་ཞེན། ཅག་ཆོའི་འགྲེལ་པར། དེ་གཉིས་སྒྲོམ་པ་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཅེ་
ན། གཅིག་པའང་ཡིན། ཐ་དད་པའང་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་ཆུལ་ཁྲིམས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་གཞན་མེད་གྱི། སོ་སོར་ཐར་པ་རིགས་བདུན་པོ་གང་ལ་གནས་པ་ཉིད་
སྒྲོམ་པའི་ཆུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པས་ན་གཅིག་པའང་ཡིན་ནོ། །ཐ་དད་པའང་ཡིན་ཏེ། སོ་
སོར་ཐར་པ་རྩལ་སྤྱུ་འདོད་པ་དང་། གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལས་ལོག་ནས་གཞོད་
པ་མི་བྱེད་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་རྩལ་སྤྱུ་མི་འདོད་པ་དང་། གཞན་ལ་ཕན་པ་
ཉིད་སྒྲུབ་པས་ཐ་དད་པའང་ཡིན་ཞེས་བྱའོ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(གང་ལས་སྒྲུབ་པའི་ཐུག་)ནི།

སྒྲོམ་པའི་ཆོག་ལ་མཁས་དང་།

བདག་ཉིད་གང་ཞིག་སྒྲོམ་ལ་གནས།

སྒྲོམ་པ་འཕོགས་བཞིན་སྤྱིང་རྩེར་ལྟན།

སྒྲམ་བཟང་པོར་ཤེས་པར་བྱ། ༡༡

ཞེས་བྱ་བ་ལྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པའི་ཆོག་ལྟེ། ཡང་དག་པར་ལེན་པ་
དང་། མི་ཉམས་པར་བསྐྱུང་བ་དང་། ཉམས་ན་བྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་
ཤེས་རབ་ཐུན་སྒྲུལ་ཆོགས་པ་དང་། བདག་ཉིད་གང་ཞིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་

པ་ཚུལ་བྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་གནས་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་འབོགས་
 པར་བཟོད་པའི་རྣམ་པའམ་སྒྲོབས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སྒྲིང་རྗེ་དང་ལྡན་པའི་
 བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ། བཞི་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་པ་ནི་སྒྲུལ་བཟང་པོར་ཤེས་
 པར་བྱ་ཞིང་། དེ་དག་གི་ནང་ནས་སྒྲུལ་གཉིས་གཙོ་ཆེ་བར་ཞང་རོམ་སོགས་ཀྱིས་བཞེད་དོ།

གསུམ་པ་རྩེ་ལྷར་ལེན་པའི་ཚོགས་གཉིས། སྒྲུལ་ཞེད་པའི་དང་། མེད་པའི་ཚོ་
 གའོ། །དང་པོ་(སྒྲུལ་ཞེད་པའི་ཚོགས་)ནི།

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་དག་གི།

ཚུལ་བྲིམས་ལེའུ་གསུངས་ཚོགས་ཡིས།

ཡང་དག་མཚན་ཉིད་ལྡན་པ་ཡི།

སྒྲུལ་བཟང་ལས་སྒྲུལ་པ་སྒྲང་། ༡༡

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་
 དག་གི་ནང་ཚན་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ལེའུ་ལས་གསུངས་པའི་ཚོགས་ཡིས། ཡང་དག་པའི་
 མཚན་ཉིད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡི་སྒྲུལ་བཟང་པོ་དེ་ལས་འཇུག་པའི་སྒྲུལ་པ་
 སྒྲིང་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཚང་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲང་རོ། །དེའང་གསོལ་གདབ། སྒྲོ་བསྐྱེད།
 ཚོགས་བསགས། བསྐྱལ་གདབ། བསམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པ། བར་ཆད་ཐུན་མོང་
 བའི་བ། བསྐྱབ་པ་མདོར་བསྐྱས་བཅོད་པ་དང་བདུན་ནི་སྒྲིང་པ་དང་། ཐོགས་བཅུ་
 ཏུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་པ་སྒྲས་དང་བཅས་པའི་བསྐྱབ་པ་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ལེན་པ་ནི་
 དངོས་གཞི་དང་། མཁྱེན་གསོལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་འཇུག་པའི་ཕན་ཡོན། སྒྲུལ་
 པ་མཐོས་པ་བྱ་ཚོམ་དུ་མི་བསྐྱགས་པ། བསྐྱབ་པ་མདོར་བསྐྱས་བཅོད་པ། གཏང་རག་
 གི་མཚན་པ་དང་ལྡན་ནི་འཇུག་གི་ཚོགས་འོ།

གཉིས་པ་སྤྲོ་མ་མེད་པའི་ཚོ་གལ་གཉིས། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྒྲོ་ནས་ལུང་བཞིན་དུ་
བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། མདོ་དེ་ལས་འབྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྒྲོམ་པ་
བརྒྱུད་ཚུལ་སྟོན་པའོ།

དང་པོ་(སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྒྲོ་ནས་ལུང་བཞིན་དུ་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་)ནི།

དེ་ལ་འབད་བས་འདི་འདྲ་བའི།

གལ་ཏེ་སྤྲོ་མ་མེད་ན།

དེ་ལས་གཞན་སྒྲོམ་ནོད་པ་ཡི།

ཚོ་གལ་ཡང་དག་བཤད་པར་བྱ། ༡༩

དེ་ལ་སྒྲོན་ཆེ་འཇམ་པའི་དབལ།

ཨི་བ་རྒྱ་ཇར་གྱུར་པ་ཡིས།

ཇི་ལྟར་བྱང་ཚུབ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ།

འཇམ་དབལ་གྱི་ནི་སངས་རྒྱས་ཞིང་།

རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས་བཤད་པ་ལྟར།

དེ་བཞིན་འདིར་ནི་རབ་གསལ་གྱི། ༢༠

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སྤྲོ་མ་དེ་འདྲ་བ་ལ་སྒྲོམ་པ་སྤང་བར་
གསུངས་པ་བཞིན་གན་རྒྱ་འབད་བས་བཅའ་ཡང་། ལུལ་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་འདི་འདྲ་
བའི་གལ་ཏེ་སྤྲོ་མ་གཏན་ནས་མེད་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེན། སྤྲོ་མ་ཡོད་པ་དེ་ལས་གཞན་
དམིགས་བསལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤང་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྤྲོ་མ་མེད་པའི་སྒྲོམ་པ་ནོད་པ་
ཡི་ཚོ་གལ་ལུང་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་འདིར་ཡང་ཡང་དག་པར་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་
པའི་བྱིར། ཞེས་སྤྱིར་བཤད་པར་དམ་བཅའ་ནས། འོ་ན་ལུང་གང་ལས་བཤད་ཅེ་ན།

དེ་ལ་སྒྲོན་བསྐྱེལ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་ཆོ་འཇམ་པའི་དཔལ་འཁོར་ལོས་སྐྱར་
 པའི་རྒྱལ་པོ་ཨི་བ་རྒྱ་རྒྱེ། རྒྱལ་པོ་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་བ་ཡིས། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་འབྲུག་སྒྲུའི་དབྱངས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱང་དུ། རི་ལྷར་བླ་ན་མེད་པའི་
 བྱང་ཆུབ་ཏུ་བྱུགས་བསྐྱེད་བ་ཡི་ཚུལ། འཇམ་དཔལ་གྱི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་རྒྱན་
 ཀྱི་བཀོད་བ་སྒྲོན་པའི་མདོ་ལས་བཤད་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་གཞུང་འདིར་ནི་རབ་ཏུ་
 གསལ་བར་བྱི་བར་བྱའོ། །ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བའོ།།

གཉིས་པ་མདོ་དེ་ལས་འབྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྒྲོམ་བ་བཟུང་ཚུལ་ལ་གཉིས།
 སེམས་བསྐྱེད་དང་། སྒྲོམ་བ་བཟུང་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་(སེམས་བསྐྱེད་)ནི།

མགོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐུན་མྱ་སྤ།

རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་།།

འགོ་བ་ཐམས་ཅད་མགོན་དུ་གཉེར།།

དེ་དག་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་ལོ།། ༡༥

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོན་པོ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་
 ཀྱི་སྐུན་མྱ་སྤ། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་
 བྱེད་ཅིང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་འགོ་བ་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་
 མགོན་དུ་གཉེར་བའམ་དེའི་དོན་དུ། འགོ་བ་དེ་དག་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱུ་པོ་
 ལས་མ་བཟུལ་བ་སྒྲོལ་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་གི་འཆིང་བ་ལས་མ་གྲོལ་བ་དགོལ་ལོ། །
 བདག་ལྟའི་དབུགས་མ་ལུང་བ་ལམ་བཤེན་གྱིས་དབུགས་དབྱུང་བ་དང་། རྣམ་རྟོག་གི་
 ཡོངས་སུ་བྱ་བ་འན་ལས་མ་འདས་པ་འགོག་བཤེན་གྱིས་བྱ་བ་འན་ལས་འདས་པ་ལ་འགོད་

ཅིང་མགོན་ཏུ་གཉེར་བའོ། །འདིས་འབྲུག་པའི་སྒྲོར་བ་དང་། སྒོན་པའི་དངོས་གཞི་
བསྟན་པར་ག་ར་བ་བཞེད་དོ།

གཉིས་བསྒྲུབ་བ་བཟུང་ཚུལ་ལ་གསུམ། ཉེས་སྒྲོད་སྒྲུབ་པའི། སེམས་ཅན་དོན་
བྱེད་ཀྱི། དགེ་བ་ཚོས་སྒྲུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཁས་ལེན་པའོ།

དང་པོ་(ཉེས་སྒྲོད་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཁས་ལེན་པ)ནི།

གཞོད་སེམས་ཁྲོ་པའི་སེམས་ཉིད་དང་།

སེར་སྣ་དང་ནི་ཡག་དོག་ཉིད།

དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་དག།

ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་བྱའོ། ༡༤

ཚངས་པར་སྒྲོད་བ་སྒྲུད་བྱ་ཁིང་།

སྒྲིག་དང་འདོད་བ་སྒྲུང་བར་བྱ།

ཚུལ་ཁྲིམས་སྒྲུབ་པ་ལ་དགའ་བས།

སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱ། ༡༥

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཀླན་ནས་མནར་སེམས་པའི་རྒྱ་དགྲ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས། ཞེ་
སྒྲུང་གིས་གསོད་འདོད་བ་ལ་སོགས་པའི་གཞོད་སེམས་དང་། གཞན་ལ་འབྲུལ་དུ་
སེམས་འབྲུག་པའི་ཁྲོ་པའི་སེམས་ཉིད་དང་། ཡོ་བྱད་གཞན་ལ་བཏང་མི་རྣམས་པའི་སེར་
སྣ་དང་ནི། གཞན་གྱི་ཐུན་ཚོགས་ལ་མི་བཟོད་པའི་ཡག་དོག་ཉིད་དེ། བཞེ་པོ་དེ་དག་
སྒྲུབ་པ་སྒྲུངས་པའི་ཉིན་དེར་ནས་བཟུང་སྟེ་སྒྲུན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དག་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་
དེ་སྒྲིད་དུ་མི་བྱའོ། །དབང་པོ་གཉིས་སྒྲོར་གྱི་འཁྲིག་བ་སྒྲུངས་པའི་ཚངས་པར་སྒྲོད་བ་
སྒྲུད་པར་བྱ་ཁིང་། སྒྲིག་པའི་ལས་དང་། དེའི་རྒྱ་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་རྣམས་

སྒྲུང་བར་བྱའོ། །དེ་དག་སྒྲུངས་པའི་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དགའ་
བས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་དམ་པའི་རྗེས་སུ་ལེགས་པར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ (སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་ལས་ལེན་པ་)ནི།

བདག་ཉིད་སྤྱར་པའི་ཚུལ་གྱིས་ནི།

བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་མི་སྒྲོ་ཞིང་།

སེམས་ཅན་གཅིག་གི་རྒྱ་ཡིས་ནི།

བྱི་མའི་སྤྱ་མཐར་གནས་པར་བགྱི། ༢༩

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བདག་ཉིད་སྤྱར་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱིས་ནི་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་
མི་སྒྲོ་ཞིང་དགའ་བ་མེད་པར། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིས་ནི་བྱི་མའི་སྤྱ་
མཐར་སྤྱག་པ་མེད་པར་འཁོར་བ་ཅི་སྟོན་གྱི་བར་དེ་སྟོན་ཏུ་གནས་པར་བགྱིད་དོ།།

གསུམ་པ་ (དགོང་ཚེས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་ལས་ལེན་པ་)ནི།

ཚད་མེད་པས་མ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི།

ཞིང་དག་རྣམ་པར་སྤྱད་པར་བྱ།

མིང་ནས་བཟུང་བ་བྱས་པ་དང་།

ཕྱོགས་བཅུ་དག་ཏུ་རྣམ་པར་གནས། ༣༠

བདག་གི་ཕྱས་དང་དག་གི་ལས།

ཐམས་ཅད་ཏུ་ནི་དག་པར་བྱ།

ཡིད་ཀྱི་ལས་ཀྱང་དག་བྱ་སྟེ།

མི་དགོའི་ལས་རྣམས་མི་བྱའོ། ༣༠

ཞེས་བྱ་བ་ཤྲེ། དེ་ལྟར་གནས་ནས་ཅི་བྱེད་སྟུང་ན། གངས་ཚད་བཟུང་དུ་མེད་ཅིང་
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་གིས་ངོམ་གྲོག་དང་། ཆེར་མ་སོགས་
སྟོན་རྣམས་རྣམ་པར་སྦྱང་བར་བྱ་ཞིང་། འགོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གི་མིང་ཐོས་ནས་
བཟུང་བ་བྱས་པ་དང་། མཐོང་ཐོས་དཔྱད་རེག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་པན་
གདགས་པར་འདོད་པས་སྟོགས་བཅུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞིང་དག་ཏུ། བདག་གི་མིང་གྲགས་
གིང་རྣམ་པར་གནས་པར་བྱེད་པའི་སྟོན་སེམས་ཅན་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཡང་སྦྱང་ཞིང་
སྟོན་པར་བྱའོ། །ལས་དང་པོ་བས་སྟོམ་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཉིད་ལ་གཅིས་སྒྲུས་བྱེད་དགོས་
པས། སྤར་ཡང་སྟོས་ཏེ་སྟོན་པ་ནི། བདག་གི་ལུས་དང་དག་གི་ལས་དག་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་དུ་ནི་ལྟང་བས་མ་གོས་པར་དག་པར་བྱ་ཞིང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་ཀྱང་ལྟང་བས་དག་
པར་བྱ་ཤྲེ། མདོར་ན་སྟོན་གསུམ་གྱི་མི་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་
རྒྱུ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ནམ་ཡང་མི་བྱའོ།

གསུམ་པ་སྟོམ་པ་སྤངས་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྟོབ་པར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། རྒྱལ་
ཁྲིམས་ཀྱི། སེམས་ཀྱི། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྟོབ་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
དངོས་དང་། དེའི་ཆེ་བའོ། །དང་པོ་(དངོས་)ནི།

རང་གི་ལུས་དག་སེམས་ནི་རྣམ་དག་སྟུ།

འཇུག་སེམས་བདག་ཉིད་སྟོམ་པ་ལ་གནས་པས།

རྒྱལ་ཁྲིམས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་ལེགས་བསྐྱབ་ན།

རྒྱལ་ཁྲིམས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་གྲུས་ཆེར་འགྱུར། ༣༡

ཞེས་བྱ་བ་ཤྲེ། འོ་ན་སྟོན་གསུམ་དག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གང་ཞེན། དགོས་པ་བྱང་སེམས་
རང་གི་ལུས་དག་སེམས་གསུམ་པོ་ནི་ལྟང་བས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་། སེམས་ཅན་གཞན་

ནམས་ལ་མཆོག་ཏུ་པན་པའི་རྒྱ་ཡི་ཕྱིར་ཏུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་འཇུག་པའི་སེམས་
 གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ལ་གནས་པས། ཡུལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ།
 ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ལེགས་པར་འབད་པས་བསྐྱབས་ན། གོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱིས་
 བས་སྐྱར་བཤད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་གཅེས་སྐྱས་སུ་འཛིན་པའི་
 བྱས་པ་རེ་ཆེར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ལེགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི། དག་པ་དང་། ཕྱིར་མི་
 ལྟོག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གསུམ་ལ་འཇུག་པས། སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་
 བསྐྱབས་པས་སྐྱེས་སུ་གཟུགས་ལེགས་པ་བཞེན་ཏུ་དག་པ་དང་། རོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་ལ་བསྐྱབ་པས་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་ཅིང་མི་ཉམས་པས་རིམས་རྒྱད་
 ཡོངས་སུ་བྱང་བ་བཞེན་ཏུ་འགྱུར། ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྐྱབས་པས་བུམ་པ་
 ལེགས་པར་གང་བ་བཞེན་ཏུ་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་
 རོན་ཡང་གསུམ་པོ་དེ་ལས་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་སྟོན་ཐམས་
 ཅད་བྱང་། ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ཀྱབ། རོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་ཀྱིས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(དཔྱེའ་)ནི།

དེ་བས་རྣམ་དག་རྫོགས་བྱང་ཚུབ།

སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོམ་དག་ནི།

འབད་པར་བྱས་པས་རྫོགས་བྱང་ཚུབ།

ཆོག་པ་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར། ༣༡

ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལ་བསྐྱབས་པས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དག་པར་
 འགྱུར་བ་དེ་བས་ན། སྐྱང་བྱ་རྣམ་པར་དག་ཅིང་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་

ནི་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་གཞན་དོན་དུ་ཐོབ་བྱུང་དམིགས་
 ཤིང་སེམས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ཀྱིས་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙོ་བོར་
 བྱུང་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་པ་ནམ་པར་དག་ཅིང་སྤང་བ་ལ་ནི། །དཔ་ཤེས་
 བག་ཡོད་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོ་ནས་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་ནན་ཏན་གྱིས་འབད་པར་བྱས་པས་
 རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ནི་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྒྲོལ་ཚུལ་ལ་གཉིས། མངོན་ཤེས་འབྱུང་བའི་རྒྱའི་
 བྱིར་ཞིགནས་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། ཞིགནས་ལ་རི་ལྟར་བསྐྱབ་ཚུལ་དངོས་སོ།།
 དང་པོ་(མངོན་ཤེས་འབྱུང་བའི་རྒྱའི་བྱིར་ཞིགནས་ལ་བསྐྱབ་པ་)ནི།

བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས།།
 ཚོགས་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར།།
 རྒྱ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དག།
 མངོན་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དུ་བཞེད།། ༣༩

རི་ལྟར་འདབ་གཤོག་མ་རྫོགས་པའི།།
 བྱ་ནི་མཁའ་ལ་འཁུར་མི་རུས།།
 དེ་བཞིན་མངོན་ཤེས་སྒྲོལ་བས་བས།།
 སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་རུས་པ་མིན།། ༤༠

མངོན་ཤེས་ལྡན་པས་ཉིན་མཚན་གྱི།།
 བསོད་ནམས་དག་ནི་གང་ཡིན་དེ།།
 མངོན་ཤེས་དག་དང་བྲལ་གྱུར་ལ།།

སྒྱིབ་བརྒྱུར་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།། ༣༥

ལྷུང་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཚོགས།།

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདོད་ལྷུང་བ།།

དེས་ནི་འབད་བས་མངོན་ཤེས་དག།

འགྲུབ་པར་འགྱུར་གྱིས་ལེ་ལོས་མིན།། ༣༦

ཞིགནས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པས།།

མངོན་ཤེས་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ལ།།

དེ་ཕྱིར་ཞིགནས་བརྒྱུབ་པའི་ཕྱིར།།

ཡང་དང་ཡང་དུ་འབད་བར་བྱ།། ༣༧

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཚོགས་གཉིས་
 བོ་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡི་རྒྱ་བྱང་པར་ཅན་ནི། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་
 རྒྱས་ཐམས་ཅད་པ་བདག་གིས་མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དུ་བཞེད་ཅིང་།
 གཞན་དོན་རྣམ་དག་རྒྱུབ་པའང་མངོན་ཤེས་ལ་རག་ལས་ཏེ། རི་ལྟར་ན་འདབ་གསོག་
 ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའི་བྱ་ནི་རྣམ་མཁའ་ལ་འཕུར་བར་མི་རུས་པ་ཡིན་ལ། དཔེ་དེ་
 བཞིན་དུ་མངོན་པར་ཤེས་པའི་སྟོབས་དང་བྲལ་བས་རང་སྐྱལ་དང་འཚམས་པར་སེམས་
 ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་རུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། **ལུམ་ལས།** རབ་འཕྱོར་དཔེར་
 བ་བྱ་འདབ་མ་མེད་པ་ནི་རྣམ་མཁའ་ལ་འཕུར་མི་རུས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔས་ཀྱང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་མ་བསྟེན་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཚོས་བསྟན་པར་
 མི་རུས་ཏེ། ལམ་གོ་ལ་སར་ཞུགས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མ་དུ་གཟུང་པར་མི་རུས་
 སོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་རྩ་འཁྲུག་གི་མངོན་ཤེས་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁིང་དང་གདུལ་

བྱ་གར་ཡོད་པའི་ཞིང་དུ་འགྲོ། གཞན་སེམས་ཤེས་པས་ཁམས་དང་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་རྟོགས། ལྷ་འི་ན་བས་དེ་དག་གི་སྒྲིབ་རིག། སྟོན་གནས་ཤེས་པས་སྟོན་གྱི་རྒྱ་
རྟོགས། ལྷ་འི་མིག་གིས་མ་འོངས་པར་ཅི་འགྱུར་རིག། ཟག་ཟད་གྱིས་བྱང་གོལ་གྱི་ལམ་
སྟོན་པས་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་འདུན་པ་དང་། སྟོན་ཅིང་གོལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་
ཡང་རྟོན་བྱང་སེམས་མཉམ་པ་ལ་འང་མངོན་ཤེས་དང་ལྷན་པའི་བྱང་སེམས་དེས་ཉིན་
མཚན་སྤྱགས་གཅིག་ལ་སྤྱང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་
དག་ནི་གང་ཡིན་པ་དེ། མངོན་ཤེས་དག་དང་བུལ་བར་གྱུར་པ་ལ་སྦྱེ་བ་བརྒྱར་ཡང་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱང་མཚོན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་དེས་ན་དུས་སྤྱར་
དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་འདོད་པར་གྱུར་
བ་དེས་ནི། དེའི་ཐབས་མངོན་ཤེས་བསྐྱེད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་དེའི་རྒྱ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་
ཤུགས་དྲག་གིས་འབད་བ་ཆེར་བྱས་པས་མངོན་ཤེས་དྲག་པོ་དག་འགྲུབ་པར་འགྱུར་གྱིས།
ལེ་ལོས་དབང་དུ་བྱས་པས་འགྲུབ་པ་མིན་པས་བརྩོན་འགྲུས་ཚུམ་དགོས་སོ། །

འོན་དེའི་རྒྱ་གང་ལ་འབད་ཅེན། ཤིན་སྤྱངས་རྣམ་དག་གིས་ཟིན་པའི་ཞིག་ནས་ཚུལ་
བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པས། བསྐྱོམས་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་མངོན་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་
འགྱུར་བར་མི་འགྱུར་ལ། རྒྱ་མཚན་དེ་ཡི་ཕྱིར་ཞིག་ནས་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། སེམས་
གནས་པའི་ཐབས་དགུ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབད་པར་བྱོལ།

གཉིས་པ་ཞིག་ནས་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱུབ་ཚུལ་དངོས་ལ་གསུམ། ཞིག་ནས་ཀྱི་ཚོགས་
བརྟེན་པ། ཞིག་ནས་ཇི་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ། བསྐྱོམས་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །
དང་པོ་(ཞིག་ནས་ཀྱི་ཚོགས་བརྟེན་པ་)ནི།

ཞིག་ནས་ཡན་ལག་རྣམས་ཉམས་པས།

རབ་རྩ་འབད་དེ་བསྐྱེམ་ས་བྱས་ཀྱང་།

ལོ་ནི་སྟོང་ཕྱག་དག་གིས་ཀྱང་།

ཉིང་འཛིན་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། ༣༡

དེ་ཕྱིར་ཉིང་འཛིན་ཚོགས་ལེའུ་ལས།

གསུངས་པའི་ཡན་ལག་ལ་ལེགས་གནས།

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འོ་ན་བརྩོན་འགྲུས་གཅིག་ཤུས་ཞིག་ནས་འགྲུབ་པམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་
ཉེ་ཞིག་ནས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱ་ཚོགས་རྣམ་པར་ཉམས་པས་ནི་བརྩོན་འགྲུས་དྲག་པོས་
རབ་རྩ་འབད་དེ་ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱེམ་པར་བྱས་ཀྱང་ལོ་ནི་མང་པོ་སྟོང་ཕྱག་དག་གིས་ཀྱང་
ཞིག་ནས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡན་ལག་ཉམས་ན་ཞི་
གནས་མི་འགྲུབ་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། མདོ་སྟེ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལེའུ་དང་། ཉན་ས་
ལ་སོགས་པ་ལས་རི་སྐད་གསུངས་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་གནས་གིང་
བསྐྱབས་པས་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་(ཞིག་ནས་རི་སྐད་སྐྱེམ་པའི་རྩལ་)ནི།

དམིགས་པ་གང་རུང་གཅིག་དག་ལ།

ཡིད་ནི་དགོ་ལ་བཞག་པར་བྱ། ༣༢

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཞིག་ནས་ཀྱི་རྒྱ་ཚོགས་ལ་གནས་པ་དེས་རྒྱལ་བས་གསུངས་
པའི་བསྐྱེམ་བྱའི་དམིགས་པ་ཚད་བྱབ་ཀྱི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ལས་འབྱུང་བའི་གང་
ཡང་རུང་བ་གཅིག་དག་ལ། སྒྲོམ་བྱེད་ཀྱི་ཡིད་ནི་དགོ་པ་ལ་སྟེ་གཞན་དུ་མི་ཡངས་པར་
རྩེ་གཅིག་རྩེ་བཞག་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་(བསྐྱེམས་པའི་པན་ལོན་)ནི།

རྣལ་འབྱོར་ཞི་གནས་གྲུབ་གྱུར་ན།

མངོན་ཤེས་དག་ཀྱང་འགྲུབ་པར་འགྱུར།

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སྒར་བཤད་པ་ལྟར་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཆུ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་བརྩོན་པའི་
རྣལ་འབྱོར་བས་ཞི་གནས་གྲུབ་པར་གྱུར་པ་ན། དེ་སྤྱདས་པ་ལས་མངོན་པར་ཤེས་པ་
རྣམས་སྟེ་བར་མ་ཟད། མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དག་ཀྱང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་
ཀྱི་ཞལ་ནས། མངོན་ཤེས་མཐུ་དང་ལྡན་བྱས་དང་། །ཟག་མེད་ལམ་ནི་བསྐྱེད་པའི་
ཕྱིར། །དང་པོར་ཞི་གནས་བསྐྱེད་པར་བྱ། །ཞེས་སོ།

གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱེམ་པ་ལ་སྒྲོབ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཐབས་ཤེས་ཟུང་
འབྲེལ་གྱི་འཐད་པ་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་ལྟག་མཐོང་ལ་བསྐྱེམ་པར་བསྟན་པ་དང་། ལྟག་
མཐོང་ལ་རི་ལྟར་སྒྲོབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལྟག་མཐོང་ཤེས་རབ་ལ་སྒྲོབ་
དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་ལ་སྒྲོབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། ཟུང་
ཏུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་དངོས་བཤད་བའོ།

དང་པོ་(ལྟག་མཐོང་ཤེས་རབ་ལ་སྒྲོབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་)ནི།

ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་སྦྱར་དང་།

བྲལ་བས་སྒྲིབ་པ་ཟད་མི་འགྱུར། ༤༠

དེ་ཕྱིར་ཉན་མོངས་ཤེས་བྱ་ཡི།

སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་སྤང་བའི་ཕྱིར།

ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་རྣལ་འབྱོར།

རྟག་ཏུ་ཐབས་བཅས་བསྐྱེམ་པར་བྱ། ༤༡

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འོན་ཏེ་གནས་དང་། དེས་དངས་པའི་མངོན་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་
 གྱིས་ཚེག་གམ་སྒྲམ་ན། འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཉན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྟོང་
 ན་ཡང་དེ་ཁོན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྦྱོར་བའམ་རྣལ་འབྱོར་
 དང་བྲལ་བས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་གང་གི་ཡང་ས་བོན་ཟད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། **སྟོབ་དཔོན་**
ཆེན་པོ་ཙན་གོ་མྱེས། བསམ་གཏན་ནགས་མེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ནི། ཉེས་པའི་ཆང་
 ཆང་མང་པོ་བཟེགས་བྱས་ཀྱང་། །བདག་ལྟའི་རྩ་བ་བརྟན་པོ་མ་བྱུང་ན། །ཆར་གྱི་བརྒྱན་
 བཞིན་མདུན་ནས་རབ་ཏུ་བསྐྱེད། །ཅེས་སོ།།

རྒྱ་མཚན་དེ་ཡི་བྱིར་ན་ཆགས་སོགས་ཉན་མོངས་པ་དང་། གཉིས་སྒྲུང་ལུལ་པའི་
 བག་ཆགས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པ་སྒྲུང་བའི་བྱིར་། དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་དུས་རྟག་ཏུ་བྱིན་སོགས་ཀྱི་ཐབས་དང་བཙས་པའི་
 སྒོ་ནས་བསྒྲུལ་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། **སྟོད་འཇུག་ལས།** ཉན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་
 ཡི། །མུན་པའི་གཉེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད། །མུར་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་འདོད་པས། །དེ་ནི་
 རི་ལྟར་སྒོམ་མི་བྱེད། །ཅེས་སོ།།

དེ་ལ་རྟེན་པ་སྒྲུལ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ཁོན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་ན་ཉན་
 མོངས་ཅི་ཡང་སྟོང་མི་རུས་པས། ཉན་རང་ལའང་སྟོང་ཉིད་ཐ་མོ་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་
 བརྟན། བྱི་མ་བཞིས་ཐེག་པ་ཆེ་རུང་ལྟ་བུས་མི་འབྱེད་པས། ཐེག་པ་ཆེན་པོས་བགྲོད་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ཐབས་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཟེན་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སྟོབ་དགོས་པར་བརྟན་ནོ་གསུངས།

གཉིས་པ་(ཐབས་ཤེས་སྒྲུང་འབྲེལ་ལ་སྟོབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་)ནི།

ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་དང་།

ཤེས་རབ་བྲལ་བའི་ཐབས་ཀྱིས་ཀྱང་།

གང་ཕྱིར་འཆིང་བ་ཞེས་གསུངས་པ།

དེ་བས་གཉིས་ཀ་སྒྲུང་མི་བྱ། ༤༢

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ཁོན་དང་། ཤེས་རབ་དང་
བྲལ་བའི་ཐབས་གཅིག་སུ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱུ་མི་ཐོབ་པས། རྫོགས་བྱང་དོན་
དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་གིས་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ལ་སློབ་དགོས་ཏེ། རྒྱ་
མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན། **བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་པའི་**
མདོ་ལས། ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ནི་འཆིང་བའོ། ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་
ཐབས་ནི་འཆིང་བའོ། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་བས་ན་གཉིས་ཀ་གང་ཡང་སྒྲུང་ཞིང་དོར་
བར་མི་བྱའོ།

གསུམ་པ་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་དངོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། **མདོར་བསྟན་པ་**
དང་། རྒྱུ་བར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(མདོར་བསྟན་པ་)ནི།

ཤེས་རབ་གང་དང་ཐབས་གང་ཞེས།

ཐེ་ཚོམ་དག་ནི་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར།

ཐབས་རྒྱམས་དང་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི།

ཡང་དག་དབྱེ་བ་གསལ་བར་བྱ། ༤༣

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འོ་ན་དེ་དག་སོ་སོའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ནི་གང་དང་
ཐབས་ནི་གང་ཡིན་ཞེས་མ་རྫོགས་པ་དང་། འོག་པར་རྫོགས་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་བ་
དག་ནི་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། ཐབས་རྒྱམས་དང་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འདྲེས་པ་ལྟ་
བུར་སྒྲུང་བ་དེ་ཕྱིན་ཅི་མ་འོག་པར་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་སོ་སོའི་དབྱེ་བ་འཕམ་ཁྱད་པར་མ་
འདྲེས་པར་གསལ་བར་བྱའོ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཐབས་ངོས་བཟུང་བ། དེ་གོམས་པའི་
དགོས་པ། ཤེས་རབ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་(ཐོ་ཐབས་ངོས་བཟུང་བ་)ནི།

ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་སྤངས་པའི།

སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་བྱིན་ལ་སོགས།

དགེ་བའི་ཚེས་རྒྱམས་ཐམས་ཅད་དག།

རྒྱལ་བ་རྒྱམས་ཀྱིས་ཐབས་སྤྱུ་བཤད། ༧༧

ཅས་བྱ་བ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་བྱིན་པ་སྤངས་པའམ་ལོགས་སུ་བཀར་ནས།
དེ་ལས་གཞན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་བྱིན་པ་ལ་སོགས་
པས་མཚན་པའི་དཀར་པོ་དགེ་བའི་ཚེས་རྒྱམས་ཐམས་ཅད་པ་མཐའ་དག །དུས་གསུམ་
ཀྱི་རྒྱལ་བ་རྒྱམས་ཀྱིས་ཐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ།

གཉིས་པ་(དེ་གོམས་པའི་དགོས་པ་)ནི།

ཐབས་གོམས་དབང་གིས་བདག་ཉིད་ཀྱིས།

གང་ཞིག་ཤེས་རབ་རྒྱལ་བ་སྟོམ་བ།

དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ལྟར་དུ་ཐོབ།

བདག་མེད་གཅིག་ལུ་བསྟོམས་པས་མིན། ༧༨

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། མི་རྟག་པ་དང་ལས་འབྲས་ནས་བརྒྱམས་ཏེ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་
ཐབས་རྒྱམས་གོམས་པ་གིན་ཏུ་བརྟན་པར་བྱས་པའི་དབང་གིས། བྱང་སེམས་བདག་
རང་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་གི་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་མཚན་མར་
འཛིན་པའི་དམིགས་གཏད་གཙོད་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱལ་བར་བསྟོམ་པ་ཉིད་སྦྱིབ་པ་སྟོང་
བ་ལ་རུས་པ་གིན་ཏུ་ཆེ་བས་ན། དེས་ནི་སྒྲ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལྟར་དུ་ཐོབ་

པར་འགྱུར་གྱིས། ཐབས་ཀྱི་ཆ་བྱད་དུ་བསད་ནས་བདག་མེད་གཅིག་ལ་བསྐྱོམ་པས་
སྒྲུབ་མེད་བྱང་ཆུབ་འགྱུར་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་(གཤམ་པ་འཛིན་པ་ལྟར་པ་)ནི།

ལུང་པོ་ཁམས་དང་སྒྲུབ་མཆེད་རྣམས།

སྒྲུབ་མེད་པར་རྟོགས་གྱུར་པའི།

རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་གཤམ་པ་ནི།

གཤམ་པ་ཅེས་ནི་ཡོངས་སུ་བཤད། ༥༦

གཤམ་བྱ་བ་སྟེ། ལུང་པོ་ལྟ་དང་། ཁམས་བཙུག་དང་། སྒྲུབ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཏེ།
ཆོས་སུམ་ཅུ་ཅུ་པོ་དེ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན་ནམ་དམིགས་པའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་དུ་
ངེས་བྱའི་ཆོས་སམ་རྣམ་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲུབ་མེད་པར་རྟོགས་གྱིང་གཤམ་པར་
བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བར་འབྱམས་པའི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ནི་རྩ་ལྷུང་སྒྲུབ་པའི་དངོས་པོ་འདི་
དག་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། བདེན་ཞེན་རྣམས་ལས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་
སྒྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཉིད་དངོས་འཛིན་གཞན་གྱི་རྟེན་ཡིན་པས་ལྷོག་དགོས། དེ་ལ་རང་
བཞིན་གྱིས་སྒྲུབ་མེད་པར་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷུང་ན་སྒྲུབ་ཡོད་པ་ཅིག་ཕྱིས་
མེད་དེ་སོང་བ་ལྟ་བུའང་མ་ཡིན་པར། གཞོད་མ་ནས་སྟོང་པ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་
སྒྲུབ་མེད་པར་རྟོགས་པར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་
གཤམ་པ་ནི། ཐབས་གཤམ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཤམ་པ་ཅེས་ནི་ཡོངས་སུ་བཤད་ལ།
གཤམ་པ་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་གཙོ་བོ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་ལ་སྒྲོབ་པའི་རྩ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།
མཐུག་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལྷག་མཐོང་གི་ཆོགས་བརྟེན་པ། ལྷག་མཐོང་

བསྐྱོན་པའི་ཚུལ། བསྐྱོན་པའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རིག་པ་ལ་བརྟེན་པ་
བསམ་བློང་གི་ཤེས་རབ་དང་། ལུང་ལ་བརྟེན་པ་ཐོས་བློང་གི་ཤེས་རབ་བསྟན་པའོ། །
དང་པོ་ལ་གསུམ། འབྲས་བུ་ལ་སྟོང་པ་ཡོད་མེད་སྟེ་འགོག་གི་གཏན་ཚིགས། རྒྱ་ལ་
དཔྱོད་པ་རྟོག་ཅེ་ཟེག་མའི་གཏན་ཚིགས། རོ་པོ་ལ་དཔྱོད་པ་གཅིག་དང་དུ་བཅུ་གྱི་གཏན་
ཚིགས་སོ། །དང་པོ་(འབྲས་བུ་ལ་སྟོང་པ་ཡོད་མེད་སྟེ་འགོག་གི་གཏན་ཚིགས་)ནི།

ཡོད་པར་སྟེ་བ་རིགས་མིན་ཏེ།

མེད་པའང་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན།

ཉེས་པ་གཉིས་ཀར་ཐལ་འབྱུང་བྱིར།

གཉིས་ཀ་དག་གྲང་འབྱུང་བ་མིན། ༡༧

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གོང་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་མེད་པར་བརྟགས་པའི་སྟོས་ཤེས་རབ་
དུ་བསྟན་པ་ལ། དངོས་སྒྲུབ་ནམས་ན་རེ། མི་འབད་དེ། དངོས་པོ་ནམས་རང་བཞིན་
གྱིས་སྟེ་འཇིག་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེན། འོ་ན་ལྷ་གྲུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་ན།
རྒྱའི་དུས་ན་ཡོད་པའམ། མེད་པའམ་གཉིས་ཀའམ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་རང་
བཞིན་གྱིས་སྟེ་བར་བརྟག་གང་།

དང་པོ་ལྟར་ན། ལྷ་གྲུ་ཚས་ཅན། རྒྱ་ལི་དུས་སུ་ཡོད་པ་སྟེ་བ་རིགས་པ་མིན་ཏེ། ཡོད་
པ་གྲུབ་ཟིན་པས་སྟེ་བ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གྲུབ་ཟིན་སྟེ་ན་སྟེ་བ་ཐུག་མེད་
དུ་འབྱུང་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྒྱའི་དུས་སུ་མེད་པའང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། རྒྱ་ལུས་པ་རི་ལྟར་ཆེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ལྷ་གྲུ་བསྟེན་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན་ནོ། །རྒྱའི་དུས་སུ་མེད་ན། སྤྱིར་མེད་མི་དགོས་

ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་རྒྱུ་ཏེ་དུས་སུ་མེད་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་
དགོས་ཏེ། རྩོན་བྱུང་ད་ལྟ་མེད་ཅེས་པ། །དེས་ན་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་
པས་བསྟན་པའི་རིགས་པས་སོ།།

གསུམ་པ་ལྟར་ན། རྩར་བཤད་པའི་ཉེས་པ་གཉིས་ཀར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
རྒྱུ་ཏེ་དུས་སུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཀ་དག་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་འབྱུང་བ་རིགས་
པ་མིན་ནོ།།

བཞི་པ་ལྟར་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྒྱུ་ཏེ་དུས་སུ་ཡོད་པ་འང་མ་ཡིན། མེད་པ་འང་མ་
ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཐུང་གསུམ་པ་དེ་འདྲ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་སྤྱུ་ཚེས་ཅན།
རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་
དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་
ཡུལ་སྐྱེ་མེད་རིགས་པས་སྐྱུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྩྭ་ཉིད་བདུན་ཅུ་བ་ལས། ཡོད་པ་ཡོད་ཕྱིར་
སྐྱེ་མ་ཡིན། མེད་པ་མེད་ཕྱིར་སྐྱེ་མ་ཡིན། ཚེས་མི་མཐུན་ཕྱིར་གཉིས་ཚེས་མིན། སྐྱེ་
བ་མེད་ཕྱིར་གནས་འགག་མིན། །ཅེས་སོ།།

གཉིས་པ་(རྒྱ་ཡ་དཔྱིད་བརྩོན་ཞེས་པའི་གཏན་ཚིགས་)ནི།

དངོས་པོ་རང་ལས་མི་སྐྱེ་ཞིང་།།

གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མིན།།

རྒྱ་མེད་ལས་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར།།

དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད།། ༤༥

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཚེས་ཅན། རང་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་
སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་གཅིག་ཉིད་ན། །བསྐྱེད་

བྱ་སྟེད་བྱེད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། ཞེས་པའི་གནོད་བྱེད་ཀྱང་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རོ་བོ་ཉིད་
 གྱིས་གཞན་ལས་ཀྱང་མི་སྟེ་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གཞན་ཡིན་ན་ཕན་གདགས་བྱ་འདོགས་
 བྱེད་འབྲེལ་མེད་ཏུ་འགྱུར། དེ་ལྟར་ན་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྟེ་བར་འགྱུར་པའི་
 ཕྱིར་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་གཞན་ཉིད་ན། རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་མཚུངས་པར་འགྱུར། ཞེས་
 པའི་རིག་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པའི་སྟིང་པོ་ཅན་ཡང་
 ཡིན་ཏེ། བདག་སྟེ་འགོག་པའི་གཅིག་དང་། གཞན་སྟེ་འགོག་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་
 དད་ཡིན་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར། བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་སྟེ་བ་མིན་ཏེ། བདག་
 གཞན་རེ་རེ་བ་ལས་སྟེ་བ་ཁོག་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མེད་ལས་ཀྱང་སྟེ་བ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་
 འཇིག་རྟེན་བ་རྣམས་འབྲས་སུ་སྟོན་ཐོག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞིང་ལས་ལ་འབད་པའང་
 དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་མེད་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་ཕྱིར། ཏྲག་ཏུ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་
 འགྱུར། ཞེས་པས་གནོད་བྱེད་ཐོག་ཏུ་འབབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མཐའ་བཞི་ལས་སྟེ་བ་
 མི་འཐད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རྣམས་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་དོ།

གསུམ་པ་(རོ་བོ་ལ་དཔྱོད་པ་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཆོག་ས་)ནི།

ཡང་ན་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དག།

གཅིག་དང་དུ་མས་རྣམ་དབྱུང་ན།

རོ་བོ་ཉིད་ནི་མི་དམིགས་བས།

རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་རེས། ༥༥

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སྤར་བཤད་པ་ལས་ཡང་ན་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཕྱི་ནང་གི་
 ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་པ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་།
 དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་དུ་མས་རྣམ་པར་དབྱུང་ན་ཡུལ་སྟེང་ནས་གྲུབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ནི་རྩལ་

ཅམ་ཡང་མི་དམིགས་པས་ན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་ཏེ། དཔེར་
ན་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྒྱན་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་(ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་)ནི།

སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུའི་རིགས་པ་དང་།

དཔུ་མ་རྩ་བ་སོགས་ལས་ཀྱང་།

དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི།

སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གྲུབ་བཤད་པ། ༡༠

གང་ཕྱིར་གཞུང་ནི་མང་གྱུར་པས།

དེ་ཕྱིར་འདིར་ནི་མ་སྟོས་ལ།

གྲུབ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཅམ་ཞིག་ཏུ།

བསྟོམ་པའི་དོན་དུ་རབ་རྒྱུ་བཤད། ༡༡

ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། སྟོ་གྲོས་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་ངེས་པ་ཡང་
དག་པར་བྱང་བའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་གིས་བསྐྱབ་པ་མདོ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་
པ་དང་། རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པའི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བའི་རིགས་པ་
དང་། སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོ་རིགས་པའི་རྣམ་གངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྟོ་ནས་གཏན་ལ་
འབེབས་པ་དཔུ་མ་རྩ་བ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པའི་ཆོགས་རྣམས་དང་། ལྷག་པར་
འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་མཆོག་སངས་རྒྱུས་བསྐྱུངས་དང་ལྷ་བའི་ཞབས།
ཞིབ་ལྟའི་གཞུང་རྣམས་ལས་ཀྱང་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་གནས་ཚུལ་ཉིད་
གདོད་མ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་བཤད་པ་ལ། གྲུ་ཆེར་བལྟ་ཞིང་ལྟ་བའི་ཐུ་ཐག་
ཆོད་པར་བྱའོ། །འོ་ན་ལུང་དང་རིགས་པ་གྲུ་ཆེན་པོ་དེ་དག་རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་འདིར་

མི་འགོད་ཅེན། དེ་དག་འདིར་བཀོད་ན་གཞུང་ནི་ཤིན་ཏུ་མངས་པར་གྱུར་གྱིས་དོགས་
 བས། རྒྱ་མཚན་དེ་ཡི་ཕྱིར་འདིར་ནི་དེ་དག་མ་སྒྲོས་ལ། འོན་ཀྱང་ལུང་རིགས་གྱིས་གྲུབ་
 པའི་གྲུབ་མཐའ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཅུང་ཟད་བསྟན་པ་ནི། བདག་མེད་བསྒྲོམ་པའི་དོན་དུ་རབ་
 ཏུ་བསྐྱས་ཏེ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་། རྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུའི་རིག་པ་དང་། ཞེས་པ་
 འདིས་རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་པོའི་གཏན་ཆོགས་བསྟན་པར་བཞེད་པ་ལྟར་ན། **སྒྲོ་གྲོས་རྒྱ་**
མཚོས་ལྷན་པ་ལས། གང་རྣམས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །དེ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་
 གྱིས་མེད། ཅེས་རྟེན་འབྱུང་གི་རྟགས་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་གསལ་
 བར་གསུངས་ཤིང་། **མདྲོས་པས་ལྷན་པ་ལས་ཀྱང་།** གང་ཞིག་རྟེན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་
 མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། རྟེན་ལ་རགས་ལས་གང་དེ་རྟོང་པ་
 རྟེ། གང་གིས་རྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། ཅེས་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་
 ཡང་རྟེན་པ་དང་བོས་མ་སྐྱེས་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རྟེན་པ་གཉིས་པས་དེ་སྐྱེ་བའི་
 རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། ཅེས་བཤད་པས། སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ལ་དགག་བྱའི་བྱུང་བར་
 སྐྱར་བ་ཡིན་ལ། རྟེན་པ་གསུམ་པས་རྟེན་ཆོགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་རག་ལས་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོང་པའི་དོན་དུ་གསུངས་ཏེ། དེའང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་རྟོང་པ་
 རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་ཙམ་བཀག་པའི་སྐྱང་ཙམ་དུ་དོན་བྱེད་པས་རྟོང་པ་མིན་
 པར་བསྟན་ནོ། །**ཅུ་ཤེས་ལས་ཀྱང་།** རྟེན་ཅིང་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་
 གྱིས་ནི། ཞེས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པས་ནི་
 བའམ་རྟོང་པར་གསུངས་སོ། །དེ་འདྲ་བའི་རྟེན་འབྱུང་གི་གཏན་ཆོགས་ལ་ཤིན་ཏུ་
 བསྟན་ཏེ། **མདྲོས་པས་ལྷན་པ་ལས།** མཁས་པས་རྟེན་འབྱུང་ཆོས་རྣམས་རྟོགས་
 འབྱུར་ཏེ། མཐར་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་པར་ཡོང་མི་བྱེད། ཅེས་རྟེན་འབྱུང་ངོ་བོ་བཞིན་དུ་
 རྟོགས་པས་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བུ་ལ་མི་བརྟེན་པར་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་བདག་ཉིད་

ཆེན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཡབ་སྐུ་གྱི་བྱང་ཆོས་སྒྲ་ན་མེད་པའོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ལྟ་བུ་ན་མ་དག་གི་གོགས་དང་གོལ་སའི་གཙོ་བོ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཆོས་རྒྱལ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏང་ཅན་གྱི་རྟག་ལྟ་སྟོང་འདོགས་གྱི་ལྟ་བ་དང་། རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྱུང་གི་ངེས་པ་རང་ལུགས་ལ་བྱང་རྟེན་མེད་པར་སོང་ནས་འདི་ཡིན་དང་མིན་གྱི་ངོས་བཟུང་བྱ་ས་མེད་པ་ཆད་ལྟ་སྐྱར་འདེབས་གྱི་ལྟ་བའོ། །དེ་གཉིས་ནི་རྒྱ་རྟེན་འདི་ལས་འབྲས་བྱ་འདི་འབྱུང་ལ་ངེས་པ་བྱངས་པའི་གཏན་ཆོགས་ལ་བརྟེན་ནས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ན་མ་ལུས་པ་སྟོང་བ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཆོགས་གྱི་དོན་ངེས་པས་ཆད་ལྟ་དང་། དམ་བཅས་པའི་དོན་ངེས་པས་ནི་རྟག་ལྟ་རྩ་བ་ནས་སུན་འབྱེན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ན་ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པར་བྱི་དང་། འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་དངོས་པ་རྒྱལ་ས་འཇིག་རྟེན་སྐྱབ་པོན་ལོགས་པ་དང་། མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དེ་དག་ལ་རང་གིས་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་འཐད་དེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་ན་ནི། རང་ལ་དབང་བའི་རྩྭ་གས་སྐབ་གྱི་རང་བཞིན་གྲུབ་དགོས་པས། རྒྱ་རྟེན་ལ་རག་ལས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་གང་ཟག་དང་བུམ་པ་སོགས་གྲུང་རང་གི་ཆོགས་པ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲེས་པར་བྱའོ། །བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་དང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་ན། གང་ལ་བརྟེན་པ་དེ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཏུ་མེད་དོ། །གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན་བྱེད་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འབྱུར་རོ། །དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཏུ་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་འང་མེད་དེ། ཡོད་ན་འབྲེལ་བ་འགོག་ནུས་པས། དེ་ལ་ལྟོས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །**རྩ་གཤིས་ལས་གྲུང་།** གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་འབྱུང་བ། །དེ་ནི་རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་མིན། །དེ་ལས་གཞན་པ་འང་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་ཆད་མིན་རྟག་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་མཆོན་འདོན་གྱི་དམིགས་གཏད་མཐའ་དག་གིས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཉིད་གྱི་ངེས་
 པ་བྱངས་ནས། ལས་འབྲས་གྱི་འབྲེལ་བའི་ངེས་པ་མི་འདོར་བས། འདོར་ལེན་བསྟེན་
 པ་ལ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱགས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འབྲེལ་ལས། ཆོས་རྣམས་སྤྱོད་པ་འདི་ཤིས་
 བས། །ལས་དང་འབྲས་བྱ་བསྟེན་པ་གང་། །ངོ་མཆར་བས་གྱུང་འདི་ངོ་མཆར་། །མྱོད་
 བྱུང་བས་གྱུང་འདི་མྱོད་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་འདྲ་བ་ལ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་། ཡོད་ཅུམ་དང་། རང་གི་མཚན་
 ཉིད་གྱིས་མེད་པ་དང་། མེད་པའི་བྱུང་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། འཇུག་འབྲེལ་ལས།
 གཞུགས་བརྟན་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་སུའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡང་ཤེས་
 བཞིན་དུ། མཁས་པ་སུ་ཞིག་གཞུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་ལས་
 ཐ་དད་མེད་པར་གནས་པ་རྣམས་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་དམིགས་པས་རང་བཞིན་དང་
 བཅས་པར་ངེས་པར་བྱེད། དེའི་སྤྱིར་ཡོད་པར་དམིགས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་
 དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་དག་མ་བྱེད་ན་དངོས་པོ་ཡོད་ཕྱིན་ཆད་རང་གི་ངོ་
 བོས་ཡོད་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོས་མེད་སྤྱིན་ཆད་ཡེ་མེད་དུ་སོང་ནས། སྒོ་འདོགས་དང་
 རྒྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རང་གི་ངོ་བོས་
 མེད་པས་ཡོད་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་། དེ་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱ་འབྲས་འཛོག་
 རྣམ་པས་མེད་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་ལོ། །

མདོར་ན་ཚེས་རྒྱུ་མཁའ་བདེན་པར་འཛིན་པ་དང་། ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དང་ཡོད་པ་
མིན་པར་འཛིན་པ་ནི། ཡང་དག་པའི་དོན་གྱི་བརྒྱུག་སྤྱོད་ཀྱི་ཉན་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་
བ་ཡིན་གྱི། ཚེས་རྒྱུ་མཁའ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། ལས་འབྲས་སོགས་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་
པར་འཛིན་པ་སོགས་ནི་མཐར་འཛིན་མིན་ཏེ། གཟུང་བ་ལྟར་དུ་ཡུལ་དེ་སྤངས་ཅོམ་དུ་དེ་

ལྷ་པོ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་པོ་ཉིད་བདུན་རྩ་པ་ལས། འདི་རྟེན་འདི་འབྲུང་ཞེས་བྱ་
བའི། །འདི་ག་རྟེན་རྩ་ལ་འདི་འགོ་ག་མི་མཛད། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(ལྷ་པོ་མཐོང་སྒྲོམ་རྩ་པ་)ནི།

དེ་བས་ཆོས་རྣམས་མ་ལུས་པའི།

རང་བཞིན་དག་ནི་མི་དམིགས་པས།

བདག་མེད་པ་ནི་བསྒྲོམ་གང་ཉིད།

འདི་ནི་ཤེས་རབ་སྒྲོམ་པ་ཡིན། ༥༩

ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་།

གང་གི་རང་བཞིན་མ་མཐོང་བཞིན།

ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་རིགས་དབྱེད་པ།

རྣམ་རྟོག་མེད་པར་དེ་བསྒྲོམ་བྱ། ༦༠

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ལུང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་
དུ་གཏན་ལ་ཐབ་པ་དེ་བས་ན། གང་ཟག་དང་ལུང་པོ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལྷ་ག་མ་མ་
ལུས་པའི་རང་བཞིན་དག་ནི་ཡོད་ན། ལུང་དང་རིགས་པས་བཅའ་བའི་ཆོ་རྟེན་དགོས་
པ་ལས། ལྷ་པོ་ཙམ་ཡང་མི་དམིགས་པས་ན། གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་ངོ་བོས་སྐྱབ་པའི་
བདག་མེད་པ་ཉིད་ནི་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་ཅིང་སྒྲོམ་པ་གང་ཉིད་
ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྩ་ཕྱིན་པ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་རིམ་པར་མ་ལས།
ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་པོ་མཐའ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་གང་གི་ཕྱིར་
མི་དམིགས་པར་བསམ་གཏན་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་མཆོག་གི་བསམ་གཏན་པ་
ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ།

འོན་དེ་ལྟར་རྟོགས་མཁན་གྱི་ཤེས་རབ་ཉིད་ལ་འཛིན་པ་ཇི་ལྟར་སྤང་། ཞེན། སོ་
སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་གང་ཟག་དང་ཚེས་ལྷན་སྒྲུབ་ལ་དབྱུང་པའི་ཆེ་གང་
གི་ཡང་རང་བཞིན་བདེན་གྲུབ་རྒྱུ་མ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཀྱང་རིག་
པས་རྣམ་པར་དབྱུང་པ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་བདེན་གྲུབ་རྒྱུ་མེད་དོ། །བདེན་པའི་གཅིག་
དང་། བདེན་པའི་དུ་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡུལ་ཅན་སྒྲེ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་གནས་པ། མི་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྒྱར་
ངེས་པས་དེ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ལྷག་མཐོང་བསྐྱོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། རྩ་
ཉིད་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་(དངོས་ཀྱི་དོན་)ནི།

རྣམ་རྟོག་ལས་བྱུང་བྱིད་པ་འདི།།

རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་དེ།།

དེ་ཕྱིར་མ་ལུས་རྟོག་སྤངས་པ།།

ཟུང་ན་འདས་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ།། ༥༥

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་དེའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་
ཁམས་གསུམ་གྱི་མིད་པ་འཁོར་བ་འདི་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་ནས་
བཞག་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་མ་ལུས་ཤིང་ལུས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་ཀྱན་སྤངས་པ་ནི། མི་གནས་པའི་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ཐར་
པའི་མཆོག་ཐོབ་པ་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(དེ་ཉིད་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ་)ནི།

དེ་ལྟར་ཡང་ནི་བཙམ་ལྟན་གྱིས།།

རྣམ་རྟོག་མ་རིག་ཆེན་པོ་སྟེ།
 འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་ལྷང་བར་བྱེད།
 རྟོག་མེད་ཏིང་འཛིན་ལ་གནས་ན།
 རྣམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྟོག་མེད་གསལ། ༥༥ ཞེས་གསུངས་སོ།
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་གསུངས་ལས་གྲང་།
 དམ་ཆོས་འདི་ལ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ།
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་མས་གྲུར་ན།
 རྣམ་རྟོག་བཟོད་དཀའ་རྣམས་འདས་ཏེ།
 དེས་གྲིས་མི་རྟོག་ཐོབ་པར་འགྱུར། ༥༦ ཞེས་གསུངས་སོ།

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འོ་ན་འཁོར་བ་རྣམ་རྟོག་ལས་བྱུང་བ་དང་། བདག་མེད་བསྐྱོམས་
 བས་དེ་ཉིད་སྤོང་རྒྱས་པའི་སྤངས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། **བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་**
སྤྲུལ་པའི་རྒྱུད་ལས། དངོས་པོར་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་ནི་མེད་པའི་རྩ་བར་
 གྱུར་བའི་མ་རིག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཏིང་མཐའ་མེད་པའི་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་
 ལྷང་བར་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གི་གཉེན་པོར་བདག་མེད་
 པའི་དོན་རིགས་པས་དབྱུང་དེ། དེས་པ་རྟོག་པའི་ཆོད་བྱུང་མཐར་རྣམ་རྟོག་དང་བྲལ་
 བའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་ལ་གནས་ཤིང་གོམས་པར་བྱས་པས། གོམས་པ་རབ་
 ཀྱི་མཐར་ཐུན་པ་ན། ལྷན་དུས་ཀྱི་སྤྱིན་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་མེད་
 པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གསལ་བར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། **ཇི་སྐད་དུ།** རྣམ་རྟོག་མ་རིག་ཆེན་པོ་སྟེ། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་ལྷང་བར་བྱེད། རྟོག་
 མེད་ཏིང་འཛིན་ལ་གནས་ན། རྣམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྟོག་མེད་གསལ། ཅེས་སོ།

གཞན་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་གསུངས་ལས་ཀྱང་། ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་དམ་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་ལ། ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱལ་
 པའི་སྤྲུལ་པོས། མཚན་འཛིན་གྱི་ཡིད་བྱེད་དང་འགལ་བའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ནི་རྣམ་
 པར་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ལ། དེ་བསམས་ཤིང་གོམས་པར་གྱུར་ན། མཚན་
 མ་ལ་སྟོང་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་བྱ་བ་བསྟོད་པར་དཀའ་བ་རྣམས་ལས་རྣམ་པར་འདས་ཏེ།
 རིམ་གྱིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དམ་
 ཆོས་འདི་ལ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་བསམས་གྱུར་ན། རྣམ་རྟོག་བསྟོད་
 དཀའ་རྣམས་འདས་ཏེ། རིམ་གྱིས་མི་རྟོག་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་མདོ་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་
 ལུང་གིས་བསྒྲུབ་པར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་(མཇུག་བསྟུ་བ་)ནི།

ལུང་དང་རིག་པ་དག་གིས་ནི།

ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྟེ་མེད་པའི།

རང་བཞིན་མེད་པ་ངེས་བྱས་ན།

རྣམ་པར་རྟོག་མེད་བསྟོམ་པར་བྱ། ༥༧

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་། དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པའི་ཆོག་ས་
 དག་གིས་ནི། གང་ཟག་དང་ལུང་པོ་སོགས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་
 བདེན་པར་སྟེ་བ་མེད་པ་འཇུག་སྟེ་བའི་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་ཤིང་སྟོ་འདོགས་ཆོད་
 པར་བྱས་ནས། ཡིན་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་ཅེ་
 གཅིག་ཏུ་བསྟོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཐོས་པའི་རྗེས་འཇུག་སྒྲུབ་པ་སྟིང་པོར་བྱ། །སྟེ་བའི་རྫོང་
 ལས་ཆོག་ས་རྒྱུད་ཐར་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ (འབྲས་བུ་འཛིན་པ་ལྟར་པ་) བློ།

དེ་ལྟར་དེ་ཉིད་བསྐྱོམས་བྱས་ན།

དེམ་གྱིས་དྲོད་སྐྱོམས་ཐོབ་བྱས་ནས།

རབ་དགའ་ལ་སྐྱོམས་ཐོབ་འགྱུར་ཏེ།

སངས་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་ཡུན་མི་རིང་། ༥༤

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྒྱུབས་འགོ་བྱུང་མོང་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། སྒྱུ་ལུ་ཆུང་འབྲིང་གི་ལམ་ལ་སྒོ་ལེགས་པར་སྒྲུངས་ནས། སྒོ་ན་འདུག་གི་སེམས་གཉིས་བསྐྱེད་དེ། ཐབས་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཟེན་པའི་སྒོ་ནས། ཞིག་ནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་དེ་ལྟར་ཉིད་བསྐྱོམས་པར་བྱས་ན། ཚེགས་ལམ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ལེགས་པར་བསྐྱོད་དེ། དེམ་གྱིས་དྲོད་ལ་སྐྱོམས་པ་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞི་ཐོབ་པར་བྱས་ནས། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་སྐྱོམས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། བཅུ་པའི་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བར་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་སྒྱུ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྷན་གྱི་གོ་འཕང་ཡང་ཡུན་མི་རིང་བར་སྒྱུར་བ་ཉིད་དུ་ཐོབ་ནས། སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་འགོ་བ་མཐའ་ཡས་པ་སྒྲིན་ཅིང་གོ་ལ་བར་བྱེད་པའི་ཐོན་ལས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རྒྱན་མི་ཆད་པར་འཁོར་བ་ཇི་སྟེན་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་འཁོར་བ་ཇི་སྟེན་དུ། །ལས་ནི་རྒྱན་མི་ཆད་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ།

གཉིས་པ་སྐྱོམས་ལ་འདུག་པའི་ཆུལ་མདོ་ཙམ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། དོ་རྩེ་ཐེག་པ་ལ་འདུག་པས་དབང་ཐོབ་དགོས་པར་བསྟན་པ། རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་དབང་གོང་མ་གཉིས་བྱར་རུང་མི་རུང་གི་ཆུལ། དབང་གོང་མ་གཉིས་མཐོབ་ན་རྒྱན་ཉན་པའད་སྐྱོམས་

བྱར་རུང་མི་རུང་དབྱུང་བཤོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག། །དེ་ལ་སྒྲིན་བྱེད་
གྱི་དབང་བསྐྱར་བ། དབང་བསྐྱར་བའི་ཆེ་བ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་(རྟེན་གྱི་གང་ཟག་)ནི།

སྐྱགས་མཐུ་ཉིད་ལས་གྲུབ་པ་ཡི།།

ཞི་དང་རྒྱས་སོགས་ལས་རྣམས་ཀྱིས།།

བུམ་པ་བཟང་གྲུབ་ལ་སོགས་པའི།།

གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་སོགས་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་།། ༥༩

བདེ་བ་ཡིས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆོགས།།

ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དང་།།

བྱ་བ་སྟོད་སོགས་རྒྱད་གསུངས་པའི།།

གལ་ཏེ་གསང་སྐྱགས་སྟོད་འདོད་ན།། ༦༠

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡར་བྱིན་ཐེག་པའི་ལུགས་ཀྱི་བྱིན་དུག་བསྐྱར་བཞིའི་ཉམས་
ལེན་གྱིས་དོན་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ས་ལམ་གྱིས་
བཞོད་པའི་རྟེན་རི་ལྟར་དགོས་ན། སྐྱགས་བརྒྱས་པའི་མཐུ་ཉིད་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞི་བ་དང་། རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐིན་ལས་རྣམས་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དང་།
འདོད་དགུ་འབྱུང་བའི་བུམ་པ་བཟང་པོ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། གྲུབ་པ་ཆེན་པོ་
བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་། ལམ་བདེ་བ་དང་། ལྷུང་བ་ཡིས་ནི་རང་གི་
བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཆོགས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་ཤིང་། གཞན་དོན་ཐམས་ཅད་སྦྱབ་པར་
འདོད་པ་དང་། བྱ་བ་དང་སྟོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱད་ཟེ་རྣམས་ལས་རི་རྒྱད་གསུངས་
པའི་གལ་ཏེ་གསང་སྐྱགས་ཀྱི་སྟོད་པ་ཐམས་ཅད་ཆུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་བྱང་བར་
འདོད་པ་དང་ལྡན་ན། དེ་ཉིད་གསང་སྐྱགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་རུང་བར་རིག་པར་བྱའོ།

གཉེས་པ་(དེ་ལ་སྒྲིན་ཅིང་གི་དབང་བསྐྱར་བ་)ནི།

དེ་ཆེ་སྒྲོབ་དཔོན་དབང་བསྐྱར་བྱིས།

བསྐྱེན་བཀུར་རིན་ཆེན་སོགས་སྒྲིན་དང་།

བཀའ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས།

སྒྲུ་མ་དམ་པ་མཉེས་པར་བྱ། ༤༡

སྒྲུ་མ་མཉེས་པར་གྱུར་བ་ཡིས།

ཡོངས་རྫོགས་སྒྲོབ་དཔོན་དབང་བསྐྱར་བས།

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་འེ་ལམ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ཉིད་གསང་སྤྲུགས་ལ་འཇུག་
པར་འདོད་པ་དེའི་ཆོ། མཚན་ཉིད་དང་ལུན་པའི་སྒྲུ་མ་དམ་པ་མཉེས་པར་བྱ་སྟེ། དགོས་
པ་གང་གི་དོན་དུ་ན། རྡོ་རྗེ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བོབ་པའི་བྱིས་དུ་འོ། འདིས་ནི་
མཚན་དབང་གོང་མ་གསུམ་ཡང་མཚོན་འོ། །རྩུལ་རི་ལྟར་ན། ལུས་ངག་གིས་བསྐྱེན་
བཀུར་བ་དང་། རིན་ཆེན་དང་། བགོ་བ་དང་། བཟའ་བཅུང་དང་། རྒྱུ་བྱེད་ལ་སོགས་
པ་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་གྱི་ཡོ་བྱད་སྒྲིན་པ་དང་། བཀའ་སྒྲུབ་དང་དུ་སྒྲུངས་ནས་རྩུལ་
བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲུ་མ་དམ་པ་
དེ་ཉིད་མཉེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བཀུར་སྟེ་རྟེན་པ་དག་དང་རིམ་གྱོད་དང་། སྒྲུབ་པའི་
སྒྲོ་ནས་བཤེས་གཉེན་བསྐྱེན་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་སྒྲུ་མ་མཉེས་པར་གྱུར་
པ་ན། སྒྲོབ་མ་དེ་ཡིས་དབང་དོན་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས། མཐའ་རྟེན་རྗེས་གནང་
དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྡོ་རྗེ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བས། སྒྲོབ་མ་
རང་ཉིད་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲོང་རུང་དུ་བྱའོ།

གསུམ་པ་(དབང་བསྐྱར་བའི་ཆེ་བ་བརྟན་པ་)ནི།

ཐིག་ཀུན་ནམ་དག་བདག་ཉིད་ནི།

དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པའི་སྐལ་ལྷན་འགྱུར། ༥༢

ཞེས་བྱ་བ་ཞི། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དབང་བཞི་ཚོ་གསུམ་པར་བསྐྱར་བས། རྫོག་གསུམ་གྱི་ཐིག་སྐྱིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཀུན་ནམ་པར་དག་ཅིང་། རྫོག་མ་བདག་ཉིད་ནི་ཐུན་མོང་དང་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་(རྟོན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་དབང་གོང་མ་གཉིས་ཕྱར་རུང་མི་རུང་གི་ཚུལ་)ནི།

དང་པོའི་སངས་རྒྱས་རྒྱུད་ཆེན་ལས།

རབ་རྩ་འབད་པས་བཀལ་བའི་བྱིར།

གསང་བ་གཤམ་རབ་དབང་བསྐྱར་བ།

ཆངས་པར་རྫོད་པས་བྲུང་མི་བྱ། ༥༣

གལ་ཏེ་དབང་བསྐྱར་དེ་འཛིན་ན།

ཆངས་རྫོད་དཀའ་ཐུབ་ལ་གནས་པས།

བཀལ་བ་རྒྱུད་པར་གྱུར་བའི་བྱིར།

དཀའ་ཐུབ་ལྷོམ་བའི་ཉམས་ཏེ། ༥༤

བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་དེ་ལམ་བཞི།

ལྷུང་བ་དག་ནི་འབྱུང་འབྱུར་ཞིང་།

དེ་ནི་ངན་སོང་ངེས་ལྷུང་བས།

གྲུབ་བཅུ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ༥༥

ཞེས་བྱ་བ་ཏུ། འོ་ན་དབང་བསྐྱར་དེ་དག་དངོས་གྲུབ་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་སྒྲུབ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དང་པོའི་སངས་རྒྱས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལའི་རྩ་བའི་རྒྱད་
ཆེན་པོ་ལས། བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རབ་རྒྱུ་འབད་པས་བཀག་པ་ཆེན་པོ་མཛད་པའི་
ཕྱིར། གསང་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གཞན་ལ་བསྐྱར་བ་ཆངས་པར་
སྤྱོད་པའི་དགེ་བསྟན་དང་། རབ་བྱུང་སྡེ་ལྷ་གང་རུང་གི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་པས་མི་
བྱ་ཞིང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དངོས་སུ་སྒྲུབ་བར་མི་བྱའོ།།

འོ་ན་སྤྱོད་ཅི་ཞིག་ག་ཟིགས་ནས་དབང་དེ་གཉིས་ཆངས་སྤྱོད་སོགས་ལ་བཀག་ཅི་
ན། གལ་ཏེ་དབང་བསྐྱར་བ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གང་ཟག་དེ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་སུ་འཛིན་
ཅིང་སྒྲུངས་པ་སོགས་བྱས་ན། ཆངས་སྤྱོད་ཀྱི་དཀའ་ཐབས་དང་། རབ་བྱུང་གི་སྡེ་མ་པ་ལ་
གནས་པས་ནི། སྟོན་པས་བཀག་པ་སྤྱོད་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཆངས་སྤྱོད་ཀྱི་དཀའ་ཐབས་
དང་། རབ་བྱུང་གི་སྡེ་མ་པ་དེ་ཉམས་པར་གྱུར་ཏེ། རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཅན་
དེ་དག་ལ་ཡམས་པ་དང་། ཡམས་པ་དང་འབྲ་བ་ཡི་རྩ་བའི་ལྷང་བ་དག་ནི་འཁྱུར་བར་འགྱུར་
ཞིང་། ལྷང་བས་ཉམས་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་ནི་རན་སོང་གསུམ་དུ་ངེས་པར་ལྷང་བར་
འགྱུར་བས་ན། དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པ་ཡང་དུས་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་
ཀྱི་ཞལ་ནས། གསང་བ་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ནི་ཆངས་པར་སྤྱོད་པ་གྲོལ་
བའི་ལམ་པས་མི་བསྐྱར་ཞིང་། སློབ་མས་ཀྱང་མི་སྒྲུབ་ཏོ། །དེ་ནི་ཆངས་པར་སྤྱོད་པ་
ཟད་པར་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལྷན་པར་བྱེད་པས་སེམས་ཅན་དཔུལ་
བར་སློབ་དཔོན་དེ་དང་། སློབ་མ་གཉིས་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་འགོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་ (དབང་གོང་མ་གཉིས་མ་ཐོབ་ན་རྒྱད་བཤད་ཉན་སོགས་བྱར་བྱང་མི་བྱང་གི་དོགས་
བསྐྱང་བ་)ནི།

རྒྱད་ཀྱན་ཉན་དང་འཆད་བ་དང་།
སྒྲིབ་སྒྲེག་མཆོད་སྒྲིབ་སོགས་བྱེད་བ།
སྒྲོབ་དཔོན་དབང་བསྐྱར་བ་རྟེན་གྱར་ཅིང་།
དེ་ཉིད་རིག་ལ་ཉེས་བ་མེད། ༄༥

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཆངས་པར་སྒྱོད་པས་དབང་དེ་གཉིས་དངོས་སུ་སྤང་དུ་མི་
བྱང་ན་གསང་སྤྲུགས་སྒྱོད་པའི་སྒྲུལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རྟེན་ན། སྒྲིབ་མེད་དེ། བྱ་བ་
ལ་སོགས་པའི་རྒྱད་སྟེ་བཞི་པོ་ཀྱན་ལ་སྒྲོབ་མས་ཉན་བ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་འཆད་
བ་དང་། ཐུན་མོང་དུ་གཉིས་ཀས་སྒྲིབ་སྒྲེག་དང་། མཆོད་སྒྲིབ་དང་། རབ་གནས་དབང་
བསྐྱར་ལ་སོགས་བ་བྱེད་བ་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བ་རྟེན་འབྱུང་དང་བཅས་
པ་བ་རྟེན་པ་འམ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་རིག་པའི་གང་ཟག་དག་ལ་ཉེས་
བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ (རྒྱལ་པ་འཆེན་ནས་བརྩམས་བ་)ནི།

གནས་བརྟན་མར་མེ་མཛད་དཔལ་གྱིས།
མདོ་སོགས་ཆོས་ལས་བཤད་མཐོང་བ།
བྱང་ཆུབ་འོད་གྱིས་གསོལ་བཏབ་ནས།
བྱང་ཆུབ་ལམ་བཤད་མདོར་བསྐྱས་བྱས། ༄༦

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སྟེ་པ་བཙོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙུག་གི་ཁོར་བུ། བརྟེན་པར་
རྟོགས་ནས་སྒྲིམ་རྒྱན་ལྷན་དག་པར་མ་ཆད་དུ་ལོ་སུམ་ཅུ་ལྷག་ཙམ་བཞེས་པས་གནས་

བརྟན་ཆེན་པོ་མར་མེ་མཛད་དཔལ་གྱིས་མདོ་དང་། སོགས་ཁོངས་ནས་རྒྱད་དང་། མན་
 དག་གི་བརྟན་བཅོས་ཏེ། དམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ལས་བཤད་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་མཐོང་
 བས་དང་། བོད་ཡུལ་གྱི་བརྟན་པའི་ཁྱར་བཞེས་པའི་ལྟ་རིགས་དག་སྤོང་བྱང་རྒྱུ་ལོད་
 གྱིས། བརྟན་པ་སྤྱི་བྱུང་གི་དོན་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཤིང་རྒྱར་གྱུར་པའི་གཞུང་ཞིག་ཅིས་
 གྱུང་གནད་དགོས་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནས་
 བྱང་རྒྱུ་མཆོག་གི་བར་དུ་བསྐྱོད་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་རྣམས་བར་བཤད་པ་འདི་
 ཡང་། ཆོ་འདི་ཡུན་བྱང་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་མང་། །ཆོ་ཡི་ཆོད་ཀྱང་ཅི་ཙམ་མི་ཤེས་བས། །
 དང་པས་རྒྱལ་ལས་འོ་མ་ལེན་པ་ལྟར། །རང་གི་འདོད་པ་དང་དུ་བྱངས་ན་ལེགས། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། དགག་རྒྱུ་བ་གྱི་སྤྱོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དོར་ནས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
 དོན་གཉེར་གྱི་ཉམས་ལེན་མ་ཆང་བ་མེད་པ་བརྒྱུ་པའི་ཆ་སྤྱོད་དུ་གྱུར་པ་ཙམ་ཞིག་ཆོག་
 མདོར་བསྡུས་ནས་བྱས་སོ།།

བཞི་པ་མཐུག་གི་དོན་ལ་གཉིས། གང་གིས་མཛད་པ་དང་། ལྷན་བསྐྱུར་བའོ། །
 དང་པོ་(གང་གིས་མཛད་པ་)ནི།

བྱང་རྒྱུ་ལམ་གྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་དཔོན་ཆེན་པོ་དཔལ་མར་མེ་མཛད་ལེ་ཤེས་གྱིས་
 མཛད་པ་རྫོགས་སོ།།

ཞེས་བྱ་བ་རྟེ། བྱང་རྒྱུ་ལམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་འདི་ནི་ལྟ་བུ་རྣམས་
 གྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུར་གྱུར་པ་སྤྱོད་དཔོན་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དཔལ་མར་མེ་མཛད་ལེ་
 ཤེས་གྱིས། ལྟ་བུ་རྣམས་གྱི་གཙུག་བྱ་བ་གང་བ་ལས་འདས་པའི་དོན་དུ། ཐུགས་བརྩེ་བ་
 ཆེན་པོས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། །ཞེས་བའོ།

གཉིས་པ་(ལྷན་བསྐྱར་བ་)ནི།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དྲི་པེ་ཀར་སྤྱི་རྣམས་དང་། ལུས་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་དག་གི་བའི་སྒོ་
གྲོས་གྱིས་བསྐྱར་ཅིང་ལུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཐབ་བ། ཆོས་འདི་ཉིད་ཁང་ལུང་གི་ཐོ་སྡེར་
གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མཛད་དོ།

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དྲི་པེ་ཀར་སྤྱི་རྣམས་དང་། བོད་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་འཛིན་
ཏེན་གྱི་མིག་དག་སྒོར་དག་གི་བའི་སྒོ་གྲོས་གྱིས་རྒྱ་སྐད་ལས་བོད་སྐད་དུ་བསྐྱར་ཁིང་། ཆོག་
དོན་གྱི་ལུ་ཆེན་བཞུགས་ནས་འཆད་ཉན་མཛད་པའོ། །སྤྱོད་པ་བཅུད་རྒྱལ་ཀུན་བདེ་བར་
གཤེགས་པའི་ཤུལ། །བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་བཤོད་བ་གཅིག་པའི་ལམ། །བསྟན་
བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གཞུང་བཟང་འདི། །ཐར་འདོད་སྟེ་བོས་སྡིང་གི་བཅུད་དུ་
ལོངས། །སྟེ་ཀུན་དག་གི་བའི་བཤེས་གྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་། །རྣམ་དག་ལེགས་པའི་ལམ་
བཟང་འདིར་ཞུགས་ནས། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་མཆོག་སྟེས་བཏན་གོང་དུ་འཕེལ། །བཟང་
པོ་སྟོད་བ་རྒྱ་མཆོ་ཡོངས་རྫོགས་ཤོག །དབལ་ལྟན་མར་མེ་མཛད་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་
དང་། །སྟོན་ལམ་སྟོབས་གྱིས་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ། །བདག་སོགས་རྒྱུད་ལ་དཀའ་
བ་མེད་བར་རྫོགས། །ཆོ་འདིར་དོན་གཉིས་ལྟན་གྱིས་འགྲུབ་ཐུང་ཅིག།

ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་འདི་ལ་འགྲེལ་བྱེད་གྱི་ཞབས་ཏོག་འདི་
ལྟ་བུའི་ལེགས་ཞེས་རྗེ་བཙུན་སྤྱི་མ་ཀུན་མཁུན་བཅེ་བ་ཆེན་པོས་བཀའ་གནང་བ་
ལྟར། ཐུབ་བསྟན་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་རྗེས་སུ་སྟོབ་ཅིང་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་པའི་ཏྲགས་ཙམ་
འཛིན་བ་སྟོ་གྲོས་མཐའ་ཡས་གྱིས་དག་གི་བའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་གི་
བཅུད་ལྷུངས་ཏེ་བཀོད་བ་དག་ལེགས་འཕེལ། །

བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མཁམ་བར་འགྲེལ་བ་མར་གྱི་

ཉིད་ཁུ་འཆད་བ་ལ་བཞི།

- 1 སངས་རྒྱལ་གྱིས་བསྟན་པའི་ཆོས་བམས་ཅད་སྒྲིམ་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་དུ་འདུ་ཚུལ། 2
- 2 དེ་ཉིད་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་གཞུང་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་འདི་ཐོས་ཅི་ལྟར་མཛད་པའི་་་་
ཚུལ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་གྱི་བྱང་ཆུལ། 4
- 3 ཆོས་གྱི་དབྱ་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་ཅི་ལྟར་དུ་བསྟན་པའི་ཚུལ། 19
- 4 བཤད་བྱ་བསྟན་བཅོས་གྱི་གཞུང་དངོས་བཤད་པ། 24
- གཉིས་པ་དེ་ཉིད་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་གཞུང་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་འདི་ཐོས་ཅི་ལྟར་
མཛད་པའི་ཚུལ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་གྱི་བྱང་ཆུལ་བཤད་བ་ལ་བཞི།
- 1 སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ནས་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཚུལ། 4
- 2 བཀའ་བསྟུ་དང་བསྟན་པ་གནས་ཆད་གྱི་རྣམ་གཞག 8
- 3 བོད་དུ་བསྟན་པ་བྱང་ཆུལ། 9
- 4 ཐོས་གཞུང་འདི་ཅི་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ། 14
- བཞི་པ་བཤད་བྱ་བསྟན་བཅོས་གྱི་གཞུང་དངོས་བཤད་པ་དེ་ལ་གསུམ།
- 1 མཚན་དོན། 24
- 2 འགྱུར་བྱག 38
- 3 གཞུང་དོན་བཤད་པ། 41
- མཚན་དོན་དེ་ལའང་གཉིས།
- 1 མཚན་གྲན་དུ་བྲིས་པའི་དགོས་པ་དང་། 25
- 1 བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་བྱས་པ་བྲིན་དུ་གཞོ་བར་བྱ་བ་དང་། 25

༡ ཚེས་ཁུངས་བཙུན་པའི་དང་།	30
༢ རྒྱུ་ལྡན་པའི་ལ་དགོས་པ།	33
༡ མཚན་གྱི་དོན་བཤད་པ།	35
གསུམ་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་བཞི།	
༡ རྒྱུ་ལྡན་པའི་བཙུན་པའི་ལྟ་སྒྲིབ་བསྐྱེད་པ།	41
༢ རྒྱུ་ལྡན་པའི་རྟེན་སྒྲིབ་པ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད།	59
༣ རྒྱུ་ལྡན་པའི་ཉམས་སྒྲིབ་པའི་ཐབས།	131
༤ ཚེས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མཇུག་གི་དོན།	342
དང་པོ་རྒྱུ་ལྡན་པའི་བཙུན་པའི་ལྟ་སྒྲིབ་བསྐྱེད་པ་ལའང་གཉིས།	
༡ རྒྱུ་ལྡན་པ་དང་།	41
༢ རྒྱུ་ལྡན་པ།	45
དང་པོ་རྒྱུ་ལྡན་པ་དེ་ལའང་གཉིས།	
༡ དགོས་པའི་དོན་དང་།	41
༢ ཚེས་གི་དོན་བཤད་པ།	43
དང་པོ་བཙུན་པའི་ཚེས་པའི་ལྟ་སྒྲིབ་དང་དང་པོ་གནས་དགོན་མཚན་གསུམ་ལ་རྒྱུ་ལྡན་པའི་དགོས་པ་ལ་གཉིས།	
༡ བར་ཆད་ལྟ་སྒྲིབ་པའི་མཐར་ཕྱིན་པ་ལྟར་བཤད་པ།	41
༢ ལ་རབས་དང་བཙུན་པ།	42
གཉིས་པ་རྒྱུ་ལྡན་པའི་རྟེན་སྒྲིབ་པ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ལ་གཉིས།	
༡ རྒྱུ་ལྡན་པ་དང་།	59
༢ སོ་སོར་བཤད་པ།	67

གཉིས་པ་སྐྱེས་ལུ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

༡ སྐྱེས་ལུ་རྒྱུད་བུ་ལམ་ཐ་མའི་མཚན་ཉིད། 67

༢ སྐྱེས་ལུ་འབྲིང་གི་མཚན་ཉིད། 106

༣ ལམ་གྱི་རྒྱུད་པའི་ཉིད་སྐྱེས་ལུ་མཚན་གི་མཚན་ཉིད། 124

གསུམ་པ་རྒྱུད་པ་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་པའི་ཐབས་ལ་གཉིས།

༡ མདོར་བསྟན་པ་དང་། 131

༢ རྒྱས་པར་བཤད་པ། 135

གཉིས་པ་ཐབས་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡ ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་རྒྱུད་པ་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་པའི་ཐབས་དང་། 135

༢ ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསང་སྔགས་གྱི་རྒྱུད་པ་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་པའི་ཐབས་བཤད་པ། 320

དང་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་རྒྱུད་པ་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་པའི་ཐབས་ལ་གཉིས།

༡ ཐབས་དང་། 135

༢ ཐབས་བྱུང་གི་འབྲས་ལུ་བཤད་པ། 370

དང་པོ་ཐབས་ལ་འང་གཉིས།

༡ སྒྲོན་པ་བསྐྱབ་བྱ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོར་དང་། 135

༢ འཇུག་པ་བསྐྱབ་བྱ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོར། 208

དང་པོ་ སྒྲོན་པ་བསྐྱབ་བྱ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོར་ལ་གསུམ།

༡ སྒྲོར་པའི་ཆོ་ག་རྒྱུབས་སུ་འགྲོ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་བྱ་བ། 135

༢ དངོས་གཞི་འབྲས་ལུ་ལ་དམ་འཆའ་བ་སྒྲོན་པ་དངོས། 172

༣ རྗེས་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་བཤད་པ། 176

གསུམ་པ་རྗེས་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་བཤད་པ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ལྟ།

༡ དུས་དྲག་ཏུ་བྱུང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་སྒྱུར་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། 184

- ༢ སྤྱང་སྤྱིང་འདོད་པའི་དོན་དུ་རྟམ་རྟམ་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་སྒྲོམ་པ་དང་། 176
- ༣ སེམས་དེ་མ་སྦྱིས་པ་སྦྱི་བ་དང་སྦྱིས་པ་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ལས་ལ་འབད་བ་སྟེ། 187
- ༤ སེམས་བསྐྱེད་འཆོར་བའི་རྒྱ་སེམས་ཅན་སྒོས་སྤྱང་བ་སྤྱང་བ་དང་། 195
- ༥ བླ་པོའི་ཆོས་བཞི་སྤང་ཞིང་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་ལ་བསྐྱབ་པ། 198
- གཉིས་པ་རྟམ་རྟམ་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་བསྐྱེད་ཅིང་སྤྱངས་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ།
- ༡ ཡོན་ཏན་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་དེ་སྤྱངས་པ་ལ་འཇུག་པའི་འབྲེལ། 184
- ༢ སྤྱངས་པ་དངོས་བསྟན་པ། 185
- ༣ བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་བསྐྱེད་ཅིང་སྤྱང་བ་ལས་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕེལ་བའི་ཕན་ཡོན་གཉིས་པ་བསྟན་པ། 187
- གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་བསྐྱེད་ཅིང་སྤྱངས་པ་ལས་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕེལ་བའི་ཕན་ཡོན་གཉིས་པ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ མདོ་ཁྱད་སྒྲོམ་པ་དང་། 187
- ༢ དེ་ལས་གསུངས་པའི་ཕན་ཡོན་དངོས། 188
- གཉིས་པ་མདོ་དེ་ལས་གསུངས་པའི་ཕན་ཡོན་དངོས་ལ་གཉིས།
- ༡ སྤྱིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་བསོད་ནམས་དཔག་མེད་འབྱུང་ཆུལ་དང་། 188
- ༢ དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་སྦྱབ་པའི་མཆོད་པ་སྤྲོད་མེད་པར་འགྱུར་བས་ཟང་ཟིང་གི་མཆོད་པ་ལས་བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བསྟན་པ། 191
- གཉིས་པ་འཇུག་པ་བསྐྱབ་བྱ་དང་བཅས་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ སྒོམ་འཇུག་གི་འབྲེལ་བསྟན་པ་དང་། 208
- ༢ འཇུག་པ་ཉིད་བཤད་པ། 210

གཉིས་པ་འདྲུག་པ་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

༡ གང་གིས་ལེན་པའི་རྟེན་དང་། 210

༢ ཇི་ལྟར་བྲུང་བའི་ཆོག་ 215

༣ བྲུང་ས་ནས་བསྐབ་པ་ལ་སློབ་ཚུལ། 232

དང་པོ་གང་གིས་ལེན་པའི་རྟེན་ལ་གཉིས།

༡ སྤྱིར་བཏགས་པ་དང་། 210

༢ མཆོག་གི་བྱད་པར་བཤད་པ། 213

གཉིས་པ་དེས་ཇི་ལྟར་བྲུང་བའི་ཆོག་ལ་གཉིས།

༡ ཡུལ་དངོས་སུ་ཡོད་པས་བྲུ་མ་ལས་བྲུང་བ་དང་། 215

༢ མེད་པ་ཕྱོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་ལས་མོས་པས་བྲུང་བའི་ཚུལ། 218

དང་པོ་ཡུལ་དངོས་སུ་ཡོད་པས་བྲུ་མ་ལས་བྲུང་བ་ལའང་གཉིས།

༡ ཆོག་དེ་གཞུང་གང་གི་ལྷགས་སུ་བྱ་བ་དང་། 215

༢ ཡུལ་བྲུ་མའི་མཆན་ཉིད་བཏགས་པ། 216

གཉིས་པ་ཡུལ་དངོས་སུ་མེད་པ་ཕྱོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་ལས་མོས་པས་བྲུང་བའི་ཆོག་ལ་གསུམ།

༡ དེ་ཉིད་བཤད་པའི་དགོས་པ། 218

༢ གང་ལས་བཤད་པའི་ཁུངས། 219

༣ ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཆོག་དངོས། 220

གསུམ་པ་བསྐབ་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལ་གཉིས།

༡ བསྐབ་པ་སློབ་པའི་འབྲེལ་དང་། 232

༢ བསྐབ་བྱ་དངོས་བཤད་པ། 232

༡ ལྷག་པ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐབ་པ། 233

- ༡ ལྷག་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་ནམ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ། 254
- ༡ ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བཤད་པ་དང་གསུམ་གྱི། 278
- དང་པོ་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དངོས་དང་། 233
- ༡ དེའི་ཆེ་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་འབྲེལ་བྱེད་པ། 253
- གཉིས་པ་ལྷག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནམ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ འབྲས་བུ་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་བ་དང་། 254
- ༡ རང་གི་ཚོགས་རྫོགས་པའི་ཆེ་བ། 254
- ༡ སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཆེ་བ། 258
- ༡ རྒྱ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྒོ་བ་ཚུལ། 261
- གཉིས་པ་རྒྱ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྒོ་བ་ཚུལ་ལ་བཞི།
- ༡ འབྲས་བུའི་ཆེ་བས་རྒྱ་ལ་འབད་དགོས་པར་བསྟན་པ། 262
- ༡ རྒྱ་ཉིད་ངོས་བཟུང་བ། 263
- ༡ དེ་ལ་འབད་ཚུལ་བཤད་པ། 265
- ༤ ཞི་གནས་བྱུང་པ་ལས་མངོན་ཤེས་འབྱུང་བར་བསྟན་པ། 276
- གསུམ་པ་དེ་ལ་འབད་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ ཞི་གནས་སྐྱབ་པར་འདོད་པས་དེའི་ཚོགས་དང་ཡན་ལག་ལ་གནས་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། 265
- ༡ ཞི་གནས་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་བཤད་པ། 270
- གསུམ་པ་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བཤད་པ་ལ་ལྔ།
- ༡ ལྷག་པའི་སེམས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་འབྲེལ། 278

- ༢ ཐབས་ཤེས་ལ་བྲལ་གྱིས་འཛིང་བས་གཉིས་ཀ་མི་སྤོང་བར་བསྟན་པ། 285
- ༣ ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབྱེ་བ། 286
- ༤ དེ་གཉིས་སྒྲོམ་པའི་གོ་རིམ། 288
- ༥ ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཉིད་བཤད་པ། 292
- ལྷ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
- ༡ གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བཤད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མདོར་བསྟན་པ། 292
- ༢ དེ་ཉིད་སྒྲོམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 296
- ༣ རྟོན་བསྟུ་བ། 315
- གཉིས་པ་དེ་ཉིད་སྒྲོམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ རྟོགས་བྱ་བདག་མེད་ཀྱི་རྟོན་རིགས་པས་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། 296
- ༢ རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱན་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་ཚུལ། 308
- དང་པོ་རྟོགས་བྱ་བདག་མེད་ཀྱི་རྟོན་རིགས་པས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ དངོས་དང་། 296
- ༡ སྤྱི་བ་འགོག་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས། 297
- ༡ འབྲས་ལུའི་ངོས་ནས་དབྱད་པ་ཡོད་མེད་སྤྱི་འགོག་གི་གཏན་ཚིགས། 297
- ༢ རྒྱའི་ངོས་ནས་དབྱད་པ་དོ་རྩེ་གཟེགས་མའི་གཏན་ཚིགས། 298
- ༢ གཅིག་དང་དྲུ་བྲལ་གྱིས་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ལ་དབྱད་པ། 301
- ༢ དེ་ཉིད་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་འདིར་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པའི་ཚུལ། 307
- གཉིས་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱན་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་ཚུལ་ལ་གཉིས།
- ༡ སྒྲོམ་རྟོན་དོ་སྤྱད་པ་དང་། 308
- ༢ དེ་ལ་བཞག་ཐབས་བསྟན་པ། 309

གཉིས་པ་དེ་ལ་བཞག་ཐབས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།

༡ དེས་དང་། 309

༢ དེའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ། 311

གཉིས་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡ འཁོར་བ་སྒྲོང་ཞིང་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་མཆོག་འཛོལ་བ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་མེད་སྒྲོམ་དགོས་
པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། 311

༢ དེ་ཉིད་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ། 312

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས།

༡ རྣམ་པར་སྒྲུང་མཛད་མཛོན་པར་བྱང་རྒྱུ་བཤུལ་བྱ་བའི་ལུང་གིས་.....
སྒྲུབ་པ་དང་། 312

༢ རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཞུངས་ཀྱི་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ། 313

གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྟགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཉམས་སུ་བྲུངས་པའི་ཐབས་བཤད་པ་
ལ་གསུམ།

༡ སྒྱིར་གསང་སྟགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་སྒྲོན་དུ་དབང་ཐོབ་དགོས་པ། 320

༢ གང་ཟག་ཆངས་པར་སྒྲོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱིས་སྟགས་བྲུ་མེད་ལས་གསུངས་པའི་ཆགས་ལམ་
ཀྱི་གསང་དབང་དང་གཤམ་རབ་ཀྱི་དབང་བྱར་མི་རུང་བ། 332

༣ དབང་དེ་གཉིས་མ་བྱས་ཀྱང་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཐོབ་ཅིང་བྲུ་མས་གནང་བ་ཐོབ་པ་དང་རང་
སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ཆོས་དང་ཕན་ན་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་ཆོས་དབང་གཟས་པའི་ཉེས་
པ་མེད་པར་བསྟན་པ། 336

དང་པོ་སྒྱིར་གསང་སྟགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་སྒྲོན་དུ་དབང་ཐོབ་དགོས་པ་ལའང་གཉིས།

༡ གསང་སྟགས་ཀྱི་བྱ་བ་བཤད་པ་དང་། 320

༢ དེ་བྱེད་པ་ལ་སྒྲོན་དུ་དབང་ཐོབ་དགོས་པར་བསྟན་པ། 328

- གཉིས་པ་དེ་བྱེད་པ་ལ་སྒྲོན་དུ་དབང་ཐོབ་དགོས་པར་བསྟན་པ་དངོས་ལ་གཉིས།
 ༡ དང་པོར་སྒྲུ་མ་མཉམ་པར་བྱ་བ་དང་། 328
- ༢ མཉམ་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་ལས་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་
 བསྟན་པ། 331
- གཉིས་པ་གང་ཟག་ཆོངས་པར་སྒྲོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱིས་སྒྲགས་སྒྲ་མེད་ལས་གསུངས་པའི་
 ཆགས་ལམ་གྱི་གསང་བ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་བྱར་མི་རུང་བ་ལ་གཉིས།
- ༡ དངོས་ལུང་ཁུངས་ཀྱིས་བཤད་པ་དང་། 332
- ༢ ཆོངས་པར་སྒྲོད་པས་དབང་དེ་དག་སྒྲངས་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པ། 333
- བཞི་པ་ཚུམ་པ་མཐར་ཐྱིན་པ་མཐུག་གི་དོན་ལ་གཉིས།
- ༡ སྒྲོབ་དཔོན་གང་གིས་མཛད་པ་དང་། 342
- ༢ བོད་དུ་རི་ལྷར་བསྐྱར་བའི་ཚུལ། 344

བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མའི་འགྲེལ་པ་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་

སྒྲུང་བ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་འཆད་པ་ལ་གཉིས།

- ༡ བཤད་བྱའི་ཡན་ལག་དང་། 348
- ༢ གདམས་པ་དངོས་ཀྱི་དོན་ནོ། 350
- གཉིས་པ་གང་མས་པ་དངོས་ཀྱི་དོན་ལ་གསུམ།
- ༡ མཚན་གྱི་དོན། 350
- ༢ འགྱུར་གྱི་བྱུག 350
- ༣ གཞུང་གི་དོན་ནོ། 351
- གསུམ་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་བཞི།
- ༡ མཚན་པར་བརྗོད་ཅིང་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ། 351

༡ གཞུང་དངོས་བཤད་བ།	352
༢ རྒྱ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟམས་བ།	410
༣ མཇུག་གི་དོན།	411
གཉིས་པ་གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	
༡ སྒྲེས་སུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྟན་པ་དང་།	352
༢ དེ་དག་གི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་བཤད་བ།	359
གཉིས་པ་དེ་དག་གི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	
༡ སྒྲེས་སུ་རྒྱུང་བའི་མཚན་ཉིད།	359
༢ འབྲིང་གི་མཚན་ཉིད།	• 360
༣ ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་བ།	362
གསུམ་པ་སྒྲེས་སུ་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།	
༡ མདོར་བསྟན་པ་དང་།	362
༢ རྒྱས་པར་བཤད་བ།	363
གཉིས་པ་སྒྲེས་སུ་ཆེན་པོའི་ལམ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	
༡ ལ་ལོ་ལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ལམ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།	363
༢ རྒྱགས་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱལ་ཕྱོགས་ཙམ་བསྟན་བ།	405
དང་པོ་ལ་ལོ་ལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ལམ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	
༡ ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་།	364
༢ འབྲས་སུའི་རྣམ་གཞག་བཤད་བ།	405
དང་པོ་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས།	
༡ བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་།	364

- ༢ ལམ་ཡང་དག་པ་ཉིད་བཤད་པ། 365
- གཉིས་པ་ཐབས་ཡང་དག་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ སྒྲོན་པ་བསྐབ་བྱ་དང་བཅས་པ་དང་། 365
- ༢ འཇུག་པ་བསྐབ་བྱ་དང་བཅས་པ། 375
- དང་པོ་སྒྲོན་པ་བསྐབ་བྱ་དང་བཅས་པ་ལ་གསུམ།
- ༡ སྦྱོར་བ། 365
- ༢ དངོས་གཞི། 370
- ༣ མཇུག་བསྐབ་བྱ་ལ་སྦྱོབ་ཚུལ། 370
- དང་པོ་སྦྱོར་བ་ལ་གསུམ།
- ༡ ཚེགས་གསོག་པ། 365
- ༢ སྦྱབས་འགྲོ་བྱ་དང་ཕན་བྱ་བ། 366
- ༣ སེམས་གསུམ་ལ་སྦྱོབ་ཚུལ། 369
- གསུམ་པ་མཇུག་བསྐབ་བྱར་སྦྱོབ་ཚུལ་ལ་ལྔ།
- ༡ ཡན་ཡོན་བྲན་པ་ལ་བསྐབ་པ། 370
- ༢ བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱང་བ་ལ་བསྐབ་པ། 371
- ༣ ཚེགས་གཉིས་བསལ་པ་ལ་བསྐབ་པ། 373
- ༤ སེམས་ཅན་སྒྲོས་མི་སྦྱང་བ་ལ་བསྐབ་པ། 374
- ༥ དཀར་ནག་ཚེས་བརྒྱད་བྱང་དོར་བྱེད་ཚུལ་ལ་བསྐབ་པ། 374
- གཉིས་པ་འཇུག་པ་བསྐབ་བྱ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
- ༡ མཚམས་སྦྱར་ཏེ་འཇུག་སྒྲོས་བྱང་བར་བཞུག་པ། 375
- ༢ ཇི་ལྟར་བྱང་བའི་ཚུལ། 376

- ༡ རྩོམ་པ་སྒྲངས་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་བསྐྱབ་པར་བརྟན་པ། 383
 གཉིས་པ་འཇུག་རྩོམ་ཇི་ལྟར་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ།
 ༡ གང་གིས་ལེན་པའི་རྟེན། 376
 ༢ གང་ལས་སྒྲང་བའི་ཡུལ། 377
 ༣ ཇི་ལྟར་ལེན་པའི་ཚོགས། 378
 གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་ལེན་པའི་ཚོགས་ལ་གཉིས།
 ༡ སྒྲ་མ་ཡོད་པའི་དང་། 378
 ༢ མེད་པའི་ཚོགས། 379
 གཉིས་པ་སྒྲ་མ་མེད་པའི་ཚོགས་ལ་གཉིས།
 ༡ སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྒྲོན་ནས་ལུང་བཞིན་དུ་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། 379
 ༢ མདོ་དེ་ལས་འབྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་རྩོམ་པ་བཟུང་ཚུལ་སྟོན་པ། 380
 གཉིས་པ་མདོ་དེ་ལས་འབྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་རྩོམ་པ་བཟུང་ཚུལ་ལ་གཉིས།
 ༡ སེམས་བསྐྱེད་དང་། 380
 ༢ རྩོམ་པ་བཟུང་ཚུལ། 381
 གཉིས་པ་རྩོམ་པ་བཟུང་ཚུལ་ལ་གསུམ།
 ༡ ཉེས་སྤྱོད་རྩོམ་པའི། 381
 ༢ སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི། 382
 ༣ དག་བཅོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཁས་ལེན་པ། 382
 གསུམ་པ་རྩོམ་པ་སྒྲངས་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྒྲོབ་པར་བརྟན་པ་ལ་གསུམ།
 ༡ ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ། 383
 ༢ སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ། 385

- ༡ ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ། 389
- དང་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ དངོས་དང་། 383
- ༢ དེའི་ཆེ་བ། 384
- གཉིས་པ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་ལ་གཉིས།
- ༡ མངོན་ཤེས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཕྱིར་ཞི་གནས་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། 385
- ༢ ཞི་གནས་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་ཚུལ་དངོས། 387
- གཉིས་པ་ཞི་གནས་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་ཚུལ་དངོས་ལ་གསུམ།
- ༡ ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་བརྟེན་བ། 387
- ༢ ཞི་གནས་ཇི་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ། 388
- ༣ བསྒྲོམས་པའི་ཕན་ཡོན། 389
- གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྒྲོབ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།
- ༡ ཐབས་ཤེས་རྒྱུང་འབྲེལ་གྱི་འཐད་པ་བསྟན་པའི་སྒྲོན་ལྟག་མཐོང་ལ་བསྐྱབ་པར་.....
 བསྟན་པ་དང་། 389
- ༢ ལྟག་མཐོང་ལ་ཇི་ལྟར་སྒྲོབ་པའི་ཚུལ། 393
- དང་པོ་ཐབས་ཤེས་རྒྱུང་འབྲེལ་གྱི་འཐད་པ་བསྟན་པའི་སྒྲོན་ལྟག་མཐོང་ལ་བསྐྱབ་པར་
 བསྟན་པ་ལ་གསུམ།
- ༡ ལྟག་མཐོང་ཤེས་རབ་ལ་སྒྲོབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། 389
- ༢ ཐབས་ཤེས་རྒྱུང་འབྲེལ་ལ་སྒྲོབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། 390
- ༣ རྒྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་དངོས་བཤད་བ། 391

- གསུམ་པ་རྩུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་དངོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
 ༡ མདོར་བསྟན་པ་དང་། 391
 རྒྱས་པར་བཤད་པ། 392
 གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
 ༡ ཐབས་ངོས་བརྩུང་བ། 392
 ༢ དེ་གོམས་པའི་དགོས་པ། 392
 ༣ ཤེས་རབ་ངོས་བརྩུང་བ། 393
 གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་ལ་སྟོང་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།
 ༡ རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། 393
 ༢ མཐུག་བསྟུ་བ། 404
 དང་པོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
 ༡ ལྷག་མཐོང་གི་ཚོགས་བརྟེན་པ། 393
 ༢ ལྷག་མཐོང་བསྟོན་པའི་ཚུལ། 401
 ༣ བསྟོན་པའི་འབྲས་བུ། 402
 དང་པོ་ལྷག་མཐོང་གི་ཚོགས་བརྟེན་པ་ལ་གཉིས།
 ༡ རིག་པ་ལ་བརྟེན་པ་བསམ་བློང་གི་ཤེས་རབ་དང་། 394
 ༢ ལུང་ལ་བརྟེན་པ་ཐོས་བློང་གི་ཤེས་རབ་བསྟན་པ། 397
 དང་པོ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་པ་བསམ་བློང་གི་ཤེས་རབ་ལ་གསུམ།
 ༡ འབྲས་བུ་ལ་སྟོང་པ་ཡོད་མེད་སྟེ་འགོག་གི་གཏན་ཚིགས། 394
 ༢ རྒྱ་ལ་དཔྱོད་པ་དོ་རྩེ་ཟེག་མའི་གཏན་ཚིགས། 395
 ༣ རོ་བོ་ལ་དཔྱོད་པ་གཅིག་དང་དུ་བལ་གྱི་གཏན་ཚིགས། 396

གསུམ་པ་ལྷག་མཐོང་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གཉིས།

༡ དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། 402

༢ དེ་ཉིད་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ། 402

གཉིས་པ་རྒྱགས་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་མདོ་ཙམ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ།

༡ རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་པས་དབང་ཐོབ་དགོས་པར་བསྟན་པ། 405

༢ རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་དབང་གོང་མ་གཉིས་བྱར་རུང་མི་རུང་གི་ཚུལ། 408

༣ དབང་གོང་མ་གཉིས་མ་ཐོབ་ན་རྒྱད་ཉན་བཤད་སོགས་བྱར་རུང་མི་རུང་དབྱད་པ། 410

དང་པོ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་པས་དབང་ཐོབ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ།

༡ རྟེན་གྱི་གང་ཟེག 406

༢ དེ་ལ་སྒྲིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་པ། 407

༣ དབང་བསྐྱར་པའི་ཆེ་བ་བསྟན་པ། 408

བཞི་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ་གཉིས།

༡ གང་གིས་མཛད་པ་དང་། 411

༢ ལུས་བསྐྱར་པ། 412

ISBN 81-89017-55-1

9 7 8 8 1 8 9 0 1 7 5 5 2